

MİFTĀHU'L-MA'ĀNĪ

(ÇEVİRİ-METİN)

**Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Eski Türk Edebiyatı Programı**

Ümit ÇAĞDAŞ

**Danışman
Doç. Dr. Cemal BAYAK**

**Haziran 2019
DENİZLİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı öğrencisi Ümit ÇAĞDAŞ tarafından Doç. Dr. Cemal BAYAK yönetiminde hazırlanan MİFTHU'L-MA'ĀNĪ (ÇEVİRİ-METİN)" başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından 19/06/2016 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

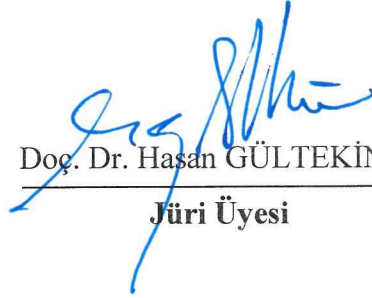
Prof. Dr. Saadet KARAKÖSE

Jüri Başkanı

Doç. Dr. Cemal BAYAK

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Hasan GÜLTEKİN

Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 26.07.2019 tarih ve 29/01... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ahmet BARDAKCI

Müdür

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

3

İmza

Ümit ÇAĞDAŞ

ÖNSÖZ

Sözlükler bir dilin sözcüklerini, deyim ve örnek cümleleri içersinde barındıran, bunları açıklayan ya da başka bir dildeki karşılığını veren eserlerdir.

Dil yaşayan canlı bir varlık olduğu için bazı kelimelerin ifade ettiği anlam değişebilir, anlam kaymasına uğrayabilir ya da kullanılmadığı için zamanla unutulmaya yüz tutmuş olabilir.

Dil sosyal hayatta insanlarla ilişkilerimizde bize aracılık eden en önemli iletişim aracıdır. Günümüzde insanlar iletişime her zamankinden daha fazla önem vermektedirler. Dolayısıyla insanların birbirlerinin dillerini öğrenme ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Başka bir dili öğrenmek içinde sözlükler vazgeçilmez kaynaklardır.

Üzerinde çalıştığımız eser Milli Kütüphane’de *Miftāhu’l-Ma’āni* adıyla kayıtlı Farsça sözlüktür. Eser iki bölümden oluşan mensur bir sözlüktür.

Bu çalışma dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde mensur sözlüklerin yazılma amaçları, muhteva ve tertip özellikleri ile Farsça-Türkçe manzum ve mensur sözlükler ve bunlardan üzerinde çalışma yapılanlarla ilgilibilgi verilmektedir.

İkinci bölümde Fevri b. ‘Abdullah’ın hayatı üzerinde durulmaktadır. Burada, kaynaklarda hakkında çok az bilgi bulunan müellif, eserinden yola çıkılarak tanıtılmaya çalışılmaktadır.

Üçüncü bölümde *Miftāhu’l-Ma’āni* incelenmektedir. Burada eserin yazılma sebebi ve tarihi, muhteva ve tertip özellikleri, dil ve imla özellikleri de ele alınmaktadır.

Dördüncü bölümde eserin transkripsiyonlu metni ve eserde yer alan Farsça ve Türkçe kelimeler verilmektedir. Burada eserdeki kelimeler Farsçadan Türkçeye, Türkçeden Farsçaya olmak üzere iki sözlük halinde düzenlenmektedir. Bu bölümde ayrıca eserdeki Farsça kelimelere verilen Türkçe karşılıklarının günümüzdeki anlamları verildiği Dizin ve Sözlük yer almaktadır. Metnin görülebilmesi için çalışmanın sonunda eserin tıpkıbasımına da yer verilmiştir.

Metnin okunması ve kontrolü sürecinde bana değerli vakitlerini ayıran, danışman hocam Doç. Dr. Cemal BAYAK’a, fikir ve görüşlerini benimle paylaşan hocam Prof. Dr. Saadet KARAKÖSE’ye ve Farsça kısımların okunması ve çevirisinde yardımlarını esirgemeyen Araştırma Görevlisi Metin AKDENİZ’e teşekkürü borç bilirim.

Ümit ÇAĞDAŞ

Denizli 2019

ÖZET
ANKARA MİLLETKÜTÜPHANESİ'NDEKİ 432
NUMARALIMİFTÂHU'L- MA'ÂNİ'NİN TANITIMI VE METNİ

ÇAĞDAŞ, Ümit
 Yüksek Lisans Tezi
 Türk Dilive Edebiyatı ABD
 Eski Türk Edebiyatı Programı
 Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Cemal BAYAK
 Haziran 2019, VII+381 Sayfa

Dünya edebiyatının en zengin edebiyatlarından biri olan Klasik Türk Edebiyatı, bu özelliğini hiç şüphesiz bu sahada verilen eserlerin çokluğuyla elde etmiştir. Değişik türlerde çok sayıda eser verilen bu alanda sözlük çalışmaları önemli yer tutar. Sanat eserlerini çağının aynası olarak kabul edersek sözlükler de bu eserlerin anlaşılmasına katkıda bulunan ve yazıldığı dönemin kelime hazinesine ve gramer yapısına ışık tutan önemli kaynaklardır.

Tezimize esas olan eser, Ankara Milli Ktp.,A. Ötüken 432 Numarada Miftâhu'l-Ma'âni adıyla kayıtlı XV.yüzyılda Fevri b.'Abdullah tarafından yazılmış Farsça-Türkçe mensur bir sözlüktür. Tezimizin giriş bölümü mensur sözlükler hakkında bilgi verdikten sonra ikinci bölümde yazar hakkında bilgi verilmektedir. Üçüncü bölümde ise çalışmamıza esas olan eserin, muhtevası, dil ve anlatım özellikleri bakımından tanıtıldı. Son bölümde ise eserin transkripsiyonlu metni yer almaktadır. Transkripsiyonlu metnin sonuna metnin başında yer alan notlar eklenmiştir. Metinde yer alan derkenar notları da dipnotlarda gösterilmiştir. Okuyucuya kolaylık olsun diye Farsça-Türkçe ve Türkçe – Farsça bir manzum sözlük hazırlandı. Daha sonra eserin yazıldığı dönemde kullanılan ama günümüzde kullanılmayan bazı Türkçe kelimelerin anlamlarını da bir dizin halinde verildi.

Anahtar Kelimeler: Fevrî, Miftâhu'l- Ma'âni, Farsça-Türkçe Sözlük, Yazma eser,

ABSTRACT

PRESENTATION AND TEXTS OF MİFTÂHU'L- MA'ĀNİ NUMBERED 432 IN ANKARA PUBLIC LIBRARY

ÇAĞDAŞ, Ümit
Master Thesis

Turkish Language and Literature Department
Classical Turkish Literature Programme
Adviser of Thesis: Assoc. Prof. Cemal BAYAK
June 2019, 381 pages

Classical Turkish Literature which is one of the richest literatures of World Literature has gained this feature by many number of works carried out in this field. Dictionary works have an important place in the mentioned field in which numerous works have been carried out. If we consider masterpieces as a mirror of their era, dictionaries are important sources which help these works to be understood and shed light on vocabulary and grammatical structures of the age these works were written.

The work that is fundamental to my thesis is Persian-Turkish dictionary which is registered with name Miftāhu'l- Ma'āni in Ankara public library, A. Number 432, written by Fevri b. Abdullah in 15th century. In the introduction part of the thesis, after giving information about prose dictionaries, some information is given about the writer in the second part. In the third section, the content of the work that is fundamental to our thesis is introduced in terms of language and expression. And in the last part transcribed text of the work takes place. The notes that take place in the beginning of the text are added at the end of the transcribed text. The apostil notes in the text are shown in post script part. To help the reader in reading a Persian-Turkish, Turkish-Persian dictionary is prepared. And it's found suitable to give the Turkish meanings of the words that were used at the time of the work was prepared but no longer used as index.

Key words: Fevri, Miftāhu'l- Ma'āni, Persian-Turkish Dictionary, Manuscript

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR	vi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

İLK FARŞA-TÜRKÇE SÖZLÜKLER

1.1. İlk Farsça-Türkçe sözlüklerin Yazılış Amaçları	3
1.2. Şekil, Tertip ve Muhteva Özellikleri	4
1.3. Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler	5
1.4. Farsça-Türkçe Mensur Sözlükler	8

İKİNCİ BÖLÜM

FEVRİb. ‘ABDULĀH

2.1. Hayatı	15
-------------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀHU’L- MA‘ĀNĪ: İNCELEME

3.1. Eserin Adı, Yazıldığı Tarih ve Yazılış Sebebi	16
3.2. Eserin Muhtevası ve Tertibi	16
3.3. Eserin Dil ve İmla Özellikleri	21
3.4. Sonuç	24

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀHU’L-MA‘ĀNĪ: METİN

4.1. Nüsha Tavsifi	25
4.2. Metnin Hazırlanmasında Takip Edilen Yol	26
4.3. Transkripsiyon Harfleri	27
TRANSKRİPSİYONLU METİN	28
FARŞA-TÜRKÇE SÖZLÜK	95
TÜRKÇE-FARŞA SÖZLÜK	156

DİZİN.....	217
KAYNAKÇA.....	238
MİFTĀHU'L-MA'ĀNĪ: TIPKIBASIM.....	241
ÖZ GEÇMİŞ.....	381

KISALTMALAR

Age	: Adı geçen eser
Agm	: Adı geçen makale
b.	: Bin (oğlu)
bkz.	: Bakınız
Bsk.	: Baskı
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
Ef.	: Efendi
h.	:Hicri
Hzl.	: Hazırlayan
HK	: Halk Kütüphanesi
Hz.	: Hazreti
KB	: Kültür Bakanlığı
Ktp.	:Kütüphane
MÖ	: Milattan önce
nr.	: Numara
nşr.	: Neşriyat
ö.	: Ölüm
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDVİA:	Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
TS	: Tarama Sözlüğü
Vr.	: Varak
yay.	: Yayınlar
yp.	: Yaprak
nr.	:Numara
nşr.	:Neşriyat

Eserde Kullanılan Kısaltmalar

a.m	: Aleyhi's-selam
c.	: Cem' "çoğul"
f	: Ma'ruf"bilinen"
m	: Mislihi
ta	: Te'ālā

GİRİŞ

Bir dilin tarih boyunca veya belli bir çağda kullanılmış kelime ve deyimlerini derleyip alfabetik sıraya göre tanımlayan, açıklayan, başka dillerdeki karşılıklarını veren eserlere sözlük denir.

Sözlüklerin en önemli özelliği temel başvuru kitapları arasında yer almasıdır. Sözlükler hazırlanış amaçları ve taşıdıkları nitelikleri bakımından çok çeşitlidir.

Sözlüklerin ortaya çıkışı yabancı dil öğrenme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Dünyada ilk sözlüğün nerede hazırlandığı hangi dili temel aldığı konusunda bilgimiz yoktur. Ancak bugünlere benzer ilk sözlük olarak Aristophanes'in yaklaşık olarak MÖ V-IV. yüzyılda yazdığı, Yunanca kelimeleri bir araya getirdiği eser kabul edilir. Halil b. Ahmed'in (ö. 175/791) kaleme aldığı *Kitābu'l- 'Ayn* ise bilinengenel kapsamlı ilk Arapça sözlüktür.¹Farsça ilk kapsamlı sözlük ise Esedî-i Tûsî'nin (ö. 465/1073) *Luğat-ı Fûrs(Ferheng-i Esedî)*adlı eseridir.²Türkçenin bilinen ilk sözlüğü ise Kaşgarlı Mahmut'un Türkçenin Arap dili karşısında zengin bir dil olduğunu göstermek amacıyla yazdığı *Divānü Lügāti't-Türk* adlı eserdir. Kaşgarlı, dönemindeki sözlüklerde dilin gramerini de verme geleneğine uyarak sözlüğünü Türkçenin grameri ile beraber kaleme aldı. Eserdeki sözlük bölümü Türkçenin ilk iki dilli sözlüğüdür.³

Türklerin islamiyeti kabul etmeleriyle birlikte yeni dinin ve dilin daha iyi öğrenilmesi ve öğretilmesi amacıyla Arapça ve Farsça sözlükler hazırlanmış, sonraki yüzyıllarda bu tür sözlüklerin sayısı artmıştır.

Bizde, ilk sözlük, XIII. yüzyılda, Mehmet b. Mustafa b. Zekeriyya, b. Hoca Hasani Fahrettin Salgurî'nin (d.H.631=M.1233-ö.H.733=M.1313) Selçuklular devrinde Türkdilinin başlıca kurallarını ve kelimelerini kaside halinde toplayan eseridir. Ancak bu ilk ve önemli eser meydana yoktur.⁴

Arapçadan Türkçeye çevrilenen önemli sözlükler arasında Ahteri Mustafa'nın *Ahter-i Kebir*, Mütercim Asım'ın Arapçadan Türkçeye *Ķāmūs* çevirisi ile Farsçadan Türkçeye *Burhān-ı Kātı*'ı sayabiliriz.

¹ YusufÖz, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, Ankara: TDK., 2010, s. 20-28.

² Tahsin Yazıcı, "Sözlük: Farsça", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 37, 2009, s. 401.

³ Ömer Faruk Akün, "Kaşgarlı Mahmud", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, 2002, s. 10.

⁴ Āgah Sırrı Levent, *Dil üstüne*, TDK, Ankara, 1973. s. 212.

Anadolu sahasında yazılmış ilk mensur Farsça-Türkçe sözlükler, XIV. yüzyılın sonları ile on beşinci yüzyılın ilk yıllarında kaleme alınmıştır. Tespitlere göre ilk manzum sözlük olan *Tuḥfe-i Hüsamî* ile mevcut ilk mensur sözlük olan *Miftāḥu'l-Edeb* (tlf.803/1400-1) aynı yıllarda yazılmıştır.⁵

Daha sonraki yüzyıllarda *Lügat-i Ḥalimî*, *Miftāḥu'l-Lügā*, *Deḳāyıku'l-Ḥakāyık*, *Lügat-i Ni'metullāh*, *Cāmi'ul Fürs*, *Tuḥfetü's-Seniyye*, *Miftāḥu'l-Edeb*, *Nisāru'l-Mülk* ve *Sıḥāḥu'l-'Acem* gibi Farsça-Türkçe kapsamlı mensur sözlükler meydana getirilmiştir .

Yusuf Öz yukarıda kaydedilen *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükleri* isimli doktora çalışmasında Türkçe ile diğer dillere dayalı gerekiki, gerekse daha fazla dile dayalı Türkçenin farklı sahalarında kaleme alınmış 200 kadar manzum-mensur sözlük ismi vermektedir. Yaptığımız bu çalışmada Farsça-Türkçe mensur sözlüklerden biri olan Fevri b. 'Abdullah'ın *Miftāḥu'l-Ma'ānî* adlı eseri ele alınmaktadır.

---

⁵Y. Öz, age, s. 56.

BİRİNCİ BÖLÜM

İLK FARŞÇA TÜRKÇE SÖZLÜKLER

1.1.İlk Farsça-Türkçe Sözlüklerin Yazılış Amaçları

Arapça ve Farsçanın Türk edebiyatında kullanılmaya başlaması Türk devletlerinin islamiyeti kabul etmeleri ile başlar. İlk başlarda bilim ve sanat dili olarak daha sonra ise devlet kademelerinde kullanılmaya başlanmasıyla Türk kültür hayatında bu dillerin kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu sebeble Arapça ve Farsça öğrenmek zorunlu hale geldiğinden bu dillerin öğretilmesinde sözlük çalışmaları önem kazanmıştır. “İlk Farsça sözlükler şairlerin kullandığı kelimelerin anlamlarının açıklanması amacıyla XI. yüzyılda yazılmaya başlanmış ve bu gelenek yaklaşık olarak XVII. yüzyıla kadar tesirini sürdürmüştür. XV. yüzyılda Timurlular aracılığıyla Farsçanın Hindistan’a yayılması ve burada sultanların Farsçayı resmi dil olarak kabul etmeleri, dilin bütün kelimelerini içine alan sözlüklerin hazırlanması ihtiyacını doğurmuş, böylece Farsça sözlük bilimine dair kapsamlı çalışmalar XV. ve XVI. yüzyıllarda Hindistan sahasında başlamıştır.”⁶

Farsça-Türkçe sözlükler Farsçanın, Türkçe-Farsça sözlükler ise Türkçenin öğretilmesi amacıyla yazılmış olup bu durum sözlüklerin giriş bölümlerinde belirtilmektedir. “Farsçanın öğretimine yönelik Farsça-Türkçe açıklamalı sözlüklerin, Arapça-Farsça lügatlerin yetersiz kaldığı bir zamanda devreye girdiği görülmektedir. Farsça-Türkçe sözlükler yazılmadan önce bu ihtiyacın, manzum ya da mensur Arapça-Farsça sözlüklerde, Farsça kelimelerin satır altlarına Türkçe karşılıklarının yazılması suretiyle karşılandığı, ancak bu şekil Türkçe alt tercümeli Arapça-Farsça sözlükler ihtiyaca cevap vermemiş, Farsça-Türkçe sözlüklerin yazılması gereği duyulmuştur.”⁷

Bunun yanında bu sözlüklerin yazılma amaçları arasında, fesahat ve belağat alanında yol almak, bu dillerde yazılmış divanları, risaleleri daha iyi anlamak, edebi sanatları yerinde kullanmak, ilmi ve dini konularda yazılmış eserleri daha iyi anlamak Kur’an-ı Kerim ve hadis-i şeriflerin anlamlarına vakıf olmak gibi özellikleri sayabiliriz. Farsça-Türkçe sözlüklerin şekil özellikleri genel olarak manzum veya mensur oluşlarına göre ikiye ayrılmaktadır.

⁶Zeynep Aslan, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, Yusuf Öz, *Türk Dil Kurumu Yayınları (Tanıtma) Dil Araştırmaları* Sayı: 11 Güz 2012, s. 219

⁷Y. Öz, age, s. 49

Manzum sözlüklerin ilk kez Arap dilciler tarafından XI. yüzyılda yazıldığını ifade etmiş olan Yusuf Öz bu sözlüklerin yazılış amaçları için şu bilgileri vermiştir: “Yabancı dilde metin okuma aşamasına gelme süresini kısaltmak, sözcük ezberini ve dil öğrenimini kolaylaştırmak gibi amaçlarla kaleme alınmış olan bu sözlükler dil öğretiminde bir ders kitabı olarak okunmuş ve okutulmuştur.”⁸

1.2.Şekil,Tertib ve Muhteva Özellikleri

Anadolu coğrafyasında Farsça-Türkçe mensur sözlük yazımı 14. yüzyılın sonunda başlamış ve 15. yüzyıldan itibaren hızlı bir şekilde artarak devam etmiştir.Bu dönemde yazılan mensur sözlükler de manzum sözlüklerde olduğu gibi kelimelerin ezberlenmesi ve dil öğrenmede yardımcı olması için yazılmıştır.

Küçük yaşlardakil öğretimine başlayan çocuklar için hazırlananFarsça-Türkçe, Arapça-Farsça-Türkçe gibi sözlüklerden o dönemde dil öğretimine ne kadar önem verildiğini anlıyoruz. Ayrıca yazılan bu sözlükler o gündenbugüne kadar yazılmış bir çok eserin anlaşılmasına önemli katkıda bulunmuştur. “Farsça öğretimiyle daha çok şair, müderris ve ilmiye sınıfına mensup kişiler ilgilenmiştir. Genellikle mensur sözlükler ilmiye sınıfı, manzum sözlükler şairler tarafından yazılmıştır; manzum sözlük şerhleri de çoğunlukla müderrisler tarafından yazılmıştır. Eğitim yaşında olan çocuklara ve yetişkinlere, yaşlarına ve öğrenim düzeylerine göre manzum sözlük okutulmuştur.”⁹

Yazma halde olanFarsça- Türkçe mensur sözlüklerin önemli bir kısmı, iki bölüm halinde düzenlenmiş; Farsça isim, sıfat, edat, zarf ve zamir türünden kelimeler ‘isimler’ bölümünde, fiillerde ayrı bir bölümde verilmiştir. *Münyetü’l-Mübtedî, Tuḥfetü’l-Hādiye,Şiḥāḥü’l-‘Acem, Vesiletü’l-Maḳāşid* gibi bazı sözlüklerde önce Farsça fiiller, daha sonra isimler; *Miftāḥu’l-Ma‘ānî, eş-Şiḥāḥu’l-‘Acemiyye, Cāmi’u’l-Fāris ve Şāmilü’l-Lūga* gibi bazı sözcüklerde de önce isimler, daha sonra fiiller sıralanmıştır. *Lūgat-i Ḥalīmî, Lisānū’l-‘Acem, Ḳāmus-ı Fārisî* gibi sözlüklerde de isim ve fiiller aynı bap ve fasıllarda bir arada verilmiştir. *Maşādır-ı Elsine-i Erba‘a, Meyādīnū’l-Fürsān ve Maşādır-ı Lisān-ıFārisî* adlı sözlüklerde ise yalnızca fiiller yer almaktadır.¹⁰

Mensur sözlükler genellikle ya konularına göre (tematik) ya da fasl-u bab sistemine göre hazırlanır.“Tematik sözlükler belirli bir konu veya tema etrafında

⁸ Y. Öz, age,s.52-53

⁹Y. Öz, age, s. 51.

¹⁰Y. Öz, age, s. 64.

hazırlanmış sözlüklerdir. Tematik sözlüklerde öncelikle temel veya ana konular (başlıklar) belirlenmeli ve o konularla ilgili kelimeler, madde başı ve alt madde başı olarak altta sıralanmalıdır. Tematik sözlüklerde ana bölüm başlıkları altına alt bölüm başlıkları da gelebilmektedir.”¹¹Bab ve fasıl sistemine göre hazırlanmış sözlüklerde ise kelimelerin hareketleri dikkate alınarak ilk harfleri bab ikinci harfleri ise fasıl kabul edilmiştir. Karışmayı önlemek için fasıl başlıkları ve kelimelerin ikinci harfleri kırmızı mürekkeble belirlenmiş, Farsça kelimeler harekelenmiştir.Sözcüklerin anlamları bazen sözcüklerin aralarına bazen de sözcük altlarına yazılır. Müellif kelimeyle ilgili şiir veya açıklama yapmak isterse bunu derkenarda verir.Bölümün sonunda ise sıfatlarda karşılaştırma ve en üstünlük bildirme, Farsça zamirler ve ön edatlar, çokluk ekleri, çokluk kuralları ve mastar çeşitleri üzerinde durulmuştur.

Farsça-Türkçe sözlükler manzum-mensur olarak iki grupta incelenebilir:

1.3. Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler

Türkler İslamiyeti kabul ettikten sonra bilimde, sanatta ve devlet dairelerinde Arapça ve Farsçanın kullanımı artmıştır. Diğer taraftan hem Kur’ânı Kerîmin hem Hadis-i Şeriflerin hem de dini ilimlerin daha iyi öğrenilip anlaşılması için Arapça ve Farsça öğrenmek elzem olmuştur. Bu sebeble sözlük çalışmaları dil öğrenmede en önemli kaynakların başında gelir.

Bilindiği üzere manzumolarak hazırlanan sözlüklerin ilk amacı mektebe yeni başlayan 3-6 yaş arası çocukların Arapça ve Farsça kelimelerin anlamlarını öğrenip akılda tutabilmeleri için hazırlanmıştır. Bunun yanında gramer derslerinde ve dil öğrenmede yardımcı kaynak olarak başvuru en önemli kaynaklardan birisidir. “Pek çokmanzum sözlüğün mukaddime kısmında ‘lügat ilmi’ nin insanı zeki edeceğinden bahsedilmesi ve hatta müelliflerinin de çocukluklarında en azından bir manzum sözlük ezberlediğini beyan etmesi, üzerinde durulması gereken önemli bir ayrıntıdır.”¹²“Bu sözlüklerde bazı edebî sanatların, bahir ve vezinlerin öğretilmesinin yanı sıra şiire ve şairliğe meyli olanların kabiliyetlerinin geliştirilmeside arzu edilmiştir. Bu maksatlar, bu tür sözlük yazmış müellifler tarafından dile getirilmiştir.”¹³

Şekil ve tertib bakımından manzum sözlükler mesnevi nazım şekliyle yazılmış

¹¹Hüseyin Kahraman Mutlu, “Türkçe Öğretiminde Sözlükçülük Tekniği Açısından Tematik Sözlükler”, Turkish Studies, vol. 4/4, Summer 2009, s. 817.

¹²Atabey Kılıç, “Klâsik Türk Edebiyatında Manzum Sözlük Yazma Geleneği ve Türkçe-Arapça Sözlüklerimizden *Sübha-i Sıbyân*”, Sosyal Bilimleri Enstitüsü Dergisi, sayı: 20, 2006/1, Kayseri, s.66.

¹³Yusuf Öz, *Tuhtê-i Şâhidî Şerhleri*, Konya, Nüve Kültür Merkezi Yayınları, 1999, s. 1.

olup mukaddime dediğimiz giriş bölümüyle başlar. Sonra besmele, hamdele ve salvele ile devam eder. Bu bölümden sonra eserin hangi amaçla yazıldığını belirten sebab-i telif gelir. Akabinde asıl sözlük kısmı ve sonunda yine mesnevi tarzında yazılmış hatime kısmı bulunur.

Anadolu sahasında yazılmış Farsça-Türkçe 33 manzum sözlük tespit ettiğini söyleyen yazar, manzum sözlükleri şu şekilde listelemiştir: “Yazma Hâlde Olan Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler” (12 tane), “Eski Harflerle Basılmış Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler” (4 tane), “Yazma Hâlde Olan Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler” (14 tane) ve “Eski Harflerle Basılmış Arapça-Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler” (3 tane).¹⁴

Anadolu’da yazılmış olan ilk Farsça-Türkçe sözlük, 14.yy’da Hüsâm b. Hasan’ın *Tuḥfe-i Hüsâmî* isimli eseridir. Bu eser Cumhuriyet dönemine kadar dil öğretiminde ders kitabı olarak okutulmuştur. “*Tuḥfe-i Hüsâmî* Farsça bir giriş, yirmi kıta ve bir ḫâtimedden oluşur. Sözlük kısmı 300, ḫâtimesi de 5 beyit olmak üzere toplam 305 beyitten meydana gelir. Kıtaların beyit sayısı 6 ile 19 arasında değişir. Kıta sonlarında, kıtanın veznine örnek olarak mesnevi tarzında Türkçe bir beyit yer alır. Bu takti beyitlerinde bahir ve veznin adı söylenmemiştir. Sözlüğün dokuzuncu kıtası 32 beyit olup mesnevi tarzında yazılmış ve beyitlerin kafiyeleri Farsça harf sırasına göre düzenlenmiştir.”¹⁵

Bu türde Muğlalı İbrahim Dede tarafından yazılmış olan *Tuḥfe-i Şâhidî* adlı eser de en önemli Farsça-Türkçe manzum sözlüklerin başında gelir. Bu eser *Mesnevî*’de geçen Farsça kelimelerin karşılıklarının verildiği Türkçe-Farsça manzum bir sözlük olup manzum sözlüklere örnek teşkil etmiştir. 16. yüzyıl başında yazılan bu eser, 20. Yüzyıla kadar tekke ve medreselerde ders kitabı olarak dil öğretiminde kullanılmıştır.

Bunların dışında pek çok manzum sözlük değişik yazarlar tarafından kaleme alınmıştır. Yapılan araştırmalara göre tesbit edilen bazı sözlükler şunlardır:

Farsça-Türkçe manzum eserler te’lif tarihlerine göre şu şekilde sıralanmaktadır:¹⁶

1. Hüsâm b. Hüseyin-i Konevî, *Tuḥfe-yi Hüsâmî ez-Mültekât-ı Sâmi ve Esâmî*, te’lifi, 802/1399-1400.¹⁷

¹⁴Yusuf Öz, *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, basılmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. 1996, s. 55.

¹⁵ Y. Öz, age, s. 81.

¹⁶ Burada verilen eserler Y. Öz, age, s. 54-56 ve Cemal Bayak, *Lugat-ı Genc-i Leâl, İstanbul: Kriter Yayınevi, 2016s. 9-11*. alınmıştır.

¹⁷Y. Öz, 2010, s. 79-82, 139-142. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Efendi 977’dedir. Eser üzerinde Arslan Anıl tarafından Yüksek Lisans tezihazırlanmıştır. Arslan, Anıl, “*Tuḥfe-i Hüsâmî*”

2. Lutfullâh Hâlimî b. Ebî Yûsuf, *Bahru'l-Garâyib*, te'lifi 850/1446.¹⁸
3. Mehmed b. Yahyâ-yı Konevî, *Şâdiyye*, te'lifi 889/1484.¹⁹
4. *Lehçetü't-Türk*, te'lifi 917/1511. Müellifi meçhul.²⁰
5. İbrahim Şâhidî Dede, *Tuhfe-i Şâhidî*, te'lifi 921/1514-5.²¹
6. Lâmi'î Çelebi, *Tuhfe-i Lâmi'î (Lugat-ı Manzûme)*, te'lifi 933/1527'den önce.²²
7. İmâd-zâde Veli b. Yûsuf-ı İmâdî, *İlm-i Lugat*, te'lif tarihi 968/1560'dan önce.²³
8. Osman b. Hüseyin el-Bosnevî, *Lugat-ı Manzûme*, te'lifi 991/1583.²⁴
9. Ali el-Esâmî, *Nazmu'l-Esâmî*, te'lifi XVI. Yüzyılın ikinci yarısı.²⁵
10. Şemsî, *Tuhfe-i Şemsî*, te'lif XVI. Yüzyılın ikinci yarısı.²⁶
11. Sun'î-yi Malatyavî, *Fethu'l-Fettâh/ Tuḥfetü'l-Fettâh*, te'lifi 1008/1599.²⁷
12. Pîr Mehmed Gencî, *Lugat-ıGenc-i Le 'âl*, te'lifi 1049/1639-1640.²⁸
13. Hasan Rızâyî, *Kân-ı Me'ânî*, te'lifi 1082/1671.²⁹

İnceleme, Çeviri Yazılı Metin, Dizin,” Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

¹⁸Y. Öz, age, s. 94-100. Mustafa Erkan, "Bahrü'l-Garâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 04, 1991, s. 513-514; Eser Adem Yavuz tarafından yayınlanmıştır, Lütfullah b. Ebu Yusuf Halimî, *Lugat-ı Halimî*, Ankara: TDK., 2013. Eserin şerhi E. Charles Faroe tarafından yapılmıştır "Lütfullah Halimi'nin Bahru'l-Garâib'i," Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1991.

¹⁹ Y. Öz, 2010, s. 55, 115. Eserin nüshası Musul, Mektebetü'l-Evkâfi'l-Âmme Huciyât 234'tedir.

²⁰Y.Öz, 2010, s. 316-317. Eserin nüshası Hindistan, Andra Pradesh, Haydarabad, Salarceng Museum, Nr. LT 8'dedir.

²¹Y.Öz, 2010, s. 138-143. Eser üzerinde İlker Demirci yüksek lisans çalışması yapmıştır. Demirci, İlker, *"Tuhfe-i Vehbî Manzum Sözlük: Transkripsiyonlu Metin, İnceleme, Sözlük,"* Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2012. Eser üzerinde Ahmet Hilmi İmamoğlu eser üzerinde doktora tezi hazırlanmıştır, *Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler ve Şâhidî'nin Sözlüğü (İnceleme-Metin)*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1993. Eser Atabey Kılıç tarafından yeni harflerle yayımlanmıştır, *"Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Şâhidî: Metin,"* Turkish Studies 2/4 (2007): 516-548.

²² Y. Öz, 2010, s. 54. Eser İbrahim İmran Öztahtalı tarafından yayınlanmıştır, *Lâmi'î Çelebi, Lugat-ı Manzûme, (Tuhfe-i Lâmi'î)*, Bursa: Gaye Kitapevi, 2004.

²³Y. Öz, 2010, s. 162-163. Eserin nüshası Tahran, Kitâb-hâne-i Umûm-i Âyetullah Bahfi-i Mar'aşi, 2048'dedir.

²⁴Y. Öz, 2010, s. 143-144. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Ef. 977/4'tedir.

²⁵Y. Öz, 2010, s. 177-178; Kaya, age., s. 8. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Reşid Ef. 977/5'tedir. Eser Rabia Şenay Şişman tarafından yeni harflerle yayımlanmıştır, *Esâmî: İkidilli Sözlük, Türkçe-Farsça Manzum Sözlük*, İstanbul: Dün Bugün Yarın Yayınları, 2016.

²⁶Y. Öz, 2010, s. 214-216. Eserin nüshası Konya Mevlana Müzesi Ktp. İhtisas 3149. Düzenli, Mesut Bayram ve Muhittin Turan, *"Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Şemsî,"* Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 9/42 (2016): 122-154.

²⁷Y. Öz, 2010, s. 181-182. Eserin bir nüshası Süleymaniye Ktp. Süleymaniye 1014'tedir.

²⁸ Eserin nüshası Hacı Selim Ağa 1260'dadır. Eser Cemal Bayak tarafından yayınlanmıştır, *Lugat-ıGenc i Le 'âl, İstanbul: Kriter Yayınevi, 2016*

²⁹Y. Öz, 2010, s. 201-203. Eserin nüshası İÜ TY 579'dadır. Eser Muhittin Turan tarafından yayınlanmıştır, "Hasan Rızâyî ve Kân-ı Ma'anî İsimli Sözlüğü", *Turkish Studies: C. 7/4*, 2012, s. 2939-2992.

14. Kusûrî Ömer Efendi, *Tuhfe-yi Kusûrî*, te'lifi 1126/1714.³⁰
15. Hâfız Abdullâh b. Halil b. Ali, *Tuhfetü'l-Hâfız*, te'lifi 1174/1761.³¹
16. Sünbülzâde Vehbî, *Tuhfe-i Vehbî*, te'lifi 1197/1798.³²
17. İlmî Ali Efendi, *Nazm-ı Bedî'*, te'lifi 1224/1809.³³
18. Osman Şâkir Bozokî, *Nazm-ı Dil-ârâ Farsça-Türkçe Manzum Lügat*, te'lif 1231/1815.³⁴
19. Mes'ûd Lutfî Efendi, *Tuhfe-yi Lutfî*, te'lifi 1248/1832-33.³⁵
20. Süleymân Dürri, *Güher-Rîz*, te'lifi 1263/1847.³⁶
21. Osmân, *Tuhfetü'l-Ma'nâ*, te'lifi 1268/1852.³⁷
22. Ahmet Remzi Akyürek, *Tuhfe-i Remzî*, te'lifi 1343/1924.³⁸

1. 4.Farsça-Türkçe Mensur Sözlükler

Anadolu coğrafyasında Farsça-Türkçe mensur sözlük yazımı 14. Yüzyılın sonunda başlamış ve 15. yüzyıldan itibaren hızlı bir şekilde artarak devam etmiştir. Bu dönemde yazılan mensur sözlükler de manzum sözlüklerde olduğu gibi kelimelerin öğretilmesi ve ezberlenmesi amacıyla yazılmıştır.

Mensur sözlükler yakonularına göre ya da isim, fiil ve gramer diye

³⁰Eser Kudret Altun tarafından yayınlanmıştır, *Tuhfe-yi Kusûrî, Tazmîn-i Şâhidî (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Kayseri: Laçın Yayınları, 2002.

³¹Y. Öz, 2010, s. 239-240. Eser Mesut Bayram Düzenli tarafından yayınlanmıştır, "*Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Tuhfetü'l-Hâfız*", *Turkish Studies*:C., 10/12, 2015, s. 329-370.

³²Y. Öz, 2010, s. 245-249. Eser 1212-1325/1798-1909 yılları arasında eski harflerle 59 defa basılmıştır. Eser Ali Alparşlan tarafından mezuniyet tezi olarak hazırlanmıştır, *Manzûm Lügatlar ve Tuhfe-i Vehbî'nin Alfabetik Tertibi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1947. Eser Numan Külekçi ve Turgut Karabey tarafından yayınlanmıştır, *Sünbül-zâde Vehbî, Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Erzurum, 1990. Eser üzerinde Necmettin Yursteven doktora çalışması yapmıştır, *Türk Edebiyatında Arapça-Türkçe Manzum Lügatlar ve Sünbülzade Vehbî'nin Nuhbe'si*, Ankara: Ankara Üniversitesi, sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2003. Eser Atabey Kılıç tarafından da yayınlanmıştır, "Türkçe-Farsça Manzum Sözlüklerden Tuhfe-i Vehbî (Metin)", *Turkish Studies*: C. 2/2, 2007, s. 410-474; Eser Ahmet Yenikale tarafından tıpkıbasımı ile yayınlanmıştır, *Sünbül-zâde Vehbî, Tuhfe-i Vehbî: Metin-Dizin Tıpkıbasım*, Maraş: Ukde Kitaplığı, 2012.

³³Y. Öz, 2010, s. 257. Eser Mehmet Akif Gözitok tarafından yayınlanmıştır, *Çelebizade Ali İlmî ve Nazm-ı Bedî' (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Erzurum: Mim Yayınları, 2016.

³⁴ Eser Necip Fazıl Duru ve Abdullah Eren tarafından yayınlanmıştır, Osman Şâkir Bozokî, *Nazm-ı Dil-ârâ*, Ankara: Altınpost Yay., 2014.

³⁵ Eser Ahmet Tanyıldız tarafından yayınlanmıştır, *Tuhfe-yi Lutfî (Türkçe-Farsça Manzûm Sözlük)*, İstanbul: Akademik Kitaplar, 2013.

³⁶ Y. Öz, 2010, 260-262. Eser Bahir Selçuk ve Mesut Algül tarafından yayınlanmıştır, "Çocuklar İçin Yazılan Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Dürri'nin Güher-Rîz'i", *Littera: Journal of Turkish language and Literature*, Volume, 1, Issue, 2, Autumn 2015, s. 133-164.

³⁷Y. Öz, 2010, 266-267. Eserin nüshası Millî Ktp. Yz. A 2267'dedir.

³⁸Y.Öz, 2010, s. 297-299. Eser Ahmet Kartal tarafından yayınlanmıştır, *Tuhfe-i Remzî*, Ankara: Akçağ Yayınları, 2003.

sınıflandırıldıkları görülmektedir. Konularına göre ayrılmış sözlüklerde bâblarda yani bölümlerde kelimelerin hangi konu veya konularda yazıldığını belirten başlıklar bulunur. İsim, fiil ve gramer olarak ayırım yapılmış sözlüklerde ise bâblara ve fasıllara göre düzenleme esas alınmıştır. Fakat bazı sözlüklerde isim ve fiil kısımlarının yer değiştirdiği veya gramer bölümlerinin bulunmayıp sözlüğün sadece isim ve fiil olarak ayrıldığı görülebilmektedir.³⁹

Konularına göre hazırlanmış sözlükler belirli bir konuyu veya temayı ele alan sözlüklerdir. Bu tür sözlüklerde ilk olarak ana konular belirlenir daha sonra alt başlıklar bölümler halinde verilir. Türkçe ile ilgili tematik olarak yazılan ve Eski Oğuzca hakkında bize önemli bilgiler sunan ilk tematik eser *Bahşāyîş Lüğati*'dir. Bahşāyîş Lüğati, Anadolu çevresinde gelişen Oğuz Türkçesinin kelime varlığına dair özgün ve önemli veriler sunan tematik bir sözlüktür. Bu eserin milâdi X . yüzyılın başlarında telif edildiği ve 14. yüzyılda da istinsah edildiği belirtilmiştir. Eski Anadolu Türkçesi ile satırarası biçiminde yazılan kelime tanımları, Arapça ve Farsça kelimelerin altında yer almaktadır. Eserdeki Oğuzca birçok arkaik kelimenin varlığı, bizi Eski Anadolu Türkçesi döneminden daha da önceki dönemlere götürür.⁴⁰

Tematik sözlüklerin günlük yaşamın ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde hazırlanığı görülmektedir. X. yüzyılda yazılan *Bahşāyîş Lüğati* tematik sözlüklerden birisidir. "*Bahşāyîş Lüğati*"ndeki on iki bölüm şu şekilde belirlenmiştir: Birinci bölümde insanın yaratılışı ve organları; ikinci bölümde insanların meslekleri, sosyal sınıfları; üçüncü bölümde hastalıklar, ilaçlar ve bunlarla ilgili araç, gereç ve yöntemler; dördüncü bölümde yeme içme vemişirlik; beşinci bölümde eşyalar, kumaşlar, silahlar ve bunların yapımında kullanılan araç ve gereçler; altıncı bölümde dönemin elbise çeşitleri, mefruşat ve bunların ayrıntıları; yedinci bölümde o dönemde bilinen hayvan, böcek ve kuşlara ait kelime ve tamlamalar; sekizinci bölümde gökyüzüyle ilgili soyut ve somut kavramlar; dokuzuncu bölümde yeryüzüyle ilgili kelime, deyim ve terimler; onuncu bölümde bitkiler; on birinci bölümde insanların yaşadıkları bina, köy, şehir ve bunlarla ilgili kelimeler; on ikinci bölümde ise diğer bölümlerin dışında kalankonular işlenmiştir."⁴¹

Diğer bir mühim mensur sözlük ise *Miftāhu'l-Ma'ānidir*. Çalışmamızın esas konusunu oluşturan bu eser hakkında burada kısa bir bilgi verilecek, sonraki kısımlarda

³⁹Y. Öz, age, 2010, s. 56

⁴⁰Fikret Turan, *Eski Oğuzca Satırarası Tematik Sözlük Bahşāyîş Lüğati, Dilbilim İncelemesi, Metin, Sözlük, Tıpkıbasım*, İstanbul, BAY Yayınları, 2001, s. 17.

⁴¹F. Turan. age, s. 20-22.

eser ayrıntılı şekilde incelenecektir. *Miftāhu'l-Ma'āni*, tematik bir sözlük olmayıp bâb ve fasıl sistemine göre düzenlenmiştir. Başlangıçta Arapça bir mukaddime vardır; ardından sözlük kısmı gelir; son olarak da “emsile” denilebilecek Farsça çekimlerin yer aldığı bir bölüm bulunmaktadır. Eserde yer alan Farsça isim ve fiillerin nasıl okunacağına dâir Arapça ibareler vardır.

Farsça-Türkçe mensur eserler te'lif tarihlerine göre şu şekilde sıralanmaktadır:⁴²

1. Mutahhar b.Ebî Tâlib-i Lâdiki, *Miftāhu'l-Edeb*, te'lifi,803/1400⁴³
2. Ahmed-i Dâ'i,*Müfredât*,te'lifi, 824/1421⁴⁴
3. Abdulhamid-i Sivâsi, *Şahnâme*,te'lifi, 850/1446⁴⁵
4. Muhammet b.el-Hac İlyas, *Tuḥfetü'l-Hadiye*,te'lifi,864/1460⁴⁶
5. Lütfullah Halimi b.Ebi Yusuf, *Lügât-i Ḥalimi*,te'lifi,(859-872/1455-1468)⁴⁷
6. Lütfullah Halimi b.Ebi Yusuf, *Nisârü'l-Mülk*,te'lifi,872/1468⁴⁸
7. Fevri b.Abdullah,*Miftāhu'l-Ma'āni*,te'lifi,892/1487⁴⁹
8. Şinasi-Ca'fer b.Hacı Davut,*Mecmuu'l-Lügat*,te'lifi,16.yy başları.⁵⁰
9. Ahmed BardahiBeg-eş Sunisavi, *Câmi'u'l-Fâris*,te'lifi, 905/1499⁵¹
10. Hasan b. Hüseyin b.İmad el-Karahisari, *Şâmilü'l-Lüga*,te'lifi 910/1504⁵²
11. Ahmet b.İsmail b.İbrahim, *Tercüman*,te'lifi,913/1517⁵³

⁴² Y. Öz, 2010,age,s. 61-63.

⁴³Y. Öz, 2010, age.s. 82-85. Eserin nüshası Milli Ktp.,A.Ötüken 187. Eserin diğer nüshaları İstanbul Süleymaniye Ktp.,Şazeli 147/3;TSMK A 2785; Konya SÜSAM Kitaplığı; Bosna-Hersek, Gazi Hüseyin Ktp., R-2051/6

⁴⁴Y.Öz, 2010, s. 88-89 Eser ilk kez Abdülbaki Çetin tarafından tanıtılmıştır. Çetin Abdülbaki, “Ahmed-i Dâi'nin Farsça Öğretmek Amacıyla Yazdığı Bir Eser: Müfredât,”s.113-128.

⁴⁵Y. Öz, 2010, s.91-93. Eserin nüshası Ankara TDK Ktp., Yz. A 535/2; Diğer nüsha Kastamonu İHK, Darulkurra 3503 numarada kayıtlıdır.

⁴⁶Y. Öz, 2010, s. 100. Eserin nüshası Milli Ktp., Yz. A. 3263 numarada kayıtlıdır.

⁴⁷Y. Öz, 2010, s. 103-107. Eserin nüshası Konya, Safa Odabaşı özel kitaplığı. Türkiye ve Avrupa kütüphanelerinde pek çok yazma nüshası bulunan bir eserdir. (Süleymaniye Ktp., Esad Efendi, nr. 3281 [hicrî 878 tarihli bu nüshadan İstanbul'da hicrî 976 yılında istinsah edilmiştir], Erzincan, nr. 89, Ayasofya nr. 4739, 4744, 4766, Fâtih, nr. 5236, 5237, 5238, İzmir, nr. 681, Lâleli nr. 3602, 3603, 3604; İÜ Ktp., nr. 623, 1309, 1382, 1404, 3638, 3644; TSMK, III. Ahmed, nr. 2763, 2769, Bağdat Köşkü, nr. 381, 382, Emanet Hazinesi, nr. 2023, Revan Köşkü, nr. 1876, 1898; British Museum, Or., 3398; Bibliothèque Nationale, nr. 1007) eser üzerinde Adem Uzun'un 2005 yılında Atatürk Üniversitesi'nde "Lügat-i Ḥalimî : inceleme-metin" adlı tez hazırlanmıştır.

⁴⁸Y. Öz, 2010, s. 107-109. Eserin nüshası Milli Ktp.Yz. A 1160'tadır. Diğer nüshalarıKonya, Bölge Yz. Ktp. 1392/2; Mev. Müz.Ktp., İhtisas 3167'dedir.

⁴⁹ Eserin nüshası Milli Ktp., A. Ötüken 432'dedir. Bu çalışmanın konusu olan eser hakkında geniş bilgi aşağıda verilecektir.

⁵⁰Y. Öz, 2010, s. 124. Sözlüğü ilk kez İsmail Hakkı Uzunçarşılı tanıtmıştır. “Uzunçarşılı, İ.Hakkı, *Anadolu Beylikleri*,”s. 87.

⁵¹ Y. Öz, 2010, s.124-133.Eserin nüshası Konya,İzzet Koyunoğlu Ktp., 13622'dedir. Diğer nüshaları: Ankara,Milli Ktp., A. Ötüken 176; Bursa, İnebey Ktp.,Çelebi 1156/1; İstanbul Millet Ktp.,A. Emiri, Lgt. 71, F 251; Süleymaniye Ktp., Şehit Ali Pş. 2616 mumarada kayıtlıdır.

⁵²Y. Öz, 2010, s. 134-137. Eserin nüshası Milli Ktp. Yz.Bes. A4895'tedir.

12. İbrahim el Hafız ez Zaafi, *Müşkilat-ı Şahnâme*, te'lifi, 954/1547⁵⁴
13. Ni `metullah b. Ahmet b. Mübarek er-Rumi, *Lügat-i Ni `metullah*, te'lifi, 957/1550⁵⁵
14. Ahmet b.Hızır el Üskübi el alevi, Tertib-i *Değâyıku'l-Hakâyık*, te'lifi,957/1550⁵⁶
15. İmamzâde veli b. Yusuf-i İmadi, *İlm-i Lügât*, te'lifi, 968/1560⁵⁷
16. Mustafa ibn-i Mehmet b. Yusuf, *Câmi `u'l-Fürs*, te'lifi,971/1563⁵⁸
17. Münşi Mehmet b. Bedrüddin, *Mesenna ve Müselles*, te'lifi, 991/1583⁵⁹
18. Muhammed Muhyi-i Gülşeni, *Masâdir-iElsine-i Erba`a*, te'lifi, 1000/1591⁶⁰
19. Minyasoglu, *Lügat-ı Minyasoglu*,te'lifi, 1004/1596⁶¹
20. Riyazi Mehmet, *Düsturu' l- `Amel*, te'lifi, 1016/1607⁶²
21. Mirek Muhammed Nakşibendi Taşkendi, *Nevâdiru' l-Emsâl*, te'lifi, 1020/1611⁶³
22. Şeyh Abdülmecid-i Sivâsi, *Meyâdinü' l-Fürsân*, te'lifi, 1022/1613⁶⁴
23. Derviş Siyâhi-i Lârendevî, *Lügat-i Müşkilât-ı Eczâ*, te'lifi,1035/1626⁶⁵
24. Ahmet b.Ali b. Ahmet, *Nuḥbetü' t-Tuḥfe*, te'lifi, 1059/1649⁶⁶
25. Nakibzâde Nimetî Çelebi, *Farsça Türkçe Sözlük*, te'lifi, 17.yy ortaları⁶⁷
26. Abdülkâdirel Bağdadi, *Lügat-ı Şahnâme*, te'lifi, 1069/1659⁶⁸
27. İbrâhim Miskîn, *Türkçe Farsça Sözlük*, te'lifi, 1075/1664⁶⁹

⁵³Y. Öz, 2010, s. 137-138. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. İsmihan Sultan 424'tedir.

⁵⁴Y.Öz, 2010, s. 153-155. Eserin nüshası Millet Ktp.A. Emir. Lgt. 252'dedir.

⁵⁵Y. Öz, 2010, s. 156-160. Eserin nüshası Konya,Yusuf Ağa Ktp. 470. Eserin diğer nüshaları için bk. öz, s.159

⁵⁶Y. Öz, 2010, s. 160-161.Eserin nüshası Milli Ktp. Yz.. A 4831'dedir. Eserin diğer nüshaları Kütahya, zeytinoğlu ilçe HK. 1125; Manisa, İHK 2874; İst.Süleymaniye Ktp. Reisülküttap, 1090.

⁵⁷Y. Öz, 2010, s. 162.

⁵⁸Y. Öz, 2010, s. 163-165. Eserin nüshası İst. Köprülü Ktp. 1540. Eserin diğer nüshalarıAnkara TDK Yz. A 448; İstanbul Süleymaniye Ktp. Esad Ef. 3455'tedir.

⁵⁹Y. Öz, 2010, s. 172-175. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Lala İsmail 665'tedir.

⁶⁰Y. Öz, 2010, s. 178-180.Eserin nüshası TDVİA Ktp. 8906'dadır.

⁶¹Y. Öz, 2010, s. 180-181. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp.Nafiz Pş.1486'dadır.

⁶²Y.Öz, 2010, s. 183-185. Eserin nüshası Milli Ktp. A.Ötüken 974'tedir. Eser üzerinde Namık Açıköz tarafından doktora tezi hazırlanmıştır. Açıköz, Namık,*Riyâzî: Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği, Dîvan, Sâki-nâme ve Düsturu'l-Amel'in Tenkildi Metni*. Doktora Tezi. Fırat Üniv. 1986.

⁶³Y.Öz, 2010, s. 185-187. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Hamidiye 1213'tedir.

⁶⁴Y.Öz, 2010, s. 188-190. Eserin nüshası İstanbul,Nuriosmaniye Ktp. 4886'dadır. Eserin diğer nüshaları Ankara Milli Ktp. MFA 1811; İstanbul Süleymaniye Ktp., Aşir Ef. 3385.

⁶⁵Y.Öz, 2010, s. 190-191. Eserin nüshası Konya, Safa OdabaşıÖzel kütüphanesi, eserın diğer nüshaları için bk. Öz, 2010 s. 193.

⁶⁶Y. Öz, 2010, s. 193-194. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Esad Ef. 3283'tedir.

⁶⁷Y. Öz, 2010, s. 194. Eserin nüshasına ulaşılammıştır.

⁶⁸Y. Öz, 2010, s. 195-197. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Reisülküttap 1112'dedir. Diğer nüshalar için bk. Hoca, Nazif "Abdü'l-kâdir el-Bağdâdî'nin Eserlerinin İstanbul'daki Yazmaları", s. 134-135.

⁶⁹Y. Öz, 2010, s. 197-198. Eserin nüshası Manisa İHK 2886. Eserin diğer nüshası İzmir, Milli Ktp. 1786

28. Hüsâmi, *Tuĥfetü' l-Emsâl*, te'lifi ,1082/1671⁷⁰
29. Hacı Hasan, *Tercümânü'l-Ma'ârif*, te'lifi, 1085/1674⁷¹
30. Hasan Su'ûri, *Lisânü'l-'Acem*(Ferheng-ı Şuuri) te'lifi, 1092/1681⁷²
31. Müezzîn İbrahimMahmud b.İbrahim b.Süleyman,*Muĥtaşar ve Münteĥâbü - şŞu'ûri*, te'lifi,1095/1684⁷³
32. Hezarfen Hüseyin Çelebi, *Lisânü-l Aţıbbâ'*,te'lifi 1103/1691⁷⁴
33. Faĥruddîn b. yaĥya el Mavşilî, *Muĥtaşar-ı Lügat-i Ni 'metullâh*, te'lifi 1106/1695-1698⁷⁵
34. Şinasi, *Lügat-i Şinâsî*, te'lifi 17.yy⁷⁶
35. İshâk Hocası Ahmet Efendi, *Akşa l-Ereb fî Tercemeti muĥaddimeti l-Edeb*, te'lifi 1117/1705⁷⁷
36. Nazmizâde Hüseyin b.Ali Nazmi'l-Baĥdâdi, *Lügat-i Târîĥ-i Vaşşâf* te'lifi 1118/1706⁷⁸
37. Mehmet b.Ahmet el Hac Musallî, *Terceme-i Emsâl-i Arab vel -Acem*, te'lifi 1122/1710⁷⁹
38. İbrâhim Hâlis-i Pazarofcavî, *Mecmâ'u'l- Emsâl*, te'lifi 1143/1731⁸⁰
39. Mehmet Es 'ad, *Leĥcetü'l-Lügât*, te'lifi 1145/1732⁸¹
40. Müsteĥîmzâde Süleyman b.Sa' düddîn, *Elsine-i Şelâşe*, te'lifi 1182/1768⁸²
41. Muhammed Necib, *Lügat-i Tedĥîkat-i Fûrsiyye-i Necib*, te'lifi 1191/1777⁸³

⁷⁰Y. Öz, 2010, s. 199-200. Eserin nüshası Nurosmâniye Ktp. 4703'tedir.

⁷¹Y. Öz, 2010, s. 203-204. Eserin bir nüshası İnan/Tahran Medrese-i Âl-i sipeh-sâlâr Ktp. Nu. 34'te kayıtlıdır. Diğer nüshaları ise Kahire Ü. Ktp., T. 2679.

⁷²Y.Öz, 2010, s. 204-209. Görülen baskısı: Daruttıbaati'l-mamûre, C I, 2+908 s., C II, 2+902 s., İstanbul 1155/1742.

⁷³ Y. Öz, 2010, s. 210-211. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Şehit Ali Pş.2697'dedir.

⁷⁴Y. Öz, 2010, s. 211-212. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reşit Ef. 705'tedir. Diğer nüshası ise SüleymaniyeKtp. Şehit Ali Pş. 2086/1.

⁷⁵ Y. Öz, 2010, s. 213-214. Eserin nüshası Milli Ktp. Yz. A. 151'dedir. Lügat-i Ni'metullâh'tan kısaltılarak hazırlanmış bir sözlüktür. Yazarı hakkında birbilgiye ulaşılamamıştır.

⁷⁶Y. Öz, 2010, s. 216-218. Eserin nüshası TDK Ktp. Yz. A. 243'tedir. Budapeşte Ktp. bulunan ve sefâret imamı 'AbdüllatifEfendi tarafından evvelce istinsah edilerek Dârülfünun Kütüphanesi'ne gönderilen nüshadan Türk Dil Kurumu uzmanlarından Çankırlı Ali Dehri Dilçin tarafından istinsah edilmiştir. 18. 12. 1928.

⁷⁷Y. Öz, 2010, s. 219. Görülen baskısı: Daruttıbaati'l-Âmire, C I-II, 304+205+739 s., İstanbul 1313/1895.

⁷⁸Y. Öz, 2010, s. 220-222. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reisülküttâp Mustafa Ef. 1114'te kayıtlıdır. Diğer nüshaları için age, s. 221-222.

⁷⁹Y. Öz, 2010, s. 222. Eserin nüshası TSMK,Emanet 1530'dadır.

⁸⁰Y. Öz, 2010, s. 227-228. Eserin nüshası Konya, Yusuf AĥaKtp. 5550'dedir. Diğer nüshaları için age, s. 228.

⁸¹Y. Öz, 2010, s. 229-231. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp.Reşit Ef. 976'dadır. Bu eser Doç. Dr. H. Ahmet Kırkkılıç tarafından günümüz Türk alfabesine çevrilmiş ve 1999 yılında yayımlanmıştır.

⁸²Y. Öz, 2010, s. 240-242. Eserin nüshası İ.Ü Merkez Ktp. T. 1

⁸³Y. Öz, 2010, s. 243-245. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp., Serez 3683

42. Muştafâ-yı Üsküdâri, *Müretteb Müfredât-i siyâhi*, te'lifi 1193/1779⁸⁴
43. Aḥmet' Âşım, *Tibyân-ı Nâfi der Terceme-i Burhân-ı Kâtrı*, te'lifi 1212/1797⁸⁵
44. Ali b.Hacı Oşman, *Miftâḥ-ı Gülistân*, te'lifi 18.yy⁸⁶
45. Yusufzâde Mehmet Emin Vâşık, *Naḳlü'l-Mehâfil li'l- Efâzıl*, te'lifi 1808/1839 arası⁸⁷
46. Vaḳâri, *Mecma'u'l Lügât*, te'lifi 1264/1848⁸⁸
47. Sofyalı Çelebi Mehmet, *Farsça-Türkçe Sözlük*, te'lifi 1279/1863⁸⁹
48. Ahmet Naşid-İbrahim Gani, *Zübdetü'l- Lügât*, te'lifi 1283/1866⁹⁰
49. Abdurrahmân Lāmî Süleymāniyeli, *Tuḥfetü'l-Mülâzimîn*, te'lifi 1283/1866⁹¹
50. Âşâfi, *Lügât-ı 'Azîziye*, te'lifi 1287/1870⁹²
51. Moralı Ḥasan Efendi, *Zübdetü'l- Lügâti'l- Lehçe*, te'lifi 1287-88/1870-71⁹³
52. Nâzım b. Meḫmet, *Tercümânü'l- Lügât*, te'lifi 1288/1870⁹⁴
53. Mehmet Rıf'at, *Mir'atü'l- Lügât*, te'lifi 1293/1876⁹⁵
54. Mehmet İzzet, *MuḫtaşarḲâmūs-ı Fârisi*, te'lifi 1298/1881⁹⁶
55. Hüseyin Remzi, *Ünsü'l- Lügât*, te'lifi 1305/1888⁹⁷
56. Ahmet Feyzi, *Ḳâmūs ve Cep Lügati*, te'lifi 1308/1890⁹⁸
57. Hüseyin, *Zübde-i Lügât-i Fârisiyye*, te'lifi 1309/1891⁹⁹
58. Ḥatice Nâḳiyye, *Lügât-i Fârisiyye*, te'lifi 1310/1892¹⁰⁰
59. Ahmet Râsim, *Lügât-i Fârisiyye*, te'lifi 1311/1893¹⁰¹
60. Ḥâfız İbrâhim Ḥanyavî, *Lügât-i Erba'a*, te'lifi 19.yy¹⁰²

⁸⁴Y. Öz, 2010, s. 245. Eserin nüshası SüleymaniyeKtp. Reşit Ef.710'dadır

⁸⁵Y.Öz, 2010, s. 251-253. Eser TDK tarafından yeni harflere aktarılarak yayımlanmıştır: Mütercim Asım Efendi, Burhân-ı Katı, hzl. Mürsel Öztürk,Derya Örs, TDK Yay., Ankara 2000.

⁸⁶Y.Öz, 2010, s. 254. Eserin nüshası İÜ Merkez Ktp. T. 2383. Diğer nüshası Ankara TDK Ktp. Yz. A 530/2

⁸⁷Y.Öz, 2010, s. 259-260. Eserin nüshası Süleymaniye Ktp. Esad Ef.. 3285'tedir.

⁸⁸Y. Öz, 2010, s. 262-265. Eserin nüshası Milli Ktp. MFA 1450. Bunüsha İstanbul Koca Ragıp Paşa Ktp. 1334 nu. da kayıtlı nüshasının mikrofilmidir.

⁸⁹Y. Öz, 2010, s. 271-272. Eserin nüshası Millet Ktp., Ali Emiri, Lgt. 81.

⁹⁰Y.Öz, 2010, s. 273. Görülen baskısı: İstanbul, 1283/1866, 12+6+304+160 s. taş baskı.

⁹¹Y.Öz, 2010, s. 274-275. Eserin nüshası TDK Ktp. Yz.A 222.

⁹²Y.Öz, 2010, s. 275.

⁹³Y.Öz, 2010, s. 276-277. Rıza Efendi Matbaası, C I-II, İstanbul 1287-88/1870-71, taş baskı.

⁹⁴Y. Öz, 2010, s. 277. Bu eser Lehçetü'l Lügât'in bir özetidir. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Görülen baskısı: C I, 6+520,C II, 2+465 s., İstanbul, 1288-89/1871-72, taş baskı.

⁹⁵Y. Öz, 2010, s. 277-278. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Mir'atü'l-Lügât, Mehmed Esad, (Çeviren: Mehmed Rıfat). İstanbul, Mekteb-i Sanayi Matbaası, 1293 [1876]. 255 sayfa.

⁹⁶Y. Öz, 2010, s. 279-280. Eserin nüshası Millet Ktp., Ali Emiri, Lgt. 134.

⁹⁷Y. Öz, 2010, s. 280-282.

⁹⁸Y. Öz, 2010, s. 282-283. Eserin nüshasına ulaşılamamıştır.

⁹⁹ Y. Öz, 2010, s. 283.

¹⁰⁰ Y. Öz, 2010, s. 283-285. Eser yalnızca bir kez basılmıştır. Mekteb-i Sanayi Matbaası İstanbul, 1310/1892

¹⁰¹Y. Öz, 2010, s. 286-287. Bu eserin nüshasına ulaşılamamıştır.

61. Mehmet İzzet, *Kāmūs-ı Fārisi*, te'lifi 1323/1902¹⁰³
 62. Aḥmed Bādī, *Masādir-ı Lisān-i Fārisi*, te'lifi 1910¹⁰⁴
 63. Ziyā Şükün, *Gencine-i Güftar (Ferheng-i Ziya)*, te'lifi 1944-1951 arası¹⁰⁵
 64. Murtaza Elker, *Ferheng-i Murtaza*, te'lifi 1950¹⁰⁶

---

¹⁰²Y. Öz, 2010, s. 287-288. Eserin nüshası İÜ Merkez Ktp., T. 1788.

¹⁰³Y. Öz, 2010, s. 288-294. Eserin nüshası Millet Ktp. A.Emir. Lgt. 135'tedir.

¹⁰⁴Y. Öz, 2010, s. 297.

¹⁰⁵Y. Öz, 2010, s. 299-301. Yeni harflerle basılan ilk Farsça-Türkçe sözlüktür. Eserin ilk matbu nüshası İÜ Kütüphanesine gönderilmiştir. 18.000'e yakın madde başı içeren *Ferheng-i Ziyâ* Millî Eğitim Bakanlığı'nca basılmıştır. (İstanbul 1944-1951; Ankara 1967, 1984).

¹⁰⁶Y. Öz, 2010, s. 301-303. Eserin nüshası Milli Ktp., Müsvedde eserler 126/158. Yeni harflerle basılan ilk Türkçe-Farsça sözlüktür. Eser üzerinde Cem Kaygınyüksek lisans tezi çalışması yapmıştır, "*Ferheng-i Murtazâ (metin-inceleme)*", Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

İKİNCİ BÖLÜM

Fevri b. ‘Abdullāh

2.1.Hayati

Yazar, eserin mukaddime bölümünde isminin “aḥvec-i ‘İbādullāh Fevri b.‘Abdullāh”, olduğunu belirtmektedir. Sözlüğe verdiği adı da “ve bu kitāba *Miftāhu’l-Ma‘ānī* ad ḳodum” cümlesiyle belirtir. (bkz.2b).

Şair Fevri hakkında kaynaklarda çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Yusuf Öz, kitabında verdiği bilgilere göre Aşık Çelebi, eserinde Fevri hakkında şu bilgilere yer vermiştir. “*Miftāhu’l-Ma‘ānī*, bazı kaynaklarda yanlışlıkla Fevri Ahmed ibn ‘Abdullāh’a nispet edilmiştir. Kaynakların Fevri Efendi, Ahmed b.‘Abdullah, Mevlana Fevri, Ahmet Fevri, Fevri Ahmet Efendi gibi adlarla andıkları ve şiirde Fevri mahlasını kullanan, Fevri Ahmed ibn ‘Abdullāh ile *Miftāhu’l-Ma‘ānī*’nin yazarı ayrı kişiler olmalıdır. Çünkü şair Fevri Ahmed Şam müftüsü ve oradaki Süleymaniye Medresesi müderrisi iken Zilkāde 978/Mart 1571’de ölmüştür. Şair Fevri’nin ölümü ile 892/1448’de yazılan *Miftāhu’l-Ma‘ānī*’nin yazıldığı tarih arasında 84 yıllık uzun bir zaman farkı vardır. Bu da sözlüğün şair Fevri’ye āidiyeti konusunda kuşku uyandırmaktadır.”¹⁰⁷

Yazar mensur bir sözlük yazmasına rağmen eserin yazılış tarihini iki beyt ile vermiştir. Bu da bize yazarın şiirle de ilgilendiğini göstermektedir.

¹⁰⁷ Aşık Çelebi, MŞ: *Meşā‘irü-Şu‘arā*, hzl. G. M. Meredith Owens, London, 1971, s. 203-212; Aktaran Y. Öz 2010, s.116.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀHU'L-MA'ĀNĪ İNCELEME

3.1.Eserin Adı, Yazıldığı Tarih ve Yazılış Sebebi

Fevri muḳaddime bölümünde sözlüğe verdiği adı *Miftāhu'l-Ma'ānī* olarak belirtmektedir. (bkz.2b). *Miftāhu'l-Ma'ānī* Arapça tamlama olup anlamların anahtarı demektir.

Eserin yazıldığı tarih, eserin mukaddime bölümünde yer alan aşağıdaki beyitlerde hicri 892/1487 olarak belirtilmiştir:

Muṣṭafā'nuñ hicretinden ey püser
 Bil sekiz yüz toḳsan ikide meger
 İrüşüp 'avn-i ḫüdāvendī enām
 K'oldı bu dürr-i gerān-māye temām (yp.3b)

Fevri b.Abdulah'ın bu eseriFarsça-Türkçe mensur bir lügattir. Yazar bu sözlüğün yazılış sebebini aşağıdaki şu sözlerle ifade eder.

Aziz dostlarından birisinin gelip ilim talep edenler için kendisinden bir sözlük hazırlamasını ve bu sözlükten faydalanan ilim ve ma'rifet ehlinin kendine dua edeceklerini ve bu sebeple kendisinin mağfiret olunacağını söyler. Dostunun bu ricası üzerine bu kitabı Allahın izni ve yardımıyla kısa bir zamanda meydana getirdiğini söyler. “bkz.2b-3a”

3.2. Eserin Muhtevasıve Tertibi

Mensur sözlükler genellikle ya konularına göre (tematik) ya da fasl u bab sistemine göre hazırlanır. Fasl u bab sistemi üç bölümden oluşur. Birinci bölüm isimlere ikinci bölüm fiillere üçüncü bölüm ise gramere ayrılır. Eserimiz de fasl u bab sistemine göre hazırlanmıştır. Ancak ikinci bölüm olan fiiller kısmı yoktur. Karışmayı önlemek için fasıl başlıkları ve maddelerin ikinci harfleri kırmızı mürekkeble belirlenmiş, Farsça kelimeler harekelenmiştir. Sözcüklerin anlamları ve açıklamaları bazen satır üstüne yazılmıştır. Müellif kelimeyle ilgili şiir vermek veya açıklama yapmak isterse bunu derkenarda vermiştir. Yazar eserine sözlük yazma geleneğine bağlı kalarak Arapça bir mukaddime ile başlamış, ardından isimler daha sonra da gramer bilgisine yer vermiştir.

Derkenār da kaynak olarak “*Lügat-i Ḥalīmī*”(37a), “*Nizāmi*”(36a), “*Ahmet Paşa*”(40a), “*Rūdekī*”(65b) isimleri kaydedildiği görülmektedir. Bunlardan *Lügat-i Ḥalīmī*, Lütfullah Ḥalīmī b.Ebi Yusuf, te'lifi,(859-872/1455-1468 arası)tarafında

kaleme alınmıştır.¹⁰⁸Nizāmi (1141-1209) Azerbeycan'ın Gence şehrinde yaşamış şair ve düşünür Nizāmī-i Gencevī'dir.¹⁰⁹Rūdekī, klasik Fars edebiyatının kurucusu kabul edilen 9.yy'da yaşamış bir şairdir.¹¹⁰Ahmet Paşa ise 15.yy'da yaşamış divan edebiyatı şairidir.¹¹¹

Yazarın mukaddime kısmında bazı sözlüklerden faydalandığını söylemiş olmasına rağmen derkenar notlarında bunların çoğunun isminin geçmediği görülmektedir.

Birinci bölümün sonunda Farsça çokluk, adlarda küçültme, sıfatlarda karşılaştırma ve en üstünlük bildirme, zamirler ve ön edatlar gibi gramer konuları örnekleriyle anlatılmıştır.

Eser otuz iki satırdan oluşan bir mukaddime ile başlar. Mukaddimeyi sözlük bölümü takip etmiştir. Mensur şekilde yazılan sözlüğümüzde her sayfada on beş satıra yer verilmiştir. Alfabetik olarak tertip edilmiş maddelerin ilk harfleri bap kabul edilerek harf sırasıyla 29 baba ayrılmıştır. Bablarda yer alan maddeler, ilk hecelerin seslilerine göre meftuha, meksure, mazmume şeklinde ayrılmış ve ikinci harfler de fasıl kabul edilmiştir.Okunuşlarında zorluk çekilebilecek Farsça ve Türkçe kelimeler harekelenmiştir. Farsça kelimelerin üzeri kırmızı ile çizilerek anlamlarıyla karışması önlenmiştir. Bazı Farsça kelimeler için tek anlamla yetinmeyip birden fazla anlamı var ise onları da vermiştir. Farsça kelimeler için bir ya da birden fazla Türkçe karşılık yazılmıştır. Farsça adları içeren bu bölümde 5400'ü aşkın madde vardır. Eserin tamamı 69 varaktan meydana gelmiş olup sözlük kısmı ise 3b-65b bölümlerinden oluşmaktadır. Bir sayfadan diğer sayfaya geçerken reddāde sistemi kullanılmıştır.

Eserin baş sayfalarında kelimeler, hikayeler ve notlar bulunmaktadır. Bunların yanına düşülen tarihlere baktığımız zaman bu notların daha sonradan ilave edildiği anlaşılmaktadır. Diğer taraftan eserde çok sayıda derkenar notları bulunmaktadır. Bu notlarda verilen bilgiler kelimelerin anlamlarına dair olup kelimelerin anlaşılmasını ve anlam zenginliğini sağlamıştır. Bazen derkenar notlarında anlamı desteklemesi için bazı şairlerden beytler kullandığı da görülmektedir. Derkenar notlarını da dipnotlarla beraber sayfanın altında yer vermeyi uygun bulduk.

¹⁰⁸Y. Öz, age, s. 103.

¹⁰⁹İslam Ansiklopedisi,Ebû Muhammed Cemâlüddîn İlyâs b. Yûsuf b. Zekî Müeyyed (1141) yıl: 2007, cilt: 33,sayfa: 183-185.

¹¹⁰Ebû Abdullâh Ca'fer b. Muhammed b. Hakîm er-Rûdekî es-Semerkandî yıl: 2008, cilt: 35,sayfa: 185-186.

¹¹¹ Ahmed Paşa Divanı (nşr. A. Nihat Tarlan), İstanbul 1966.

“Fevri b.‘Abdullāh *Miftāhu’l-Ma‘ānī’yi* yazarken elde edebildiği bazı sözlüklerden yararlandığını ön sözde belirtmiş ancak Muṭahhar b.Ebī Ṭalib’in *Miftāhu’l-Edebi* ve Esed-i Ṭūsī’nin *Müşkilāt-ı Fürs* ya da *Lügat-i Fürs* adlarıyla anılan Farsça sözlüğü dışında başka bir kaynak adı vermemiştir.”¹¹²Yazarın bazı kelimelerin anlamını verirken bazen değişik şivelerdeki anlamlarını da veriyor. Bunlardan birisi şu kelimedir: pādpīc: nevruzda şalındukları ipdür ya‘ni şalıncağ Kirmanda aña kevā dirler İsfehanda fütübil dirler. Buradan hareketle eserde İsfehan, Kirmān, Gīlān ve Fergana gibi şehir isimleri geçtiği görülmektedir.

Sözlüğün dikkat çekici önemli bir özelliği de kimi yerlerde kısaltmalara yer verilmiş olmasıdır. Örneğin *cem* “çoğul” için *cim*. (ج); *ma‘rūf* bilinen, yaygın” için *fe*. (ف); *mişlihi* “onun gibi, aynısı” için *mim*. (م); harfini kullanmıştır.

Eserde en dikkat çekiçi nokta müellifin Farsça kelimelerin anlamlarını verirken izlediği yoldur. Müellif Farsça kelimelere karşılık verirken aşağıdaki uygulamalar görülmektedir:

1- Farsça kelimelerin anlamını bazen Farsça sözcüklerle veriyor.

bāzrum	>	herze	(10a-10)
berf	>	zernih	(35a-15)
ispīdān	>	ispīdā	(8b-13)

2- Bazen Farsça kelimelerin anlamını Arapça sözcük ile veriyor.

berez	>	tuḥme	(13b-8)
pejenkār	>	debbāg	(14a-9)
enbān	>	ṭāgarcu	(7a-14)
enbañe	>	taşgīruhü	(7a-14)
dihış	>	‘aṭā	(31a14)
cavīd	>	ebed	(23a-9)

3- Bazen Arapça kelimelerin anlamını Arapça sözcük ile veriyor.

şeref	>	şerefe	(42b-6)
nehāli	>	cāy-i maḳ‘ad	(61b-15)

¹¹² Y. Öz, age, s. 115-116-117,

4- Birkaç yerde Türkçe kelimelerin anlamını Türkçe sözcük ile veriyor.

bu ki > ol ki (9a-5)

5-Kelimenin anlamını verirken bazen Farsça-Türkçe tamlamayla veriyor.

düşize > bıkı-i kız (32a-12)

6-Yazılışları farklı anlamı aynıolan birkaç kelime arka arkaya yazılarak anlamı verilmektedir.

cāvid ve cāvedān ve cadidān>ebed (23a-9)

ejdehā,ejderhā,ejder >çok yaşamış yılan (4b-14)

çerāmīn,çerāmen >otlak hayvanların otlakı (23b-3)

7- Yazılışları ayrı ,anlamı aynı olan kelimeler arka arkaya geldiği zamanilk kelimenin anlamını verip diğerininanlamını tekrar vermeyip “misli o (7a-1), anun misli(7a-13), mislihi (8a-13)”gibi kelimeler kullanıyor.

8-Bir kelimenin birden fazla anlamı varsa bazen kelimeyi tekrar yazıp anlamını öyle veriyor.

ğalc: bir kıtıdır ki açılırken uvanur/ ğalc: deñiz sülüğü / ğalc: tirhüş(46a-4)

kūtvāl: iş eri / kūtvāl: dizdār (56b-3)

9- Karışma ihtimali olan üst notları parantez ile ayırdığı görülmektedir.(8b-11)

10- Kelimelerin anlamını bazen cümle içinde vermektedir.

endūh:şol gicedür ki başmağcılar gön yağlarlar.(7b-1)

üğaze:bez ki kulak altında olur. (9b-5)

11-Sözcüğün anlamı verildikten sonra o kelimeyi Arapça cümle kurarak cümlenin içersinde veriyor veya tamamen Arapça cümle ile veriliyor.

tā: dek ma‘nāsınadur -kemā kālū tā fülān şehri ya‘nī fülān şehre dek. (19b-7)

şükle: māyenħariķu min ‘eş-şevbi izā te ‘allaķu bimismārin ve ğayrihi.¹¹³ (44b-6)

¹¹³Elbiseden yırtılan şey çiviye ve gayriye takıldığı zaman.

12-Birkaç yerde kelimenin anlamı verildikten sonra anlamını verdiği kelimeyi tekrar yazıp onun da anlamını veriyor.

dürīse:dürdane>dürdane:inci (31b-12)

zāk:zāc>zāc: lohusa ve k̄ara boya (34b-5)

13-Birkaç yerde kelimenin anlamını verildikten sonra Farsça cümle ile açıklanıyor.

şete: yabadur→ nūn nīz dīdem (42b-4)

14-Bazen kelimelerin anlamıArapça ve Farsçadan oluşan kelime grupları ile veriliyor.

fermaḥte: edeb kerde (47a-12)

büt: ma‘şūka-i ḥūb rūy (47b-10)

15- Bazen kelimenin anlamını verildikten sonra onunla ilgili örnek veriyor.

sübāğ:etmek k̄atığı meşela peynir bigi (40b-12)

16-Farsçada bulunan ek bazen kelimenin anlamında da kullanılıyor.

ab-rīz>sū-rīz (su dōken,su akıtan)(3b-6)

17-Kelimenin anlamını verirken Arapça bağlaçlar kullanılıyor.

cevz ev incir→55a-4mūy ve mū (60a-7)

18-Bazı sözcüklerin hem fetha hem kesreyle yazılmasının caiz olduğu belirtiliyor:

birsām > bersām (16a-4)

19-Sözcüklerin anlamı devrik cümle ile veriliyor.

şerḥak>aḡu ve ottur acı (42b-7)

ḥ^wançe>sofra yimek yiyecek (29a-12)

nefc >tükrügi aḡzından taşra çıkan kimse söz vaḡtinde. (61a-15)

20-Kelimenin anlamı bazen haber cümlesi ile veriliyor.

Zend >tefsīrū pāzenddür pāzend nedir dirsens bir kitabdur. (35b-15)

21-Aynı kelimenin deḡişik yazılışları da arka arkaya kullanılıyor:

Sipāhsalār > sipehsalār (39a-13)

22- Kelimenin anlamını vermeyip gramer terimi olarak küçültme anlamına gelen teşğîr sözcüğünü kullanılıyor: serāçe > teşğîr (38b-1)

23- İki cezm gerektiren sözcüklerde bazen tek cezmortak kullanılıyor: şabr > şikift → 43b-7. bazen de cezmler ötreye benziyor. (23a-15)

24-Yazımında yanlışlık olan kelimelerin doğrusu devamında yazılıyor: (24b-2/17b-10)

25- Sözcükleri ikinci harflerin alfabetik sırasına göre yazarken bazen alfabetik sırayı unutup daha sonra yazıyor. (28a-4)bazen de yazmadan devam ediyor, atlıyor. (45b-1-2) Kef ve lām harflerini kullanmayı unutmuş.

26-Birkaç yerde bazı kelimelerin anlamı hiç verilmemektedir: şād, şādān, şādumān, şādkām (42a-12) bazen de bazı kelimelerin anlamını vermeyip lügat-i müştereke diyor. (41b-13) bazen de anlamını vermediklerine ف(fe) harfini kullanıyor. (53a-6) Bazan yazılışları ayrı, anlamı aynı olan kelimeler arka arkaya geldiği zaman ilk kelimenin anlamını verip diğerinin anlamını tekrar vermeyip م(mim)harfini kullanıyor. (36b-4)

3.3. Eserin Dil ve İmla Özellikleri

Miftāhu'l-Ma'āni imla özellikleri bakımından Eski Anadolu Türkçesi devresine ait bir eserdir. Eski Anadolu Türkçesi devresi Selçuklular devri ile İstanbul'un fethi arasındaki zamanının (13-15.yy) edebi dilidir.

İmla özellikleri bakımından eserde o döneme ait şu imla özellikleri göze çarpmaktadır.

1-İlk hecedeki vokal değişmelerindekapalı e meselesi çokça görülmektedir.

idüb	>	edib	(2b-7)
kiçe	>	keçe	(4a-12)
yimek	>	yemek	(5b-12)
yire	>	yere	(6a-1)
gice	>	gece	(7b-1)

2-Eski AnadoluTürkçesinde yuvarlak vokal olan (u-ü) bazı kelimeler günümüzde yerini düz vokal olan (ı-i) ye bırakmıştır.

bilezük>		bilezik	(3b-8)
----------	--	---------	--------

saru	>	şarı	(4a-13)
delü	>	deli	(6b-13)
erük	>	erik	(6b-12)
kaygū	>	ķaygı	(7b-9)
demür	>	demir	(8b-1)
kabarcuķ	>	kabarcık	(3b-8)

3-Eserde geçen o döneme ait bazı kelimelerdeki düz vokaller (ı-i) günümüzde yerini yuvarlak vokal olan (u-ü) ye dönüşmüştür.

oldı	>	oldu	(3a-2)
görünür	>	görünür	(4a-11)
oğlı	>	oğlu	(6a-7)
güni	>	günü	(9a-1)
olmış	>	olmuş	(9a-4)
görine	>	görüne	(7a-10)

4-Bazı kelimelerde z konsonantı günümüzde d konsonantına dönüşmüş olupz→d değişimi olduğu görölmektedir.

ümiz	>	ümid	(2b-13)
ħüzāvend	>	ħüdāvend	(26b-1)

5-Bazı kelimelerde t konsonantı günümüzde d konsonantına dönüşmüş olup t→d değişimi olduğu görölmektedir.

ťoksan	>	doksan	(3b-2)
ťaru	>	darı	(4b-12)
ťolma	>	dolma	(6b-7)

6-Bazı kelimelerde s konsonantı günümüzde z konsonantına dönüşmüş olup s→z değişimi olduğu görölmektedir.

kirās	>	kiraz	(6b-11)
-------	---	-------	---------

7-Bazı kelimelerde c konsonantı günümüzde j konsonantına dönüşmüş olup c→j değişimi olduğu görölmektedir.

ecderha	>	ejderha	(4a-1)
---------	---	---------	--------

8-Diğer vokal ve konsonant değişimleri şunlardır:

v→fuvak > ufak (37a-15)

a→ehalva > helva (6b-3)

9-Kelime ve hece sonlarındaki g-ğ konsonantları yazıda kendilerini muhafaza etse de bunların büyük bir kısmı günümüzde y-v konsonantı olarak yazılmaktadır.

beğ > bey (7a-5)

koğa > kova (33b-12)

10-Eski Anadolu Türkçesinde kullanılan şol kelimesindeki ş konsonantı düşmüş olup günümüzde artık kullanılmamaktadır.

şol > ol (7b-1)

11-Bazı kelimelerde ş konsonantı günümüzdes konsonantına dönüşmüş olupş→s değişimi olduğu görülmektedir.

şatranc > satranç (34a-6)

İmladaki bazı tutarsızlıklar:

1-Tahin sözcüğünü bazen t bazen tı harfi ile yazıyor.

tāhin > tahin (14a-8)

2-Bazı kelimelerde kefsözcüğünü kaf harfi ile yazıyor.

yılki > yılkı (9a-3)

sonraki > sonrakı (14a-14)

3-Kāf-ı fārisīyle yazılması gereken bazı kelimeleri kāf-i nūn (sağır kef)le yazmıştır.

yiğit (25a-7)

gün (18a-5)

4-Yiğit sözcüğünü başka sayfada kef harfi ile yazılıyor. (18a-1)

5-Bir başka imla hatası da tanrı kelimesinde görülüyor. kāf-i nūn'la yazılması gerekirken nun harfi ile yazıyor. (65b-3)

6- Aynı kelimeyi farklı harf ve harekeyle yazarak yazımda tutarsızlık gösterdiği birden fazla kelime vardır.

ķaraġū	>	ķarañū	(42b-2-4)
tuṭaķ	>	tuṭaķ	(57a-1-7)
eşek	>	işek	(26b-6)

3.4. Sonuç

Miftāhu'l-Ma'ānī, 15. yüzyılda Anadolu sahasında yazılmış Farsça-Türkçe mensur sözlüklerden biridir. Yazarı Fevrib.'Abdullāh'ın kimliği hakkında çok fazla bilgi bulunmamaktadır. Yazar Türkçe mukaddimede adını “ahvec-i 'ibādullāh Fevrib.'Abdullāh” sözlüğe verdiği adı da “ve bu kitaba *Miftāhu'l-Ma'ānī* ad ķodum”cümlesiyle belirtmektedir. (yp.3a) Eseri bitirme tarihini de muķaddime vermiş olduğu iki beyitte hicri 892/1487 olarak belirtmiştir.

Amacı eğiticilik olan bu Farsça-Türkçe mensur sözlükte sanat kaygısı ikinci planda kalmıştır. Şairin Farsça kelimelerin Türkçe karşılıklarını verirken bunların her zaman Türkçe olmasını önemsemediğini, Arapça ve Farsça kelimelerle de karşılık verdiği görülüyor. Bunun sebebinin bu kelimelerin o dönemde Türkçede kullanılıyor olması veya bunların Türkçe karşılığını bulamamış olması düşünülebilir. Bazı Farsça kelimelerin birden fazla yerde geçmesi şairin bu uygulama ile eserindeki kelime zenginliği artırmayı amaçladığı görülmektedir. Sözlükte gecen kelimelere baktığımız zaman daha çok ot, hayvan, çiçek, yemek, kuş, eşya, şehir vb. gibi günlük hayatta kullanılan kelimelerden oluştuğu görülmektedir.

Eserde yaklaşık 5400'den fazla kelime bulunmaktadır. Eserde kaynak verilmemesi sebebiyle kelimelerin anlamlarının nereden alındığını tespit imkânı bulunmamaktadır. Bazı kelimelerin anlamını ve kaynağını derkenar notlarında vermiştir. Ayrıca eserde bugün kullanılmayan bazı Türkçe kelimeler bulunmaktadır. Bu kelimelerin anlamlarının bazıları *Yeni Tarama Sözlüğü*nde bulunmamaktadır. Günümüzde kullanılmayan bu kelimelerin anlamları da değişik sözlüklerden tespit edilip dizin içersinde verildi.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİFTĀĦU'L-MA'ĀNĪ: METİN

4.1.Nüşha Tavsifi

Miftāḥu'l-Ma'ānī (892/1487) Fevrî b.'Abdullāh tarafından yazılmıştır. Eser İsimlerden oluşan mensur bir sözlüktür. Eserin bulunan nüshası Milli Ktp.,A.Ötüken 432. de kayıtlıdır. Sırtı kahverengi meşin, üzeri toprak renkli pandizot kaplama şirazeli, miklepli, tamir görmüş bir cilt içersindedir. (210x125) (150x75) mm ölçüsünde 15 satır, 1+68 yapraktır. Eser talik hatla yazılmış; başlıklar yazma eserlerin yazıldığı biçimde kırmızı mürekkeple belirlenmiştir. Farsça kelimeler kırmızı keşîdeli olup bazıları harekelidir. Değerlendirmeye esas alınan nüshada sözlük isimler kısmından oluşmaktadır.

Miftāḥu'l-Ma'ānī'nin isimler bölümü, maddelerin ilk harfleri bap kabul edilerek harf sırasıyla 29 baba ayrılmıştır. Bablarda yer alan maddeler, ilk hecelerin seslilerine göre ayrılmış ve ikinci harfler de fasıl kabul edilmiştir. Okunuşlarında zorluk çekilebilecek Farsça ve Türkçe kelimeler harekelenmiştir.

Eserin 2a sayfasında varak 130 yazmakta olup sözlük kısmı 3b-65b arasındadır. Farsça fiiller kısmı eksik olduğu için varak sayısı 65'te kalmıştır. Sondaki gramer kısmıyla beraber varak sayısı 69'a çıkmaktadır. Esere bugünkü rakamlarla sayfa numarası verildiği görülmektedir. Tarafımızdan 1a-1b şeklinde tekrar numaralandırma yapılmıştır. Eser mensur tarzda yazılmış olup her sayfa 15 satırdan oluşmaktadır. Yaprakların b yüzünün altında reddāde bulunmaktadır.

Sözlüğün 1a kısmında sözlükte geçen bazı kelimeler yazılmış olup 1b kısmındaiki hikaye bulunmaktadır. 2a kısmında ise iki beyt ve iki kısa mektup örneği vardır. Bu sayfanın üst kısmında Arap alfabesiyle 1687 yazılmıştır. Bu da bize bu metinlerin sonradan başkaları tarafından eklendiğini göstermektedir.

4.2. Metnin Hazırlanmasında Takip Edilen yol

1. Metnin çevriyazısında Times Turkish Transcription fontu kullanıldı.
2. Çevriyazıya, metni yazma metinle karşılaştırmada kolaylık olması için yazma metne yaprak numaraları verildi.
3. Yazma metinde satırlarda numara bulunmamaktadır. Metinde takibi kolaylaştırma amacıyla eserdeki satırlar her sayfada numaralandırıldı.
4. Metindeki özel isimler büyük yazıldı.
5. Farsça ve Arapça tamlamalar mümkün mertebe çizgi ile ayrılarak yazıldı.
6. Metnin sözlük bölümünde kelimeler ve anlamları verilirken kelimelerin geçtiği sayfa ve satır numaraları verildi.
7. Karşılaştırılabilmesi için çevriyazılı metnin sonuna eserin yazma metninin tıpkıbasımı eklendi.
8. Metnin başında verilen beyitler ve hikayeler transkribe edilerek eserin sonuna eklenmiştir.
9. Derkenarda verilen notlar her sayfanın altına dipnotlarla birlikte derkenar adıyla verilmiştir.
10. Metnin aslında bulunan kırmızı mürekkeble yazılmış olan fasıl ve bablar, çevirimetinde kalın siyah harfle gösterilmiştir.

4. 3. Transkripsiyon Harfleri

آ	a, e, ā
ب	b, p
پ	p
ت	t
ث	ṯ
ج	c, ç
چ	ç
ح	ḥ
خ	ḫ
د	d
ذ	ḏ
ر	r
ز	z
ژ	j
س	s
ش	š
ص	ṣ
ض	ḏ, ž
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	‘
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	g, k, ñ
گ	g, ñ
ل	l
م	m
ن	n
و	v, w, o, ö, u, ü, ū
ه	h, a, e
ی	y, ı, i, ī

MİFTĀḤU'L- MA'ĀNĪ
TRANSKRİPSİYONLU METİN

Miftāḥu'l-Ma'ānī fi 'Ilmi'l-Lügati

2b

1. Bismillāhirrahmānirrahīm ve bihi'l-'avni
2. sipās-ı bî-ḥadd ü şenā-yi bî-'add ol pādīşāh ki şeref-i nuṭuḳla şınıf-ı
3. insān-ı ğayri eşnāf üzerine müfahḥam ve mu'azzam eyledi ve şalavāt-ı nāmiyat vetuḥfi
4. taḥıyyat ol mihter-i kâinat ve bihter-i mevcūdāt şadr-ı bedr-i 'ālem/mefḥar-ı benî 'ādem
5. Muḥammed Muştafānıñ üzerine ve daḥi āl ve aşḥābı üzerine olsun ki yaḳın
6. yolunuñ rehrevleridirler **emmā ba'dü** aḥvec-i 'İbādullāh Fevrī bin 'Abdullāh
7. ider. İḥvāndan birisi bir gün ben faḳır-i ḥaḳırden iltimās idüb eydür
8. fużalā-yi dehr-i nazm u nesr ki kütüb-i lügat cem' itmişlerdür cümlesin Pārs diliyle
9. şerḥ itmişlerdür. Lā-cerem evvel Pārsī dilin bilmek gerek ve ba'd ez-ān 'Arabī lügāti
10. bilmek gerek ve çün 'ilm-i lügat deñli 'ulūmuñ kilididür siz daḥi luṭf idüb
11. zebān-ı fārisiden bir nice elfāz cem'idüb bir yādigār ḳoyasız ol
12. yādigār sebebiyle ṭālib-i 'ilm ve rāğıb-i ma'rifet olanlar fāyide ṭutalar ve ol
13. fāyide sebebiyle sizi du'ā-yi ḥayrla yād ideler ümīzdür ki ol dü'ā sebebiyle
14. Ḥaḳ ḥazretinde mağfūr olasız. Pes bu faḳır ol 'azizün dürr-i pendinī
15. ḳabülüm, güşında güşvār idüb ol Ḥaḳ te'āla ḥazretinden Celle Celālühü

3a

1. istinşār itdüm.İkinci, 'ālem-i faḥrī ve nübüvvet-i asmāni bedr-i velāyet
2. şuffasınıñ şadrı Muḥammediñ pāk ravzasından istimdād itdüm.Ve ba'deḥü
3. ol velāyet iḳliminüñ māliki ve ol ṭariḳi ḥaḳḳın sāliki o nu'mān-ı
4. ḥadāyık-ı din ve ol 'ummān-ı cevher-i yaḳın ol dil ü can derdine
5. ṭabīb mevlānā ḥabīb sırrından himmet ṭaleb itdüm bu kitāba şuru'itdüm.
6. pes ḥaḳḳın avniyle ve anlaruñ himmet-i berekātında az müddetde temām itdüm
7. ba'zı *Müşkilāt-ı Fürs*'den ve *Miftāḥu'l-Edeb*'den ve daḥi bulduğum lügatlardan cem'idüb
8. bu kitāba derc eyledüm. Bir nice şanāyi' ḥarc eyledüm ve bu kitāba *Miftāḥu'l-Ma'ānī*
9. ad ḳodum ümiddür ki Ḥaḳ Te'āla bu lügāti dillerde mütedāvil ve gönüllerdemütedāḥıl
10. eyleyeāmin yā Rabbel'ālemīn.**Tenbīh:** Bu kitāb münḳasimdür iki ḳısm üzre:
11. evvel esmādur ve ḳısm-ı şānī ef'āldür ve ikisinüñ ortasında muzmerāt
12. ve ḥurūf bile zıkr olunmuşdur ve her ḳısm ḥurūf-i hece tertib üzre menāzil-i

13. kamere münāsibdür. Bist ü nuh bāb üzre ri‘āyet olmışdur ve her bāb kırk
 14. üç bāb üzre mübevvebdür. Evvel fetħa, ikinci kesre, üçüncü zamme ve ħarf-i evvel ki
 15. bābdur anıñ māba‘dındağı ħarf dağı ri‘āyet olınmışdur ve ef‘āl k̄anūn-i ħarf

3b

1. üzre şarf olınmışdur. **Der tārīh kūyed mesnevī**: Muştafā’nuñ hicretinden ey püser;
2. Bil sekiz yüz toksan ikide meğer; İrişüp ‘avn-i ħudāvendī enām;
3. Ki oldı bu dürr-i girān-māye temām; **Bābü’l elfü’l meftūħa fi faşlı’l-bā’**: ābh^wā’est:
4. cezīre āb: su ābh^wār: bıñār ābşih^wār m ābgır: göl ābnūs f
5. ābkāme: bi-kāfi `Arabī kıalye ābdelez: kıavuk ve şuluķābsitān: ibrik
6. āb-rīz: şū-rīz āb-rū: yüz suyu āb-rüy m ābisten: yüklü ‘avret
7. ebrek: çivid āb-ı rūğan: öz ābān: yaz ayı ābitābe: ibrikēbrincin:
8. bilezükābile: tende olan kıabarcuğa dirler ābādān f abyār m ābhāne:
9. şu eviābī: ayvā ābgīne: şırça eble: burun keñizī ebr: bulut
10. ebrū: kıaş ābgend: sel kıazduğı yir ābaz: āferīn ve duāya dağı dirler
11. dālile dağı cāyızdır. āblūc: nebāt-ı şeker ābāest-ābistengāh:
12. müteveza ābişgāh, ebrīr m ābhāne, ābrīr m ābidār: sulu ābüdeh
13. beyhüde sözlü ābkeş: saķā āb-ı poşt: şehvet **Faşlü’t -tā’**:
14. āteş: od āteşzene: çakmak āteşdān: ocaķ āteş
15. gede m āteşin: od bigi āteşengīz, āteşgād: küsegū āteş

4a

1. tāb: külħancı āteşefrüz, āteşbāz: m **cim** ecderhā: ejderhā
2. **ħı** eħşic: zıdda dirler pes bu i‘tibārele çari unşura da dirler āħşicān: **m**
3. aħter: tāli‘ ve yıldız aħter: fal aħker: od gözi ki henüz
4. yiligi ola āħaş: bahā āħāl: bıraķmak ve saķaķ nesne aħte:
5. ĩnenmiş ata dirler. āħīne: at tavīlesi āħīz: bünyād ve lükün
6. āħīzger: yeyici āħkem: kıasnaķ aħkel: ekin baldırı āħir-i rüz:
7. ikindi āħir-i germāye: kıurna āħirbān: metā‘ ve kıumaş āħkūjene:
8. düğme ki kıaftana kıaķarlar āħceste: altın işik aħterşinas: müneccim
9. **Faşlü’d-dāl**: ādrenk: helāk ve renc ve düşmandan öç almak
10. edīm: emedik **Faşlü’z -zāl**: āzerħaş: gök gürlmek ve yıldırım şakımak
11. sovukluķdur ki ādeme andan helāk görünür āzīne: ayna āzerem
12. iyere dirler ki anın kıcesi iki bölük olmuş ola āzeryūn: bir
13. çiçekdir aña ħuceste dirler ve ħatmi çiçeğine de dirler ve şaru güle de dirler
14. āzīn: şehri bezemek āzenc-i çivāk: son güz ayı āzer: od
15. ve yaz aylarından bir aya da dirler. **Faşlü’r- rā’**: erc: kıadr ve kıymete dirler.

4b

1. ve güzelliğe dirler. ārenc: bilek¹¹⁴ erzān: ucuz ve lāyık āvend: dicle
2. ārdūğ: geñirmek erūğ: geñirmek fārz: kıymet
3. ārvend: tecrube ārvend: tağ ve zaħmet ernenk
4. düstürmānī: naķķāşerjenk: Mānī kitābınıñ adı
5. erjenk: nām-ı naķķāş erre: bıçğı ārāsete: bezenmiş
6. ārd: un ārdfürüş: un şatıcı ārdbīz: elek
7. ardīne: un aşī ārhāle: bulamac erdāle:m
8. ārīn: dirsek ārām: dinlenmek ārāmğāh: dinlenecek yir
9. ārzū f arnebīz : tarħun ariş: bilek
10. ercend: Bir şehir adıdır. erziş: baha değmek erzīz: kalay
11. erzīzger: kalaycı ercūmend: ħurmetlüerzen: sultan olmayan
12. taruya dirler ya'nī düğü. ergāvān: kızıl çiçek ergānūn¹¹⁵: bir sazdır.
13. ārī: evet ārāyiş: bezek erd-i behişt: orta yaz ayı
14. ermān: ħasret erdelhāle: bulamaç Faşlü'z- zā': ejdehā,ejderhā,
15. ejder: çok yaşamış yılan ejkehen: kāmīl ve bāṭıl ājuħ:

5a

1. sigil ājīħ: demregū ājend: peşīmānlık āzeħ: bağ budandısı
2. ezkīl: döngel ezden,āz: ħırşez amden: andan
3. ez an vaķt-i bāz: ol vaķidden beru ez ān rüy: o yüzden
4. ez īn rüy: bu yüzden ez ān-i menest: benümdürez ān-i tust:
5. senüñdür ez ān-i kīst: kimindür ez ān-ı fülān: fülānuñdurez ān-ı men:
6. benüm ezān-ı tū: senüñez ān-ı o: onuñ ez ān-ı o-est: anuñdur
7. ez o: andan ez īn: bundan ez ān-i īn: bunuñ ez an-i īnest: bunuñdur.
8. ez ānest: andandur.ezīnest: bundandur āzer: incinmek āzād
9. ezdüf: aluc āzuğ: baş budakāzmān: ħasret ājīne: toķmak
10. āzerm: ħurmet ejper,āzīr: zeyrek āzīr: perhizkār
11. azmāyiş: şınayış ez berā-yi fülān: fülānçün ez berā-yi ān:
12. ānīñçünez berā-yi īn: bunuñçünezīğ: nefret itmek azīħ:
13. nāle-i nerm ajnek: bükümdür ki kaķımaķdan ya kaşda ya elinde ya
14. yüzde olur. Āzer: Pezeri İbrahim. (a.m). Faşlü's-sīn: āsā: bigi¹¹⁶
15. ve isnemek estā: zenduñ tefsiridür. zend ve pāzend iki kitabdır.

¹¹⁴ elün bendikāhidür sā'ıdı pazunun ortasından.

¹¹⁵ ve bir ağaç adıdır gayetde kıatı olur.

¹¹⁶ çünān ki küyend rüz āsā ve şeb āsā ya'nī rüz bigi ve şeb bigi

5b

1. İbrahim Peygamberiñ(a.m) şafhındanāsīb¹¹⁷: bük ve kuvvet eseridir.
2. esternek: bir ağacdur ki aña yebrüh dirler yemişi ādem şuretinde
3. olur her kim ānı dibinden kıparur derhal ölür ve Çinde biter dirler
4. esb-i ferāh-kām: yüriyen at ās,āsiyāb,āsiyā:
5. değirmen āsiyāger,āsiyābān: değirmenci āsumān: gök āsumāne:
6. saķıf esterün,seterün: kısr avrat este: çekirdek
7. āsāyiş: diñlenmek āsitān,āsitāne: eşk āsitin:
8. yiñ¹¹⁸ esb: at ester: kıtır āsān: geñez āseme:
9. ħayrān **Faşlü’ş- şin**: āşinābiliş,āşinā: yüzgüç
10. eşk: göz yaşı āşiyān,āşiyāne: yuva āşüb:
11. ürkü ve şavaş āşkū: tabaka āş f āşpez:
12. yimek bişürücü eşteve: aşū ve acū ağac āşufte: delü
13. aşkar: at āşī: şulħ aşkan: at eşm: çahşur
14. **Faşlü’l-ğayn**: āğāzkār: iş evveli āğışte: buğurılmış āğāş:
15. bir iş üzere ħariş itmek āğāz fūrū şoden: nem be-zemīn¹¹⁹

6a

1. āğāriş: aşığa yire giçmek āğāriş: eyü yoğrulmuş nesne
2. ve ba‘zilar yuğurmağa dirler āğūs: kıcaķ ağra: çıban
3. āğāliş: kındıruş āğil: göz ucıyla bakmak āğāze:
4. çuval çivisine dirler. **Faşlü’l- fā’**: efdestā: bir kelimedür mürekkeb efd-
5. den ve sitādan efd ki şukuft ya‘nī aceb ve şitāyiş ya‘nī öğmekdür.
6. efser: tac efserger,efşerker: anķā āfernek: güzellik
7. āfernek: ululuķ efd: er kıardeş oğlı ve kıız kıardeş oğlı
8. efkendü: oğlancıklar çomağıdır baķırdan ya ağaçdan düzerler. āfitābe,
9. āftāde: ibriķ āfitāb: güneş āfitābgāh: günī yir āferīdkār:
10. tañrı āferīnende: yaradıcı āferīn **m** āferīn **f** āferīneş:
11. yaradılış āferīde:yaradılmış efsār: yular efsān:
12. bilegü efsāne,efsāne: meşel efsūn: siħir efsūnger: siħr
13. idici efsāne kūy: kışşa ħūn efsūs: ħayf ve tınaz
14. ve diriğ ve özī köyünmüş efsūskonend: tınaz ve ħayf
15. idici. efğān: zārī efrāşte: yücefrāz: ālet ve yañak yumrısı

¹¹⁷ iki kimseki birbirine irişeler omuzların birbirine uralar ya pehlülerin birbirine uralar aña āsīb dirler.

¹¹⁸ yiñ: yen,esvap kolu

¹¹⁹ Nemin zemine düşmesi

6b

1. efrāzruḥ: yüzi nurli efrüz: pas açmak efrāz: alt
2. efrüzger: pas açıcı efrüzende: şaykal idici efrüşe:
3. ḥānegi ḥalvā efgār: mecruḥ ve kötürümāfütāb: aḳ yabraḳlu
4. bir otdur efvün: artuḳ **Faşlü'l-kāf**: aḳşe: keler aḳşe:
5. dīdim **Faşlü'l-kef**: āküç: büz çekecek demür ḳullāb ve demürlü 'asā
6. agenc: ṭolmuş baḡarsuḳ āgende,ākīn: at aḡurı agende,ākīn:
7. ṭolma şöyleki dir müşk-ü ākīn ya'nī müşk ṭolması eknān: maḡāra eknün: şimdi
8. āḡāh: ṭuyulu āker **m** akrā: erişte **Faşlü'l-lām**: el-ceçet:
9. ṭama' el-faḥt: ḳazanmak el-faḥte: ḳazanılmış el-faḥde: **m** ergüne:
10. avratlar ḳız bilicisi elḳast: örümcek perdesi el-ḳabh: ḳazanmak
11. āl: ārām ālūbālū: kiras ālūvālū: erük ālūc: taḡ
12. erügi ālūçe: ḳaramuḳ ālā: ṭavşancıl elvā: sabr
13. ālefte: delü elvend: taḡ ālāyiş: bulaşuḳ ve bulaşmak
14. alnī: süye ya'nī bıçḡu ālāne,lāne: yuva elvāc: yalāley **Faşlü'l-mīm**:
15. āmāc: nişāndur ki oḳıçün dikerler. āmāc: oḳ āmār: istiḡfār

7a

1. amās: şaş¹²⁰ amāh: mişli o amāde: düzülmüş ve yaraḳlanmış
2. amāze: ḳarışmış, amūy: bir şehir adıdır Ceyḡun kenarındadır.
3. amāḡ: ḳarışmak ve ḳarışdurmak hem lazım hem müteaddī gelür ve hem cimā'a dirler.
4. amruḡ: bir nesneden aza çoḳluḳamruḡ: yüce ve ḳadr ya'ni ḳıymet
5. emrūd: armud emīr: beḡ amāziş: ḳarışmak amāḡ: yüce
6. emred: yalıñ yüzli **Faşlü'n-nūn**:end: ümīz ṭutmak
7. ender: ḳardeş oḡlı er kardeş eḡer ḳızdeş encām: aḡir endām:
8. rāst ve niḡāmıle işe dirler enīsān: yalan ve beyhūde sözdür.
9. enbāḡūn: ḡişār encüst: cezire enkībūn: bir
10. ḳaftandür ki yedi renkten ṭoḳunmuş ola ve yedi renk anda görine.
11. encīre: göt delügi engule: ḳaftan ve gömlek iligi enbūy:
12. ḳoḳu ṭutmuş nesne enbūh: bol ya'nī ḡalebe enbūhnāk: boluraḳ
13. enbūhī: ḳalabalıḳ engūdān: ḳaşnı engujed: anuñ misli
14. enbān: taḡarcuḳ enbānçe: tasḡīruhu anguştuvān,angiştene
15. anguştuvāne **m** anguşteri: yüzük enek: aru enük: üşde

7b

1. endūhe : şol gicedür ki başmaḳcılar gön yağlarlar ān ki: ol ki ān:

¹²⁰ ya'ni bir uzundur ki yıl tutmuş ola

2. ol ānān: onlar ān cihān: ahiret ān zamān: ol zaman
3. ān-ı menest: benimdür an-ı tust: seniñdür āngāh: andan sonra
4. ve ol vaqt angeh:m ānçe: ol nesne ānçünān: ancileyn
5. āncāy: anda āncā est: andadur āncāende,enkār: san
6. eniş: hacı enbur: kıısac enbure ve enbere m engade
7. beyhūde söyleyici. encuğ: uçuk encūh daħi dirler. engüřt:
8. barmağ engişt: kömür engüşt ü sütünuk: ulu barmağ endām:
9. gövde enderez: tařım engūr: üzüm endūh: kayğū
10. enduh m endūhgān, enduhgān, endūhnāk: kayğulu endāze:
11. ölçi engubān: bal ancaħt: tama‘ enbār f enbāz:
12. ortak encūmen: dirnek endek: az ān-rā: aña enār:
13. nar enderūn: içeru ender: m endiře: fikir enbīs:
14. çac ān-dem: ol dem endūhger: řıvayıcı **Fařlü’l-vāv**:
15. āvā: āvāzedür bu itibarile bülbül hezār āvā¹²¹ dirler evc: yücelik

8a

1. ve ‘iş avrend: yaz ve güzlik ve heybetlü āverd ve nāverd:
2. cenk ve mübārezet āvār: güç ya‘ni źulm āver: źıddı gümān ya‘nī
3. yakīn avrenk: taht ve taç āvān: ālet avāre:
4. divān-ı hūkm āvāre: iřsüz ve kaftan yüzi evred: dürüřmek
5. evla ve efla: canavar āveh: vāy āveh: veh evrisperīs:
6. meydan avres: ardıc āvāsen: kuyegū otı evkār: kötürüm
7. āv: şu āvile: ten şabarcuğı avus: yas evmüzd: müşteri
8. yılduzı āvnek: hevenk avrend: ‘işdür. evjen:¹²²**Faşlü’l-hā’**:
9. āhiřt: çekdi āhenc: çekmek āhār: şaşıldur ki cāmeye bir
10. çiriři sürerler āhven: gedük ve neřabdür ki uğurluğuçün āhū:
11. keyik ve ayb āhiřte: çekilmiş āhenk: şaşıd āhence:
12. çenber demūri ammā çenber sařıřdūr: āh f āhiyāne: eñse āhek:
13. alçu ya‘ni kirec ahven: yikřenbe ehremen: peri ehrīmen: mislühū
14. āheste: arķun āheste-ter: arķunırağ āhūbere:
15. keyik buzağusı āhūpeççe: keyik yavrısı āhen: demür

¹²¹. evzār ve evzārdān irāz ve irāzdān ma‘nasınadır. andan tefeħħim olunmuşdur. Luğat-ı Ėalimi.

¹²²sıfatdur ki bahadırlara ışlağ olunur. merd-i evjen ve şir-i evjen dirler. Merd-i efken ve şir-i efken ma‘nasına. üjüliden kandırmak üfjüliden ma‘nasınadır. Luğat-ı Ėalimī.

8b

1. āhenger: demürci āhenān: demürdenāhenrubā: mıķnaṭıs
2. āhül: laǧm **Faṣlü'l-yā'**: eyvān: yüce kemer ve saray āyīn: tura
3. ve resm ey mud: cüft āy: geleyvāh: eyvaḥ eyvā: heyva
4. āyīne,āyine: güzegü. **Bābü'l-elifü'l-meksüret-i me'at-tā'**: itmīd:
5. saban **ze**: izkīl: döngel izār: iç tonı **Faṣlü's-sīn**:
6. isperīs: meydan iskūme: inçruķ iskece **m** ist:
7. göt isib: göt etiistīr: altı buçuķ dirhem
8. istenye: ünegü şeytan ispiyūs: baġa yabraġī toḥmi
9. ispiġül **m** istā: çalaķ koyun istāġ **m** istāḥ: delü
10. isteyr: yoğun iṣṭayrm isġirūd: boġurtlaķ isfendār-i müz:
11. yaz atı isfīdbā: etlü aṣ ispidba **misfid**: aķ
12. ispid: **m** isfidī: aķlıkispend: yüzerlikisfend-mend:
13. ayun iki günü iskūdār: peyk ispidān: ispidāc İsrāfil:
14. bir ferīṣtedür. isper,siper: ķalkān istāre: yılduz **Faṣlü's-sīn**:
15. iṣkene: ay iṣtālink: baldır iṣkem: ķarın iṣkembe **f**

9a

1. iṣḥūn: taze irtmek iṣnād: ayuñ yigirmi altıncı günü **kef**:
2. iksūn: ḥarir ķaftan **mim**: imrüz: bugün imrüzīne: bugünlük
3. ve bugünki imsal: bu yıl imsālīne: bu yıllık ve bu yılķı
4. imṣeb: bu gece **nun**: incūġ: büküm büküm olmuş yüz ve ten **ye**:
5. īçī: ṭama'cı īn: buīnest: budur īnān: bunlar īnhā **m**
6. īṣān. anlar īnbār: bu keret īn bāzīne: bu keretlik
7. īn çunīn: iṣ böyle īç: hiç īncihān: dünya īncā:
8. bunda īnek: uṣdaīndün: buncalayın īzid: tanrı
9. īzek: cebe īzar: dāimiīybesa: iyniçe īzān: ayun
10. dokuzuncı günü irā: andan ötürü **Bābü'l-elifü'l-mazmūmet-i fi faṣli'l-**
11. **bā'**: übāġ: daġ übān: didem. **ḥı**: üḥkūl,üḥkūk: ķapcuķ
12. üḥkūjene: düġme iligi **rı**: ürs: bir aġacdur,ardıc ürkūṣ: çeng-i çeleb
13. ürmüzd: müṣteri yıldızı **ze**: üzdef: servi aġacı üjdüf:**m**
14. **sin**: Üskūdār: ululuķ ṭutucı kāṣıdüstehān: süñük
15. üstühwān: zendlūrī üstün: ṭam diregiüstün: **m**

9b

1. üsrub: ķurṣun üstād **f** üstüvār: berk üstüre **f**
2. üst: üceüs fude: yanmış odun **şın**: üṣnān:

3. çoğan üştür: deveüştürvân: deveci üştürbân: deveci üştürgâz: yandağ
4. otı üştür u mürğ: deve kuşu üştülüm: arbede ve cenk ve gavğa üşkûfe: çiçek üşgür:
5. porsuk **ğayn**: ügaze: bez ki kulağ altında olur. **kef**: ükdâr: erişte
6. **vav**: ost: oldur o: ol evbâr: yutmağ ve daği bir nesnei
7. boğazdan aşğa indürmek üstâm: mu‘temed kimesne ümâc:
8. nişan obâ: gîç odrağ: kırağū üşek: inçiruk
9. odâğ: otağulanç: üzüm çöpi ve çekirdegi us: kırtlanmış
10. ve buruşmuşübân: tağ uncūğ, urman: rahmet ünfüc: **m**
11. **Bâbü’l-bâi’l-meftûhati fi faşli’l-elif**:pâyâb: pıñar ve
12. su dibi ve t̄akat pâyâb: ayak kirisi ve havz panhust: ayağıla
13. düğülmüş pâdpic: nevrüzda şalınuğları ipdür ya‘ni şalıncak Kir-
14. manda aña kevâ dirler, İsfehanda fütübîl dirler. pākend: yağut
15. pāğunde: pamuğlanmış,atılmış pamuğ ki hallaclar degirmi iderler. pālād: yidek atı

10a

1. bāmus: denek ve āvāre bālār: ev örtüsü bālāy: eşkūn at
2. ve yidek atı parbed: Hüsrev-i Pervizün muṭribına dirler. pādîr: kıtil
3. ağacı bādğar: yay evi ya‘ni çardağ badgîr daği dirler bādğard:
4. yay evi bānū: hātun pālîz: busitan baj¹²³: ħarâc ve bāc
5. ve raşad bāk: qorqu ve buñ pās: şaklamak ve pāsubāne bu
6. cihetden pāsubān dirler. bālūş: kāfir-i menkuş pāybāf:
7. cullahpāya: ayak pāye: mertebe pāy-i tāb: ayak şaruğı pāy-i būş:
8. ayakkabı pāy-i efrāz **m** pāy efrāz: çulhālar ayak başacağı çuğurda.
9. pā: ayak pāyize: paça pāyiçe ve pāce: peçe pāymūçe: kuduz kırdî
10. bādrenk: turunc ve şın ħıyar bāzrum: herze bāhem: bile bāpās:
11. qorhulu bācenk: kücük terece bāşenk: üzüm salqumıdır ki
12. teveginde kırumuş ola ve tohumluğ ħıyardur. bā: eş bāle: şüyleki
13. dirsın bā-tū: senūñile bālān: yağma ve kıapu öni bāĥtergūn:
14. t̄ulunduğı yir palhenk: çılbur bāl: bāzū ve kıanat bālzen: per-
15. vāz urucı bāzdem: bî-hūde ve hedayān pārdüm: kıuşkun

10b

1. pāyān: āĥir bādĥūn: yaz evi bāstan: pādîşāhlar ki
2. peyğamberden öndin gıcdiler bād: olsun bād: yıl bād-ı berîn:
3. şabā yili bād: ayuñ yigirmi yedinci günü bādefrāh,bādefreh:
4. ‘uğūbet ve ‘ıvağ bādrū: şah-ı sipergam bigi bir

¹²³ bācīm cayiz-est.

5. otdur. ʔabībler aña bādrūye ve bādirencūye dirler. bādrū:
6. türe bādrū: berpuz bādirīse: ağırşak bād-ı zehr: sām
7. yili bād kend: debe bādrūze: her gün giyilen ʔaftan pāşne:
8. öñçe aʔıp ma `nasına pay bend: beñdür ki av içün ya ǵayriçün
9. ʔorlar. bādfere: pırlanʔıc bādpere: **m** bādper: yonʔa bādrizem:
10. bir maraʔdur. bādrān: yilpūze bādiyāne: rāzıyāne, bādyān
11. daʔı dirler bādʔaye: debe bāluvāye: bir ʔuşdur ki serçe bigi
12. zülzül daʔı dirler. bāzdānger: bāzbend eyleyici. bādām: payam
13. bādbān: yilken bādıncān: **f** bādāş: `ıvaʔ pādişāh
14. pādişeh ve pādişā **f** pādişāhī: pādişāhlık pāşā:**f**
15. ve atmaca bānevā: bāy bābzen: kebāb demüri bāşü:

11a

1. deǵenek bālū: sigil pālū: **m** bālūye: ʔarlaǵıc pākbāz:
2. nīk naʔar bāder: ayuñ ʔoʔuzuncı günü bāzār: eve örtilen
3. mertek pālūde: pak olmuş nesne ve pilte bāregī: at
4. bārgīr:**m** bāre: barūvāt ve rüşvet bāluvāne: ebābīl
5. ʔuşıdur. bālekāne: terece bārāngirīz: alacuç bāhāl:
6. beñlü pārd: saʔurʔa bāşgüne: başı aşāǵa bāş: şabr
7. it ve ol bāz: açuç ve bazu ya`ni ʔulac ve nesnei fark
8. itmek ve daʔı doǵān bāzdār ve bāzger: doǵancı bāzī:
9. oyun bāzīger: oyuncu bāzū: ʔol bālāy: yidek atı
10. bāzār **f** bār: dört ma`niye gelür birisi yükdür ki ʔavara
11. yükledirler, ikincisi yoldur, üçüncü aǵac ʔāsılıdur, dördüncü
12. bir kez dimekdür. bārī: Teñri ve bir kez ve urüse daʔı bārī dir-
13. ler. bārīne: yükyeb bārdān: ʔab ʔacaʔ bārīk: ince
14. bārīkter: incerek bārān: yaǵmur bārīş **m** bārāni:
15. yaǵmurluk bāʔdüm: iş āʔiri bār-keş: ʔammāl bārbürdār: **m**

Derkenar:bārīden lafzından sıǵa-i emirdür ve ba`zı terkiblerde sıfat dahi isti`mal olunur. eşkbār-meşkbār gibi.(Luǵat-ı Halīmi.)

Derkenar: bārī: edāt-ül tevessül yüsta`mel fi māḳām-it taḳayyur selmān-ı küft
Beyt: Dil eger bārī keş-i bārī nikāri bārīVer kesi gezined çünev bārī bārī

11b

1. pār: bıldır pārīne: bıldırʔı bāltek: eyer yastuǵı
2. pāsüh: cevap bābā: bababab:**m** bābūne: pençe bārīgāh:
3. ve bāreh: yük yiribālūne ve bālvāne: süzgü bālū: sigil
4. bādrīse: ağırşak bāştürük: şıǵırcuç pāyiz: güz

5. pāyizene: güzlükpānyid: şeker ya bal pāk: arı pakize daḥi
6. dirler. bāşāme: dirincek pāşām: çüzyağı pālan:
7. palan pāzīre: bir otdur pājīre: sāatbādgüncī: hiyer-
8. riḥullezi yekūnü minha'l-ḥadebü¹²⁴ pālūş: put pās-i şeb:
9. gicenüñ birezi pāskūne: qorḥu bāc: f bānfeş, benfes:
10. gökce dene bādrenbūy: bir otdur bādrenbūye, bādrenbū:
11. **m** bāḥ: şādliḳ bāh: aş ve cima' bāhā: aşlar pārsā:
12. zāhid bāne: qasuş qılıbāzīḥ: sibek bāgāh: ayak taşu
13. pālānī: türk atı bān: ılgunpāzem: aḡu taşıpāsā
14. mān: şālih kimse pāy-i müjd: ayak kirisi pāçāl: cullah çuquri
15. pātāve: petevpālnek: bi ma 'na palhenek ya 'ni çılıbır pāyidār: bāḳi

12a

1. pārū: kürek bāḳdüm: āḥirkār pātīle: ḥalvacı tavası pārgīn:
2. eñdek bālā: boy ve yuqaru bāklā: **f** bātye: **f** bāşe: atmaca
3. bāzdār: doğancı bālīn: yaşduḳ bālīşt: **m** bālīş: **m**
4. bāmū: deḡnek bātinkān: badlıcan bāmdād: şabaḥ bāmedādan daḥi
5. dirler. bām: tam ve şabaḥbānek: avaze bāver: inanmaḳ pāy-i küb:
6. rakkas bālīş-i çermīn: gönden yaşduḳ bārşek: ḡayretlü bāneñ-
7. keş: uvaḳ çıḡırıcı **Faşlü'l-bā'**: bebr: qaplan bebr-i biyān: bir qaftan-
8. dur ki qaplan derisinden, ānı Rüstem-i Zāl cenkde geyer idi ve dirler ki ānı
9. cennetten getürmişlerdür. **Faşlü't-tā'**: betā: qo bet: ḥaşil pethal:
10. quş boḳı beter ve better: yavuzraq betre: bart baş betū:
11. senüñile betiyāre: belā ve āfet ve düşman **Faşlü'l-cīm**: beçekem: yay adı
12. peççe ve beçe: yavri **Faşlü'l-ḥā'**: baḥc: zacdür ki andan düzerler. **Faşlü'l-ḥā'**:
13. beḥnū: yıldırım baḥşiş **f** baḥş **f** baḥşāşi **f** baḥc: yir
14. üzerine yaşılmış baḥyiz: būsīdür ki bir kimse üzerine açarlar baḥte:
15. büyük quzu baḥt **f** baḥtāver: baḥtulu baḥtūr **m** baḥye: nigende

12b

1. baḥyedüz: nigende dikici baḥsān: eriyici paḥs: dil tarlıḡı
2. **Faşlü'd-dāl**: bedpezer: āna erine dirler. bedī: yaramazlıḳ bedkem: giru
3. tıtmāḳ bed: yaramaz bedḥū: yaramaz ḥulu bed dil: qorkaḳ bedkīş:
4. yaramaz dinlü bedrāy: yaramaz tedbirlü bedre: kise pede:
5. qavdur ki odı anuñ üzerine olurlar. bedrām: düzelmiş şoḥbet¹²⁵

¹²⁴ Kendisinden kamburluḡu olan rüzgardır.

Derkenār: bedraqa: qulaḡuz

¹²⁵ Derkenār: Ḥurrem ve ārāste meclis

6. ve ev ve bezenmiş bağ pedvâz: ârâm yiri pedîde: istikbâle gitmek
7. bedhûş: delü bedîd: aşikâre bedendîş: yaramaz **Faşlü'z-zel**:
8. pezer: ata pezer-ender: üvey ata pezîre: istikbâle gitmek **Faşlü'r-râ'**:
9. pervâ: ferâgat ve meyl nâpervâ dirler. pervâ: kolay bergâst:
10. tavara virdükleri ot berhâfc: ağırlıktır ki uykuda âdem üzerine
11. düşer tâzide aña kâbus dirler perend: yufka harîr berd: ırâk
12. ol ma'nisine dirler berkend: öñi berâzed: yaraşur zîbed: **m**
13. berhûr: ortak berter: tac ve tavktır ki fursün melikleri boyunlarına takar.
14. perez: ülker ve dirler ay aydınidür berkem: men'irmek perendâver:
15. gevherlü kılıç berâz: güzlik perâz: kayış bercâs: nişâne

13a

1. dür ki okıçün iderler pervâs: ok perdaht itmek ve el
2. urmağdur bir nesneye bilmekiçün iri midür ya yumşak midür berhâş: azm
3. perizüft: uçuk tutmuş perkest: ma 'âzâllah perhâş:
4. çenk perniyân: menkuş harîr berberdşân: ümmet perhûn:
5. dâire-i perkâr bermihten: bir kimseye edeb itmek bernâyün:
6. Feridunuñ öküsidür. berzîn: İbrahim Peygamberin imamlarından
7. birisidür ve ateşgede ki ol düzdi aña âzer-i berzîn dirler.
8. berzen: soğak ucı ve mahalle perçîn: f peren: ülker perestü:
9. karlağcı berü: kaş perez: ülker berâh: güzellik perendün:
10. öteki gice pervâz: sacak pervend: selledür ki bezzâzlar kumaşı
11. anda qorlar. ber mahîde: ak oğlan ya'ni ata ana buyruğın
12. tutmayan perje: cavka havî perkâle. pâre ki kaftana bırakurlar.
13. pervâne: kelebek pertev: şu'le perîr: dün degül öteki gün
14. perîrine: dün degül öteki günki perendüş: israqı gice perhû:
15. kiler perbere: dinar permân: şadılık berh: biraz

13b

1. berhî: ba'zı berede: tuhme per: kanat beren: sürgü
2. per-i âsiyâb: degirmen peri ber-i âsiyâ : **m** ber-bend: kümüldürük
3. bersâm: bir marâzdur berâzde: zivle berk: yaprak ve barak saz ma'nâsına
4. perek: bâ'il fârisiyyeti çalındı berre ve bere: kuzu ber: üzre
5. ve göğüs ve yemiş berter: yücerekber-işan: aňlara bertale:
6. kabalak perpehen: tahmekân perâstek: karlağcı bervâ ve bernâ: yiğit
7. birâzer: kardeş berküstüvân: at tonı perre: kenar ve kilid dişi
8. berz: tuhme berzker: ikinci perverdkâr: tañrı berf:

9. qar peryün: demregü perverde: bislenmiş perdedâr: perde
10. tutucu perhîz: şakinmak berteş: bağarsuk ağrısı perhîzkâr:
11. şakinıcı perveriş: bisleyiş perestâr: kul ve qaravaş
12. perişân: melül ve tağuk perişânkâr: melül ve tağuk işlü
13. perâkende: tağılmış berbut: kopuz berbutzen: kopuzcu berâz:
14. kayış ve öğendire perâj **m** berde: kul ve qaravaş berç: yıldırım
15. pervâz: kuşlar uçması perek: çalındı perkîh: ak halva perek:

Derkenâr: Çatıldı ya'ni savt ki barmaklardan veya avâiclardan zâhir ola. Lüğat-ı Halimî

14a

1. ırmağ adı perqandân: şek günleri **Faşlü'z-zâ'**: pezfend:
2. muhal söz ve zevk ile söz pejâvend: dirhus bezd: ağacdur pej:
3. şarp yol ve eğri pejend: yaban hıyarı pejvâk: yanqu pejmân:
4. guşşalu pezm: tuman ve kırığı pejmâverd: kâzî loğması ve nevâle
5. bezm: sohbet pejmürde: şolmuş beze: günah bezekâr: yazuklu
6. bezemend: **m**bezağ: kurbağa pejağ ve pejgâb: şu bendi pejga:
7. budama degek pejvîn: neces pejâj: tereduğ otı pejaj:
8. kayış pezpere: tağın pejire: tağın otı pezenger ve pejenkâr:
9. debbâğ pejyün: yufka kemha pejgand: bir ağacdur. **Faşlü's-sîn**:
10. pest: düz yir ve alçağ ya'ni kışa beste: bağı besyih: yarağ
11. besâk: bir tacdur gül-ü reyhandan 'ışret güninde pâdişâhlar başları
12. üzre qor bes: yiter ve nicebesâ:iy nice besî **m** besî: çok
13. besâvend: şî'run kâfiyesi best: dülbend besağ: şırçadan ev
14. pes: şon ve art pesîn: şonrağı ve yaz ayı pes âhenk:
15. ökçe demüri pestü: küçecük bessed: incü bessedker: incüci

14b

1. peskûme-i zîn: eyerüñ ard kayışı **Faşlü's-şîn**: beşâr: nişâr
2. beşter: mikâildür (a.m). peşiz: pul peşize: balık puli peşterem:
3. bir marâzdur peşenc: hirk peş: demürden bağıdır muhkemliğıçün şanduk
4. kapusına qorlar ve şikence peşih: çift peşence: öğüt peşimân
5. peşşe: sivri siñek peşum: yün peşmine: yünden ton ve nesne
6. peşmine-i püş: yünden nesne giyici peşmâkend: ayırım peşgül:
7. cellât kişi peşten: kurdeşeni peş: şikence peşen: nün-i
8. sâkin ile burğu peşek: fethile peşhün: bağıyye-i ab derân **tı**:
9. beğ: kaz beğ-âbî: kara kaz **ayn**: ba'lî: giraz **gayn**: bağıyah: bağı
10. yılanıdür ki zarar itmez bağıal: koltuk bağı: rusbi **fe**: befce:

11. tükürük befteri: küçi befc: kef dehān şütürk **kef**: bekmāz: süci
12. bekül: nişānedür ki oқиçün iderler pek: bāi'l fārisi ra'nālīk
13. ve hünersizlik ve bilmek ve dirler lek ve bek elfāz-ı müterādifedendür.
14. tek u pūy ma'nāsına dağı dimişler ve ba'zılar ālet-i hānedür dimişler.
15. bek: құrbağa **lam**: belle: nerdübān pelle: terāzü kefesi pelīne ve perīne:

15a

1. fetile pelsek: sügli pelişet: çepel peleştī: çepellik
2. belek: yaprağ pelmürde: sülpük pelenk: kaplan pelīdīn:
3. kapu yöresi belāze: fāsīdkār pelik-çeşm: göz kapağı belham:
4. şapan pelārek: kılc belmeriş: kaba şakallu belken: mancılık
5. **mim**:bem: yukaru **nun**: penhal: kuş boğı penānc: iki avretlü er
6. pend: öğütbendküşāt: boğan bend: hīledür güreşte
7. benpiz: herkiz bend: bāğ bendgīr: katil ağacı ve bend bağlayıcı bendüz: çuvalduz bende:
8. kul bendegī: kullukpenhān: gizlü benc ü benk: eşrār bengī: **f**
9. penç: beş pençīk: beşte bir pencāh: elli pençeh: **m** pençşad:
10. biş yüz penç hezar: biş bin pençāh hezār: elli bin pençegīr:
11. pençe tutucu pence: şarmaşık penāh: şıgıncağ penāhgāh: şıgıncağ yir
12. penbe: pamuk penbefurūş: pamuk şatıcı penbeka: hāllac penbedān:
13. pamuk koyacağ penbezen: nedāf pengūr: yırtıcılar minqarı ve
14. burnı penyīr: peynir penyirek: ebe gümecı benāder: çıban
15. penāğ: iplik ucu **he**: behrām: Merih yılduzıdır ve bir pādīşāh adıdır.

15b

1. ve bir gün adıdır pārsīlerün günlerinden behremān: kızıl yāğut
2. ve nağışlu yufka harir behre: naşib ve önde behrever: naşiblü
3. behr: içün ya'ni dirler fülāniçün behri: birez bahar: bir çiçekdür
4. aña āzeryun dirler ve huceste dirler ve yaz ve putthane ve put pehtāne:
5. ağ itmek külçesi ve yarpuz behmen: mähın ikinci günine dirler ve fürs
6. melikleri ol güne 'azīm i'tibar iderler behmen: orta kış ayı
7. ve bir pādīşāh adıdır pehen: yaşşı pehne: kağı inlü pehnāver:**m**
8. beh: baykuş pehūş: uşlu bahā: kıymet pehlüyān,pehlü:
9. şīr-i mert ve bahādır behādür: erliklü behāne: **fye**: beygāre: la'net
10. bayāstü: koğmış ağızlu peylekūş: süsen peyker: şuret
11. her nesneniñ kalıbına dirler. peykel: oğpeyken: pehlevıce elekdür
12. ve fārisīde güzer dirler.peygāmbere ve peygāmbere:hāberci peyember:**m** peymān:

13. avl peymāne: lcek peygūle ve peygule: buca peyū: gūve peydā:
 14. ayān ve aıl ma `nasınada gelūr pey: siñir ve iz peyrev: ardca varıcı peyk ve peykān:
 15. demrenpeyhaste: bī-āre ve dermānde **Bābū'l- bāi'l- meksūreti:**

16a

1. **te:** bitik: ekū bityān: dūman **cim:** bicsik: tūci bicik: **m**
 2. **rı:** birci: mūteri yılduzi biri: bir nesnei birbirinden ayırmaq
 3. deilemek ve periān ma `nāsına da gelūr biriek: yayla birinc:f
 4. biryān: f biryāni: biryancı birsām: bir marāzdur **ze:** bizist: el arıı
 5. bizik: tūci bije: eer otı bijend: āhra hıyarı **sin:** bismil:
 6. depelenmi pisendere: ata bir arda pist: kavut pister:
 7. dōek pister āhenk: aru pūser: oul pūserender: ūvey
 8. oul pūser-ika: irkek olan pistān: iki ma'niye gelūr birisi
 9. ala oyun birisi emcekdūr **m:** bikiliz: niān itmek ve gedūk
 10. itmek barmaq ucıyla ya tırnailepiek: ıvırcu ac ve ı pikil:
 11. dai ı piir: yay aacı peic: seyis **lam:** bil: o pil:
 12. aya kesi **nun:** binākū: ula dibipinkān: apindū:
 13. gerdeme pindūz: uvalduz bind: devlinge pingēn: evsecek
 14. aba ve kūseū ve ōlmekpindār: anu pinc: buru **he:** bih: eyu ve eyvah
 15. bihi: eyūlik bihter: eyūrek bihterīn: **m** bihil: ko bihi:

16b

1. iki ma'niye gelūr. birisi hitenden emirdūr ya'ni o birisi isimdūr ya'ni
 2. umaq fethile dai cayizdūr isim olıca **ye:pīh:** aliz ya ki kirpūk ūzre
 3. urumu ola. bīnend: āidur mechul bīnende: gōrūci bīver:
 4. on bin bīve: tūl avrat piyū: niñe ve gelin bīcāde ve bīcāz:
 5. kehribā bihūz: aftandūr ki od ninde ararmı ola ve dai bir nesne
 6. dūr ki yanmaa yaın ola bī-hūde: baıl nesne ve herze bīr: cāme
 7. hūabdūr bīrenk: her nesnenūñ heyūlāsına dirler ve naalarūn
 8. bir ūret ekerler evvel bīrenk ekerler ba'd ezan na iderler.
 9. pīnū: kōk piyāle: suci adei piyāde: yaya biyābān: yabān
 10. bīst: yigirmi bīsit: bi-kesri yaurbīstikāni: mancımı
 11. bīmār: ayru bīmār-ı jun: ayrucaı bīmār-terīn: ayrura
 12. bīmāri: ayruluk bimārāne: f bīd: sōūt bīd mūk:
 13. oulu sōūt bīd encir: kendir aacı bīdere: ulha uurı biyū:
 14. gūve bīdād: ulm pīh: yabīdār: uyanı bīh: kōk pīh
 15. āver: kōklū bīhken: kōk azıcı pi: būklūm ve tōlaı pi-a-pi:

17a

1. büküm büküm pican: tolaşuq bî-cân: cansuz pîç: burğu pîl:
2. bil bî-çäre:fpîçe: şarmaşık ve burğubişe: mişe pîşe:
3. şan'at pîşekâr: f bîş: artuq bîşîn. artuqluq bîşter:
4. artuğuraq pîş: öñ pîşîn: öndeki pîşrev: ön verici
5. pîşvâ: m öñce pîş-küme-i zîn: eyerün öñ kayışı pîşbâre:
6. gayet kızıl hâlva pîşe: iç yağı pîşnamaz: imam pîşhord:
7. ve pîşhare: ütme-pîşiyâre ve pîşkâre: avurde pîşânî.
8. alın pîl f bîhway: dadsuz pîşrâr: kayış pîrzen,bîrzen:
9. qarî pîr: kıoca pîrâmün: çevre pîrâmen m pîrâhen
10. ve pîrehen: gönlek ve etek pîrâye: bezek pîrâr: yılışı yıl pîrjed:
11. dene çadır pîrûze fpîrüz: nuşretlü pîrûzî: nuşretluluk
12. pîrjey-fürüş: hürda şatıcı pîrzey: şakat şatıcı pîle: pehlevide
13. iki ma'niye gelür birisi ebrişim ve birisi bir oğdur ki demreni bîl ucı gibi
14. ola ve pârsîde daği iki ma'niye gelür biri göz kapağı biri çartdür.
15. pîlever: çerçi pîse ve pîs: âla nesne bî-gâh: îr ya `ni vaqitsüz

17b

1. bî-o: ansuz bî-ân:m bî-tû: sensüz bî-men: bensüz bî-hüş:
2. ağılsuz bîni: burun bîgâne: yâd bî-râh: yolsuz bî-reh:m
3. bîm: buñ ve qorhu bîrün: taşra bînâ: görer bînâyî: gözcilik
4. bî-kâr: işsüz ve cenk bî-nevâ fbî-hwâb: uykusuz
5. bî-hwây: dadsuz ve tuzsuz. **Bâbü'l- bâi'l- mazmûmet-i te:** putküb: reçel
6. pütek: çeküç büt m putperest: puta tapıcı puthâne: büt evi
7. **se:** püşük: baqqallar tablası **cim:** puççitec: katılık daği lañfedür ki
8. çobanlar keçilerin ânuñile oğşarlar **hı:** bahşüde: bahş olmuş
9. buhsüb: horuldamaq buhberi: buhâri ocağı püde: bir katı ağaç
10. dur ki yimiş getürmez püdüs: ümîd bud: izî **zel:** püzrâm:
11. murâd ve eyürî: bürz: yücelik ve daği kuvvet olmaq bürâz: üğendire
12. bürd: bir dürlü alacadur. bürdbâr: yük çekici bürrân: keseken
13. bürende: kesici bürnîş: bağarsuq ağrısı bürd: iletî pürâz:
14. bi-bâ-i fârisi taşma burc-ı gevz: Cevza burcî pürtük: yorqa pür:
15. tolu pürd: lügaz pürze: şaçak bürke: şuluq ve şulu bürüt:

18a

1. bıyık bürün: taşra bürnâ: yiğit bürümend: kuvvetlü burs: yular
2. burunnuği bürnîs: hırkalık püjgand: payraqdur sahtiyan boyarlar

3. püzer: ağız yöresi **ze:püjül**: topuk püjülbâz: tebşeli oyunu
4. püjgül: oldur ki yarım döğülmiş buğdaydan aş pişirürler püjüh
5. ve cāşt: bir nesne istemek püjter: kırağū püjüm **m** püjhān: günü
6. ve arzu büz: keçi büzbâz: keçici büzruk: ulu büzgāle: oğlaç
7. püj: tabağ püjgand: tetri yabrağı buzrukī: ululuğ**sin**: püst:
8. kavut püste: fıstık püstük m püst: değirmen sibeği ve degirmen iñi
9. püsğude: rast olmuş iş ve düzelmiş ve tamam ve tartışmış **şin**:
10. peşenek: bennālar demürdür ki anuñile divār deliğın delerler. püşgül:
11. yük çekici erdür ve daħi ħarīs ere dirler. püşkül: koyun kığı puştībān
12. ve puştivān: kapu bağı ve arķacı ya‘ni arķa tayayacak püşt:
13. arķa püşti: arķa yaşduğı püştuvāre: arķa yüki püşmāre:
14. seğirden püştühre: oñurğa püştürg: yaş diken püşterem:
15. kırdeşeni püşte: depe püş: at yelisi ve kapu mıħı püşk:

18b

1. domurcuğ ve fal ağacı ve koyun kığı ve kıvırcuğ şac **ğayn**: buğāz:
2. çividür ki dülgerler ağaç ortasına qorlar buğunc: çörek otı
3. **kef**: pük: çekük **lam**: pülle:terāzü keffesi bülendīn: ev çevresi ve kapu
4. yöresi bülend: yüce bülen-ter: yücerek bülüs ve cābülüs:
5. cerb söz ile ādem aldayub yoldan çıkarmak bülüç: bir kavmdür ki Türkmen
6. lerden, ġāyet aķılsuz olurlar. pül: köpri ve yol pülk: böğrek
7. pülpül: fülful bülbül: **f** bülbüle: gilindir bülfüne: avratlar kızılı
8. bulkür: **f nun**: pünħaşit: bir nesnedür ki bir kezden kökinden qopmuş ola
9. bünd: çaylak pündüz: çuvalduz pünħuste: dermānde ve āciz pünç:
10. yañaq taşrası bündār: ol ki ħanbere oturur pünçe: alın bünyāre:
11. divār ve çirkin şuret pünçişik: serçe bün: dikme bünk:
12. aşıl ve ağū bünāver: çiban bünkār:eyü ev büne: yükyeb **vav**:
13. püpek: hüdhüd pup: yir düşegi püpe: arzu eylemek ve hüdhüd
14. püz: od kavı bük: bi ma‘na la‘l ve asi ve çakmak kavı ve daħi buğday
15. dur ki gömerler püzbend: bügel büm: baykuş ve vilāyet ve bir otdur.

19a

1. püj: baldır ve avurd ve püc püzīne: maymunpüzīne: yarpuz
2. pud: arķac püt: deyr büşā: fikirbuğrāk ve buğrā:
3. salmā aşı püb: ağız yöresi büş: çabuk büy: qoħu
4. büynāk: qoħulu bübü: hüdhüd bübdān: kabarcıq**büpā**: qoħulu
5. pübā: bilegen kimse büpānek: eyve dene ve maīde-nüş bühale: endüz

6. ve qarqahen bũ ki: ol ki bũg: **f** bũlkencek: meshare bũgnic: çörek
7. otı bũtĩmār: balıkcıl buqalemũn: bir canavardũr pũrnaqş ve bir cāme
8. dũr ki Rumda toqurlar her nazarda bir renkte görünũr ve bir kimseye dağı dirler ki
9. her zamanda bir dũrlũ ola bũs ve bũse: eleğimşagmal bũse: öpmek bũsitān ve bũstān **f**
10. bũsitān-ı efrũz: çiçek post: deri positĩn: kũrk positĩndũz:
11. kũrkci pũsĩş: giyecek pũziş: özrpũr: oğul pũrzāde:
12. oğul ođlipũte: yilmek pũte: nişān buq: bõripũlad:**f** pũyende: yileyici
13. bũnise: sikekbũhtān: **fBābũ't-tā-i faşlü'l-elif**: tāb:
14. şu'le ve ayuñ günũñ tābisi ve isilik ve renc ve bũklũm ve güc ve kuvvet
15. tābdĩh: yañıcı tābe: tava tābnāk: nurlu tābānmtābende: yıldırayıcı

19b

1. tābāl: özdek tābũt: **f** tācek: ĥoros ibiği tābistān:
  2. yay günü tāg: odın tāđ: bir odun ağacı tāk: üzũm tava-
  3. ğı tār: güci ve depe ve qarañu ve örũmcek ipi ve eriş tārmĩg: tũmān
  4. tārser: eñse tārek: baş depesi tāsa: **f** duncũg
  5. tārĩk: qarañu tārĩ ve tārĩkĩ: qarañũlık tāzi: arab
  6. tāze: **f** tāziyāne: qamçı tārāk: yağma tāvel: genc öküz
  7. tā: dek ma'nāsinadur -kemā qālũ tā fũlan şehr-ya'ni fũlan şehre dek tāvān:
  8. ödek ve virim tācĩk: acem tāş: çıftĩdũr ki yũzde olur.
  9. tāşān,tābşān: taylasan tālānek: şeftalũ tāv: kızgũn
  10. tāve: aşu tākçe: özdek **Faşlü'l-bā'**: tebkũb: reçeldũr ki
  11. qoz içinden ve sarımsaqdan dũzerler terşĩ olur. tebset: helāk,bozuq ve fāsid
  12. tebgũz: quşlar minqārudur vesair ĥayvanātun ağzı taşrasıdur.
  13. tebũl: tacla tebũrāk: def tebiş: isilik teb: sıtma
  14. tebhāle: uçqđdur ki sıtmadan ĥāşıl olur. tebbāde: lerze-
  15. dũr ki talaq depredũr. tebānçe,tābānçe,tebāh: helāk,azgũn tebāme: qalye ve boranı
- Derkenār: ve hem iki tahtadır ki ānĩla quş avına gıderler.

20a

1. ki iki şoğan bir et tebār: qavm ve qabĩle teber: balta teberzĩn:
2. bĩl nacağı ve çomaq tebāşĩr **f** tebyĩre: tavul tebũk: taqāđdur
3. **te**: tetũm ve tetrĩ: sũmaq **hı**: taht **f** teht: kerivet tehaş:
4. aşāđa sũrtũnmek **zel**: tezrũ: bir quşdur ki aña sũñlũn dirler.
5. **rı**:terā: muĥkem ve yũce bir divārdır ki bir nesnenũn õnine çekerler terz:
6. bir quşdur hoş āvāz ki gũlistānda olur terbān: çit qalbur
7. terāb: şu şızındusı ve dağı ābidār ve rũşentert ü mert:

8. perākende ve ziyān verilmiş nesne terb: şikence tertenc: ince ve
9. düşvār yol terzude: kâzı binisi ter-keş: oğ koyacak
10. terk: barmağ gürtöldüsi ve tolğa ışığı ve giru tutmağ ve oğ koyacak
11. ters: qorhu tersān ve tersnāk: qorhulu tersā:kāfir tersānī,
12. tersāter: Naşrāni tersā-peççe: kāfir oğlanı terfend: mekr ve hile
13. ve zerk ve riyāterāşe: yunfa ve tirşe terāş **m** teredūg: tāze ayran
14. terencire: qatīfār olmağ terhāne ve terhāne ve terīne: tarhana terkez:
15. evlek ve tarla ter: yaş terīn: keş terīnvā: keşlü aş

20b

1. terf: qurt terfvā ve terfbā ve tervbā: qurtlu aş tere,terre:
2. ma'rūfterezār: tere bitecek yir terfenc: yol ternükbin: Başra
3. balı terāne ve terān: īr terāzū **f** terje: qakıldaq **ze**: tez:
4. bir küçük kuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İşfihāniler dilince
5. aña tejend dirler tezde ve tejde: değirmen qakıldaqı ve değirmen müzdi
6. tezed: tağıl çekirgesi teje: direk tezdeh-āşiyā: onluğ **sin**:
7. tesenber: kāmīl ve çok yeyici tesū: buçuk rub' **şim**: teş: keser
8. ve bıçgu teşvīş **f** teşvīr: uşanmak teşet: sini ve leğen
9. ve legençe teşne: şuşuz teşnegī: şuşuzluğ teşlīh:
10. seccadeayn: te'vīd: **f** lügati müştarekdir. **fe**: tefne ve tef: issi nesne
11. tef: alev ve issiliktefdik: aş buğı tefeş: küpek
12. tefşī: tebsi tefū: tükrük ve tükrük atmak yüze ve süğmek tefūrī:
13. sağsı tefşīre: baklava **kef**: tekes ve tekej: üzüm çekirdegi tekevek:
14. şulū tekāver: yorqa at tek-ā-büy: bilip bopurmağ tek: hamle
15. ve dib ve yilmek ve kuşburnı **lam**: telātūf: yaramazlıqdan şağınmaz kimse

21a

1. telātūf: **m** telfek ve teltek: quyumcular qalıbı tele: nerdübān ayağı
2. ve tuvber ve üti demūri telleh: hağ telālek: ıldırım telbeste:
3. hālī telh: acı telāc: āvāz **tel**: depe telāc: ürkü **mim**: tem:
4. göz perdesi temūz: yay **nun**: tenīne: örümcek perdesi tenende:
5. örümcek tenc: dolaşmağ ve şaçmağ tencire:**f** tenū: tükrügi bir kimsenün
6. yüzüne atmağ tenebkū: şanduk ve çörçöp koyacaq tenek: tar
7. ve dere ağızı ve kulak ve tağ yolu tenūmend: tendürüst ve dil-hoş ya'ni qayğusuz
8. tenk-dest: yohsul tenvend: perākende tennūr **f** tenūristān:
9. tennur evi tennūr āşub: küsegū tenç: birbirine şarılmağ ve şıkılmağ
10. tend ve havend: el-fāzı müterādifedendür nitekim tār u mār ten **f** ten cāme:

11. kaftan tenāver: gövdelü tendürüst: sağ tenha: yalıñuz
12. tendise: ayuq tenbise: külçe tene: özdek tenük: yufka tenge: altun
13. teng-ā-teng: kısu **vav**: tever: balta teviş: kızgın tevāme: biryān
14. tevbel: şadıç **he**: tehem: pehlevān ve bī-hemtātahamtan: bir şāh
15. adıdur **ye**: teyyār: mevc **Bābü't-tei'l- meksūreti**:

21b

1. **ri**: tiryān: ulu seped tirhāk: kuş boğı tir tir: sifre tirāşe:
2. yonça tirāş **m** tiryāk **m** tirnek: kiriş āvāzı tirşit:
3. kazma **ze**: tij: yokuş ve ekin oğulduruğı tije: kılıç ve soya ve mīzan
4. **fe**: tiftik: **kef**: tigil: saçalı gelmemiş kimse tikit: kara sığır **lam**: tilek: tağ eriğı
5. **mim**: timāç: sahtiyān **vav**: tivvyān: güreşçiler tümmānı. **he**: tehi: boş
6. tehikāh, tehikeh: böğür **ye**: tır: oğ ve bulanuq ve uşarid ve gemi oğı
7. ve bir ay adıdur Pārsilerün aylarından ve dağı naşip ve faşlı
8. hazāndur ve kabīle dağı dimişler tirdān: aqluq ve bilik tır-i hadenk:
9. bir türlü oğdur. tīrnān: oğlaqu tır-i kımār: kımar oğı tīre: bulanuq
10. ve rize rize tīv: kuvvet tır-emāh: kış ayı tīz: iti tīz:
11. uşuruk tije: mīzan tırjed: çam şakızı tīrāje: inegümşāğmal
12. tīg: kılıç ve aydınlıq ve ayun günün şu'ā'ī ve tağ başı tizligi ve diken
13. tīmās: mişe tīm: kervānsaray tīmār **f** tīşe: keser
14. tīşeker: keserci tihū: çil **Bābü'l-mazmūmet-i te**: tutum ve tetri:
15. sumağ tutmāc **f** tutuk: tūtuq ve turağ **hi**: tuhmeyāne: tuhmegen tuht:

22a

1. ünegu tühm-ü murg: yumurda tuhm **f ri**: turb: hile ve turabtūraf: fert
2. turşe ve turşi: ekşi türüşe: kuzu kulağı turş-rū: ekşi yüzlü
3. terkez: sırk türk: harāmi ve maħbūb tura: ayin **ze**: tüz: bir şaru gökcek
4. kuşdur. **fe**: tūfāğ: kadehdür ki şarabtan sonra içerler **kef**: tükme: düğme
5. tük: kuşburnı **lam**: tulūsen: çiçek kabcığı tülünge: dilenci **nun**: tündür: ra'd
6. tündür **m** tünbül: mekr ve hiletündüv: örümcek tünd: şarb ve bulanuq
7. tünbān: tümān tündühted: tār-ı mār tündiy-i kūh: dağ burnı **vav**: tüz:
8. kazanmak ve bāy-i tūzī tūğ ve tāğ: odun ağacı tül: çamur
9. tüle: güneylidür Irākīler dilincetün: külhan tūnī: külhancı tūvān:
10. güc yitmek ve māl tūvānā: güçlü tūleme: tuman tūş: tākāt
11. tūf: yanqu tūpāl: demür boğı tūvbere: türve tūvānger: bāy
12. tū: sen tū: kat ve kaymaqtūy: dağı katdur tūde: kumdan
13. depecük tūvāre: bir eve dirler ki boğ ve murdārılıq ola tūdeh:

14. t̄ul avrat t̄uzī: kısmet ve tefrīk t̄use: elegimşagmal
 15. t̄ur ft̄uṣī: eṣer-i cāntuṣe: azıq t̄uṣedān: azıq koyacak

22b

1. tuṣmāl: kuvvetlü başarıcı t̄uṣt: azma tuḥce ve t̄uḥçe:
 2. terk ve terkü t̄u ber t̄u: at at t̄urān: vilāyet t̄uc: f
 3. ye: tuyur: bir uṣdur. **Bābū'l-cīmū'l-meftūhat-i elif:** cāf cāf:
 4. rusbi avrat cāf: m̄teḡayir ādem cāvcāv: serçe āk:
 5. bir uṣdur ki ara mitarınca eti az eti adı bigidir. ālāk:
 6. yırtılmış cān f cāndār: cellad cānsitān: can alıcı
 7. cāy: yir cā: m cāy-i kiriz: açacak yir cāy-i penāh: sığınacak yir
 8. cān-keṣ: Azrāil ābuk: üst cāy-i gāh ve cāy-i geh:
 9. maām ya'ni t̄uracak yir cāh: manṣıb āh: uyu āhyūz:
 10. uḡa ıkrıı āhviz: uyı arıdacak cāmeḡāb: dōṣek
 11. cāmebādūz: i t̄onı cām: piyāle cāme: aftan
 12. cāmegī: aftanlık cāmedān: t̄on oyacak cāmekān: f
 13. āme: ū'r cāmīn: sūdük alış: cenk cāmūs:
 14. ū ıḡır cānavar: f cāverd: a diken cāvers:
 15. t̄aru cāsus esut: adır-ı ar ār: dōrt ārmīn:

23a

1. dōrdünci āmīn: iṣemek ārdeh: ondōrt
 2. ār ṣad: dōrtyüz ār hezār: dōrt bin
 3. ār sad hezār: dōrtyüz bin ārīk, erek
 4. ārūk: f cārüb ve cārū: sūpürke cārübzen:
 5. sūpürücü cājū: neciscāz: ı āvüle: gül
 6. āçile: babuc āçenk: serçe ābulūsī: dilükü
 7. eklik, āṣt: uṣluk āṣtgāh: uṣluk vati
 8. āṣtgeh: m āṣnī: m āker: ul āne: eñe
 9. āṣ: ı cāvīd ve cāvedān ve cādīdan: ebed
 10. cānbāz: fbe: eb: sol epe: solak epçele:
 11. zılık te: etur: sera perde eteneren: bāḡ evi
 12. hı: eḡ: dūrüşmek eḡ: ūçımaq caḡṣ: renc bādīlcān
 13. bigi bir nesnedür Gilan ve Fergāna halkının boynunda ıkar
 14. depe gibi olur ammā zaḡmet virmez ve likin eḡer keseler helāk
 15. olur aḡcīr: aḡsur ceder: dōrt yıllık deveye dirler.

23b

1. rı: çarh: gök ve katı yay ve kaftan yaqasına dirler ve çıkırık
  2. dolab çerha: çıkırık çerhatir: çekre okı
  3. çerhale: kaluğan çerhişt: mengene çerāmīn, çerāmen
  4. otlaq hayvanlar otlaqı çerām: otlaq çerāgāh: otlaq yiri
  5. çerāgeh: **m** çerende: otlayıcı çerendū: gīyrek çerīde: defter
  6. çerāst: çırlamak çerb: özlü çerbiş: öz çerbū: **m**
  7. çerb dest: öz kişi cerez: çekük çerem: gön
  8. cerez: **f** cerezdān: **f** çerag: çağır toğan **ze**: çezdere:
  9. kaqırdaq ve gīrek çezd: ötlügen çekirke cezā: **fşm**: çeşm-i menām:
  10. heykel çeşm-i āgīl: göz ucıyla bakmaqdur kaqımaq vaqtinde çeşm:
  11. göz çeşmezün: çeşmek çeşme: bīnar çeşm-i bend:
  12. göz bağlayıcı ve bīçe çeşzid: ince āvaz ve şıklık çeşiş:
  13. tāviş çeşmesār: bīnarlu yir çeş: bayram çeşmegeh:
  14. gözlük çeşmek: **mğayn**: çeğāle: kuşlar çavkıdur ki uçarlar
  15. çeğāne: iklik çeğāme: kaşide çeğane: yapalaq çağ: boyunduruq
- Derkenār: çerha iki ma'niye gelür evvel kağan ikinci çıkruk
- Derkenār: çerres: çekik ya'ni serçe kuşı

24a

1. çeğū: baykuş çeğane-i rez: bağ evi çağz: kurbağa çağzvāre
2. ve çağzābe: kurbağa yosunı çekānder: çükündür **fe**: çefte ve
3. çeft: aşma ve bükülmüş nesne cef: bizden kav cefne: çanak
4. cefreste: mesüre **kaf**: çekrābe: kurbağa yosunı **kef**: çekād: tağ başı
5. ve baş örtüsü ve bir kimseye daği derler ki başı ortasında saçı olmaya.
6. çekül: bir kuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tazīde kabbare
7. dirler ve İsfihāniler müje dirler çekik: serçe çekād ve
8. çekāvük: çekük çek: kāzī binisi çekre: tamlaçek **m** çekāle:
9. dirhūş çekçāk: uyumaqdan hāşıl olan āvāz **lam**: çelipā: hac
10. çelākez, çelāgez: çandarcı çalgūze: kōzaq calāb: şalkım küpe celep:
11. fahişe avrat celed: çaltılıklı **mim**: çemst: alçaq bahālu bir güherdür
12. gök renklü kızıla māyil çemest: düzülmiş çemş: serkeş at cem: şāh adıdur.
13. cemre **f** çemen **f** çemān: şalınıcı çem: muqnī çemlül: şalıncaq
14. çemāne: munaqkaş süci kabağı **nun**: çenāsük: bir kimsedür ki hastalıqdan
15. elini dizi üzerine kor¹²⁶. Cenk **f** çenk: çalku ve minqār ya'ni kıynaq çengī:

¹²⁶ ya'ni hastalıqdan eli ayağı eğri olur.

24b

1. ve çeng-zen: çenk çalıcı çengül: toğān ve şahin minķāridür çeng-i murg: **m**
2. çenkāl: kaynak çenkālḥ^wast: ovmac aşı çengāl: kullāb
3. çenkel: **m** çenber **f** çendel, cendel: şandal cenībet: yidek atı çend:
4. niçe çendān: ol kadar çendīn: bu kadar cenābebend: alın bağı **vav**:
5. cevābe: bir şudur ki ırmağdan taşra açar cevāb:f cev: arpa cevīn:
6. arpalu cevşen: cebe cev **f** cevreb **f** çevkān **f** çevsit:
7. çeldiremek ve çirildemek cev-āb: arpa şuyı **he**: çeh: ḥarfī teşğirdür
8. şöyle ki dirler ğulamçeh ya'ni kılcağaz çehar: dört çeh: kıuyı çehre:
9. yüz çehār deh: ondört çehār şad: dört yüz çehārhezār:
10. dört bin çehār sad hezār: dört yüz bin çehār pāy ve çehār pā
11. ve çehār vā: dört ayaklu **ye**: çaykūb: yastuķ ve döşek örtüsündeği
12. tıkindidür ceyb: yaķa **Bābü'l-cīmü'l-meksüre**: **rı**: çirāğ **f** çirāğbā **f**
13. çirakbe **m** çirāğīn **m** çirāğvāre: kelebek cirçe: kaluğan çirre: karlaķuc cırcır:f
14. çira: neyiçün çirāğbere: kemerdür ki çirāğ korlar **kef**:çiger **f** cigerkende:
15. yağ bağıri çikūne: nite çikūnegī: nitelik çigūnenī: nitesin cigerbend **f**

25a

1. cigerī: rīvās ma'nāsına gelür. **lam**: çilvīz: müfsid ve ğammāz çil: kırık
2. çil hezār: kırık bin çilāger: çilingir **nun**: çinik: kurumış gevde
3. ve edük demūri cinān: **fvav**: civāz: sarımsaķ döģecek havān **he**: çih:
4. ḥarf-i istifhām çih: ne çihil: kırık çihre: yüzdür. **ye**: cīlān: ğāb-ı
5. ğürkānı cīlān: kıurtlar olduğı mişe cīlān: çuluķ cistan:
6. meşel çīgūt: yaşduķ içi çīn: büküm ve bir şehir adı çīne:
7. kuş yimi çire: yiğit çiregī: yiğitlik çiz: nesne çizū: giri
8. çide: dirilmiş cīb: **f Bābü'l-cīmü'l-mazmūmet-i be**:ḥubā:
9. yikşenbe **zel**: cüzā: ayru cüzākāne: ayru ayru **rı**: curcura: nesne kabı
10. çuval gibi cürre: emzük cur'a: **fze**: cüzd: ütülgen cüz: ayru
11. cüzdere: kaķırdaķ **sin**: cüst: tiz **ğayn**: çuğrād: yoğurt çügdān:
12. ve cügd: baykuşçüg: boyunduruk çügbūd: kirevle çüğündür: çükündür.
13. **lam**: çul fculnār: nar çiçeği cullāb **f** culbān **m** çullah: çulha
14. **nun**: çünīn: bunculeyin çünān: ancıleyin çünīnest: böyledür çünānest:
15. eyledür çünanki: şöyleki çünāķ ve çünāğ: depünki ve öküz eyeri çünk: kara dul

25b

1. cünbüş: ḥareket **vav**: cūy: ırmaķ ve iste- cūyende: isteyici
2. çüb: ağac çūbnān: oķlağū çūpsāy: dörpi çūpīne:

3. bir kuşdur ağac delegen çüp-i siyār: şapanagacı çübekzen:
4. pāsban çüpe: oklağı cüş ve cüşiş: kaynamaç cüşbere:
5. börek tutmac çüze: yavru çüzedük: ağırşak çün:
6. nite çünī: nitesin çün: bigi teşbih içindür çün: ‘illet içündür.
7. çülāh: çulha cüm: aluç cüyibār: uvacuk ırmaççüg ve cüg:
8. boyunduruç cüvāz: havan deste cüvān: yiğit cüvānmerd: yiğit
9. ve cömert çüg: şu arkı çünest: nitedür. **he**: cühūd: inkār
10. cühūdāneküş: kav ve nohut ve za‘ferān bol **Bābü’l-hāi’l-meksüreti**
11. **meal ye’**: hīz: muhannes ma‘nāsınadur hīre: kafa hībere: erler cem‘
12. olmağa dirler bir maşlahat içün. **Bābü’l-hāi’l-meftūhati me ‘al elif**: hārā:
13. katı taş ve bir cins cāmedür. hāre:**m** hāz: çaylaç hāver: gün
14. toğduğı yir hāyik: çekiç hām: çiğ ve tabbāk göni ve kemend hāme:
15. kalem ve beyt-i şī‘r ve şūrahi şarap hāme: kum tebesi hāmedān:

26a

1. kalem koyacak hāmsüz: bazlamac hāmūs ve hāmuş: ebsem hāl: beñ
2. hālī:¹²⁷ boş hāle: deyze hālū: tayı hānedān: ehli beyt hān:
3. şāh ve kārūvānsaray hākşū: dānedür siyah ki kāfūr ile ezerler göze
4. koyarlar hāk: toprak hākbiş: toprak eleyici hākşūr: balçıkçı
5. hāy: lezzet hād: bişmiş nesne hāye: taşak ve yumurda hāye murg:
6. daği yumurda hāyeriz ve hāyegāne: kaygana hār: diken hār-keş:
7. diken çekici hār-gen: diken koparıcı hāris: kiciyik hān ū mān: tavar
8. ve uruz ve memleket ve māl hārpuşt: kirbi¹²⁸ hār ve hāşāk:
9. çör ve çöp hāşe: çöp hāşāk: çörçöp hākister: kül
10. h^wāb: uyku h^wāb: düş h^wābgāh: uyku yiri h^wābgeh: **m**
11. hāyik: çeküç hākān ve hānī: bir şāir adıdır ve çin pādişāhı
12. hāne: ev **be**:habāk: üstü açık dört divārdır ki çobanlar anda
13. koyunların koyarlar. hābbāş: ebsem ol hābezduk: toñuzlen
14. kurdı habergir: cāsus hābezrū: alb ve nesne issi **te**:hatenber:
15. bir kimsedür ki malım var dir ammā nesnesi yok. hatene: sünnet itmek **dal**:

26b

1. hādīv: hüzāvend ve yigāne hādük: bir kimse ki belenük ola dirler hādükdür.
2. hadenk: ok **ri**: hard: balçık har: balçık ve eşek har-enbār: bir işte

Derkenār: hāmuşe: sergile dedikleri ot

¹²⁷ Derkenār: Ve hem tabiye daği dirler ve eyü kaleme daği dirler. eger noqtasız olacak olursa ve daği eyü ulu kişiye dirler ve hem eyü nişanda dirler ve hem çara tağa da dirler. (Lügat-ı Halimi)

¹²⁸ kirpi

3. cem‘ olmak **ḥarpūvāz**: yarasa **ḥarās** ve **ḥarāse**: dört ayaklu sür-
4. düği degirmendür **ḥarçenk**: lengeç ve gökde bir burcdur ki ay aña biner **ḥarbūze**:
5. kavun **ḥarbūzezār**: kavunluḥarnūb: keçi boynuzi **ḥargūr**: kolan
6. ve şukmān **ḥar**: eşek **ḥar-gürre**: eşek koduḡı **ḥar-mekes**: işek sineḡi
7. **ḥarīş**: tanzile gülmek **ḥarās**: nişan eylemek **ḥarāş**: tırnaḡile
8. tırmalamak **ḥarzemre**: ısrıḡan dikenini ve eşek turpı ve karga kavunu **ḥarz**:
9. boncuḡ ve çoḡan bigi bir ottur. **ḥarnek**: yağrıḡ **ḥarnāyik**: ḡatı yir **ḥarvār**:
10. eşek yüki **ḥarçāl**: tüy **ḥarbaḡ**: bir ottur **ḥarkeş**: soḡman **ḥarkez**:
11. üvez **ḥargeh** ve **ḥargāh**: kara ev **ḥargūş**: tavşan **ḥarpeşe**:
12. eşek sineḡi **ḥarşüt**: üzüm şıkacaḡ **ḥartut**: kıızıl tut
13. **ḥarpūje**: yarasa **ze:ḥazend**: bir ottur siñü mānendi **sin:ḥas**:
14. çörçöp ve marul ve gedāy kişihaste: sayru **ḥaster**: uşaq
15. **ḡurduḡazlar ḥastū**: ikrār ve añlayıcı **ḥastüvāne**: yūnden eski **ḡaftān**

27a

1. **ḥasū**:avrat ateşi **ḥasrānger**: ḡayın **ḥasr**: ḡayın ata **şim:ḥaşem**: bi’l fetḥateyn ḡolluḡçılar
2. **ḥaşūd**: ağaç budadıdur çürümüş ki ānı keserler ve bir yire dirler ki ḡaşırlar
3. tırnaḡile yara olur.**ḥaşkāmār**: istiḡfar ve istemek **hāşkānç**: iri
4. gevde **ḥaşensār**: bir ḡuşdur gövdesi kara ve başı ağ şuda olur.
5. **ḥaşin**: gökçe doḡandür ki göke māyil olur ḡāyet bahālu olur ve bulanuḡ renk
6. **ḥaşitār** ve **hāşensār**: özdek **ḥaşiş**: bulanuḡ renk **ḥaşin**: yoğun
7. **ḥaşine**: **m ḥaşkār**: iri etmek **ḥaşt**: gün **ḥaşū**: avret
8. ateşi **ḥaşūr**: peyḡamber **tı**: ḥatkeş: mıştar **fe:ḥafe**: boḡmak **ḥafek**: boḡmak
9. eylemek **ḥafçe**: çöp ve bir ağacdur ki añunile dögerler **ḥafc**:kara çulbān ya‘ni otdur.
10. **ḥafezdūk** ve **ḥafezdū**: toñuzlan **ḡurdı ḥaftān**: çoḡal ve **ḡaftan**
- 11.**ḥafneç**: çulbandan bir nev‘ıdür ammā andan şarudur. **lam:ḡalle**: herze, gemi direḡi
12. meni suyu **ḡalite**: kīse **ḡalāb**: balçık **ḡalīş**: ılıcaḡ şu **ḡalender**:
13. zeytūn **ḡaliç**: girih **ḡalālūş**: ḡatı ḡavḡa **ḡalīz**: eserdür ki dürtülen yirde
14. **ḡalur**. **ḡalīş**: kara toprak **mim:ḡamāmin**: kara boncuḡdur kıızıla māyil aña ceza‘
15. daḡi dirler **ḡam**: saray kemeri ve büküm ve **ḡurum ḡamenderḡam**: büküm büküm **ḡamçāḡ**: ḡavluk

27b

1. **nun:ḡanc**: ni‘met ve tarab ve fāyide **ḡancek**: ḡatı ḡurumuş diken **ḡanev**: aldanmış
2. ve ḡarra olmuş **ḡanūr**: ev aleti **ḡande**: gülmek **ḡandān**: gülegen **ḡandestān**:
3. **ḡülünç ḡandehıriş**: bir kimseye istihzāyla gülmek **vav**: hāvīd: yaş arpa **ḡaver**:
4. dest-i āvīz **ḡavī**: der **ḡav**: bir ağacdur bennālar añnla iş işlerler

5. havāye: ikinci¹²⁹haveş: avret ateşi havenk: kaykî ağac havaliker:
6. hunsalar havel: karāvaş havāh: yoħsul ve gedā havyūz: yarasa
7. havāze: bağırdak havli'l-āb: peçe havsal: keb kısacağdır arabī zafāta
8. **he**: hāh hah: zihi zihi **ye**:hayū: tükruk hayli: çok hayl: gürüh hayme:
9. çadır hayşūm: dimāğ **Bābü'l-hāi'l-meksūret-i te**:hıt: yıldırmağ **dal**:
10. hıdīv: nesne issi ve yigāne hadiş: ulu hatun **rı**:hırāş: ırmalamağ ve
11. sağat ve nesne atmağ hırāse: at kefesi hırām: hūb avratlar ve şalınmağ
12. nāz ile hırmen fhırmenkūb: düğen hırāş: dāyim eşkin hıred: akıl
13. hıredmend: ağıllu hırs: ayu hırīdār: müşteri hırt: bildürmek
14. hırgāh ve hırgeh: kara ev **şın**:hışāveh: ekin yiri hışm fhışım-gīn:
15. kaçımış kişi hışt: kerpüç hıştger ve hışt-zen: kerpüçci hışteğ:

28a

1. ve hışter ve hıştere: peyik **lam**:hılle ve hılm: sümük hılab: balçık **mim**:hım:
2. sümük **nun**:hıncır: çerb nesnenūñ tütüni,koħusu hınk: boz at **vav**: hış:
3. ev avratı ve kavim ve gendü hıšten: dahi kendü hıven: bağık hıvīd:
4. menāre **ye**:hışāvend: kavm ve kabīle hıyāyed: çiyemek hım: sümük ve cırahat
5. hıyk ve hıy: tülüm hıyrū: gül-ü hıtmī hıri: revağhane ya'ni ev kemeri ve gül hıre: ulu
6. ve ünegü ve hayran ve yüş hır-gır: tur tut oyunu hırāb: talğa hıyār **f**
7. hıyārzār: hıyarlık hırende: zılığdūr yüz üzre ve şu ki yol üzre
8. dökerler ve üstine toprağ dökerler tā adem başıcağ düşe **Bābü'l-hāi'l-mazmūmet-i**
9. **me 'al te'**:hutenber: bağıl **dal**: hudük: kaçımağlık **zel**:huzā ve huzāy: tañrı
10. huzāvend: nesnenūñ issi huzāyigān: pādīşāh huzāy hān: şehādet barmağ
11. ve bu lügatlar hudükden ğayri dāl ile ve zel ile cāyızdūr.**rı**:hurūş: na'ra ve ağlamağlık-
12. dur āvāzile hurş: hamleħurşīd: güneş hurūh, hurūs: çiçek hurūme:
13. avcı kıyusu hırmā **f** hurūs hurūse: tılağ hurğa: perpehen tohmī
14. hırcın: heğbe hırdād: soñ yaz ayıhırd: uşaq hırsend: kāni' hırem:
15. şad hırdī: küçüklük **şın**:husür: avret ateşi husū: kıyın ata

28b

1. husrev: şāh adı **şın**:huşük: şarab kabıdūr ki gümüşden ya sağsıdan
2. ya tucdan aşlan ya öküz şuretinde düzölmüş olaħuşkemāl: kıru etmek
3. huşk: kıru huşkī. kıruluk huşnūd, uşkmāze: kıru budak **fe**:hufte:
4. uyur **kef**:huşük: bir bardağdur ki ham balçıkdan kızlar düzerler ve nağışlar

¹²⁹ Derkenār: Bir ulu ekincidür. cem'ı esbabı ola. sağ

5. iderler. **lam:hul**: gül ve bir kuşdur ki ağaçdelegen **hulb**: sıırım **hulḵān**:
6. eski ton **mim:hūm** ve **humb**: küp **humber**: hoş **ḵuzī nun:hunyāger**: çalıcı ve ahenk
7. **hunyā**: çaldıkları cenk,saz ve ahenk **hūnt**: küp **hūnük**: gökcek **hūnbe**: büyük
8. kübdür uzun ve balçıḵdan düzerler aña taḵıl ḵoyarlar **hūnb**: küb **hūnbara**:
9. **ḵunbara** ve küpcük **hūnīze**: meşhur vaḵas āvazı **hūncid**: güz otı
10. **hūncīde**: etzurut **hūnd**: öksürük **hūnūz**: zernīḵhūncük: bi-zammi
11. yavşan ve bilfetḵı ḵuru diken **hūnuk**: sovuḵlıcaḵ **hūnbek**: şūret virmek
12. ve sıtlıḵ **hūnūd**: tenbelīd **hūnīde**: beḡenilmiş **hūnūr**: ḵab ḵacāḵ **vav**:
13. **hoy**: ışıkdur ki cenkiçün başa giyerler ve **ḵodūr** ve der **ḵod**: gendū
14. ve ışık **ḵodbīn** ve **ḵodrāy** ve **ḵodnūmā**: gendūyi görücü **ḵub**: güzel
15. **hod**: ağaç delegen **ḵuş hūn**: **ḵan hūnāb** ve **hūnābe**: **ḵanlu şū**

Derkenār: **ḵullūḵ**: Bir şehir adıdır ki güzelleri müstesna olmakla meşhurdur.
 Beyt: **ḵad efrāz-ı şehri servān ḵullum / cemāl-i efrūz ra'nāyān gülrūḵ**
 Derkenār: **hūnbeyā**: mişlü **hunyā**

29a

1. **ḵwān**: yiyesi ve oḵı **ḵuriş**: **mḵun-dest**: şofra **ḵūb**:
2. eyü **ḵūb-rū**: **ḵḵūy-i çīn**: araḵçīn ve yüne **ḵurud**: beyni
3. **h^womel**: **ḵaval ḵode**: **ḵubadurḵordenī**: yimek **ḵorbār**: şatılık
4. yiyecek **ḵod- ḵuruh**: çiçek **ḵūk**: **ḵıyāraḵ ḵūk**: doñuz **ḵ^wor f**
5. **ḵ^wor**: yiyici **ḵore**: **m** ve bir tür zaḵmet **ḵoste**: mal **ḵost**:
6. ve **ḵostār**: dilekḵusterān: **ḵurd ḵuş hūn-i siyād şān**:
7. iki ḵardeş **ḵanı hūmeş**: dilek ve şefā'at **hūş f hūşter**:
8. **hūşuraḵ hūş**: gönül **ḵuş meyš**: hoş **dilhūr** ve **ḵurşīd**:
9. güneş **ḵūtüre**: **ḵūy mḵ^wāce ḵḵūçe**: **ḵuş ibiḡi ḵ^wāre**:
10. **cüzām hūher**: kız **ḵardeş ḵ^wāher-ender**: iki kız **ḵardeş ḵ^wāherzāde**:
11. yiḡen ve bir kimsenün adıdır **ḵūpūz**: yarasa **ḵūḡīje**: çoluk **ḵ^wārende**:
12. evin bekleyici avrat **hūşāb**: **ḵuşev ḵuşe**: şalkım **Bābū'd-dālū'l-**
13. **mefḵūḵati me `al elif**: **dāḵ**: bir gümandür ki tīz-i yaḵīne **dāşād**: aḵā
14. **dādār**: tanrı **dās**: oraḵ ve ḵındıra **dās** ve **düyūs**: uvaḵ devek
15. **el-fāz-ı ittībā'dandür** ki şöyleki **ḵarāb yebāb** ve **tār ü mār** ve **türt ü mürt**

Derkenār:**ḵ^wānçe**: sofraya yimek yiyecek

29b

1. **dāḡ**: nişān ve daḵi şol daḡdür ki ādeme vesāyir ḵayvanāta yaḵarlar.
2. **dāhūl** ve **dāhūl** ve **dāhū**: evden öturi kovuḵları tuturuḵ **alāmet**
3. **dāh**: **ḵul** ve **ḵarāvaş** ve on ya'ni bi-ma'ni **deh dāşkāle**: tere biçecek oraḵ **dārbūy**:
4. **ud dārḵāl**: dikmekiçün çıkarılan ağaç **dād ü sited**: almaḵ virmek

5. dād-adil, dād-ger: ādil dād-dih: **mdānīş**: bilmek
6. dārī: anbarcı dāş: furun dārā: pādīşāh adıdur.
7. dānişmend: bilici dār: saray dāver: każı dām-ü gūl:
8. ur dām: tuzağ dān: **m** dāverī: **qāzılığ dālīn**: çölmekçi
9. **kuşu dān**: taş furun dānir: kılçık dārāz: yeyüci
10. dāse: dađı kılçık dān: bil dārū: ot dārūdān:
11. ot **qoyacağ dāder**: **qardaş dāl** ve **dāle**: **qartal**
12. dālperre: serçedür dürlü renkte dāl: semüz ve **harf**
13. dālhurma: hurma oğulduruđı dālūje: **tuqay dānije**:
14. mercimek dānije: **m** dāne: dene dānek: direm dāye
15. **f** dāne: bililü dānende: **m** dāim **f** dāmād: güyegū

30a

1. dāmān ve dāmen: etek dāsītān: **fbe**: debbe: gön bardağ debbeğer: gön
2. bardağçı **cim**: dece: **hırman mūhri hı**: dađl: tağıl tağme: **qabr dal**: ded: **qurt**
3. dede: yırtıcı canavar dedegān: cem‘ıdır. dedūdām: **qurt kuş rı**: dervāy:
4. aşılış dervā: **m** dervāh: bir kimsedür ki şayrılığdan **qalkmış** ola derāy
5. ve derā: **çañ derīvās**: ünegūdur ki divara **qorlar**. derhīm: yaramaz **tab‘**
- 6.ve **nāhoş deriçe**: terece derya: denizderyūze,dervāze,dervāze: **şehir**
7. **qapusı dergāh** ve **dergeh**: **qapu derzāde**: savacak tahtası dergāle: dağdağı
8. **uşacuğ yol der**: **qapu** ve **de derbān**: **qapucu derve**: yama derz: yiv derzī **f**
9. derviş **f** der h^wāst: dilek dermānde: āciz: derd: **āğrıdertnāk**:
10. dertlü derdimend: **m** derd-i ser: baş **āğrısı derūn**: içeru der-ān: anda derbend **f**
11. dergāle: **m** ve devrend derre: dere dere: **qarın derd-i çeşm**: göz **āğrısı ze**: dezek:
12. destārçe deje: **hırman mūhridejāhenk**: yaramaz **hulu dejūne**: **hallāç yayı**
13. dejīne: bez dejem: burtarmağ **şin**: destiyār: muāvin destīne: **tevkī‘-i**
14. pādīşāh ve **qol bağı dest**: el dest-i ebrincin: **bilezik dest-i res**:
15. el irüşür nesne dest-āvīz: **reyhāni ya‘ni armağān dest-namāz**: abdest

30b

1. dest-gīr: **tuşağ dest** be **dest**: elden ele **dest efrāz**: ālet
2. ve engez destās: el değırmeni destenbūye: **yıylayacağ destī**: **tağar** ve **küpecük**
3. deste:tuşağ ve **şab destān**: **hīle** ve **hikāyet destār**: **dülbend destegāh**:
4. **baylığ** ve **yarağ destārçe**: **dülbend destevāne**: **ellik desmer**: **dağ başı** ve **şaru**
5. dānedür **māş** gibi dese: **erhūd şim**: **deşne**: **hançer deşt**: ova ve bir
6. vilāyettür **deştevān**: **qorucu gāyn**: **dağ**: **keldağar**: **tağdeğā**,**dağal**: **zağal dağal-**
7. zen: **qalb kişi fe**: **def f** **defter f** **defender**: ana **ayruğ kız qardaş**

8. **lam:** delv: kuġā delvāsiyā: deniz oluġı ve deġirmen sepedi dellāle: pezevenk
9. dele: sañsar dellāl : **fmim:**deme: dipī demā: sulımaġ ve ödek dem: nefes
10. ve körük demāme: deblek demdeme: gürüldü demsāz: munīs dembeste: f
11. demār: küllüsi **nun:** dend: ebleh ve ħayġusuz denk: ħayrān deng-a-denk: berāber
12. dengāle: borı āvāzı denklāle: buzdur ki Şu oluġdan ve ġayriden ŧamariken ŧoñar.
13. dendān: diŧ dendāne: kilit diŧi dendān: çöp diŧ ħurdayacaġ den:
14. ħarħalmaġ **vav:** devzek: ħaba nesne devāc: yorħan **he:**dehre: na‘l bend oraġı
15. dehle: ħındıra deh: on dehen ve dehān: aġız dehāz: çağırmaġ deh hezār:

31a

1. on bindehne-i likām: oban aġızlıġı**ye:** dey: ħıŧ deymāh:
2. ħıŧ ayı deyr: kilise deyüçe: güve ve örümcek deylemek: bu
3. deycūr: ħarañu deyden: ħu ve türe **Bābü‘d-dālū‘l-meksūret-i be:**
4. dibīr: yazıcı dibīristan: mekteb **ri:** dirħaŧ: yıldırmaġ ve yıldırıtıcı
5. dirāħŧan: yıldırayıcı dirfeŧ: alem ve alem bizi ve demür bīl direv:
6. biçmek direm: aġçe diremzen: aġçe kesici diremne: yavŧan dirāħt:
7. aġaç dirāħthāne: direk ve mertek dirāħtārāk: misvāk aġacı
8. dirāħtistān: aġaçlıġ dirnek: eġlenmek dirvāĥ: iri nesne
9. dirre: töre dirāz: uzun dirāzbālā: uzun boylu dirāzene:
10. uzunca dirāz-ı od: māverāinnehr dirīġ: ħıymamaġ ve ħasret
11. ve ħayf ve men‘ itmek**ze:** dijem: ħayġulu ve ħayġu ve ürpermiŧ
12. nesne ve ħatı nesne dijhīm: söġmek ve bed ŧab‘diz: ħal‘a dizdār: f
13. **kef:** diger: daġı **lam:** dil: yürek dilāver: yüreklü dilīr: bahādur dilġīr:
14. ürkek**mim:** dimne: dilkü **nun:** dingil: ebleh ve bī-endām **he:** dihiŧ: aġā
15. dih: köy ve vir dimekdür. dihħān: köylü,ekinci dihdār: köy issi dihiŧ:

31b

1. yigānegī **ye:** dīvlāĥ: issuz yir,ābādanlıġdan ırak yir dīvpāy:
2. örümcek dīv-fersāy: uçuk ŧutmuŧ kimse dīs: ŧūret dīvsuput:
3. ħara yonca ve buturaġ dīv-i kendüm: çavdar ve buġday biti dīdār: yüz
4. dīde: göz dīdever: görür dīdebān: gözci dīje: mor renkdīr:
5. ġiç dīrīne: ħadīmī dīhīm ve dāhīm: tāc-ı muraŧŧa‘ dīh: köy dīhdār:
6. köylü issidiy ve dīk: dūndīne: dūnki dīġīne: m dīhmed: ayun
7. on beŧinci ġüni dīk: çölmek dīkdān ve dīkpāye: ŧacayaġ dīkġīr:
8. ŧutacaġ dīger: daġı dībā: harīr dīġ: öġsüt ottur yilim gibi
9. **Bābü‘d-dālū‘l-mazmūmeti ma‘al bā’:** dūbīr: vezir **ĥı:** dūĥ: ħaŧır kuġası
10. dūĥt ve duĥter ve duĥterine: ħız duĥter ender: üvey ħız **ri:** dūrūġ:

11. yalan dūrūg zen: yalancı dūrūger: dūrger dūrūšt: iri dūrūštī:
12. irilik dūrīše: dūrdāne dūr ve dūrdāne: incü dūrc: şandukca
13. ve kabarcuk dūrūd: esenlik **ze**: düzd: uğrı düzd efşār: gāyet
14. uğrı düzd efşer: uğrı ortağı düzdī: uğurluk dūj: bez
15. dūjibe ve düzdīne: uğurluk nesne dūjūne: hallaç yayı **sin**: düstūr:

32a

1. vezir ve bir kitab adıdır. **şim**: düşh^wār ve düşvār: düşvār düşnām:
2. sögmek düşnāmdih: söğücü düşmen **f** düşmenī: düşmenlik **lam**: dūlām:
3. aldamaçlık **mim**: dümmel: çibandüm: kıyruç dūmdār: kıyruçlu **nun**:
4. dūnbāl: at kıyruğı dūnbel: çıban dūnbe: kıyruç dūnb: canavar
5. kıyruğı **vav**: dūh: haşır kuğası dūpeyker: gökte bir burcdur ana cevzā
6. dirler. düstekān:¹³⁰ ma‘şuğa düstekāni: şarab baқыyesidür ki
7. içtikten sonra kalur bir kimseye virürler dūn: alçaq himmetlü dūg:
8. ayran dūg: haşır kuğası dūgbā: bozca aş dūga ve dūgū: süzme
9. yoğurt dūle: kasurğa dūlāb **f** dūl: kuğa dūvāl: şırım¹³¹ dūde:
10. mürekkeb ve tütün ve oba dūd: tütün ve huy dūdmān: oba dūş:
11. omuz ve dūn gice dūşīne: dūn gicelikdūşāb: bekmez dūşā
12. ve dūş: şağın dūşīde: şağılmış dūşīze: bikri kız dūk:
13. in dūktirāş: inci dūkdān: ikilik dū. iki dūvāzdeh: on iki
14. dūvīst: iki yüz dūsad: **m** dūvūm: ikinci dūhezār: iki bin
15. dūbīsthezār: ikiyüz bin dūrbāş: boz tağān dūkārd: şındu

32b

1. dūkriye: ağırşakdūmūy: kızıldür: irak dūrbīn: eyü fikirlü
2. ve irakdan görücü dūdāhenk: tüfek dūzaḥ: tamu dūzaḥī: tamulu
3. ve bir şā‘ir adıdır bu yā‘ye ye-i nisbi dirler. dūdele: çelik oyunu dūje:
4. buturaç **he**: dūhel: tavul dūhelbān: tavulcu **Bābü’z-zālū’l-meftūhat-i nun**:
5. zen: bir kimsedir ki neşātıla olur. **Bābü’r-rā-i’l-meftūhati me ‘al elif**: rākşite:
6. muhkem bağlanmış rāfe: bir ot rāy: fikir ve hind pādīşāhı rā: fikir
7. rāg: tağ eteği ve tağ bağı rām: yavaş rāmīl: zuaḫā relv: cevmerd rāved ve rāvid:
8. bir yere dirler ki yeşil olarā: āña ve āñ ve āñunçündür. rāh-bān: yol gözedici
9. rāverā: kirpi rāh ve reh ve rā: yol rāhvār: yorça rāhber: kulavuz
10. rāsūht: rastuk rāhzen: harāmi rāhāvert: armağan rāh-ı keḫkeşān:
11. ka‘be yolu rāhver: yol varıcı rānīn: şalvar rān: uyluk rāz:

¹³⁰ ma‘şukile içilen şarab

¹³¹ Derkenār: ya‘ni kayış sırımı ki kayışı ince ince keserler anuñla saraçlar kırba ve gayri nesne dikerler.

12. sır rāzvāş: sırdaş rābiḥ: Hindustan kozı rābiḥ: sürmek
13. rāj-i ḥırmen: döğülmiş buğdaydur ki henüz daḥi şamanda ola rāḥ: tiz yaḳıne
14. dönen gümān rāj: kıble-i ğille rāsen: endüz rāsū: gelincik rāst:
15. toĝru rātiyānc: çam saḳızı **be**: rebāb: ıklık rebābi: ıklıkçı **te**:

33a

1. ret: yalıncaḳ **cim**: racle: tūmalān **hı**: raḥşā ve raḥşān: yıldırayıcı raḥc:
2. ditsin ve çirkin raḥt: yükyep raḥş: Rüstem atı ve bir nesnenüñ
3. aksi ve çerī yaraḳı raḥ: inan raḥne: gedük raḥ-bīn: çökellik
4. raḥnīn: **mdal**: rede: dizilmiş red **f** redif: lügat-i müştereke **zel**: rez:
5. dānā ve zeyrek reze: dizilmiş **ze**: rez: üzüm çıbıĝı rej: ḳapu küreĝi
6. rezbān: baĝuban rejev: yiyegen kişi **sin**: rest ve reste: şıra ya'ni şaf
7. reste: ḳurtulmuş resen: ip resentāb: ip bükücü resenbāz:
8. ipde oynayanşın: reşk: günü ve ĝayret ve ḥaset reş: şazi günü
9. ve arşın ve yıldırım reş-püste: püşteyir reşin: ayun on sekizinci günü
10. **ayn**: ra'nā: ḳayĝusuz ra'd-endāz: tapucu **ĝaym**: raĝve: yund ḳuşı raĝnīn:
11. şalvār regand: pars āvāzi **fe**: reftār: yürüyüş refū: gözemek
12. ve yamamaḳ refūger: gözeyici ref: ḳavī at **ḳaf**: raḳ: deri kāĝıd
13. **kef**: rek: tamar rek-zen: ḳan alıcı rekec: yaramaz ve nāz **mim**: reme: sürī
14. remvān: çoban remĝān: ḳasuk ḳılı ramaḳ: bāḳi can **nun**: rencen:
15. yumşamış ḳarın ve ishāl renk: ḥile ve geyik,taĝ keçisi ve boya renkzen,renkzer:
boyacı

33b

1. renkzerān: cem'uhü.rengān: geyikler rend: ḳartal renc : **fvav**: revān:
2. can ve ba'zılar vaż'ı candur dir ve yürigen revende: yürüyücü: revād
3. yazı yirdeki tepecükler revzen: terece revzene ve revşen: bece aĝacı
4. reviş: yürüyüş revāş: geçer revş: bi-sukūn-i vāv ādet revāḳ:
5. çardaḳ revbahşā: der-āyil **he**: reh: yol rehī: ḳul rehvār:
6. yorḳa rehber: ḳulavuz reh-rev: yol varıcırehnümāy ve rehnümā: yol
7. gösterici rehĝuzer: yolcu rehĝuzerī: yolculuk reh-āverd:
8. armaĝān rehbin: yol görücü **Bābü'r-rā-i'l- meksüreti me'al bā'**:
9. ribāḥ: kerubānsērā **hı**: riḥiz: ögendere riḥyīn:**m** dal:rid: zeyrek
10. ze: rizḳīn: sürme kilid sin: riste: dizin şın: rişte: iplik
11. rişte:rişk: sirke ve çapaḳ rişt: ḳaĝşak riş: arşun
12. kef: rikāb: üzengü ye: riĝ: ḥaşır ḳoĝāsından toḳunmuş döşek rīmen:
13. mekkār ve ḥileger rīze: uvaḳ ve ḳapu rezesi riḥte **f** rīznān:

14. sürme kilid rīsmān: ip rīş: baş bart ve yara rīj:

15. arzu rīğ: kımriv: sihir rīş: şaķal rīşe: şaķaķ

34a

1. rīm: irin rīme: çapaķrīçel: turşı rīhtum: tam örtüsirizān:

2. dökülücirivāc: ayrıķ rībāc: kıavun çiçeği rīvās ve rībāc:

3. ħammāz aşırivāħm rīçār: reçel rīvinçū: ağac kıurdı rīhyiz:

4. ögendüre rīķ: aç kıarın ve ötürük **Bābü'r-rā-i'l-mazmūmet-i be:** rubūn:

5. aşı rubus: yīęen rubāh: dilkü **te:** rut: boş nesne ve tutsaķ

6. **ħı:** ruħ: yanağ ve şaţranc ruħi ruhsār: daħı yanağ ruħş: bizzammi şavķ

7. **ze:** ruje: şeritdür ki kıaftan aşarlar. **sin:** res: boğaz bendi ruste:

8. bitmiş rustehiz: kıyāmetrūsvā ve rūsvāy: **fkef:** rükūy ve rükū:

9. eski bir süzgeç **nun:** runde: ottur. **vav:** rūzbānān: çavuşlardır.

10. rūzikār: gün rūz: **m** rūz ve rūzī: rızķrūze: orucdur.

11. rūzedār: oruc tıttucı rūzdīn: māh-i ferverdīn: rūşen: yüz

12. ve kıatı tabiatlı nesne rūle: kertekele rūhīnā: gevherlü kıılıç rūşen

13. ve rūşna: aydın rūstā: köy rūsitāyī: köylü rūd: çay

14. ve maħbūb ve çalęu rūde: baęarsıķ rudāver: silindür rūęan:

15. muţlak yaę rūęandān: yaę kıabı rūęan-cūş: bişi rūęanīn: yaęlu

34b

1. rūy ve rū: yüz rūbend: niķāb rū-be- rū: yüzeyüz rūy:

2. tūc rūyīnten: tūc tenlü rūyen: kıızıl boya rūmāl: destemāl

3. rūy-i fitāsān: ulular kethüzāsı. **Bābü'z-zā-i'l-meftūħati me'al elif:**

4. jāęar: kıuş kıursağı zāę: yay köşesi ve kıaręadür ki kendü kıara kıanadı

5. kıızıl zāl: Rūstem atası ve kıocadur bunamış olazāk: zāc zāc:

6. loħusa ve kıara boya zār ve zārī: inildü zāre: **m** jāj: herze ve necis

7. ve bir ottur dikenı çok şaħrada olur deve alağıdır ve daħı andan teredūę

8. düzerler ve çok yirlerde aña kıinger dirler jāje: necis zāre: zārılıķ

9. zācsū: oğlan toęıcaķ bişen yimeķ zārđışt ve zerđışt ve zerđiħışt

10. ve berzīn: İbrahim Peyęamberiñ (a.m)milletinin imāmlarıdır. zāster: bir kimseye

11. aşāęa otur dimeķ zārħoş: az yeyici avret jale: tulu ve çi

12. ve tulumdur ki için yil iderler daħı anuñla şuda yüzerlerzāveş: müşteri

13. yıldızı zeld: azıķ ve yaş ya'ni ömür ve döl zāver: od zāvülāne,

14. jevulāne: buķaęū zāvel: iklim zānū: diz zānūbend: diz baęı zānūęāh:

15. şaman boęunu jālü: sięil zān: andan zān-rū: andan ötürü **be:**

35a

1. zebker ve zebgür: oldur ki bir kimse ağzını yil ile taldurur bir kimse daği eliyle
2. anuñ ağzına urur tā yil taşra çıka. zebyer: toprak taşıyacak zebün:
3. esir zeber: yukaru değiren . zeberin: yukaruği zeberdest:
4. eli üsdün zebān: dilzebāne: yeliñ ve yelmen zebün: müşteri zebkāne:
5. tüfek **hı**: jeğ: zār ve hazin jeğ: zağme-i tanbur zağme: yara zađmevār: yaralu
6. zeğş: eleğimşagmal **dal**: zede: saf **rı**: zerdışt ve zerdihışt:
7. İbrāhim Nebinin milleti imāmlarıdır. zerāgank: kumlu yir zerāgan: katı yir zerd:
8. şaru zerde: bir aşdur ma' rüfdur ve yumurda şarusı zerd-āb: şaru şu
9. zerde-çup: şaru ağac zerdālū: **f** zerde-zemīn: keşür zer-peft:
10. altunlu ton zerir: şaru ot ve şaru ağac zer: eski koca ve zāl
11. ātası ve altun zerrin: altunlu zerfin: altun kufluñ kufli anıñla
12. bağlanmış ola ve kapu halkasıdır ki kilid anā giçer jerf: deriñ zerkin:
13. tırakus zerdüz: **f** zernek: tamu zersād: şol nesnedür altundan
14. ki sikkesi olmaya eger sikkesi olursa dīnar dirler zersā: **m** zerger: kuyumcı
15. zernih: lügat-i müsterekedir **f** zerf: zernih zerni: **m** zerüg: geğirmek

35b

1. **ayn**: za'ire: kettān za'ir: **m** ze'ferān: lügat-i müsterekedür **f** gayn: jeđäre:
2. taru etmegi jeđār: āvāz ve na'ra zağnek: inçkuruğ zağan: çaylak
3. zeğand: yırtıcı canavar āvāzi ve tündi-yi o zeđār: yaş yir zeğir:
4. kitāb **fe**: jefk: çapağ jefgin: çapağlu jefkār: çapağ suyu
5. jeflec: işzefr: çeñe zeft: yođun¹³² **kef**: jekes: bi ma'na ma' āzallāh
6. jekān: hastalığdan samırdayan jekāb: tükrukjekāl: murdar yiyici
7. kuş zekāb: mürekkeb jekūr: bađil zekve: keçkil **lam**: zeliқан:
8. korkutmak ve katılık zelc: yilve zelū: sülük**mim**: jeme: şab jem:
9. avurde jemgüşt: dehen-i avurdzemīn: yir **nun**: zengule: pağanağ ve çıkrağu
10. ve pas ve güneş ışığı jeng: vilāyet zengī: **f**zenkbār: **f** zengistan: **f**
11. jenk: is ve pas jengār: pas zenkār: **m** zendbāf: bülbül zendvāf: **m**
12. zenkdef: dumrı puli zen: avrat ve urzenbūr: aru zenbur:
13. tekne zenber: bā'nün fethiyle dikren ve avratçı zenir: toprak çekdükleri
14. kilim zenağ: enek zenađdān: **m** zendepil: dişi fil zend: büzürük
15. ya'ni ulu jend: esgi zend: tefsir-i pāzenddür. pāzend nedür dirsən bir kitābdür.

36a

1. İbrāhim Peyğamberin şuhfindan zenc: memleket zenberek: çarđ yayı **vav**: zevih:

¹³² begāyet semize dirler.

2. koyun bağarsığınun aşabine dirler ki kendüye tolaşdururlar İsfehāniler aña
3. mebār dirler. zeverdīn: nevrūz ayı zeve: üst zeveṛīn:
4. üstteki zevāh: maḥpuslariçün pişen taām zevār: maḥpuslar hizmetin
5. iden zevraq: kiçi gemi jevāgār: bir keşiş adıdur **he**: zehāb: çişmeden
6. su gelecek yir zehār: k̄asuk̄ zehre: öd zehr: aḡu **ye**: jey:
7. su çeşmesi jeyān: kaķımış ve añağan jey: göl ve kavuk̄ **Bābü'z-zā'i'l-**
8. **meksūret-i be'**: zibil: kemre zibilgāh: kemrelik **ri**: zirişk:
9. kaķun tuźluḡı ziriḥ: cebe ziriḡer: cebeci **şın**: zişt: çirkinfe:
10. zift: kara saķız **kef**: jik: ol kimseye dirler ki yola gider kendü kendüye
11. bulanur ve dirler ki kaķıdıḡundan çatlar. **lam** zilḥ: yüz urmaķ **mim**: zimistān:
12. k̄ış zimīn: kötürüm zimen: **mnun**: zinhār: ḡarāc-güzār zinde: diri
13. zinde-rod: büyük ırmaķdur ki gemi ile geğerler ve daḡı İsfehānda bir ırmaķ adıdur.
14. zindigānī: dirlik zinde: dirilik zindānf zindānbān: zindancı zinc:
15. çalku jinde: yamalu ṡon **vav**: zivence: yazın zāhir olur bir k̄urddur aḡac yir.

Derkenār: Ve gad yeciü zehre bima'nel mecaz nizāmī goft:

Beyt: Zehre nedārem ki be-büsem lebet/Tir-u kemān dāred ebrüy-ı tū

36b

1. **he**: zihīş: çeşmeden şu şıçraduḡı yir ya'ni lüle zihāb: sızındı
2. zih: kiriş zih: k̄ıyı zih ve zeld: döl dōş zihīf zihdān:
3. raḡmi māzer **ye**: zif: bī-edeb ve bī-edebizībān ve zībā ve zīb:
4. güzel zībāyī: nam-ı merd jir: ḡub ve eyü zir: aşıḡa zirā:
5. ānuñiçün zirbā: izvā ziver: bezek zive: **m** zibed: yaraşur
6. zir-dest: ra'ıyyet zin: elifin ḡazfiyla bundan zin: eyer zin
7. kume: küpecük zirin: aşıḡāķı zig: ḡaşır zilū: **m** zirek:f
8. ziyān: dirlik ziyān: **f** ziyānkār: **f** ziyānmend: ziyānlu zinküpe:
9. küpecük zire: çemen zinhār: meded zinhārī: harac güzar jivār:
10. küye yolu zivelḡū: aḡac k̄urdı **Bābü'z-zā-i'l-mazmūmet-i be**: zübān: dil
11. bā'nın yirine fā daḡı cāyızdır zübāne: yelik **dal**: züdūde: pāk olmuş **ri**:
12. zured: kuş ve şaru zurūḡ: geḡirmek **ḡayın**: zuḡnek: ol kaḡadar sā'at
13. ola ki merdüm gözi birbirine urur ve aña laḡza dirler. züḡal: k̄ızılıcık
14. züḡāl: kömür **fe**: züft: baḡil **kef**: zükāb: mürekkebdür ki devātde olur.
15. zükāl: kömür zükām: ṡumaḡū zükāfe: çalıcılaruñ zaḡmesi aḡacıdur.

Derkenār: Zih,yay kirişi ve sincefdür ki kaḡtana dikerler ve kelime-i taḡsindir zihī ma'nāsına.

Beyt: Çünāneş keşem çü-neşkerdem bezih / Ki büpendi ve küy-i ez-dil ki zih.

37a

1. **lam**: züluf: lüḡat-i müştarekedür **f** zülū: sülük **mim**: zümcek: sülük

2. zümnüç: kaz kuşu kepelek **nun**: zünnāc: za'ferānlu semse jünde: eski kaftan
3. zünbe: kasuk kıllı **vav**: zürdīn: nevrūzun ikinci ayıdır aña qarver
4. dīn dirler ve kurdīn daḥi dirler. zūr: kuvvet zürmend:
5. kuvvetlü zürger: **m** zūr-āver, zürpīn: şıbqun zūd: tiz
6. zū: da'lin ḥazfiyle: **m** zūd-ter: tizrek zū: elifün ḥazfiyle andan dimekdür.
7. zūnuc: şiyāz jül: çoluk he: zühāb: sirindu **Bābü's-sīni'l-**
8. **mefṭūḥati fi faşli'l-elif**: sāsā: ḥarac doḡunucı sāy ve sā: **m** sāz:
9. şaye nesne sāze: **m** sār: şıgırcuḡ sār: mildür yolda sārī: **m**
10. sāz: çalku sāzende: çalıcı sāz: yaraḡ sāzkār: düzenliklü
11. sāzaḡ: çam ağacı sāzāk: buḡāri ardı sālār: şaḡne
12. sāzḡār: kāf-i arabīyle ālet ma'nāsınadır. sāḡat: ḡor sāḡatker:
13. ḡorlayıcı sāy: ilancı sārek: bülbül bigi bir ḡuşdur. sām:
14. eleḡimşāḡmal sān: resm ve düzen sān: şaḡışsāmān:
15. endāze-i kār ve būn sāvsāv: ḡarāc ve bāc ve uvaḡ altun sāye: gölge

37b

1. sāyebān: gölgelik sārubān: deveci sārūc: alçu sārınc:
2. bir küçuk ḡuşdur. sāzāk: dihliz sāzvār: muvāfiḡ sāzḡār: **m**
3. sāvīn: seped sās: ḡabīlesāk: baldır lügat-i müşterekdir.
4. sāzḡak: üvez siñegi sāyende: inleyici ve ezici sāvīn: şavrun
5. sāv-āhen: demür büredesi sāzaḡ: çerāsāl: yıl sāḡar: şaḡraḡ
6. sārā: ḡaliş **be**: sepār: mi'şaradır ki üzümü anda sıḡdırurlar
7. ve şābān demüri sepedçīn: bir zarfdür ki baḡḡallar yemişi anda ḡorlar
8. ve baḡda ağac üzre ḡalmış yimiş sepūs: kepeksepūsivā:
9. kepek aşı sepūsā: herre bu lügāti mezküre pāy-i fārisiyledür. sebze:
10. çemen sebzēār: çemenlik sebzistān: **m** sebz: yeşil sebzī:
11. şavzi sebük: yeyni sebükter: yeynirek sebükser: yeyni başlu
12. sebū: desti seblet: bıyık **te**: seternek ve esternek: vaḡ vaḡ ağacı-
13. dur yemişi ādem şuretinde olur her kim ānı dibinden ḡoparsa derḡal ölü
14. ve istiāreyle toḡurmayan avrata daḡi dirler ve arabīde ānā nisbet iderler.
15. ve yebrūḡ daḡi dirler. setī: avrat seterūn: ḡışır **ḡı**: seḡaş: ḡuş

Derkenār: sēcūr: İt boynuna baḡladıkları ağaç pāresi ki türkīce kesmük dirler. Lügat-ı Ḥalīmi.
 Derkenār: sārā: Anber-i ḡās ve ḡaliş ki anberler maḡşuş olmamış ola zāhir budur ki ummān sahillerinde bir yerin adıdır. anberin iyisi anda bulunur. (Lügat-ı Ḥalīmi.)

38a

1. seḡaş: eski nesnedür kaftan ve kürek bigi saḡt: ḡatı saḡtī: ḡatılık
2. seḡun: söz seḡunsāz: söz düzüci **dal**: sedre: bir oyundur **rı**: servā: sāz

3. söz ve hikāyet serāb: tozlu yirdür ki gündüz ırakdan şu bigi görünür.
4. servīs: kav̄s-i kuzah seršāh: ev örttükleri ağaçlar servāz:
5. sifir ya'ni nāme serpās: cenk aleti ve çomakser pāyan: dülbend
6. serbüend: güceymen serm: kıcī¹³³ serhāre: altun iğne ve tarağ serbend:
7. baş bağı serd-ābe: şu evi serdāb: **m** servār: baş kişi
8. serdār: **m** servāz: başı açuğ kimse ser efrār: ulu ser-āvāz:
9. āvāz eylemek ser-ağāz: **m** sermenek: çeri başı ve kapuci serdsir:
10. sovuğ yir sergüdeşt: kışsa ser-āb: bınar başı sersām: seme
11. serāsime: denk ve hayrān serin: öründü serpūş: baş örtüsü
12. sernikūn: başı aşığa serir: lügat-i müsterekedir. taht sergin: teres
13. sergin-gerdān: toñuzlan kurdı sergerdān: avāre ser-keş: baş çekici
14. serkeşte: hayrān ser: baş servād: şı'r servāz: sergüzeşt
15. serd: şovuğ serdter: şovuğırak sermāyef ser-āgūş: terkeb

38b

1. serāy **f** serā: **m** serāçe:teşgīr **m** sermā: şovuğ sermest:
2. sarhoş serhoşf sermert: yarar er serv fserin:
3. uca serereftār: yorğa serāçe-i āfütāb: güneş āgılı
4. ser-i pehlū: iyegü uci serhūje: kızamuğ **ze**: sezā: lāyık sezāvār: **m**
5. **aym**: sa'ter: güyegi otı sa'terī: avrat seven avrat zibūkcī
6. **fe**: sefc: yetişmemiş kavun sefçe: kelek sefte: armağān
7. seft: tam üsti seft: muhkem sefirlāt: ç'wuğa **kef**:
8. sekāle: ādem necisi seg: it seg engūr: it üzümü sekāb:
9. kımız sekl-ābī: su itisekbih: kasnı segve: **m**segbān:
10. it bisleyici segsār fsegbā: böreklü aş segāver:
11. gömec çöregi **lam**: selvā: yilve **mim**: semūr **f** semer: hikāyet ve pālān
12. seme: zivle semīze: uşuz kimse semen: zanbağ semān: bānek ve girye
13. semāne: bıldırcın semtū: un aşı erişte semendūr: semender semender:
14. bir kuşdur ki od içinde olur semc: buturum semend: şaru at ve kule
15. semārūg: toñmalan **nun**: senkisār: recm itmek senkek: tolıdur yağar.

39a

1. senkece: tolıcağ seng: taş senghāre: kaya senglāh:
2. taşlık sengdān: kursorağ sengin: ağır sengüm: bir böcekdür sendel:
3. başmağ sengpuşt: kablubağa sencāb: kürek sancağf senb:
4. zeyr-u zemin senir: harāmzāde senderūs: edviyeden bir nesnedür

¹³³Derkenār: ya'ni bir otdur ki ānı yoğurda ve tarhānaya koyarlar.

5. tütkaḷ bigi setār: çeṽlük **vav**: sevel: deve taḃanı sevgā: ağıl sevgāt:
6. armağān sevdā: ışık sevdāyī: uçuḷlu **he**: sehm: lügati müşterek naşīb
7. sehmnāk: ḳorḫulu ye: seylāb: sil şuyı seysem: zivle seym: **m**
8. **Bābü's-sīni'l-meksūreti fi faşli'l- bā'**: sipenc: ziyān ve āriyet
9. sipenc: yüzerlik sipendān: ḥardal sipehbed: çeri başısipās:
10. şükür ve minnet sibrīg: üzüm şalkımı siperī: işin tamamı siper:
11. ḳalkansiperum: reyhānsiperis: meydān sipāsdār: minnet edici
12. siperek: bir ağacdür ki aña zerdeçöp dirler ya'ni şāru ağaç siperī: dükenmiş olmaḳ
13. sipāh: çeri sipeh: **m** sipāhsalār: çeribaşı sipehsalār: **m**
14. siperīs: buruncuk sipīdāb, isfidāc, ispidāc: aḳ mürekkeb sipīd:
15. ve sifid: aḳ sipīdgendüme: ottur yabrağı ekin yabrağı bigi sipīdedem:

Derkenār: Sevkend, and ya'ni yemin

Derkenār: ya'ni iki ağacdür tavḳ bigi öküz boynına taḳarlar.

Derkenar: Sipenc: az ārām idecek yir sipehr: gök sibil: bıyık ve siğil

39b

1. taḃ yiri ağarduğı vaḳit sipīddār: ḳavuk siperğam: reyhān sipāri:
2. añaız sipīdpost: aḳ beñizlü sipendān: ehıbbān bu lügāt-i mezküre
3. dükeli bā-yi fārisīledür **te**: sitīḥ: rāst nesne direk bigi ve ādem boyı
4. bigi sitāğ: eyersüz at sitīg: rāst nesne sitā: üç ḳat
5. sitāk: taze budaḳdur ağacın kökünden çıkar ve şitāk daḫi şın ile cāyızdır.
6. sitāvend: yüce sofadur direk üstine alınmış sitīm: başı cem'
7. olmuş yara sitān: çalaḳ ḳavun yenmiş sitān: alıcı sitāne:
8. digek gözi sitarçe: ḳoğ sitāyış: öğiş sitāh: **m**
9. sitebr: yoğun sitize: ünegülük sitiz: ünegüsitāğ: ḳışır
10. sitizekār: ünegülük edici sitem: güc sitemkār: güc edici
11. sitenbe: ünegü şeytan sitāre: yılduz sitāmī: eyer altı sitām:
12. bezek ve at mıḫı **ri**: sirkīs: elegimşağmal sirişk: göz yaşı
13. ve yağmur ḳatresi ve daḫi bir agacdür aḳ çiçeğı olur ḳızılığa māyil
14. ve aña āzād-ı dirahḫ dirler sirāy: ırlamaḳ sirāy: tiz fehm sirir:
15. elegimşağmal sirış: çiriş sirışim: yilim ya'ni tütkaḷ sirīḥ: sülügen

40a

1. sirnāy: sirāmānesirind: şarmaşık ve güreşte ayak almaḳ sirdāb:
2. zīr-i zemīn sirişt: yuğrum taḃi'at sisenber: tavşan ḳuyruḳı **ti**:
3. siḫabr: yoğun **fe**: sifāl: saḳsı ve cevz ve bādem ve ḳoz ḳabı sifid: aḳ
4. sifidāb: aḳ mürekkeb sifidāc: **m** sifir: lügat-i müştereke kāğıtnāme
5. sifsir: biz dellāl **kef**: sigāl: ğaybet ve şānu sigāvür: kāf-i fārisiyle

6. gömec sikke **f** sikender: bir pādīshāhdur sikerfend: sürçek eşek
7. sikene: ey sikkā: ekşi aş **lam**: silk: incü dizilmiş iğlige dirler. **mim**:
8. simāk: bekcülü yol **nun**: sinc: oyluğ sinc: urundu sincid: iğde
9. sind: iki ma'niye gelür biri vilāyet birisi ḥarāmzāde sine:
10. qarış ve la'net sinār: bir şu ki gemi anda tırur. sināb: suda yüzmek
11. sinnī: **m** sindān: örs singūr: şerbetçiler sellesidür ki fuḳā'ı anda
12. qorlar sincifire: kıızıl mürekkebininje: çulha taraḳı tutaḳı **he**: si:
13. üç si sad: üç yüz si hezār: üç binsi tā: üç kat
14. sihī: toḡru **ye**: sīmāb: jıva sīr: hareketi mechül ile altı direm senk
15. ve nīm sīr: tok sīr: şarımşak sīrküb: şarımşak dögeci

40b

1. sīrīn: şarımşaklı sīver ve sīv: Pehlevi dilinde on biñe dirler
2. sīḥ: şiş sīḥ: ziyān siyām: Māverāinnehirde bir taḡdur ki
3. muḳanna' saḥrada ay andan gösterür sīrnek: simurğ sīfe: boş yilek
4. sīle: süri siyeh: qara siyāh: **m** siyāhī: mürekkebin siyahgüş:
5. qarakuḷaḳ siyehfām: qarabaḡır siyehçel: çelik oyunu siyah dil:
6. qara gönüllü sīrim: sırımı: otuz sī hezār: otuz bin
7. siyek: üçte bir sīrim: depüngü sīsek: yund kuşu siyenber:
8. varşama sīgi: süci sīne: göḡüs sīb: elma sīb-ü- sīb:
9. serkeşte ve medhüş simurg **f** sīyimber: kāşnı sīrāb: taze
10. **Bābü's-sīnū'l- maẓmūmeti me'al be**: süpār: şaban demüri süpārī:
11. añız süpüh: toḳuc ve düzetmek süpüst: yonca sübrük: şaru ağac
12. bu lügāti mezküre bā-i fārisiyledir. sübāḡ: nāyib ādemi ve etmek katıḡı meşala
13. peynir bigi sübyüş: baḡa yapraḳı toḡmi sübşe: bit sübş: **m**
14. süpürz: talaḳ **te**: sütüvān: kāfirler şileleri sütüde: öḡülmüş
15. sütüh: heybet sütve: **msütürük**: büyük sütürre: gedāy sütür: tavar

41a

1. ılḳı sütür-āb: tavar tabaḳ olduḡı sütürvān: tavar güdüci
2. sütürbān: **m** sütürven: kıtır avrat sütürbānek: yund kuşısütül:
3. ütme sütün: direk sütüh: ünegülik sütüce: alaca geçegen **ri**: sür:
4. selbür ya'ni ipten ve kıldan başmaḳ sürüş: melek ve Cebrail sürün:
5. uyluḳ sürüd: ır dur ki ırlarlar. sürme **f** sürü: boynuz sürt: añız
6. sürḥāb: süci va akit ve bir yir adı ve bir pādīshāh sürḥ: kıızıl sürḥak:
7. kıızılca sürḥsār: qaya kuşu sürḥçenk: uşak serçe sürḥçenk:
8. işek sineḡi sürbānek: kıız kuşu sürb: kurşun sürfe: öksürük

9. sürmedān **f** sürhaje: kızamuk sürhak: **m** sürje: m **sin**: süst
10. geğşek süst endām: puluç **aym**:su'd: topalağ**gayn**: suğ: demregū
11. süğ: sığır boynuzı sügdān: **mfe**:süfle: baḥīl süfāl: saḥsı
12. süft: sık nesne süfār: ekin şapı **kef**: süküre: üsgüre sükre: **m**
13. süger: bal sükāver: çörek sükārhenc: kıısac demüri sük: qorḥulu
14. nesne sükāçe: qare kıure başmaq ya'ni ağır başmaq sükündür: göz ağartma
15. **lam**: sül: öyken sülkur: çöplük sült: yuvalağ **mim**: süm: yer altında

Derkenār: Ahmet paşa:

Can dādekān ḥançeret pābendi ömri cāvidān / Ger āb-ı ḥayvān dāde-yi āb-ı māk şimşiri rā

41b

1. qazılmış evlerdür süm: toynağ sümürāş: toynağ yonacağ sümütü: ¹³⁴herre
2. aşı sümçe: **m** sümç: çukur yir sümāne: bıldırcın **nun**: sünb: tıynağ
3. ve delük süne: sügü demüri ve orağ demüri sünbe: delük delecek demür
4. **vav**: süveydā: bir nesnedür ki rüşen ve zāhir ola süsemār¹³⁵ gelincük tāzide
5. ḥab sūr: düğün ya'ni cem'ıyyet sūr: bārū sūz: göynük süzen: iğne
6. sūzenger: iğneci sūznāk: göynüklü süsen: taḥıl bitı sūfal:
7. oğ gezi süfār: iğne yurdusi sūtām: azacuk nesne sūhān: iğe
8. sūy ve sū: yaña ya'ni cānib sū: aydınlıq sūk: yas sūkvār:
9. yaslu sūl: deve ḥabanı sūvār: atlu sūvāre: kındıra sūnış:
10. iğe oğı sūhış: **m** sūhe: **m** sūje: ḥıştek ya 'ni sığze
11. sūrāḥ: delük sūlāḥ: **m** sūhte: qav ve göynük sūd: aşşı sūde:
12. ezilmiş ve ḥayıncağ süsen:f sūmsād: şarmaşıklık
13. **Bābü'ş-şinü'l-meftūḥati fi faşlü'l-elif**:şāf: lügati müştereke fşāzāb:
14. ter ü tāze şākār: ücretsiz nesne şavğar: kāfirde bir vilāyetdür.
15. şāl: aq palās şāh: pādışāha dirler şāhinşāh: fşāre: dülbend

42a

1. şādgüne: çalıcı avratlar şāmbüy: anber şām: aḥşam
2. şām: şehir şāyigān: aylaq şāyigān: çok mal ve bir nev'ı kāfiyedür.
3. şāhrān: ulu yol şāh terec: bir otdur şāhül: yapıcı terāzüsi
4. şāhīn: bir kuşdur. şāhīn: terāzü keffesi şāhyūzed: ay ağılı
5. şāhyūred: **m** ay ve güneş ağılı şārek: bir hoş avāzlu kuşdur şāşek: rebāb
6. şān: bal gümece ve çörek şāyān: ḥalel şāyigāne: süci şurāḥisi
7. şāmāk: nīm tene gönlek şāmāge: qara sığır ve gelker şāvnī: kındağ

¹³⁴Derkenār: Hüve ḥāmün yetteḥızühü ehl-i şām.

¹³⁵Derkenār: süsemār: Keler ve bir canavardur ki gelincek mislinde andan azacuk büyükrek ana tāzide ḥab dirler.

8. şādırvān: zilī ya‘ni dōşenen nesne şādırvān **f** şāşe: sidük
9. şāşedān: kavuğ şāhsiperum: reyḥān şāhsipergam: **m** şāh
10. isperum: **m** şāhisferum **m** şāhsiferum: **m** şākār: sūḥre şābār:
11. ücretsiz iş şāhpūzed: terāzü keffesi şāne: tarağ şānedān:
12. tarağlık şāneger: tarağcı şāne: yağrın şād fşādān,şādümānf
13. şādükām **f** şāḥ: boynuz ve budak şāḥsār: **m** şākird fşāk:
14. şişek **be**: şebtāb: ıldız kurdı şebtān: gice yatacağ yir şebe:
15. birinc şebek: çi şebnem: **m** şebrev: gice yürüyücü şebpere: yarasa

42b

1. şeb-i ḥangām: aḥşam vaḳti şebīḥūn: dün başkunı şebgūr:
2. karağū şebīne: gicegi şebānerūzī: bir gün bir gice şebnīm:
3. dün bucuğı şebistān: otağ şeb **f** şeb: gice şebtār:
4. karañū gice **te**: şetrenk: şaṭranc şete: yabadur nūn nīz dīdem **ḥı**:
5. şehār: kāzurlar cāme yuduğı kalye şehş: kendü yirinden aşığa
6. kalmağ şaḥ: tağ depesi şaḥ: katı yir şaḥ: çerik **m**: şeref: şerefe
7. şerḥāk: ayuğ āvāzī şernek: ağı ve ottur acı şerm: utanmağ
8. şermsār: ya‘ni otluşermegīn: **m** şerīne: başdan çıkan baş
9. şerḳabīḥ: müşkil yol şerbet **f** şerrān: diklinür nesne şerze:
10. kuvvetlü aşlan şer **f** şerbīn: katıran ağacı **şin**: şest: mu‘ceme ve mühmele¹³⁶
11. āğ, balığ āğı şest: baş barmakda oğ tıracak yir ve kabza şest: nişter
12. şest ve şaş: altmışşest: alın yanları **şın**: şeş:
13. altı şeş şad: altı yüz şeş hezār: altı biñ şeşhanc: koz
14. oyunıdur oğlancuğlar döndürür şeştā: çeşte **sad**: şeşt: altmış
15. şeşt hezār: altmış biñ **tı**: şetaṭ: yalan şaṭranc: lügat-i müştereke **f**

43a

1. **ğaym**: şegā: tīrdān şega: el ḳarmağşegāl: **m**şegāl: çağal
2. şegāre: porşuk **fe**: şeftāhenc: ḳuyumcular altun ve gümüş çekdükleri
3. delüklü demürdür. şefternek: şeftālū ve tağ erügi İşfehāniler tālānek
4. dirler. şefāne: bir ḳuşdur şefūr: ḥaramzāde şeftālū **f** şef:
5. degek **kef**: şekāl: bil fetḥı köstek ve tuşak şekā: bilik şadef

¹³⁶Noktalı ve noktasız

Derkenār:

şırze: ğadaba gelüb diş sırtan yırtıcı canavardır.

anşari fermüde:

Beyt:

Zür bikār rüz kerden kār

Bestzī zi-şir-i şerze şikār

6. şeker: av şeker fşekersān: oğul balı **lam**: şelpū: ayak āvāzı
7. şellīh: seccāde şalgām f şalvār: iç ton **mim**: şemer: göl ve arç ve uvacuk ırmaç
8. şemğand: çirkin hūlū ve қоқар şeme: āgūz şemīz: beyhūş şemen:
9. putperestler şemāme: yileyiyecek **nun**: şenḥ: çerik şend: kuşburnı
10. şenār: şuda yüzmek şennān: ümmet şendef: tabl ve tavul
11. şenk: şirin hareketlü maḥbūb şenk: mengene ağacı şenk: uğrı
12. ve ḥarāmi şene: yabadur tāzī mizrāt kūyend şenbūy: ḥatmi çiçeği
13. şen: tārāc şenbelīd: boy şenbelīle: m şenbi': eyne irtesi
14. şenc: hirk ve el қармақ **vav**: şeva: тұрақ отı şevnīz: çörek otı
15. şevkār: ağıl şevgā: mşeveş: bağ çıbuğı şevhenkām: aḥşam vaḳti

43b

1. **he**: şehriyār: pādīşāh şeh f şehinşāh,şehinşeh: **m** shehtūt:
2. büyük tut şehbelūt: kestene şehper: қанат şehbere: қарı **ye**:
3. şeyār: bā'il fetḥı ḥaste şeydā: rüsvā ve delū şeydaç: tavul
4. **Bābü'ş-şını'l- meksūreti me 'al bā'**: şibit: çörek otı şipit:
5. тұрақ отı **te**: şitāling: topuқ şitāb: ivmek şitābān: ivici
6. **cim**: şicām: şovuk zahmeti **gaym**: şigāre: porsuқ **fe**: şifā **kef**: şikībā:
7. şabırlu ve dinlenmiş şikīb: şabr şikībāyī: şabırluluқşikift:
8. acep şikerf: ulu şikāl: қақалşikāl: kösdek şiken:
9. zıpuқ büklüm şikene: **m** şikeste: sınıuқ şikenc: kıvırcuқ ve büklüm
10. şikene: merğül şikence: **f** şikembe: **f** şikem: қарın şikāf: yaruқ
11. şikār: av şikerf: derik **lam**: şilk: қара balçık ki ayak düşvārlıgıle
12. çıkar şilga: yaba şilm: pos şilm-i dirahṭ: ağac posı **mim**: şimār:
13. şimşād,şimşād bir ağaçdur şimşār: **m** şimşīr: kılıc şimşīrzen:
14. kılıc eri **nun**: şināh: şuda yüzmek şināver: yüzgüc şinā: mişli şināh
15. şinād: **m** şine: at kişnemesi şink: atlu şinvā: işidici **ye**:

44a

1. şīhe: at kişnemesi şīb ve sīb: serkeşte ve medhūş
2. şīb: қамçı riştesi biḥareket-i ma'rūf şīb: iniş şīb: delmek
3. şīb: alçaқ şīv: **m** şīz: güneş şīd: kirecşīm: rudḥāne
4. adıdur balıқ қойарlar. şīm: pullu balıқ ve aқ balıқ şīr: aslan şīr
5. şerze: yavuz aşlan şīr mest: toқlu şiredūğ: göremez
6. şīr: süd şīrīn: tatlu şīrīnkār: ḥalvacı şīrīnī: tatlıluқ
7. şīrīne: baş bart şīr-i ruğan: şirliğün şiyār: hirk şīven:
8. şivān şivād: toy şīn: sibi düdük şīne **m** şīn: melāmet

9. ve haķaret Őire: **f** ya'ni Őıra Őive: zarife ve nāzūk Őile: lapa birinc
10. Őifte: delü Őilānek: zerdālū Őirāne **f** Őirāz: turaķ
11. ve bir Şehr adıdur ve çuval kōŐesidür Şişele: bizde Őiān ve kāzer
12. kesdügi yir ŐirhiŐt: ođlan aŐı. **Bābū'Ő-Őinū'l- mazmūmet-i be:**
13. Őübān: oban Şüpüt: bit Şüpşe: tağıl biti Şübük: içi kıızıl mantar
14. Őübānfirib: oban aldağucı Şüb: kürk Őubāt: bir aydur **te:**
15. Şütür: deve Őütürmurđ: deve kúŐı Őütürgār: yandağ geven Őütürbān: deveci

44b

1. Őütürvān: **m** Şütürbülük: deve kığı **hı:** Őühām: ağaçlar urudan
2. Őovuk Őühūde: tırmalamıŐ Őühūred: yara **dal:** Őodgār: hirk olmuŐ
3. yir **Şın:** Şüş: öyken **đaym:** Őügā: terkeş Çüg: öküz boynuzı Őüga:
4. el armaķ **kef:** Őükūh: heybet ve gökçeklik Őükūmī: heybetlülük
5. Őükūh: sürçmek Őükūhid: sürçdi Őükle: avun oyundusu
6. Őükle¹³⁷: mā yenhariķu min'eŐ-Őevbi izā teallaķu bimismārin ve đayrihi Őükūfe: iek Őükūft:
7. aceb **lam:** Şülle: ām **mim:** Şum: babuc ve iraklık Őumār: Şağış Őümā: siz Őümān:
8. āvāz ve ağlamak dem –ā- dem **vav:** Şüh: kir Şüh: ulaķ irki Şüh: yüzüz
9. ve nedim Őühī: nedimlik Őüz: bi ma'na Şeşe Őür: đavđā Şor:
10. tuzlı Şore: orak ve tuzlıŐürtāh: Şaruca ağac Őürgiyāh:
11. oraķlı ot Şürekez: aķ ılgun Őür-eŐm: gözi değnel
12. Őūristān: oraķ yiri Őūrīde: arıŐmıŐ ŐūŐek: rebāb Őūn:
13. büyük Őūje: sıđza Őüz: **m** Őüy: ÇiriŐ Őüy: er Őūher: **m**
14. Őühđin: kirlü Őūrbā fŐūm: nađs Őūmī: Őumluķ ŐūŐe:
15. sebūke altun ve sinirilmiş gümüşŐū: er Őüg: abarcuķdur elde

45a

1. atı deridür zāhir olur elde ayaķda iŐ iŐlemekden **Bābū'Ő-Őādū'l-meftūhati**
2. **fī faŐlı'l elif:** Őārūc: al Őābūn fŐābūnger: Őabuncı
3. **ha:** Őahn: **f** müŐtereke Őahrā: **f** müŐtereke **dal:** Őad: yüz Őadhezār: yüz biñ Őad tū:
4. kırķ bir Őadpāye: Çayan **nun:** Őandūķ: müŐtereke fŐānevber: am ađacı
5. **Bābū'Ő-Őādū'l- mazmūmeti:** Őur: bapuc Őul: ahķaha ŐulŐul: kebūter ma'nāsına.
6. **Bābū'Ő-Őāi'l- meftūhati me 'al elif:** tāk: tek ve at ve çardaķ kemerı ve gök
7. üsti tākıye: kemer tās fŐāsbāz: tās oynadıcı tārım: ¹³⁸

¹³⁷ Elbiseden yırtılan Şey çiviye ve gayriye takıldığı zaman

Derkenār: ŐūriŐ,ķarıŐmak ve gönli bulanmak

¹³⁸ Gök ve kara evün ağaçları

Derkenār: taberzed,barmaķ Őeker, tākūn: bir nev'ı bakırdur.

Derkenār: **āc:** fil kemiği, **arus-i perde:** bir nev'ı güldür. **aŐf:** Őefķat

8. kara ev ve çevre t̄ahiriyye: et ki birincile tennūrda bişereler gice **be**: tabarhūn:
9. girebolı tabançe: **fşın**: taşet: legen ve sini **nun**: tanbese: alta bırağduğları
10. nesne tanāb: çadır ipi müşterekedür tanbūre f tanbūl: dümbekye:
11. taşak: tabak taşlesān: **f** müştereke **Bābü't-tāi'l-meksūre**: tırāz: alem-i cāme t̄ire:
12. kaķımış kişi t̄iz: oşuruğ t̄ilāye: karāvul **Bābü'l-mazmūmeti**: t̄urra f t̄uryed:
13. cevlān **fe**: t̄ufeyl: oķunmaduğ konuğ **vav**: t̄ūtī f̄t̄ūtak **m** t̄ümār f
14. tuğrāy ve tuğrā: ulu beğler nişānı **Bābü'l- ayni'l-meftūhati elif**: rı arūs: gelin arūsī:
15. düğün ar ar: serv aryūn: bilek ases: **f** aķıķ **f** aķābīn

45b

1. müşterekedür. öküz siñirinden düzilür ya'ni örerler yarağdur. **kef**: akke: saķsığan
2. **lam**: alem **f** alef **f** alefdān: ķursağ **nun**: ande: kertekele ank: önce
3. giden yorķa eşek **vav**: avsec: üç bacağlı diken **Bābü' - ayni'l- meksūre**: **ye**: id:
4. bayram müşterekedir idī: bayramlık **Bābü'l-mazmūmet-ivav**: üd:f müştereke üdsüz:
5. üd ağacı yaķacak **Bābü'l-ğaynü'l-meftūhati fi faşlü'l-elf**: ğāb: bātıl söz
6. ğāb: çanağ dibinde kalan aş ğāric: şabağ şarabı ğārcī: sabah
7. içilen süci ğāj: ağzı büyük ādem ğāş: iki yüzlü ādem
8. ğāş: ğāyet dost tutan ādem ğāze: kızılcağāliye: ğalye müşk
9. ğāvşū: büyük hıyārekdür ğāvşenk: ögendire ğākūl: balçığdan
10. kemāngere ğāveş: tohum hıyarı **be**: ğabğab: seķağ **te**: ğat: ebleh ādem
11. **rı**: ğaran: āvāz ve ağlamak ğarneb: üzüm dānesi ğarid: kıza dirler ki
12. kızlıķsüz çıkar ere rişvet virür. ğarv: ķamışğard: yaz evi ğarvāşe:
13. bir ottur ğarğance: cimā'a toymaz avrat ğarğar: debe rusbī
14. ğarmec: yarmağarnec: tennūr çengeli ğarbīl: ķalbur ğarnek: na'ra ğarār:
15. ğarār **ze**: ğaj: rusbi ğazğāv: deñiz öküzidür kim perçemi olur ğazid:

46a

1. kızlıķsuz. **sin**:ğasr: çepel ķarı avrat **şın**: ğaş: hayran ğaşşa: oğunmağ
2. ğaşā: koķmuş ve nāhoş **fe**: ğafc: ābidār ķılıc ğaf: kıvırcıķ zülūf
3. ğafnec: şuşağ **lam**: ğalfelīc: dağdağadür ki ķoltuğ veya ayağın ķaşımağdan olur
4. bi't-türki ķıcığ ğalfec: kızl aru ğalc: bir ķutıdur ki açılırken uvanur. ğalc:
5. deñiz sülüği ğalc: tirhūş ğalebken: müşebağ ķāpu ğalepe: aķ aķ ki
6. şifāhānīler felājüre dirler ğalt: yuvalanmağ ğaltān: yuvalanur nesne
7. ğalağ **f** ğalle: tağıl **mim**: ğamze: kirpüği biri birine urmağ ğam fğamgīn: ğamlu
8. ğamnāk: **m** ğamunde: **m** ğamkusār: üğür **nun**: ğanc: kirişme ve nāz ğand: cem' ğank:
9. uğrī āvī ğanūz: uyumuş ğancāl: ekşi yimiş ğan: aşşārlar tengī

10. ve bezirhanenüñ ağır ağacı ğanīne: aru adı ğand: bulut ğank: diraht
  11. ğancār: kıızılca **vav**: ğavr: çukur ğavşeb: yabān otı ğavşe: haşır kuğası
  12. ğavġā **fBābü'l- ğayni'- meksūreti: rı**: ğırm: tağ koyunu ğırāş: kürk
  13. hırdalarıdur ki kürkden giderürler ğıriv: āvāz ve feryād ve ġalebe ğırcı:
  14. yarasa ğırvāşe: bir otdur ğırbāl: ġalbur ġılivāc: çaylak ve devlegüc
  15. dīdem **nun**: ġınc: uyluğ ġınc: bezirhāne ağacı **vav**: ġıvālink: zerdālū ġurusı
- 46b**

1. **ye**: ġişe: haşır ġamışı ġıyşer: sürünmek **Bābü'l- ğaynü'l-mazmūmet-i be**: ġubār:
2. toz **dal**: ġudnak: ebleh ve nāmatbū' **rı**: ġurgur: debe ġurnek: yumuşak āvāzdür
3. zārılığdan sonra boğazdan gelür. ġurmec: yarma aşı ġurş: iñramak ġurış: **m**
4. ġurunbe: ürkü ġurunbe: çağırmağ **ze**: ġujb: üzüm dānesi ġujüm: hışım
5. ve kīne ġujm: üzüm şalkımı **şm**: ġuşāk: ġoğmuş ve nāhoş **fe**: ġufc: göl **nun**:
6. ġunūde: uyumuş ġunūd: **m** ġunde: örümcek ġonce: **f** ġonc: sāz ve çuval
7. **vav**: ġüşāy: arpa ve buğday hoşası ġüşāy: ġurumış boğ ġūze: pamuğ
8. ġodesi ġure: ġoruğ ġük: ġurbağa ġül: ġoyunlar yatağı ġül: dīv
9. ġūşe: çöğāne benzer ot ġūş: silah ġūş: ġayın ağacıdür çalıcılar
10. zaħme düzerler ġüşāz: tavar yatağı ġūşe: çıġırmağ ġūye: yayuğ
11. ġürbā: ġoruğlu aş ġüşenk: öġendire ġūta: şuya talmak
12. ġüşet: yalıncağ **Bābü'l- fāü'l- meftūhat-i me `al elf**: fār: esnemek fāj: **m**
13. fāje: **m** fāş: bellü fām: yağız fām: beñdeş fāne: ağaç fācām:
14. ağacda ġalan ġurma fānīd: bal ve şekere dirler fāniñ yerine yā daħi cāyızdır.
15. fāhyiz āmede: imekler felād: bīhūde fāhte: üveyik **rı**: ferhā: geyik

47a

1. fert: biz erişi fert: örümcek āğı fermest: cāzūluğ fer: kuvvet
2. ferhac: ġāyet çirkin şüret ferhanc: **m** ferhenc: edep ferheng: **m**
3. akıl ve hüner fergand: ġoğmuş fergand: şarmaşık bigi bir otdur ferkend:
4. sel ġazduğı yir ferhemend: uşlu fervār: ġış evi fergar:¹³⁹ şu geçmiş yir
5. ve şu yoluna dirler. ferruğ: mübārek ferhū: yiri ve ekini pāk eylemek ferāğ: şovuğ
6. yıl ve fāriğ olmağ ferāşā: tü ürpermesi ferāstük: ġarlağıc ferāstek: **m**
7. ferāstürüg: **m** fergiş: kürkün eskiliğinden şarğan tü ve yırtuğ ġaftan
8. ve murdar ġaftan fermān: buyruğ fermāndih: buyurucu fermānbürdār: buyruğ
9. tutucu fergül: her işte üstād ferkān: şerbetçi fūķā'ī ferzān: ilim ġikmet
10. ferjān: çıġırmağ ġorkıyyla ferm: iş āhirifergen: yeni arğ ferāz: cem'olmağ
11. ferāğ: geyik ferāhnāyī: geyiklik ferāğdest: bāy ferāğrev,ferhū:

¹³⁹ Derkenār: dirler ki su geçmiş ola ve bağıyeğalmış ola

12. üzüm çıbıgın budamak ve aşılamağ fermahte: edeb kerde fermahte: iş bilür
 13. ılkı fersüde: aşınmış ve dökülmüş ferzâne: bilici ve ferzendâni hâkîm fergüy:
 14. atmaca ferî: bi kesri rā-i āferîn ferverdîn: evvel bahār ayı ferāşe: ürpermek
 15. ferāş: pervâne ferāşā: bir marāzdur ferā: yuğaru ferārūn: ılduzlar

47b

1. fergand: yemiş fervār: bāy evi ferseb: kapu kayışı ve örti okı
 2. ve ev okı ferdār: mertek ferhāş: aşikāre ferhār: bütthāne-i Türkistan
 3. fercām: ākıbet fercām: yarar ferjām: **m** ferāzde: zevāle ferezdağ: **m**
 4. bir şāirdür. farz **f** farzîn **f** farzîn: akıl fere: artuğluk ferzed:
 5. taze çemen fersenk **f** ferzend: oğlan fertüt: bunamış ferdā: yarın ferdānî:
 6. yarınkı fermānc: yaturması çıbıgun fermenc: **m** ferhunde: bahtulu ferbih: semüz
 7. ferhāk: şarkuğ sac ferāmūş: unutmak ferāmuş: **mze**: fejej: ¹⁴⁰ğāyet acı
 8. otdur. fejāken: murdār ve çepelfejem: guşsa fejer: bir otdur feje: murdar
 9. **sin**: fesîle: at sürüsü **şin**: feş: benzer ve şüret **ğayn**: feğ: put
 10. ve ma‘şuqa-i hūb rüy feğvāre: şermsār ödlü **lam**: felāz: herze felāt:
 11. besdil felāne: **m** felāhan: şapan felāseng: **m** felah: iş evveli
 12. felc: kilid felhūz: çiğid felhūz: pamuklu ya pamuk koyacak felğand: divār perçini
 13. ve bükülmüş **nun**: fend: herzefeyh: bi’l fethı ve zammî hātun ve debe fenk:
 14. gürek fene: **m** fendil: tirhāş fencā: gerinmek **ye**: feylük: çatal demrenlü
 15. ok **Bābü’l-fāü’l- meksüret-i dal**: fidem: gönül tarlığı fidām: yumşaq **te**: fitzāk:

48a

1. terkü fitne: aşık **rı**: firāz: yoğuş ve yapuğ firāhā: geñlik firsib:
 2. örti okı firîb: ışve firih: ziyādelik her işte firîz: kamış kabı
 3. firîzbüyā: keklük otı firfir: benefşe firfir: **m** firfir: pırlağçı firfiruz:
 4. benefşe yağı firişte **f** firisk: erük firāvān: bol firāş: döşek
 5. firāşe: kilid peri firāzrūh: yanağun yumurcağı **ze**: fizih: murdār **sin**:
 6. fisān: bileğü fisām: turna **şin**: fişān: saçıcı **kef**: fikāne: düşüd **lam**: file: ağır
 7. **nun**: fincā: gerinmek findük: **fmüştereke he**: fihrist: kitab evveli **ye**:
 8. fis: tiz fis: burun āvāzı firūze: **fBābü’l-fāi’l-mazmümet-i cim**:
 9. fücl: topuğ **ha**: fuşş: herze **rı**: fürgül: te’hir eylemekfürüçe: açuğ furce: **m**
 10. fūrū: aşāğa fūrūhişte: aşāğa konmuş fūrütenî: meskenet fūrūdîn:
 11. debūr yili fūrūmānde: āciz fūrūd: aşāğa fūrūğ: şu’le fūrunc: ağız
 12. çevresi fūrñās: bilmez vaqti eğdüğ . fūrūhīde: āqıl ve zeyrek fūrūzine:
 13. tıtruğ fūrāte: bir taāmdürfūrüz: yalıñ **ze**: füzūn: artuğ **sin**: füsüs:

¹⁴⁰Derkenār: Qarın ağrısına kefaretdür aña kebāy-i türri dirler.

14. hayf **gaym**: füğ: dost **lam**:füle: ağır fülâne: besdil **nun**: fünc: debece fünür:
 15. dinlenmek **vav**: fül: fikir fükân: fükâ' **he**: fühe: gemi küregi **Bübü'l-kâfü'l-meftûhat-i me `al elf**:

48b

1. kâr: zift kâr: gâyet kara nesne kâb: aşuk kâz: fkalâpesenk:
2. şapan kâlî: f kâlîçe : f kâbül: tamlalık **be**: kabâ: kaftan müşterekdür. **te**:
3. kattâl: korçudan debelemek **dal**: kadîd: quri et kad: boy **ze**: kazâgend:
4. cenk tonı kazîl: tut kaz: gönül kazgân: kazan kazgânger:
5. kazancı **fe**: kafâ: eñse müştereke kafes: **flam**: kalem : fkal'ı : f kalye: kelâger
6. kalye sügdî: nohutlu kalye kalâbe-seng: şapan **nun**: kanâre f kanberîş:
7. turaq kanüz: aldanmış kanbîl: **fhe**: qahr:f qahramân: **fye**: kayâvâr
8. şugl ve kâr **Bübü' -kâfü'l-meksûret-i**:kînâre fķîr: zift kırim: şehr
9. **Bübü'l-kâfü'l-mazmûmet-i dal**: kudüm: âkıbet-i herkâr: f kuful: kilid **lam**: kulmâş
10. kulzüm f kulunc f kumrı f kuş: kûrî **Bübü'l-kâfü'l-meftûhat-i me `al elf**:
11. kât: bir şehr adıdur kâc: sille kâc: sac ağacı kâc: kâşkî kâşkî: f
12. kâş: **m** kâh: köşk ve saray kâj: şaşî kâf: yaruq kâf:
13. kendüyi gören kâk: quri beksimet kâk: bebek kâl: kaçmak kâlîd:
14. kaçdı kâr: iş kârd: bıçaq kârdâr: iş tutucu kârgüzâr: işci
15. kârzâr: şavaş kârgâh: iş yiri kârger: **m** kârhâne: iş evi

49a

1. kârfermây: iş buyurucu kârbehak: yaş hıyâr gâm: adım gâm: dimâğ
2. kâm: murad kâmurân: murâd sürücü kâmgüzâr: dilek virici kânâz: yaş
3. şalkım kânâ: ebleh ve aqılsuz kablıç: küçük barmaq kâşkene: qına zenbili
4. kâlüş: ebleh kâvâk: içi boş kabük: kümes kâf: yaruq kabük:
5. haramzâde kabük: zenbil kabük: kuşlar yuvası istiâreyiledür. kaçık:
6. âğıta kâlnik: toynaq kesecek kâvrenk: Firudun gürzi kâcâk:
7. ev aleti her nev'ıden. kâkem: eri ölüb bir ere dağı varan avratkâğ:
8. qarğa âvâzı kab: geb gâvdüm: boru kâhkeşân: ka'be yolu kâh:
9. şaman kâhbend,kâhbün: şaman boğunu kâhdân: şamanlık gâh: vaqt
10. gâh gâh ve geh geh: **m** gâh: taht gâh: küyegü gâh: çukurdur ki erimiş gümüşi
11. anda dökerler kabüre: baş ağrısı ve serkeştelik kâtüre: serkeşte
12. kârîn: ırâq kârkün: işci kârkünân **c** kâze: sâye-bân kâze:
13. ağaclardur ki beraber qorlar tâ av qorqa tuzağa gele gâv: öküz gâvbân: cemi'
14. gâv-çeşm: öküz gözi ve şaru gül gâv-zübân: öküz dili kâlâ: kumaş
15. kâle: **m** kâle: dölek kâşâne: tevthane ve maqâm kâyine: göz kân fgân: cima'

49b

1. k̄asmūy: toñuz ve urd bıyığı kılı k̄āsgīne: aru uşı ya‘ni üveyik
2. k̄ālīve: serāsime¹⁴¹ k̄āme: atık k̄ārtene: b̄ūy-i Őenbelid k̄ālīv: aħmaq
3. ve b̄on k̄ākil: bir acı otdur k̄āk̄ul: top z̄ul̄uf kavīn fk̄ābīn: **m**
4. k̄āsīne: misl̄u k̄āskīne k̄āgīne: alaḡulek dirler bir b̄öcekd̄ur. k̄ālīde:
5. bozarmıŐ k̄ālīde m̄ūy: bozarmıŐ Őaclu ve ıvırcık Őaclu k̄ālebed: āleb ya‘ni Őaħıs
6. k̄ābil: bir iklim k̄ābilī: mensub bevey k̄āhel **f** ḡārīz: avun
7. k̄ārvān **f** k̄ārvānserāy **f** k̄ārvānserā: **mk̄ārdān**: iş bilici
8. k̄ārdān: iş süren k̄āledān: umaŐ abı k̄āf̄ur fk̄ājīre:
9. asbur k̄āzīre: yağraq k̄ākiyān: aşbur toħmi k̄āse: anağ k̄āsebend:
10. anağcı k̄āsef̄ur̄uş: anağ Şatıcı k̄ās̄u: usun ḡāvmīŐ:
11. Şu Őığırı ḡāvd̄uŐe: yapuğ ḡāvd̄uş **m** ḡāv-āhen: Şaban
12. dem̄uri k̄ālyār: salyār k̄ālnek: t̄īnağ kesecek k̄ārdār: iş tutucu
13. k̄ākā: kişi k̄āçī: bulamac k̄ārgīr **fk̄āh̄u**: marul k̄āh̄ul: Mec̄üsiler
14. öl̄usi yunduğı yir k̄ārdger: bıçaqcı k̄āŐān: ŐāhniŐīn k̄āŐān:
15. bir Şehr k̄āŐānī: mensub bevey ḡāvres: t̄aru k̄ārf̄uj̄ul:¹⁴² üstād

50a

1. k̄āz: Őindu gaz̄ur **fk̄āfl̄u**: ḡoñlek¹⁴³ k̄āğīd: **fbe**: keb: yanağ içi
2. kebet: bal arusu kebist: ağı ve arğa d̄üvlegī kepest: kemene ozī
3. kebītā: ağ ĥalvaya dirler ki aña aıcı dirler. kebeħ: tağ eteginde atı yir
4. keb̄uder: Şuda bir uŐdur. keb̄ude: sürh̄un keb̄uter: gügercin keb̄uterdenā:
5. yabāni gügercin kebr: cengde geyd̄ükleri aftān kep̄u: aru uşı kep̄i: maymun
6. kepān: apan kebāb **f** kebābe: bir otdur kebīrserāb: ılığım Őalğım gebr:
7. mecusi keber: gebere kebek: keklik kebekhīrām: keklik Şalınışlu keb̄ud:
8. ḡök kebs̄: koç kebz: evli kimse kebz: uri nesne **te**: ketest̄u:
9. muħalleb ve oğān ket: Hind pādīŐāhı tahtı kettān **f** ketrān: atrān
10. **cim**: keç: Őileqa ve eğri geç: bikāf-i fārisi kirec kecāve: maħfe keçele: Şakşığan
11. keçāgend: geyim keç̄un: **mħı**: kaħŐe: eriŐte **dal**: kadīver: r̄ūzigār ve evl̄u
12. kede: damağ kede: öpek-i kiliddān kedbān̄u: kedh̄üzā avrat kedīn:

¹⁴¹ Derkenār: ya‘ni nesne bilmez b̄on

¹⁴² Derkenār: Hüve rac̄ül̄un yek̄ün̄ü me‘al ec̄ir biħağı alel ameli

Derkenār: k̄āl̄uc: kici barmaq

¹⁴³ Gemi ḡoñlegi

Derkenār: kebzenende: laf urucı

Derkenar: kebīkeç ve kebīke: ol otdur ki Şaru içegi olur d̄üḡun içegi dirler. Lüğat-i Ĥalīmi

Derkenār: kebise: k̄ūs̄urdan cem id̄up yıl aħirindeğı arturduqları ḡun. Lüğat-i Ĥalīmi

13. büyük tokmağ ked: dilencilik gedāy: dilenci gedā: **m** gedāzād: evde toğmuş

14. qarāvaş **rı**: gerdenā: kebab demüri kernā: eşek mantarından bir nev‘

15. kerem: bifethateyn kırt kerker: ata adı kerder: tağ eteği ve düzen

50b

1. ker: güc ve taqat yitmek ker: sağır keriker: qatī sağır keryeş: kertekele

2. kerbū: **m** Kirmāniler dilidir kerpās: **m**kerf: bulanık ve kara gümüş

3. kerz-e mān: arş ve gök kerestūn: qapān kerzen: tac-ı muraşşa‘ Fursūn

4. beğleriçün tahta oturlar altun zincirle başları üzerine aşarlar

5. ve kāh kāh başlarına ururlar kerrenāy: şurnā kerhac: gerevüz kerfes : **m**

6. kerbehū: ağır başmağ gerceğū: yilve kerv: işitmek ve içi boş diş

7. kernā: pirperüm kerevbe: yandağ kerye: **m** kerāşide: delü germābe:

8. hammām germāve: **m** germābedān: hammāmı germ: ıssıgermā: hava ıssısı

9. germkāh: ısı yir geregirifte: pas tıtmış germsir: ıssı nesne

10. kere: küf kerker: tavuğ gerdūn: gök gerdūn: qañlı ve çıkırık

11. gerdān: donucu gerdā: **m** gerdānāy: pırlağcı gerner: kızcılık ve üvez

12. kerkes **f** gerī: dönüm gerīb:**m** ger: eğerger: uyuz gergin: **m**

13. germe: ağ etmek kerc: dilim yik kerc: bir dilim kerneb: gelem gerd:

14. toz gerdrenk: toz renklükerān: kenār gerdān: boyun germend:

15. ivmek **ze**: kej: eğri kejāğend: cebe ve tölama qaftan kejākend: **m**

51a

1. kejāve: mehāre kejābe: mehāre gölgesi ve çepel kejene: keçken kejçeğū:

2. yilve kejpuşt: bügri kejdum: aqreb kej: ipek bu lügāti mezküre

3. zā-yi fārisiyledür. kezer: havuc keznükbin:yabrağ balı kezneku: **m**

4. gezbī: **m** gezāy,gezendkerden: zarar itmek gez: arşun ve çatal

5. gezāyed: eksilmek gezāy: ışıрмаğ bu lügat-i mezküre kāf-i fārisiyledür.

6. kejem: qaramuğ zāy-i fārisiyle kez: yılğun ağacı **sin**: kest: çirkin kes:

7. kimse kesni: kaşnı **şin**: keşāverz: ekinciler keş: kıltuğ içi keş:

8. toñuzlan kırdı keş: şād hürrem ve şālınıcı keşkin: arpadan

9. ve tarudan bişmiş etmek keşkine: **m** ve keşlü aş keşniz: kişniç

10. keşk: keş keşef: qablubağa keşī: bir kıcağ keştī: gemi keştibān: gemici

11. keştivān: **m** keşiş fkeşkek **f** keşkāb: bir asıl şerbetdür.

12. **fe**: kefce: kepc kefcük: **m** kefkül: eski bork kefeştū: bir nebātdür

13. muhleb dirler. kefgir: kevgür kefk: köbük kef: **m** kef: āya kefe:

14. kesmükkefe: şehir keffe: bi-d teşdid terāzü kefesi kefā: kıtılık ve renc

15. ve mişnet nun der maqām-ı fā cāyiz est kefel: sağrı kefk: uce arası

51b

1. kefen: **f** müştarekedür keft: çatlamış kefte: **m** kefiz: **m** kefş: başmak
2. kefşger: başmaçcı kefşdüz: başmak dikici kefşir: lihîm kefceliz: it
3. balığı geftâr: sırtlan bikâf-i fârisîyle **lam**: kelât: vîrân qal'a ve bir qal'aya dirler ki
4. depe üzerinde ola kelâd: oba kelâl: elin üsti kelân: büyük
5. kelânger: büyük dirilür kimse kelâğ: qarğa ve kıuzgun kelmâğ: **m** kelâb:
6. keleb kelâş: küf yani pas kelîsa **f** kelisâ: renc kelîk: şâşî
7. kelîkî: **m** kelek: bifethateyn **m** kelâbe: keleve kelâve: **m** kelâje: şakşığân
8. kelâçe: **m** kelâne: şehir yöresinde köy ve taş başında köy. kel **f**kelendere:
9. güçlü ve çabuk âdem ve mikyâl kelefîlâ: gara dut kelalec: bir çiçekdür kelâbesnek:
10. şapan kelende: taşılmış nesne kelc: büklüm kelenc: kir nesne ve irin ve doñuz
11. kelec: necis sepedi kelîd: çift halkası kelle: baş gelle: sürî bi kâf-i
12. fârisî gellebân: cevher gelû: boğaz gelübend: boğmak gelügîr: boğaz tutucu
13. kelâhûd: tapu sağrağı kelend: çapa gelübendegî: boğazına kulluk idici
14. **mim**: kemrâ: ev kemeri ve gice koyun turacak yir kemer: kuşak ve çolañ ve kemer
15. kemerzîn **m**kemersâz: toğa kemâne: lağım kemâne: kemene kemângürühe **f**kemângüref

52a

1. kemân: yay kemânger: yaycı kemânkeş: yay çekici kemânçe: ıklık kemîn:
2. pusu kemîne: eksiklü kemîre: kırğıl kemân-i Rüstem: eleğim şağmal kemâ: ma'nisi
3. tomalan arabî olur kaşr ile ve hemzeyle ve eger kemâ'e oğunsa mantar kem: eksük
4. kemter: eksükrek kemterîn: eksüklü kemend: **fnun**: kendedimâğ: hodbin kenâ:
5. katılık ve renc kenzâ: feylesof ve bilici kend: bilim kenür: uzun kübdür kenîr:
6. âlet-i sînedür o yana iderler tâ muhkem ola kengâl: dil-firîb ve yan kesici
7. kengâle: rusbî ve muhannes kenârenk: ases ve merzübân ken: ağac kenikenend:
8. ucı iki şak olmuş bîl kend: kendir kenkâc: tanışık keneb: kendir
9. kenebdâne: enük yimişi kenev: **m** genk: ada ve bütñanedür. Türkistânda bir şehir
10. dür anda. kenk: kart oğlan kenk: yaramaz sözlü kenîz: qarâvaş
11. kenîzek: **m** kenger **f** genger: işek dikenî kenâğ: ebrîşim kendüş: taşlu
12. düşvâr yir gendelâş: yiyidin gende: koğmuş gend: koğar gendâ: **m**
13. kendâmüye: koğar tü yani ol tü ki biter kenbüre: güft-u güy-i dirâz uzun
14. söz,sāv kenyüre: ceng-i tamam kendevers: tatlu yir gendü: kovan
15. gendepîr: katı koça gendenâ **f** gencîne **f** gencür: hazinedar genc: **f**

52b

1. genc-i şāyikān gendüm: buğday gendümgün: buğday eñlü genevdāne:
2. genevür genev: kendir genedvār: pehlüvān bu lügāt-i mezküre kâf-i fārisiyledür.
3. kende: kıpmuş kende ħamīr: zevāle kende müye: tü kenefş: serv
4. **vav**: kevīr: tuzlu yir ve çoraqlı yir kevber: **m** kevden: cāhil kevden:
5. yaşlu semer atı kevel: **m** kevgīr: **f** kevbāre: öküz ve eşek sürüsi
6. kevīş: yabuķ kevzen: şıgın geyigi kevzer: başmaķ astarı buzaķı
7. derisinden gev: çuķur gev: ulu gevz: kıozgevz-i hindī: hindustan
8. kıozı gevzīne: kıozlu ħalvā gevz-i cehr: kıuyruķlu yılduz gevzher: **m**
9. gevher: **f** gevred: çavdar gev: kebr gevel: göreķ gevīz: şinik
10. gev-i āteş: ocaķ gevdene: sıgın bu lügāt-i mezküre kâf-i fārisiyledür.
11. kevyiz: ħizmetkār ve rüzikār. **he**: kehbez: ħazinedār kehrīz: evķun
12. kehdān: şamanlık keh: şaman biĥazfü'l elifkehāl: yüce kehīle ve kehīyle:
13. ebleh ve cāhil kehrubā: fbihazfü'l elif kehkeşān: ka'be yolu kehvāre:
14. bişik geh: bi-kāfi fārisi bi-ĥazfü'l elif vaķt ve büküm kehf:¹⁴⁴**ye**: keyā: çār unşur
15. keyā: pādīşāh keyānā: çāri unşur keyār: kāhel keyğar: yoğurt kıabı

53a

1. keyğar: mükāfatdür yaramazlığa keyūs: eğri ağac key: bir ulu pādīşāh
2. adıdur key: kıaçan keyvān: Zuĥal keyvān: burc ve nām-ı şāhkeykāvūs:
3. nām-ı şāhkeyĥüsrev: nām-ı şāhkeytuğān: nām-ı şāhkeyhān: ikinci geyhān:
4. cihān bi'l kesri daĥi cāyizdür ve kâf-i fārisiyledür. keyāĥān: şirin sözlü
5. kimse keyğan: demregü keyk: büre ve göz bübegi kāk: **m** keykeç: kerdeme
6. **Bābü'l-kāfü'l-meksüret-i be**: gibr: bi'l kāfi'l fārisiyyeti ve sükūni'l bā-i f kipā:
7. kıpe bi'l-bāi'l-fārisi **cim**: kıç: depmek bi'l fetĥi ve'l kesri **ri**: girdiğār: teñri adı
8. giriřtār: tıttķun giriğ: kıacmaķ giriş: **m** giriāy ve giriābīden: meyl itmek
9. gird: değirmī girdākird: çevre giriş: düğün giriřgīr: giri giriřgāh:
10. kıacacaķ yir girdāb: çevlak girev: tıtu girev: uç giriān: yaķa
11. giriāvān: **m** giriāve: bilekgerde, girdekān: kıoz giriān: ağlayıcı
12. giriye: ağlamaķ girdbād: kıaşurķa girişt: günah bu lügāt-i mezküre cüz
13. girdgār: kâf-i fārisiyledir. kirpās: biz kirdār: iş kirpāsū: keltekele:
14. kirm: kıurd girişinc: buruşuķ kirc: yaķa oyundusu giriān: kıız giriān:
15. ağır giriānmāye: ağır bahālu girişme: ma'suķa āşıķa naz ile baķmaķ.

53b

1. **ze**: gizīr: şāĥne kâf-i fārisiylekiym: zāy-i fārisiyledür. **şim**: kışver:

¹⁴⁴ şıgımacaķ yir.

2. iklim kişuft: tağılmış ve perişan eylemek kişufte: tağılmış
3. ya'ni perişan kişt: ekin kiştzâr: ekin yiri kiştâr:
4. ikinci kişt âverz: **m** kişter-âb: yağmur ekini kişnîz: kişnîç
5. kişmiş: **f** çekirdeksüz üzüm kiş: koltuğ içi **lam**: kilik: şaşı bi-kesri'l lâm
6. kil: aşıl lügatte kâmişdır istiâreyle kâleme dirler. kilîsâ: **f** kilsiyâ: **m**
7. kilâne: uçuk kilid: dil gil: balçık gilvey: çamur gilgeşt:
8. ikindü seyranı gilisürh: aşu gilim: **f** gile: **f** gildân: **f** bu bir
9. kaç lügat kâf-i fârisiyle **nun**: kinek: kart oğlan **he**: kih: âlû kihter: âlûrak
10. kihyin: **m** kihbid: birimdirici kih: kim **ye**: kîmiyâ: hîle müşterekdür. kîmiyâ **f**
11. kîb: tolaşmak kîş: din kîç: ahmağ ve serkeşte kîç: hüd
12. bîn kîğ: göz kenarında kurumuş çapağ kîle **f** kîse **f**
13. kîsedâr **fkîk**: göz bebeği kîhâl: her giceye dirler ki yağ çıka
14. ve tatlu çekirdek kiyân: arab çadırı kîti: cihan kîti: hoş
15. çoğulu çiçekdür deniz tarafından Başra'ya götürürler kaftan arasında qorlar.
Derkenâr: kile,şikâyet

54a

1. hirgiz çoğusu gitmez müşkü amber gibi çoğar.kîhân: cihan kîhâl:
2. yüce gîl: eski süpürge ve iklim kîlân: şehir kîne: kin kîn: **m**
3. kînever: kinlü kiyâh: ot kiyâ: **m** kiyâzâr: otluğ kîpû: marul
4. gîlû: mütavazâ kîtinümây: ı'mâret yirinün tılsımı kîv: pâdişâh kîj:
5. çam ağacı kîr: zeker ya'ni sik gîrâ: tongun ve tonucu kîpâ: kipe kiyâ:
6. iş gücğîsû: şac bölüğü gîsübend: şac bağı kîst: kimdür.
- 7.**Bâbü'l- kâfî'l -mazmûmet-ibe**: kübâse:hurma şalkımı kübr:bi-sükûni'l bâ-i cenkde
8. geyilen ton kübeytâ: ağ halva küpüst: kârğa kavunı **cim**: küçül: bi-cîm-i fârisîyeti
9. kolı depretmekdür raqşda kücîr: lapa pirinc kücâ: kânde kücâyî: kândesin
10. kücâst: kânedür kücin: elek **hî**: küh: bir çirkin şuredür ki yazarlar
11. ve oğlancuqları anuñile qorqudurlar **dal**: küdîne: toğmaq küdîn: **m** küdâm: qanqı
12. küdâmîn: qanqısı küdeşte: geçmiş bu lügâti mezkûre zâl'ile daği câyizdür.
13. küzar: nâme-yi cevâz **ri**: kürâz: ekinciler bili gürâz:¹⁴⁵ issilik gürâz:
14. müsâfirler bardağı gürâz: tokuz gürâz: şalınmaq ve bäliden gürüz:
15. şâzilik ve tarab güryiz: zeyrek âdem gürz: amüd gürziş: zulümden inilemek

54b

1. kürâg: bir kuşdur qaralu aqlu şu kenarında ötüşür uzun quyruğı
2. vardür ki dâim yire qaqar ditrer kirmâniler dilince añâ sîsâlenk dirler

¹⁴⁵ Derkenâr: Tabdır harâretten hâşıl olur ekşer doğurmaq vaqtinde avratlara.

3. ve t̄azide ſa‘ve dirler. gürte: deve yidügi diken ve arab̄ide urta dir-
  4. ler ki n̄im tenedür gür̄uh: bölük gür̄ume: kemāngere kür̄ume: yuma gürbe:
  5. etük gür̄iz: açıſ kürtek: toma kürsi: fmüſtereke kür̄r̄ase: muſhaf
  6. gürk: urd gürde: bögrek gürdepiye: bögrek yağı gürisne: a gürinc:
  7. birinc kürd: bahādur kürd: vilāyet Kürdistan: **m** kürre: odu kür̄ice:
  8. h̄ücre gürgür: yarasa **ze**: küjār: pirlacu ve dahi imtilādür ok yimekten ve uſ
  9. ursağı küjağ: h̄aſbe küj̄um: aramu bu lügāt-i mezk̄ure zāy-i fārisiyledür.
  10. güzāf: laf ya ‘ni beyh̄ude söz ve beyh̄ude iſ küz̄ine: tomak güzāyiſ:
  11. göbek burma güzi‘: açma güzend: ziyān küz̄in: güz̄ide ihtiyar
  12. güz̄ide: öründülenmiſ güz̄id: baſ h̄arāc güz̄ār: ödeyici güz̄ir:
  13. elbette nāār bu lügāt-i mezk̄ure k̄af-i fāris̄iyledür. küzk̄ure: düğme **sin**: küstāhf
  14. küstāhāne f küs: ām **ſin**: küſād: barma kiriſden ama küſāde: au
  15. küſā: aıcı küſt: böğür küſt: güreſ küſt̄iḡir: güreſci küſtāseb:
- Derkenār: gürājiden, rā‘i acemiyle uſ pırlamak

55a

1. bir pādīſāh adıdur küſ: irkek ayır küſ̄ünübüz: teke küſ: güzel
2. **fe**: küfcük: küçecük güft ve gū: söz ve sav güftār: söz bi-kāfi fārisi
3. **lam**: kül̄uh-endār: kesek atıcı kül̄hac: kirdür ki bedende ya cāmede olur.
4. gül̄uned: armağān cevz ev incir bigi külte: uyruğı kesük eſek gülnek: urna
5. kül̄uc: ſıra barma külnük fk̄ül̄ute: turterkeb külāh: taye küleh: **m**
6. kül̄uſe: yara kül̄ül: bura kül̄ie: küle gül f gülāb: gül suyu gülābdān,
7. gülevden,gülſen:fḡülistān fḡülzār: güllük gülbün:
8. gül dikmesi gülrenk fḡülnār: kiras gülnār: nār ieğiḡulḡun: at
9. adıdur gülḡüne: ızılca ve al renk ve fikr gülāb̄i: gül ſuyun ſatıcı gülāle:
10. zül̄uf gülbe: hücre gülbe: ota gülbe: art gülüle: yuma **mim**: kümās:
- 11.yaſſı barda güm̄iz: sidük ve bo küm̄izdān: avu güm̄ije: otlu yonca
12. güm: bitük gümān: ann gümrāh: azğun gümre: **m** güm̄i: köpecik
13. kümā: bağarsu ya mantar kümeyt: süci rengine at **nun**: künāğ: ebrīſüm atı
14. künām: aſlan ve urt ini ve otla künār:¹⁴⁶ sitre ağacı yimiſi künc:
15. buca künc: göz künc: ama künce: mekbe künced: susām küncüde:¹⁴⁷tüt̄iyā

55b

1. küncār: küsbe küncāre: **m** künce: ağızı altı ſiſmiſ eſek kündiz: esgi
2. al‘a küniſ: yaramaz er künciſk: sere künbed f kündür: günlük

¹⁴⁶ ya‘ni Gülnar ağacı yemiſi

¹⁴⁷ anzurūt

3. şakızı kündrū: şakız kündüş:¹⁴⁸ yamuğ künd: çöngē künd: fehm söz
4. kündvāle: kart oğlan kündvār: bahādur künde: ağac bendi ve avıcı
5. kümelesi künk: yügrünk künk: dilsüz küngüre: deblekci küngüre: baykuş
6. küngüre: beden künaḥ: keş künde: kelāve ve uca kündū: qovan kündüle:
7. qovan kündūc: qovanlık künişt: kilise künenend: iki çatal bīl
8. kündepīç: kelāve küncāre: tolma kipe **vav**: gūnā: bir cinsdür rīvāsdan
9. küşt ahenc:¹⁴⁹ çengel küşt: et küştāvīz: malağ küşt
10. kūb: et dögecek gūş: kulağ ve yayuğ gūşsirāy: tīz fehm
11. küşvāre: küpe küşvār: **mgūşhīye**: kulağa giren böcek kürkīg:
12. şudur ki göz kenarında qurumuş ola kūr **f** kürdīl: künd küvārīş:
13. cevārīş gūyī: diyesin gūyiyā: **m** gūya: söyleyici güvāje: çırбір rafazān¹⁵⁰
14. küvāre: şalma şıgır güvārebān: şıgır güdüci güvārevān: **m** gūy: top
15. gū: **m** gūz: oşruğ gūz **f** gūzed: gözsüz sepek gūr: qolan

56a

1. gūr: qabr gūbile: qabarcuğ gūne: renk gūnāgūn: rengarenk gūher¹⁵¹ **f**
2. gūhertāb: dülbend gūh: boğ biḥazfī vāv nīz cayiz. gūl: ebleh güvāh:
3. tanığ güvā: **m** bu lügāt-i mezkūre kāf-i fārisīyledür küvār: yemiş sepedi ve gayrinün
4. küvāre: **m** küvāj: ta‘ne küvāje: **m** kūj: aşma kūs: omuzun yayanın
5. iki kişi biri birine urmağkūs **fkūzāb**: biryān aşī kūme: eyer qayışı
6. kūhe: talqa ve cebe kūrīş: zulūmden inlemek kūlānc: ḥalvā-yī lā berlā
7. ḥānegi ḥalvā kūç: baykuş çuğd kūrīş: tesnī‘ kūf: baykuş
8. kūk: marul kūbīn: terāzū kefesi bigi ölçek küyāre: öküz ve eşek
9. sürüsü kūre: sel qazduğı yir kūdere: ekinlikde olur bir quşdur.
10. küdbān: semer kūpāl: qabarcuğ kūrī: neşāta ve qarabe gitmek ya‘ni şohbete gitmek
11. kūy: maḥalle kū: **m** kūbçe: soğaq kū: qanı kūrāb: ılığm ve şalgım kūzbān:
12. ağırşaq kūdāb: bekmez kūşāb: **m** kūsfeed: qoyun kūspend: **m**
13. kūsāle: buzağū kūmān: deve hörküci kūh: tağ bi-ḥazfī vāv cāyiz kūhsār:
14. tağlu kūhistān: **m** kūhenc: aluc ve it burnı kūzūre: boynu uzun bardağ
15. kūtelān: deveci inī kūtālān: **m** kūre: ocağ kūnger: qartal kūkürd **f**

56b

1. kūdyān: toğmağ kūdīne: **m** kūc: güc kūḥak: üzüm çengeli ve ilik
2. kūke: murdar kūt: çec kūzük: oğlan kūzkāne: saḥtiyān kūšek: **f**

¹⁴⁸ Derkenār: Ve hüve mā yecalül merāetübeyne esābiahe ve te‘zilü minhe.

¹⁴⁹ Derkenār: Hüve’l ḥadidetülleti tūşeddü bihe ullahmü min’el kadri

¹⁵⁰ bi ma‘na çılбір bişmiş yumurda

¹⁵¹ bi-ḥazfī vāv nīz cayiz-est

3. kūm: at kŭpāl: çomak kŭtvāl: iş eri kŭtvāl: dizdār
4. kŭşiş: dŭrişmek kŭçe: ōkaç kŭpāl: yapıcı kŭbīn: ölçek
5. kŭtāh: kışa kŭteh: **m** gŭzpuşt: arçası gŭz gŭrmŭs:
6. gözsüz sepek gŭrgen: çabr çazıcı gŭrşikāf: kefen ōyucu
7. kŭniste: çalik at **he**: kŭh: boçkŭhdān: mütevaža güher **f** kŭh: tağ
8. kühec: āluc kŭhinc: **m**hodbīn kŭnhe: eski kŭhen: **mye**: kŭyār: kāmallık
9. **Bābü'l-lāmü'l-meftūhat-i meal elif**: lāz: yumşak yufka çarir lāk: āşŭ lām:
10. bezek lāg: herze lāk: balçık teknesi lāy: balçık lāy: bir bizdŭr lāyī: **m**
11. lāl: dilsüz lāgar: aruç lāzen: ma'cun lāden: çarīr nesne lāned:
12. depretdi lāne: kār ũ bār lāne: yuva lābe: yalvarmak lāve: **m** lāberlād:
13. hānegi çalvā lāciverd flājiverd **m** lāzverd: **m** lāş: levāşa
14. lās: līka lākşe: tutmac lākce: **m** lāle **f** lālezār: lale bitecek yir
15. lālesitān: **m** lālenk: bişi lāşe: leş **be**: lepān: güzel ve yıldırur nesne

57a

1. lepāçe: çalenderi bā-i fārisiyledŭr leblāb: çarmaşık leb: tuçak leb-ā-leb:
2. çolu **te**: let: çomak let: kettān pāresi let let: pāre pāre let: çanad
3. let-i dar: çapu çanadı let: dŭkmek **cim**: lec: tepmek lec: ağız içi leces:
4. balçık **hı**: lahc: zāc dŭr ki mürekkeb dŭzerler lahc: çırman süpürgesi laht: pāre
5. laht lāht: pāre pāre laht: pine laht: çomak lahşān: eritici
6. **rı**: lerze: ditremek **ze**: lejen: çara balçık lezc: çapıncaç nesne **şın**: leşker **f**
7. **ğaym**: lağam: uyan **fe**: lefc: deve tuçadı lefc: çalın tuçakdur ki burun tarafına gider.
8. **çaf**: laçlaç: leglek **kef**: leglek **f** lek: leke lek: bir otdur ki bıçak
9. çapın anıñla berkidirler ve añna der jehr dirler bek ũ lek: ra'nālık ve hünersizlik
10. lekŭpek: yilmek ve yopurmak ve aleti hane leken: çam'dan leken: demŭr ocaç
11. lakāne: ev avratı lekā: çarıç ve posti yufka ve nerm ve pīrāste lektār: bulamac
12. lağām: suluç legend: şileka legez: şeyle **nun**: lend: ālet-i tenāsŭl lenk:
13. açsaç lenkāl: yaramaz söz lendāver: bahādur lenc: ligām ya'ni uyan
14. lencā: **m** lenter: tenbel **vav**: lavāş: yuça levīşe: ziyār levīd: çazan ve haranı
15. levzīne: bādemī çalvā levend: çullar **he**: lehbele: ebleh ve çāhil **Bābü'l-lāmü'l-meksŭret-i me'al kef**

57b

1. lik: açmak ligām: uyan likā: deri çaruç link: baldur kesr-i lām ile
2. **ye**: lif: çurma çabuğundan dŭzülen urçan limon: **f** lipā: şirden
3. lime: çulak deligi lim: toğri **Bābü'l-lāmü'l-mazmŭmet-i be**: lŭpŭt: avrat
4. **rı**: lŭrs: çabancasın: lŭs: ovmakaym: lŭ'āb: ağız yārī **ğaym**: lŭgaz **f** lŭğām: uyan

5. **kef:** lük: bir renkdür lük: ra'nānun: lonce: şalınmağ ve eğri yürümek ve çirkin
6. lünbe: semüz er **vav:** lūç: şaşl lūş: kara çamur lūş: eğri ağızlu
7. lüg: sağmağ ve içmek lük: ur ve öz lūs: yalvarmağ lūs:
8. aldamağ lūs: āciz lūszen: çaşnīgīr lūbiyā: bökrölce
9. lūpiya: bağş lūle f lūle: bedruk lūtu ve pūt: f yimeklülū:
10. maħbūb lūre: semüz er lūr: f tāzīde kerīş dirler lūs: çaşnı sīlī
11. **Bābü'l-mīmū'l-meftūhat-i meal elif:**mānā: benzer māh: gecmez altun ve gümüş
12. māh: iki yüzlü er ve himmetsüz māc: kancıç it ve nişān māğ: su yüzünde
13. yürür bir hayvandür māğ: ağ kuşdur māğ: çemen māz: divār yaruğı
14. māz: şikenc ber şikenc mānīz: nerd ve şaṭranc oynarlar dirler māl-e-māl:
15. ṭoṭtolu mākūl: boğaz bendi şöyleki ip mākiyān: tavuğ mābūn:

58a

1. hīz mārkerze: bir nev'ı yılan mār: yılan mār-i māhī: yılan balığı
2. mār-efsāy: yılandı mā-rā: bize dimekdür māle: çulha süzgüsü haşiliçün
3. mām: māmī māş: mürdümük burcağ mānde: āciz māşā: meşe mātem:
4. yas māsüre: mesremāy: cāzūlar yiri māze: dişi māzekāv:
5. inek māset: yoğurt māstīne: yoğurtlu aş māşū: elek
6. māse: görük māşū: çivi māye: aşıl māh ve meh: ay māhtāb: ay aydını
7. māhtābān,mehitābān: ışıklı ay māhe: matkhab māhī: balıç māhān:
8. kardaş māhān: nām-ı merd māmūl: ṭuzak māzer: ana māzerender:
9. üveyana māh: gümüş māhçī: pālān atı māze: kuru budağ mazū:f
10. mākūb: mekük mākūl: m māzyān: kısrak mālūs: yeşil keler
11. māzyāne: taze halva māliş: ovmağ mālişger: dellāk mālīz: sülük
12. **cim:** mecācenk: gönden sikdür avratlar düzerler mec: ağız içi **hı:** maħīz:
13. debreniş meħ: yavuz at oyanı dal: mednek: kilid dendānesi medhūş:
14. uşşı gitmiş müşterekedür. med: tel medkeş: tel çekici **rı:** mervā: eyü fal
15. merğuvā: yaramaz fal merz: serḥad merz: güz çemeni ve dekek mers: degek

58b

1. mers: bir keşiş adıdur merk: ölüm merv: iklim merzbūm: vilāyet
2. merzbān: pādīşāhdur ki serḥaddi şaklar merğazan: güristan merzeğan: **m**
3. merğ: çayır merħ: kabcuğ yaprağı merħ: çam kzoağı merāga: ṭoprağa
4. bulanmağ merħaş: işler evvelimerzencūş: şatır kişi ve şimşad
5. merzenkūş: **m** çiğdem ve canavardan korkup kaçmağ mer: hisab
6. mer: def-i pārsī mā-rā: bize ve baña ve bini merk: ölüm merd: er merdāne:
7. erāne merd-āsā: er gibi merdūm: ādem merdūm-ī çeşm: göz bebegi

8. merdümek-i dīde: **m** merürtāb: sırtmac merken: ağac çanaç **ze**: mezezenğüş:
9. çiğdem mejīde: mane-mene oyunu ya'ni şıramāne meze: lezzet **sin**: mestek:
10. laf mest: sarhoş mestī: sarhoşluk maşhara: **fşın**: meşğale:
11. örgü¹⁵² meşv: burçaç meşk **fmeşenk**: uğrı adı **tı**: maṭrī:
12. çendere maṭrīger: çendereci maṭmaḥ: manzar müştarekedür **ğayın**: mağz: zūd
13. süpūhten mağāk: çukur mağlāk: derviş ve faķır mağz-ı ser: dimağ
14. ve beyni mağz: ilik mağand: uyuz **kef**: mekīb: döndürme ve şarma
15. ve şarılma mekīb: eğri yola giden mekil: ādem boğazına giden sülük

59a

1. **lam**: melāje: dimağ melgam: melham **nun**: mendür: baḥīl ve gamlu menāver: ḥuten
2. yanında bir şehrdür. meniş: himmet ve ululuğ mendel: ḥaṭṭı azāimdür ki okuyıcağ
3. içine otururlar mencīr: müşābağ menveb: muḥannes men: ben menne:
4. batman mencūr: mercimek mancınīk: mancılık mencalāb: murdar mencek:
5. hoğkabaz oyunu menk: kımar menş: ma'de ve gönül **vav**: mevkib: ḥaşem
6. mevīze: bir marāzdur mevīje: kiyāhist aşıka mevīz: kuru üzüm
7. mevīzāb: şerbet mevz: bir yemişdür mevz: dükenlü ağac **he**: meh: ay
8. mehtāb: ay aydını meh-i tābān: ışıklı ay mehār: yular mehr: kābīz
9. mehvel: tuzağ ye: meydān **f** meydān: süci kabaķı mey **f** meyḥāne **f**
10. **Bābü'l-mīmü'l-meksüret-i sin**: mis: baķır misīn: baķır āvadanlığı mismār: mıḥ
11. **şın**: mişmiş: zerdalü **lam**: milaṭ: melik milaķa: kaşuğ **he**: mihr: güneş mihr:
12. sevgü mihter: ulurağ mih: ulu mihrubān: sevicı mihr-i kān: ḥazan vaḫṭı
13. mihmān: konuğ mihmānī: konuğluğ mihān: ulular **ye**: mīz: konuğ
14. mīzbān: konuğcı mīzed: düğün meclisi ve 'ışret ve meclis-i mey mīğār: şākirdāne
15. mīğ: bulut mīgnāk: bulutlu gün mītū: cennet mītū: mīnā mīnā: gök sırça

59b

1. mīnārenk: mīnārenklü mīnāḥām: **m** mīnā: cennet mītīn: külünk mīşīn:
2. koyun derisi mīş: dīşi koyun mīhen: dīñlenecek yir mīhen: ḥānumān
3. mīnū: uçmağ mīdaḥ: yavuz at mīlāve: şākirdāne mīv: degek mīzer **f**
4. mīve: yemiş mīr: bi-ḥazfı elif beğ mīzān: terāzü miyān: bil(bel) miyānbend:
5. kuşak miyāne: bil ve ortalığ mīl: **f** lügat-i müştarekedür. mīḥak: şa'bede
6. **Bābü'l-mīmü'l-mazmūmet-i ḥı**: muḥ: ilik muḥande: qarın üzre giden canavārdür
7. **dal**: müdām: süci **rı**: mürde: ölü mürdād: orta yay ayı mürdeşüy:
8. ölü yuyucu mürcān: oğul mürdārīd: incü mürāz: delük murğ: kuş
9. murğ-i ābī: ördek mürğızār: çemen mürdār:¹⁵³ **f** murār: kendir ipi murādf

¹⁵² ya'ni kelb ve ğayri nesne ürmek

10. **ze**: müzd: kirî müzdver: kirici ve ırkāt müjde: muştuluk müjdekanî: **m**
 11. müjdedih: muştuluk virici **sin**: müstemend: iñlü müske: kereyağı müst:
 12. şikāyet **şin**: müşk f müşkū: bütħane müşkū: ħalvet, saray-ı Ĥusrev-i Şirîn
 13. müşkūy: **m** müşkīn: müşklü müşkekīn: müşk tolmış müşte:
 14. yumruğ müşt: **m** müştīħāk: bir avuc toprak müştī: bir avuc müşker:
 15. güyende müşkene: bulgārī müşkilf **tı**: muṭarā: çendere **ğaym**: muğ: keşiş
 Derkenār: Şöyleki bir nice pāre demūri yarım çanağa qorlar ve aña su daħi koyarlar ve şa‘bedeyle ol demir pāreleri anda sıçraşır.

60a

1. muğān: keşişler muğlāk: faqir ve derviş muğpeççe: keşiş oğlu muğpeçe: **m**
 2. muğande: bez muğ: yumruğ moğol: tatār moğol: oda ṭapanlar keşişi
 3. müğüşek: **mfe**: müft: rāyegān **lam**: mül: süci mülk: burçağ **mim**: memvül
 4. eğlenme **nun**: münc: aru münde: bardağ ve şınmış desti müncük: şancağ başı
 5. **vav**: mūħ: alem mūbez: ālim mūbez: ol ki andan rivāyet iderler.mūr: qarınca
 6. mūrçe: fħurdum mül: oynaş mül: eğlenmek mūrid: mersin
 7. mūrī: künk mūjen: eyü göz mūy ve mū: şac mūy-i çīne: mankaş
 8. mūye: ağlamak mūtāb: mütev mūtād: **m** mūtā ve mūtār: mazmanf **m**
 9. mūrīş: boncuğmusiçe: bir kuşdur qumri bigi ve mişkal müsīkī:f
 10. müsīkār: mişkal mūrçe: ħurd mūlis: eğlenmek bir iş üzre
 11. mūnis: iş **he**:mūhre: boncuğ mühr **f** mūhrepuş: oñurqa
 12. **Bābü’n-nūnū’l- meftūħat-i me’al elif**: nāb: şāfi nāb: fil dişi
 13. nā: harfi nāfiye nācuħ: başı iki çatal sūñü mişali zūpīn nāverd: cenk
 14. nāhīd: Zūhre nāhār: aç ve bilişsüz nāşna: **m** nāhārī: çasnigir
 15. nāz: hoş dirlik nāj ve nūj: çam ağacı nāk:¹⁵⁴ -lu nā‘vüş: başı suya ṭaldurmak

60b

1. nāle: iñü nākām: nāçar nāçār: **f** nābīnā: görmez nātūvān: gücsüz
 2. nām: ad nāmever: adlu nāmudār: **mnāmerd**: tevkürlü nāmerd: yaramaz
 3. kimse nāgevāred: tuħme nār **f** nārenk: narince nāl: ince qamış
 4. ve qalem içi nāme: biti nāve: balçık ħandegi nāve: ululuk nāvdān: **m**
 5. nāħute: it dirsegi nāħun: ṭırnağ nāħune-i çeşm: gözde biten et
 6. nāy: düdük nāy-gelū: boğaz düdügi nāyzen: düdükçi nārenc **f**
 7. nāreven:**fnāz**: şīve nāzenīn: güzel ve nazük nārīn: terce nālīş:
 8. inildü nāfercām: yaramaz ve herze nāferzām: **m** nārd: saqurqa nāküzīr:

¹⁵³ ve hem it yalağına da dirler

¹⁵⁴ ālet-i lafz-est. meşela ġamnāk bigi ya‘ni ġamlu.

Derkenār: müknet: mansīb ve kudret

9. elbette nāvek: oğ nāvek: tekne nārpust: nar kabı nārḥū: nar
10. çiçeği nārbā: narlu aş nārvā: **m** nārdān **f** nārdenk **f** nān:
11. etmek nānvā: etmekci nānpez: etmek bişürücü nān-ḥāh: enīsün nān
12. hūriş: etmek katığı nāhemtā: bedelsüz nāyije: başağ şapı nāfe: müşk
13. nāf: göbek nāristān: nar emceklü nā-gāh: ansuz nāşī: yad nāṭıf:
14. ağ ḥalva müşterekedür nāṭıf: yüklü nesne nākes: baḥīl nāj: sürḥūn
15. nā-sere: giçmez nā-hemvār: düz olmayan nā-ümīd: ümitsüz nā-sezā: layıqsuz

Derkenār: Nesās: Esedī rivāyet ider hindustanda serendip katında bir dağ vardır. zātı hevām dirlər. nesās ol dağda çok olur. bir nev'ı mahluqtur. boyları yüce ve gövdeleri kıllu olur. renkleri gök kılları kızıl ve başlarının iki yanında gözi vardır. birisi hem erkek hem dişidir. her birisi doğurur. ikisi bir pili tutarlar yerler henüz toymazlar. begāyet büyükrek olurlar. (Ḥalimi)

Derkenār: Nesr: alacuk ve simurg kuşuna daḥi dirlər. ve uqāba daḥi nesr-i tahir dirlər. nesrem ol yer ki kuz ola güneş az doḡına veya hergiz doḡınmaya.

61a

1. nāc: çam nāsūr: bir rencdür nāsire: ekinlik nāznek: nazlu nādān: bilmez
2. nāşikībā: şabursuz nāyije: lüle **be**: neblāz: bünyad nebehre: geçmez neberd:
3. cenk nebire: oğuloğlı **cim**: neciz: keyine **ḥı**: naḥc: yir yüzüne yapılmış
4. naḥc: süpürge otı naḥ: rümī zilū nāḥ: iplik pāresinaḥs: şolmuş
5. naḥcel: çimdik naḥle: na'linnaḥkelū: çatık kuz naḥcır: av **rı**: nerd: bir oyun
6. nerkes: **f** nermüre: şalıncağ nerdübān: **f** nerdüvān: **m** nersek: mercimek
7. nerm: yumşak nere: mevc nerre-şır: irkek aşlan nermrev: dölek
8. nerrekāv: öküz **ze**: neje: av oğı nejm: bulut nejend: ğamlu
9. nezd: kat nezle: fnezdik: yaḥīn **sin**: nestūh: ünegülenmiş nesā ve nesū:
10. şapıncağ nesrīn: bir çiçek nesteren **m f** nesterden **m fşın**: neşk: katı ağacdur
11. haşılsuz neşk: katil ağacı neşel: aḥmağ neşkerde: çevük kimse neşkürde:
12. bıçğı neşter: **f** neşḥuvār: geviş neşḥūd: aḥur şonı **aym**: na'ra: çağırmağ
13. na'l f na'lbend fna'leçe fna'lin f na'nā' f na'mān: lāle **ğayın**: nağz
14. gökçek nağnağ: ölçek nağşile: kalye kuş etiyle ve yumurdayile nağām: heva
15. yüzün tutan bulut **fe**: nefc: tükrüğü ağızından taşra çıkan kimse söz vaḡtinde

61b

1. nefām: bulanuk ve çirkin ve karañu nefrīn: çariş virmek nefneḥūyen:
2. enīsün nefāğ: ḥahin çanağı nefir: çıglık **mim**: nem: yaş nemğīn: yaşlu
3. nemec: yaşlu nemek: tuz nemekgīn: tuzlunemeksār: tuzluk nemekdān: **m**
4. nemekdār: **m** nemed: kiçe nemedzīn: tegelti namāz: **f** namāz-ı pīşin: öyle
5. namāz-ı dīger: ikindü namāz-ı sepīn, namāz-ı şām: aḥşam namāz-ı ḥuften: yatsu
6. namāz-ı subḥ: sabaḥ namāz-ı bāmüdād: **mnemeksūd**: kırı et nemşek: gökce dene
7. **nun**: neng: ārvav: nevā: kuş āvāzı ve perdedür musiki perdelerinden nevā:

8. baylık ve revnağ-ı hâl ve yaraqluluk nevâ: leşker nevâ: saz ve maqam nevâ: tutu
9. nevâ: azık nevend: peyk ve haber sorucu nevende: tîz fehm neverd: selmîn
10. neverd: lâyıq der hord nevâyîn: yeñi ve bedi' nevîd: muştuluk ve güc yitmek
11. nevyid: azık nevîş: **m** nevâle: **m** nevk: kalem ucı ve süñü ucı tizligi
12. nevk: evüñ burnına örülen demür nevân: ol ki oqurken deprenür ya fikirden
13. ya guşşadan nevbâde: turvandanev: yeñi nevrüz: **f** nevâste: kiremüd fers
14. nevmîz: **f** nehre: yayuq nehâr: aruqluq nehmâr: ulu ve düşvâr ve hudsüz
15. **he**:nehcîz: şarmaşık tolaşmaq nehâli: cây-i maq'ad nehâle: kümele nehâl: oğulduruq

62a

1. nehyib: heybet nehr: şıgır bölügi nehrevân: şıgırtmac nehârî: şafralık yiyesi
2. neheng: şu ejderhâsı nehârîz: korkdı **ye**: ney: qamış ve düdük neyistân:
3. qamışlık neysân: meyis neyzen: düdükci **Bâbü'l-nûni'l-meksûret-i me'al zâ'**:
4. nijend: gâmlu ve şolmış nijâd: aşl ve neseb nijîm: tufan ya tuman
5. nizâr: aruq **sin**: nisk: mercimek nisk: cüzdür kebrânun kitabından bilâ teşbih
6. süre süredür qur'ân bigi niserem: kuzu yiridür **şim**: nişân **f** nişâne **f**
7. nişîmen: oturacaq yir nişist: oturmaq nişyib: iniş **kef**: nigâr:
8. nakş nigârger: nakşqâş nigâr: renk nikârîn: **f** nigâh: baqmaq nigh: **m**
9. nighbân ve nigâhbân: gözedici nigâhdâr: şaqlayıcı nighdâr: **m** nigîn:
10. yüzük qaşı **lam**: nilenk: tağ erügi **he**: nihân: gizlü nihângere: ol nesnedür ki
11. issi bile ayruq kimse bilmeye nihâl: dikme nih: yok nih: qo nihâd: aşl
12. **ye**: nîrû: kuvvet nîrûmend: kuvvetlü nîzek: sihr ve hîle nîze: süñü nîjedâr:
13. süñülü nîz: dahinî: yok nîst: **m** niyâq: huküm nîş: diken ve acı
14. nîşez: **f** nîfe: ton yaqası nîk: eyü nîkû: **m** nîkbaht: bahtulu
15. nîl: çivid nîm: yarım nîme: **m** nîmbirişt: cırbır nîmlenk: yay

62b

1. nîmtene: **f** nîlüfer: **f** nîmsûhte: eñsi nîmsûht: **m** nîmcüvân: orta
2. yaşlu niyâz: tazarru' nîv: kuvvetnîmşeb: dün buçuğı nîşe:
3. sibi niyâm: kın niyâmger: kıncı niyâ: dede nîste: yok
4. **Bâbü'l-nûni'l-mazmûmet-i be**: nübî: qur'annübü: bahâdur **hı**: nühust: evvel
5. nühustîn: evvelki **ze**: nuzûl: ni'met **sin**: nüsû: tapıncaq nüsrum: **mşim**: neşkenc:
6. çimdikğayın: nügî: deriñ nügüle: **mfe**: nüfâğ: baş çanağı **qaf**: nükre: gümüş
7. **kef**: nügün: başı aşağa nügüsâr: **m** nükühiş: horlıq **mim**: numüne: nâ-bekâr
8. ve zîşt nümüne: çaşnî ve örnek nümüdâr: **m** ve çaşnigîr **vav**: nüz: henüz
9. nüş: içmek ve bal nüsîdârû: **f** ma'cun nül: ağız taşrası nûf:
10. tağ avâzı nün: şimdi iknündan murahhamdür. nüc: çam nüv: yiñi

11. nūpe: özdeñ nūk: yalman nūj: çam ağacınüvāde: kız oğlu nüvāzdeh:
12. on tokuz nūzdeh: **mn**nūzdeh hezār: on tokuz bin nūred: selmīn
13. nüvīz: va‘de nüvāht: oḥşamak nüvāziş: **m** nūjāre: kōrkunc
14. nūzāde: oğul oğlu nüvā: çengi avāzı nüvā: ‘ilmi mu‘şıkıden bir ‘ilimdür.
15. nüvā: baylık ve ni‘met ve sipāhi nūşādır: **f** nüvar: örken ya‘ni urgan nūdire:

63a

1. aziz oğlan **he**: nühünben: tennur kapağı nühār: eksilmek ve irmek nüh hezār:
2. tokuz biñ nüh şad hezār: tokuz yüz bin nüh şad: tokuz yüz nüh: tokuz nühüft:
3. gizlü **ye**: neyük: gelin arusi rā nüyükān: hānendnüyüşe: kulak urmak
4. ve ağlamak **Bābü’l-vāvü’l-meftūhati me ‘al elif**: vāḥ: kemāne vārīḥ: mertek
5. vājic: üzüm şapı vājic: üzüm biten yir vālā: ulu vālā: yüce
6. himmetlü vātger: kürk dikici vārūn: şom ve naḥs vām: borc
7. vāmdār: borclu vāmdih: borc virici vārān: dirsek vār: gibi
8. vā: girū vāpesīn: arddağı vālād: mühre vārdīn: urva
9. vādīn: dirsekvārniç: belalı vārū: evsecek vāh: veh vāy:
10. vey vāşe: atmaca ve kargā vāşāme: dülbend vāzuğ: hurma ipi
11. vād: edāt-ı teşbihdür. vāzbār: açuk nesne vāz: açuk vāmānde:
12. āciz valād: bünyād **te**: veten: büt müşterekedür **cim**: vec: eğri vecenīn:
13. rūğ-ı şütürest **hı**: vaḥşūr: peygamber ve ilçü **rı**: verīb: eğrilik vertāc:
14. güneyik¹⁵⁵ vertāc: ebem gümece ve evlü versīç: ev örtisi vertīc:
15. bıldırcın ver: eger vernā: yiğit vernā: gökçe güvercin verde: güvercin burcu

63b

1. verdāne: oğlağı vervāre: çardağ vergān: karkı verend: örümcek
2. verşen: kumrı varğast: kanbil verhemīn: katı etmek verdene:
3. oğlağı verestād: vazıfe oldur ki ta‘āmdan her gün virirler
4. verküş: küpe verziş: kazanc vernī: eger nī verā: aña verfan:
5. şefi‘ **ze**: vezağ: şu bendi vezgāb: **m** vezeğ: kurbağa vezek: destimāl
6. vejenek: yama vejāḥ: kariş vezec: eğri vej: kağımak vej: katı hulu
7. ve zān esici **sin**: vesnī: kuma vesme: rastuk vesternek: ebrū-yı şanem
8. vesterek: yaban ḥaṭmisi vestā: tefsir-i zend ve zend kitab-ı kebrānda dir-
9. ler zend suḥuf-i İbrāhim Peygamber (a.m) vestāz: çok **şın**: veşrenk: yaban
10. çiçekleri veş: benzer veşe: bir otveşe: canavar vaşak:

¹⁵⁵ Derkenār: ya‘ni ol bir büyük yeşil otdur ki döner her tarafa ki güneş döner ve Iraklılar āna tule dirler ve arabide ḥubāri dirler.

11. uşek vaşāz: çok **ğaym**: vağşek: menevş veğiş: çok ve bol
12. veğiş: kayğu **fe**: vefre: küçī **nun**: vende: gerdene vend: şınamağ ve zahmet çekmek
13. venend: zūhal venīje: günlük sağızı venk: yoğsul **he**: vehenek: halka
14. **ye**: veydā: eksük veyd: **mBābü'l-vāvü'l-meksüret-i ze**: vije: el karşısin:
15. visni: kuma **ye**: vije: pāk ve çık vīl: zağar vīj: şāfi vīd: eksük vīrāne:

64a

1. yıkuk vīrān: **mvīş**: benzer vīçiz: yoğsul kişi vī-asl:
2. aşılsuz vī-hüş: ağılsuz vīk: bilfetı ve'l kesri vāy vīse:
3. kızılca şarmaşık vīşe: **mBābü'l-mazmūmet-i şın**: vüşkürde: çabuk ve yiti gönüllü
4. kişi **Bābü'l hā'ül- meftūhat-i me 'al elif**: hār: incü dizini hāj: mütehayyir
5. ve haķir hā: hażır ol hān: āgāh ol ve tiz hāven: **f hāvenkūb**:
6. havan dögücü hāyil: ādem aldayıcı şeytan hāmūn: yazı hāl: ārām **be**:
7. hebāk: baş depesi **ri**: herc: serhad herise **fherş**: ağır herze: **f**
8. herkäre: helkeçük her: **f her añ ki**: her ol ki her-heft: nevker heruk:
9. karmak herjendek: kımız taşığı herāyine: elbette hervāne: tımarhāne
10. **ze**: hezāk:dile aldanmış hezāk: bilmez ve zebun hezāne: nafaķa hezārdestān:
11. bülbül hezārāvā: **m hezār**: **m hezārḥāne**: şirden hezārçeşme: çok
12. delüklü çıban hezārḥār: biñ kerre hezāne: hārc **şın**: heser: buzdur ki şudan
13. toñar. **şın**: heşbār: kārüredür ki tabibe gösterürler. heşt: sekiz heştmin:
14. sekizinci heştum: **m heştād**: seksen heştād: sekizyüz heştēzār:
15. sekiz bin heştād hezār: seksen biñ **fe**: heftürenk: yidiger heft: yidi

64b

1. heftüm: yedinci heftumīn: **m heftād**: yetmiş heftdāne: āşur aşı
2. **mim**: hemāre: hemişehemvāre: **m hemvār**: düzhemīşe: yindek hemīdün:**m**
3. ve dükeli hemānā: mislü mānādır ve bunların ortasında fark oldur ki hemāne tehfife
4. yakınırakdır mānādan māna 'āmdür. hemān **f hemāndem f heme**: dükeli hemegān:
5. dükeliler. hemçünān: ancileyin hemsāye: koñşı hemlaht: gün hemzübān:
6. dildeş hemīn: ancak hem-sāl: yıldaşhem-zād: yaşdaşhem-rāh:
7. yoldaş hem-reh: **mhem-şikem**: ekiz kardaşhem-dem: iş hem-nām: adaş
8. hem: bile heme: hep hem-nefes: iş hem'ūd: giren iğdesi hem-renk: bir renkte
9. olmağ hem-düş: şağduc hem-sūd:¹⁵⁶it burnı **nun**: hendām: uşul
10. hencār: yol henc: baylık henk: ağıl hengām: vakt hengāme: dirnek
11. hengüft: sık biz bilkāf'il fārisiyeti ve yumurda **vav**: hevā: arzu lügat-i müşterekedür. hevīd:

¹⁵⁶kızılcuğa dağı dirler.

12. deve havudı hevīdā: bi fetḥi ha ve bilkesri vav velī meşhur bi zammı ha ve fetḥi vavdır bellü
13. dimekdür. hevdec: meḥāfe hevl: ḳorḥu hevje: çelik hevşāzdeh: iki
14. ma‘niye gelür biri şuşalık biri keklik azmaḳ hevāk: renk hevder:
15. baş bārt hev: evet hev: ḳabarcuḳ ḳanlı ve şulu hevāzi: nāgāh **ye:**

65a

1. heydüh: çengi at ve tünd at heykel: büḥane heycār: bennā ipi heyerbez:
2. cuhudlar ḳadısi heyün: yorḳa deve ve yügrük şeyṭan **Bābü’l-hāi’l-meksüreti-**
3. **cim:** hic: silah düzmekrı: hirās: ḳorḥu ve bükhirāsān: ḳorḥulu hirāse:
4. oyukḳhirāş: ḳuşmaḳ hir: ṭuman **nun:** hincār: yoldur kim canavārlar giderler
5. **ye:** hīn: ivmek ve silhīş: şaban oḳı hīd: yaba¹⁵⁷ hīṭ: ḥafaḳa hīzum:
6. odun hīme: **m** hīz: ḥammam ṭası hīre: ḳafa **Bābü’l-hāi’l-mazmūmet-i me‘al rā’:**
7. hūr: ṭuman hürmüz: müşterize: hūjir:hüb ve eyü hüzīne: vazıfe **şın:**
8. huş: biḥazfi vāv us huşyār: biḥazfi vav ayuḳ **lam:** hülbe: boymim: hümāy: **f**
9. hümā: **m** hümām: nām-ı merd hemām: **f** hümāl: benzer hümāyün: ḥuceste ya‘ni mübārek
10. **nun:** hūner **f** hūnermend: hūnerlü hūnerver **m** hūnerperver **vav:** hūr: güneş hūş: uş
11. hūşmend: uşlu hūşyār: ayıḳ hūş: can hūş: helāk hūşāzde:
12. gönli dönmüş hūr: ḳolı boğundan ṭuncuḳmaḳ **Bābü’l-yāi’l- meftūḥati:** yār: **f**
13. ve iş yārān: c yāver: yardımçıyā: iy yāfe: yaramaz söz yāḳūt:lügat-i müşterekedür.
14. yākend: **m** yāsemīn: **f** yāsemen: **f** yāre: rişvet yāre: bilezük yiri yāre: **f**
15. yārī: yarlık yāl: boyun yāve: yavı varmaḳ yād: añmaḳ yālünik: cihan pehlevānı

65b

1. yarā: od yārvey: ṭoḅri yar **ḥı:**yaḥ: buz yaḥc: **m** yaḥdān: buzluk yaḥçe:
2. ṭolu **rı:** yerbū’: gözsüz sepek yervez: ḳaftan saçaḳı yarandaḳ: sıırım **ze:**
3. yezdān: teñri yezek: nevbetci yezgand: tenri **şın:** yesār: gümüş dökücü **şın:**
4. yeşm: yeşil ṭaş **ḡayın:** yaḡma: **f** yaḡmacı : yaḡmacı **kef:** yik: bir yik-a-yik: birbir
5. yikī: birisi ve birlik **lam:** yele: şalma yel: pehlevān yelbe: çevşen **nun:** yenk: ādet
6. **Bābü’l-yāi’l-meksüret-i kef:** yik: bir yiksān: berāber yiksün: **m** yigāne: yaluñuz
7. yikān yikān: birbir yik yik: **m** yiksū: bir yaña yikçendī: bir nice yik renk:
8. bir renklü yikbāre: bir kezden yikbesī: **m** yiksān: bir kezden yiksün: **m**
9. yikrān: şaru at **Bābü’l-yāi’l-mazmūmet-i vav:**
10. yüz: istemek yüz: pars yüz: şalma şıḅır

¹⁵⁷ya‘ni taḥıl savurduḳları barmaḳlı kürek
Derkenār: **hindūvāne:** ḳarpuz

11. yūz: cesten yūn: çöp yūn: iyer
12. kiçesi yūn: renk yūğ: boyunduruğ
13. yūhe: delüce toğan
14. temmet bi‘avni’
15. llāhi t‘

Derkenār: yārā ve yārāy: tāqat ve mecāl yārī: ilti: yani iki karındaşın avratları ki birbirine ilti dirler.
Rudeki: Çi nīkū sūhān goft yārī be-yārī / Ki nākī keşem ez zenān dil-i hūrī

66a

1. **Faşl-ı der beyān-ı kā‘ide’i cem‘ in esmā’i mezķūre:** bilgil ki esmā yā
2. zī-ruḥdur yā ğayri zi-ruḥdur. emmā evvelki esma ki zī-ruḥdur eğer ḥarf-i
3. āḥir sākin ola cem‘ inde bir elif ve nun-ı sakine ilḥāğ idesin meşela diyesin
4. merd-i mān ve ādemiyān ve ḥūrān ve cānverān bākīsın daḥı kıyās eyle. ve eğer
5. āḥiri müteḥarrik olsa bir kāf-i fārisiyle elif ve nūn ilḥāğ idesin meşela diyesin
6. feriştegān ve ḥacegān. ve ol ki ğayri zi-ruḥdur āḥirine bir ha-i müteḥarrikle
7. bir elif-i sākin ilḥāğ idesin. meşela diyesin küllühā ve serhā ve gülhā. bākī esmāyı
8. daḥı kıyās eyle. **Faşl-ı der beyān-ı teşğir-i esma’:** eğer şol esmā ki āḥirinde
9. hā-i ğayri melfūz ola bir yā ve bir kāf ilḥāğ idesin. meşela ḥwace-yek ve zende yek
10. az olur ol ha-i kāfe ḳalb itmekle olur. meşela diyesin zindekek ve jendekek.
11. bākīsın daḥı buña kıyas eyle. emmā şol esmānın ki evāḥiri sakın ola
12. bir kāf ziyāde idesin pes meşela diyesin püserek ve duḥterek ve māderek ve
13. pezerek. bākīsın daḥı bunuñ üzerine kıyās eyle¹⁵⁸. **Der beyān-ı ism-i tefzīl:** kā‘ide
14. budur ki māba‘dine kelimenin bir te ve bir rā getüresin. meşela diyesin Bihter aşıldaki
15. bih dir ve şirinter aşıl da ki şir dir. tenbīh: bilgil el-fāzı fārisi üç nev‘ idür.

66b

1. biri esmā ve biri ef‘āl ve biri ḥurufdur. ve esmā daḥı iki nev‘ idür. biri maḥzar
2. mimçündür. dıraḥt ve senk ve esb ve ester. ve biri mużmar mimçün men ve mā. emmā
3. esmādan evvelki māḥzardır vech-i aḥsanla tamam oldı inşāallah mużmer dahi tamam
4. ola. **Der beyān-ı mużmerāt:** bilgil ki lafz-ı mużmerat altıdır. evvelkisi müfred
5. mütekellim içündür. ikincisi āñın cem‘ idür. üçüncüsü müfred ğāyibdür. dördüncüsü
6. āñın cem‘ idür. beşincisi müfred muḥāḥabdür. altıncısı āñın cem‘ idür. cümle mużmerāt
7. bunlardur. ve bu mużmerāt esmā-i cāmidde ve esmā-i ef‘alde mużāf-ı ileyh
8. olur. meşela esmā-i cāmidde men ki zamīr-i mütekellimdür. yerine ihtisa bir mim

¹⁵⁸ der beyān cemi‘ ve cem‘ inde bir elif ve bir nūn ziyāde idersin meşelā dersin püserekān ve duḥterkān ve mürğkān bākıyesin deḥı bunun üzerine kıyās eyle.

9. getirirsin meşelâ destârem dersin bima'nâ dester-men ya'ni benim dülbendim ve cem'inde
10. destâr-mâ dirsın ya'ni bizim dülbendimiz. ve ol ki zamîr-i ğâyibdir ihtîşâr için
11. yerine bir şın getirirsin meşela destâreş dersin ya'ni destâr-o ya'ni aân
12. dülbendi ve cem'inde destârşân dersin ya'ni aânların dülbendi ve tû: ki zamir-i
13. muhtaabdur. yerine muhtasar bir tâ getirürsin meşela dirsın destâret bima'na destâr-ı
14. tû senin dülbendin ve cem'inde destârtân dirsın bima'na destârşümâ
15. ya'ni siziñ dülbendiñüz. muzâf-ı ileyh olmağ muzmerât esmâ-i cämimde budur.

67a

1. **ve muzmerât:** esmâ-i ef'âlde muzâf-ı ileyh olmağ oldur ki meşelâ dersin dânistenim
2. bima'na dânisten men ya'ni benim bilmegim ve cem'inde dânistenim dersin bima'na dânisten-i mâ
3. ya'ni bizim bilmekliğimüz.ve dânistenet dirsın bi-ma'na dânisten tû ya'ni seniñ bilmeñ
4. ve cem'inde dânistenân dersin bi-ma'na dânisten şümâ ya'ni sizün bilmeñüz
5. dânisteneş bi-mâ'na dânisten –o ya'ni aânın bilmegi ve cem'inde dersin dânistenşân
6. bi-ma'na dânistenişân ya'ni aânların bilmegi.ve ğayrisin dağı buñun üzerine kıyâs eyle.
7. vâv-ı âhir-i fârisi elbette sâkin olur ve i'rab-ı ğayri fâriside rast gelmez
8. nitekim fâriside muzâf meksur olur. izafedde ve muzâf-ı ileyh arabîde meksur
9. ve mecrûr olur ve pâriside muzâf-un ileyh sâkin olur. meşelâ destâr-i men dersin
- 10.destâr muzâfdür meksur ve men muzâf-un ileyhdür sakin. ve muzmârında meşela destârem dersin.
- 11.destâr mağalli cerde düşmüşdür ve mütekellim muzâf-un ileyhdür sakin. ve buizâfet-i
12. esmâdan izâfet-i esmâ-i ef'âliyeyi dağı kıyâs itmek gerek. meşelâ dânistenem
13. ve dânisten-i men dânisten muzâfdür meksur. ve mîm ve men muzâf-un ileyhdür.
14. sâkin ve bâķisin bunıñ üzerine kıyâs eyle. **Faşl-ı der beyân-ı ğurûf:** bil gil ki
15. ğurûfdur kim be ve bâ ve bî ve ber ve râ ve zî ve ez ve nezd ve ba'd ve ğayr ve cüz'dür. cümle ğurûf bunlardur.

67b

1. emmâ ba'd ve ğayr lafz-ı arabî ve lîkin acemler isti'mâl iderler ve ğurûf-i mezkûre
2. cümle esmâya dâğıl olur. ya'ni mağharında ve muzmerinde gelür meşelâ muzmerinde
3. dirsın be-men ve bî-men ve bâ-men ve ber-men ve merâ ve mârâ ve zi-men ve ez-men ve nezd-men
4. emmâ mağharında dersin be-destâr ve bî-destâr ve ber-destâr ve destâr-râ
5. ve ez destâr. vağt olur ki elif ğazf idüp dirsın zi-destâr. emmâ ba'd
6. ve ğayr ve cüz ezle muttaşıl olur cümle esmâda. meşela muzmerde ba'd ez-men ve

7. ğayr-i ez-men ve cüz ez-men ve mazharda dirsın ba'd destār ve ğayr-i ez-destār
8. cüz ez-destār. ve rā āhir kelimedede gelür. meşelā dirsın destār-rā hammām-ra
9. mā-rā ve tūrā ve bākī ħurūf evvel kelimedede gelür. ve her ħarf ki evvel kelimeye dāhıl
10. olur. her ayine tağyir ma'ni ider. zirāki be ve bā ilşākıçüdüdür ya'ni vaşl.
11. ve bī nefyiçüdüdür. ve ber ilzāmiçüdüdür. ve rā taşşışiçüdüdür. zī ve ez
12. teb'iydüdüdür. ve nezd zarfiçüdüdür ve taqrīb içüdüdür. ve ba'd tevķit
13. içüdüdür. ve ğayr ve cüz ħarf-i istisnādır. lafz bā: isbāt-ı muķit ider. ve bī:
14. ānī nefiy ider. meşela işbātıda dirsın mużmarda bā-men ya'ni benimle
15. ve bā-o ānīnla ve nefyinde dirsın bī-men ya'ni bensüz ve bī-o

68a

1. ya'ni, onsuz. ve mazharda dirsın işbatıda bādestār ya'ni destārla ve nefyinde
2. dirsın bīdestār ya'ni dülbendsüz ve bākīsın daħı buña kıyās it. ve be
3. iki, nev'dür. biri mebnidir fetħa üzre. ve bu be esmāda gelür meşelā dersın
4. bezīd ve becāy ve beħammām ve becamī' ve bemen ve be-o. ve emmā bu be dōrt ma'naya gelür.
5. evvel ol ki ānī ta'bīr iderler Türkīde fetħa-i mücerredeyle ki andan soñra ha yazarlar.
6. meşela dirler ışka didüm ya'ni be-ğüftem be-aşķ. ikinci ol ki ānī ta'bīr iderler.
7. lām-ı meftūħayla ki āñdan soñrakine daħı ha yazarlar. meşela Türkīde derler ışķla
8. Fāriside be-ışķ dirler. üçüncü oldur ki der ma'nasına gelür mecāzen meşelā dirler
9. be-ışķ bi-ma'na der aşķ ya'ni ışķda. ve dōrdüncü oldur ki ber na'nasına gelür.
10. meşela dirler ber ve be-çeşm dilek vaķtindeki ķabul ola ya'ni ber serv ber çeşm. ve daħı
11. dirler ki bu be kısm ma'nasına daħı gelür meşela dirler beħāk-ı payeş ya'ni ānīñ
12. ānūñ ayağı toprağı ħaķķıçün. ve bu be bu ma'nadan ğayri bir ma'naya daħı gelmez
13. ne ħaķıķat ve ne mecaz. ve be nün ikinci nev' meşādırda gelür. eğer ol maşdaruñ
14. evveli mażmum ola. meşela şoden ve ħanden ve ħorden bigi. ol be ki bu nev'
15. maşādırūñ evveline dāhıl olur evveli mażmūm okınur. meşela büşden ve bühunden

68b

1. ve bühurden ve ğayrinde buña kıyās it.ve eğer maşdar ki evveli meksur
2. ola meşelā rīhten ve girīhten ve dīden ve nişisten bigi. ve ol be
3. ki bu nev' maşādırūñ evveline daħıl olur evveli meksur okunur meşelā dirsın
4. birīhten ve bigirīhten ve bidīden ve binişisten baķīsın daħı buña kıyās
5. eyle. ve emma ol maşādırūñ evveli meftūħ ola meşelā reften ve resten
6. ve kerden bigi. ol be ki bu nev'ı maşādırūñ evveline dāhıl ola mażmūm ve
7. meksur olmaķ cāyızdür. meşelā mażmūmda dirsın büreften ve büresten ve bükerden
- 8.ve meksurda dirsın bireften ve biristen ve bikirden bākīsın dāhı buña kıyās

9. eyle. emmā ol maşādır ki ber le mebnīdür. ber-temīden ve ber-mecīden bigi ve dāhī
10. buñun ğayri bigi. Ve ol be bu nev‘ı maşādırda gelmez. ve ba‘zı acemler ol
11. ber-i ver oğurlar meşelā vertemīden ver mecīden bigi. bāķisin dāhī buña
12. kıyās eyle. ve daħi iki lafz vardır maşādırda dāħil olurlar ver delālet
13. iderler. ol iki lafzuñ biri vā dūr biri fā dūr. meşelā fādāşten ve vādāşten
14. ve ğāh olur ki ikisin bir maşadarda bile getürürler meşelā fāvāberden bigi.
15. ve bāķisin daħi buña kıyas eyle. ve emmā rā daħi iki ma‘naya gelür meşelā goftem

69a

1. goftem ışk-ra dirler ve Türkīde fetħa-i mücerredeyle mu‘teberdir ki andan soñra hā
2. yazarlar. meşelā dirler ki ışka dedim. ve ikinci oldur ki fāriside dirler didüm
3. ışkı-rā. ve Türkīde mu‘teberdir kesre-i mücerredeyle ki andan soñra yazarlar
4. dirler gördüm ışķī. Ve mer dāhī ħarfdür ki evveli esmāda gelür. ma‘na taħşış-ı
5. ziyade ider. meşelā mer ışk dırsin. ve ğāh olur ki bu mer ve rā ikisi bile bir esmāda
6. vaķı‘olur meşelā mer ışk-rā. muźmerde de me-rā ve rā ya‘ni añā. eđer bu mer-i
7. terk idesin ma‘na bozulmaz. ve bir ħarf dāhī ki der dūr. esmāya ve ef‘ale dāħil
8. olur. Esmāda fī ma‘nāsına gelür ya‘ni, źarfiçün olur . meşelā der ħammam
9. dırsin ya‘ni ħamamda. ve der bāźār dersin ya‘ni bazarda ve muźmerdedir
10. dersin. der men dersin ya‘ni bende demekdir
11. ve der mā dersin ya‘ni bizde dimekdür.
- 12.ve bāķisin daħi buña kıyās eyle
13. ve emmā ef‘alde
14. zā‘idçün gelür
15. inşā‘allah te‘ala
16. olana
17. temmet.

Bu bölümde yer alan notlar eserin baş kısmında 1b ve 2a sayfalarında sonradan eklenen hikâye, mektup ve beytlerdir.

Hikâye: 1

Bir gün bir adam bir yere misâfir olup misâfir olan kimesneye demişler ki saña konuğ şahâbını kendiye öldürüp malına alacaktır diyemerķüm fuķarâya ķorkudub misâfir dağı pençereden çıkub firâr idüb giderek bir ‘abûsu’l-vech ve tavîlü’l-ķadd bâdi’

l-beşer bir âdem mûlakî olub mezkûrnâhiyede adam dedi ki ne tarafa tevcih iddüñ deyu’su‘al idüp misâfir adam ahvâli naql idüb adam dedi ki dön gidelim deyüb varub mal alan kimesneyi darb idüb malını aħz idivermiştir.

Hikâye:2

Bu hâlet-i ġarîbe avrat ġürûhına i‘timâd olmadıġına delâlettir ġaflet olunmaya

Bir adam istifra etmek için nişfü’l-leylde hânesinin evi önüne çıkub istifraiderken önünde bir çukur peydâ ve nazar eyledikte mezkûr çukurda üç küp altunmâl e mâl dolu o halde fikr-ü mülâhaza idüb ben bunu çıkarsam ‘avratım görürhalka ifşâ ider evvelâ ‘avratımı tecrübe için bakalum bir ġarip iş peydâidelüm.bu hinde tãvuķ kümesinden üç beyzâ alup yataġa girüpbir miķdâr uyur şekli hareketinden soñra mezkûr adam ķāk ķāk diyerekķalkınca bir yumurta düşürüb şâniyen kezâlik şâlişen yine böyle tâ üç yumurtatamâm oluncaya ķadar .şimdi ‘avratı buna bu hâlde görünce tenbih idüb şâkınbu hâli âhire ifşâ itme deyü yalvardı.‘avrat daġibeġ eyü böyle ġarîbhâl ikimiz miyânesinde vâķı ola nice ifşâ olur deyü söyledi.irtesi ġarîfçarşuya ‘avrat komşuluġa varınca bu sırrı şabr idemeyüb benim ķocam bu gece üçyumurta tōġurdu deyü söylemiş.tevâtur tevâtur üzerine yedi yumurta doğurması zamânepâdişâhın kulaġına ve ġarîfi ihzâr bu hâlimden istifsâr eyledikte belî şusebeble işledüm deyü iķrâr ve küpün biri kendüye in‘am ikisi ġazineye alınmıştır.

Mektup:1

Rūz-ı leyl devam

Ruz (u) leyl du'ā-yı devām eyyāmı 'ömr ü ikbāllerine

ve müdāvimi ve'idi şerī'ati veliyün ni'ami gelüp aţullāhe ve aţu'r-rasūle ve ulu'l-emr-i
minkümmu'cebince amel ide kıllar 'ahd idüp nesye mensiye maķāmında ķonulub bir hüsni
ādetiķadīm-i nazār ve 'ulüvv-i himmetlerinden mutāzarrā'dur ki mektüb-ı şerīfinizde olan ĥitābı
ām olarak.....

Mektup:2

ma'ıyyetinizde ve etrāfınızda mevcūd olan muma ileyh Karpuzlu ķaimmaķamı

ve Aydın Vālisi Mustāfa Aĝa berāber geķüp emri muhāfazaya muķimve emr-i ailşana
iķā'at üzere olun deyü cevāb buyurmuşlar...

Beyt:1

Aldım aĝzuñ ölçüsini zerre deñlü yok vefā

Bī-vefāsın bī-güneş yüzlü

Beyt:2

Yā rab iş bu ĥane dāim 'ızzle ma'mūr ola

Ĝamlu diller gelse içinde bunun mesrūr ola.

FARŞA-TÜRKÇE SÖZLÜK

Bu dizin yazarın sözlükte Farsça kelimeler ve onlara verdiği Türkçe kelimelere göre düzenlenmiştir. Farsça kelimeler arasında nadir de olsa Arapça kelimeler de bulunmaktadır. Bu kelimeler metindeki sayfa ve satır numaralarıyla yazılmıştır.

A

āb	şu	3b-4	āgāriş	eyü yoğrulmuş nesne	6a-1
ābān	yaz ayı	3b-7	āgāriş	aşağa yire giçmek	6a-1
ābaz	āferīn	3b-11	āgāş	harīş itmek	5b-15
ābdelez	ķavuk	3b-5	āgāze	ķuval ķivisi	6a-4
ābdelez	şūluk	3b-5	āgāzkār	iş evveli	5b-14
ābgend	sel ķazduğı yir	3b-10	agenc	dolmuş bağarsuk	6b-6
ābgīne	şırça	3b-9	āgende	at ahır	6b-6
ābgīr	göl	3b-4	āğışte	buğurılmış	5b-14
ābh ^w ār	bīnār	3b-4	āğil	göz uciyla bakmak	6a-3
ābhāne	şu evi	3b-8	ağra	ķiban	6a-2
āb-ı poşt	şehvet	3b-13	āgüş	ķucaķ	6a-2
āb-ı rūğan	öz	3b-7	āhāl	bırakmak	4a-4
ābī	ayvā	3b-9	āhāl	saķat nesne	4a-4
ābidār	sulu	3b-12	āhār	haşıldur ¹⁵⁹	8a-9
ābile tendeki	ķabarcuķ	3b-8	āhaş	bahā	4a-4
ābisten	yüklü ‘avret	3b-6	āhceste	altın işik	4a-8
ābistenkāh	müteveza	3b-12	āhek	alķu ya‘ni kirec	8a-13
ābitābe	ibriķ	3b-7	āhen	demür	8a-15
ābkāme	ķalye	3b-5	āhenc	çekmek	8a-9
ābkeş	saķā	3b-13	āhence	ķenber demüri	8a-12
āblüc	nebāt-ı şeker	3b-11	āhenger	demürce	8b-1
ābriz	şüriz	3b-6	āhenīn	demürden	8b-1
ābrū	yüz suyu	3b-6	āhenk	ķaşid	8a-11
ābşih ^w ār	göl	3b-4	āhenrubā	mıķnaţis	8b-1
ābsitān	ibriķ	3b-5	āheste	arķun	8a-14
ābüdeh	beyhüde sözlü	3b-12	āheste-ter	arķunıraķ	8a-14
āc	fil kemiğı	45a-14	āhiht	çekdi	8a-9
ādrenk	helāk	4a-9	āhihte	çekilmiş	8a-11
ādrenk	renc	4a-9	āhīne	at tavīlesi	4a-5
ādrenk	öç almak	4a-9	āhīr bāb	ķumaş	4a-7
āferīde	yaradılmış	6a-11	āhīrbān	metā‘	4a-7
āferīd-kār	tañrı	6a-10	āhīr-i germāye	ķurna	4a-7
āferīnende	yaradıcı	6a-10	āhīr-i rūz	ikindi	4a-6
āferīneş	yaradılış	6a-11	āhiyāne	eñse	8a-12
āfernek	güzellik	6a-6	āhīz	bünyād	4a-5
āfernek	ululuk	6a-7	āhīzger	yeyici	4a-6
āfitāb	güneş	6a-9	ahkel	ķasnaķ	4a-6
āfitābe	ibrik	6a-8	ahker	od gözi	4a-3
āfitāb-kāh	günī yir	6a-9	āhķūjene	ķaftan düğmesi	4a-7
āftāde	ibriķ	6a-8	ahte	īnenmiş ata	4a-4
āfütāb	aķ yabraķlu bir otur	6b-4	ahter	ţāli‘ ve yıldız	4a-3
āgāh	ţuyulu	6b-8	ahter	fal	4a-3
āgālīş	ķındıruş	6a-3			

¹⁵⁹ ki cāmeye bir ķirişi sürerler.

aḥter-şinas	müneccim	4a-8	āmruġ	qadr	7a-4
āhū	keyik	8a-10	āmūy	bir şehir	7a-2
āhū	ayıb	8a-11	ān	ol	7b-2
āhūbere	keyik buzaġusı	8a-14	ān cihān	ahiret	7b-2
āhūl	laġm	8b-2	ān ki	ol ki	7b-1
āhūpeççe	keyik yavrısı	8a-15	ān zamān	ol zaman	7b-2
ahven	yikşenbe	8a-13	ānān	onlar	7b-2
āhven	gedük	8a-10	āncā est	andadur	7b-5
āhven	neqab	8a-10	āncāende	san	7b-5
ājend	peşimānlık	5a-1	ancaḥt	tama'	7b-11
ājīḥ	demregū	5a-1	āncāy	anda	7b-5
ājīne	toġmaġ	5a-9	ānçe	ol nesne	7b-4
ajnek	büklümdür ¹⁶⁰	5a-13	ānçünān	ancileyn	7b-4
ājuḥ	sigil	4b-15	ande	kertekele	45b-2
aqābīn	yaraġ	45a-15	ān-dem	ol dem	7b-14
āker	erişte	6b-8	āngāh	andan sonra	7b-3
ākīn	ataḥurı	6b-6	āngāh	ol vaġt	7b-4
ākīn	toġma	6b-7	angiştene	yüzük	7a-14
akke	saġsıġan	45b-1	anguşteri	yüzük	7a-15
akrā	erişte	6b-8	anguştuvān	yüzük	7a-14
aqşe	keler	6b-4	anguştuvāne	yüzük	7a-15
āküc	demür kullab	6b-5	ān-ı menest	benimdür	7b-3
āküc	demürlü asā	6b-5	an-ı tust	seniñdür	7b-3
āl	ārām	6b-11	ank	yorqa eşek	45b-2
ālā	taḡşancıl	6b-12	ān-rā	aña	7b-12
ālāne	yuva	6b-14	ar ar	serv	45a-15
ālāyış	bulaşuġ	6b-13	ārām	dinlenmek	4b-8
ālāyış	bulaşmaġ	6b-13	ārāmgāh	dinlenecek yir	4b-8
alefdān	qursaq	45b-2	ārāsete	bezenmiş	4b-5
ālefte	delü	6b-13	ārāyış	bezek	4b-13
alnī	bıçġu	6b-14	ārd	un	4b-6
ālübālū	kiras	6b-11	ārdbīz	elek	4b-6
ālūc	taġ erüġi	6b-12	ārdfürüş	un şaticı	4b-6
ālūçe	qaramuġ	6b-12	ardīne	un aşı	4b-7
ālūvālū	erük	6b-11	ārdüġ	geñirmek	4b-2
āmāc	nişandur	6b-15	ārenc	bilek	4b-1
āmāc	oġ	6b-15	ārḥāle	bulamac	4b-7
āmāde	düzülmüş	7a-1	ārī	evet	4b-13
āmāde	yaraġlanmış	7a-1	ārīn	dirsek	4b-8
āmār	istiġfār	6b-15	ariş	bilek	4b-9
amās	şaş	7a-1	arnebīz	tarḥun	4b-9
āmīġ	qarışmaġ	7a-3	arūs	gelin	45a-15
āmīġ	qarışdurmaġ	7a-3	arūsī	düġün	45a-14
āmīġ	yüce	7a-5	ārvend	tecrübe	4b-3
āmīze	qarışmış	7a-2	ārvend	taġ	4b-3
āmīziş	qarışmaġ	7a-5	ārvend	zahmet	4b-3
āmruġ	yüce	7a-4	aryūn	bilek	45a-15
			ārz	qıymet	4b-2
			ās	deġirmen	5b-4
			āsā	bigi	5a-14

¹⁶⁰kaġımaġdan ya qaşda ya elinde ya yüzde olur.

āsān	geñez	5b-8
āsāyiş	diñlenmek	5b-7
āseme	hayrān	5b-8
āsīb	bük ve kuvvet	5b-1
āsitān	eşk	5b-7
āsitīn	yiñ	5b-8
āsiyā	değirmen	5b-4
āsiyāb	değirmen	5b-4
āsiyābān	değirmenci	5b-5
āsiyāger	değirmenci	5b-5
āsmān	gök	5b-5
āsumāne	saķıf	5b-6
āşī	şulh	5b-13
āşinā	yüzgüç	5b-9
āşinābilib	yüzgüç	5b-9
āşiyān	yuva	5b-10
āşiyāne	yuva	5b-10
aşkan	at	5b-13
aşkar	at	5b-13
āşkū	ţabaka	5b-11
āşpez	yimek bişürüci	5b-12
āşüb	ürkü ve savaş	5b-11
āşufte	delü	5b-12
āteş	od	3b-14
āteşdān	ocaķ	3b-14
āteşengiz	küsegü	3b-15
āteşgād	küsegü	3b-15
āteşin	od bigi	3b-15
āteştāb	külhancı	4a-1
āteşzene	çaķmak	3b-14
atf	şefkat	45a-15
āv	şu	8a-7
āvā	āvazedür	7b-15
āvār	güç ya‘ni zulm	8a-2
avāre	divān-ı hükm	8a-4
āvāre	işsüz	8a-4
āvāre	kaftan yüzi	8a-4
āveh	vāy	8a-5
āveh	veh	8a-5
āvend	dicle	4b-1
āver	yakīn	8a-2
āverd	cenk	8a-1
āvile	ten ķabarcuđı	8a-7
āvīn	ālet	8a-3
āvīsen	kuyegü otı	8a-6
āvnek	hevenk	8a-8
avrend	‘ıyşdür	
	8a-8	
avrenk	taht ve taç	8a-3
avres	ardic	8a-6

avsec	üc bacaķlu diken	45b-3
avus	yas	8a-7
āy	gel	8b-3
āyīn	tura	8b-2
āyīn	resm	8b-3
āyīne	güzegü	8b-4
āzād	aluc	5a-8
āzeķ	bağ budandısı	5a-1
āzenc-i çivāk	son güz ayı	4a-14
āzer	incinmek	5a-8
āzer	pezeri ibrahim	5a-14
āzer	od	4a-14
āzerem	iyer	4a-11
āzerķaş	yıldırım şaķımaķ	4a-10
āzerķaş	gök gürlemek	4a-10
āzerm	ķurmet	5a-10
āzeryün	şaru bir çiçek	4a-12
azīķ	nāle-i nerm	5a-13
āzīn	şehri bezemek	4a-14
āzīne	ayna	4a-11
āzīr	zeyrek	5a-10
āzīr	perhizķār	5a-10
azmān	ķasret	5a-9
azmāyiş	şınayış	5a-11
āzuđ	baş budaķ	5a-9

B

bā	eş	10a-12
ba‘li	kiraz	14b-9
bab	baba	11b-2
bābā	baba	11b-2
bābūne	pençe	11b-2
bābzen	kebab demüri	10b-15
bācenk	küçük terece	10a-11
bād	olsun	10b-2
bād	yil	10b-2
bād-ayuiñ	yigirmi yedinci günü	10b-3
bād kend	debe	10b-7
bādām	payam	10b-12
bādāş	‘ıvaż	10b-13
bādbān	yilken	10b-13
bādefrāh	‘uķūbet	10b-3
bādefrāh	‘ıvaż	10b-3
bāder	ayuiñ toķuzuncı günü	11a-2
bādfere	pırlanķıc	10b-9
bādđar	yay evi ¹⁶¹	10a-3
bādđard	yay evi	10a-4
bādđaye	debe	10b-11

¹⁶¹yani çardaķ badđir daği dirler .

bādhūn	yaz evi	10b-1
bād-ı berīn	şabā yili	10b-3
bād-ı zehr	sam yili	10b-7
bādirīse	ağırşak	10b-6
bādiyāne	razıyane	10b-10
bādper	yonça	10b-9
bādpere	pırlankıç	10b-9
bādrān	yilpūze	10b-10
bādrenbūy	bir otdur	11b-10
bādrenk	turunc	10a-10
bādrenk	şın hıyar	10a-10
bādrīse	ağırşak	11b-4
badrizem	bir marazdur	10b-9
bādrū	ot ¹⁶²	10b-5
bādrū	türe	10b-6
bādrū	berpuz	10b-6
bādrūze	her gün giyilen kaftan	10b-7
bağa	rusbi	14b-10
bāgāh	ayağ taşı	11b-12
bağal	çoltuğ	14b-10
bağyah	bağ yılanı	14b-9
bāh	cima‘	11b-11
bāh	aş	11b-11
bāh	şādlik	11b-11
bahā	kıymet	15b-8
bāhā	aşlar	11b-11
bāhāl	beñlü	11a-6
bahar	bir çiçekdür ¹⁶³	15b-3
baħc	zac	12a-12
baħc	yir üzerine yazılmış	12a-13
bāhem	bile	10a-10
baħsān	eriyici	12b-1
baħşūde	baħş olmuş	17b-8
baħtāver	baħtulu	12a-15
baħte	büyük kuzu	12a-14
bāħtergūn	tulunduğı yir	10a-13
baħtūr	baħtulu	12a-15
baħye	nigende	12a-15
baħyedūz	nigende dikici	12b-1
baj	ħarac	10a-4
baj	bac	10a-4
baj	raşad	10a-4
bāk	ħorħu	10a-5
bāk	buñ	10a-5
bāħdūm	iş āħiri	11a-15

¹⁶²şah-ı sipergam bigi bir otdur. tabibler aña bādrūye ve bādirencūye dirler.

¹⁶³aña āzeryun dirler ve ħuceste dirler.

bāħdūm	āħirkār	12a-1
bāl	bazu ve ħanat	10a-14
bālā	boy	12a-1
bālā	yuħaru	12a-2
bālān	yağma	10a-13
bālān	ħapu öni	10a-13
bālār	ev örtüsi	10a-1
bālāy	eşkün at	10a-1
bālāy	yidek atı	10a-2
bālāy	yidek atı	11a-9
bāle	şüyleki dirsın	10a-12
bālekāne	terece	11a-5
bālīn	yaşduğ	12a-3
bālīş-i ħermīn	gönden yasduğ	12a-6
bāltek	eyer yastuğı	11b-1
bālū	sigil	11a-1
bālū	sigil	11b-3
bālūne	süzgü	11b-3
bālūş	kafir-i menħuş	10a-6
bālūvāne	ebābil ħuşıdur	11a-4
bālūvāye	bir ħuşdur ¹⁶⁴	10b-11
bālūye	ħarlagıç	11a-1
bālvāne	süzgü	11b-3
bālzen	pervaz urucı	10a-14
bām	ħam	12a-5
bām	şabaħ	12a-5
bāmdād	şabaħ	12a-4
bāmū	değnek	12a-4
bāmus	denek	10a-1
bāmus	avāre	10a-1
bān	ılğun	11b-13
bāne	ħasuk ħılı	11b-12
bānek	āvāze	12a-5
bāneñ keş	uvağ ħıgırıcı	12a-6
bānevā	bay	10b-15
bānfeş	gökce dene	11b-9
bānū	ħātun	10a-4
bāpās	ħorħulu	10a-10
bār	yük	11a-10
bār	yol	11a-10
bār	ağaç hasılı	11a-10
bārān	yağmur	11a-14
bārāngirīz	alacuk	11a-5
bārāni	yağmurluk	11a-14
bārbürdār	ħammal	11a-15
bārdān	ħab ħacağ	11a-13
bāre	rüşvet	11a-4
bāregī	at	11a-3

¹⁶⁴bir ħuşdur ki serçe bigi zülzül daħi dirler.

bāreğh	yük yiri	11b-3
bārī	teñri	11a-12
bārigāh	yük yiri	11b-2
bārīk	ince	11a-13
bārīne	yükyeb	11a-13
bārīş	yağmur	11a-14
bār-keş	hammal	11a-15
bārķir	at	11a-4
bārşek	ğayretlü	12a-6
bāstan	pādişahlar	10b-1
bāş	şabr it	11a-6
bāşāme	dirincek	11b-6
bāşe	atmaca	12a-2
bāşenk	üzüm salķımı	10a-11
bāşgüne	başı aşığa	11a-6
bāştürük	şıgırcuķ	11b-4
bāşü	değnek	10b-15
bātinkān	badlıcan	12a-4
bā-tū	senüñile	10a-13
bāver	inanmaķ	12a-5
bayāstū	ķoķmış ağızlu	15b-10
bāz	açuķ	11a-7
bāz	bazu	11a-7
bāz	ķulac	11a-7
bāz	doğān	11a-8
bāzār	eve örtülen mertek	11a-3
bāzdāngerbazbend	eyleyici	10b-12
bāzdār	doğancı	11a-8
bāzdār	dogancı	12a-3
bāzdem	bīhude	10a-15
bāzdem	hedeyan	10a-15
bāzger	doğancı	11a-8
bāzī	oyun	11a-8
bāzīger	oyuncu	11a-9
bāzīķ	sibek	11b-12
bāzrum	herze	10a-10
bāzū	ķol	11a-9
bebr	ķaplan	12a-7
bebr-i biyān	ķaftan ¹⁶⁵	12a-7
beçe	yavri	12a-12
beçekem	yay adı	12a-11
bed	yaramaz	12b-3
bed-dil	ķorkaķ	12b-3
bedendiş	yaramaz	12b-7

¹⁶⁵bir ķaftandır ki ķaplan derisinden. Rüstem-i Zāl ānı cenkde geyeridi ve dirler ki ānı cennetten getürmişlerdür

bedhū	yaramaz hulu	12b-3
bedhūş	delü	12b-7
bedī	yaramazlık	12b-2
bedīd	aşikāre	12b-7
bedkem	giru	12b-2
bed-ķiş	yaramaz dinlü	12b-4
bedraķaķulağuz	ķutmaķ	12b-3
bedrām düzelmiş	şoķbet	12b-5
bedrām	bezenmiş bağ	12b-5
bed-rāy	yaramaz tedbirlü	12b-4
bedre	kise	12b-4
bedre	ķul ve ķaravaş	13b-14
befce	tükrük	14b-10
befteri	küçi	14b-11
beh	bayķuş	15b-8
behādür	erliklü	15b-9
behmen	orta ķiş ayı	15b-6
behmen bir padişah	adıdır	15b-6
behmenmahın	ikinci günü	15b-5
beñnū	yıldırım	12a-13
behr	içün	15b-3
behrām	merih yıldızı	15a-15
behrāmbir	padişah adıdır	15a-15
behrām	bir gün adıdır	15a-15
behre	naşib ve önde	15b-2
behremān	ķızıl yaķut	15b-1
behremān-naķışlu	yufķa harir	15b-1
behrever	naşiblü	15b-2
behri	birez	15b-3
bek	ķurbağa	14b-15
bek ü lek	ra'nālık	57a-9
bek ü lek	hünersizlik	57a-9
bekmāz	süci	14b-11
bekül	nişanedür	14b-12
belāze	fāsıdkār	15a-3
belek	yapraķ	15a-2
belham	şapan	15a-3
belken	mancılık	15a-4
belle	nerdüban	14b-15
belmeriş	ķaba şaķallu	15a-4
bem	yuķaru	15a-5
benāder	çıban	15a-14
benc ü benk	eşrar	15a-8
bend	hīledür güreşte	15a-6
bend	bāğ	15a-7
bende	kul	15a-7
bendegī	ķulluķ	15a-8
bendgīr	ķatil ağacı	15a-7
bendgīr	bend bağlayıcı	15a-7
bendküşāt	boğan	15a-6

bendūz	çuvalduz	15a-7
benpiz	herkiz	15a-7
ber	üzre	13b-4
ber	gögüs	13b-4
ber	yimiş	13b-4
ber maḥīde	aķ oğlan	13a-11
berāh	güzelik	13a-9
berāz	güzlik	12b-15
berāz	ķayış	13b-14
berāz	öğendire	13b-14
berāzde	zivle	13b-3
berāzed	yaraşur	12b-12
ber-bend	kümüldürük	13b-2
berberdşān	ümmeť	13a-4
berbuť	ķopuz	13b-13
berbutzen	ķopuzcu	13b-13
bercās	nişāne	12b-15
berd	ıraķ ol	12b-11
bere	ķuzı	13b-4
bere	ķuzı	13b-4
berede	tuḥme	13b-1
beren	sürgü	13b-1
berf	ķar	13b-8
berġast tavara	virdükleri ot	12b-10
berġ	biraz	13a-15
berġafc	ađırlıķdur ¹⁶⁶	12b-10
berġāş	azm	13a-2
berġī	ba‘zı	13b-1
berġūr	ortak	12b-13
ber-işan	añlara	13b-5
berķ	yapraķ ve baraķ	13b-3
berķ	yıldırım	13b-14
berķem	men itmek	12b-14
berķend	öñi	12b-12
berķüstüvān	at tonı	13b-7
ber maḥīde	aķ oğlan ¹⁶⁷	13a-11
bermiġten	bir kimseye edeb itmek	13a-5
bernā	yiġit	13b-6
bernāyün-feridunuñ	öküzidür	13a-5
bersām	bir maraźdur ¹⁶⁸	13b-3
berte	bart baş	12a-10
berter	ťavķ	12b-13
berter	tac	12b-13

¹⁶⁶ ađırlıķdur ki uyķuda adem üzerine dūşer.

Tāzide aña kābus dirler.

¹⁶⁷ ya‘ni ata ana buyruğın tutmayan.

¹⁶⁸ Ćatıldı yani şavť ki barmaķlardan veya avāiclardan zāhir ola.(Ĥalimī)

berter	yücerak	13b-5
berteş	bađarsuķ ağrısı	13b-10
berťale	ķabalak	13b-5
berū	ķaş	13a-9
bervā	yiġit	13b-6
berz	tuḥme	13b-8
berzen	soķak ucı	13a-8
berzen	maḥalle	13a-8
berzīn	imamlar	34b-10
berzker	ikinci	13b-8
bes	yiter	14a-12
bes	nice	14a-12
besā	iy nice	14a-12
besağ	şırçadan ev	14a-13
besāk	bir tacdur ¹⁶⁹	14a-11
besāvend	şı‘run ķafiyesi	14a-13
besī	çok	14a-12
bessed	incü	14a-15
bessedker	incüci	14a-15
best	dülbend	14a-13
beste	bağlu	14a-10
besyih	yaraķ	14a-10
beşār	nişār	14b-1
beşter	mikāildür	14b-2
bet	ġaşıl	12a-9
betā	ķo	12a-9
beter	yavuzraķ	12a-10
betiyāre	bela	12a-11
be-tū	senüñile	12a-10
beť	ķaz	14b-9
beť-ābī	ķara ķaz	14b-9
beyġare	la‘net	15b-9
bezağ	ķurbaġa	14a-6
bezd	aġacdur	14a-2
beze	günah	14a-5
bezekār	yazuķlu	14a-5
bezm	şohbet	14a-5
bī-ān	ansuz	17b-1
bīcāde	kehrubā	16b-4
bīcān	cansuz	17a-1
bīcāz	kehrubā	16b-4
bicsik	ötüci	16a-1
bīd	sögüt	16b-12
bīd encīr	kendir aġacı	16b-13
bīd müşķ	ķoġulu söġüt	16b-12
bīdād	zulum	16b-14

¹⁶⁹ bir tacdur gül-ü reyġandan ‘ışret güninde pādişahlar başları üzere ķor.

bīdār	uyanık	16b-14
bīdere	çulha çukuru	16b-13
bīgāh	ir yani vakitsüz	17a-15
bīgāne	yad	17b-2
bih	eyu	16a-14
bih	eyvah	16a-14
bīh	kök	16b-14
bīh ^w āb	uykusuz	17b-4
bīh ^w ay	dadsuz	17a-8
bīh ^w āy	dadsuz	17b-5
bīh ^w āy	tuksuz	17b-5
bihi	eyulik	16a-15
bihil	ko	16a-15
bihişt	ko	16a-15
bihişt	uçmak	16a-15
bīhken	kök kazıcı	16b-14
bihter	eyürek	16a-15
bīhüde	baıl nesne	16b-6
bīhüde	herze	16b-6
bīhüş	ağılsuz	17b-1
bīhüz ¹⁷⁰	kaftandür	16b-5
bije	eğer otı	16a-5
bijend	şahra hıyarı	16a-5
bīkār	işsüz	17b-4
bil	ço	16a-11
bīm	buñ	17b-3
bīm	korhu	17b-3
bīmār	şayru	16b-11
bīmār-ı jun	şayrucağı	16b-11
bīmārī	şayruluk	16b-12
bīmār-terin	şayrurak	16b-11
bī-men	bensüz	17b-1
bīnā	görer	17b-3
bināküş	kulağ dibi	16a-12
bīnāyī	gözcilik	17b-3
bind	devlingec	16a-13
bīnend	şāğışdur	16b-3
bīnende	görüci	16b-3
bīnī	burun	17b-2
bī-o	ansuz	17b-1
bīr	cāme h ^w ābdür	16b-6
bīrāh	yolsuz	17b-2
birāzer	kardeş	13b-7
birciş	müşteri yılduzı	16a-2
bīreh	yolsuz	17b-2
bīrenk	heyülā	16b-7
biriş	perişān	16a-2
birişek	yaylak	16a-3

¹⁷⁰kaftandür ki od öninde şararmış ola ve dağı bir nesnedür ki yanmağa yakın ola.

birsām	bir marazdur	16a-4
bīrūn	taşra	17b-3
biryānī	biryancı	16a-4
bīrzen	karı	17a-8
bīsīt	yağur	16b-10
bismil	depelenmiş	16a-5
bīst	yigirmi	16b-10
bīstikānī	mancımık	16b-10
bīş	artuk	17a-3
bīşe	mişe	17a-2
bīşin	artukluk	17a-3
bīşkiliz	nişan itmek	16a-9
bīşkiliz	gedük itmek	16a-9
bīşter	artugurak	17a-3
bitik	çeküç	16a-1
bī-tū	sensüz	17b-1
bītyan	düşman	16a-1
bīve	tu avrat	16b-4
bīver	on bin	16b-3
biyābān	yaban	16b-9
biyū	güve	16b-13
bizist	el karışı	16a-4
bizişk	ötücü	16a-5
bū ki	ol ki	19a-6
būbdān	kararcık	19a-4
būbū	hüdhüd	19a-4
bud	izī	17b-10
buğāz	çivi ¹⁷¹	18b-1
būgnic	çörek otı	19a-6
buğrā	salma aşı	19a-2
buğrāk	salma aşı	19a-2
buğunc	çörek otı	18b-2
būhale	endüz	19a-5
būhale	karkahen	19a-5
buḥberi	buḥari ocağı	17b-9
buḥsüb	horuldamağ	17b-9
buğ	böri	19a-12
buğalemün	bir canavar	19a-7
būlkencek	meshare	19a-6
būm	baykuş	18b-15
būm	vilayet	18b-15
būm	bir otdur	18b-15
būnise	sikek	19a-13
būpā	koḥulu	19a-4
būpā	bilegen kimse	19a-5
būpānek	ma‘ide-nüş	19a-5
burc-ı gevz	cevza burcı	17b-14
burs	yular burunnuğı	18a-1

¹⁷¹çividür ki dülgerler ağaç ortasına korlar.

būs	eleğimsağma	19a-9
būse	eleğimsağmal	19a-9
būse	öpmek	19a-9
būsitān-ı efrūz	çiçek	19a-10
būş	çabuk	19a-3
būşā	fikir	19a-2
būtīmār	balıkcıl	19a-7
būy	koşu	19a-3
būy-nāk	koşulu	19a-4
buzrukī	ululuk	18a-7
būk	la'1	18b-14
būk	asi	18b-14
būk	çaçmak kavı	18b-14
būk	buğday	18b-14
bülend	yüce	18b-4
bülendīn	ev çevresi	18b-3
bülendīn	kapu yöresi	18b-3
bülen-ter	yücerak	18b-4
bülfüne	avratlar kızılı	18b-7
bülūç	bir kavmdür ¹⁷²	18b-5
bülūs	cerb söz	18b-4
bün	dikme	18b-11
bünāver	çıban	18b-12
bünd	çaylak	18b-9
büne	yükyab	18b-12
bünk	aşıl ve agū	18b-11
bünkār	eyü ev	18b-12
bünyāre	divar	18b-10
bünyāre	çirkin şuret	18b-10
bürāz	üğendire	17b-11
bürd	bir dürlü alacadur	17b-12
bürd	ilettdi	17b-13
bürdbār	yük çekici	17b-12
bürke	şuluğ	17b-15
bürnā	yiğit	18a-1
bürnīs	hırkalık	18a-2
bürrān	keseken	17b-12
bürrende	kesici	17b-13
bürūmend	kuvvetlü	18a-1
bürūn	taşra	18a-1
bürūt	bıyık	17b-15
bürz	yücelik	17b-11
büz	keçi	18a-6
büzbāz	keçici	18a-6
büzgāle	oğlak	18a-6
büzruk	ulu	18a-6

C

¹⁷²bir kavmdür ki Türkmenlerden gāyet ağılsuz olurlar.

cādīdan	ebed	23a-9
cāf	mütegayir ādem	22b-4
cāf cāf	rusbi avrat	22b-3
cāh	manşıb	22b-9
caḥş	bir nesne ¹⁷³	23a-12
cājū	necis	23a-5
calāb	şalkım küpe	24a-10
cām	piyale	22b-11
cāme	kaftan	22b-11
cāmebādūz	iç tonı	22b-11
cāmedān	ton koyacağ	22b-12
cāmeḥwāb	döşek	22b-10
cāmekī	kaftanlık	22b-12
cāmīn	südük	22b-13
cāmūs	şu şıgırı	22b-13
cāndār	cellad	22b-6
cān-keş	azrāil	22b-8
cānsitān	can alıcı	22b-6
cārū	süpürke	23a-4
cārūb	süpürke	23a-4
cārūbzen	süpürücü	23a-4
cāvcāv	serçe	22b-4
cāvedān	ebed	23a-9
cāverd	ağ diken	22b-14
cāvers	taru cāsus	22b-14
cāvīd	ebed	23a-9
cāy	yir	22b-7
cāy-i kāh	mağam	22b-8
cāy-i kirīz	kaçacağ yir	22b-7
cāy-i penāh	sığınacak yir	22b-7
cāz	çiç	23a-5
ceder	dört yıllık deve	23a-15
cef	bizden kav	24a-3
cefne	çanağ	24a-3
cefreste	measure	24a-4
celed	çaltılığlu	24a-11
celep	faḥişe avrat	24a-10
cem	şah adıdur	24a-12
cemst	güher ¹⁷⁴	24a-11
cenābebend	alın bağı	24b-4
cendel	şandal	24b-3
cenībet	yidek atı	24b-3
cerez	çekük	23b-7

¹⁷³renc badılcan bigi bir nesnedür Kilan ve Fergāna ḥalkınun boynunda çıkar depe gibi olur amma zaḥmet virmez ve likin eğer keseler helāk olur.

¹⁷⁴alçağ bahalu bir güherdür gök renklü kızıla māyil.

ceş	bayram	23b-13
cev	arpa	24b-5
cev-âb	arpa şuyı	24b-7
cevîn	arpalu	24b-5
cevşen	cebe	24b-6
ceyb	yağa	24b-12
cigerekende	yağ bağı	24b-14
cigerî	rīvās	25a-1
cīlān	ğāb-ı gürkanı	25a-4
cīlān	kırtlu mişe	25a-5
cīlān	çuluğ	25a-5
cirçe	kaluğan	24b-13
cistan	meşel	25a-5
civāz	havan ¹⁷⁵	25a-3
culnār	nar çiçeği	25a-13
cūm	aluç	25b-7
curcura	nesne kabı	25a-9
cūş	kıynamağ	25b-4
cūşbere	börek tutmac	25b-4
cūşış	kıynamağ	25b-4
cūy	ırmağ	25b-1
cūy	istemek	25b-1
cūyende	isteyici	25b-1
cūyibār	uvacuğ ırmağ	25b-7
cüğd	baykıuş	25a-12
cūhud	inkar	25b-9
cūhūdānekūşt	kav	25b-10
cūhūdānekūşt	nohut	25b-10
cūnbūş	hareket	25b-1
cūrre	emzük	25a-10
cüst	tiz	25a-11
cūvān	yiğit	25b-8
cūvanmerd	cömert	25b-8
cūvānmerd	yiğit	25b-8
cūvāz	havan deste	25b-8
cüz	ayru	25a-10
cüzā	ayru	25a-9
cüzākāne	ayru ayru	25a-9
cüzd	ütülgen	25a-10
cüzdere	kağırdak	25a-11

Ç

çābuk	çüst	22b-8
çāçenk	serçe	23a-6
çāçile	babuc	23a-6
çağ	boyunduruğ	23b-15
çağz	kırbağa	24a-1
çağzābe	kırbağa yosunı	24a-1

çağzvāre	kırbağa yosunı	24a-1
çāh	kıyu	22b-9
çāhçir	çağsur	23a-15
çāhviz	kıyu arıdacağ	22b-10
çāhyüz	kığa çıkırkı	22b-9
çāk	bir kışdur ¹⁷⁶	22b-4
çāker	kıul	23a-8
çālāk	yırılmış	22b-5
çalğūze	kıozak	24a-10
çālış	cenk	22b-13
çāme	şı'r	22b-13
çāmīn	işemek	23a-1
çāne	çene	23a-8
çār	dört	22b-15
çār-deh	ondört	23a-1
çarğ	gök	23b-1
çarğ	katı yay	23b-1
çarğ	kaftan yağası	23b-1
çarğ	çıkırık dolab	23b-1
çār-hezār	dört bin	23a-2
çārmin	dördüncü	22b-15
çār-şad	dört yüz	23a-2
çār-sad hezār	dört yüz bin	23a-3
çāş	çiç	23a-9
çāşt	kışluk	23a-7
çāştkağ	kışluk vağı	23a-7
çāvüle	göl	23a-5
çeb	sol	23a-10
çeft	bükülmüş nesne	24a-3
çefte	asma	24a-2
çegāle	kışlar çavkı	23b-14
çegāme	kaşide	23b-15
çegane	yapalağ	23b-15
çegāne	ıklığ	23b-15
çegane-i rez	bağ evi	24a-1
çegū	baykıuş	24a-1
çegūneni	nitesin	24b-15
çeh	ğarfı teşğirdür	24b-7
çeh	kıyu	24b-8
çeh	dürüşmek	23a-12
çeh	şuçımağ	23a-12
çehar	dört	24b-8
çehār pāy	dört ayaklu	24b-10
çehār-deh	ondört	24b-9
çehār-hezār	dört bin	24b-9
çehār-şad	dört yüz	24b-9
çehār-sad hezār-dört yüz bin		24b-10

¹⁷⁶bir kışdur ki kıarka mığtarınca eti kaç eti tağı bigidir.

¹⁷⁵sarımsağ döğecek havan

çehre	yüz	24b-8	çerb	özlü	23b-6
çek	kaızı binisi	24a-8	çerb dest	öz kişi	23b-7
çekād	tağ başı	24a-4	çerbiş	öz	23b-6
çekād	baş örtüsü	24a-4	çerbū	öz	23b-6
çekād	saçı olmayan	24a-4	çerende	otlayıcı	23b-5
çekād	çekük	24a-7	çeres	serçe kuşu	23b-8
çekāle	dirhüş	24a-8	çerha	çıkırık	23b-2
çekānder	çükündür	24a-2	çerha	kalқан	23b-3
çekāvük	çekük	24a-8	çerhale	kaluğan	23b-3
çekik	serçe	24a-7	çerhatir	çekre okı	23b-2
çekrābe	kurbağa yosunu	24a-4	çerhişt	mengene	23b-3
çekre	taula	24a-8	çeride	defter	23b-5
çekūnegi	nitelik	24b-15	çerm	gön	23b-7
çekül	bir kuştur ¹⁷⁷	24a-6	çesut	çadır-ı çar	22b-15
çelāgez	çandarcı	24a-10	çeşm	göz	23b-10
çelākez	çandarcı	24a-10	çeşiş	tāviş	23b-12
çelipā	hac	24a-9	çeşme	biñar	23b-11
çem	muḡni	24a-13	çeşmekeh	gözlük	23b-13
çemān	şalınıcı	24a-13	çeşmesār	biñarlu yir	23b-13
çemāne	süci kabağı	24a-14	çeşmezün	çeşmek	23b-11
çemest	düzülmiş	24a-12	çeşm-i āgīl-göz uciyla bakmaq	23b-10	
çemlül	şalıncağ	24a-13	çeşm-i bend	göz bağlayıcı	23b-11
çemş	serkeş at	24a-12	çeşm-i menām heykel	23b-9	
çend	niçe	24b-3	çeşzid	ince āvaz	23b-12
çendān	ol kadar	24b-4	çeteneren	bağ evi	23a-11
çendel	şandal	24b-3	çetur	sera perde	23a-11
çendin	bu kadar	24b-4	çevsit	çeldiremek	24b-6
çengāl	kullāb	24b-2	çevsit	çirildemek	24b-6
çengi	çenk çalıcı	24a-15	çezd ötlügen çekirge	23b-9	
çengül	toğan	24b-1	çezdere	kağırdağ	23b-8
çengül	şahin minḡari	24b-1	çezdere	girek	23b-8
çeng-zen	çeng çalıcı	24b-1	çide	dirilmiş	25a-8
çenk	çalku	24a-15	çiger	yağ bağı	24b-14
çenk	minḡār	24a-15	çigüt	yaşduğ içi	25a-6
çenkāl	kaaynağ	24b-2	çih	harf-i istifham	25a-3
çenkālḡ ^{ast}	ovmac aşu	24b-2	çih	ne	25a-4
çepçele	zılık	23a-10	çihil	kırık	25a-4
çepe	solak	23a-10	çihre	yüzdür	25a-4
çerağ	çaḡır toğan	23b-8	çi-küne	nite	24b-15
çerāgāh	otlak yiri	23b-4	çil	kırık	25a-1
çerāgeh	otlak yiri	23b-5	çil hezār	kırık bin	25a-2
çerām	otlak	23b-4	çilāger	çilingir	25a-2
çerāmen	otlak	23b-3	çilvīz	müfsid	25a-1
çerāmīn	otlak	23b-3	çilvīz	ğammaz	25a-1
çerāst	çırlamak	23b-6	çin	büklüm	25a-6
			çin	bir şehir adı	25a-6
			çine	kuş yimi	25a-6
			çinik	kurumış gevde	25a-2
			çinik	edük demüri	25a-2
			çi-ra	neyiçün	24b-14

¹⁷⁷bir kuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tazide kubbara dirler ve İsfehāniler müje dirler.

çirāgvāre	kelebek	24b-13
çire	yiğit	25a-7
çiregī	yiğitlik	25a-7
çirre	karlağuc	24b-13
çiz	nesne	25a-7
çizū	giri	25a-7
çüb	ağac	25b-2
çübekzen	pāsbān	25b-3
çūbnān	oğlağı	25b-2
çūğ	boyunduruğ	25b-7
çūğ	şu arķı	25b-9
çuğrād	yoğurt	25a-11
çulāh	çulha	25b-7
çullah	çulha	25a-13
çūn	nite	25b-5
çūn	bigi teşbih	25b-6
çūn	'illet içündür	25b-6
çūnest	nitedür	25b-9
çūnī	nitesin	25b-6
çūpe	oğlağı	25b-4
çūp-i siyār	şapanagacı	25b-3
çūpīne ağac	delegen kuşu	25b-2
çūpsāy	dörpi	25b-2
çūze	yavru	25b-5
çūzedūk	ağırşak	25b-5
çūğ	boyunduruğ	25a-12
çūğbūd	kirevle	25a-12
çūğdān	baykuş	25a-11
çūğündür	çükündür	25a-12
çūnāğ	öküz eyeri	25a-15
çūnāğ	depünki	25a-15
çūnān	ancıleyin	25a-14
çūnānest	eyledür	25a-14
çūnanki	şöyleki	25a-15
çūnīn	bunculeyin	25a-14
çūnīnest	böyledür	25a-14
çūnk	ķara dul	25a-15

D

dād ū sited	almağ virmek	29b-4
dād-adil	ādil	29b-5
dādār	tanrı	29a-14
dāddih	ādil	29b-5
dāder	ķardaş	29b-11
dād-ü ger	ādil	29b-5
dağ	kel	30b-6
dāğ	nişan ¹⁷⁸	29b-1
dağal	zağal	30b-6

¹⁷⁸şol dağdür ki ādeme vesāyir hayvanāta yaqarlar

dağalzen	ķalb kişi	30b-6
dağar	taş	30b-6
dāh	ķul	29b-3
dāh	ķaravaş	29b-3
dāh	on	29b-3
dāh	bir gümandür	29a-13
dağl	tağıl	30a-2
dāl	ķartal	29b-11
dāl	semüz	29b-12
dāl	ğarf	29b-12
dāle	ķartal	29b-11
dālğurmā-ğurma	oğulduruğı	29b-13
dālīn	çömlekçi kuşu	29b-8
dālpere	serçedür	29b-12
dālūje	turķay	29b-13
dām	tuzağ	29b-8
dāmād	güyegü	29b-15
dāmān	etek	30a-1
dāmen	etek	30a-1
dām-ü ğul	ur	29b-7
dān	taş furun	29b-9
dān	bil	29b-10
dān	ķarķalmağ	30b-13
dāne	dene	29b-14
dāne	bililü	29b-15
dānek	direm	29b-14
dānije	mercimek	29b-13
dānir	ķılçık	29b-9
dāniş	bilmek	29b-5
dānişmend	bilici	29b-7
dār	saray	29b-7
dārā	pādişāh adıdur	29b-6
dārāz	yeyüci	29b-9
dārbūy	ud	29b-3
dārī	anbarcı	29b-6
dārū	ot	29b-10
dārūdān	ot ķoyacağ	29b-10
dās	orağ	29a-14
dās	ķındıra	29a-14
dāse	ķılçık	29b-10
dāskāletere	biçecek orağ	29b-3
dāş	furun	29b-6
dāşād	ağā	29a-13
dāver	każi	29b-7
dāverī	ķazılığ	29b-8
debbe	gön bardağ	30a-1
debbeger	gön bardağcı	30a-1
dece	ğırman mūhri	30a-2
ded	ķurt	30a-2
dede	yırtıcı canavar	30a-3

dedūdām	kurt kuş	30a-3	dergāle-dagdağı uşacuk yol	30a-7	
defender-ana	ayruk kız kardeş	30b-7	derhīm	yaramaz tab ⁴	30a-5
deh	on	30b-15	derhīm	nāhoş	30a-5
deh hezār	on bin	30b-15	deriçe	terece	30a-6
dehān	ağız	30b-15	derivā	sünekū	30a-5
dehāz	çağırmaç	30b-15	dermānde	āciz	30a-9
dehen	ağız	30b-15	dertnāk	dertlü	30a-9
dehle	kındıra	30b-15	derün	içeru	30a-10
dehne-i likām	oban ağızlığı	31a-1	dervāy	aşılmış	30a-3
dehre	na'lbend orağı	30b-14	dervāze	şehir kapusu	30a-6
dejāhenk	yaramaz hulu	30a-12	derya	deniz	30a-6
deje	hırman mühri	30a-12	deryūze	şehir kapusu	30a-6
dejem	burtarmaç	30a-13	derz	yiv	30a-8
dejine	bez	30a-13	derzāde	savacaç tahtası	30a-7
dejüne	hallaç yayı	30a-12	desmer	dağ başı	30b-4
dele	sañsar	30b-9	desmer	şaru dane	30b-4
dellāle	pezevenk	30b-8	dest	el	30a-14
delv	kuğā	30b-8	dest be dest	elden ele	30b-1
delvāsiyā	deniz oluğı	30b-8	dest efrāz	alet	30b-1
delvāsiyā	değirmen sepedi	30b-8	destān	hile	30b-3
dem	nefes	30b-9	destān	hikāyet	30b-3
dem	körük	30b-9	destār	dülbend	30b-3
demā	şulmaç	30b-9	destārçe	dülbend	30b-4
demāme	deblek	30b-10	destās	el değirmeni	30b-2
demdeme	gürüldü	30b-10	destāvīz	armağān	30a-15
deme	dipī	30b-9	deste	tutaç	30b-3
demsāz	munīs	30b-10	deste	şab	30b-3
dend	ebleh	30b-11	destegāh	baylık	30b-3
dend	kağusuz	30b-11	destenbūye	yıylayacak	30b-2
dendān	diş	30b-13	destevāne	ellik	30b-4
dendān çöp diş	kurdayacak	30b-13	dest-gir	tutsaç	30b-1
dendāne	kilit dişi	30b-13	destī	tağar	30b-2
deng a denk	beraber	30b-11	destī	küpecük	30b-2
dengāle	borı āvāzı	30b-12	dest-i erbincin	bilezik	30a-14
denk	hayran	30b-11	dest-i res	el irüşür nesne	30a-14
denklāle	buz	30b-12	destine	kol bağı	30a-13
der	kapu	30a-8	destiyār	muāvin	30a-13
der	-de	30a-8	destnamāz	abdest	30a-15
der h ^w āst	dilek	30a-9	deşne	hançer	30b-5
derā	çañ	30a-5	deş	ova	30b-5
der-ān	anda	30a-10	deştevān	korucu	30b-6
derāy	çañ	30a-4	devāc	yorқан	30b-14
derbān	kapucu	30a-8	devre	yama	30a-8
derd	ağrı	30a-9	devzek	kaşa nesne	30b-14
derd-i çeşm	göz ağrısı	30a-11	dey	kış	31a-1
derd-i ser	baş ağrısı	30a-10	deycūr	kaşaņu	31a-3
derdimend	dertlü	30a-10	deyden	hu	31a-3
dere	dere	30a-11	deylemek	bu	31a-2
dere	karın	30a-11	deymāh	kış ayı	31a-1
dergāh	kapu	30a-7	deyr	kilise	31a-2

deyüçe	güve	31a-2	dirāzbālā	uzun boylu	31a-9
deyüçe	örümcek	31a-2	dirāzene	uzunca	31a-9
dezek	destarçe	30a-11	dirāz-ı od	maverāinnehr	31a-10
dībā	harīr	31b-8	direm	aķçe	31a-6
dibīr	yazıcı	31a-4	diremzen	aķçe kesici	31a-6
dibīristan	mekteb	31a-4	direnme	yavşan	31a-6
dīdār	yüz	31b-3	direv	biçmek	31a-5
dīde	göz	31b-4	dirfeş	alem	31a-5
dīdebān	gözci	31b-4	dirhaş	yıldırımak	31a-4
dīdever	görür	31b-4	diriğ	haşret	31a-10
diger	dağı	31a-13	diriğ	hayf	31a-10
dīger	dağı	31b-8	diriğ	men‘ itmek	31a-10
dih	köy	31a-15	diriğ	kıymamak	31a-10
dih	vir	31a-15	dīrīne	kađīmī	31b-5
dīh	köy	31b-5	dirnek	eğlenmek	31a-8
dihdār	köy issi	31a-15	dirre	töre	31a-9
dīhdār	köylü issi	31b-5	dīrrfeş	demür bīl	31a-5
dīhīm	tāc-ı muraşşa‘	31b-5	dirvāh	iri nesne	31a-8
dihīş	aā	31a-14	dīs	şüret	31b-2
dihīşt	yigānegī	31a-15	div-fersāy-uçuk	ıtutmuş kimse	31b-2
dihkān	köylü,ekinci	31a-15	dīv-i kendüm	çavdar	31b-3
dīhmed-ayun	on beşinci günü	31b-6	dīv-i kendüm	buğday biti	31b-3
dīje	mor renk	31b-4	dīvlāh	ıssuz yir	31b-1
dijem	kağıgulu	31a-11	dīvpāy	örümcek	31b-1
dijem	kağıgu	31a-11	dīvsuput	kağa yonca	31b-2
dijem	ürpermiş nesne	31a-11	dīvsuput	buturaķ	31b-2
dijem	kağı nesne	31a-11	diy	dün	31b-6
dijhīm	söğmek	31a-12	diz	kağal‘a	31a-12
dijhīm	bed tağab‘	31a-12	dū	iki	32a-13
dīk	dün	31b-6	dūbīsthezār	İki yüz bin	32a-15
dīk	çömlek	31b-7	dūd	tütün	32a-10
dīkdān	şacayaķ	31b-7	dūd	huy	32a-10
dīkgīr	ıtutacaķ	31b-8	dūdāhenk	tüfek	32b-2
dīkpāye	şacayaķ	31b-7	dūde	mürekkeb	32a-9
dil	yürek	31a-13	dūde	tütün	32a-9
dilāver	yürekli	31a-13	dūde	oba	32a-9
dilgīr	ürkek	31a-13	dūdele	çelik oyunu	32b-3
dilīr	bahādur	31a-13	dūdmān	oba	32a-10
dīne	dünki	31b-6	dūğ	ayran	32a-7
dingil	ebleh	31a-14	dūğ	haşır kuğası	32a-8
dingil	bī-endam	31a-14	dūga	süzme yoğurt	32a-8
dinme	dilkü	31a-14	dūh	haşır kuğası	32a-5
dīr	giç	31b-4	dūhezār	iki bin	32a-14
diraşşan	yıldırıcı	31a-5	duhter	kıız	31b-10
diraht	ağaç	31a-6	duhter ender	üvey kıız	31b-10
dirahtārāk	misvak ağacı	31a-7	duhterine	kıız	31b-10
dirahtāne	mertek	31a-7	dūje	buturaķ	32b-3
dirahtāne	direk	31a-7	dūk	in	32a-12
dirahtistān	ağaçlık	31a-8	dūkārd	şındu	32a-15
dirāz	uzun	31a-9	dūktirāş	inci	32a-13

dül	kuğa	32a-9
düle	kasurğa	32a-9
dümüy	kızgıl	32b-1
dün	alçaq himmetlü	32a-7
dür	ırak	32b-1
dürbaş	boz tağan	32a-15
düş	omuz	32a-10
düş	dün gice	32a-10
düş	şagın	32a-12
düşā	şagın	32a-11
düşāb	bekmez	32a-11
düşide	şagılmış	32a-12
düşine	dün gicelik	32a-11
düşize	bikr-i kıız	32a-12
düvist	iki yüz	32a-14
düzağ	şam	32b-2
dübır	vezir	31b-9
dügbā	bozca aş	32a-8
dügū	süzme yoğurt	32a-8
düh	haşır kuğası	31b-9
dühel	tavul	32b-4
dühelbān	tavulc	32b-4
düh̄t	kız	31b-9
düj	bez	31b-14
düjibe	ugurluğ nesne	31b-15
düjüne	hallaç yay	31b-15
dükdān	ikilik	32a-13
dükriye	ağırşak	32b-1
dülām	aldamaçlık	32a-2
düm	kuşruk	32a-3
dümdār	kuşruklu	32a-3
dümmel	çıban	32a-3
dünb	canavar kuşruğı	32a-4
dünbāl	at kuşruğı	32a-4
dünbe	kuşruk	32a-4
dünbel	çıban	32a-4
düpeyker	bir burcdur	32a-5
dür	incü	31b-12
dürbīn	eyü fikirlü	32b-1
dürbīn	ırakdan görücü	32b-1
dürc	şandukca	31b-12
dürc	kabarcuğ	31b-12
dürdāne	incü	31b-12
dürīşe	dürdāne	31b-11
dürūd	esenlik	31b-13
dürüg	yalan	31b-10
dürüg-zen	yalanc	31b-11
dürüger	dürger	31b-11
dürüş̄t	iri	31b-11
dürüş̄tī	irilik	31b-11

düstekān	ma'şuğa	32a-6
düstekāni	şarab bakıyesi	32a-6
düstür	vezir	31b-15
düşhār	düşvār	32a-1
düşmenī	düşmenlik	32a-2
düşnām	sögmek	32a-1
düşnāmdih	söğücü	32a-2
düşvār	düşvār	32a-1
düvāl	şırım	32a-9
düvāzdeh	on iki	32a-13
düvüm	ikinci	32a-14
düyūs	uvağ devek	29a-15
düzağī	şamulu	32b-2
düzağī	bir şā'ir adı	32b-2
düzd	uğrı	31b-13
düzd efşār	ğāyet uğrı	31b-13
düzd efşer	uğrı ortağı	31b-14
düzdī	uğurluğ	31b-14
düzdīne	uğurluğ nesne	31b-15

E

eble	burun keñizī	3b-9
ebr	bulut	3b-9
ebrek	çivid	3b-7
ebrincin	bilezük	3b-8
ebrū	kaş	3b-10
ecderhā	ejderhā	4a-1
edīm	emedik	4a-10
efder	er kardeş oğlı	6a-7
efder	kız kardeş oğlı	6a-7
efdestā	ögmek	6a-5
efgān	zārī	6a-15
efgār	mecruğ	6b-3
efgār	kötürüm	6b-3
efkendū	çomak	6a-7
efla	canavar	8a-5
efrāşte	yüce	6a-15
efrāz	ālet	6a-15
efrāz	yañağ yumrısı	6a-15
efrāz	alt	6b-1
efrāzruğ	yüzi nurli	6b-1
efrūşe	hanegi halva	6b-3
efrüz	pas açmak	6b-1
efrüzende	şaykal idici	6b-2
efrüzger	pas açıcı	6b-2
efsān	bilegü	6a-12
efsāne	mesel	6a-12
efsāne kūy	kışsa hūn	6a-13
efsār	yular	6a-11
efser	tac	6a-6

efsenger	anka	6a-6	endām	gövde	7b-9
efsün	sihir	6a-12	endāze	ölçī	7b-11
efsünger	sihr idici	6a-12	endek	az	7b-12
efsüs	hayf	6a-13	ender	kardeş oğlu er kardeş	7a-7
efsüskonend	hayf idici	6a-14	ender	içeru	7b-13
efşerker	ankā	6a-6	enderez	taşım	7b-9
efzün	artuğ	6b-4	enderün	içeru	7b-13
ehremen	peri	8a-13	endişe	fikir	7b-13
ehrimen	peri	8a-13	endüh	şaygū	7b-9
eşşic	zıdda dirler	4a-2	endühger	şivayıcı	7b-14
ejdehā	-çok yaşamış yılan	4b-15	enduhgīn	şaygulu	7b-10
ejder	çok yaşamış yılan	4b-15	endühnāk	şaygulu	7b-10
ejderhā	çok yaşamış yılan	4b-15	enek	aru	7a-15
ejkehen	kāmīl ve bātil	4b-15	engade	beyhude söyleyici	7b-7
ejper	zeyrek	5a-10	engişt	kömür	7b-8
eknān	mağāra	6b-7	engule	kaftan iliği	7a-11
eknūn	şimdi	6b-7	engür	üzüm	7b-9
el-ceçet	şama'	6b-9	engüdān	kaşnı	7a-13
el-faht	każanmağ	6b-9	engüşt	barmağ	7b-8
el-fahte	każanılmış	6b-9	engüşt-ü	süturuk-ulu barmağ	7b-8
el-fağde	każanılmış	6b-9	enīsān	yalan	7a-8
el-kağğ	każanmağ	6b-10	enīsān	beyhude söz	7a-8
el-kağst	örümcek perdesi	6b-10	eniş	hācı	7b-6
elvā	sabr	6b-12	enkār	san	7b-5
elvāc	yalāley	6b-14	enkībūn	bir kaftandür	¹⁷⁹ 7a-10
elvend	tağ	6b-13	enük	üşde	7a-15
emīr	beğ	7a-5	erc	kağdr	4a-15
emred	yalıñ yüzli	7a-6	erc	kıymet	4a-15
emrūd	armud	7a-5	ercend	bir şehr adıdır	4b-10
enār	nar	7b-12	ercümend	hürmetlü	4b-11
enbāğūn	hişār	7a-9	erdāle	bulamac	4b-7
enbān	tağarcuğ	7a-14	erdelhāle	bulamağ	4b-14
enbār	ortak	7b-11	erd-i behişt	orta yaz ayı	4b-13
enbāz	ortak	7b-11	erğānūn	bir sāzdur	4b-12
enbere	kışac	7b-6	erğavān	kızıl çiçek	4b-12
enbīs	çac	7b-14	erğūne avratlar	kız bilicisi	6b-10
enbūh	bol	7a-12	erjenk	mānī kitabı	4b-4
enbūhī	kağalabalığ	7a-13	erjenk	nām-ı nağğāş	4b-5
enbūhnāk	bolurağ	7a-12	ermān	haşret	4b-14
enbur	kışac	7b-6	ernenk	düstürmānī nağğāş	4b-4
enbure	kışac	7b-6	erre	bıçgu	4b-5
enbūy	koğu tutmuş nesne	7a-12	erūğ	geñirmek	4b-2
encām	ağir	7a-7	erzān	ucuz ve layığ	4b-1
encīre	göt delügi	7a-11	erziş	baha, değmek	4b-10
encuğ	uçuğ	7b-7	erziz	kağalay	4b-10
encūğ	uçuğ	7b-7	erzizger	kağalaycı	4b-11
encūst	cezire	7a-9	esb	at	5b-8
encūmen	dirnek	7b-12			
end	ümiz tutmağ	7a-6			
endām	rāst	7a-8			

¹⁷⁹ki yedi renkten toğunmuş ola ve yedi renk anda görine.

esb-i ferāh-kām-yürriyen at	5b-4
estā zenduñ tefsiridür ¹⁸⁰	5a-15
este çekirdek	5b-6
ester katır	5b-8
esternek bir ağacdur ¹⁸¹	5b-2
esterün, kısr avrat	5b-6
eşk göz yaşı	5b-9
eşm çahşur	5b-13
eşteve aşū	5b-12
eşteve acū ağac	5b-12
evbār yuṭmaḳ	9b-7
evc yücelik	7b-15
evc ‘iṣ	7b-15
evkār kötürüm	8a-6
evla canavar	8a-5
evmüzd müşteri yılduzı	8a-7
evred dürüşmek	8a-4
evrend yaz	8a-1
evrend güzlik	8a-1
evrend heybetlü	8a-1
evrisperīs meydan	8a-6
eymud cüft	8b-3
eyvā heyva	8b-3
eyvāh eyvaḥ	8b-3
eyvān yüce kemer	8b-2
eyvān saray	8b-2
ez-amden andan	5a-2
ez-an est andandur	5a-8
ez-ān rūy o yüzden	5a-3
ez-an vaḳt-i bāz-ol vaḳidden beru	5a-3
ez-ān-ı fülān fülānuñdur	5a-5
ez-ān-ı men benüm	5a-6
ez-ān-ı o onuñ	5a-6
ez-ān-ı tū senüñ	5a-6
ez-ān-ı u est anuñdur	5a-6
ez-ān-i ĩn bunuñ	5a-7
ez-an-i ĩnest bunuñdur	5a-7
ez-ān-i kīst kimindür	5a-5
ez-ān-i menest benümdür	5a-4
ez-ān-i tust senüñdür	5a-5
ez-berā-yi ān ānıñçün	5a-12
ez-berā-yi fülān-fūlançün	5a-11
ez-berāyi ĩn bunuñçün	5a-12
ezden hırş	5a-2
ezdüf aluc	5a-9

¹⁸⁰ zend ve pāzend iki kitabdur. İbrahim Peygamberiñ (a.m) şaḫından.

¹⁸¹ āña yebrūḫ dirler, yemişi ādem şuretinde olur her kim ānı dibinden çoparur derhal ölü ve Çinde biter dirler.

eziġ nefret itmek	5a-12
ez-ĩn bundan	5a-7
ez-ĩn rūy bu yüzden	5a-4
ez-ĩnest bundandur	5a-8
ezkīl döngel	5a-2
ez-o andan	5a-7

F

fācām ağacda kalan hurma	46b-13
fāhte üveyik	46b-15
fām yağız	46b-13
fām beñdeş	46b-13
fāne ağaç	46b-13
fānīd bal ve şeker	46b-14
fār esnemek	46b-12
fāş bellü	46b-13
feġ put	47b-9
feġvāre şermsar ödlü	47b-10
fejāken murdār	47b-7
fejāken çepel	47b-8
feje murdar	47b-8
fejej acı otdur ¹⁸²	47b-7
fejem guşşa	47b-8
fejer bir otdur	47b-8
felād bīhūde	46b-15
felaḥ iş evveli	47b-11
felāḫan şapan	47b-11
felāt besdil	47b-11
felāz herze	47b-10
felc kilīd	47b-12
felġanddivār perçini	47b-12
felḫūz çiġīd	47b-12
felḫūz pamuḳlu	47b-12
fencā gerinmek	47b-14
fend herze	47b-13
fendil tirḫāş	47b-14
fenk gürek	47b-13
fer kuvvet	47a-1
ferā yuḳaru	47a-15
ferāġ şovuk yil	47a-5
ferāġ fāriġ olmaḳ	47a-5
ferāḫ geyik	47a-11
ferāḫdest bāy	47a-11
ferāḫnāyi geyiklik	47a-11
ferāḫrev üzüm budamaḳ	47a-12
ferāmūş unutmaḳ	47b-7
ferārūn ilduzlar	47a-15

¹⁸² karın aġrısına kefaretdür āña kebāy-i türri dirler.

ferāstük	karlağıc	47a-6	ferseb	örti oğı	47b-1
ferāş	pervāne	47a-15	ferseb	ev oğı	47b-1
ferāşā	tü ürpermesi	47a-6	fersüde	aşınmış	47a-13
ferāşā	bir marağdur	47a-15	fersüde	dökülmiş	47a-13
ferāşe	ürpermek	47a-14	fert	biz erişi	47a-1
ferāz	cem‘olmak	47a-10	fert	örümcek āđı	47a-1
ferāzde	zevāle	47b-3	fertüt	bunamış	47b-5
ferbih	semüz	47b-6	fervār	ķış evi	47a-4
fercām	ākıbet	47b-3	fervār	bāy evi	47b-1
fercām	yarar	47b-3	ferverdīn	evvel bahar ayı	47a-14
ferdā	yarın	47b-5	ferzān	ilim hikmet	47a-9
ferdānī	yarınķı	47b-5	ferzāne	bilici	47a-13
ferdār	mertek	47b-2	ferzed	taze çemen	47b-4
fere	artuğluk	47b-4	ferzend	oğlan	47b-5
ferezdağ	bir şāirdür	47b-3	ferzīn	ağıl	47b-4
ferğand	koğmış	47a-3	fesāne	meşel	6a-12
ferğand	şarmaşık bigi ot	47a-3	fesāle	at sürüsü	47b-9
ferğand	yemiş	47b-1	feş	benzer	47b-9
ferğar	şu yolu	47a-4	feş	şüret	47b-9
ferğar	şu geçmiş yir	47a-4	feyđ	hātun	47b-13
fergen	yeni arđ	47a-10	feyđ	debe	47b-13
ferğış	yırtuğ kaftan	47a-7	feylük	çatal demrenlü oğ	47b-14
ferğış	murdar kaftan	47a-7	fidām	yumuşak	47b-15
fergöl	her işte üstād	47a-9	fidem	gönül tarlığı	47b-15
ferğüy	atmaca	47a-13	fihrist	kitab evveli	48a-7
ferhā	geyik	46b-15	fikāne	düşüd	48a-6
ferhac	ğāyet çirkin şüret	47a-2	file	ağur	48a-6
ferhāk	şarkuğ sac	47b-7	fincā	gerinmek	48a-7
ferhār	büthāne-i türkistan	47b-2	firāhā	geñlik	48a-1
ferhāş	aşikāre	47b-2	firāş	döşek	48a-4
ferhemend	uşlu	47a-4	firāşe	kilid peri	48a-5
ferhenc	edep	47a-2	firāvān	bol	48a-4
ferheng	edep	47a-2	firāz	yoğuş	48a-1
ferheng	ağıl ve hüner	47a-2	firāz	yapuğ	48a-1
ferhū	ekini pāk eylemek	47a-5	firāzrūđ-yanađuñ	yumurcağı	48a-5
ferhū	üzüm aşılamağa	47a-12	firfir	pirlağçı	48a-3
ferhunde	bahtulu	47b-6	firfir	benefşe	48a-3
ferī	āferīn	47a-14	firfiruz	benefşe yağı	48a-4
ferjān	çığırmağ	47a-10	firīb	‘işve	48a-2
ferkān	şerbetçi fükā‘ī	47a-9	firih	ziyādelik	48a-2
ferkend	sel kazduğu yir	47a-3	firisk	erük	48a-4
ferm	iş āhiri	47a-10	firīz	ķamış ķabı	48a-2
fermahte	edeb kerde	47a-12	firīzbüyā	keklük otı	48a-3
fermahte	iş bilür ılķı	47a-12	firsib	örti oğı	48a-1
fermān	buyruğ	47a-8	fīs	tiz	48a-8
fermānbürdār	buyruğ tutucı	47a-8	fīs	burun āvāzı	48a-8
fermāndih	buyurucı	47a-8	fīsām	turna	48a-6
fermest:	azūluđ	47a-1	fīsān	bileğu	48a-6
ferruğ	mübārek	47a-5	fīşān	saçııcı	48a-6
ferseb	ķapu ķayışı	47b-1	fitne	āşık	48a-1

fitzāk	terkü	47b-15
fizih	murdār	48a-5
fuḥş	herze	48a-9
fūkān	fūkā'	48a-15
fül	fikir	48a-15
furce	açuk	48a-9
fürüz	yalıñ	48a-13
fücl	topuq	48a-9
füg	dost	48a-14
fühe	gemi küregi	48a-15
fülāne	besdil	48a-14
füle	ağur	48a-14
fünc	debece	48a-14
fünür	dinlenmek	48a-14
fürāte	bir taāmdür	48a-13
fürgül	te'ḥir eylemek	48a-9
fürü	aşağa	48a-10
fürüçe	açuq	48a-9
fürüd	aşağa	48a-11
fürüdindebür	yili	48a-10
fürüg	şu'le	48a-11
fürühīde	ākıl	48a-12
fürühīde	zeyrek	48a-12
fürühişte	aşağa konmuş	48a-10
fürümānde	āciz	48a-11
fürunc	ağız çevresi	48a-11
fürütenī	meskenet	48a-10
fürüzīne	tutruq	48a-12
füsüs	ḥayf	48a-13
füzün	artuq	48a-13

G

gebr	mecūsi	50a-6
gedā	dilenci	50a-13
gedāy	dilenci	50a-13
gedāzād-evde	toğmuş qaravaş	50a-13
geftār	sırtlan	51b-3
geh	vaqt	52b-14
geh	büklüm	52b-14
gele	süri	51b-11
gellebān	cevher	51b-12
gelū	boğaz	51b-12
gelübend	boğmaq	51b-12
gelügir	boğaz tutucu	51b-12
genc	ḥazine	52a-15
gencür	ḥazinedar	52a-15
gend	koqar	52a-12
gendā	koqar	52a-12
gende	koqmuş	52a-12
gendelāş	yyididn	52a-12

gendepir	qatı koça	52a-15
gendū	kovān	52a-14
gendüm	buğday	52b-1
gendümgün	buğday eñlü	52b-1
genedvār	pehlüvan	52b-2
genev	kendir	52b-2
genevdāne	genevür	52b-1
genger	işek diken	52a-11
ger	eğer	50b-12
ger	uyuz	50b-12
gerceğū	yivle	50b-6
gerd	toz	50b-13
gerdā	donucı	50b-11
gerdān	boyun	50b-14
gerdānāy	pirlağcı	50b-11
gerdenā	kebab demüri	50a-14
gerdrenk	toz renkli	50b-14
gerdün	kañlı	50b-10
gerdün	çıkırıq	50b-10
geregirifte	pas tutmuş	50b-9
gerī	dönüm	50b-12
gerīb	dönüm	50b-12
germ	ıssı	50b-8
germā	hava ıssı	50b-8
germābe	hammām	50b-7
germābedān	hammāmcı	50b-8
germāve	hammām	50b-8
germe	ağ etmek	50b-13
germend	ivmek	50b-14
germkāh	ıssı yir	50b-9
germsir	ıssı nesne	50b-9
gernec	kızcılık	50b-11
gernec	üvez	52b-7
gev	ulu	52b-7
gevdene	sıgın	52b-10
gevel	görek	52b-9
gev-i āteş	ocaq	52b-10
geviz	şinik	52b-9
gevr	kebr	52b-9
gevred	çavdar	52b-9
gevoz	koz	52b-7
gevoz-i cehr-kuynuqlu yılduz		52b-8
gevoz-i hindī	hindustan kozı	52b-7
gevozine	kozlu ḥalvā	52b-7
geyhān	cihan	53a-3
gez	arşun	51a-4
gez	çatal	51a-4
gezāy	zarar itmek	51a-4
gezāy	ışıрмаq	51a-5
gezāyed	eksilmek	51a-5

gezend kerden-zarar itmek		51a-4			
ġilivāc	çaylak	46a-14	gizir	şahne	53b-1
ġinc	uyluğ	46a-15	ġonc	saz ve çuval	46b-6
ġink	bezirhane ağacı	46a-15	ġū	söz	55a-2
ġirāş	kürk hurdası	46a-12	ġubār	toz	46b-1
ġirbāl	kalbur	46a-14	ġūbile	ķabarcuğ	56a-1
ġirinc	yarasa	46a-13	ġudnak	ebleh	46b-2
ġiriv	āvāz	46a-13	ġudnak	nāmaṭbū ⁴	46b-2
ġiriv	feryād	46a-13	ġufc	göl	46b-5
ġiriv	ġalebe	46a-13	ġūh	boğ	56a-2
ġirm	tağ koyunu	46a-12	ġūhertāb	dūlbend	56a-2
ġivālink	zerdālū kurusu	46a-15	ġujb	üzüm danesi	46b-4
ġiyşer	sürünmek	46b-1	ġujm	üzüm şalkımı	46b-5
ġil	balçık	53b-7	ġujūm	hışim	46b-4
ġil	eski süpürge	54a-2	ġujūm	kīne	46b-4
ġil	iğlim	54a-2	ġūk	ķurbağa	46b-8
ġilisürh	aşu	53b-8	ġūl	ebleh	56a-2
ġilū	mūtavazā	54a-4	ġūl	ķoyunlar yatağı	46b-8
ġilvey	çamur	53b-7	ġūl	dīv	46b-8
ġira	tonuci	54a-5	ġūnāġūn	renkarenk	56a-1
ġirā	tonġun	54a-5	ġunde	örümcek	46b-6
ġirābīden	meyl itmek	53a-8	ġūne	renk	56a-1
ġirān	kız	53a-14	ġunūd	uyumuş	46b-6
ġirān	ağır	53a-14	ġunūde	uyumuş	46b-6
ġiranmāye	ağır bahalu	53a-15	ġūr	ķolan	55b-15
ġird	deġirmī	53a-9	ġūr	ķabr	56a-1
ġirdāb	çevlak	53a-10	ġūrbā	ķoruķlu aş	46b-11
ġirdākird	çevre	53a-9	ġure	ķoruğ	46b-8
ġirdbād	ķaşurķa	53a-12	ġūrgen	ķabr ķazıcı	56b-6
ġirde	ķoz	53a-11	ġurġur	debe	46b-2
ġirdekān	ķoz	53a-11	ġuriş	iñramak	46b-3
ġirdigār	teñri adı	53a-7	ġurmec	yarma aş	46b-3
ġirev	ķutu	53a-10	ġūrmūs	gözsüz sepek	56b-5
ġirev	uç	53a-10	ġurnek	yumuşak āvāz	46b-2
ġiribān	yaķa	53a-10	ġurş	iñramak	46b-3
ġirift	ġünah	53a-12	ġūrşikāf	kefen şoyucu	56b-6
ġiriftār	ķutķun	53a-8	ġurunbe	ürķū	46b-4
ġiriğ	ķacmak	53a-8	ġurunbe	çadırmak	46b-4
ġirih	düğün	53a-9	ġūş	ķulağ	55b-10
ġirihġir	ġiri	53a-9	ġūş	yayuk	55b-10
ġirinc	buruşuk	53a-14	ġūş	silah	46b-9
ġirivān	yaķa	53a-11	ġūş	ķayın ağacı	46b-9
ġirive	bilek	53a-11	ġuşak	nāhoş	46b-5
ġirizkāh	ķacacak yir	53a-9	ġuşāk	ķokmuş	46b-5
ġirvāşe	bir otdur	46a-14	ġūşāy	arpa hoşası	46b-7
ġiryān	ağlayıcı	53a-11	ġūşāy	buğday hoşası	46b-7
ġirye	ağlamak	53a-12	ġūşāy	ķurumuş boğ	46b-7
ġisū	şac bölügi	54a-6	ġūşāz	ķavar yatağı	46b-10
ġisūbend	şac bağı	54a-6	ġūşe	çöġāne benzer	ot46b-9
ġişe	haşır ķamışı	46b-1	ġūşe	çığırnak	46b-10
			ġūşenk	öġendire	46b-11

güşet	yalıncağ	46b-12
güşsirây	tîz fehm	55b-10
gûşa	şuya talmak	46b-11
güy	top	55b-14
güya	söyleyici	55b-13
güye	yayuk	46b-10
güyî	diyesin	55b-13
güyyâ	diyesin	55b-13
güz	oşruk	55b-15
güze	pamuk kodesi	46b-7
güzed	gözsüz sepek	55b-15
gübre	çetük	54b-4
güft	söz	55a-2
güftâr	söz	55a-2
gülâb	gül suyu	55a-6
gülâbî	gül şuyun şaticı	55a-9
gülâle	zülûf	55a-9
gülbe	hücre	55a-10
gülbe	otak	55a-10
gülbe	çart	55a-10
gülbün	gül dikmesi	55a-7
gülgün	at adı	55a-8
gülgüne	kızılca	55a-9
gülgüne	al renk	55a-9
gülnâr	kiras	55a-8
gülnâr	nar çiçeği	55a-8
gülnek	turna	55a-4
gülşen	gülistan	55a-7
gülüle	yumak	55a-10
gülüned	armağan	55a-4
gülzâr	güllük	55a-7
güm	bitük	55a-12
gümân	zann	55a-12
gümü	köpecik	55a-12
gümüje	otlu yonca	55a-11
gümüiz	sidük ve boğ	55a-11
gümrah	azgun	55a-12
gürâz	tokuz	54a-14
gürâz	şalınmak	54a-14
gürâz	isilik ¹⁸³	54a-13
gürde	bögrek	54b-6
gürdepiye	bögrek yağı	54b-6
gürgür	yarasa	54b-8
gürinc	birinc	54b-6
gürisne	aç	54b-6
güriz	kaçış	54b-5
gürk	kırd	54b-6

¹⁸³ tabdır harâretten hâşıl olur ekşer doğurmak vaktinde avratlara.

gürte	diken	54b-3
gürüh	bölük	54b-4
gürüme	kemankere	54b-4
gürüz	şâzilik	54a-14
gürüz	tarab	54a-14
güryiz	zeyrek âdem	54a-15
gürz	amüd	54a-15
gürziş	zulümden inilemek	54a-15
güvâ	tanık	56a-3
güvâh	tanık	56a-2
güvâje	çılбір	55b-13
güvârebân	şığır güdüci	55b-14
güzâf	beyhüde söz	54b-10
güzâr	ödeyici	54b-12
güzâyiş	göbek burmak	54b-10
güzend	ziyan	54b-11
güzi'	kaçmak	54b-11
güzid	baş harâc	54b-12
güzide	öründülenmiş	54b-12
güzir	nâçar	54b-12
güzpuşt	arçası güz	56b-5

Ğ

ğâb	bâtıl söz	45b-5
ğâb	aş ¹⁸⁴	45b-6
ğabğab	sekağ	45b-10
ğaf	kıvırcık zülûf	46a-2
ğafc	âbidâr kılc	46a-2
ğafnec	şuşak	46a-3
ğâh	vağt	49a-9
ğâh	tağt	49a-10
ğâh	küyegü	49a-10
ğaj	rusbi	45b-15
ğâj	ağzı büyük âdem	45b-7
ğâkül	balçıkdan kemângere	45b-9
ğalc	deniz sülüğü	46a-4
ğalc	tirhüş	46a-5
ğalebken	müşebağ kâpu	46a-5
ğalfec	kızıl aru	46a-4
ğalfelîc	dağdağa ¹⁸⁵	46a-3
ğâliye	ğalye müşk	45b-8
ğalle	tağıl	46a-7
ğalt	yuvalanmak	46a-6
ğaltân	yuvalanur nesne	46a-6
ğâm	adım	49a-1
ğâm	dimâğ	49a-1
ğamgîn	ğamlu	46a-7

¹⁸⁴ çanağ dibinde kalan aş.

¹⁸⁵ dağdağadür ki koltuk veya ayagın kaşımaktan olur bi't-türki kıcık

ġamküsar	üġür	46a-8
ġamnāk	ġamlu	46a-8
ġamze	kirpüġi urmaġ	46a-7
ġān	cima‘	49a-15
ġān	assarlar tengī	46a-9
ġanc	kirişme ve naz	46a-8
ġancāl	ekşi yimiş	46a-9
ġancār	kızılca	46a-11
ġand	bulut	46a-10
ġānīne	aru adı	46a-10
ġank	uġrī āvī	46a-8
ġank	diraġt	46a-10
ġānūz	uyumuş	46a-9
ġaran	āvāz	45b-11
ġaran	aġlamaġ	45b-11
ġarār	ġarar	45b-14
ġarbīl	ġalbur	45b-14
ġārcī	şabah içilen süci	45b-6
ġard	yaz evi	45b-12
ġarġance-cimā‘a	toymaz avrat	45b-13
ġarġar	debe rusbī	45b-13
ġāric:	şabah şarabı	45b-6
ġarīd ¹⁸⁶	kızlıksüz	45b-11
ġārīz	avġun	49b-6
ġarmec	yarma	45b-14
ġarneb	üzüm danesi	45b-11
ġarnec	tennūr çengeli	45b-14
ġarneġ	na‘ra	45b-14
ġarv	ġamış	45b-12
ġarvāşe	bir ottur	45b-12
ġasr	çepel ġarı	46a-1
ġaş	ġayran	46a-1
ġāş	iki yüzlü ādem	45b-7
ġaşā	ġoġmuş	46a-2
ġaşā	nāġoş	46a-2
ġaşşa	oġunmaġ	46a-1
ġat	ebleh ādem	45b-10
ġāv	öküz	49a-13
ġāv-āhen	şaban demüri	49b-11
ġāvbān	öküzler	49a-13
ġāv-çeşm	öküz gözi	49a-14
ġāv-çeşm	şaru gül	49a-14
ġāvdūşe	yapuk	49b-11
ġāvdüm	boru	49a-8
ġāveş	toġum ġıyarı	45b-10
ġāvmiş	şu şıġırı	49b-10
ġavr	çukur	46a-11

¹⁸⁶kıza dirler ki kızlıksüz çıkar ere rişvetvirür.

ġāvres	taru	49b-15
ġāvşe	ġaşır ġuġası	46a-11
ġāvşeb	yaban otı	46a-11
ġāvşenk	öġendire	45b-9
ġāvşü	büyük ġıyārek	45b-9
ġāv-zübān	öküz dili	49a-14
ġāze	kızılca	45b-8
ġazġāv	deñiz öküzi	45b-15
ġazīd	ġızluġsuz	45b-15

H

ġwāb	uyġu	26a-10
ġwāb	düş	26a-10
ġwābgāh	uyġu yiri	26a-10
ġwāher-ender	iki kız ġardeş	29a-10
ġwāherzāde	yiġen	29a-10
ġwān	yiyesi	29a-1
ġwānçe	sofra	29a-12
ġwāre	cüzām	29a-9
ġwārende ev	bekleyici avrat	29a-11
ġwomel	ġaval	29a-3
ġwor	yiyci	29a-5
ġā	ġazır ol	64a-5
ġabbāş	ebsem ol	26a-13
ġabergīr	cāsus	26a-14
ġabezdük	toñuzlen ġurdı	26a-13
ġabezrū	nesne issi	26a-14
ġād	bişmiş nesne	26a-5
ġadenk	oġ	26b-2
ġadış	ulu ġatun	27b-10
ġadīv	ġüzāvend	26b-1
ġadīv	yiġāne	26b-1
ġafc	ġara çulban	27a-9
ġafçe	çöp	27a-9
ġafe	boġmaġ	27a-8
ġafek	boġmaġ	27a-8
ġafezdük	toñuzlan ġurdı	27a-10
ġaftān	çoġal	27a-10
ġaftān	ġaftan	27a-10
ġāh ġah	zihi zihi	27b-8
ġāj	müteġayyir	64a-4
ġāj	ġaġir	64a-4
ġāġ	toġrak	26a-4
ġākān	çin pişahı	26a-11
ġākбіz	toġrak eleyici	26a-4
ġākister	kül	26a-9
ġākşü	dānedür ¹⁸⁷	26a-3

¹⁸⁷siyahdānedür ki kāfūr ile ezerler göze ġoyarlar.

ḥākşūr	balçıkçı	26a-4	ḥān-ū mān	tavar	26a-7
hāl	ārām	64a-6	ḥān-ū mān	memleket	26a-7
ḥāl	beñ	26a-1	ḥān-ū mān	mal	26a-7
ḥalāb	balçık	27a-12	ḥanūr	ev aleti	27b-2
ḥalālūş katı	ğavğa	27a-13	hār	incü dizini	64a-4
ḥāle	deyze	26a-2	ḥar	eşek	26b-2
ḥalender	zeytün	27a-12	ḥar	eşek	26b-6
ḥālī	boş	26a-2	ḥār	diken	26a-6
ḥalīç	giriş	27a-13	ḥar mekes	işek sineği	26b-6
ḥalīş	ılıcağ şu	27a-12	ḥārā	katı taş	25b-12
ḥalīş	qara toprak	27a-14	ḥārā	cāmedür	25b-13
ḥalīte	kīse	27a-12	ḥarāş	nişan eylemek	26b-7
ḥalle	herze	27a-11	ḥarāş	tırmalamak	26b-7
ḥalle	gemi direği	27a-11	ḥarbağ	bir ottur	26b-10
ḥalle	meni suyu	27a-11	ḥarbüze	qavun	26b-4
ḥālū	ḥayı	26a-2	ḥarbüzezār	qavunluk	26b-5
ḥam	saray kemeri	27a-15	ḥarçāl	tüy	26b-10
ḥam	büklüm	27a-15	ḥarçenk	lengeç	26b-4
ḥam	qurum	27a-15	ḥarçenk	gökde bir burc	26b-4
ḥām	çiğ	25b-14	ḥard	balçık	26b-2
ḥām	ḥabbāk göni	25b-14	ḥargür	qolan	26b-6
ḥām	kemend	25b-14	ḥargüş	ḥavşan	26b-11
ḥamāmin	qara boncuq	27a-14	ḥāris	kiciyik	26a-7
ḥamçāḥ	qavluk	27a-15	ḥariş	ḥanzile gülmek	26b-7
ḥāme	qalem	25b-14	ḥarkāh	qara ev	26b-11
ḥāme	beyt-i şî‘r	25b-14	ḥarkeh	qara ev	26b-11
ḥāme	şūraḥi şarap	25b-14	ḥār-ken	diken qoparıcı	26a-7
ḥāme	qum tebesi	25b-15	ḥarkeş	soqman	26b-10
ḥāmedān	qalem qoyacak	25b-15	ḥār-keş	diken çekici	26a-6
ḥāmsüz	bazlamac	26a-1	ḥarkez	üvez	26b-10
ḥāmün	yazı	64a-6	ḥar-kürre	eşek qoduğı	26b-6
ḥāmüş	ebsem	26a-1	ḥarnāyik	katı yir	26b-9
ḥāmuşe	sergile otı	26a-1	ḥarnek	yağrıq	26b-9
hān	şah	26a-2	ḥarnüb	keçi boynuzı	26b-5
hān	kāruvānsaray	26a-2	ḥarpeşe	eşek sineği	26b-11
hān	āgāh ol	64a-5	ḥarpüje	yarasa	26b-13
hān	tiz	64a-5	ḥārpuş	kirbi	26a-8
ḥanc	ni‘met	27b-1	ḥarpüvāz	yarasa	26b-3
ḥanc	ḥarab	27b-1	ḥarşüt	üzüm şıqacağ	26b-12
ḥanc	fāyide	27b-1	ḥartut	qızıl tut	26b-12
ḥancek	qurumuş diken	27b-1	ḥarvār	eşek yüki	26b-9
ḥandān	gülezen	27b-2	ḥarz	boncuq	26b-8
ḥande	gülmek	27b-2	ḥarzemre	ışırğan dikeni	26b-8
ḥandehriş-istihzayla gülmek		27b-3	ḥarzemre	eşek turpı	26b-8
ḥandestān	gülünç	27b-2	ḥarzemre	qarğa qavunı	26b-8
ḥāne	ev	26a-12	ḥas	çörçöp	26b-13
ḥānedān	ehli beyt	26a-2	ḥas	marul	26b-13
ḥanev	aldanmış	27b-1	ḥas	gedāy kişi	26b-13
ḥanev	ğarra olmuş	27b-1	ḥasr	qayın ata	27a-1
ḥānī	bir şair adı	26a-11	ḥasrānger	qayın	27a-1

haste	şayru	26b-14
hastū	ikrār	26b-15
hastüvāne-yüñden eski kaftan		26b-15
hasū	avrat ateşi	27a-1
hāşāk	çörçöp	26a-9
hāşe	çöp	26a-9
haşem	kolluççılar	27a-1
hāşensār	özdek	27a-6
haşensār ¹⁸⁸	bir kuştur	27a-4
haşin	yoğun	27a-6
haşin	gökçe doğan	27a-5
haşin	bulanuk renk	27a-5
haşiş	bulanuk renk	27a-6
haşitār	özdek	27a-6
haşkāmār	istiğfar	27a-3
hāşkānç	iri gevde	27a-3
haşkār	iri etmek	27a-7
haşt	gün	27a-7
haşū	avret ateşi	27a-7
haşūd	ağaç budakı	27a-2
haşūr	peygamber	27a-8
hatenber ¹⁸⁹	bir kimsedür	26a-14
hatene	sünnet itmek	26a-15
hatkeş	mıştar	27a-8
havāh	yoğsul	27b-6
havāh	gedā	27b-6
havaliker	hunsalar	27b-5
havāye	ekinci	27b-5
havāze	bağırdak	27b-7
havel	karavaş	27b-6
hāven	havan	64a-5
havenk	kaşkı ağac	27b-5
haver	dest-i āvīz	27b-3
hāver	gün toğduğı yir	25b-13
haveş	avret ateşi	27b-5
havī	der	27b-4
hāvid	yaş arpa	27b-3
havlilāb	peçe	27b-7
havyūz	yarasa	27b-6
hāy	lezzet	26a-5
hāye	taşak	26a-5
hāye	yumurda	26a-5
hāye murg	yumurda	26a-6
hāyegīne	kaşgana	26a-6
hāyerīz	kaşgana	26a-6
hāyik	çekik	25b-14

¹⁸⁸bir kuşdur gövdesi kara ve başı ak şuda olur.

¹⁸⁹bir kimsedür ki malım var dir amma nesnesi yok.

hāyik	çeküç	26a-11
hayl	gürüh	27b-8
hayli	çok	27b-8
hayme	çadır	27b-8
hayşüm	dimāğ	27b-9
hayū	tükrük	27b-8
hāz	çaylak	25b-14
hazend	bir ottur	26b-13
hebāk	baş depesi	64a-7
heft	yidi	64a-15
heft ü renk	yidiger	64a-15
heftād	yetmiş	64b-1
heftdāne	āşur aşı	64b-1
heftüm	yedinci	64b-1
hem	bile	64b-8
hem‘ūd	giren iğdesi	64b-8
hemāre	hemīşe	64b-2
hemçünān	ancileyin	64b-5
hemdem	iş	64b-7
hemdüş	şagduc	64b-9
heme	dükeli	64b-4
heme	hep	64b-8
hemegān	dükeliler	64b-4
hemīdün	dükeli	64b-2
hemīn	ancaç	64b-6
hemīşe	yindek	64b-2
hemlaht	gün	64b-5
hemnam	adaş	64b-7
hemnefes	iş	64b-8
hemrāh	yoldaş	64b-6
hemrenk	aynı renk	64b-8
hemsāl	yıltaş	64b-6
hemsāye	koñşı	64b-5
hemsūd	it burnı	64b-9
hemşikem	ekiz kardaş	64b-7
hemvār	düz	64b-2
hemvāre	hemīşe	64b-2
hemzād	yaşdaş	64b-6
hemzübān	dildeş	64b-5
henc	baylık	64b-10
hencār	yol	64b-10
hendām	uşul	64b-9
hengām	vakt	64b-10
hengāme	dirnek	64b-10
hengüft	sık bez	64b-11
hengüft	yumurda	64b-11
henk	aşıl	64b-10
herāyine	elbette	64a-9
herc	serhad	64a-7
her-heft	nevker	64a-8

herjendek	ķunduz taşağı	64a-8	ķırāse	at kefesi	27b-11
herķāre	helkecūk	64a-8	ķırāř	ķırmalamak	27b-10
herş	ağur	64a-7	ķırāř	saķat	27b-10
heruk	ķarmaķ	64a-8	ķırāř	dāyim eşkin	27b-12
hervāne	tumarķāne	64a-9	ķired	aķıl	27b-12
heser	buz	64a-12	ķiredmend	aķıllu	27b-13
heřbār	ķārūre	64a-13	ķirīdar	mūřteri	27b-13
heşt	sekiz	64a-13	ķırmenkūb	dūđen	27b-12
heřtād	seksen	64a-14	ķırs	ayu	27b-13
heřtād-hezār	seksen biņ	64a-15	ķirt	bildürmek	27b-13
heřthezār	sekiz bin	64a-14	ķıřāveh	ekin yiri	27b-14
heřtmīn	sekizinci	64a-13	ķıřım-gīn	ķaķımıř kişi	27b-14
heştşad	sekizyüz	64a-14	ķıřt	ķerpūķ	27b-15
hev	evet	64b-15	ķıřt zen	ķerpūķci	27b-15
hev	ķabarcuķ	64b-15	ķıřtek	peyik	27b-15
hev	şulu	64b-15	ķıřter	peyik	28a-1
hevā	arzu	64b-11	ķıřt-ger	ķerpūķci	27b-15
hevāķ	renk	64b-14	ķıt	yıldıramak	27b-9
hevāzī	nāgāh	64b-15	ķıven	bađrıķ	28a-3
hevdec	meķāfe	64b-13	ķıvīd	menāre	28a-3
hevder	baş bārt	64b-14	ķıy	tūlum	28a-5
hevīd	deve havudı	64b-11	ķıyārzār	ķıyarlıķ	28a-7
hevīdā	bellū	64b-12	ķıyāyed	ķıynemek	28a-4
hevje	ķelik	64b-13	ķıyk	tūlum	28a-5
hevl	ķorķu	64b-13	ķıyrū	gūl-ū ķıřtmi	28a-5
hevřāzdeh	řuřalıķ	64b-13	ķībere	erler cem‘	25b-11
hevřāzdeh	ķeklik azmak	64b-13	hic	silah düzmek	65a-3
heycār	bennā ipi	65a-1	ķīd	yaba	65a-5
heydūķ	ķengi at	65a-1	ķīm	sūmūk	28a-4
heydūķ	tünd at	65a-1	ķīm	ciraķat	28a-4
heyerbez	cuhudlar ķazısı	64a-1	ķīme	odun	65a-6
heykel	būķhane	65a-1	ķīn	ivmek	65a-5
heyūn	yorķa deve	65a-2	ķīn	sil	65a-5
heyūn	yūđrūk řeyķan	65a-2	ķīncār ¹⁹⁰	yoldur	65a-4
hezāk	dile aldanmış	64a-10	ķīndūvāne	ķarpuz	65a-4
hezāk	bilmez	64a-10	ķir	ķuman	65a-4
hezāk	zebun	64a-10	ķīrāb	ķalka	28a-6
hezārbar	biņ kere	64a-12	ķīrās	ķorķu ve bük	65a-3
hezārdestān	būlbūl	64a-10	ķīrāsān	ķorķulu	65a-3
hezārķāne	şirden	64a-11	ķīrāse	oyuķ	65a-3
hezīne	nafaķa	64a-10	ķīrāř	ķuřmak	65a-4
hezīne	ķarc	64a-12	ķīre	ķafa	65a-6
ķıdīv	nesne issi	27b-10	ķīre	ķafa	25b-11
ķıdīv	yigāne	27b-10	ķīre	ulu	28a-5
ķılāb	balķıķ	28a-1	ķīre	ūnegū	28a-5
ķılle	sūmūk	28a-1	ķīre	ķayran	28a-5
ķım	sūmūk	28a-1	ķīrende	zılıķdūr	28a-7
ķınk	boz at	28a-2	ķīr-gīr	ķur ķut oyunu	28a-6
ķırām	ķūb avratlar	27b-11			
ķırām	şalınmak	27b-11			

¹⁹⁰yoldur kim canavarlar giderler.

h̄irī	revakḫane	28a-5	ḫunbara	küpcük	28b-8
h̄iṣ	şaban okı	65a-5	ḫunbe	büyük küb	28b-7
ḫiṣ	ev avratı	28a-2	ḫunbek	suret virmek	28b-11
ḫiṣ	ķavim	28a-2	ḫunbek	şıtlık	28b-11
ḫiṣ	gendü	28a-2	ḫuncid	güz otı	28b-9
ḫiṣāvend	ķavm	28a-4	ḫuncide	etzurut	28b-10
ḫiṣāvend	ķabile	28a-4	ḫuncük	yavşan	28b-10
ḫiṣten	kendü	28a-3	ḫund	öksürük	28b-10
h̄iṭ	ḫafaķa	65a-5	ḫun-dest	şofra	29a-1
h̄iz	ḫammam taşı	65a-6	ḫün-i siyād şāniki	ķardeş ķanı	29a-6
h̄izum	odun	65a-5	ḫunide	beğenilmiş	28b-12
ḫod	gendü	28b-13	ḫunt	küp	28b-7
ḫod	aġaç delegen	28b-15	ḫunūd	tenbelid	28b-12
ḫod- ḫuruh	çiçek	29a-4	ḫunuk	sovuķlıcaķ	28b-11
ḫodbīn	gendüyi görüci	28b-14	ḫunūr	ķab ķacaķ	28b-12
ḫode	ķubadur	29a-3	ḫunūz	zernih	28b-10
ḫorbār	şatılık yiyecek	29a-3	ḫunük	gökcek	28b-7
ḫordenī	yimek	29a-3	ḫunyā	saz	28b-7
ḫost	dilek	29a-5	ḫunyāger	saz çalıcı	28b-6
ḫostār	dilek	29a-6	ḫüpüz	yarasa	29a-11
ḫoste	mal	29a-5	hūr	güneş	65a-10
ḫoy	ışıķdūr	28b-13	ḫūr	güneş	29a-8
ḫub	güzel	28b-14	ḫurcīn	heġbe	28a-14
ḫüb	eyü	29a-1	ḫurd	uşaķ	28a-14
ḫubā	yikşenbe	25a-8	ḫurdād	şon yaz ayı	28a-14
ḫüçe	ķuş ibiġi	29a-9	ḫurdi	küçüklik	28a-15
ḫudük	ķaķımaķlık	28a-9	ḫurķa	perpehen toḫmi	28a-13
ḫufte	uyur	28b-3	ḫurrem	şad	28a-14
ḫügīje	çoluķ	29a-11	ḫursend	ķāni‘	28a-14
ḫūher	ķız ķardeş	29a-10	ḫurş	ḫamle	28a-12
ḫük	ḫıyāraķ	29a-4	ḫurşid	güneş	28a-12
ḫük	doñuz	29a-4	ḫurşid	güneş	29a-8
ḫukşük ¹⁹¹	bir bardaķdur	28b-4	ḫurud	beyni	29a-2
ḫul	gül	28b-5	ḫurūh	çiçek	28a-12
ḫul	aġaçdelegen	28b-5	ḫurūme	avcı ķuyusu	28a-12
ḫulb	sırım	28b-5	hurūs	tılaķ	28a-13
ḫulkān	eski ṭon	28b-5	hurūs	çiçek	28a-12
ḫum	küp	28b-6	hurūş	na‘ra	28a-11
ḫumb	küp	28b-6	hurūş	āvāzile aġlamak	28a-11
ḫumber	ḫoş ķuzi	28b-6	ḫusrev	şah adı	28b-1
ḫūmeş	dilek	29a-7	ḫusterān	ķurd ķuş	29a-6
ḫūmeş	şefā‘at	29a-7	ḫusū	ķayın ata	28a-15
ḫün	ķan	28b-15	ḫusūr	avret ateşi	28a-15
ḫünāb	ķanlı su	28b-15	huş	us	65a-8
ḫünābe	ķanlı şu	28b-15	hūş	uş	65a-10
ḫunb	küb	28b-8	hūş	can	65a-11
ḫunbara	ķunbara	28b-8	hūş	helāk	65a-11
			ḫūş	gönül	29a-8
			ḫuş meyš	ḫoş dil	29a-8
			ḫūşāb	ḫuşev	29a-12

¹⁹¹bir bardaķdur ki ḫam balçıkdan ķızlar düzerler ve naķışlar iderler.

hūşāzde	göñli dönmüş	65a-11
huşe	şalkım	29a-12
huşk	kurı	28b-3
huşkemāl	kuruy etmek	28b-2
huşkī	kuruluk	28b-3
huşkmāze	kuruy budak	28b-3
hūşmend	uşlu	65a-11
huşnūd	kuruy budak	28b-3
hūşter	hūşurak	29a-7
huşūk ¹⁹²	şarab kabıdır	28b-1
huşyār	ayuk	65a-8
hūşyār	ayık	65a-11
hutenber	bañil	28a-9
hūtüre	hūy	29a-9
hūy-i çin	arakçin	29a-2
huzā	tañrı	28a-9
huzāvend	nesnenün issi	28a-10
huzāy	tañrı	28a-9
hūjir	hūb ve eyü	65a-7
hülbe	boy	65a-8
hümāl	benzer	65a-9
hümām	nām -ı merd	65a-9
hümāyün	mübarek	65a-9
hünermend	hünerlü	65a-10
hünerperver	hünerlü	65a-10
hünerver	hünerlü	65a-10
hür	ţuman	65a-7
hürmüz	müşteri	65a-7
hüzāy hān	şehadet barmak	28a-10
hüzāyigān	pādişah	28a-10
hüzāine	vazıfe	65a-7

İ

īç	hiç	9a-7
īçī	ţama‘cı	9a-5
īd	bayram	45b-3
īdī	bayramlık	45b-4
iksün	harir kaftan	9a-2
imrüz	bugün	9a-2
imrüzine	bugünlük	9a-2
imrüzine	bugünki	9a-3
imsal	bu yıl	9a-3
imsāline	bu yıllık	9a-3
imsāline	bu yılkı	9a-3
imşeb	bu gice	9a-4
īn	bu	9a-5
īn bāzine	bu keretlik	9a-6

¹⁹²şarab kabıdır ki gümüşden ya sağısıdan ya tucdan aşlan ya öküz şuretinde düzölmüş ola

īn çunin	iş böyle	9a-7
īnān	bunlar	9a-5
īnbār	bu keret	9a-6
īncā	bunda	9a-8
īncihān	dünya	9a-7
īncūg	büklüm	9a-4
īndün	buncalayın	9a-8
īnek	uşda	9a-8
īnest	budur	9a-5
īnhā	bunlar	9a-5
īrā	andan ötürü	9a-10
isfendār-i müz yaz atı		8b-11
isfend-mend	ayun iki günü	8b-13
isfid	aç	8b-11
isfidbā	etlü aş	8b-11
isfidī	açlık	8b-12
isğırūd	boğurtlak	8b-10
isib	göt eti	8b-7
iskece	inçruk	8b-7
iskūme	inçruk	8b-6
iskūdār	peyk	8b-13
ispend	yüzerlik	8b-12
isper	kağan	8b-14
isperis	meydan	8b-6
ispid	ak	8b-12
ispidān	ispidac	8b-13
ispidba	etlü aş	8b-11
ispiğöl bağa	yabrağı toħmi	8b-9
ispiyūs bağa	yabrağı toħmi	8b-8
israfil	bir feristedür	8b-14
ist	göt	8b-7
istā	çalaç koyun	8b-9
istāg	çalaç koyun	8b-9
istāh	delü	8b-9
istāre	yılduz	8b-14
istenye	ünegü şeytan	8b-8
isteyr	yoğun	8b-10
istir	altı buçuç dirhem	8b-7
iştayr	yoğun	8b-10
işān	anlar	9a-6
işhün	taze irtmek	9a-1
işkem	karın	8b-15
işkembe	karın	8b-15
işkene	ay	8b-15
işnād-ayun	yigirmi altıncı günü	9a-1
iştālink	baldır	8b-15
itmīd	şaban	8b-5
iybesa	iyniçe	9a-9
izān	ayun dokuzuncı günü	9a-10
izār	iç tonı	8b-5

īzar	daimi	9a-9
īzek	cebe	9a-9
īzid	tanrı	9a-8
izkīl	döngel	8b-5

J

jāgar	kuş kursağı	34b-4
jāj	herze	34b-6
jāj	necis	34b-6
jāj ¹⁹³	bir ot	34b-6
jāje	necis	34b-8
jale	tolu	34b-11
jale	çi	34b-11
jale	tulum	34b-11
jālū	siğil	34b-15
jefgīn	çapaqlu	35b-4
jefk	çapaq	35b-4
jefkār	çapaq şuyı	35b-4
jeflec	iş	35b-5
jeğār	āvāz	35b-2
jeğār	na‘ra	35b-2
jeğāre	taru etmegi	35b-1
jeḥ	zār	35a-5
jeḥ	hazin	35a-5
jeḥ	zaḥme-i ṭanbur	35a-5
jekāb	tükrük	35b-6
jekāl	murdar yiyici kuş	35b-6
jekān	hastalıktan samırdayan	35b-6
jekes	maā‘zallāh	35b-5
jekūr	baḥīl	35b-7
jem	avurde	35b-8
jeme	şab	35b-8
jemgūşt	dehen-i avurd	35b-9
jend	esgi	35b-15
jengār	pas	35b-11
jenk	vilāyet	35b-10
jenk	is	35b-11
jerf	deriñ	35a-12
jevāğār	bir keşiş adı	36a-5
jevulāne	buqağū	34b-14
jev	su çeşmesi	36a-6
jev	göl	36a-7
jev	ķavuk	36a-7
jevān	ķakımış	36a-7
jevān	añrağan	36a-7
jinde	yamalu ṭon	36a-15
jīr	ḥub	36b-4

¹⁹³bir ottur dikenini çok şaḥrada olur deve alağıdır ve daḥi andan teredüğ düzerler ve çok yirlerde aña kinger dirler.

jīr	eyü	36b-4
jīvār	kūye yolu	36b-9
jūl	çoluk	37a-7
jünde	eski ķaftan	37a-2

K

kāb	geb	49a-8
ķāb	aşuk	48b-1
ķabā	ķaftan	48b-2
kābil	bir iklim	49b-6
kābilī	mensub bevey	49b-6
kābliç	küçük barmağ	49a-3
kabūk	kümes	49a-4
kābūk	ḥaramzāde	49a-4
kābūk	zenbil	49a-5
kābūk	ķuşlar yuvası	49a-5
ķābūl	baş ağrısı	49a-11
kābüre	serkeştelik	49a-11
kāc	sille	48b-11
kāc	sac ağacı	48b-11
kāc	kāşkī	48b-11
kācāk	ev aleti	49a-6
kāçī	bulamac	49b-13
kaçik	āğıta	49a-5
ķad	boy	48b-3
ķadīd	ķuri et	48b-3
kadīver	rūzigār	50a-11
kadīver	evlü	50a-11
kāf	yaruk	48b-12
kāf	kendüyi gören	48b-12
kāf	yaruk	49a-4
ķafā	eñse	48b-5
kāflū	göñlek	50a-1
kāğ	ķarğa āvāzı	49a-7
kāğīne	alagülek	49b-4
kāh	şaman	49a-8
kāḥ	köşk ve saray	48b-12
kāhbend	şaman boğunu	49a-9
kāhdān	şamanlık	49a-9
kāhkeşān	ka‘be yolu	49a-8
kaḥşe	erişte	50a-11
kāhū	marul	49b-13
kāj	şası	48b-12
kājīre	asbur	49b-8
kāk	ķuri beksimet	48b-13
kāk	bebek	48b-13
kākā	kişi	49b-13
kākil	bir acı otdur	49b-3
kākīyān	aşbur ṭoḥmi	49b-9
kākül	top züluf	49b-3

kāl	kaçmak	48b-13
kālā	ķumaş	49a-14
ķalābeseng	şapan	48b-6
ķālāpesenk	şapan	48b-1
kāle	dölek	49a-15
kālebed	ķāleb	49b-5
kāledān	ķumaş ķabı	49b-8
kālīd	ķaçdı	48b-13
kālīde	bozarmış	49b-4
kālīde mūy	bozarmış şaclu	49b-5
kālīde mūy	ķıvırcık şaclu	49b-5
kālīv	aķmak ve bön	49b-2
kālīve	serāsime ¹⁹⁴	49b-2
kālnek	ķınaķ kesecek	49b-12
kālñik	ķoynaķ kesecek	49a-6
kālūc	kici barmaķ	49b-6
kālūş	ebleh	49a-4
kālyār	salyār	49b-12
ķalye	kelāker	48b-6
ķalye süğđi	noķutlı ķalye	48b-6
kām	murād	49a-2
kāme	ķatık	49b-2
kāmgüzār	dilek virici	49a-2
kāmurān	murād sürüci	49a-2
kānā	ebleh	49a-3
kānā	aķılsuz	49a-3
kānāz	yaş şalkım	49a-2
ķanberīş	ķuraķ	48b-6
ķanūz	aldanmış	48b-6
kār	iş	48b-14
ķār	zift	48b-1
kārbeķak	yaş ķıyār	49a-1
kārd	bıçaķ	48b-14
kārdān	iş bilici	49b-7
kārdān	iş süren	49b-8
kārdār	iş ķutucu	48b-14
kārdār	iş ķutucu	49b-12
kārdger	bıçaķcı	49b-14
kārfermāy	iş buyurucu	49a-1
kārfūjūl	üstad	49b-15
kārgüzār	işci	48b-14
kārķāne	iş evi	48b-18
kārīn	ırāķ	49a-12
kārķāh	iş yiri	48b-15
kārker	iş yiri	48b-15
kārķūn	işci	49a-12
kārtene	buy-i şenbelīd	49b-2
kārzār	şavaş	48b-15

¹⁹⁴ya'ni nesne bilmez bön.

kāse	ķanaķ	49b-9
kāsebend	ķanaķcı	49b-9
kāsefürūş	ķanaķ şaticı	49b-10
kāsīne	aru ķuşı	49b-4
kāskīne	aru ķuşı	49b-1
kāsmūy	ķoñuz	49b-1
kāsmūy	ķurd bıyığı ķılı	49b-1
kāsū	ķusķun	49b-10
kāşān	şāhñişīn	49b-14
kāşān	bir şehir	49b-14
kāşāne	tevķane	49a-15
kāşāne	maķām	49a-15
kāşānī	mensub bevey	49b-15
kāşkene	ķına zenbili	49a-3
kāt	bir şehir	48b-11
kātüre	serkeşte	49a-11
kāvāk	içi boş	49a-4
kāvrenk	firudun gürzi	49a-6
ķayāvār	şuğl ve kār	48b-7
kāyine	göz	49a-15
kāz	şındu	50a-1
ķaz	gönül	48b-4
ķazāken	cenk ķonı	48b-3
kāze	sāye-bān	49a-12
kāze	ağaclar	49a-12
ķazgān	ķazan	48b-4
ķazgānger	ķazancı	48b-4
ķazıl	tut	48b-4
kāzīre	yağraķ	49b-9
keb	yanag içi	50a-1
kebābe	bir otdur	50a-6
kebeķ	tağ eteğinde ķatı yir	50a-3
kebek	keklik	50a-7
kebekķırām	keklik şalınışlu	50a-7
keber	gebere	50a-7
kebet	bal arusu	50a-2
kebīkeķ	bir ot ¹⁹⁵	50a-2
kebirserāb	ılgım şalgım	50a-6
kebist	ağ	50a-2
kebist	ķarğa düvlegi	50a-2
kebitā	aķ ķalva	50a-3
kebr	ceng ķaftānı	50a-5
kebş	koķ	50a-8
kebūd	gök	50a-7
kebūde	sürķūn	50a-4
kebūder	şuda bir ķuş	50a-4
kebūter	gügercin	50a-5
kebūterdenā	yabani gügercin	50a-5

¹⁹⁵ol otdür ki şaru çiçeği olurdüğün çiçeği dirler.

kebz	evli kimse	50a-8	kejem	çaramuğ	51a-6
kebz	çuri nesne	50a-8	kejene	keçken	51a-1
kebzende	laf urucu	50a-1	kejpuşt	bügrü	51a-2
kecāve	maḥfe	50a-10	kelāb	keleb	51b-6
keç	şileka	50a-10	kelābe	keleve	51b-7
keç	eğri	50a-10	kelābesnek	şapan	51b-9
keçāgend	geyim	50a-11	kelāçe	şakşığān	51b-7
keçele	şakşığan	50a-10	kelād	oba	51b-4
ked	dilencilik	50a-13	kelāğ	çarğa	51b-5
kedbānū	kedhüzā avrat	50a-12	kelāğ	çuzğun	51b-5
kede	damağ	50a-12	kelāhūd	tapu şagrağı	51b-13
kedīn	büyük tokmak	50a-12	kelāje	şakşığān	51b-7
kef	āya	51a13	kelāl	elin üsti	51b-4
kefā	katılık ve renc	51a-14	kelālec	bir çiçekdür	51b-9
kefā	miḥnet	51a14	kelān	büyük	51b-4
kefce	kepce	51a-12	kelāş	küf yani pas	51b-6
kefceliz	it balığı	51b-2	kelāt	vīrān kal'a	51b-3
kefcük	kepçe	51a-12	kelāve	keleve	51b-7
kefe	kesmük	51a-13	kelc	büklüm	51b-10
kefe	şehir	51a-14	kelec	necis sepedi	51b-11
kefe	terāzü kefesi	51a-14	keleflā	gara dut	51b-9
kefel	şagrı	51a-15	kelenc	kir nesne	51b-10
kefeştū bir	nebātdür	51a-12	kelenc	irin	51b-10
kefgir	kevgür	51a-13	kelenc	doñuz	51b-10
kefk	köbük	51a-13	kelend	çapa	51b-13
kefk	uce arası	51a-15	kelende	tağılmış nesne	51b-10
kefkül	eski börk	51a-12	kelendere	güclü ādem	51b-8
kefş	başmağ	51b-1	kelendere	mikyāl	51b-8
kefşdüz	başmağ dikici	51b-2	kelid	cüft halkası	51b-11
kefşger	başmağcı	51b-2	kelik	şāşı	51b-6
kefşir	lihīm	51b-2	kelikī	şāşı	51b-6
keft	çatlamış	51b-1	kelisā	renc	51b-6
keh	şaman	52b-12	kelle	baş	51b-11
kehāl	yüce	52b-12	kelmāğ	çuzğun	51b-5
kehbez	hazinedār	52b-11	kem	eksük	52a-3
kehdān	şamanlık	52b-12	kemā	tomalan	52a-2
kehf	şıgnacağ yir	52b-14	kemā	mantar	52a-2
kehile	ebleh ve cahil	52b-12	kemān	yay	52a-1
kehkeşān	ka'be yolu	52b-13	kemānçe	ıklığ	52a-1
kehriz	evçun	52b-11	kemāne	lağım	51b-15
kehvāre	bişik	52b-13	kemāne	kemene	51b-15
kej	eğri	50b-15	kemānger	yaycı	52a-1
kej	ipek	51a-2	kemān-i rüstem-eleğim	şagmal	52a-2
kejābe	mehāre gölgesi	51a-1	kemānkeş	yay çekici	52a-1
kejābe	çepel	51a-1	kemer	kuşak	51b-14
kejāgend	cebe	50b-15	kemer	çolañ	51b-14
kejāgend	tolama kaftan	50b-15	kemer	kemer	51b-14
kejāve	mehāre	51a-1	kemersāz	toğa	51b-15
kejçeğū	yivle	51a-1	kemīn	pusu	52a-1
kejdum	ağreb	51a-2	kemīne	eksiklü	52a-2

kemīre	kırgıl	52a-2
kemrā	ev kemeri	51b-14
kemter	eksükrek	52a-4
kemterīn	eksüklü	52a-4
ken	ağac keni	52a-7
kenā	katılık ve renc	52a4
kenāğ	ebrişim	52a-11
kenārenk	ases	52a-7
kenārenk	merzübān	52a-7
kenbüre--güft-u güy-i dirāz		52a-13
kenbüre	uzun söz,sāv	52a-13
kend	bilim	52a-5
kend	kendir	52a8
kende	çopmuş	52b-3
kende hamīr	zevāle	52b-3
kende müye	tü	52b-3
kendedimāğ	hodbīn	52a-4
kendevers	tatlu yir	52a-14
kendüş taşlu--	düşvār yir	52a-11
keneb	kendir	52a-8
kenebdāne	enük yimişi	52a-9
kenefş	serv	52b-3
kenenducı --iki şağolmuş bil		52a-7
kenğāl	dil-firīb	52a-6
kenğāl	yan kesici	52a-6
kenğāle	rusbī	52a-7
kenğāle	muğhannes	52a-7
kenīr	ālet-i sine	52a-5
kenīz	çarāvaş	52a-10
kenīzek	çarāvaş	52a-11
kenk	ada	52a-9
kenk	bütñane	52a-9
kenk	çart oğlan	52a-10
kenk	yaramaz sözlü	52a-10
kenkāc	tanışık	52a-8
kenür	uzun küb	52a-5
kenyüre	ceng-i tamam	52a-14
kenzā	feylesof	52a-5
kenzā	bilici	52a-5
kepān	çapan	50a-6
kepī	maymun	50a-5
kepist	kemene çozī	50a-2
kepū	aru çuşı	50a-5
ker	şadır	50b-1
kerān	kenar	50b-14
kerāşide	delü	50b-7
kerbeñü	ağır başmaç	50b-6
kerc	dilim	50b-13
kerdān	donucı	50b-11
kerder	tağ eteği	50a-15

kerder	düzen	50a-15
kerdün	gök	50b-10
kere	küf	50b-10
kerestün	çapān	50b-3
kerevbe	yandaç	50b-7
kerf	bulanuğ	50b-2
kerf	çara gümüş	50b-2
kerhac	gerevüz	50b-5
keriker çatī	şadır	50b-1
kerk	tavuğ	50b-10
kerker	ata adı	50a-15
kernā	eşek mantarı	50a-14
kernā	pirperüm	50b-7
kerneb	gelem	50b-13
kerrenāy	şurnā	50b-5
kerv	işitmek	50b-6
kerv	içi boş diş	50b-6
keryeş	kertekele	50b-1
kerz-e mān	arş ve gök	50b-3
kerzen	tac-ı muraşşa ¹⁹⁶	50b-3
kes	kimse	51a-6
kesni	kaşnı	51a-7
kest	çirkin	51a-6
keş	çoltuğ içi	51a-7
keş	toñuzlan çurdu	51a-7
keş	şād hürrem	51a-8
keş	şālınıcı	51a-8
keşāverz	ekinciler	51a-7
keşef	çablubağa	51a-10
keşī	bir çucağ	51a-10
keşk	keş	51a-10
keşkīne	keşlü aş	51a-9
keşnīz	kişniç	51a-9
keştī	gemi	51a-10
keştībān	gemici	51a-10
keştivān	gemici	51a-11
ket	hind padişahı tahtı	50a-9
ketestü	muğhaleb	50a-8
ketestü	çoğān	50a-8
ketrān	çatrān	50a-9
kevbāre	öküz sürüsi	52b-5
kevbāre	eşek sürüsi	52b-5
kevden	cāhil	52b-4
kevden	yaşlu semer atı	52b-5
kever	başmaç astarı	52b-6
kevīr	tuzlu yir	52b-4
kevīr	çoraçlu yir	52b-4

¹⁹⁶ tac-ı muraşşa 'Fürsün beğleriçün tahta otururlar altun zincirle başları üzerine aşarlar ve käh käh başlarına ururlar.

keviş	yabuğ	52b-6	kīne	kin	54a-2
keyviz	hizmetkār	52b-11	kinek	şart oğlan	53b-9
keyviz	rūzikār	52b-11	kīnever	kinlü	54a-3
kevzen şıgın	geyigi	52b-6	kipā	kipe	53a-6
key	kaçan	53a-2	kīpā	kipe	54a-5
keyā	çar unşur	52b-14	kīpū	marul	54a-3
keyā	pādişah	52b-15	kīr	zeker	54a-5
keyāhān	şirin sözlü kimse	53a-4	ķīr	zift	48b-8
keyānā	çari unşur	52b-15	kirc	yağa oyundusu	53a-14
keyār	kāhel	52b-15	kirdār	iş	53a-13
keyğan	demregū	53a-5	kirm	şurd	53a-14
keyğar	yoğurt kabı	52b-15	kirpās	biz	53a-13
keyhān	ikinci	53a-3	kirpāsū	keltekele	53a-13
keyhūsrev	nām-ı şāh	53a-3	kiş	çoltuğ içi	53b-5
keyk	büre	53a-5	kīş	din	53b-11
keyk	göz bübegi	53a-5	kişmiş	çekirdeksüz üzüm	53b-5
keykāvūs	nām-ı şāh	53a-2	kişniz	kişniç	53b-4
keykeç	kerdeme	53a-5	kişt	ekin	53b-3
keytuğān	nām-ı şāh	53a-3	kişter-āb	yağmur ekini	53b-4
keyūs	eğri ağac	53a-1	kiştkār	ekinci	53b-3
keyvān	zuhal	53a-2	kiştzār	ekin yiri	53b-3
keyvān	burc	53a-2	kişuft	tağılmış	53b-2
kez	yılkun ağacı	51a-6	kişufte	perişan	53b-2
kezer	havuc	51a-3	kişver	iklim	53b-1
keznükbin	yabrağ balı	51a-3	kīti	cihan	53b-14
ķırım	şehir	48b-8	kīti	çoğulu çiçek	53b-14
kīb	tolaşmak	53b-11	kīv	pādişah	54a-4
kiç	depmeç	53a-7	kiyā	ot	54a-3
kīç	ağmak	53b-11	kiyā	iş güc	54a-5
kīç	serkeşte	53b-11	kiyāh	ot	54a-3
kīç	ħodbīn	53b-11	kiyān	arab çadırı	53b-13
kī-est	kimdür	54a-6	kiyāzār	otluğ	54a-3
kīğ	ķurumuş çapak	53b-12	kū	ķanı	56a-11
kih	ālū	53b-9	kūbçe	soğak	56a-11
kih	kim	53b-10	kūbīn	ölçek	56b-4
kīhāl	yüce	54a-1	kūc	güc	56b-1
kīħal	tatlu çekirdek	53b-13	kūç	baykuş çuğd	56a-7
kīhān	cihan	54a-1	kūçe	şoğak	56b-4
kihbid	birimdirici	53b-10	kūdāb	bekmez	56a-12
kihter	ālūrağ	53b-9	kūdbān	semer	56a-10
kīj	çam ağacı	54a-4	ķudūm	ākıbet-i herkār	48b-9
kīk	göz bebeği	53b-13	kūdyān	toğmak	56b-1
kīlān	şehir	54a-2	kūf	baykuş	56a-7
kilāne	uçuk	53b-7	ķuful	kilid	48b-9
kile	şikayet	53b-9	kūh	tağ	56a-13
kilgeşt	ikindü seyranı	53b-7	kūħak	üzüm çengeli	56b-1
kilid	dil	53b-7	kūħāk	ilik	56b-1
kilik	şası	53b-5	kūhe	talğa ve cebe	56a-6
kilk	ķamış	53b-6	kūhenc	aluc	56a-14
kīmiyā	hile	53b-10	kūhenc	it burnı	56a-14

kūhsār	tağlu	56a-13	küdeşte	geçmiş	54a-12
kūj	aşma	56a-4	küdīn	tokmağ	54a-11
kūk	marul	56a-8	küdīne	tokmağ	54a-11
kūke	murdar	56b-2	küfcük	küçecük	55a-2
kūlānc	halva-yı lā berlā	56a-6	küh	boğ	56b-7
kūm	at	56b-3	küh	tağ	56b-7
kūmān	deve hörküci	56a-13	küh	çirkin şuret	54a-10
kūme	eyer kayışı	56a-5	kühdān	müteveza	56b-7
kūniste	çalık at	56b-7	kühec	āluc	56b-8
kūpāl	ķabarcuğ	56a-10	kühinc	ħodbīn	56b-8
kūpāl	çomağ	56b-3	küjağ	ħaşbe	54b-9
kūpāl	yapıcı	56b-4	küjār	pirlağcu	54b-8
kūrāb	ılgım	56a-11	küjār	ķuş ķursağı	54b-8
kūrāb	şalgım	56a-11	küjüm	ķaramuğ	54b-9
kürdīl	künd	55b-12	külāh	tağye	55a-5
kūre	sel ķazduğı yir	56a-9	külħac	kir	55a-3
kūre	ocağ	56a-15	külüçe	külüçe	55a-6
kūrī	şohbete gitmek	56a-10	külte	ķuyruğı kesük eşek	55a-4
kūrīş	zulümden inlemek	56a-6	külüc	sırça barmağ	55a-5
kūrīş	tesnī‘	56a-7	külüh-endār	kesekek atıcı	55a-3
kūsāle	buzağū	56a-13	külül	burçağ	55a-6
kūsfend	ķoyun	56a-12	külüşe	yara	55a-6
kūspend	ķoyun	56a-12	külüte	tortterkeb	55a-5
ķuş	ķūrī	48b-10	kümā	bağarsuğ	55a-13
kūşiş	dürişmek	56b-4	kümā	mantar	55a-13
kūşt	et	55b-9	kümās	yaşşı bardağ	55a-10
kūştāvīz	malak	55b-9	kümeyt	süci renginde at	55a-13
kūştķüb	et dögecek	55b-9	kümīzdān	ķavuğ	55a-11
kūt	çec	56b-2	künāğ	ebrişüm ķatı	55a-13
kūtāh	ķışa	56b-5	künağ	keş	55b-6
kütelān	deveci inī	56a-15	künām	aşlan ini	55a-14
kūtvāl	iş eri	56b-3	künām	otlağ	55a-14
kūtvāl	dizdār	56b-3	künār	sitre ağacı	55a-14
kūy	maħalle	56a-11	künc	bucağ	55a-14
kūyāre	öküz sürüsi	56a-8	künc	göz	55a-15
kūyāre	eşek sürüsi	56a-8	künc	ağmağ	55a-15
kūzāb	biryan aşı	56a-5	küncār	küsbe	55b-1
kūzbān	ağırşak	56a-11	küncāre	tolma kipe	55b-8
kūzkāne	sahtiyān	56b-2	künce	mekbe	55a-15
kūzūre	uzun bardağ	56a-14	künced	susam	55a-15
kūzük	oğlan	56b-2	künceşık	serçe	55b-2
kübāse	ħurma şalkımı	54a-7	küncüde:	tütüyā	55a-15
kübeyta	ağ halva	54a-8	künd	çönge	55b-3
kücā	ķande	54a-9	künd	fehmi söz	55b-3
kücāst	ķandedür	54a-10	künde	ağac bendi	55b-4
kücāyī	ķandesin	54a-9	künde	avıcı kümelesi	55b-4
kücin	elek	54a-10	künde	kelāve ve uca	55b-6
kücīr	lapa pirinc	54a-9	kündepiç	kelāve	55b-8
küdām	ķankı	54a-11	kündiz	esgi ķal‘a	55b-1
küdāmīn	ķankısı	54a-12	küendrū	şakız	55b-3

kündü	kovan	55b-6
kündüc	kovanlık	55b-7
kündüle	kovan	55b-6
kündür	günlük şakızı	55b-2
kündüş	yamuğ	55b-3
kündvāle	kart oğlan	55b-4
kündvār	bahādur	55b-4
künendiki	çatal bil	55b-7
künger	kartal	56a-15
küngüre	deblekci	55b-5
küngüre	baykuş	55b-5
küngüre	beden	55b-6
künhe	eski	56b-8
küniş	yaramaz er	55b-2
künişt	kilise	55b-7
künk	yügrünk	55b-5
künk	dilsüz	55b-5
küpüst	karğa kavunu	54a-8
kürāg	bir kuşdur	54b-1
kürāz	ekinciler bili	54a-13
kürd	bahādur	54b-7
kürd	vilāyet	54b-7
kürdistan	vilāyet	54b-7
kürice	hücre	54b-7
kürrāse	muşhaf	54b-5
kürre	koğuk	54b-7
kürtek	toğmak	54b-5
kürüme	yumağ	54b-4
küs	ām	54b-14
küş	güzel	55a-1
küşā	açıcı	54b-15
küşāde	açuk	54b-14
küşt	bögür	54b-15
küşt	güreş	54b-15
küşt ahenc	çengel	55b-9
küştikir	güreşci	54b-15
küşünübüz	teke	55a-1
küşvār	küpe	55b-11
küşvāre	küpe	55b-11
küvāj	ta'ne	56a-4
küvār	yemiş sepedi	56a-3
küvāre	şalma şıgır	55b-14
küvāriş	cevāriş	55b-12
küyār	kāmallık	56b-8
küzar	nāmey-i cevāz	54a-13
küzin	güzide ihtiyar	54b-11
küzine	toğmak	54b-10
küzküre	dügme	54b-13

L

lābe	yalvarmak	56b-12
lāberlād	hanegi halva	56b-12
lāden	harir nesne	56b-11
lāg	herze	56b-10
lagām	suluğ	57a-12
lağam	uyan	57a-7
lāgar	aruğ	56b-11
lağc	zāc	57a-4
lağc	hırman süpürkesi	57a-4
lağşān	eritici	57a-5
laht	pāre	57a-4
laht	pine	57a-5
laht	çomak	57a-5
laht lāht	pāre pāre	57a-5
lāk	āşū	56b-9
lāk	balçık teknesi	56b-10
lakāne	ev avratı	57a-11
lākce	tutmac	56b-14
lağlağ	leglek	57a-8
lākşe	tutmac	56b-14
lāl	dilsüz	56b-11
lālenk	bişi	56b-15
lām	bezek	56b-9
lāne	yuva	6b-14
lāne	kār ü bār	56b-12
lāne	yuva	56b-12
lāned	depretdi	56b-11
lās	liğa	56b-14
lāş	levāşa	56b-13
lāşe	leş	56b-15
lavāş	yuğa	57a-14
lāy	balçık	56b-10
lāy	bir bizdür	56b-10
lāz	yufka harir	56b-9
lāzen	ma'cun	56b-11
leb	tuğak	57a-1
lebāleb	tolu	57a-1
leblāb	şarmaşık	57a-1
lec	tepmek	57a-3
lec	ağız içi	57a-3
leces	balçık	57a-3
lefc	deve tuğağı	57a-7
legend	şileğa	57a-12
lehbele	ebleh	57a-15
lejen	ğara balçık	57a-6
lek	leke	57a-8
lek ¹⁹⁷	bir ottur	57a-8

¹⁹⁷bir ottur ki bıcağ şapın anıyla berkidirler ve aña der jehr dirler.

lek ü pek	yilmek	57a-10
lek ü pek	aleti hane	57a-10
lekā	çarık	57a-11
lekā	posti yufka	57a-11
lekā	nerm	57a-11
lekā	pīrāste	57a-11
leken	şam'dan	57a-10
leken	demür ocağ	57a-10
lektār	bulamac	57a-11
lenc	uyan	57a-13
lencā	uyan	57a-14
lend	alet-i tenāsül	57a-12
lendāver	bahādur	57a-13
lenk	ağsağ	57a-12
lenkāl	yaramaz söz	57a-13
lenter	tenbel	57a-14
lepāçe	kalenderi	57a-1
lepān	güzel nesne	56b-15
lerze	ditremek	57a-6
let	çomağ	57a-2
let	kettān pāresi	57a-2
let	kanad	57a-2
let	dökmek	57a-3
let let	pāre pāre	57a-2
let-i dar	kapu kanadı	57a-3
levend	kuşlar	57a-15
levīd	haranı	57a-14
levīşe	ziyār	57a-14
levzīne	bādemī halva	57a-15
lezc	tapıncağ nesne	57a-6
lif	urğan	57b-2
ligām	uyan	57b-1
lik	ağmağ	57b-1
likā	deri çaruğ	57b-1
līm	toğri	57b-3
līme	kulak deligi	57b-3
link	bal	57b-1
lipā	şirden	57b-2
lonce	şalınmağ	57b-5
lūbiyā	bökrülce	57b-8
lūç	şaşı	57b-6
lūk	ur	57b-7
lūk	öz	57b-7
lūle	bedruk	57b-9
lūlū	mağbūb	57b-9
lūpiya	bağş	57b-9
lūre	semüz er	57b-10
lūs	yalvarmağ	57b-7
lūs	aldamağ	57b-7
lūs	āciz	57b-8

lūs	çaşnı sīlī	57b-10
lūszen	çaşnīgīr	57b-8
lūş	qara çamur	57b-6
lūş	eğri ağızlu	57b-6
lū'āb	ağız yārī	57b-4
lūğ	şagmağ	57b-7
lūğ	içmek	57b-7
lūğām	uyan	57b-4
lūk	bir renkdür	57b-5
lūk	ra'nā	57b-5
lünbe	semüz er	57b-6
lūpūt	avrat	57b-3
lürs	tabanca	57b-4
lūs	ovmak	57b-4

M

mābūn	hīz	57b-15
māc	kaçıcık it	57b-12
māc	nişan	57b-12
māğ	ağ kuşdur	57b-13
māğ	çemen	57b-13
mağāk	çuğur	58b-13
mağand	uyuz	58b-14
mağlāk	derviş	58b-13
mağz	ilic	58b-14
mağz-ı ser	dimāğ	58b-13
mağz-ı ser	beyni	58b-13
mağlāk	fağir	58b-13
māh	ay	58a-6
māh	gecmez altun	57b-11
māh	iki yüzlü er	57b-12
māh	himmetsüz	57b-12
māh	gümiş	58a-9
māhān	ğardaş	58a-7
māhān	nāmı merd	58a-8
māhçi	pālān atı	58a-9
māhe	matğab	58a-7
māhī	balığ	58a-7
mağīz	debreniş	58a-12
māhtāb	ayaydını	58a-6
māhtābān	ışıklı ay	58a-7
mākiyān	tavuç	57b-15
mākūb	mekük	58a-10
mākūl	boğaz bendi	57b-15
māle	çulha süzgüsü	58a-2
mālemāl	toptolu	57b-14
māliş	ovmağ	58a-11
mālişger	dellāk	58a-11
mālīz	sülük	58a-11
mālūs	yeşil keler	58a-10

mām	māmi	58a-3	melāje	dimāğ	59a-1
māmūl	tuzağ	58a-8	melğam	melğam	59a-1
mānā	benzer	57b-11	memvül	eğlenme	60a-3
mancınığ	mancılık	59a-4	men	ben	59a-3
mānde	āciz	58a-3	menāver	bir şehir	59a-1
mār	yılan	58a-1	mencalāb	murdār	59a-4
mā-rā	bize	58a-2	mencek	hoğkabazoyunı	59a-4
mār-efsāy	yılandı	58a-2	mencir	müşābağ	59a-3
mār-i māhī	yılan balığı	58a-1	mencür	mercimek	59a-4
mārkerze	yılan	58a-1	mendür	bağil	59a-1
māse	görüük	58a-6	mendür	ğamlu	59a-1
māset	yoğurt	58a-5	mene	batman	59a-3
māstīne	yoğurtlu aş	58a-5	meniş	himmət	59a-2
māsū	çivi	58a-6	meniş	ululuğ	59a-2
māsūre	mesre	58a-4	menk	kımar	59a-5
māş	mürdümük burcağ	58a-3	meñş	gönül	59a-5
māşā	meşe	58a-3	menveb	muğannes	59a-3
māşū	elek	58a-5	mer	ğisab	58b-5
mātem	yas	58a-3	me-rā	bize ve baña	58b-6
mağmağ	manzar	58b-12	merāğa	toprağa bulanmağ	58b-3
mağrī	çendere	58b-11	merd	er	58b-6
mağrīger	çendereci	58b-12	merdāne	erane	58b-6
māy	cāzūlar yiri	58a-4	merd-āsā	er gibi	58b-7
māye	aşıl	58a-6	merdūmī	çeşmgöz bebegi	58b-7
māz	divar yaruğı	57b-13	merdüm	ādem	58b-7
māz	şikenc ber şikenc	57b-14	merdümek-i dīde-göz bebegi		58b-7
māze	ķuru budak	58a-9	merğ	çayır	58b-3
māze	dişi	58a-4	merğazan	ğoristan	58b-2
māzekāv	inek	58a-4	merğuvā	yaramaz fal	58a-15
māzer	ana	58a-8	merğ	ğabcuğ yaprağı	58b-3
māzerender	üveyana	58a-8	merğ	çam kozağı	58b-3
māzyān	ķısrak	58a-10	merğaş	işler evveli	58b-4
māzyāne	taze ħalva	58a-11	merk	ölüm	58b-1
mec	ağız içi	58a-12	merk	ölüm	58b-6
med	tel	58a-14	merken	ağac çanağ	58b-8
medhüş	uşşı gitmiş	58a-13	mers	degek	58a-15
medkeş	tel çekici	58a-14	mers	bir keşiş adı	58b-1
mednek	ķilid dendānesi	58a-13	merürtāb	sırtmac	58b-8
meh	ay	59a-7	merv	ıķlim	58b-1
meğ	at oyanı	58a-13	mervā	eyü fal	58a-14
mehār	yular	59a-8	merz	serğad	58a-15
meh-i tābān	ışıklı ay	59a-8	merz	güz çemeni	58a-15
mehr	ķābız	59a-8	merz	degek	58a-15
mehtāb	ay aydını	59a-8	merzbān	pādişah	58b-2
mehvel	tuzağ	59a-8	merzbūm	vilāyet	58b-1
mejīde	şiramāne	58b-9	merzeğan	ğoristan	58b-2
mekīb	döndürme	58b-14	merzencüş	şatır ķişi	58b-4
mekīb	şarma	58b-14	merzencüş	şimşad	58b-4
mekīb	eğri yola giden	58b-15	merzenküş	çigdem	58b-5
mekil	sülük	58b-15	mest	sarğoş	58b-10

mestī	sarhoşluk	58b-10	miyāne	bil	59b-5
meşenk	uğrı adı	58b-11	miyāne	ortalık	59b-5
meşgale	ürkü ¹⁹⁸	58b-10	mīz	konuk	59a-13
meşv	burçağ	58b-11	mīzān	terāzü	59b-4
metsek	laf	58b-9	mīzbān	konuċı	59a-14
mevīz	ķuru ūzūm	59a-6	mīzed	dūġūn meclisi	59a-14
mevīzāb	şerbet	59a-7	mīzed	'işret	59a-14
mevīze	bir marāz	59a-6	mīzed	meclis-i mey	59a-14
mevkib	ħaşem	59a-5	moġol	tatar	60a-2
mevz	bir yemiş	59a-7	mūbez	ālim	60a-5
mevz	dūkenlū āġac	59a-7	muġ	keşiş	59b-15
meydān	sūci ķabakı	59a-9	muġ	yumruċ	60a-2
meze	lezzet	58b-9	muġān	keşişler	60a-1
mezezengūş	ĉiġdem	58b-8	muġande	bez	60a-2
mīdah	yavuz at	59b-3	muġlāk	faķir	60a-1
mīġ	bulut	59a-15	muġpeĉĉe	keşiş oġlı	60a-1
mīġār	şākirdāne	59a-14	muġlāk	derviş	60a-1
mīġnāk	bulutlu ġūn	59a-15	muġ	ilik	59b-6
mih	ulu	59a-12	mūġ	alem	60a-5
mihān	ulular	59a-13	muġhande	canavardūr	59b-6
mīhen	diñlenecek yir	59b-2	mūjen	eyū gūz	60a-7
mīhen	ħānumān	59b-2	mūl	oynaş	60a-6
mihmān	ķonuk	59a-13	mūl	eġlenmek	60a-6
mihmānī	ķonukluk	59a-13	mūlis	eġlenmek	60a-10
mihir	ġūneş	59a-11	mūnis	iş	60a-11
mihir	sevgū	59a-11	mūr	ķarınca	60a-5
mihir-i kān	ħazan vaķti	59a-12	murār	kendir ipi	59b-9
mihrubān	sevici	59a-12	mūrĉe	ħurd	60a-10
mihter	uluraċ	59a-12	murdād	orta yay ayı	59b-7
milaka	ķaşuk	59a-11	murġ	ķuş	59b-8
milať	melik	59a-11	murġ-i ābī	ūrdek	59b-9
mīlāve	şākirdāne	59b-3	mūrī	kūnk	60a-7
mīnā	gūk sırĉa	59a-15	mūrid	mersin	60a-6
mīnā	cennet	59b-1	mūriş	boncuċ	60a-9
mīnū	uĉmaċ	59b-3	musīĉe	mişķal	60a-9
mīr	beġ	59b-4	mūsīķār	mişķal	60a-10
mis	baķır	59a-10	mūtā	mazman	60a-8
mismār	mīġ	59a-10	mūtāb	mūtev	60a-8
mīş	dişi ķoyun	59b-2	mūtār	mazman	60a-8
mīşin	ķoyun derisi	59b-1	muťarā	ĉendere	59b-15
mīşmiş	zerdalū	59a-11	mūy	şac	60a-7
mītīn	kūlūnk	59b-1	mūye	aġlamak	60a-8
mītū	cennet	59a-15	mūy-i ĉine	mankāş	60a-7
mītū	mīnā	59a-15	mūdām	sūci	59b-7
mīv	degek	59b-3	mūft	rāyegān	60a-3
mīve	yemiş	59b-4	mūhre	boncuċ	60a-11
miyān	bil (bel)	59b-4	mūhrepušť	oñurķa	60a-11
miyānbend	ķuşak	59b-4	mūjde	mušťuluk	59b-10
			mūjdedih	mušťuluk virici	59b-11
			mūl	sūci	60a-3

¹⁹⁸ ya'ni kelb ve ġayri nesne ūrmek.

mülk	burçağ	60a-3
münc	aru	60a-4
müncük	şancağ başı	60a-4
münde	bardağ	60a-4
münde	şınmış desti	60a-4
müraz	delük	59b-8
mürcân	oğul	59b-8
mürdârîd	incü	59b-8
mürde	ölü	59b-7
mürdeşüy	ölü yuyucu	59b-7
mürgızâr	çemen	59b-9
müske	kereyağı	59b-11
müst	şikâyet	59b-11
müstemend	iñlü	59b-11
müşkekîn	müşk tolmış	59b-13
müşkene	bulğârî	59b-15
müşker	güyende	59b-14
müşkîn	müşklü	59b-13
müşkü	büthane	59b-12
müştek	yumruk	59b-13
müşti	bir avuc	59b-14
müştihâk	bir avuc toprak	59b-14
müzd	kirî	59b-10
müzdever	ırkât	59b-10
müzdver	kirici	59b-10

N

nâ	harfi nâfiye	60a-13
na‘mân	lale	61a-13
na‘ra	çağırmağ	61a-12
nâb	şâfi	60a-12
nâb	fil dişi	60a-12
nâbinâ	görmez	60b-1
nâc	çam	61a-1
nâdân	bilmez	61a-1
nâf	göbek	60b-13
nâfe	müşk	60b-12
nâfercâm	yaramaz	60b-8
nâfercâm	herze	60b-8
nâgâh	ansuz	60b-13
nağâm	bulut	61a-14
nagevârd	tuğme	60b-3
nağnağ	ölçek	61a-14
nağşile	çalıye	61a-14
nağz	gökçek	61a-13
nağ	rûmî zilü	61a-4
nâğ	iplik pâresi	61a-4
nâhâr	aç	60a-14
nâhâr	bilişsüz	60a-14
nâhârî	çaşnigir	60a-14

nağc	süpürge otı	61a-4
nağcel	çimdik	61a-5
nağcîr	av	61a-5
nâhemtâ	bedelsüz	60b-12
nâ-hemvâr	düz olmayan	60b-15
nâhîd	zühre	60a-14
nağkelü	çatık kuz	61a-5
nağle	na‘lin	61a-5
nağs	şolmuş	61a-4
nâğun	tırnağ	60b-5
nâğute	it dirseği	60b-5
nâğ	çam ağacı	60a-15
nâğ	sürhün	60b-14
nâk	-lu-lü eki	60a-15
nâkâm	nâçar	60b-1
nâkes	bağil	60b-14
nâküzîr	elbette	60b-8
nâl	ince çamış	60b-3
nâl	çalem içi	60b-3
nâle	iñü	60b-1
nâliş	inildü	60b-7
nâm	ad	60b-2
namaz-ı bâmüdâd-sabağ		61b-6
namâz-ı diğeri ikindü		61b-5
namâz-ı huften-yatsu		61b-5
namâz-ı pişin öyle		61b-4
namâz-ı sepîn ağşam		61b-5
namâz-ı subğ sabağ		61b-6
namâz-ı şâm ağşam		61b-5
nâme	biti	60b-4
nâmerd	tevkürlü	60b-2
nâmerd	yaramaz kimse	60b-2
nâmever	adlu	60b-2
nâmudâr	adlu	60b-2
nân	etmek	60b-10
nân-hâh	enîsün	60b-11
nânğuriş	etmek katığı	60b-11
nânpez etmek bişürüci		60b-11
nânvâ	etmekci	60b-11
nârbâ	narlu aş	60b-9
nârd	sağurğa	60b-8
nârenk	narince	60b-3
nârğü	nar çiçeği	60b-9
nârîn	terce	60b-7
nâristân	nar emceklü	60b-13
nârpust	nar kabı	60b-9
nâ-sere	giçmez	60b-15
nâ-sezâ	layıksuz	60b-15
nâsire	ekinlik	61a-1
nâsür	bir rencdür	61a-1

nāṣī	yād	60b-13	neje	av okı	61a-8
nāṣikībā	şabursuz	61a-2	nejend	ğamlu	61a-8
nātüvān	gücsüz	60b-1	nejm	bulut	61a-8
nāṭıf	ağ halva	60b-13	nem	yaş	61b-2
nāṭıf	yüklü nesne	60b-14	nemec	yaşlu	61b-3
nā-ümid	ümitsüz	60b-15	nemed	kiçe	61b-4
nāvdān	ululuğ	60b-4	nemedzīn	tegelti	61b-4
nāve	balçık handegi	60b-4	nemek	tuz	61b-3
nāve	ululuğ	60b-4	nemekdān	tuzluğ	61b-3
nāvek	ok	60b-9	nemekdār	tuzluğ	61b-4
nāvek	tekne	60b-9	nemekgīn	tuzlu	61b-3
nāverd	mübārezet	8a-1	nemeksār	tuzluğ	61b-3
nāverd	cenk	60a-13	nemeksūd	ķuri et	61b-6
nāy	düdük	60b-6	nemgīn	yaşlu	61b-2
nāy-gelū	boğaz düdügi	60b-6	nemşek	gökce dene	61b-6
nāyije	başak şapı	60b-12	neng	ār	61b-7
nāyije	lüle	61a-2	nerd	bir oyun	61a-5
nāyzen	düdükçi	60b-6	nere	mevc	61a-7
nāz	hoş dirlik	60a-15	nerm	yumşak	61a-7
nāz	şive	60b-7	nermrev	dölek	61a-7
nāzenīn	güzel	60b-7	nermüre	şalıncağ	61a-6
nāzenīn	nāzük	60b-7	nerrekāv	öküz	61a-8
nāznek	nazlu	61a-1	nerre-şir	irkek aşlan	61a-7
nebehre	geçmez	61a-2	nersek	mercimek	61a-6
neberd	cenk	61a-2	nesā	tapıncağ	61a-9
nebire	oğuloğlı	61a-3	nesrīn	bir çiçek	61a-10
neblāz	bünyād	61a-2	nestüh	ünegülenmiş	61a-9
neciz	keyine	61a-3	nesū	tapıncağ	61a-9
nefāğ	tahin çanağı	61b-2	neşel	ağmağ	61a-11
nefām	bulanuğ	61b-1	neşhūd	ağur şonu	61a-12
nefām	çirkin	61b-1	neşhuvār	geviş	61a-12
nefām	karañū	61b-1	neşk	ķatı ağacdur	61a-10
nefir	çıgılık	61b-2	neşk	ķatil ağacı	61a-11
nefnehūyen	enīsūn	61b-1	neşkenc	çimdik	62b-5
nefrīn	ķariş virmek	61b-1	neşkerde	çevük kimse	61a-11
nehāl	oğulduruğ	61b-15	neşkürde	bıçğı	61a-11
nehāle	kümele	61b-15	nev	yeñi	61b-13
nehālī	cāy-i mağ‘ad	61b-15	nevā	ķuş āvāzı	61b-7
nehār	arukluğ	61b-14	nevā	baylık	61b-7
nehārī	şafralık yiyesi	62a-1	nevā	revnāk-ı hāl	61b-7
nehārız	ķorkdı	62a-2	nevā	yarağluluk	61b-7
nehciz şarmaşık tolaşmağ		61b-15	nevā	leşker	61b-8
Neheng	şu ejderhası	62a-2	nevā	saz ve mağam	61b-8
nehmār	ulu	61b-14	nevā	tutu	61b-8
nehmā	düşvār	61b-14	nevā	azık	61b-9
nehmār	ħadsüz	61b-14	nevāle	azık	61b-11
nehr	şıgır bölügi	62a-1	nevāste	kiremüd fers	61b-13
nehre	yayuğ	61b-14	nevāyīn	yeñi	61b-10
nehrevān	şıgırtmac	62a-1	nevāyīn	bedi‘	61b-10
nehyib	heybet	62a-1	nevbāde	turvanda	61b-13

nevend	peyk	61b-9
nevend	haber sorucu	61b-9
nevende	tîz fehm	61b-9
neverd	selmîn	61b-9
nevîd	muştuluk	61b-10
nevîd	güc yitmek	61b-10
nevîş	azık	61b-11
nevk	qalem ucu	61b-11
nevk	demür	61b-12
nevyid	azık	61b-11
ney	qamîş	62a-2
ney	düdük	62a-2
neyistan	qamîşlık	62a-2
neysân	mevis	62a-3
neyük	gelin arusi rā	63a-3
neyzen	düdükci	62a-3
nezd	qat	61a-9
nezdîk	yaqın	61a-9
nî	yoq	62a-13
nîfe	ton yaqası	62a-14
nîgāh	baqmaq	62a-8
nîgāhbān	gözedici	62a-9
nîgāhdār	şaklayıcı	62a-9
nîgār	naqş	62a-7
nîgār	renk	62a-8
nîgārger	naqkâş	62a-8
nîgîn	yüzük qası	62a-9
nih	yoq	62a-11
nih	qo	62a-11
nihād	aşl	62a-11
nihal	dikme	62a-11
nihān	gizlü	62a-10
nijād	aşl ve neseb	62a-4
nîjedār	süñülü	62a-12
nijend	qamlu	62a-4
nijend	şolmîş	62a-4
nijîm	ţufan	62a-4
nijîm	ţuman	62a-4
nîk	eyü	62a-14
nîkbaht	bahtulu	62a-14
nîkû	eyü	62a-14
nîl	çivid	62a-15
nilenk	tağ erügi	62a-10
nîm	yarım	62a-15
nîmbirişt	cırbrır	62a-15
nîmcüvān	orta yaşlu	62b-1
nîme	yarım	62a-15
nîmlenk	yay	62a-15

nîmsüht	eñsi ¹⁹⁹	62b-1
nîmsühte	eñsi	62b-1
nîmşeb	dün bucuğı	62b-2
nîrû	qıvvet	62a-12
nîrûmend	qıvvetlü	62a-12
niserem	qızu yiridür	62a-5
nisk	mercimek	62a-5
nisk	cüz ²⁰⁰	62a-5
nîst	yoq	62a-13
nîste	yok	62b-3
nîş	diken	62a-13
nîş	acı	62a-13
nîşe	sibsi	62b-2
nîşîmen	oturacaq yir	62a-7
nîşist	oturmaq	62a-7
nîşyib	iniş	62a-7
nîv	qıvvet	62b-2
niyā	dede	62b-3
niyāq	hüküm	62a-13
niyām	qın	62b-3
niyāmger	qıncı	62b-3
niyāz	tazarru‘	62b-2
nîz	daħi	62a-13
nizār	aruq	62a-5
nîze	süñü	62a-12
nîzek	sihr ve hîle	62a-12
nüc	çam	62b-10
nüdire	aziz oqlan	62b-15
nüf	tağ avāzı	62b-9
nugüle	deriñ	62b-6
nüj	çam aqacı	60a-15
nüj	çam aqacı	62b-11
nüjäre	qorqunc	62b-13
nük	yalman	62b-11
nül	ağız taşrası	62b-9
numüne	nābekār	62b-7
numüne	zişt	62b-7
nün	şimdi	62b-10
nüpe	özdeñ	62b-11
nüred	semlîn	62b-12
nüsidārū	ma‘cun	62b-9
nüş	içmek	62b-9
nüş	bal	62b-9
nüz	henüz	62b-8
nüzāde	oql oqlı	62b-14
nüzdeh on	tokuz	62b-12
nüzdeh hezār	on tokuz bin	62b-12

¹⁹⁹ hafif yanık, tam yanmamış.

²⁰⁰ cüzdür kebrānun kitabından bilā teşbih sure suredür qur‘ān bigi.

nuzül	ni‘met	62b-5
nübî	kur‘ân	62b-4
nübû	bahâdur	62b-4
nüfâğ	baş çanağı	62b-6
nügl	deriñ	62b-6
nügün	başı aşığa	62b-7
nügüsâr	başı aşığa	62b-7
nüh	toğuz	63a-2
nüh şad hezâr	toğuz yüz bin	63a-2
nühâr	eksilmek	63a-1
nühâr	irmek	63a-1
nüh-hezâr	toğuz biñ	63a-1
nüh-şad	toğuz yüz	63a-2
nühust	evvel	62b-4
nühustîn	evvelki	62b-5
nühüft	gizlü	63a-2
nühünben	tennur kapağı	63a-1
nükre	gümiş	62b-6
nükühiş	horlıq	62b-7
nümüdâr	çaşnigîr	62b-8
nümüne	çaşnî	62b-8
nümüne	örnek	62b-8
nüsû	tapıncaq	62b-5
nüv	yiñi	62b-10
nüvâ	çengi avâzı	62b-14
nüvâ	baylıq	62b-15
nüvâ	ni‘met	62b-15
nüvâ	sipahi	62b-15
nüvâde	kız oğlu	62b-11
nüvâht	oğşamak	62b-13
nüvar	urğan	62b-15
nüvâzdeh	on toğuz	62b-11
nüvâziş	oğşamak	62b-13
nüvîz	va‘de	62b-13
nüyükân	hânend	63a-3
nüyüşe	kulak urmaq	63a-3
nüyüşe	ağlamak	63a3

O

o	ol	9b-6
obâ	gîç	9b-8
odâğ	otağ	9b-9
odrağ	kırağû	9b-8
ost	oldur	9b-6

P

pâ	ayaq	10a-9
pâce	peçe	10a-9
pâçâl	cullah çukuri	11b-14
pâdir	katil ağacı	10a-3

pâdişahî	pâdişahlık	10b-14
pâdpic	ip	9b-13
pâgunde	pamuk	9b-15
pağs	dil tarlığı	12b-1
pâjire	saat	11b-7
pâk	arı	11b-5
pâkbâz nik	nazar	11a-2
pâkend	yağut	9b-14
pâlâd	yidek atı	9b-15
pâlan	palan	11b-6
pâlânî	türk atı	11b-13
palhenk	çılbur	10a-14
pâlîz	büsitan	10a-4
pâlnek	çılbur	11b-15
pâlû	sigil	11a-1
pâlûde	pâk olmuş nesne	11a-3
pâlüş	put	11b-8
panhust	ayağıla döğülmiş	9b-12
pânyid	şeker ya bal	11b-5
pâr	bıldır	11b-1
parbed	mutrıb ²⁰¹	10a-2
pârd	şakurça	11a-6
pârdüm	kuškun	10a-15
pârîne	bıldırkı	11b-1
pârsâ	zâhid	11b-11
pârû	kürek	12a-1
pâs	şaklamak	10a-5
pâs	pasubâne	10a-5
pâsâmân	sâlih kimse	11b-13
pâs-i şeb	gicenüñ birezi	11b-8
pâsküne	korhu	11b-9
pâsüh	cevap	11b-2
pâşâ	atmaca	10b-15
pâşâm	çüzyağı	11b-6
pâşne	önçe aqmaq	10b-8
patâve	peteve	11b-15
pâtile	halvacı tavası	12a-1a
pâyband	beñ ²⁰²	10b-8
pâya	ayak	10a-7
pâyâb	piñar	9b-11
pâyâb	su dibi	9b-12
pâyâb	ayaq kirisî	9b-12
pâyâb	havz	9b-12
pâyân	aşir	10b-1
pâybâf	cullah	10a-6
pâyê	mertebe	10a-7
pây-i büş	ayakkabı	10a-8

²⁰¹Hüsrev-i Pervizün mutrıbına dirler.

²⁰²beñdür ki av için ya gayriçün korlar.

pāy-i kūb	rakkas	12a-6	penāh	şıgıncak	15a-11
pāy-i müjd	ayağ kirisi	11b-14	penāhkāh	şıgıncak yir	15a-11
pāy-i tāb	ayağ şaruķı	10a-7	penānc	iki avretlü er	15a-5
pāyiçe	peçe	10a-9	penbe	pamuķ	15a-12
pāyidār	bāķi	11b-15	penbedān	pamuķ koyacak	15a-12
pāyiz	güz	11b-4	penbefurūş	pamuķ şatıcı	15a-12
pāyize	paça	10a-9	penbekan	hallāc	15a-12
pāyizene	güzlük	11b-5	penbezen	nedaf	15a-13
pāymüçe	ķuduz ķurdī	10a-9	pencāh	elli	15a-9
pāzem	aġu taşı	11b-13	pence	şarmaşıķ	15a-11
pāzire	bir otdur	11b-7	penç	beş	15a-9
peççe	yavri	12a-12	penç hezar	biş bin	15a-10
pede	ķav	12b-4	pençah hezar	elli bin	15a10
pedide	istikbāle gitmek	12b-6	pençegir	pençe tıtuıcı	15a-10
pedvāz	ārām yiri	12b-6	pençik	beşte bir	15a-9
pehen	yaşşı	15b-7	pençi-şad	bişyüz	15a-9
pehlū	şir-i mert	15b-8	pend	ögüt	15a-6
pehlūyān	bahādır	15b-8	pengür	yırtıcılar minķarı	15a-13
pehne	ķatı inlü	15b-7	penħal	ķuş boķı	15a-5
pehtāne	yarpuz	15b-4	penħān	gizlü	15a-8
pehūş	uşlu	15b-8	penyir	peynir	15a-14
pej	şarp yol ve eğri	14a-2	penyirek	ebe gümecci	15a-14
pejaġ	şu bendi	14a-6	per	ķanat	13b-1
pejaj	ķayış	14a-7	perākende	taġılmış	13b-13
pejāj	tereduġ otı	14a-7	perāstek	ķarlaġıc	13b-6
pejavend	dirħus	14a-2	perāz	ķayış	12b-15
pejend	yaban hıyarı	14a-3	perbere	dīnar	13a-15
pejġa	budama degek	14a-6	perdedār	perde tıtuıcı	13b-9
pejġāb	şu bendi	14a-6	pere	kenar	13b-7
pejgand	bir aġacdur	14a-9	pere	kilid dişi	13b-7
pejire	taħin otı	14a-8	perek	çalındı	13b-4
pejmān	ġuşşalu	14a-3	perek	çalındı	13b-15
pejmāverđ	ķazı loķması	14a-4	perek	ırmaķ adı	13b-15
pejmürde	şolmış	14a-5	peren	Ülker	13a-8
pejvāk	yanķu	14a-3	perend	yufķa ġarir	12b-11
pejvān	neces	14a-7	perendāver	ġevherlü ķılıç	12b-14
pejyūn	yufķa kemha	14a-9	perendūn	öteki gice	13a-9
pek	ra'nālık	14b-12	perendūş	israkı gice	13a-14
pek	hünersizlik	14b-12	perestār	ķul ve ķaravaş	13b-11
pelarek	ķılıc	15a-4	perestū	ķarlaġıcı	13a-8
pelenk	ķaplan	15a-2	perev	Ülker	12b-14
peleştī	çepellik	15a-1	perev	ay aydımdür	12b-14
pelidīn	ķapu yöresi	15a-2	perev	ülker	13a-9
pelik çeşm	göz ķapaġı	15a-3	perħaş	çenk	13a-3
peline	fetile	14b-15	perħiz	şakınmaķ	13b-10
pelişet	çepel	15a-1	perħizkār	şakınıcı	13b-10
pelle	terāzü kefesi	14b-15	perħū	kiler	13a-14
pelmürde	sülpük	15a-2	perħūn	daire-i perkar	13a-4
pelsek	süġli	15a-1	per-i āsiyāb	degirmen peri	13b-2
penāġ	iplik ucu	15a-15	perīne	fetile	14b-15

perir	dün degül öteki gün	13a-13	peşse	sivri siñek	14b-5
peririnedün	degül öteki günki	13a-14	peşten	ķurdeşeni	14b-7
perişān	melül ve tağuk	13b-12	peşterem	bir marazdur	14b-2
perizüft	uçuk tutmış	13a-3	peşum	yüñ	14b-5
perje	cavķa ĥavi	13a-12	pethal	ķuş boķı	12a-9
perkāle	pāre	13a-12	pey	siñir ve iz	15b-14
perķandān	şek günleri	14a-1	peydā	ayān ve açıl	15b-13
perkest	ma'āzāllah	13a-3	peygamber	ĥaberci	15b-12
perķih	aķ ĥalva	13b-15	peygānber	haberci	15b-12
permān	şadılık	13a-15	peygüle	bucaķ	15b-13
perniyān	menķuş ĥarir	13a-4	peyĥaste	bī-ĥāre	15b-15
perpehen	tahmekān	13b-6	peyĥaste	dermānde	15b-15
pertev	şu'le	13a-13	peyk	dermen	15b-14
pervā	ferāġat	12b-9	peykān	dermen	15b-14
pervā	ķolay	112b-9	peykel	oķ	15b-11
pervāne	kelebek	13a-13	peyken	elekdür	15b-11
pervās	el urmaķdur	13a-1	peyker	şuret	15b-10
pervāz	sacaķ	13a-10	peyleķuş	sūsen	15b-10
pervāz	ķuşlar uçması	13b-15	peymān	ķavl	15b-12
pervend	selle ²⁰³	13a-10	peymāne	ölçek	15b-13
perverde	bislenmiş	13b-9	peyrev	ardca varıcı	15b-14
perverdkār	tañrı	13b-8	peyü	güve	15b-13
perveriş	bisleyiş	13b-11	pezenger	debbāġ	14a-8
peryün	demregü	13b-9	pezer	ata	12b-8
pes	şon ve art	14a-14	pezerender	üvey ata	12b-8
pes ahenk	ökçe demüri	14a-14	pezfend	muĥal söz	14a-2
pesin	şonraķi	14a-14	pezire	istikbāle gitmek	12b-8
pesin	yaz ayı	14a-14	pezm	ţuman ve ķıraġu	14a-4
peskūme-i zīn	eyerüñ ard ķayışı	14b-1	pezpere	ţahin	14a-8
pest	düz yir	14a-10	pīcan	ţolaşuk	17a-1
pest	alĥaķ ya'ni ķışā	14a-10	pīĥ	büklüm	16b-15
pestu	küĥecük	14a-15	pīĥ	ţolaşık	16b-15
peş ²⁰⁴	demürden baġ	14b-3	pīĥ	burġu	17a-1
peş	şikence	14b-7	pīĥ a pīĥ	büklüm büklüm	16b-15
peşen	burġu	14b-7	pīĥe	şarmaşık	17a-2
peşenc	hirek	14b-3	pīĥe	burġu	17a-2
peşġül	cellāt ķişi	14b-6	pīĥ	yaġ	16b-14
peşic	seyis	16a-11	pīĥ	ġalīz yaş	16b-2
peşih	ĥıft	14b-4	pīĥāver	köklü	16b-14
peşiz	pul	14b-2	pil	ayaķ ökĥesi	16a-12
peşize	balık puli	14b-2	pil	bil	17a-1
peşmākend	ayrım	14b-6	pīle	ebrişim	17a-12
peşmine	yünden ũon	14b-5	pīle	oķdur	17a-12
peşmīne-i pūş	yünden nesne giyici	14b-6	pīle	göz ķapaġı	17a-12
			pīlever	ĥerĥi	17a-15
			pinc	burġu	16a-14
			pindār	şanu	16a-14
			pindū	gerdeme	16a-12
			pindüz	ĥuvalduz	16a-13
			pingen	evsecek ũabaķ	16a-13

²⁰³selledür ki bezzazlar ķumaşı anda ķorlar.

²⁰⁴demürden baġdır.muhkemliķiķün şanduk ķapusına ķorlar.

pingen	küsegü	16a-13	piyü	gelin	16b-4
pingen	çömlek	16a-13	positin	kürk	19a-10
pinkân	taş	16a-12	positindüz	kürkci	19a-10
pînü	köşk	16b-9	post	deri	19a-10
pîr	koça	17a-9	püb	ağız yöresi	19a-3
pîrâhen	gönlek	17a-9	puççitec	katılık	17b-7
pîrâmen	çevre	17a-9	pud	arkaç	19a-2
pîrâmün	çevre	17a-9	pude	bir katı ağaç	17b-9
pîrâr	yılışı yıl	17a-10	pup	yir düşegi	18b-13
pîrâye	bezek	17a-10	püpe	arzu eylemek	18b-13
pîrehen	etek	17a-10	püpe	hüdhüd	18b-13
pîrjed	dene çadır	17a-10	püsîş	giyecek	19a-11
pîrjeyfürüş	hurda satıcı	17a-12	puştibân	kapu bağı	18a-11
pîrüz	nuşretlü	17a-11	püt	deyr	19a-2
pîrüzî	nuşretluluk	17a-11	püte	yilmek	19a-12
pîrzen	karı	17a-8	püte	nişân	19a-12
pîrzey	şakat satıcı	17a-12	puthâne	büt evi	17b-6
pîs	ala nesne	17a-15	putküb	reçel	17b-5
pîse	ala nesne	17a-15	putperest	puta tapıcı	17b-6
pisender	ata bir kardeş	16a-6	püyende	yileyici	19a-12
piser	oğul	16a-7	püzine	maymun	19a-1
piserender	üvey oğul	16a-7	püzine	yarpuz	19a-1
piserikaḥ	irkek oğlan	16a-8	püziş	özr	19a-11
pîst	ķavut	16a-6	püdüs	ümîd	17b-10
pîstan	çalaķ koyun	16a-8	püj	tabaķ	18a-7
pîstan	emcekdür	16a-8	püj	baldır	19a-1
pîster	döşek	16a-6	püj	avurd	19a-1
pîster ahenk	çarşu	16a-7	püjgand	payraķdur	18a-2
pîş	öñ	17a-4	püjgand	tetri yabraķı	18a-7
pîşânî	alın	17a-7	püjhan	arzu	18a-5b
pîşbâre	ğayet kıızıl ḥalva	17a-5	püjhân	güni	18a-5
pîşcîr	yay ağacı	16a-11	püjter	ķıraġü	18a-5
pîşe	şan‘at	17a-2	püjül	topuķ	18a-3
pîşe	iç yaġı	17a-6	püjülbâz	tebşeli oyuni	18a-3
pîşek	ķıvırcuķ şac	16a-10	püjüm	ķıraġü	18a-5
pîşek	ķıġ	16a-10	pük	çekük	18b-3
pîşhare	ütme	17a-6	pül	köpri ve yol	18b-6
pîşhord	ütme	17a-6	pülk	böġrek	18b-6
pîşîn	öndeki	17a-4	pülle	terâzü kefesi	18b-3
pîşiyâre	avurde	17a-7	pülpül	fülfül	18b-7
pîşkâre	avurde	17a-7	pünce	alın	18b-10
pîşkil	ķıġ	16a-10	pünçişik	serçe	18b-11
pîş-küme-i zîn eyerün öñ kayışı		17a-5	pünç	yañaķ taşrası	18b-9
pîşnamaz	imam	17a-6	pündüz	çuvalduz	18b-9
pîşrâr	ķayış	17a-8	pünhuste	dermânde	18b-9
pîşrev	ön verici	17a-4	pünhuste	âciz	18b-9
pîşvâ	öñce	17a-5	püpek	hüdhüd	18b-13
piyâde	yaya	16b-9	pür	tolu	17b-14
piyâle	suci ķadeḫi	16b-9	pür	oġul	19a-11
piyü	niñe	16b-4	pürd	lüġaz	17b-15

pürrāz	taşma	17b-13
pürtük	yorka	17b-14
pürzāde	oğul oğlu	19a-11
pürze	şaçak	17b-15
püsgude	rast olmuş iş	18a-9
püst	ķavut	18a-7
püste	fıstık	18a-8
püstük	fıstık	18a-8
püşük	baķķallar tablası	17b-7
püş	at yelisi	18a-15
püş	ķapu mılı	18a-15
püşgöl	yük çekici erdür	18a-10
püşk	domurcuķ	18a-15
püşk	fal ağacı	18a-15
püşk	ķoyun kıģı	18a-15
püşk	ķıvırcuķ şac	18a-15
püşkül	ķoyun kıģı	18a-11
püşmāre	seģirden	18a-13
püşt	arķa	18a-12
püşte	depe	18a-15
püşterem	ķurdeşeni	18a-14
püşti	arķa yaşduģı	18a-13
püştivān	ķapu arķacı	18a-12
püştuvāre	arķa yüki	18a-13
püştühre	oñurģa	18a-14
püştürģ	yaş diken	18a-14
pütek	çeküç	17b-6
püz	od ķavı	18b-14
püzband	bügel	18b-15
püzer	aģız yöresi	18a-3
püzrām	eyü	17b-10
püzrām	murad	17b-10

R

rā	fikir	32b-6
rā	āña	32b-8
rā	āñı	32b-8
rā	āñunçündür	32b-8
ra‘d-endāz	ķapucu	33a-10
ra‘nā	ķayģusuz	33a-10
rābiħ	hindustan kozi	32b-12
rābiħ	sürmek	32b-12
racle	ķumalan	33a-1
rāfe	bir ot	32b-6
rāģ	ķaģ eteģi	32b-7
rāģ	ķaģ baģı	32b-7
raģnīn	şalvar	33a-10
raģve	yund ķuşı	33a-10
raħ	inan	33a-3
rāh	yol	32b-9

rāhāvert	armaģan	32b-10
rāh-bān	yol gözedici	32b-8
rāhber	ķulavuz	32b-9
raħ-bīn	çökellik	33a-3
raħc	çirkin	33a-1
rāh-ı keħkeşān	ka‘be yolu	32b-10
raħne	gedük	33a-3
raħnīn	çökellik	33a-4
raħş	rüstem atı	33a-2
raħş	çeri yaraķı	33a-2
raħşā	yıldıratici	33a-1
raħşān	yıldıratici	33a-1
raħt	yükyep	33a-2
rāhvār	yorka	32b-9
rāhver	yol varıcı	32b-11
rāhzen	ħarāmi	32b-10
rāj	ķible-i ğille	32b-14
rāj-i ħırmen	dögölmiş buģday	32b-13
raķ	deri kāģıd	33a-12
rākşite muħkem	bağlanmış	32b-5
rām	yavaş	32b-7
ramak	bāķi can	33a-14
rāmīl	zuafā	32b-7
rān	uyluķ	32b-11
rānīn	şalvar	32b-11
rāsen	endüz	32b-14
rāst	toğru	32b-14
rāsū	gelincik	32b-14
rāsūħt	rastuķ	32b-10
rātiyānc	çam saķızı	32b-15
rāved	yeşillik yer	32b-7
rāvid	yeşillik yer	32b-7
rāy	fikir	32b-6
rāy	hind pādīşahı	32b-6
rāz	sır	32b-11
rāzvāş	sırdaş	32b-12
rebāb	ıķlıķ	32b-15
rebābī	ıķlıķcı	32b-15
rede	dizilmiş	33a-4
ref	ķavi at	33a-12
reftār	yürüyüş	33a-11
refū	gözemek	33a-11
refū	yamamaķ	33a-11
refūger	gözeyici	33a-12
regand	pars āvāzı	33a-11
reh	yol	32b-9
reh	yol	33b-5
reh-āverd	armaģān	33b-7
rehber	ķulavuz	33b-6
rehbīn	yol görücü	33b-8

rehgüzer	yolcu	33b-7	revşen	bece ağacı	33b-3
rehgüzerī	yolculuk	33b-7	revzen	terece	33b-3
rehī	kul	33b-5	revzene	terece	33b-3
rehnümāy	yol gösterici	33b-6	rez	üzüm çibığı	33a-5
rehnümā	yol gösterici	33b-6	reż	dānā	33a-4
reh-rev	yol varıcı	33b-6	reż	zeyrek	33a-4
rehvār	yorka	33b-5	rezbān	bāğubān	33a-6
rej	kapu küreği	33a-5	reze	dizilmiş	33a-5
rejev	yiyegeen kişi	33a-6	rīhīz	ögendere	33b-9
rek	şamar	33a-13	rībāc	şavun şiçeği	34a-2
rekec	yaramaz	33a-13	rībāc	řammāz aşi	34a-2
rekec	naz	33a-13	ribāř	kerubānsērā	33b-9
rek-zen	şan alıcı	33a-13	rīřār	reçel	34a-3
relv	cevmerd	32b-7	rīřel	turşi	34a-1
reme	sūrī	33a-13	rid	zeyrek	33b-9
remgān	şasuk şılı	33a-14	rīđ	řařırdan dōšek	33b-12
remvān	çoban	33a-14	rīđ	şum	33b-15
rencen	yumşamış çarın	33a-14	rīřtım	şam örtüsü	34a-1
rencen	ishal	33a-14	rīřyız	ögendüre	34a-3
rend	şartal	33b-1	rīj	yara	33b-14
renk	şıle	33a-15	rīj	arzu	33b-14
renk	geyık	33a-15	rīķ	aç çarın	34a-4
renk	şağ keçisi	33a-15	rīķ	ötürük	34a-4
renk	boya	33a-15	rikāb	üzengü	33b-12
renkān	geyıkler	33b-1	rīm	irin	34a-1
renkzen	boya	33a-15	rīme	çapaķ	34a-1
renkzer	boyacı	33a-15	rīmen	mekkār	33b-12
res	boğaz bendi	34a-7	rīmen	şıleğer	33b-12
resen	ıp	33a-7	rīsmān	ıp	33b-10
resenbāz	ıpede oynayan	33a-7	rīř	arşun	33b-11
resentāb	ıp bükücü	33a-7	rīř	baş bart	33b-14
rest	şıra	33a-6	rīř	şaşal	33b-15
reste	şaf	33a-6	rīře	řaçaķ	33b-15
reste	şurtulmuş	33a-7	rīřk	sirke	33b-11
reş	řāzi günü	33a-8	rīřk	çapaķ	33b-11
reş	arşın	33a-8	rīřt	ķağřaķ	33b-11
reş	yıldırım	33a-8	rīřte	ıplık	33b-10
reşın	ayun on sekizinci günü	33a-9	rīv	sihir	33b-15
reşk	ğayret	33a-8	rīvāc	ayrıķ	34a-2
reşk	şaset	33a-8	rīvās	řammād aşi	34a-2
reş-püste	püşteyir	33a-9	rīvinçū	ağac ķurdı	34a-3
ret	yalıncaķ	33a-1	rīzān	dökülüci	34a-1
revāķ	çardaķ	33b-4	rīze	uvaķ	33b-13
revān	can	33b-1	rīze	çapu rezesi	33b-13
revān	yürigen	33b-1	rızķın	sürme kilid	33b-10
revāř	geçer	33b-4	rīznān	sürme kilid	33b-13
revbahřā	der-āyıl	33b-5	rū	yüz	34b-1
revende	yürüyücü	33b-2	rū be rū	yüzeyüz	34b-1
reviş	yürüyüş	33b-4	rubāh	dilkü	34a-5
revş	ādet	33b-4	rūbend	niķāb	34b-1

rubūn	aşı	34a-4
rubus	yīgen	34a-5
rūd	çay	34a-13
rūd	maḥbūb	34a-13
rūd	çalğu	34a-13
rūdāve	silindür	34a-14
rūde	bağarsık	34a-14
rūgan	muṭlaḡ yağ	34a-14
rūgan-cūş	bişi	34a-15
rūgandān	yağ kabı	34a-15
rūganīn	yağlu	34a-15
ruḡ	yanag	34a-6
ruḡ	şatranc ruḡi	34a-6
rūhīnā	gevherlü kılc	34a-12
ruḡsār	yanag	34a-6
ruḡş	şavḡ	34a-6
ruje	şerit	34a-7
rūkūy	eski bir süzgeç	34a-8
rūle	kertekele	34a-12
rūmāl	destemāl	34b-2
runde	ottur	34a-9
rūsitāyī	köylü	34a-13
rūstā	köy	34a-13
ruste	bitmiş	34a-7
rusteḡīz	kıyamet	34a-8
rūşen	yüz	34a-11
rūşen	katı nesne	34a-11
rūşen	aydın	34a-12
rūşna	aydın	34a-13
rut	boş nesne	34a-5
rut	tuşak	34a-5
rūy	yüz	34b-1
rūy	tuc	34b-1
rūyen	kızıl boya	34b-2
rūy-i fitāsān	ulular kethüzāsı	34b-3
rūyīnten	tuc tenlü	34b-2
rūz	rızḡ	34a-10
rūzbānān	çavuşlar	34a-9
rūzdīn	māh-i ferverdīn	34a-11
rūze	oruc	34a-10
rūzedār	oruc tutucu	34a-11
rūzī	rızḡ	34a-10
rūzikār	gün	34a-10
rūkū	eski bir süzgeç	34a-8

S

sa‘ter	güeygi otı	38b-5
sa‘terī	avrat seven	38b-5
şābūn	şabun	45a-2
şābūnger	şabuncı	45a-2

sācur	kesmük ²⁰⁵	37b-1
şad	yüz	45a-3
şad tū	kırḡ bir	45a-4
şadhezār	yüz biñ	45a-3
şadpāye	çayan	45a-4
sāgar	şagraḡ	37b-5
sāḡ	budaḡ	42a-13
sāḡat	ḡor	37a-12
sāḡatker	ḡorlayıcı	37a-12
saḡt	ḡatı	38a-1
saḡtī	ḡatılıḡ	38a-1
sāḡ	baldır	37b-3
sāl	yıl	37b-5
sālār	şahne	37a-11
sām	eleḡimşagmal	37a-13
sāmān	endāze-i kār	37a-14
sāmān	būn	37a-14
sān	resm	37a-14
sān	dūzen	37a-14
sān	şaḡış	37a-14
şanevber	çam ağacı	45a-4
sār	şıḡırcuḡ	37a-9
sār	mildür yolda	37a-9
sārā	ḡalış	37b-6
sārek	būlbūl bigi bir ḡuş	37a-13
sārīnc	bir küçük ḡuş	37b-1
sārubān	deveci	37b-1
sārūc	aḡu	37b-1
şārūc	aḡu	45a-1
sās	ḡabīle	37b-3
sāsā	ḡarac doḡunucu	37a-8
sāv-āhen	demür büredesi	37b-5
sāvīn	seped	37b-3
sāvīn	şavrun	37b-4
sāvsāv	harāc	37a-15
sāvsāv	bac	37a-15
sāvsāv	uvaḡ altun	37a-15
sāy	ilancı	37a-13
sāye	ḡölge	37a-15
sāyebān	ḡölgelik	37b-1
sāyende	iñleyici	37b-4
sāyende	ezici	37b-4
sāz	çalḡu	37a-10
sāz	yaraḡ	37a-10
sāzaḡ	çam ağacı	37a-11
sāzaḡ	çerā	37b-5
sāzāk	buhāri ardı	37a-11

²⁰⁵it boynuna baḡladıkları ağaç pāresi ki türkīce kesmük dirler. (Ḥalīmi)

sāzāk	dihliz	37b-2	semender ²⁰⁶	bir kuş	38b-13
sāzende	çalıcı	37a-10	semendür	semender	38b-13
sāzḥak	üvez siñegi	37b-4	semer	ḥikāyet	38b-11
sāzkār	düzenliklü	37a-10	semer	pālān	38b-11
sāzḳār	muvāfiḳ	37b-2	semīze	uşsuz kimse	38b-12
sāzḳār	ālet	37a-12	semtū	un aşı	38b-13
sāzvār	muvāfiḳ	37b-2	senb	zeyr-u zemin	39a-3
seblet	bıyık	37b-12	sencāb	kürek	39a-3
sebū	desti	37b-12	sendel	başmaq	39a-2
sebük	yeyni	37b-11	seng	taş	39a-1
sebükser	yeyni başlu	37b-11	sengdān	ķursaķ	39a-2
sebükter	yeynirek	37b-11	sengḥāre	ķaya	39a-1
sebz	yeşil	37b-10	sengīn	ağır	39a-2
sebze	çemen	37b-9	sengpuşt	ķablubağa	39a-3
sebzezār	çemenlik	37b-10	sengüm	bir böcekdür	39a-2
sebzī	şavzi	37b-10	senir	ḥaramzāde	39a-4
sebzistān	çemenlik	37b-10	senkece	ṭolıcaķ	39a-1
sefc	yetişmemiş ķavun	38b-6	senkek	ṭoludur yağar	38b-15
sefçe	kelek	38b-6	senkisār	recm itmek	38b-15
sefirlāt	ç ^w uḥa	38b-7	senklāḥ	taşlık	39a-1
seft	ṭam üsti	38b-7	sepār	şābān demüri	37b-7
seft	muḥkem	38b-7	sepedçīn ²⁰⁷	bir zarf	37b-7
sefte	armağān	38b-6	sepūs	kepek	37b-8
seg	it	38b-8	sepūsā	herre	37b-9
seg engür	it üzümü	38b-8	sepūsivā	kepek aşı	37b-8
segāver	gömec çöregi	38b-10	ser	baş	38a-14
segbā	börekli aş	38b-10	ser efrar	ulu	38a-8
segbān	it bisleyici	38b-9	ser pāyan	dülbend	38a-5
seḥaş	ķuş	37b-15	ser-āb	biñar başı	38a-10
seḥaş	eski nesne	38a-1	serāçe-i āfütāb	güneş āğılı	38b-3
sehm	naşīb	39a-6	ser-āğūş	terkeb	38a-15
sehmnāk	ķorḥulu	39a-7	serāsīme	denk	38a-11
seḥun	söz	38a-2	serāsīme	ḥayran	38a-11
seḥunsāz	söz düzüci	38a-2	ser-āvāz	āvāz eylemek	38a-8
sekāb	ķunduz	38b-8	serbend	baş bağı	38a-6
sekāle	ādem necisi	38b-8	serbülend	güceymen	38a-6
sekbīḥ	ķaşnı	38b-9	serd	şovuķ	38a-15
sekl-ābī	şu iti	38b-9	serdāb	şu evi	38a-7
selva	yivle	38b-11	serd-ābe	şu evi	38a-7
semān	bānek	38b-12	serdār	baş ķişi	38a-8
semān	girye	38b-12	serde	bir oyundur	38a-2
semāne	bıldırcın	38b-13	serdsīr	sovuķ yir	38a-9
semārūğ	ṭomalān	38b-15	serdter	şovuğıraķ	38a-15
semc	buṭurum	38b-14	Sereftār	yorķa	38b-3
seme	zivle	38b-12	sergerdān	avāre	38a-13
semen	zanbaķ	38b-12	sergīn	teres	38a-12
semend	şaru at	38b-14			
semend	ķule	38b-14			

²⁰⁶bir ķuşdur ki od içinde olur.

²⁰⁷bir zarfür ki baķķallar yemişi anda ķorlar.

sergīn-gerdān	toñuzlan kurdı	38a-13
sergüdeşt	kışşa	38a-10
serhāre	altun iğne	38a-6
serhāre	tırak	38a-6
serhūje	kızamuğ	38b-4
ser-i pehlū	iyegü ucı	38b-4
serīn	öründü	38a-11
serīn	uca	38b-2
serīr	taht	38a-12
serkeş	baş çekici	38a-13
serkeşte	hayran	38a-14
serm	kıcı ²⁰⁸	38a-6
sermā	şovuk	38b-1
sermenek	çeri başı	38a-9
sermenek	kapucu	38a-9
sermert	yarar er	38b-2
sermest	sarhoş	38b-1
sernikūn	başı aşığa	38a-12
serpās	cenk aleti	38a-5
serpās	çomak	38a-5
serpūş	baş örtüsü	38a-11
sersām	seme	38a-10
servā	söz ve hikāyet	38a-2
servād	şī'r	38a-14
servār	baş kişi	38a-7
servāz	başı açuk kimse	38a-8
servāz	sergüdeşt	38a-14
servīs	ķavs-i ķuzah	38a-4
setār	çevlük	39a-5
seternek	vaķ vaķ ağacı	37b-12
seterūn	ķışır	37b-15
setī	avrat	37b-15
sevdā	ışķ	39a-6
sevdāyī	uçuklu	39a-6
sevel	deve tabanı	39a-5
sevgā	ağıl	39a-5
sevgāt	armađān	39a-5
sevkend	yemin	39a-6
seylāb	sil şuyı	39a-7
seysem	zivle	39a-7
sezā	lāyık	38b-4
si	üç	40a-12
sī	otuz	40b-6
sī hezār	otuz bin	40b-6
si tā	üç kat	40a-13
sīb	elma	40b-8
sibrīg	üzüm şalkımı	39a-10
sīb-ü sīb	serkeşte	40b-8

²⁰⁸ya'ni bir otdur ki ānı yoğurda ve tarhānaya koyarlar.

sifāl	saķsı	40a-3
sifāl	cevz	40a-3
sifāl	badem	40a-3
sifāl	ķoz ķabı	40a-3
sife	boş yilek	40b-3
sifid	aķ	39a-15
sifid	aķ	40a-3
sifidāb	aķ mürekkeb	40a-4
sifidāc	aķ mürekkeb	40a-4
sifir	kağıtname	40a-4
sifsir	biz dellālı	40a-5
sigal	şanu	40a-5
sigāl	đaybet	40a-5
sigāvür	gömec	40a-5
sīgi	süci	40b-8
sīh	ziyān	40b-2
sīh	şiş	40a-2
si-hezār	üç bin	40a-13
sihī	toğru	40a-14
sikbā	ekşi aş	40a-7
sikender	bir pādişāh	40a-6
sikene	ey	40a-7
sikerfend	sürçek eşek	40a-6
sīle	süri	40b-4
silk	incü dizilmiş iğlik	40a-7
sīmāb	jıva	40a-14
simāk	beccülü yol	40a-8
sināb	şuda yüzmek	40a-10
sinc	oyluk	40a-8
sinc	urundu	40a-8
sincid	iğde	40a-8
sincifire	ķızıl mürekkeb	40a-12
sind	vilāyet	40a-9
sind	haramzāde	40a-9
sindān	örs	40a-11
sine	ķarış	40a-9
sine	la'net	40a-9
sīne	göğüs	40b-8
singür	şerbetçi selesi	40a-11
sinije	çulha tārakı tutaķı	40a-12
sipāh	çeri	39a-13
sipāhsalār	çeribaşı	39a-13
sipāri	añız	39b-1
sipās	şükür	39a-9
sipās	minnet	39a-9
sipāsdār	minnet edici	39a-11
sipehbed	çeri başı	39a-9
sipenc	ziyān	39a-8
sipenc	āriyet	39a-8
sipend	yüzerlik	39a-9

sipendān	hardal	39a-9	sitān	alıcı	39b-7
sipendān	ehibbān	39b-2	sitāne	digek gözi	39b-7
siper	kalқан	8b-14	sitarçe	koğ	39b-8
siper	kalқан	39a-10	sitāre	yılduz	39b-11
Siperek	şaru ağaç	39a-12	sitāvend	yüce sofadür	39b-6
siperğam	reyhān	39b-1	sitāyiş	ögiş	39b-8
siperī	işin tamamı	39a-10	sitebr	yoğun	39b-9
siperī	dükenmiş olmak	39a-12	sitem	güc	39b-10
siperis	meşdan	39a-11	sitemkār	güc edici	39b-10
siperīs	buruncuk	39a-14	sitenbe	ünegū şeytan	39b-11
siperum	reyhān	39a-11	sitiğ	rāst nesne ²⁰⁹	39b-4
sipīd	ağ	39a-14	sitiğ	rāst nesne	39b-3
sipīdāb aq	mürekkeb	39a-14	sitīm	yara	39b-6
sipīddār	qavuq	39b-1	sitiz	ünegū	39b-9
sipīdgendüme	ottur	39a-15	sitize	ünegülük	39b-9
sipīdpost	ağ beñizlü	39b-2	sitizekār	ünegülük edici	39b-10
sīr	altı direm senk	40a-14	şıtabr	yoğun	40a-3
sīr	nīm	40a-14	sīv	on biñ	40b-1
sīr	tok	40a-15	sīver	on bin	40b-1
sīr	şarımsaq	40a-15	siyah dil	qara gönüllü	40b-5
sīrāb	taze	40b-9	siyahgūş	qarakulaq	40b-4
sirāy	ırlamaq	39b-14	siyāhī	mürekkeb	40b-4
sirāy	tiz fehm	39b-14	siyeh	qara	40b-4
sirdāb	zir-i zemīn	40a-1	siyehçel	çelik oyunu	40b-5
siriğ	sülükēn	39b-15	siyehfām	qarabağır	40b-5
sirim	şırım	40b-6	siyek	üçte bir	40b-7
sirim	depüngü	40b-7	siyenber	varşama	40b-7
sirīn	şarımsaqlu	40b-1	sīyimber	qaşnı	40b-9
sirind	şarmaşıq	40a-1	sū	cānib	41b-8
sirir	eleğim şağmal	39b-14	sū	aydınlıq	41b-8
siriş	çiriş	39b-15	su'd	topalaq	41a-10
sirişim	tutqal	39b-15	sūd	aşşı	41b-11
sirişık	göz yaşı	39b-12	sūde	ezilmiş	41b-12
sirişık	yağmur qatresi	39b-12	sūde	qayıncaq	41b-12
sirişt	yuğrum tabi'at	40a-2	sūfal	oq gezi	41b-6
sirkīs	eleğim şağmal	39b-11	sūhān	iğe	41b-7
sirkūb	şarımsaq dögeci	40a-15	sūje	hişteq	41b-10
sirnāy	sirāmāne	40a-1	sūk	yas	41b-8
sirnek	simurğ	40b-3	sūkvār	yaslu	41b-8
si-şad	üç yüz	40a-13	sūl	deve tabanı	41b-9
sisek	yund quşı	40b-7	şul	qahqaha	45a-5
sisenber	qavşan quyruqı	40a-2	şulşul	kebüter	45a-5
sitā	üç kat	39b-4	sūmsād	şarmaşıqlıq	41b-12
sitāğ	eyersüz at	39b-4	sūniş	iğe oqı	41b-9
sitāğ	qışır	39b-9	sūr	düğün	41b-5
sitāk	taze budaq	39b-5	sūr	bārū	41b-5
sitām	bezek	39b-11			
sitām	at mihı	39b-11			
sitāmī	eyer altı	39b-11			
sitān	çalaq qavun	39b-7			

²⁰⁹rāst nesne direk bigi ve ādem boyı bigi.

şur	bapuc	45a-5	şürb	kurşun	41a-8
sürâh	delük	41b-11	şürbānek	kız kuşu	41a-8
sūsen	tahl biti	41b-6	sürfe	öksürük	41a-8
sūsümār	gelincük	41b-4	sürh	kızıl	41a-6
sūtām	azacuk nesne	41b-7	sürhāb	süci	41a-6
sūy	cānib	41b-8	sürhāb	akit	41a-6
sūz	göynük	41b-5	sürhāb	bir yir adı	41a-6
sūzen	iğne	41b-5	sürhāb	bir pādīşah	41a-6
sūzenger	iğneci	41b-6	sürhaje	kızamuk	41a-9
sūznāk	göynüklü	41b-6	sürhak	kızılca	41a-6
sübāğ	etmek katığı	40b-12	sürhçenk	uşak serçe	41a-7
sübrük	şaru ağac	40b-11	sürhçenk	işek sineği	41a-7
sübş	bit	40b-13	sürhsār	ķaya kuşu	41a-7
sübşe	bit	40b-13	sürt	añız	41a-5
sübüüş	baĝa yapraķı toħmi	40b12	sürü	boynuz	41a-5
süfāl	saķsı	41a-11	sürün	uyluk	41a-4
süfār	ekin şapı	41a-12	sürüş	melek	41a-4
süfār	iğne yurdusi	41b-7	sürüş	cebrāil	41a-4
süft	sık nesne	41a-12	süst	geşsek	41a-9
süg	demregü	41a-10	süst endām	puluç	41a-10
süg	sıĝır boynuzı	41a-11	sütüce	alaca geçegen	41a-3
süger	bal	41a-13	sütüde	öĝülmüş	40b-14
sühte	ķav	41b-11	sütüh	heybet	40b-15
sühte	göynük	41b-11	sütüh	ünegülik	41a-3
sük	ķorhulu nesne	41a-13	sütün	direk	41a-3
sükāçe	aĝır başmak	41a-14	sütür	ķavar ılıkı	40b-15
sükārhenc	ķısac demüri	41a-13	sütürbānek	yund kuşu	41a-2
sükāver	çörek	41a-13	sütüvān	kāfirler şileleri	40b-14
süküre	üsgüre	41a-12	sütül	ütme	41a-2
sükündür	göz aĝartma	41a-14	sütür-āb	ķavar ķabaķ olduĝı	41a-1
sül	öyken	41a-15	sütürbān	ķavar güdüci	41a-2
sülfe	baħil	41a-11	sütürre	gedāy	40b-15
sülķur	çöplük	41a-15	sütürük	büyük	40b-15
sült	yuvalaķ	41a-15	sütürvān	ķavar güdüci	41a-1
süm	ķoynaķ	41b-1	sütürven	ķısır avrat	41a-2
sümāne	bıldırcın	41b-2	sütve	heybet	40b-15
sümç	çukur yir	41b-1	süvār	atlu	41b-9
sümtirāş	ķoynaķ yonacaķ	41b-1	süvāre	ķındıra	41b-9
sümtü	herre aşı	41b-1			
sünb	ķıynaķ	41b-2	Ş		
sünb	delük	41b-2	şābār	ücretsiz iş	42a-10
sünbe	delük deleccek demür	41b-3	şādgüne	çalıcı avratlar	42a-1
süne	sügü demüri	41b-3	şah	ķaĝ depesi	42b-6
süne	oraķ demüri	41b-3	şah	ķatı yir	42b-6
süpār	şaban demüri	40b-10	şah	çerik	42b-6
süpārī	añız	40b-10	şāh	pādīşah	41b-15
süpūh	ķoķuc	40b-11	şāh	boynuz	42a-13
süpürz	ķalaķ	40b-14	şāh terec	bir otdur	42a-3
süpüst	yonca	40b-11	şāhīn	bir ķuş	42a-4
sür	başmak	41a-3	şāhīn	terazü kefesi	42a-4

şāhpūzed	terāzü kefesi	42a-11
şāhrān	ulu yol	42a-3
şāhsiperum	reyhān	42a-9
şāhūl	yapıcı terazüsü	42a-3
şāhyūzed	ay ağılı	42a-4
şāk	şişek	42a-13
şākār	ücretsiz nesne	41b-14
şākār	sühre	42a-10
şāl	aķ palas	41b-15
şalvār	iç ton	43a-7
şām	aḥşam	42a-1
şām	şehir	42a-2
şāmāge	ķara sığır	42a-7
şāmāge	gelker	42a-7
şāmāk	nīm tene gönlek	42a-7
şāmbūy	anber	42a-1
şān	bal gümece	42a-6
şān	çörek	42a-6
şāne	ţaraķ	42a-11
şāne	yağrın	42a-12
şānedān	ţaraķlıķ	42a-11
şāneger	ţaraķcı	42a-12
şāre	dūlbend	41b-15
şārek	hoş avāzlu kuş	42a-5
şaşt	altmış	42b-12
şāşe	sidük	42a-8
şāşedān	ķavuk	42a-9
şāşek	rebāb	42a-5
şavğar	bir vilāyet	41b-14
şāvnī	ķundaķ	42a-7
şāyān	ḥalel	42a-6
şāyigān	aylaķ	42a-2
şāyigān	çok mal	42a-2
şāyigāne	süci şuraḥisi	42a-6
şāzāb	ter ü tāze	41b-13
şeb	gice	42b-3
şebānerūzī	bir gün bir gice	42b-2
şebe	birinc	42a-14
şebek	çi	42a-15
şebgūr	ķarağū	42b-1
şeb-i ḥangām	aḥşam vaķti	42b-1
şebihūn	dün başķunı	42b-1
şebīne	gicegi	42b-2
şebistān	otağ	42b-3
şebnem	çi	42a-15
şebnīm	dün bucuğı	42b-2
şebpere	yarasa	42a-15
şebrev	gice yürüyüci	42a-15
şebtāb	ıldız ķurdı	42a-14
şebtān	gice yatacak yir	42a-14

şebtār	ķarañū gice	42b-3
şef	degek	43a-4
şefāne	bir ķuşdur	43a-4
şeftāhenc ²¹⁰	delüklü demür	43a-2
şefternek	şeftalü	43a-3
şefternek	tağ erügi	43a-3
şefūr	ḥaramzāde	43a-4
şegā	el ķarmaķ	43a-1
şegā	tīrdān	43a-1
şegāl	çaķal	43a-1
şegāre	porşuk	43a-2
şehār	ķalye ²¹¹	42b-5
şehbelūt	kestene	43b-2
şehbere	ķarı	43b-2
şehinşāh	pādişāh	43b-1
şehper	ķanat	43b-2
şehriyār	pādişāh	43b-1
şehtūt	büyük tut	43b-1
şekā	bilik şadef	43a-5
şekāl	köstek	43a-5
şekāl	tuşak	43a-5
şekersān	oğul balı	43a-6
şekr	av	43a-6
şellih	seccāde	43a-7
şelpū	ayağ avāzı	43a-6
şemāme	yileyiyecek	43a-9
şeme	putperestler	43a-8
şemer	göl	43a-7
şemer	arķ	43a-7
şemer	uvacuk ırmaķ	43a-7
şemgand	çirkin ḥulū	43a-8
şemiz	beyhüş	43a-8
şen	tārāc	43a-13
şenār	şuda yüzmek	43a-10
şenbelid	boy	43a-13
şenbi'	eyne irtesi	43a-13
şenbūy	ḥatmi çiçeği	43a-12
şenc	el ķarmaķ	43a-14
şend	ķuşburnı	43a-9
şendef	taḥl	43a-10
şendef	taḥul	43a-10
şene	yaba	43a-12
şenḥ	çerik	43a-9
şenk	şirin maḥbūb	43a-11
şenk	mengene ağacı	43a-11
şenk	uğrı	43a-11

²¹⁰ķuyumcular altın ve gümüş çekdikleri delüklü demürdür.

²¹¹kāzurlar cāme yuduğı ķalye.

şenk	hārāmi	43a-11	şikār	av	43b-11
şennān	ümmet	43a-10	şikem	çarın	43b-10
şerbīn	katıran ağacı	42b-10	şiken	zıpuğ büklüm	43b-8
şeref	şerefe	42b-6	şikenc	kıvırcuğ	43b-9
şerhāk	ayuğ āvāzī	42b-7	şikenc	büklüm	43b-9
şerīne	başdan çıkan baş	42b-8	şikene	mergöl	43b-10
şerķabiğ	müşkil yol	42b-9	şikerf	ulu	43b-8
şerm	utanmağ	42b-7	şikerf	derik	43b-11
şernek	ağū	42b-7	şikeste	sınuğ	43b-9
şerrān	diklinür nesne	42b-9	şikīb	şabr	43b-7
şerze:	ķuvvetlü aşlan	42b-9	şikībā	şabırlu	43b-6
şest	balığ āğı	42b-10	şikībā	dinlenmiş	43b-6
şest	kabza	42b-11	şikībāyī	şabırluluk	43b-7
şest	nişter	42b-11	şikiŧt	acep	43b-7
şest	altmış	42b-12	şilānek	zerdalü	44a-10
şest	alın yanları	42b-12	şile	lapa birinc	44a-9
şest	altmış	42b-14	şilga	yaba	43b-12
şeşt hezār	altmış biñ	42b-15	şilk	ķara balçık	43b-11
şeş	altı	42b-12	şilm	pos	43b-12
şeş hezar	altı biñ	42b-13	şilm-i dırağt	ağac posı	43b-12
şeş şad	altı yüz	42b-13	şim	pullu balığ	44a-4
şeşhanc	ķoz oyunu	42b-13	şim	ağ balığ	44a-4
şeştā	çeşte	42b-14	şimār	şimşād	43b-12
şete	yabadur	42b-4	şimşir	ķılıc	43b-13
şetrenk	şatranc	42b-4	şimşirzen	ķılıc eri	43b-13
şetağ	yalan	42b-15	şin	sibsi düdük	44a-8
şeva	turağ otı	43a-14	şin	melamet	44a-8
şeveş	bağ çıbuğı	43a-15	şin	haķaret	44a-8
şevhenkām	ağşam vaķtı	43a-15	şināh	şuda yüzmek	43b-14
şevkār	ağıl	43a-15	şināver	yüzgüc	43b-14
şevniz	çörek otı	43a-14	şine	at ķişnemesi	43b-15
şeyār	haste	43b-3	şink	atlu	43b-15
şeydā	rüsvā	43b-3	şinvā	işidici	43b-15
şeydā	delü	43b-3	şipit	turağ otı	43b-4
şeydağ	tavul	43b-3	şir	aslan	44a-4
şib	medhüş	44a-1	şir	süd	44a-6
şib	serkeşte	44a-1	şir mest	toķlu	44a-5
şib	ķamçı riştesi	44a-2	şirāz	turağ	44a-10
şib	iniş	44a-2	şirāz	bir şehr adı	44a-10
şib	delmek	44a-2	şirāz	çuval köşesi	44a-10
şib	alçağ	44a-3	şire	şıra	44a-9
şibit	çörek otı	43b-4	şiredüğ	göremez	44a-5
şicām	şovuğ zağmeti	43b-6	şirhışt	oğlan aşı	44a-12
şid	ķirec	44a-3	şir-i ruğan	şirliğün	44a-7
şifte	delü	44a-10	şirīn	tatlu	44a-6
şigāre	porsuğ	43b-6	şirīne	baş bart	44a-7
şihe	at ķişnemesi	44a-1	şirīnī	tatlıluğ	44a-6
şikāf	yaruğ	43b-10	şirīnkār	halvacı	44a-6
şikāl	çağal	43b-8	şirşerze	yavuz aşlan	44a-4
şikāl	kösdek	43b-8	şişele	şičān	44a-11

şitāb	ivmek	43b-5
şitābān	ivici	43b-5
şitāk	taze budağ	39b-5
şitāling	topuğ	43b-5
şivād	toy	44a-8
şive	zarif	44a-9
şive	nāzük	44a-9
şiven	şivān	44a-7
şiz	güneş	44a-3
şodkār	hirkolmuş yir	44b-2
şor	tuzlu	44b-9
şore	çorak	44b-10
şore	tuzlu	44b-10
şū	er	44b-15
şubāt	bir ay	44a-14
şūğ ²¹²	ķabarcuğ	44b-15
şūh	kir	44b-8
şūh	ķulağ çirki	44b-8
şūh	yüzsüz	44b-8
şūh	nedim	44b-8
şūhgīn	kirlü	44b-14
şūhī	nedimlik	44b-9
şūje	sıgza	44b-13
şum	babuc	44b-7
şum	ıraķlık	44b-7
şūm	naħs	44b-14
şumār	sağış	44b-7
şūmī	şumluğ	44b-14
şūn	büyük	44b-12
şūr	ğavgā	44b-9
şūrçeşm	gözi değnel	44b-11
şūrekez	ağ ilğun	44b-11
şūrgiyāh	çoraķlu ot	44b-10
şūrīde	ķarışmış	44b-12
şūristān	çorağ yiri	44b-12
şūrtāh	şaruca ağac	44b-10
şūşe	sebüke altun	44b-14
şūşe	sinirilmiş gümüş	44b-14
şūşek	rebāb	44b-12
şūy	çiriş	44b-13
şūy	er	44b-13
şūz	şeşe	44b-9
şüb	kürk	44a-14
şübān	çoban	44a-13
şübük	içi kızıl manta	44a-13
şūğ	öküz boynuzu	44b-3
şūğa	el ķarmak	44b-3

²¹²ķabarcuğdur elde ķatı deridür zāhir olur elde ayakda iş işlemekden.

şūğā	terkeş	44b-3
şūhām	şovuğ	44b-1
şūhūde	tırımalamış	44b-2
şūhūred	yara	44b-2
şūkle	ķavun oyundusu	44b-5
şūkūfe	çiçek	44b-6
şūkūh	heybet	44b-4
şūkūh	gökçeklik	44b-4
şūkūh	sürçmek	44b-5
şūkūhīd	sürçdi	44b-5
şūkūmī	heybetlülük	44b-4
şūkūft	aceb	44b-6
şülle	ām	44b-7
şūmā	siz	44b-7
şūmān	āvāz	44b-7
şūmān	ağlamak	44b-7
şūpşe	taħıl biti	44a-13
şūpüt	bit	44a-13
şüş	öyken	44b-3
şütür	deve	44a-15
şütürbān	deveci	44a-15
şütürbülük	deve kığı	44b-1
şütürğār	yandağ geven	44a-15
şütürmurğ	deve ķuşı	44a-15

T

tā ²¹³	dek ma‘nāsına	19b-7
tāb	şu‘le	19a-13
tāb	isilik	19a-14
tāb	renc	19a-14
tāb	büklüm	19a-14
tāb	güc ve kuvvet	19a-14
tābāl	özdek	19b-1
tābdih	yañıcı	19a-15
tābe	tava	19a-15
tābende	yıldırayıcı	19a-15
tābistān	yay günü	19b-1
tābnāk	nurlu	19a-15
tābşān	taşlasan	19b-9
tācek	ħoros ibiği	19b-1
tācīk	acem	19b-8
tāğ	odin	19b-2
tāğ	odun ağacı	22a-8
tāh	bir odun ağacı	19b-2
tahamtan	bir şāh adıdır	21a-14
taħme	ķabr	30a-2
tāk	üzüm teveği	19b-2

²¹³dek ma‘nasınadır. kemā ķālū tā fūlan şehre ya‘ni fūlan şehre dek.

tākçe	özdek	19b-10	tefü	süğmek	20b-12
tālānek	şeftālū	19b-9	tehaş	aşağa sürtünmek	20a-3
tār	güci	19b-2	tehem	pehlevān	21a-14
tār	depe	19b-2	tehi	boş	21b-5
tār	qarañu	19b-2	tehikāh	bögür	21b-6
tār	örümcek ipi	19b-2	tehikeh	bögür	21b-6
tār	eriş	19b-3	teht	kerivet	20a-3
tārāk	yağma	19b-6	teje	direk	20b-6
tarek	baş depesi	19b-4	tek	hamle	20b-14
tārī	qarañulıq	19b-5	tek	dib	20b-14
tārīk	qarañu	19b-5	tek	yilmek	20b-14
tārīkī	qarañulıq	19b-5	tek	kuşburnı	20b-14
tārmīg	tuğan	19b-3	tek-ā-büy	bilip bopurmak	20b-14
tārser	eñse	19b-4	tekāver	yorka at	20b-14
tāş	çifitdür	19b-8	tekej	üzüm çekirdeği	20b-13
tāşān	taşlasan	19b-9	tekes	üzüm çekirdeği	20b-13
tāv	qızğun	19b-9	tekevek	tułu	20b-13
tāvān	ödek ve virim	19b-7	tel	depe	21a-3
tāve	aşu	19b-10	telāc	āvāz	21a-3
tāvel	genc öküz	19b-6	telāc	ürkü	21a-3
tāzī	arab	19b-5	telālek	ıldırım	21a-2
taziyāne	qamçı	19b-6	telātüf	yaramaz kimse	20b-15
teb	sıtma	19b-13	telbeste	hālī	21a-2
tebāh	helāk	19b-15	tele	nerdüban ayağı	21a-1
tebāh	azğun	19b-15	tele	tuvber	21a-1
tebāme	qalye	19b-15	tele	üti demüri	21a-1
tebār	qavm	20a-1	telfek	quyumcular qalıbı	21a-1
tebār	qabile	20a-1	telh	acı	21a-3
teb-bāde	lerze	19b-14	telleh	haq	21a-2
teber	balta	20a-1	teltek	quyumcular qalıbı	21a-1
teberzīn	bīl nacağı	20a-1	tem	göz perdesi	21a-3
teberzīn	çomaq	20a-1	temüz	yay	21a-4
tebgüz	kuşlar minqāru	19b-12	ten cāme	qaftan	21a-10
teb-hāle	uçuq	19b-14	tenāver	gövdelü	21a-11
tebiş	isilik	19b-13	tenbise	külçe	21a-12
tebküb	reçel	19b-10	tenc	dolaşmaq	21a-5
tebset	helāk	19b-11	tenc	şaçmaq	21a-5
tebset	bozuq ve fāsīd	19b-11	tenç	birbirine şarılmaq	21a-9
tebük	tabaqdur	20a-2	tenç	şıkılmaq	21a-9
tebül	tabla	19b-13	tendise	ayuq	21a-12
teburāk	def	19b-13	tendürüst	sağ	21a-11
tebyire	taşul	20a-2	tenebkü	şanduq	21a-6
tef	alev	20b-11	tenebkü	çörçöp qoyacaq	21a-6
tef	isilik	20b-11	tenek	tar	21a-6
tefdik	aş buğı	20b-11	tenek	dere ağızı	21a-6
tefeş	küpek	20b-11	tenek	kulak	21a-6
tefşi	tebsi	20b-12	tenek	tağ yolu	21a-6
tefşire	baqlava	20b-13	tenende	örümcek	21a-4
tefü	tükruk	20b-12	tengā-tenk	qısu	21a-13
tefüri	saqsı	20b-12	tenge	altun	21a-12

tenha	yalıñuz	21a-11	tertenc	düşvār yol	20a-8
tenāne	örümcek perdesi	21a-4	tert-ü mert	perākende	20a-7
tenk-dest	yoñsul	21a-8	tervbā	ķurtlu aş	20b-1
tennūr āşüb	küseğü	21a-9	terz	bir ķuşdur	20a-5
tenūmend	tendürüst	21a-7	terzude	każı binisi	20a-9
tenūmend	dil-hoş	21a-7	tesenber	kamil	20b-7
tenük	yufķa	21a-12	tesenber	çok yeyici	20b-7
tenvend	perākende	21a-8	tesū	buçuķ rub‘	20b-7
ter	yaş	20a-15	teş	keser	20b-7
terā	muħkem divār	20a-5	teş	bicġu	20b-7
terāb	şu şızındusı	20a-7	teşet	sini ve leġen	20b-8
terāb	ābidār	20a-7	teşliħ	seccāde	20b-9
terāb	rūşen	20a-7	teşne	şuşuz	20b-9
terān	īr	20b-3	teşneki	şuşuzluķ	20b-9
terāne	īr	20b-3	teşvīr	uşanmaķ	20b-8
terāşe	yunfa	20a-13	tetri	sumak	21b-14
terāşe	tirşe	20a-13	tetrī	sūmak	20a-2
terb	şikence	20a-8	tetüm	sūmak	20a-2
terbān	çit ķalbur	20a-6	tevāme	biryān	21a-13
tereduġ	taze ayran	20a-13	tevbēl	şadıç	21a-14
terencire	ķatıtar olmaķ	20a-14	tever	balta	21a-13
terezār	tere bitecek yir	20b-1	teviş	ķızġun	21a-13
terf	ķurt	20b-1	teyyār	mevc	21a-15
terfbā	ķurtlu aş	20b-1	tez ²¹⁴	küçük kuş	20b-3
terfenc	yol	20b-2	tezde	deġirmen çaķıldıķı	20b-5
terfend	mekr ve ģile	20a-12	tezdeh	āşiyā onluķ	20b-6
terfend	zerk ve riya	20a-12	tezed	taħıl çekirgesi	20b-6
terfvā	ķurtlu aş	20b-1	tezrū	sülün ķuşu	20a-4
terħāne	tarħana	20a-14	tīġ	ķılıç	21b-12
terħīne	tarħana	20a-14	tīġ	aydınlık	21b-12
terīn	keş	20a-15	tīġ	ayun ġünün şu‘ā‘i	21b-12
terīne	tarħana	20a-14	tīġ	taġ başı tizligi	21b-12
terīnvā	keşlü aş	20a-15	tīġ	diken	21b-12
terje	çaķıldıķ	20b-3	tigil	saķalsız kimse	21b-4
terk	barmaķ ġürtüldüsü	20a-10	tīhū	çil	21b-14
terk	tolķa ışıkı	20a-10	tij	yoķuş	21b-3
terk	giru tıtmak	20a-10	tij	ekin oġulduruġı	21b-3
terk	oķ koyacaķ	20a-10	tīje	ķılıç	21b-3
ter-keş	oķ koyacaķ	20a-9	tīje	soya	21b-3
terkez	evlek ve tarla	20a-14	tīje	mīzan	21b-3
terkez	sırık	22a-3	tīje	mīzan	21b-11
ternükbīn	basra balı	20b-2	tikit	ķara sıġır	21b-4
ters	ķorħu	20a-11	tilek	taġ eriġi	21b-4
tersā	ķāfir	20a-11	tīm	kervansaray	21b-13
tersān	ķorħulu	20a-11	timāç	saħtiyan	21b-5
tersānī	naşrāni	20a-12	tīmas	mişe	21b-13
tersā-peççe	ķafir oġlanı	20a-12			
tersāter	naşrāni	20a-12			
tersnāk	ķorħulu	20a-11			
tertenc	ince yol	20a-8			

²¹⁴bir küçük kuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İsfihaniler dilince aña tejend dirler.

tir	oğ	21b-6	tüş	qazma	22b-1
tir tir	sifre	21b-1	tutuk	tutuğ	21b-15
tirāje	inegümşāğmal	21b-11	tutuk	turağ	21b-15
tirāşe	yonqa	21b-1	tutum	sumağ	21b-14
tirdān	aqluğ	21b-8	tüvbere	türve	22a-11
tire	bulanuğ	21b-9	tüy	qat	22a-12
tire	rize rize	21b-9	tuyur	bir quşdur	22b-3
tiremāh	qış ayı	21b-10	tüz	qazanmağ	22a-7
tirhāk	quş boğı	21b-1	tüzī	qismet	22a-14
tir-i kımar	kımar oğı	21b-9	tüzī	tefrıq	22a-14
tirjed	çam şağızı	21b-11	tüfāğ	qadeh	22a-4
tirnān	oqlaqu	21b-9	tühçe	terk ve terkü	22b-1
tirnek	kiriş āvāzı	21b-2	tühm-ü murg	yumurda	22a-1
tirşit	qazma	21b-2	tük	quşburnı	22a-5
tiryān	ulu seped	21b-1	tükme	düğme	22a-4
tışe	keser	21b-13	tülüngi	dilenci	22a-5
tışeker	keserci	21b-14	tünbān	tüman	22a-7
tiv	quvvet	21b-10	tünbül	mekr ve hile	22a-6
tivyān	güreşçiler tümmani	21b-5	tünd	şarb	22a-6
tiz	iti	21b-10	tünd	bulanuğ	22a-6
tiz	uşuruğ	21b-10	tündiy-i küh	dağ burnı	22a-7
tü	sen	22a-12	tündür	ra'd	22a-6
tü	qat ve qaymağ	22a-12	tündüv	örümcek	22a-6
tü ber tü	qat qat	22b-2	tündühted	tar-ı mar	22a-7
tüde	qumdan depecük	22a-12	tündür	ra'd	22a-5
tüdeh	tul avrat	22a-13	türaf	fert	22a-1
tüf	yanqu	22a-11	türk	harāmi	22a-3
tüg	odun āğacı	22a-8	türk	mağbub	22a-3
tuhçe	terk ve terkü	22b-1	türüşe	quzu qulağı	22a-2
tuhmeyāne	tuhmegen	21b-15	tüvān	güc yitmek	22a-9
tuht	ünegu	21b-15	tüvān	māl	22a-9
tül	çamur	22a-8	tüvānā	güclü	22a-10
tüle	güneylidür	22a-9	tüvānger	bāy	22a-11
tüleme	tuğan	22a-10	tüvāre ²¹⁵	bir ev	22a-13
tulūsen	çiçek qabcığı	22a-5	tüz	saru gökcek quş	22a-3
tün	külhan	22a-9	tabarhün	girebolı	45a-8
tünī	külhancı	22a-9	taberzed	barmağ şeker	45a-9
tüpāl	demür boğı	22a-11	tāhiriyye	et	45a-8
tura	ayin	22a-3	tāğ	tek	45a-6
türān	vilāyet	22b-2	tāğ	qat	45a-6
turb	hile ve turab	22a-1	tāğ	çardağ kemeri	45a-6
turşe	ekşi	22a-2	tāğ	gök üsti	45a-6
turşi	ekşi	22a-2	tāğıye	kemer	45a-7
turş-rū	ekşi yüzlü	22a-2	tālqūn	baqır	45a-9
tüse	eleğimşāğmal	22a-14	tanāb	çadır ipi	45a-10
tüş	tāğat	22a-10	tanbül	dümbek	45a-10
tüşe	azıq	22a-15	tārim	āğac	45a-7
tüşedān	azıq koyacağ	22a-15	tāsbāz	taş oynadıcı	45a-7
tüşī	eşer-i can	22a-15			
tuşmāl	quvvetlü başarıcı	22b-1			

²¹⁵bir eve dirler ki boğ ve murdarlıq ola

taşet	legen	45a-9
taşet	sini	45a-9
taşsak	tabak	45a-10
tılaye	karavul	45a-12
tırāz	alem-i cāme	45a-11
ṭire	kaķımış kişi	45a-11
ṭiz	oşuruķ	45a-12
ṭufeyl	oķunmaduķ konuķ	45a-13
ṭuġrā	ulu beġler nişanı	45a-14
ṭuryed	cevlan	45a-12

U

ūbān	taġ	9b-10
ulanç	üzüm çöpi	9b-9
ulanç	üzüm çekirdeġi	9b-9
ūmāc	nişān	9b-8
uncūġ	raġmet	9b-10
urmān	raġmet	9b-10
us	ķartlanmış	9b-9
us	buruşmuş	9b-10
ūstām	mu‘temed kimesne	9b-7
ūšek	inçiruk	9b-8

Ü

übāġ	daġ	9a-11
ūbān	dīdem	9a-11
ūġaze	bez ²¹⁶	9b-5
ūġkūjene	dūġme iligi	9a-12
ūġkūk	ķapcuķ	9a-11
ūġkūl	ķapcuķ	9a-11
ūjduf	servi aġacı	9a-13
ūkdār	erişte	9b-5
ūnfūc	raġmet	9b-10
ūrkūş	çeng-i çeleb	9a-12
ūrmüzd	müşteri yıldızı	9a-13
ūrs	ardic	9a-12
ūsfude	yanmış odun	9b-2
ūskūdār-ululuķ	tutucu kāşıd	9a-14
ūsrub	ķurşun	9b-1
üst	ūce	9b-2
üstād	berk	9b-1
üstehān	sūnūk	9a-14
üstūn	ṭam diregi	9a-15
üstūh ^w ān	zendlūrī	9a-15
üstüre	ūce	9b-1
üstüvār	berk	9b-1
üşġūr	porsuķ	9b-4

²¹⁶ki ķulaķ altında olur.

üşkūfe	çiçek	9b-4
üşnān	çoġan	9b-2
üştūlūm	arbede	9b-4
üştūlūm	cenk	9b-4
üştūlūm	ġavġa	9b-4
üştür	deve	9b-3
üştür u mürġ	deve ķuşu	9b-4
üştürbān	deveci	9b-3
üştürġāz	yandaķ otı	9b-3
üştürvān	deveci	9b-3
üzdef	servi aġacı	9a-13

V

vā	girū	63a-8
vād	edāt-1 teşbih	63a-11
vādīn	dirsek	63a-9
vaġşek	menevş	63b-11
vāh	veh	63a-9
vāġ	kemāne	63a-4
vaġşūr	peygamber	63a-13
vaġşūr	ilçü	63a-13
vāġic	üzüm şapı	63a-5
vāġic	üzüm biten yir	63a-5
vālā	ulu	63a-5
vālā	yüce himmetlü	63a-5
vālād	bünyād	63a-12
vālād	mühre	63a-8
vām	borc	63a-6
vāmānde	aciz	63a-11
vāmdār	borclu	63a-7
vāmdih	borc virici	63a-7
vāpesīn	ardaķı	63a-8
vār	gibi	63a-7
vārān	dirsek	63a-7
vārdīn	urva	63a-8
vargast	ķanbil	63b-2
vārīġ	mertek	63a-4
vārniç	belālı	63a-9
vārū	evsecek	63a-9
vārūn	şom ve naġs	63a-6
vaşak	uşek	63b-10
vāşāme	dūlbend	63a-10
vaşāz	çoķ	63b-11
vāşe	atmaca	63a-10
vātger	kürk dikici	63a6
vāy	vey	63a-9
vāz	açuķ	63a-11
vāzbār	açuķ nesne	63a-11
vāzuġ	ķurma ipi	63a-10
vec	eġri	63a-12

vefre	küçî	63b-12
veğîş	çok ve bol	63b-11
veğîş	ķayġu	63b-12
vehenek	ķalka	63b-13
vej	ķakımaķ	63b-6
vej	ķatı ħulu	63b-6
vej	zān esici	63b-6
vejāĥ	ķarış	63b-6
vejenek	yama	63b-6
vend	şınamaķ	63b-12
vend	zahmet çekmek	63b-12
vende	gerdene	63b-12
venend	zūĥal	63b-13
venije	günlük saķızız	63b-13
venk	yoĥsul	63b-13
ver	eger	63a-15
verā	aña	63b-4
verdāne	oķlaġu	63b-1
verde	güvercin burcı	63a-15
verdene	oķlaġu	63b-2
verend	örümcek	63b-1
verfān	şefi‘	63b-4
verġān	ķarkı	63b-1
verhemīn	ķatı etmek	63b-2
verīb	eġrilik	63a-13
verkūş	küpe	63b-4
vernā	yiġit	63a-15
vernā	gökçe güvercin	63a-15
vernī	eger nī	63b-4
versīç	ev örtisi	63a-14
verşen	ķumrı	63b-2
vertāc	ebem gümecci	63a-14
vertic	bıldırcın	63a-14
vervāre	çardaķ	63b-1
verziş	ķazanc	63b-4
vesme	rastuķ	63b-7
vesnī	ķuma	63b-7
vestā	tefsir-i zend	63b-8
vestāz	çok	63b-9
vesterek	yaban ĥatmisi	63b-8
vesternek	ebrūy-ı şanem	63b-7
veş	benzer	63b-10
veşe	bir ot	63b-10
veşe	canavar	63b-10
veşrenk	yaban çiçekleri	63b-9
veten	püt	63a-12
veyd	eksük	63b-14
veydā	eksük	63b-14
vezaġ	şu bendi	63b-5
vezec	eġri	63b-6

vezeġ	ķurbaġa	63b-5
vezek	destimāl	63b-5
vezġāb	şu bendi	63b-5
vīasl	aşılısuz	64a-1
vīçiz	yoĥsul kişi	64a-1
vīd	eksük	63b-15
vīhūş	aķılısuz	64a-2
vīj	şāfi	63b-15
vije	el ķarışı	63b-14
vīje	pāk	63b-15
vīje	vāy	64a-2
vīl	zāġar	63b-15
vīrān	yıķuķ	64a-1
vīrāne	yıķuķ	63b-15
vīse	ķızılca şarmaşık	64a-2
visni	ķuma	63b-15
viş	benzer	64a-1
vüşķürde	çabuk	64a-3

Y

yā	iy	65a-13
yād	añmaķ	65a-15
yāfe	yaramaz söz	65a-13
yaĥ	buz	65b-1
yaĥçe	tolu	65b-1
yaĥdān	buzluk	65b-1
yāl	boyun	65a-15
yālünik	cihan pehlevānı	65a-15
yār	iş	65a-12
yarā	od	65b-1
yāra	tāķat ve mecāl	65b-1
yarandaķ	sırım	65b-2
yārāy	tāķat ve mecāl	65b-1
yāre	rişvet	65a-14
yāre	bilezük yiri	65a-14
yārī	yarlıķ	65a-15
yārvey	toġri yar	65b-1
yāve	yāvı varmaķ	65a-15
yāver	yardımcı	65a-13
yel	pehlevān	65b-5
yelbe	çevşen	65b-5
yele	şalma	65b-5
yenk	ādet	65b-5
yerbū‘	gözsüz sepek	65b-2
yervez	ķaftan saçaġı	65b-2
yesār	gümiş döküci	65b-3
yeşm	yeşil taş	65b-4
yezdān	teñri	65b-3
yezek	nevbetci	65b-3
yezġand	teñri	65b-3

yigāne	yaluñuz	65b-6
yik	bir	65b-4
yik a yik	birbir	65b-4
yik kerc	bir dilim	50b-13
yik renk	bir renklü	65b-7
yik yik	bir bir	65b-7
yikān yikān	bir bir	65b-7
yikbāre	bir kezden	65b-8
yikbesī bir	kezden	65b-8
yikçendī	bir nice	65b-7
yikī	birisi	65b-5
yikrān	şaru at	65b-9
yiksān	beraber	65b-6
yiksān	bir kezden	65b-8
yiksū	bir yaña	65b-7
yiksūn	bir kezden	65b-8
yilim	ıtıtkal	39b-15
yūğ	boyunduruk	65b-12
yūhe	delüce toğan	65b-13
yūn	çöp	65b-11
yūn	iyer kiçesi	65b-11
yūn	renk	65b-12
yūz	istemek	65b-10
yūz	pars	65b-10
yūz	şalma şıgır	65b-10
yūz	cetsen	65b-11

Z

za‘ire	kettān	35b-1
zāc	loħusa	34b-5
zāc	ķara boya	34b-5
zācsū	yimek ²¹⁷	34b-9
zāğ	yay köşesi	34b-4
zāğ	ķarğa	34b-4
zağan	çaylak	35b-2
zağnek	inçķuruķ	35b-2
zaħme	yara	35a-5
zaħmevār	yaralu	35a-5
zāk	zāc	34b-5
zāl	rüstem atası	34b-5
zāl	ķoca	34b-5
zānū	diz	34b-14
zānūbend	diz bağı	34b-14
zānūgāh	şaman boğunı	34b-14
zār	loħusa	34b-5
zāre	zārılık	34b-8
zārħoş	az yeyici avret	34b-11
zārī	inildü	34b-6

zāvel	ıķlim	34b-14
zāver	od	34b-13
zāveş	müşteri yılduzı	34b-12
zāvülāne	buķağū	34b-13
zān	andan	34b-15
zānrū	andan ötürü	34b-15
zebān	dil	35a-4
zebāne	yeliñ	35a-4
zebāne	yelmen	35a-4
zeber	yuķaru değiren	35a-2
zeberdest	eli üsdün	35a-3
zeberīn	yuķaruķi	35a-3
zebkāne	tüfek	35a-4
zebūn	esir	35a-2
zebūn	müşteri	35a-4
zebyer	toprak taşıyacak	35a-2
zede	şaf	35a-6
zefr	çeñe	35b-5
zeft	yoğun	35b-5
zegand	canavar āvāzī	35b-3
zegār	yaş yir	35b-3
zegār	kitāb	35b-3
zehār	ķasuk	36a-6
zehr	ağū	36a-6
zehre	öd	36a-6
zehş	eleğimsağmal	35a-6
zekāb	mürekkeb	35b-7
zeld	yivle	35b-8
zeld	azık	34b-13
zeld	yaş	34b-13
zeld	ömür	34b-13
zeld	döl	34b-13
zeld	döl döş	36b-2
zeliķan	ķorķutmak	35b-7
zeliķan	ķatılık	35b-7
zelū	sülük	35b-8
zemīn	yir	35b-9
zen	avrat	35b-12
zen	ur	35b-12
zenaħ	enek	35b-14
zenber	dikren	35b-13
zenber	avratcı	35b-13
zenberek	çarħ yayı	36a-1
zenbūr	tekne	35b-12
zenbūr	aru	35b-12
zenc	memleket	36a-1
zend	ulu	35b-14
zend	tefsir-i pāzend	35b-15
zendbāf	bülbül	35b-11
zendepil	dişi fil	35b-14

²¹⁷ oğlan toğıcaķ bişen yimek.

zendvāf	bülbül	35b-11
zengule	paķanaķ	35b-9
zengule	çıkraķu	35b-9
zengule	pas	35b-9
zengule	güneş ışığı	35b-9
zenir	kilim	35b-13
zenkdef	dumrı puli	35b-12
zer	altun	35a-10
zerāgan	ķatı yir	35a-7
zerāgank	ķumlu yir	35a-7
zerd	şaru	35a-7
zerd-āb	şaru şu	35a-8
zerde	bir aş	35a-8
zerde	yumurta şarusı	35a-8
zerde-çup	şaru ağac	35a-9
zerdezemīn	keşür	35a-9
zerdişt	imamlar	34b-9
zerf	zernih	35a-15
zerfin	ķapu ĥalķası	35a-11
zenger	ķuyumcı	35a-14
zerir	şaru ot	35a-10
zerir	şaru ağac	35a-10
zerķin	tırakus	35a-12
zernek	ķamu	35a-13
zer-peft	altunlu ũon	35a-9
zerin	altunlu	35a-11
zersād	altundan nesne	35a-13
zerüg	geğirmek	35a-15
zever	üst	36a-3
zeverdīn	nevrüz ayı	36a-3
zeverin	üstteki	36a-3
zevih	mebār ²¹⁸	36a-1
zevke	keçkil	35b-7
zevraķ	kiçi gemi	36a-5
zib	güzel	36b-3
zibā	güzel	36b-3
zibān	güzel	36b-3
zibāyī	nām-ı merd	36b-4
zibed	yaraşur	36b-5
zibil	kemre	36a-8
zibilgāh	kemrelik	36a-8
zif	bī-edeb	36b-3
zift	ķara saķız	36a-10
ziğ	ķaşır	36b-7
zih	kiriş	36b-2
zih	ķıyı	36b-2
zih	döl döş	36b-2
zihāb	sızındu	36b-1

²¹⁸ķoyun bağarsığınün aşabine dirler .

zihdān	raĥm-i māzer	36b-2
zihī	raĥm-i māzer	36b-2
zihiş	lüle	36b-1
zihih	yüz urmaķ	36a-11
zilū	ķaşır	36b-7
zimīn	kötürüm	36a-12
zimestān	ķış	36a-11
zīn	bundan	36b-6
zīn	eyer	36b-6
zīn kūme	küpecük	36b-6
zinc	çalku	36a-14
zindānbān	zindancı	36a-14
zinde	diri	36a-12
zinde	dirilik	36a-14
zinde-rod	büyük ırmaķ	36a-13
zindigānī	dirlik	36a-14
zinhār	ķarāc güzār	36a-12
zinhār	meded	36b-9
zinhārī	ķarāc güzār	36b-9
zīnkūpe	küpecük	36b-8
zir	aşāga	36b-4
zirā	ānuñiçün	36b-4
zirbā	izvā	36b-5
zir-dest	ra‘ıyyet	36b-6
zire	çemen	36b-9
zirih	cebe	36a-9
zirihker	cebeci	36a-9
zirin	aşāgāķı	36b-7
zirışk	ķatun ũuzluđı	36a-8
zişt	çirkin	36a-9
zivelhū	ağac ķurdı	36b-10
zivence	bir ķurd ²¹⁹	36a-15
ziver	bezek	36b-5
ziyān	dirlik	36b-8
ziyānmend	ziyanlu	36b-8
zūd	tiz	37a-6
zūd-ter	tizrek	37a-6
zünüc	şiyāz	37a-7
zūr	ķuvvet	37a-4
zürdīn	nevruzun ikinci ayı	37a-3
zured	ķuş	36b-12
zured	şaru	36b-12
zürger	ķuvvetlü	37a-5
zürmend	ķuvvetlü	37a-4
zürpīn	şıbķun	37a-5
zurüg	geğirmek	36b-12
zübān	dil	36b-10
zübān	eyelik	36b-11

²¹⁹yazın zāhir olan bir ķurddur ağac yir.

züdūde	pāk olmuş	36b-11	zükāl	kömür	36b-15
züft	baḥīl	36b-14	zükām	ṭumaġū	36b-15
züġal	ķızılıcık	36b-13	zülū	sülük	37a-1
züġāl	kömür	36b-14	zümcek	sülük	37a-1
zühāb	sirindu	37a-7	zümnüç	ķaz ķuşı kepelek	37a-2
zükāb	mürekkeb	36b-14	zünbe	ķasuk ķılı	37a-3
zükāfe	çalıcılarıñ zaḥmesi ağacı	36b-15	zunnāc	za'feranlu semse	37a-2

TÜRKÇE-FARŞÇA SÖZLÜK

Bu dizin yazarın sözlükte Farsça kelimelere verdiği Türkçe kelimelere göre düzenlenmiştir. Bunlar arasında yazarın Farsça kelimelere karşılık olarak verdiği Arapça kelimeler de bulunmaktadır. Bu kelimeler metindeki sayfa ve satır numaralarıyla yazılmıştır.

A

abdest	destnamāz	30a-15
ābidār	terāb	20a-7
ābidār kıılıc	ğafc	46a-2
aceb	şüküft	44b-6
acem	tācık	19b-8
acep	şikift	43b-7
acı	nīş	62a-13
acı	telḥ	21a-3
acı otdur	fejej: ²²⁰	47b-7
aciz	vāmānde	63a-11
āciz	dermānde	30a-9
āciz	fürümānde	48a-11
āciz	lūs	57b-8
āciz	mānde	58a-3
āciz	pünḥuste	18b-9
acū ağac	eşteve	5b-12
aç	gürisne	54b-6
aç	nāhār	60a-14
aç qarın	riḳ	34a-4
açıcı	küşā	54b-15
açuk	furce	48a-9
açuk	bāz	11a-7
açuk	fürüçe	48a-9
açuk	küşāde	54b-14
açuk	vāz	63a-11
açuk nesne	vāzbār	63a-11
ad	nām	60b-2
ada	kenk	52a-9
adaş	hemnām	64b-7
ādem	merdüm	58b-7
ādem necisi	sekāle	38b-8
ādet	revş	33b-4
ādet	yenk	65b-5
adım	gām	49a-1
ādil	dād-adil	29b-5
ādil	dāddih	29b-5
ādil	dād-ü ger	29b-5
adlu	nāmever	60b-2
adlu	nāmudār	60b-2

²²⁰karın ağrısına kefaretdür aña kebāy-i türri dirler.

āferin	ābaz	3b-11
āferin	feri	47a-14
ağ etmek	germe	50b-13
ağac	çüb	25b-02
ağac	ṭārim: ²²¹	45a-07
ağac bendi	künde	55b-04
ağac çanaḳ	merken	58b-08
ağac delegen kuşu	çüpīne	25b-02
ağac keni	ken	52a-07
ağac ḳurdı	rīvinçü	34a-03
ağac ḳurdı	zīvelḥü	36b-10
ağac posı	şilm-i dirāht	43b-12
ağacda ḳalan ḥurma	fācām	46b-13
ağacdur	bezd	14a-02
ağaclar	kāze ²²²	49a-12
ağaç	dirāht	31a-06
ağaç	fāne	46b-13
ağaç budakı	ḥaşūd ²²³	27a-2
ağaç delegen	ḥod	28b-15
ağaç hasılı	bār	11a-10
ağaçdelegen	ḥul	28b-5
ağaçlıḳ	dirāhtistān	31a-8
āgāh ol	hān	64a-5
ağıl	sevḡā	39a-5
ağıl	şevkār	43a-15
ağır	girān	53a-14
ağır	sengin	39a-2
ağır bahālu	giranmāye	53a-15
ağır başmaḳ	kerbeḥü	50b-6
ağır başmaḳ	sükāçe	41a-14
ağırılıḳdur	berḥafc ²²⁴	12b-10
ağırşak	bādirise	10b-6
ağırşak	bādrise	11b-4
ağırşak	çūzedük	25b-5

²²¹gök ve ḳara evin ağaçları.

²²²ağaçlardür ki beraber ḳorlar tā av ḳorḳa tuzaḡa gele.

²²³ağaç budakıdır çürümüş ki anı keserler ve bir yire dirler ki ḳaşırlar ṭrnaḡile yara olur.

²²⁴ağırılıḳdur ki uyḳuda adem üzerine düşer. Tāzide aña kabus dirler.

ağırşak	dükriye	32b-1	ağ diken	cāverd	22b-14
ağırşak	kūzbān	56a-11	ağ halva	kebītā	50a-3
āğıta	kaçık	49a-5	ağ halva	kübeyta	54a-8
ağız	dehān	30b-15	ağ halva	nāţif	60b-13
ağız	dehen	30b-15	ağ halva	perkih	13b-15
ağız çevresi	fürunc	48a-11	ağ ılğun	şürekez	44b-11
ağız içi	lec	57a-3	ağ kuşdur	māğ	57b-13
ağız içi	mec	58a-12	ağ mürekkebe	sifidāb	40a-4
ağız taşrası	nūl	62b-9	ağ mürekkebe	sifidāc	40a-4
ağız yārī	lü‘āb	57b-4	ağ mürekkebe	sipidāb	39a-14
ağız yöresi	pūb	19a-3	ağ oğlan ²²⁵	ber maḥīde	13a-11
ağız yöresi	pūzer	18a-3	ağ palas	şāl	41b-15
ağlamak	şümān	44b-7	ağ yabraqlı bir otdur/āfütāb		6b-4
ağlamağ	ğaran	45b-11	ağce kesici	diremzen	31a-6
ağlamağ	giryē	53a-12	ağçe	direm	31a-6
ağlamağ	mūye	60a-8	ākıbet	fercām	47b-3
ağlamağ	nüyūşe	63a3	ākıbet-i	herkār ḡudūm	48b-9
ağlayıcı	giryān	53a-11	ağıl	ferzīn	47b-4
ağrı	derd	30a-9	ağıl	henk	64b-10
ağū	kebist	50a-2	ağıl	ḡired	27b-12
ağū	şernek	42b-7	ākıl	fūrūhīde	48a-12
ağū	zehr	36a-6	ağıl ve hüner	ferheng	47a-2
ağū taşı	pāzem	11b-13	ağıllu	ḡiredmend	27b-13
ağur	file	48a-6	ağılsuz	bihūş	17b-1
ağur	füle	48a-14	ağılsuz	kānā	49a-3
ağur	herş	64a-7	ağılsuz	vihūş	64a-2
āğūz	şeme	43a-8	akit	sürḡāb	41a-6
ağzı büyük ādem	ğāj	45b-7	ağılık	isfidī	8b-12
ağır	encām	7a-7	ağıluk	tirdān	21b-8
ağır	pāyān	10b-1	ağreb	kejdm	51a-2
ahiret	ān cihān	7b-2	ağsağ	lenk	57a-12
āḡirkār	bāḡdūm	12a-1	al renk	gūlgūne	55a-9
ağmak	kīç	53b-11	ala nesne	pīs	17a-15
ahmak	kūnc	55a-15	ala nesne	pīse	17a-15
ağmak	lik	57b-1	alaca geçegen	sütūce	41a-3
ahmak	neşel	61a-11	alacuk	bārāngirīz	11a-5
ağmak ve bön	kālīv	49b-2	alagülek	kāgīne	49b-4
ağşam	namāz-ı şām	1b-5	ağçağ	şīb	44a-3
ağşam	namāz-ı sepin	61b-5	ağçağ himmetlūdūn		32a-7
ağşam	şām	42a-1	ağçağ ya‘ni kışa pest		14a-10
ağşam vaḡti	şeb-i ḡangām	42b-1	ağçu	sārūc	37b-1
ağşam vaḡti	şevhenkām	43a-15	ağçu	şārūc	45a-1
ağur şonu	neşḡūd	61a-12	ağçu ya‘ni kireç āhek		8a-13
ak	ispīd	8b-12	aldamağ	lūs	57b-7
ağ	isfid	8b-11	aldamağlık	dūlām	32a-2
ağ	sifid	39a-15	aldanmış	ḡanev	27b-1
ağ	sifid	40a-3	aldanmış	ḡanūz	48b-6
ağ	sipīd	39a-14			
ağ balıç	şīm	44a-4			
ağ beñizlü	sipīdpost	39b-2			

²²⁵ya‘ni ata ana buyruğın tutmayan.

alem	dirfeş	31a-5	anbarcı	dārī	29b-6
alem	mūh	60a-5	anber	şāmbūy	42a-1
alem-i cāme	tırāz	45a-11	ancağ	hemīn	64b-6
alet	dest efrāz	30b-1	ancileyin	çünān	25a-14
ālet	āvīn	8a-3	ancileyin	hemçünān	64b-5
ālet	efrāz	6a-15	ancileyn	ānçünān	7b-4
ālet	sāzķār	37a-12	anda	āncāy	7b-5
aleti hane	lek ü pek	57a-10	anda	der-ān	30a-10
ālet-i sīne	kenīr	52a-5	andadur	āncā est	7b-5
ālet-i tenāsül	lend	57a-12	andan	ez-amden	5a-2
alev	tef	20b-11	andan	ez-o	5a-7
alıcı	sitān	39b-7	andan	zān	34b-15
alın	pīşānī	17a-7	andan ötürü	īrā	9a-10
alın	pünce	18b-10	andan ötürü	zānrü	34b-15
alın bağı	cenābebend	24b-4	andan sonra	āngāh	7b-3
alın yanları	şest	42b-12	andandur	ez-an est	5a-8
ālim	mūbez	60a-5	āñı	rā	32b-8
almağ virmek-	dād ü sited	29b-4	āñıñçün	ez-berā-yi ān	5a-12
alt	efrāz	6b-1	añız	sipāri	39b-1
altı	şeş	42b-12	añız	süpārī	40b-10
altı biñ	şeş hezar	42b-13	añız	sürt	41a-5
altı buçuğ dirhem-istīr		8b-7	anka	efserger	6a-6
altı direm	senk sīr	40a-14	anķā	efşerker	6a-6
altı yüz	şeş şad	42b-13	anlar	işān	9a-6
altın ışık	āhceste	4a-8	añlara	ber-işān	13b-5
altmış	şaşt	42b-12	añmağ	yād	65a-15
altmış	şest	42b-12	añrağan	jeyān	36a-7
altmış	şeşt	42b-14	ansuz	bī-ān	17b-1
altmış biñ	şeşt hezār	42b-15	ansuz	bī-o	17b-1
altun	tenge	21a-12	ansuz	nā-gāh	60b-13
altun	zer	35a-10	āñunçündür	rā	32b-8
altun iğne	serhāre	38a-6	anuñdur	ez ān-ı est	5a-6
altundan nesnezersād		35a-13	ānuñiçün	zīrā	36b-4
altunlu	zerrīn	35a-11	ār	neng	61b-7
altunlu ton	zer-peft	35a-9	arab	tāzī	19b-5
ālū	kih	53b-9	arab çadırı	kiyān	53b-13
aluc	āzād	5a-8	arakeçin	hūy-i çin	29a-2
aluc	ezdūf	5a-9	ārām	āl	6b-11
aluc	kūhenc	56a-14	ārām	hāl	64a-6
āluc	kūhec	56b-8	ārām yiri	pedvāz	12b-6
aluç	cūm	25b-7	arbede	üştülüm	9b-4
ālūrağ	kihter	53b-9	ardca varıcı	peyrev	15b-14
ām	kūs	54b-14	arddaki	vāpesīn	63a-8
ām	şülle	44b-7	ardıc	avres	8a-6
amūd	gürz	54a-15	ardıc	ürs	9a-12
ana	māzer	58a-8	arı	pāk	11b-5
aña	ān-rā	7b-12	āriyet	sipenc	39a-8
aña	verā	63b-4	arğ	şemer	43a-7
āña	rā	32b-8	arğa	püşt	18a-12
ana ayruğ kız kardeş-defender		30b-7	arğa yaşduğı	püşti	18a-13

arka yūki	pūštuvāre	18a-13	aşl ve neseb	nijād	62a-4
arķac	pud	19a-2	aslan	şīr	44a-4
arķası gūz	gūzpuşt	56b-5	aşlan ini	kūnām	55a-14
arķun	āheste	8a-14	asma	çefte	24a-2
arķuniraķ	āheste-ter	8a-14	aşma	kūj	56a-4
armağan	gūlūned	55a-4	assarlar tengī	ğan	46a-9
armağan	rāhāvert	32b-10	aşşı	sūd	41b-11
armağān	destāvīz	30a-15	aş	bāh	11b-11
armağān	reh-āverd	33b-7	aş	ğāb ²²⁶	45b-6
armağān	sefte	38b-6	aş buğı	tefdīk	20b-11
armağān	sevgāt	39a-5	aşağa	fūrū	48a-10
armud	emrūd	7a-5	aşağa	fūrūd	48a-11
arpa	cev	24b-5	aşağa	zīr	36b-4
arpa hoşası	ğūşāy	46b-7	aşağa ķonmış	fūrūhişte	48a-10
arpa şuyı	cev-āb	24b-7	aşağa sūrtünmek	tehaş	20a-3
arpalu	cevīn	24b-5	aşağa yire giçmek	āğārīş	6a-1
arş ve gök	kerz-e mān	50b-3	aşagākı	zīrīn	36b-7
arşın	reş	33a-8	āşık	fitne	48a-1
arşun	gez	51a-4	aşınmış	fersude	47a-13
arşun	riş	33b-11	aşikāre	bedīd	12b-7
artuğuraķ	bīşter	17a-3	aşikāre	ferhāş	47b-2
artuķ	bīş	17a-3	aşlar	bāhā	11b-11
artuķ	efzūn	6b-4	aşu	gilisürh	53b-8
artuķ	füzūn	48a-13	aşu	tāve	19b-10
artuķluk	bīşīn	17a-3	aşū	eşteve	5b-12
artuķluk	fere	47b-4	āşū	lāk	56b-9
aru	enek	7a-15	aşuķ	ķāb	48b-1
aru	mūnc	60a-4	āşur aşı	heftdāne	64b-
aru	zenbūr	35b-12	at	aşķan	5b-13
aru adı	ğanīne	46a-10	at	aşķar	5b-13
aru ķuşı	kāsīne	49b-4	at	bāregī	11a-3
aru ķuşı	kāskīne	49b-1	at	bārķīr	11a-4
aru ķuşı	kepū	50a-5	at	esb	5b-8
aruķ	lāğar	56b-11	at	kūm	56b-3
aruķ	nizār	62a-5	at adı	gūlgūn	55a-8
aruķluk	nehār	61b-14	at ahırı	āgende	6b-6
arzu	hevā	64b-11	at ahırı	ākīn	6b-6
arzu	pūjhan	18a-5b	at kefesi	hırāse	27b-11
arzu	rīj	33b-14	at kişnemesi	şīhe	44a-1
arzu eylemek	pūpe	18b-13	at kişnemesi	şīne	43b-15
asbur	kājire	49b-8	at ķuyruğı	dūnbāl	32a-4
aşbur toħmi	kākiyān	49b-9	at mıhı	sitām	39b-11
ases	kenārenk	52a-7	at oyanı	meħ	58a-13
aşı	rubun	34a-4	at sūrüsü	fesīle	47b-9
aşıl	māye	58a-6	at tavīlesī	āhīne	4a-5
aşıl ve ağı	būnk	18b-11	at tonı	berküstüvān	13b-7
aşılmış	dervāy	30a-3	at yelisi	pūş	18a-15
aşılsuz	vīasl	64a-1	ata	pezer	12b-8
asi	būk	18b-14			
aşl	nihād	62a-11			

²²⁶çanaķ dibinde ķalan aş.

ata adı	kerker	50a-15	ay aydını	māhtāb	58a-6
ata bir arkadaş	pisender	16a-6	ay aydını	mehtāb	59a-8
ateşgede	berzīn ²²⁷	13a-6	ay aydınıdür	perev	12b-14
atlu	süvār	41b-9	āya	kef	51a13
atlu	şink	43b-15	ayağıla döğülmüş panhust		9b-12
atmaca	bāşe	12a-2	ayak	paya	10a-7
atmaca	fergūy	47a-13	ayağ	pā	10a-9
atmaca	pāşā	10b-15	ayağ āvāzı	şelpū	43a-6
atmaca	vāşe	63a-10	ayağ kirisi	pāyāb	9b-12
aṭā	dāşād	29a-13	ayağ kirisi	pāy-i müjd	11b-14
aṭā	dihiş	31a-14	ayağ ökçesi	pil	16a-12
av	naḥcīr	61a-5	ayağ şaruķı	pāy-i tāb	10a-7
av	şekr	43a-6	ayağ taşı	bāgāh	11b-12
av	şikār	43b-11	ayakkabı	pāy-i büş	10a-8
av oķı	neje	61a-8	ayan ve açıl	peyda	15b-13
avare	bāmus	10a-1	ayb	āhū	8a-11
avāre	sergerdān	38a-13	aydın	rūşen	34a-12
āvāz	ğaran	45b-11	aydın	rūşna	34a-13
āvāz	ğırīv	46a-13	aydınlık	sū	41b-8
āvāz	jeğār	35b-2	aydınlık	tīg	21b-12
āvāz	şümān	44b-7	ayıķ	hūşyār	65a-11
āvāz	telāc	21a-3	ayın	tura	22a-3
āvāz eylemek	ser-āvāz	38a-8	aylak	şāyigān	42a-2
avaze	bānek	12a-5	ayna	āzīne	4a-11
āvazedür	āvā	7b-15	aynı renk	hemrenk	64b-8
āvāzile ağlamaķ-ḥurūş		28a-11	ayran	dūğ	32a-7
avcı kıuyusu	ḥurūme	28a-12	ayrıķ	rīvāc	34a-2
avıcı kümelesi-künde		55b-4	ayrım	peşmākend	14b-6
avķun	gārīz	49b-6	ayru	cüz	25a-10
avrat	lūpūt	57b-3	ayru	cüzā	25a-9
avrat	setī	37b-15	ayru ayru	cüzākāne	25a-9
avrat	zen	35b-12	ayu	ḥırs	27b-13
avrat ateşi	ḥasū	27a-1	ayuķ	huşyār	65a-8
avrat seven	sa'terī	38b-5	ayuķ	tendīse	21a-12
avratcı	zenber	35b-13	ayuķ āvāzī	şerḥāk	42b-7
avratlar kıız bilicisiergüne		6b-10	ayun dokuzuncı günü-īzān		9a-10
avratlar kıızılı	būlfüne	18b-7	ayun günün şu'ā'i-tiğ		21b-12
avret ateşi	ḥaşū	27a-7	ayun iki günü-isfend-mend		8b-13
avret ateşi	ḥaveş	27b-5	ayun on beşinci günü-dihmed		31b-6
avret ateşi	ḥusūr	28a-15	ayun on sekizinci günü - reşin		33a-9
avurd	pūj	19a-1	ayun ṭoķuzuncı günü-bāder		11a-2
avurde	jem	35b-8	ayun yigirmi altıncı günü-işnād-9a-1		
avurde	pīşiyāre	17a-7	ayun yigirmi yedinci günü-bād-10b-3		
avurde	pīşkāre	17a-7	ayvā	ābī	3b-9
ay	işkene	8b-15	az	endek	7b-12
ay	māh	58a-6	az yeyici	avret zārḥoş	34b-11
ay	meh	59a-7	azacuķ nesne	sūtām	41b-7
ay ağılı	şāhyūzed	42a-4	azğun	gümrah	55a-12
			azğun	tebāh	19b-15
			azıķ	nevā	61b-9

²²⁷İbrahim Peygamberin imamlarından birisidür ve ateşgede ki ol düzdi aña Āzer-i berzin dirler.

azık	nevale	61b-11
azık	nevîş	61b-11
azık	nevyid	61b-11
azık	tüşe	22a-15
azık	zeld	34b-13
azık koyacak	tüşedân	22a-15
aziz oğlan	nüdire	62b-15
azm	berhâş	13a-2
azrâil	cân-keş	22b-8
azûluk	fermest	47a-1

B

ba'zı	berhî	13b-1
baba	bab	11b-2
baba	bâbâ	11b-2
babuc	çâçile	23a-6
babuc	şum	44b-7
bac	baj	10a-4
bac	sâvsâv	37a-15
badem	sifâl	40a-3
bâdemî halva	levzine	57a-15
badlıcan	bâtinkân	12a-4
bâğ	bend	15a-7
bağ budandısı	âzeğ	5a-1
bağ çibuğı	şeves	43a-15
bağ evi çeğane-i rez		24a-1
bağ-evi	çeteneren	23a-11
bağ yılanı	bağyağ	14b-9
bağa yabrağı tohmi	ispiğül	8b-9
bağa yabrağı tohmi ispiyūs		8b-8
bağa yaprağı tohmisübyüş		40b-12
bağarsık	rüde	34a-14
bağarsuk	kümâ	55a-13
bağarsuk ağrısı	-berteş	13b-10
bağırdağ	havâze	27b-7
bağlu	beste	14a-10
bağrıç	hıven	28a-3
bâğubân	rezbân	33a-6
bahâ	âhaş	4a-4
baha, değmek	erziş	4b-10
bahâdır	pehlüyân	15b-8
bahâdur	dilîr	31a-13
bahâdur	kündvâr	55b-4
bahâdur	kürd	54b-7
bahâdur	lendâver	57a-13
bahâdur	nübü	62b-4
bağil	hutember	28a-9
bağil	jekür	35b-7
bağil	mendür	59a-1
bağil	nâkes	60b-14

bağil	sülfe	41a-11
bağil	züft	36b-14
bağış	lûpiya	57b-9
bağış olmuş	bağşüde	17b-8
bahtulu	ferhunde	47b-6
bahtulu	bahtâver	12a-15
bahtulu	bahtür	12a-15
bahtulu	nikbaht	62a-14
bakır	mis	59a-10
bakır	talğun	45a-9
bâki	pâyidâr	11b-15
bâki can	ramağ	33a14
bağkallar tablası-püşük		17b-7
bağlava	tefşire	20b-13
bağmağ	nigâh	62a-8
bal	link	57b-1
bal	nüş	62b-9
bal	süger	41a-13
bal arusu	kebet	50a-2
bal gümece	şân	42a-6
bal ve şeker	fânîd	46b-14
balçık	gil	53b-7
balçık	halâb	27a-12
balçık	hard	26b-2
balçık	hılâb	28a-1
balçık	lây	56b-10
balçık	leces	57a-3
baçlık handegi-nâve		60b-4
balçık teknesi-lâk		56b-10
balçıkçı	hâkşür	26a-4
balçıkdan kemângere	gâkûl	45b-9
baldır	iştâlink	8b-15
baldır	püj	19a-1
baldır	sâğ	37b-3
balık	mâhî	58a-7
balık ağı	şest	42b-10
balık puli	peşize	14b-2
balıçıl	bütimâr	19a-7
balta	teber	20a-1
balta	tever	21a-13
bânek	seman	38b-12
bapuc	şur	45a-5
bardak	münde	60a-4
barmağ	engüş	7b-8
barmağ gürtüldüsi	terk	20a-10
barmağ şeker	taberzed	45a-9
bart baş	berte	12a-10
bârü	sür	41b-5
basra balı	ternükbin	20b-2
baş	kelle	51b-11

baş	ser	38a-14	bayram	īd	45b-3
baş ağrısı	derd-i ser	30a-10	bayramlık	īdī	45b-4
baş ağrısı	kābūre	49a-11	bazbend eyleyici-bāzdānger		10b-12
baş bağı	serbend	38a-6	bazlamac	hāmsūz	26a-1
baş bart	rīş	33b-14	bazu	bāz	11a-7
baş bart	şirine	44a-7	bazu ve kanat	bāl	10a-14
baş bārt	hevder	64b-14	bebek	kāk	48b-13
baş budak	āzuğ	5a-9	bece ağacı	revşen	33b-3
baş çanağı	nüfāğ	62b-6	bed tab‘	dijhīm	31a-12
baş çekici	serkeş	38a-13	bedelsüz	nāhemtā	60b-12
baş depesi	hebāk	64a-7	beden	küngüre	55b-6
baş depesi	tarek	19b-4	bedi‘	nevāyīn	61b-10
baş harāc	güzid	54b-12	bedruk	lūle	57b-9
baş kişi	serdar	38a-8	beğ	emīr	7a-5
baş kişi	servār	38a-7	beğ	mīr	59b-4
baş örtüsü	çekād	24a-4	beğenilmiş	hūnīde	28b-12
baş örtüsü	serpuş	38a-11	bekcülü yol	simāk	40a-8
başak şapı	nāyije	60b-12	bekmez	dūşāb	32a-11
başdan çıkan baş	şerīne	42b-8	bekmez	kūdāb	56a-12
başı açuk kimse	servāz	38a-8	bela	betiyāre	12a-11
başı aşağı	bāşgūne	11a-6	belalı	vārnīç	63a-9
başı aşağı	nügün	62b-7	bellü	fāş	46b-13
başı aşağı	nügūsār	62b-7	bellü	hevīdā	64b-12
başı aşağı	sernikūn	38a-12	ben	men	59a-3
başmak	kefş	51b-1	beñ	hāl	26a-1
başmak	sendel	39a-2	bend bağlayıcı-bendgīr		15a-7
başmak	sür	41a-3	beñdeş	fām	46b-13
başmak astarı-kever		52b-6	beñdür	pay bend ²²⁸	10b-8
başmak dikici-kefşdüz		51b-2	benefşe	firfir	48a-3
başmakçı	kefşger	51b-2	benefşe yağı	firfiruz	48a-4
batman	mene	59a-3	benimdür	ān-ı menest	7b-3
bağıl nesne	bīhūde	16b-6	beñlü	bāhāl	11a-6
bāğıl söz	ğāb	45b-5	bennā ipi	heycār	65a-1
bay	bānevā	10b-15	bensüz	bī-men	17b-1
bāy	ferāhdest	47a-11	benüm	ez-ān-ı men	5a-6
bāy	tüvānger	22a-11	benümdürez-ān-i menest		5a-4
bāy evi	fervār	47b-1	benzer	feş	47b-9
baykuş	beh	15b-8	benzer	hümāl	65a-9
baykuş	būm	18b-15	benzer	mānā	57b-11
baykuş	cügd	25a-12	benzer	veş	63b-10
baykuş	çegū	24a-1	benzer	vīş	64a-1
baykuş	çügdān	25a-11	beraber	deng a denk	30b-11
baykuş	kūf	56a-7	beraber	yiksān	65b-6
baykuş	küngüre	55b-5	berk	üstād	9b-1
baykuş çuğd	kūç	56a-7	berk	üstüvār	9b-1
baylık	destegāh	30b-3	berpuz	bādrū	10b-6
baylık	henc	64b-10	bedil	felāt	47b-11
baylık	nevā	61b-7	bedil	fülāne	48a-14
baylık	nüvā	62b-15			
bayram	ceş	23b-13			

²²⁸beñdür ki av için ya gayriçün qorlar.

beş	penç	15a-9
beşte bir	pençik	15a-9
beyhude söyleyici engade		7b-7
beyhude söz	enîsân	7a-8
beyhüde söz	güzâf	54b-10
beyhüde sözlü	âbüdeh	3b-12
beyhüş	şemiz	43a-8
beyni	hurud	29a-2
beyni	mağz-1 ser	58b-13
beyt-i şî'r	hâme	25b-14
bez	dejîne	30a-13
bez	düj	31b-14
bez	muğande	60a-2
bez ²²⁹	ügaze	9b-5
bezek	ârâyiş	4b-13
bezek	lâm	56b-9
bezek	pîrâye	17a-10
bezek	sitâm	39b-11
bezek	zîver	36b-5
bezenmiş	ârâsete	4b-5
bezenmiş bağ	bedrâm	12b-5
bezirhane ağacı-ğınk		46a-15
bıçgu	alnî	6b-14
bıçgu	teş	20b-7
bıçak	kârd	48b-14
bıçakçı	kârdger	49b-14
bıçğı	neşkürde	61a-11
bıçgu	erre	4b-5
bıldır	pâr	11b-1
bıldırcın	semâne	38b-13
bıldırcın	sümâne	41b-2
bıldırcın	vertic	63a-14
bıldırkı	pârîne	11b-1
bîñar	çeşme	23b-11
bîñâr	âbhwär	3b-4
bîñar başı	ser-âb	38a-10
bîñarlı yir	çeşmesâr	23b-13
bırakmak	âhâl	4a-4
bıyık	bürüt	17b-15
bıyık	seblet	37b-12
bî-çare	peyhaste	15b-15
biçmek	direv	31a-5
bî-edeb	zîf	36b-3
bî-endam	dingil	31a-14
bigi	âsâ	5a-14
bigi teşbih	çün	25b-6
bihude	bâzdem	10a-15
bihüde	felâd	46b-15

²²⁹kulağ altında olur.

bikr-i kız	düşize	32a-12
bil	dân	29b-10
bil	miyane	59b-5
bil	pîl	17a-1
bîl nacağı	teberzîn	20a-1
bil(bel)	miyân	59b-4
bildürmek	hırt	27b-13
bile	bâhem	10a-10
bile	hem	64b-8
bilegen kimse	büpâ	19a-5
bilegü	efsân	6a-12
bilegü	fisân	48a-6
bilek	ârenc	4b-1
bilek	ariş	4b-9
bilek	aryün	45a-15
bilek	girîve	53a-11
bilezik	dest-i erbincin	30a-14
bilezü	kebrincin	3b-8
bilezük yiri	yâre	65a-14
bilici	dânişmend	29b-7
bilici	ferzâne	47a-13
bilici	kenzâ	52a-5
bilik şadef	şekâ	43a-5
bililü	dâne	29b-15
bilim	kend	52a-5
bilip bopurmağ-tek-â-büy	20b-14	
bilissüz	nâhâr	60a-14
bilmek	dâniş	29b-5
bilmez	hezâk	64a-10
bilmez	nâdân	61a-1
biñ kere	hezârbâr	64a-12
bir	yik	65b-4
bir acı otdur	kâkil	49b-3
bir ağacdur	pejgand	14a-9
bir ağacdur	esternek ²³⁰	5b-2
bir aş	zerde	35a-8
bir avuc	müşti	59b-14
bir avuc toprak-müştiñâk		59b-14
bir ay	şubât	44a-14
bir bardağdur	hukşük ²³¹	28b-4
bir bir	yik yik	65b-7
bir bir	yikân yikân	65b-7
bir bizdür	lây	56b-10
bir böcekdür	sengüm	39a-2
bir burcdur	düpeyker	32a-5

²³⁰aña yebrüh dirler, yemişi Âdem şuretinde olur her kim ânı dibinden çoparur derhal ölür ve Çinde biter dirler.

²³¹bir bardağdur ki ham balçıkdan kızlar düzerler ve nağışlar iderler.

bir canavar	buķalemün	19a-7
bir çiçek	nesrīn	61a-10
bir çiçekdir	āzeryün ²³²	4a-12
bir çiçekdür	kelalec	51b-9
bir çiçekdür	bahar	15b-3
bir dilim	yık kerc	50b-13
bir dürlü alacadur-bürd		17b-12
bir ev	tüvāre ²³³	22a-13
bir ferīstedür	isrāfil	8b-14
bir gümandür	dāh	29a-13
bir gün adıdır	behrām	15a-15
bir gün bir gece	–şebānerūzī	42b-2
bir iklim	kābil	49b-6
bir kaftandür	enkībün ²³⁴	7a-10
bir katı ağaç	pude	17b-9
bir kavmdür	bülūç ²³⁵	18b-5
bir keşiş adı	jevāgār	36a-5
bir keşiş adı	mers	58b-1
bir kezden	yıkbāre	65b-8
bir kezden	yıkbēsī	65b-8
bir kezden	yıksān	65b-8
bir kezden	yıksūn	65b-8
bir kimsedür	hātenber ²³⁶	26a-14
bir kucağ	keşī	51a-10
bir kurddur	zivence ²³⁷	36a-15
bir kuş	semender	38b-13
bir kuş	şāhīn	42a-4
bir kuşdur	çāk ²³⁸	22b-4
bir kuşdur	kürāg ²³⁹	54b-1
bir kuşdur	şefāne	43a-4
bir kuşdur	terz	20a-5
bir kuşdur	tuyur	22b-3
bir kuşdur	bāluvāye ²⁴⁰	10b-11
bir kuştur	çekül ²⁴¹	24a-6

²³² aña hüceste dirler ve hātmi çiçeğine de dirler ve şaru güle de dirler.

²³³ bir eve dirler ki boş ve murdarlık ola.

²³⁴ ki yedi renkten toķunmuş ola ve yedi renk anda görine.

²³⁵ bir kavmdür ki Türkmenlerden gāyet aķılsuz olurlar.

²³⁶ bir kimsedür ki malım var dir ammā nesnesi yok.

²³⁷ yazın zāhir olan bir kurddur ağac yir.

²³⁸ bir kuşdur ki qarķa miķtarınca eti kıaz eti tādı bigidir.

²³⁹ karalu aķlu su kenarında ötüşür uzun kıuyruğı vardür ki daim yire kıaķar ditrer kırmānīler dilince aña sīsālenk dirler ve tāzide şa‘ve dirler.

²⁴⁰ bir kuşdur ki serçe bigi zülzül dağı dirler.

bir kuştur	hāşensār ²⁴²	27a-4
bir küçük kuş	sārınc	37b-1
bir maraž	mevize	59a-6
bir maraždur	badrizem	10b-9
bir maraždur	birsām ²⁴³	16a-4
bir maraždur	ferāşā	47a-15
bir maraždur	peşterem	14b-2
bir maraždur	bersām	13b-3
bir nebātdür	kefeştü	51a-12
bir nesne	cahş ²⁴⁴	23a-12
bir nice	yıkçendī	65b-7
bir odun ağacı	tāh	19b-2
bir ot	jāj ²⁴⁵	34b-6
bir ot	kebīkeç ²⁴⁶	50a-2
bir ot	rāfe	32b-6
bir ot	veşe	63b-10
bir otdur	bādrenbüy	11b-10
bir otdur	büm	18b-15
bir otdur	fejer	47b-8
bir otdur	ğirvāşe	46a-14
bir otdur	kebābe	50a-6
bir otdur	pāzīre	11b-7
bir otdur	şāh terec	42a-3
bir ottur	ğarvāşe	45b-12
bir ottur	hārbāķ	26b-10
bir ottur	hāzend	26b-13
bir ottur	lek ²⁴⁷	57a-8
bir oyun	nerd	61a-5
bir oyundur	serde	38a-2
bir pādīşah	sikender	40a-6
bir pādīşah	sürhāb	41a-6
bir pādīşah adıdır	behmen	15b-6
bir pādīşah adıdır	behrām	15a-15
bir rencdür	nāsür	61a-1
bir renkdür	lük	57b-5

²⁴¹ bir kuştur serçe mislinde yavşan ortasında olur aña tazide kıubbara dirler ve İsfehānīler müje dirler.

²⁴² bir kuşdur gövdesi kıara ve başı aķ şuda olur.

²⁴³ çatıldı yani şavt kı barmāklardan veya avāıclardan zāhir ola. (Hālīmī)

²⁴⁴ renc badılcān bigi bir nesnedür Kılan ve Fergāna hālkınun boynunda çıkār depe gibi olur amma zahmet vırmez ve lıķın eğer keseler helāk olur.

²⁴⁵ bir ottur dikeni çok şāhrada olur deve alağıdır ve dağı andan tereğüğ düzerler ve çok yırlerde aña kınger dirler.

²⁴⁶ ol otdür kı şaru çiçeği olur düğün çiçeği dirler.

²⁴⁷ bir otdur kı bıcaķ şapın anııla berkıdirler ve aña der jehr dirler.

bir renklü	yik renk	65b-7
bir sâzdur	erganün	4b-12
bir şâ'ir adı	düzaḥî	32b-2
bir şah adıdur	tahamtan	21a-14
bir şair adı	ḥānî	26a-11
bir şâirdür	ferezdaḳ	47b-3
bir şehir	āmüy	7a-2
bir şehir	menāver	59a-1
bir şehir adı	çin	25a-6
bir şehir	kāşān	49b-14
bir şehir	kāt	48b-11
bir şehir adı	şirāz	44a-10
bir şehir adıdur-ercend		4b-10
bir tacdur	besāk ²⁴⁸	14a-11
bir taāmdür	fūrāte	48a-13
bir vilāyet	şavgar	41b-14
bir yaña	yiksü	65b-7
bir yemiş	mevz	59a-7
bir yir adı	sürḥāb	41a-6
bir zarfdür	sepedçin ²⁴⁹	37b-7
biraz	berḥ	13a-15
birbir	yik a yik	65b-4
birbirine şarılmaḳ	tenç	21a-9
birez	behri	15b-3
birimdirici	kihbid	53b-10
birinc	gürinc	54b-6
birinc	şebe	42a-14
birisi	yikî	65b-5
biryan	tevāme	21a-13
biryan aşı	kūzāb	56a-5
biryancı	biryānî	16a-4
bislenmiş	perverde	13b-9
bisleyiş	perveriş	13b-11
biş bin	penç hezar	15a-10
bişi	lālenk	56b-15
bişi	rūgan-cüş	34a-15
bişik	kehvāre	52b-13
bişmiş nesne	ḥād	26a-5
bişyüz	pençi-şad	15a-9
bit	sübş	40b-13
bit	sübşe	40b-13
bit	şüpüt	44a-13
biti	nāme	60b-4
bitmiş	rüşte	34a-7

²⁴⁸bir tacdur gül-ü reyḥandan 'işret güninde padişahlar başları üzre ḳor.

²⁴⁹bir zarfdür ki baḳḳallar yemişi anda ḳorlar ve baḳda ağac üzre ḳalmış yimiş.

bitük	güm	55a-12
biz	kirpās	53a-13
biz dellālı	sifsir	40a-5
biz erişi	fert	47a-1
bizden ḳav	cef	24a-3
bize	mā-rā	58a-2
bize ve baña	me-rā	58b-6
boğan	bendküşāt	15a-6
boğaz	gelū	51b-12
boğaz bendi	mākūl	57b-15
boğaz bendi	res	34a-7
boğaz düdügi	nāy-gelū	60b-6
boğaz ṭutucı	gelügir	51b-12
boğmaḳ	gelübend	51b-12
boğmaḳ	ḥafe	27a-8
boğmaḳ	ḥafek	27a-8
boğurtlaḳ	isḡırūd	8b-10
boḳ	gūh	56a-2
boḳ	kūh	56b-7
bol	enbūh	7a-12
bol	firāvān	48a-4
boluraḳ	enbūhnāk	7a-12
boncuk	ḥarz	26b-8
boncuk	mūriş	60a-9
boncuk	mūhre	60a-11
borc	vām	63a-6
borc virici	vāmdih	63a-7
borclu	vāmdār	63a-7
borı āvāzı	dengāle	30b-12
boru	gāvdüm	49a-8
boş	ḥālî	26a-2
boş	tehi	21b-5
boş nesne	rut	34a-5
boş yilek	sife	40b-3
boy	bālā	12a-1
boy	hülbe	65a-8
boy	ḳad	48b-3
boy	şenbelid	43a-13
boya	renk	33a-15
boya	renkzen	33a-15
boyacı	renkzer	33a-15
boynuz	sürū	41a-5
boynuz	şāḥ	42a-13
boyun	gerdān	50b-14
boyun	yāl	65a-15
boyunduruḳ	çaḡ	23b-15
boyunduruḳ	çüg	25b-7
boyunduruḳ	çüg	25a-12
boyunduruḳ	yüg	65b-12
boz at	ḥink	28a-2

boz taġān	dūrbāş	32a-15	bulamaç	erdelhāle	4b-14
bozarmış	kālīde	49b-4	bulanuķ	kerf	50b-2
bozarmış şaclu-kālīde mūy		49b-5	bulanuķ	nefām	61b-1
bozca aşı	dūġbā	32a-8	bulanuķ	tīre	21b-9
bozuķ ve fāsīd-tebset		19b-11	bulanuķ	tūnd	22a-6
böġrek	gūrde	54b-6	bulanuķ renk	haşīn	27a-5
böġrek	pūlk	18b-6	bulanuķ renk	haşīş	27a-6
böġrek yaġı	gūrdepiye	54b-6	bulaşmaķ	ālāyiş	6b-13
böġür	kūşt	54b-15	bulaşuķ	ālāyiş	6b-13
böġür	tehīkāh	21b-6	bulġārī	mūşkene	59b-15
böġür	tehikeh	21b-6	bulut	ebr	3b-9
bökrölce	lūbiyā	57b-8	bulut	ġand	46a-10
bölük	gūrūh	54b-4	bulut	mīġ	59a-15
börek tutmac	cūşbere	25b-4	bulut	naġām	61a-14
börekli aş	seġbā	38b-10	bulut	nejm	61a-8
böri	buķ	19a-12	bulutlu ġün	mīġnāk	59a-15
böyledür	çünīnest	25a-14	buñ	bāk	10a-5
bu	deylemek	31a-2	buñ	bīm	17b-3
bu	īn	9a-5	būn	sāmān	37a-14
bu gice	imşeb	9a-4	bunamış	fertūt	47b-5
bu kadar	çendīn	24b-4	buncalayın	īndūn	9a-8
bu keret	īnbār	9a-6	bunculeyin	çünīn	25a-14
bu keretlik	īn bāzīne	9a-6	bunda	īncā	9a-8
bu yıl	imsal	9a-3	bunda	nez-īn	5a-7
bu yılķı	imsālīne	9a-3	bundan	zīn	36b-6
bu yıllıķ	imsālīne	9a-3	bundandur	ez-īnest	5a-8
bu yüzden	ez-īn rüy	5a-4	bunlar	īnān	9a-5
bucak	kūnc	55a-14	bunlar	īnhā	9a-5
bucak	peyġūle	15b-13	bunun	ez-ān-i īn	5a-7
buçuķ rub‘	tesū	20b-7	bunuñçün	ez-berāyi īn	5a-12
budaķ	sāh	42a-13	bunuñdur	ez-an-i īnest	5a-7
budama	degek peġġa	14a-6	burc	keyvān	53a-2
budur	īnest	9a-5	burçak	kūlūl	55a-6
buġday	būk	18b-14	burçak	meşv	58b-11
buġday	gendüm	52b-1	burçak	mūlk	60a-3
buġday biti	dīv-i kendüm	31b-3	burġu	peşen	14b-7
buġday eñlü	gendümgūn	52b-1	burġu	pīç	17a-1
buġday hoşası	ġūşāy	46b-7	burġu	pīçe	17a-2
buġurılmış	āġişte	5b-14	burġu	pīnc	16a-14
bugün	imrūz	9a-2	burtarmaķ	dejem	30a-13
bugünki	imrūzīne	9a-3	burun	bīnī	17b-2
bugünlük	imrūzīne	9a-2	burun āvāzı	fīs	48a-8
buġāri ardı	sāzāk	37a-11	burun keñizī	eble	3b-9
buġāri ocaġı	buġberi	17b-9	buruncuķ	siperīs	39a-14
buķaġū	jevulāne	34b-14	buruşmuş	us	9b-10
buķaġū	zāvulāne	34b-13	buruşuķ	girinc	53a-14
bulamac	ār hāle	4b-7	būsītān	pālīz	10a-4
bulamac	erdāle	4b-7	buturaķ	dīvsuput	31b-2
bulamac	kāçī	49b-13	buturaķ	dūje	32b-3
bulamac	lektār	57a-11	buçurum	semc	38b-14

buy-i ŧenbelid kartene	49b-2
buyruŧ	ferman 47a-8
buyruŧ tutucu	fermanburdar 47a-8
buyurucu	fermandih 47a-8
buz	denklale 30b-12
buz	heser 64a-12
buz	yaŧ 65b-1
buzagu	kusale 56a-13
buzluk	yaŧdan 65b-1
bugel	puzbend 18b-15
bugri	kejpuŧt 51a-2
buk ve kuvvet	asib 5b-1
buklum	in 25a-6
buklum	geh 52b-14
buklum	am 27a-15
buklum	kelc 51b-10
buklum	pi 16b-15
buklum	ŧikenc 43b-9
buklum	tab 19a-14
buklum	incug ²⁵⁰ 9a-4
buklum buklum-pi a pi	16b-15
buklumdur	ajnek ²⁵¹ 5a-13
bukulmuŧ nesne-eft	24a-3
bulbul	hezardestan 64a-10
bulbul	zendebaf 35b-11
bulbul	zendevaf 35b-11
bulbul bigi bir kuŧ-sarek	37a-13
bunyad	neblaz 61a-2
bunyad	ahiz 4a-5
bunyad	valad 63a-12
bure	keyk 53a-5
but evi	puthane 17b-6
buthane	heykel 65a-1
buthane	kenk 52a-9
buthane	muŧku 59b-12
buthane-i turkistan	ferhar 47b-2
buyuk	kelan 51b-4
buyuk	suturuk 40b-15
buyuk	ŧun 44b-12
buyuk hiyarek-gavŧu	45b-9
buyuk ırmaŧ	zinde-rod 36a-13
buyuk kuzı	bahte 12a-14
buyuk kub	unbe 28b-7
buyuk tokmaŧ-kedin	50a-12
buyuk tut	ŧehtut 43b-1

²⁵⁰buklum buklum olmiŧ yuz ve ten.

²⁵¹kakımakdan ya kaŧda ya elinde ya yuzde olur

C

cahil	kevden	52b-4
came	hwab	16b-6
came	hara	25b-13
can	huŧ	65a-11
can	revan	33b-1
can alıcı	cansitan	22b-6
canavar	efla	8a-5
canavar	evla	8a-5
canavar	veŧe	63b-10
canavar avazi	zegand	35b-3
canavar kuyruŧı-dunb		32a-4
canavardur	muhande	59b-6
canib	su	41b-8
canib	suy	41b-8
cansuz	bican	17a-1
casus	habergir	26a-14
cavka havi	perje	13a-12
cay-i maŧad	nehali	61b-15
cazular yiri	may	58a-4
cebe	cevŧen	24b-6
cebe	izek	9a-9
cebe	kejagend	50b-15
cebe	zirih	36a-9
cebeci	zirihker	36a-9
cebrail	suruŧ	41a-4
cellad	candar	22b-6
cellat kiŧi	peŧgul	14b-6
cemolmaŧ	feraz	47a-10
ceng kaftanı	kebr	50a-5
ceng-i tamam	kenyure	52a-14
cenk	averd	8a-1
cenk	alıŧ	22b-13
cenk	naverd	60a-13
cenk	neberd	61a-2
cenk	uŧtulum	9b-4
cenk aleti	serpas	38a-5
cenk tonı	kazaken	48b-3
cennet	mina	59b-1
cennet	mitu	59a-15
cerb soz	bulus ²⁵²	18b-4
cetsen	yuz	65b-11
cevap	pasuh	11b-2
cevariŧ	kuvariŧ	55b-12
cevher	gelleban	51b-12
cevlan	turied	45a-12
cevmerd	relv	32b-7
cevz	sifal	40a-3

²⁵²cerb soz ile adem aldayub yoldan cıkarma

cevza burcı	burc-1 gevz	17b-14
cezire	encüst	7a-9
cırbır	nımbirişt	62a-15
cihan	geyhān	53a-3
cihan	kīhān	54a-1
cihan	kīti	53b-14
cihan pehlevānı-yālūnik		65a-15
cima'	bāh	11b-11
cima'	gān	49a-15
cimā'a toymaz avrat-gārgance		45b-13
ciraḥat	ḥīm	28a-4
cömert	cüvanmerd	25b-8
cuhudlar kızısı –heyerbez		64a-1
cullah	pāybāf	10a-6
cullah çukuri	pācāl	11b-14
cüft	eymud	8b-3
cüft halkası	kelid	51b-11
cüzām	ḥwāre	29a-9
cüzdür	nisk ²⁵³	62a-5

Ç

ç ^w uḥa	sefirlāt	38b-7
çabuk	būş	19a-3
çabuk	vüşkürede	64a-3
çac	enbīs	7b-14
çadır	ḥayme	27b-8
çadır ipi	ṭanāb	45a-10
çadır-ı çar	çesut	22b-15
çağırmaç	dehāz	30b-15
çağırmaç	ğurunbe	46b-4
çağırmaç	na'ra	61a-12
çağşur	çaḥcīr	23a-15
çağşur	eşm	5b-13
çaḳal	şegāl	43a-1
çaḳal	şikāl	43b-8
çaḳıldaç	terje	20b-3
çaḳır toğan	çerağ	23b-8
çaḳmaç	āteşzene	3b-14
çaḳmaç kavı	bük	18b-14
çalaç kavun	sitān	39b-7
çalaç koyun	istā	8b-9
çalaç koyun	istāğ	8b-9
çalaç koyun	pistan	16a-8
çalgu	rūd	34a-13
çalıcı	sāzende	37a-10
çalıcı avratlar	şādgüne	42a-1
çalıcılarıñ zahmesi ağacı	zükāfe	

²⁵³ cüzdür kebranun kitabından bilā teşbih süre süredür kur'an bigi.

çalıdu	perek	36b-15
çalıdu	perek	13b-4
çalıdu	perek	13b-15
çalıdu	çenk	24a-15
çalıdu	sāz	37a-10
çalıdu	zinc	36a-14
çaltılıklı	celed	24a-11
çam	nāc	61a-1
çam	nūc	62b-10
çam ağacı	kīj	54a-4
çam ağacı	nāj	60a-15
çam ağacı	nūj	60a-15
çam ağacı	nūj	62b-11
çam ağacı	şanevber	45a-4
çam ağacı	sāzaç	37a-11
çam kızı	merḥ	58b-3
çam kızı	rātiyānc	32b-15
çam kızı	tirjed	21b-11
çamur	gilvey	53b-7
çamur	tūl	22a-8
çañ	derā	30a-5
çañ	derāy	30a-4
çanaç	cefne	24a-3
çanaç	kāse	49b-9
çanaç satıcı	kāsefürüş	49b-10
çanaçcı	kāsebend	49b-9
çandarcı	çelāgez	24a-10
çandarcı	çelākez	24a-10
çapa	kelend	51b-13
çapaç	jefk	35b-4
çapak	rīme	34a-1
çapaç	rişk	33b-11
çapaç suyu	jefkār	35b-4
çapaçlı	jeğīn	35b-4
çar unşur	keyā	52b-14
çardak	revāç	33b-4
çardak	vervāre	63b-1
çardak kemeri	tāç	45a-6
çarḥ yayı	zenberek	36a-1
çarıç	lekā	57a-11
çari unşur	keyānā	52b-15
çarşu	pister ahenk	16a-7
çart	gülbe	55a-10
çaşnı sili	lūs	57b-10
çaşnı	nümüne	62b-8
çaşnıgir	nāhārī	60a-14
çaşnıgir	nümūdār	62b-8
çaşnıgir	lūsen	57b-8
çatal	gez	51a-4
çatal demrenlü oç-feylük		47b-14

çatık kuz	naḥkelū	61a-5	çepel	fejāken	47b-8
çatlamış	keft	51b-1	çepel	kejābe	51a-1
çavdar	dīv-i kendüm	31b-3	çepel	peleşet	15a-1
çavdar	gevred	52b-9	çepel kararı	ğasr	46a-1
çavuşlar	rūzbānān	34a-9	çepellik	peleşti	15a-1
çay	rūd	34a-13	çerā	sāzāk	37b-5
çayan	şadpāye	45a-4	çerçi	pīlever	17a-15
çayır	merġ	58b-3	çeri	sipāh	39a-13
çaylak	bünd	18b-9	çeri başı	sermenek	38a-9
çaylak	ġilivāc	46a-14	çeri başı	sipehbed	39a-9
çaylak	ḥāz	25b-14	çeri yarağı	raḥş	33a-2
çaylak	zağan	35b-2	çeribaşı	sipāhsalār	39a-13
çec	kūt	56b-2	çerik	şah	42b-6
çekdi	āhiḥt	8a-9	çerik	şenḥ	43a-9
çekiç	ḥāyik	25b-14	çeşmek	çeşmezün	23b-11
çekilmiş	āhiḥte	8a-11	çeşte	şeştā	42b-14
çekirdek	este	5b-6	çetük	gübre	54b-4
çekirdeksüz üzüm-kışmış		53b-5	çevlak	girdāb	53a-10
çekmek	āhenc	8a-9	çevlük	setār	39a-5
çekre okı	çerḥatīr	23b-2	çevre	girdākird	53a-9
çeküç	bitik	16a-1	çevre	pīrāmen	17a-9
çeküç	ḥāyik	26a-11	çevre	pīrāmün	17a-9
çeküç	pütek	17b-6	çevşen	yelbe	65b-5
çekük	cerez	23b-7	çevük kimse	neşkerde	61a-11
çekük	çekād	24a-7	çıban	ağra	6a-2
çekük	çekāvük	24a-8	çıban	benāder	15a-14
çekük	pük	18b-3	çıban	bünāver	18b-12
çeldiremek	çevsit	24b-6	çıban	dümmel	32a-3
çelik	hevje	64b-13	çıban	dünbel	32a-4
çelik oyunu	düdele	32b-3	çıfit	dürtāş	19b-8
çelik oyunu	siyehçel	40b-5	çift	peşih	14b-4
çemen	māġ	57b-13	çığırmağ	ferjān	47a-10
çemen	mürġızār	59b-9	çığırmağ	ğüşe	46b-10
çemen	sebze	37b-9	çıġlık	nefir	61b-2
çemen	zīre	36b-9	çık	vīje	63b-15
çemenlik	sebzezār	37b-10	çıkraqu	zengule	35b-9
çemenlik	sebzistān	37b-10	çıkırık	çerḥa	23b-2
çenber demüri	āhence	8a-12	çıkırık	gerdün	50b-10
çendere	maṭrī	58b-11	çıkırık dolab	çarḥ	23b-1
çendere	muṭarā	59b-15	çılbr	güväje	55b-13
çendereci	maṭrīger	58b-12	çılbr	pālnek	11b-15
çeñe	çāne	23a-8	çılbur	palhenk	10a-14
çeñe	zefr	35b-5	çırlamak	çerāst	23b-6
çeng çalıcı	çeng-zen	24b-1	çi	jale	34b-11
çengel	küşt ahenc	55b-9	çi	şebek	42a-15
çengi at	heydüh	65a-1	çi	şebnem	42a-15
çengi avāzı	nüvā	62b-14	çiç	cāz	23a-5
çeng-i çeleb	ürküş	9a-12	çiç	çāş	23a-9
çenk	perḥāş	13a-3	çiçek	būsitān-ı efrüz	19a-10
çenk çalıcı	çengi	24a-15	çiçek	ḥod- ḥuruh	29a-4

çiçek	hurūh	28a-12
çiçek	hurūs	28a-12
çiçek	şükūfe	44b-6
çiçek	üşkūfe	9b-4
çiçek kabı	tulūsen	22a-5
çiğdem	merzenkūş	58b-5
çiğdem	mezezenğūş	58b-8
çiğ	hām	25b-14
çiğid	felhūz	47b-12
çil	tihū	21b-14
çilingir	çilāger	25a-2
çimdik	naḥcel	61a-5
çimdik	neşkenc	62b-5
çin pişahı	hākān	26a-11
çirildemek	çevsit	24b-6
çiriş	siriş	39b-15
çiriş	şūy	44b-13
çirkin	kest	51a-6
çirkin	nefām	61b-1
çirkin	raḥc	33a-1
çirkin	zişt	36a-9
çirkin hulū	şemğand	43a-8
çirkin şuret	būnyāre	18b-10
çirkin şuret	kūh	54a-10
çit kalbur	terbān	20a-6
çivi	māsū	58a-6
çivi	buğāz ²⁵⁴	18b-1
çivid	ebrek	3b-7
çivid	nīl	62a-15
çiyemek	hıyāyed	28a-4
çoban	remvān	33a-14
çoban	şübān	44a-13
çoğan	üşnān	9b-2
çoğān	ketestū	50a-8
çok	besī	14a-12
çok	hayli	27b-8
çok	vaşāz	63b-11
çok	vestāz	63b-9
çok mal	şāyigān	42a-2
çok ve bol	veğīş	63b-11
çok yaşamış yıl	ejdehā	4b-15
çok yaşamış yıl	ejder	4b-15
çok yaşamış yıl	ejderhā	4b-15
çok yeyici	tesenber	20b-7
çoğal	ḥaftān	27a-10
çoluk	hūgīje	29a-11
çoluk	jūl	37a-7
çomak	kūpāl	56b-3

²⁵⁴çividür ki dülgerler ağaç ortasına çorlar.

çomak	laht	57a-5
çomak	let	57a-2
çomak	serpās	38a-5
çomak	teberzīn	20a-1
çomak	efkendū	6a-7
çorak	şore	44b-10
çoraç yiri	şūristān	44b-12
çoraçlu ot	şūrgīyāh	44b-10
çoraçlu yir	kevīr	52b-4
çögāne benzer	ot-gūşe	46b-9
çökellik	raḥ-bīn	33a-3
çökellik	raḥnīn	33a-4
çömlek	dīk	31b-7
çömlek	pingen	16a-13
çömlekçi kuşu	dālīn	29b-8
çöng	künd	55b-3
çöp	ḥafçe	27a-9
çöp	ḥāşe	26a-9
çöp	yūn	65b-11
çöp diş kurdayacak	dendān	30b-13
çöplük	sūlkur	41a-15
çörçöp	ḥas	26b-13
çörçöp	ḥaşāk	26a-9
çörçöp koyacak	tenebkū	21a-6
çörek	sūkāver	41a-13
çörek	şān	42a-6
çörek otı	būgnic	19a-6
çörek otı	buğunc	18b-2
çörek otı	şevnīz	43a-14
çörek otı	şibit	43b-4
çukur	ğavr	46a-11
çukur	gev	52b-7
çukur	mağāk	58b-13
çukur yir	sūmç	41b-1
çulha	çulāh	25b-7
çulha	çullah	25a-13
çulha çukuru	bīdere	16b-13
çulha süzgüsü	māle	58a-2
çulha tarağı	sinīje	40a-12
çulha tutağı	sinīje	40a-12
çuluğ	cīlān	25a-5
çuval çivisir	āgāze	6a-4
çuval köşesi	şīrāz	44a-10
çuvalduz	bendūz	15a-7
çuvalduz	pindūz	16a-13
çuvalduz	pündüz	18b-9
çükündür	çekānder	24a-2
çükündür	çügündür	25a-12
çüst	çābuk	22b-8
çüzyağı	pāşām	11b-6

D

dadsuz	bīḥway	17a-8
dadsuz	bīḥwāy	17b-5
dağ	übāğ	9a-11
dağ başı	desmer	30b-4
dağ burnı	tündiy-i kūh	22a-7
dağdağa	ğalfelīc ²⁵⁵	46a-3
dağdağı uçacuk yol	dergāle	30a-7
daḥi	diger	31a-13
daḥi	dīger	31b-8
daḥi	nīz	62a-13
daimi	īzar	9a-9
dāire-i perkār	perhūn	13a-4
damağ	kede	50a-12
dānā	rez	33a-4
dānedür	ḥākşū ²⁵⁶	26a-3
dāyim eşkin	ḥırāş	27b-12
-de	der	30a-8
debbāğ	pezenger	14a-8
debe	bād kend	10b-7
debe	bādḥaye	10b-11
debe	feyḥ	47b-13
debe	ğurgur	46b-2
debe rusbī	ğargar	45b-13
debece	fūnc	48a-14
deblek	demāme	30b-10
deblekci	küngüre	55b-5
debreniş	maḥīz	58a-12
debūr yili	fūrūdīn	48a-10
dede	niyā	62b-3
def	tebūrāk	19b-13
defter	çeride	23b-5
degek	mers	58a-15
degek	merz	58a-15
degek	mīv	59b-3
degek	şef	43a-4
değirmen	āsiyāb	5b-4
değirmen çakıldakı	tezde	20b-5
değirmen peri	per-i āsiyāb	13b-2
değirmen sepedi	-delvāsiyā	30b-8
değirmenci	āsiyābān	5b-5
değirmī	gird	53a-9
değnek	bāmū	12a-4
değnek	bāşü	10b-15
dehen-i avurd	jemgūşt	35b-9

²⁵⁵ dağdağadür ki çoltuk veya ayagın kaşımaktan olur bi't-türki kıcık

²⁵⁶ dānedür siyah ki kâfür ile ezerler göze koyarlar.

dek	tā ma'nasına ²⁵⁷	19b-7
dellak	mālišger	58a-11
delmek	şīb	44a-2
delü	ālefte	6b-13
delü	āşufte	5b-12
delü	bedhüş	12b-7
delü	istāḥ	8b-9
delü	kerāşide	50b-7
delü	şeydā	43b-3
delü	şifte	44a-10
delüce toğan	yūhe	65b-13
delük	mürāz	59b-8
delük	sūrāḥ	41b-11
delük	sünb	41b-2
delük delecek	demür sünbe	41b-3
delüklü demür	-şeftāhenc	43a-2
demregü	ājīḥ	5a-1
demregü	keygan	53a-5
demregü	peryūn	13b-9
demregü	süğ	41a-10
demür	āhen	8a-15
demür	nevk	61b-12
demür bīl	dırrfeş	31a-5
demür boķi	tūpāl	22a-11
demür büredesi	-sāv-āhen	37b-5
demür kullab	āküc	6b-5
demür ocağ	leken	57a-10
demürci	āhenger	8b-1
demürden	āhenīn	8b-1
demürden bağdır	²⁵⁸ peş	14b-3
demürlü asā	āküc	6b-5
dene	dāne	29b-14
dene çadır	pīrjed	17a-10
denek	bāmus	10a-1
deniz	derya	30a-6
deniz oluğı	delvāsiyā	30b-8
deñiz öküzi	ğazgāv	45b-15
deñiz sülüğü	ğalc	46a-4
denk	serāsīme	38a-11
depe	püşte	18a-15
depe	tār	19b-2
depe	tel	21a-3
depelenmiş	bismil	16a-5
depemek	kiç	53a-7
depretdi	lāned	56b-11
depüngü	sīrim	40b-7

²⁵⁷ dek ma'nasınadır. kemā kālū tā fūlan şehir ya'ni fūlan şehre dek.

²⁵⁸ muhkemlikiçün şanduk çapısına çorlar.

depünki	çünāk	25a-15
der	havī	27b-4
der-āyil	revbahşā	33b-5
dere	dere	30a-11
dere ağızı	tenek	21a-6
deri	post	19a-10
deri çaruğ	likā	57b-1
deri kâğıd	rağ	33a-12
derik	şikerf	43b-11
deriñ	jerf	35a-12
deriñ	nugüle	62b-6
deriñ	nügl	62b-6
dermande	pünhuste	18b-9
dermānde	peyhaste	15b-15
dermen	peyk	15b-14
dermen	peykān	15b-14
dertlü	derdimend	30a-10
dertlü	dertnāk	30a-9
derviş	mağlāk	58b-13
derviş	muğlāk	60a-1
destarçe	dezek	30a-11
destemāl	rūmāl	34b-2
desti	sebū	37b-12
dest-i āvīz	haver	27b-3
destimāl	vezek	63b-5
deve	şütür	44a-15
deve	üştür	9b-3
deve havudı	hevīd	64b-11
deve hörküci	kūmān	56a-13
deve kığı	şütürbülük	44b-1
deve kuşu	şütürmurğ	44a-15
deve kuşu	üştür u mürğ	9b-4
deve tabanı	sevel	39a-5
deve tabanı	sül	41b-9
deve tudağı	lefc	57a-7
deveci	sārübān	37b-1
deveci	şütürbān	44a-15
deveci	üştürbān	9b-3
deveci	üştürvān	9b-3
deveci iñi	kūtelān	56a-15
devlingec	bind	16a-13
deyr	pūt	19a-2
deyze	hāle	26a-2
dib	tek	20b-14
dicle	āvend	4b-1
didem	übān	9a-11
digek gözi	sitāne	39b-7
dihliz	sāzāk	37b-2

diken	gürte ²⁵⁹	54b-3
diken	hār	26a-6
diken	nīş	62a-13
diken	tīg	21b-12
diken çekici	hār-keş	26a-6
diken kıparıcı-hār-ken		26a-7
diklinür nesne	şerrān	42b-9
dikme	bün	18b-11
dikme	nihal	62a-11
dikren	zenber	35b-13
dil	kilīd	53b-7
dil	zebān	35a-4
dil	zübān	36b-10
dil tarlığı	paşs	12b-1
dildeş	hemzübān	64b-5
dile aldanmış	hezāk	64a-10
dilek	der hwāst	30a-9
dilek	host	29a-5
dilek	hostār	29a-6
dilek	hūmeş	29a-7
dilek virici	kāmgüzār	49a-2
dilenci	gedā	50a-13
dilenci	gedāy	50a-13
dilenci	tülünğı	22a-5
dilencilik	ked	50a-13
dil-firīb	kengāl	52a-6
dil-hoş	tenūmend	21a-7
dilim	kerc	50b-13
dilkü	dinme	31a-14
dilkü	rubāh	34a-5
dilsüz	künk	55b-5
dilsüz	lāl	56b-11
dimağ	mağz-ı ser	58b-13
dimağ	melāje	59a-1
dimāğ	gām	49a-1
dimāğ	hayşüm	27b-9
din	kīş	53b-11
dīnar	perbere	13a-15
dinlenecek yir	ārāmgāh	4b-8
dinlenecek yir	mīhen	59b-2
dinlenmek	ārām	4b-8
dinlenmek	fünür	48a-14
dinlenmek	āsāyiş	5b-7
dinlenmiş	şikībā	43b-6
dipī	deme	30b-9
dıraht	ğank	46a-10

²⁵⁹deve yidüğü diken ve arabide kırtıa dirler ki nīm tenedür.

direk	diraḥṭhāne	31a-7	dökülmiş	fersude	47a-13
direk	sütün	41a-3	dökülücü	rīzān	34a-1
direk	teje	20b-6	döl	zeld	34b-13
direm	dānek	29b-14	döl	döşzeld	36b-2
dirḥus	pejavend	14a-2	döl	döşzih	36b-2
dirhüş	çekāle	24a-8	dölek	kāle	49a-15
diri	zinde	36a-12	dölek	nermrev	61a-7
dirilik	zinde	36a-14	döndürme	mekīb	58b-14
dirilmiş	çīde	25a-8	döngel	ezkīl	5a-2
dirincek	bāşāme	11b-6	döngel	izkīl	8b-5
dirlik	zindigānī	36a-14	dönüm	gerī	50b-12
dirlik	ziyan	36b-8	dönüm	gerīb	50b-12
dirnek	encümen	7b-12	dördüncü	çārmīn	22b-15
dirnek	hengāme	64b-10	dörpi	çūpsāy	25b-2
dirsek	ārīn	4b-8	dört	çār	22b-15
dirsek	vādīn	63a-9	dört	çehar	24b-8
dirsek	vārān	63a-7	dört ayaklu	çehār pāy	24b-10
diş	dendān	30b-13	dört bin	çār-hezār	23a-2
dişi	māze	58a-4	dört bin	çehār-hezār	24b-9
dişi fil	zendepīl	35b-14	dört yıllık deve-ceder		23a-15
dişi koyun	mīş	59b-2	dört yüz	çehār-şad	24b-9
ditremek	lerze	57a-6	dört yüz bin-çehār-sad hezār		24b-10
dīv	ğül	46b-8	dört yüz	çehār-şad	23a-2
divān-ı hükm	avāre	8a-4	dört yüz bin	çār-sad hezār	23a-3
divar	bünyāre	18b-10	döşek	cāmeḥwāb	22b-10
divar	terā	20a-5	döşek	firāş	48a-4
divār perçini	felğand	47b-12	döşek	pister	16a-6
divar yaruķı	māz	57b-13	dumrı puli	zenkdef	35b-12
diyesin	gūyī	55b-13	düdük	nāy	60b-6
diyesin	gūyiyā	55b-13	düdük	ney	62a-2
diz	zānū	34b-14	düdükci	neyzen	62a-3
diz bağı	zānūbend	34b-14	düdükçi	nāyzen	60b-6
dizdar	kūtvāl	56b-3	düğme	kūzküre	54b-13
dizilmiş	rede	33a-4	düğme	tükme	22a-4
dizilmiş	reze	33a-5	düğme iligi	ühkūjene	9a-12
dizin	riste	33b-10	düğün	giriḥ	53a-9
doğān	bāz	11a-8	düğün meclisi	mīzed	59a-14
dogancı	bāzdār	12a-3	düğün	ḥırmenkūb	27b-12
dogancı	bāzdār	11a-8	düğün	arūsī	45a-14
dogancı	bāzger	11a-8	düğün	sūr	41b-5
dolaşmak	tenc	21a-5	dükeli	heme	64b-4
dolmuş bağarsuķ-agenc		6b-6	dükeli	hemīdūn	64b-2
domurcuķ	püşk	18a-15	dükeliler	hemegān	64b-4
donucı	gerdā	50b-11	dükenlü ağac	mevz	59a-7
donucı	kerdān	50b-11	dükenmiş olmaķ-siperī		39a-12
doñuz	ḥūk	29a-4	dülbend	best	14a-13
doñuz	kelenc	51b-10	dülbend	destār	30b-3
dost	füg	48a-14	dülbend	destārçe	30b-4
dögülmiş buğday-rāj-i ḥırmen		32b-13	dülbend	gūhertāb	56a-2
dökmek	let	57a-3	dülbend	ser pāyan	38a-5

dülbend	şāre	41b-15
dülbend	vāşāme	63a-10
dümbek	ţanbūl	45a-10
dün	dīk	31b-6
dün	diy	31b-6
dün başkunı	şebihūn	42b-1
dün bucuğı	şebnīm	42b-2
dün bucuğı	nīmşeb	62b-2
dün degül öteki gün	perīr	13a-13
dün degül öteki günki	perīrine	13a-14
dün gice	düş	32a-10
dün gicelik	düşīne	32a-11
dünki	dīne	31b-6
dünya	īncihān	9a-7
dürdāne	dürīşe	31b-11
dürger	dürüger	31b-11
dürişmek	küşiş	56b-4
dürüşmek	çeh	23a-12
dürüşmek	evred	8a-4
düş	h ^w āb	26a-10
düşman	bityan	16a-1
düşmenlik	düşmenī	32a-2
düşüd	fikāne	48a-6
düşvar	nehmār	61b-14
düşvār	düşvār	32a-1
düşvār	düşh ^w ār	32a-1
düşvar yol	tertenc	20a-8
düz	hemvār	64b-2
düz olmayan	nā-hemvār	60b-15
düz yirpest		14a-10
düzelmış şohbet-	bedrām	12b-5
düzen	kerder	50a-15
düzen	sān	37a-14
düzenliklü	sāzkār	37a-10
düzülmüş	āmāde	7a-1
düzülmüş	çemest	24a-12

E

ebābil kuşıdur	bāluvāne	11a-4
ebe gümece	penyirek	15a-14
ebed	cādīdan	23a-9
ebed	cāvedān	23a-9
ebed	cāvid	23a-9
ebem gümece	vertāc	63a-14
ebleh	dend	30b-11
ebleh	dingil	31a-14
ebleh	ğudnak	46b-2
ebleh	gül	56a-2
ebleh	kālüş	49a-4
ebleh	kānā	49a-3

ebleh	lehbele	57a-15
ebleh ādem	ğat	45b-10
ebleh ve cahil	kehīle	52b-12
ebrişim	kenāğ	52a-11
ebrişim	pīle	17a-12
ebrişüm kıatı	künāğ	55a-13
ebrüy-ı şanem	vesternek	63b-7
ebsem	hāmüş	26a-1
ebsem ol	habbāş	26a-13
edāt-ı teşbih	vād	63a-11
edeb kerde	fermahte	47a-12
edep	ferhenc	47a-2
edep	ferheng	47a-2
edük demüri	çinik	25a-2
eger	ver	63a-15
eger nī	vernī	63b-4
eğlenmek	mül	60a-6
eğri	keç	50a-10
eğri	vec	63a-12
eğri	vezec	63b-6
eğri ağac	keyūs	53a-1
eğri ağızlu	lüş	57b-6
eğri yola giden-	mekīb	58b-15
eğer	ger	50b-12
eğer otı	bije	16a-5
eğlenme	memvül	60a-3
eğlenmek	dirnek	31a-8
eğlenmek	mūlis	60a-10
eğri	kej	50b-15
eğrilik	verīb	63a-13
ehibbān	sipendān	39b-2
ehli beyt	hānedān	26a-2
ejderha	ecderhā	4a-1
ekin	kişt	53b-3
ekin baldırı	aḥkel	4a-6
ekin oğulduruğı-	tij	21b-3
ekin şapı	sūfār	41a-12
ekin yiri	hışāveh	27b-14
ekin yiri	kiştzār	53b-3
ekinci	havāye	27b-5
ekinci	kişt-kār	53b-3
ekinciler	keşāverz	51a-7
ekinciler bili	kürāz	54a-13
ekini pāk eylemek	ferhū	47a-5
ekinlik	nāsire	61a-1
ekiz kıardaş	hemşikem	64b-7
eksik	lükemīne	52a-2
eksilmek	gezāyed	51a-5
eksilmek	nühār	63a-1
eksük	kem	52a-3

eksük	veyd	63b-14
eksük	veydā	63b-14
eksük	vīd	63b-15
eksüklü	kemterīn	52a-4
eksükrek	kemter	52a-4
ekşi	turşe	22a-2
ekşi	turşi	22a-2
ekşi aş	sikbā	40a-7
ekşi yimiş	ġancāl	46a-9
ekşi yüzlü	turş-rū	22a-2
el	dest	30a-14
el değirmeni	destās	30b-2
el irüşür nesne	dest-i res	30a-14
el qarışı	bizist	16a-4
el qarışı	vije	63b-14
el karmak	şüġa	44b-3
el qarmaq	şeġa	43a-1
el qarmaq	şenc	43a-14
el urmaqdur	pervās	13a-1
elbette	herāyine	64a-9
elbette	nāküzir	60b-8
elden ele	dest be dest	30b-1
eleġim şaġmal	kemān-i rüstem	52a-2
eleġimşaġmalsirir		39b-14
eleġimşaġmal	sirkīs	39b-11
eleġimşaġmal	sām	37a-13
eleġimşaġmal	tūse	22a-14
eleġimsaġma	būs	19a-9
eleġimsaġmal	būse	19a-9
eleġimsaġmal	zeşş	35a-6
elek	ārbīz	4b-6
elek	kücin	54a-10
elek	māşū	58a-5
elekdür	peyken	15b-11
eli üsdün	zeberdest	35a-3
elin üsti	kelāl	51b-4
elli	pencāh	15a-9
elli bin pençah	hezar	15a10
ellik	destevāne	30b-4
elma	sīb	40b-8
emcekdür	pistan	16a-8
emedik	edim	4a-10
emzük	cürre	25a-10
endāze-i kār	sāmān	37a-14
endüz	rāsen	32b-14
endüz	būhale	19a-5
enek	zenaḡ	35b-14
enīsün	nefnehūyen	61b-1
enīsün	nān-ḡāh	60b-11
ense	āhiyāne	8a-12

eñse	qafā	48b-5
eñse	tārser	19b-4
eñsi	nīmsūḡt ²⁶⁰	62b-1
eñsi	nīmsūḡte	62b-1
enük yimişi	kenebdāne	52a-9
er	merd	58b-6
er	şū	44b-15
er	şūy	44b-13
er gibi	merd-āsā	58b-7
er qardeş oġlı	efder	6a-7
erane	merdāne	58b-6
eriş	tār	19b-3
erişte	āker	6b-8
erişte	akrā	6b-8
erişte	kaḡşe	50a-11
erişte	ükdār	9b-5
eritici	laḡşān	57a-5
eriyici	baḡşān	12b-1
erler cem‘	ḡibere	25b-11
erliklü	behādür	15b-9
erük	ālūvālū	6b-11
erük	firisk	48a-4
esenlik	dürüd	31b-13
eşeri can	tūşī	22a-15
esgi	jend	35b-15
esgi qal‘a	kündiz	55b-1
esir	zebun	35a-2
eski	künhe	56b-8
eski bir süzgec-rükūy		34a-8
eski bir süzgec-rükū		34a-8
eski börk	kefkül	51a-12
eski qaftan	jünde	37a-2
eski nesne	şeḡaş	38a-1
eski süpürge	ġil	54a-2
eski ton	ḡulqān	28b-5
esnemek	fār	46b-12
eşrar	benc ü benk	15a-8
eş	bā	10a-12
eşek	ḡar	26b-2
eşek	ḡar	26b-6
eşek qoduġı	ḡar-kürre	26b-6
eşek mantarı	kernā	50a-14
eşek sineġi	ḡarpeşe	26b-11
eşek sürüsi	kevbāre	52b-5
eşek sürüsi	kūyāre	56a-8
eşek turpı	ḡarzemre	26b-8
eşek yüki	ḡarvār	26b-9
eşq	āsitān	5b-7

²⁶⁰hafif yanık,tam yanmamış.

eşkün at	bālāy	10a-1
et	kūşt	55b-9
et	ṭāhiriyye ²⁶¹	45a-8
et dögecek	kūşt-küb	55b-9
etek	dāmān	30a-1
etek	dāmen	30a-1
etek	pīrehen	17a-10
etlü aş	isfīdbā	8b-11
etlü aş	ispīdba	8b-11
etmek	nān	60b-10
etmek bişürücü	nānpez	60b-11
etmek katığı	nānhūriş	60b-11
etmek katığı	sübāğ	40b-12
etmekci	nānvā	60b-11
etzurut	ḥuncīde	28b-10
ev	ḥāne	26a-12
ev aleti	ḥanūr	27b-2
ev aleti	kācāk	49a-6
ev avratı	ḥiş	28a-2
ev avratı	lakāne	57a-11
ev bekleyici avrat-ḥwārende		29a-11
ev çevresi	bülendīn	18b-3
ev kemeri	kemrā	51b-14
ev oğı	ferseb	47b-1
ev örtisi	versīç	63a-14
ev örtüsü	bālār	10a-1
evde toğmuş qarāvaş	gedāzād	50a-13
eve örtilen mertek	bāzār	11a-3
evet	ārī	4b-13
evet	hev	64b-15
evķun	kehrīz	52b-11
evlek ve tarla	terkez	20a-14
evli kimse	kebz	50a-8
evlü	kadīver	50a-11
evsecek	vārū	63a-9
evsecek ṭabaķ	pingen	16a-13
evvel	nūḥust	62b-4
evvel bahar ayı-	ferverdīn	47a-14
evvelki	nūḥustīn	62b-5
ey	sikene	40a-7
eyer	zīn	36b-6
eyer altı	sitāmī	39b-11
eyer kayışı	kūme	56a-5
eyer yastuğı	bāltek	11b-1
eyersüz at	sitāğ	39b-4
eyerüñ ard kayışı-peskūme-i	zīn	14b-1
eyerün ön kayışı-piş-kūme-i	zīn	17a-5
eyledür	çünānest	25a-14

²⁶¹et ki birincile tennurda bişereler gice.

eyne irtesi	şenbi'	43a-13
eyu	bih	16a-14
eyü	ḥüb	29a-1
eyü	jīr	36b-4
eyü	nīk	62a-14
eyü	nīkū	62a-14
eyü	püzrām	17b-10
eyü ev	bünkār	18b-12
eyü fal	mervā	58a-14
eyü fikirlü	dürbīn	32b-1
eyü göz	mūjen	60a-7
eyü yoğrulmuş nesne-āğāriş		6a-1
eyülik	bihi	16a-15
eyürek	bihter	16a-15
eyvah	bih	16a-14
eyvaḥ	eyvah	8b-3
ezici	sāyende	37b-4
ezilmiş	sūde	41b-12

F

fāḥişe avrat	celep	24a-10
faķir	mağlāk	58b-13
faķir	muğlāk	60a-1
fal	aḥter	4a-3
fal ağacı	püşk	18a-15
fāriğ olmak	ferāğ	47a-5
fāsīdkār	belāze	15a-3
fāyide	ḥanc	27b-1
fehmi söz	künd	55b-3
feragat	pervā	12b-9
feridunuñ öküzi-bernāyün		13a-5
fert	tūraf	22a-1
feryād	ğırīv	46a-13
fetile	peline	14b-15
fetile	perīne	14b-15
feylesof	kenzā	52a-5
fıstıķ	püste	18a-8
fıstıķ	püstüķ	18a-8
fikir	būşā	19a-2
fikir	endīşe	7b-13
fikir	fül	48a-15
fikir	rā	32b-6
fikir	rāy	32b-6
fil dişi	nāb	60a-12
fil kemiğı	āc	45a-14
firudun gürzi	kāvrenk	49a-6
furun	dāş	29b-6
fükā'	fükān	48a-15
fūlançün	ez-berā-yi fülān	5a-11
fūlanuñ	ez-ān-ı fülān	5a-5

fülful	pülpül	18b-7
G		
ğāb-ı gürkanı	cilān	25a-4
ğalebe	ğiriv	46a-13
ğalīz yaş	piḥ ²⁶²	16b-2
ğalye müşk	ğāliye	45b-8
ğamlu	ğamgīn	46a-7
ğamlu	ğamnāk	46a-8
ğamlu	mendür	59a-1
ğamlu	nejend	61a-8
ğamlu	nijend	62a-4
ğammaz	çilvīz	25a-1
gara dut	keleflā	51b-9
ğarra olmuş	ḥanev	27b-1
ğavğa	üştülüm	9b-4
ğavgā	şūr	44b-9
ğaybet	sigāl	40a-5
ğāyet çirkin şuret	ferḥac	47a-2
ğāyet kızıl ḥalva	pīşbāre	17a-5
ğāyet uğrı	düzd efşār	31b-13
ğayret	reşk	33a-8
ğayretlü	bārşek	12a-6
geb	kāb	49a-8
gebere	keber	50a-7
gecmez altun	māḥ	57b-11
geçer	revāş	33b-4
geçmez	nebehre	61a-2
geçmiş	küdeşte	54a-12
gedā	ḥavāh	27b-6
gedāy	sütürre	40b-15
gedāy kişi	ḥas	26b-13
gedük	āhven	8a-10
gedük	raḥne	33a-3
gedük itmek	bişkilīz	16a-9
geğirmek	zurüg	36b-12
geğirmek	zerüg	35a-15
geğşek	süst	41a-9
gel	āy	8b-3
gelem	kerneb	50b-13
gelin	arūs	45a-15
gelin	piyū	16b-4
gelin arusi rā	neyūk	63a-3
gelincik	rāsū	32b-14
gelincük	sūsümār	41b-4
gelker	şāmāge	42a-7
gemi	keştī	51a-10
gemi direği	ḥalle	27a-11

gemi küregi	fühe	48a-15
gemici	keştībān	51a-10
gemici	keştivān	51a-11
genc öküz	tāvel	19b-6
gendü	ḥiş	28a-2
gendü	ḥod	28b-13
gendüyi görücü	-ḥodbīn	28b-14
genevür	genevdāne	52b-1
geñez	āsān	5b-8
geñirmek	ārduğ	4b-2
geñirmek	erüg	4b-2
genlik	firāḥā	48a-1
gerdeme	pindü	16a-12
gerdene	vende	63b-12
gerevüz	kerḥac	50b-5
gerinmek	fencā	47b-14
gerinmek	fincā	48a-7
gevherlü kılıç	rūḥinā	34a-12
gevherlü kılıç	perendāver	12b-14
geviş	neşḥuvār	61a-12
geyik	ferāḥ	47a-11
geyik	ferḥā	46b-15
geyik	renk	33a-15
geyikler	renkān	33b-1
geyiklik	ferāḥnāyī	47a-11
geyim	keçāgend	50a-11
gibi	vār	63a-7
gice	şeb	42b-3
gice yatacak yir	-şebtān	42a-14
gice yürüyücü	şebrev	42a-15
gicegi	şebīne	42b-2
giç	dir	31b-4
gīç	obā	9b-8
giçmeznā-	sere	60b-15
girebolı	ṭabarḥūn	45a-8
girek	çezdere	23b-8
giren iğdesi	hem‘ūd	64b-8
giri	çizū	25a-7
giri	giriḥgīr	53a-9
giriḥ	ḥaliç	27a-13
giru	bedkem	12b-2
girū	vā	63a-8
giru tutmak	terk	20a-10
girye	semān	38b-12
giyecek	pūsīş	19a-11
gizlü	nihan	62a-10
gizlü	nühüft	63a-2
gizlü	penhān	15a-8
göbek	nāf	60b-13
göbek burmak	güzāyīş	54b-10

²⁶²ğalīz yaş ki kirpük üzere çurumuş ola.

gögüs	ber	13b-4	göt eti	isib	8b-7
gögüs	sine	40b-8	gövde	endām	7b-9
gök	āsumān	5b-5	gövdelü	tenāver	21a-11
gök	çarḥ	23b-1	göynük	süz	41b-5
gök	kebūd	50a-7	göynük	süh̄te	41b-11
gök	kerdün	50b-10	göynüklü	sūznāk	41b-6
gök gürlmek	āzerḥaş	4a-10	göz	çeşim	23b-10
gök sırça	mīnā	59a-15	göz	dīde	31b-4
gök üsti	tāk	45a-6	göz	kāyine	49a-15
gökce dene	bānfeş	11b-9	göz	künc	55a-15
gökce dene	nemşek	61b-6	göz ağartma	sükündür	41a-14
gökçek	ḥunük	28b-7	göz ağrısı	derd-i çeşm	30a-11
gökçe doğan	ḥaşin	27a-5	göz bağlayıcı	çeşm-i bend	23b-11
gökçe güvercin-vernā		63a-15	göz bebeği	merdümī çeşm	58b-7
gökçek	nağz	61a-13	göz bebeği	merdümek-i dīde	58b-7
gökçeklik	şükūh	44b-4	göz bebeği	kīk	53b-13
gökde bir burc	-ḥarçenk	26b-4	göz bübeği	keyk	53a-5
göl	ābgir	3b-4	göz kapağı	pelik çeşm	15a-3
göl	ābşihwār	3b-4	göz kapağı	pīle	17a-12
göl	ğufc	46b-5	göz perdesi	tem	21a-3
göl	jey	36a-7	göz ucıyla bakmak	āğil	6a-3
göl	şemer	43a-7	göz ucıyla bakmak	çeşm-i āğil	23b-10
gölge	sāye	37a-15	göz yaşı	eşk	5b-9
gölgelik	sāyebān	37b-1	göz yaşı	sirişk	39b-12
gömeç	sigāvür	40a-5	gözci	dīdebān	31b-4
gömec çöregi	segāver	38b-10	gözçilik	bīnāyī	17b-3
gön	çerm	23b-7	göz edici	nigāhbān	62a-9
gön bardak	debbe	30a-1	gözemek	refū	33a-11
gön bardakçı	debbeger	30a-1	gözeyici	refüger	33a-12
gönden yasduk	-bālis-i çermīn	12a-6	gözi değnel	şürçeşm	44b-11
gönlek	pīrāhen	17a-9	gözlük	çeşmekeh	23b-13
gönlek	kāflū ²⁶³	50a-1	gözsüz sepek	gürmüs	56b-5
gönli dönmüş	ḥuşāzde	65a-11	gözsüz sepek	gūzed	55b-15
gönül	ḥuş	29a-8	gözsüz sepek	yerbū‘	65b-2
gönül	ķaz	48b-4	gürek	fenk	47b-13
gönül	menş	59a-5	guşsa	fejem	47b-8
gönül tarlığı	fidem	47b-15	guşşalu	pejmān	14a-3
görek	gevel	52b-9	güyende	müşker	59b-14
göremez	şiredūğ	44a-5	güc	kūc	56b-1
görür	bīnā	17b-3	güc	sitem	39b-10
göristan	merğazan	58b-2	güc edici	sitemkār	39b-10
göristan	merzeğan	58b-2	güc ve kuvvet	tāb	19a-14
görmez	nābīnā	60b-1	güc yitmek	nevīd	61b-10
görücü	bīnende	16b-3	güc yitmek	tüvān	22a-9
görük	māse	58a-6	güceymen	serbülend	38a-6
görür	dīdever	31b-4	güci	tār	19b-2
göt	ist	8b-7	güclü	tüvānā	22a-10
göt delügi	encire	7a-11	güclü ādem	kelendere	51b-8
			gücsüz	nātüvān	60b-1

²⁶³ galiz yaş ki kirpük üzre çurumuş ola.

güç ya'ni zulm-āvār	8a-2
güft-u güy-i dirāz-kenbüre	52a-13
gügercin	kebüter 50a-5
güher	cemst ²⁶⁴ 24a-11
gül	çāvüle 23a-5
gül	hul 28b-5
gül dikmesi	gülbün 55a-7
gül suyu	gülāb 55a-6
gül şuyun şaticıgülabī	55a-9
gülezen	handān 27b-2
gülistan	gülşen 55a-7
güllük	gülzār 55a-7
gülmek	hande 27b-2
gül-ü hıtmı	hıyrū 28a-5
gülünç	handestān 27b-2
gümiş	māh 58a-9
gümiş	nükre 62b-6
gümiş dökücü	yesār 65b-3
gün	haşt 27a-7
gün	hemlaht 64b-5
gün	rūzikār 34a-10
gün toğduğı yir-hāver	25b-13
günah	beze 14a-5
günah	girift 53a-12
güneş	āfitāb 6a-9
güneş	hūr 65a-10
güneş	hūr 29a-8
güneş	hūrşid 28a-12
güneş	hūrşid 29a-8
güneş	mihr 59a-11
güneş	şiz 44a-3
güneş āđılı	serāçe-i āfütāb 38b-3
güneş ışıkı	zengule 35b-9
güneylidür	tüle 22a-9
güni	pūjhān 18a-5
günī yir	āfitāb-kāh 6a-9
günlük sağızı	venīje 63b-13
günlük sağızı	kündür 55b-2
güreş	küşt 54b-15
güreşci	küştikīr 54b-15
güreşçiler tümmanı	tivyān 21b-5
gürüh	hayl 27b-8
gürüldü	demdeme 30b-10
güve	biyū 16b-13
güve	deyūçe 31a-2
güve	peyū 15b-13

²⁶⁴ alçağ bahalı bir güherdür gök renklü kızıla mayil.

güvercin	burcıverde	63a-15
güyegi otı	sa'ter	38b-5
güyegü	dāmād	29b-15
güz	pāyiz	11b-4
güz çemeni	merz	58a-15
güz otı	huncid	28b-9
güzegü	āyine	8b-4
güzel	hub	28b-14
güzel	küş	55a-1
güzel	nāzenān	60b-7
güzel	zib	36b-3
güzel	zibā	36b-3
güzel	zibān	36b-3
güzel nesne	lepān	56b-15
güzelik	berāh	13a-9
güzellik	āfernek	6a-6
güzide ihtiyar	küzin	54b-11
güzlik	berāz	12b-15
güzlik	evrend	8a-1
güzlük	pāyizene	11b-5

H

haber sorucı	nevend	61b-9
haberci	peygāber	15b-12
haberci	peygamber	15b-12
hac	çelipā	24a-9
hacı	eniş	7b-6
hadsüz	nehmār	61b-14
hafāka	hiť	65a-5
hağ	telleh	21a-2
hakaret	şin	44a-8
haķir	hāj	64a-4
halel	şāyān	42a-6
hālī	telbeste	21a-2
haliş	sārā	37b-6
halkā	vehenek	63b-13
hallac	penbekan	15a-12
hallaç yayı	dejüne	30a-12
hallaç yayı	düjüne	31b-15
halvacı	şirīnkār	44a-6
halvacı tavası	pātile	12a-1a
halva-yı lā berlā-külānc		56a-6
hamle	hūrş	28a-12
hamle	tek	20b-14
hammād aşı	rīvās	34a-2
hammal	bārbürdār	11a-15
hammal	bār-keş	11a-15
hammām	germābe	50b-7
hammām	germāve	50b-8
hammam taşı	hiz	65a-6

hammāmcı	germābedān	50b-8	haşıldur ²⁶⁵	āhār	8a-9
hammāz aşı	rībāc	34a-2	haşil	bet	12a-9
hañcer	deşne	30b-5	hatmi çiçeği	şenbüy	43a-12
hanegi halva	efrūşe	6b-3	hātun	bānū	10a-4
hanegi halva	lāberlād	56b-12	hātun	feyh	47b-13
hānend	nüyūkān	63a-3	hava ısısı	germā	50b-8
hānumān	mīhen	59b-2	havan	hāven	64a-5
harāc	sāvsāv	37a-15	havan	civāz ²⁶⁶	25a-3
harac	baj	10a-4	havan deste	cüvāz	25b-8
harac doğunucu-sāsā		37a-8	havuc	kezer	51a-3
harāc güzār	zinhārī	36b-9	havz	pāyāb	9b-12
harāc güzār	zinhār	36a-12	hayf	diriğ	31a-10
harami	rāhzen	32b-10	hayf	efsūs	6a-13
harami	türk	22a-3	hayf	fūsūs	48a-13
hārāmi	şenk	43a-11	hayf idici	efsūskonend	6a-14
haramzade	sind	40a-9	hayran	denk	30b-11
haramzāde	kābūk	49a-4	hayran	ğaş	46a-1
haramzāde	senir	39a-4	hayran	hīre	28a-5
haramzāde	şefür	43a-4	hayran	serāsīme	38a-11
haranı	levīd	57a-14	hayran	serkeşte	38a-14
harar	ğarār	45b-14	hayrān	āseme	5b-8
harc	hezīne	64a-12	hazan vaqti	mihr-i kār	59a-12
hardal	sipendān	39a-9	hazır ol	hā	64a-5
hareket	cünbüş	25b-1	hazin	jeğ	35a-5
harf	dāl	29b-12	hazine	genç	52a-15
harf-i istifham	çih	25a-3	hazinedar	gencür	52a-15
harfi nāfiye	nā	60a-13	hazinedār	kehbez	52b-11
harfi teşgirdür	çeh	24b-7	hedeyan	bāzdem	10a-15
harīr	dībā	31b-8	heğbe	hırcīn	28a-14
harir kaftan	iksūn	9a-2	helak	tebāh	19b-15
harīr nesne	lāden	56b-11	helak	tebset	19b-11
harīş itmek	āğāş	5b-15	helak	ādrenk	4a-9
haşbe	küjağ	54b-9	helāk	hūş	65a-11
haset	reşk	33a-8	helkeçük	herkäre	64a-8
haşır	zīg	36b-7	hemīşe	hemāre	64b-2
haşır	zīlū	36b-7	hemīşe	hemvāre	64b-2
haşır kamışı	ğīşe	46b-1	henüz	nūz	62b-8
haşır kuğası	ğavşe	46a-11	hep	heme	64b-8
haşır kuğası	dūh	32a-5	her gün giyilen kaftan	bādrūze	10b-7
haşır kuğası	dūh	31b-9	her işte üstād	fergūl	47a-9
haşır kuğası	dūğ	32a-8	herkiz	benpiz	15a-7
haşırdan döşek-rīg		33b-12	herre	sepūsā	37b-9
hasret	azman	5a-9	herre aşı	sümtū	41b-1
hasret	diriğ	31a-10	herze	bāzrum	10a-10
hasret	ermān	4b-14	herze	bīhūde	16b-6
hastalıktan samırdayan-jekān		35b-6	herze	felāz	47b-10
haste	şeyār	43b-3	herze	fend	47b-13
haşem	mevkib	59a-5			

²⁶⁵ki cāmeye bir çirişi sürerler.

²⁶⁶sarımsak dögecek havan.

herze	fuḥṣ	48a-9	ḥoros ibiği	tācek	19b-1
herze	ḥalle	27a-11	ḥoruldamaḥ	buḥsüb	17b-9
herze	jāj	34b-6	ḥoş avāzluḥuşşārek		42a-5
herze	lāğ	56b-10	ḥoş dil	ḥuş meyš	29a-8
herze	nāfercām	60b-8	hoş dirlik	nāz	60a-15
hevenk	āvnek	8a-8	ḥoş ḥuzī	ḥumber	28b-6
heybet	nehyib	62a-1	ḥu	deyden	31a-3
heybet	sütüh	40b-15	ḥub	jīr	36b-4
heybet	sütve	40b-15	ḥüb avratlar	ḥurām	27b-11
heybet	şüküh	44b-4	ḥüb ve eyü	ḥüjīr	65a-7
heybetlü	evrend	8a-1	ḥuküm	niyāk	62a-13
heybetlülük	şükümī	44b-4	ḥunsalar	ḥavaliker	27b-5
heykel çeşm-i menām		23b-9	ḥurd	mürçe	60a-10
heyülā	bīrenk	16b-7	ḥurda şatıcı	pīrjeyfürüş	17a-12
heyva	eyvā	8b-3	ḥurma ipi	vāzuğ	63a-10
ḥırkalık	bürnīs	18a-2	ḥurma oğulduruḥı-dālḥurmā		29b-13
ḥırman mühri	dece	30a-2	ḥurma şalkımı	kübāse	54a-7
ḥırman mühri	deje	30a-12	ḥurmet	āzerm	5a-10
ḥırman süpürkesi-laḥc		57a-4	ḥurmetlü	ercümend	4b-11
ḥırş	ezden	5a-2	ḥuşev	ḥuşāb	29a-12
ḥışım	ğujüm	46b-4	ḥuşuraḥ	ḥuşter	29a-7
ḥışteḥ	sūje	41b-10	ḥuy	dūd	32a-10
ḥıyāraḥ	ḥük	29a-4	ḥüy	ḥütüre	29a-9
ḥıyarlık	ḥıyārzār	28a-7	ḥücre	gülbe	55a-10
hiç	īç	9a-7	ḥücre	kürice	54b-7
ḥikāyet	destān	30b-3	ḥüdhüd	bübü	19a-4
ḥikāyet	semer	38b-11	ḥüdhüd	püpe	18b-13
hile	kīmiyā	53b-10	ḥüdhüd	püpek	18b-13
ḥile	destān	30b-3	ḥünerlü	ḥünermend	65a-10
ḥile	renk	33a-15	ḥünerlü	ḥünerperver	65a-10
ḥile ve turab	turb	22a-1	ḥünerlü	ḥünerver	65a-10
ḥīledür güreşte-bend		15a-6	ḥünersizlik	bek ü lek	57a-9
ḥīleger	rīmen	33b-12	ḥünersizlik	pek	14b-12
himmet	meniş	59a-2	ḥüzāvend	ḥadīv	26b-1
himmetsüz	māḥ	57b-12			
hind pādīşahı	rāy	32b-6	I		
hind pādīşahı taḥtı	ket	50a-9	ıḥlık	kemānçe	52a-1
hindustan	kozırābiḥ	32b-12	ıḥlık	rebāb	32b-15
hindustan ḥozı	gevez-i hindī	52b-7	ıḥlıkçı	rebābī	32b-15
hirek	peşenc	14b-3	ıldırım	telālek	21a-2
hirk olmuş yir	şodkār	44b-2	ıldız ḥurdı	şebtāb	42a-14
ḥisab	mer	58b-5	ılduzlar	ferārün	47a-15
ḥişār	enbāḥün	7a-9	ılgım	kūrāb	56a-11
ḥız	mābün	57b-15	ılgım şalgım	kebirserāb	50a-6
ḥizmetkār	kevyiz	52b-11	ılgun	bān	11b-13
ḥodbīn	kendedimāğ	52a-4	ılcaḥ şu	ḥalış	27a-12
ḥodbīn	kīç	53b-11	ılim ḥikmet	ferzān	47a-9
ḥodbīn	kühinc	56b-8	‘illet içündür	çün	25b-6
hoḥḥabazoyunı-mencek		59a-4	ıñramaḥ	ğuriş	46b-3
ḥorlık	nükūhiş	62b-7	ıñramaḥ	ğurş	46b-3

İrağ	dūr	32b-1
ırāk	kārīn	49a-12
ırāk ol	berd	12b-11
ırākdan görüci	dürbīn	32b-1
ırāklık	şum	44b-7
ırkat	müzdever	59b-10
ırlamağ	sirāy	39b-14
ırmağ	cūy	25b-1
ırmağ adı	perek	13b-15
ırsı yir	germkāh	50b-9
ısrığan diken	harzemre	26b-8
ısrımağ	gezāy	51a-5
ıssı	germ	50b-8
ıssı nesne	germsīr	50b-9
ıssuz yir	dīvlāh	31b-1
ışıkdür	hoy	28b-13
ışıklı ay	māhtābān	58a-7
ışıklı ay	meh-i tābān	59a-8
‘ışk	sevda	39a-6
‘ışret	mīzed	59a-14
‘ışve	firīb	48a-2
‘ıvağ	bādāş	10b-13
‘ıvağ	bādefrāh	10b-3
‘ıyşdür	avrend	8a-8

İ

ibrik	āfitābe	6a-8
ibrik	ābsitān	3b-5
ibriğ	āftāde	6a-8
ibrīğ	ābitābe	3b-7
iç ton	şalvār	43a-7
iç tonı	cāmebādūz	22b-11
iç tonı	izār	8b-5
iç yağı	pīşe	17a-6
içeru	derun	30a-10
içeru	ender	7b-13
içeru	enderūn	7b-13
içi boş	kāvāk	49a-4
içi boş diğ	kerv	50b-6
içi kızıl manta	şübük	44a-13
içmek	lüğ	57b-7
içmek	nūş	62b-9
içün	behr	15b-3
iğde	sincid	40a-8
iğne	sūzen	41b-5
iğne yurdusi	sūfār	41b-7
iğneci	sūzenger	41b-6
iğe	sūhān	41b-7
iğe oğı	sūnīş	41b-9
iki	dū	32a-13

iki avretlü er	penānc	15a-5
iki bin	dūhezār	32a-14
iki çatal bīl	kūnend	55b-7
iki kardeş kanı	hūn-i siyād şān	29a-6
iki kız kardeş	h ^w āher-ender	29a-10
iki yüz	dūvist	32a-14
İki yüz bin	dūbīsthezār	32a-15
iki yüzlü ādem	gāş	45b-7
iki yüzlü er	māh	57b-12
ikilik	dūkdān	32a-13
ikinci	berzker	13b-8
ikinci	dūvüm	32a-14
ikinci	keyhān	53a-3
ikindi	āhīr-i rüz	4a-6
ikindü	namāz-ı dīger	61b-5
ikindü seyranı	kilgeşt	53b-7
iğlik	çegāne	23b-15
iklim	gīl	54a-2
iğlim	kişver	53b-1
iklim	merv	58b-1
iğlim	zāvel	34b-14
iğrār	hastū	26b-15
ilancı	sāy	37a-13
ilçü	vaşşūr	63a-13
iletđi	bürd	17b-13
ilik	kūhāk	56b-1
ilik	mağz	58b-14
ilik	muğ	59b-6
imam	pīşnamaz	17a-6
imamlar	berzīn ²⁶⁷	34b-10
imamlar	zerdişt ²⁶⁸	34b-9
in	dūk	32a-12
inan	rağ	33a-3
inanmağ	bāver	12a-5
ince	bārīk	11a-13
ince āvaz	çesşid	23b-12
ince kamış	nāl	60b-3
ince yol	tertenc	20a-8
inci	dūktirāş	32a-13
incinmek	āzer	5a-8
incü	bessed	14a-15
incü	dūr	31b-12
incü	dürdāne	31b-12
incü	mürdārīd	59b-8
incü dizilmiş	iplik silk	40a-7
incü dizini	hār	64a-4
incüci	bessedker	14a-15
içiruk	ūşek	9b-8

²⁶⁷İbrahim Peyğamberiñ milletinin imamlarıdır.²⁶⁸İbrahim Peyğamberiñ milletinin imamlarıdır.

inçkuruğ	zağnek	35b-2
inçruk	iskece	8b-7
inçruk	iskūme	8b-6
inegümşagmal	tirāje	21b-11
inek	māzekāv	58a-4
inenmiş ata	ahte	4a-4
inildü	nāliš	60b-7
inildü	zārī	34b-6
iniş	nişyib	62a-7
iniş	şīb	44a-2
inkar	cūhud	25b-9
iñleyici	sāyende	37b-4
iñlü	müstemend	59b-11
iñü	nāle	60b-1
ip	resen	33a-7
ip	rīsmān	33b-14
ip	pādpīc ²⁶⁹	9b-13
ip bükücü	resentāb	33a-7
ipde oynayan	resenbāz	33a-7
ipek	kej	51a-2
iplik	rişte	33b-10
iplik pāresi	nāḥ	61a-4
iplik ucu	penāğ	15a-15
ir	terān	20b-3
ir	terāne	20b-3
ir yani vakitsüz-biğāh		17a-15
iri	dürüş	31b-11
iri etmek	ḥaşkār	27a-7
iri gevde	hāşkānç	27a-3
iri nesne	dirvāḥ	31a-8
irilik	dürüşti	31b-11
irin	kelenc	51b-10
irin	rīm	34a-1
irkek aşlan	nerre-şir	61a-7
irkek oğlan	piserikaḥ	16a-8
irmek	nühār	63a-1
is	jenk	35b-11
ishal	rencen	33a-14
isilik	gürāz ²⁷⁰	54a-13
isilik	tāb	19a-14
isilik	tebiş	19b-13
isilik	tef	20b-11
ispīdāc	ispīdān	8b-13
israğı gice	perendüş	13a-14

²⁶⁹ nevrüzda şalımdıqları ipdür ya'ni şalıncak Kirmanda aña kevā dirler İsfehanda fütübül dirler.

²⁷⁰ tabdır ḥarāretten hāşıl olur ekşer doğurmak vaktinde avratlara.

istemek	cūy	25b-1
istemek	yüz	65b-10
isteyici	cūyende	25b-1
istiğfar	ḥaşkāmār	27a-3
istiğfār	āmār	6b-15
istihzayla gülmek-ḥandehuriş		27b-3
istiğbale gitmek	pedide	12b-6
istiğbale gitmek	pezire	12b-8
iş	hemdem	64b-7
iş	hemnefes	64b-8
iş	jeflec	35b-5
iş	kirdār	53a-13
iş	munis	60a-11
iş	yār	65a-12
ış	kār	48b-14
iş āhiri	ferm	47a-10
iş āhiri	bākdüm	11a-15
iş bilici	kārdān	49b-7
iş bilür ılıkı	fermahte	47a-12
iş böyle	in çunin	9a-7
iş buyurucu	kārfermāy	49a-1
iş eri	kūtvāl	56b-3
iş evi	kārḥāne	48b-18
iş evveli	āğāzkār	5b-14
iş evveli	felaḥ	47b-11
iş güc	kiyā	54a-5
iş süren	kārdān	49b-8
iş tutucu	kārdār	48b-14
iş tutucu	kārdār	49b-12
iş yiri	kārkāh	48b-15
iş yiri	kārker	48b-15
işci	kārgüzār	48b-14
işci	kārkün	49a-12
işek diken	genger	52a-11
işek sineği	ḥar mekes	26b-6
işek sineği	sürḥçenk	41a-7
işemek	çāmīn	23a-1
işidici	şinvā	43b-15
işin tamamı	siperī	39a-10
işitmek	kerv	50b-6
işler evveli	merḥaş	58b-4
işsüz	āvāre	8a-4
işsüz	bīkār	17b-4
it	seg	38b-8
it balığı	kefceliz	51b-2
it bisleyici	segbān	38b-9
itburnı	hemsūd	64b-9
it burnı	kūhenc	56a-14
it dirseği	nāḥute	60b-5
it üzümü	seg engür	38b-8

iti	tīz	21b-10
ivici	şitābān	43b-5
ivmek	germend	50b-14
ivmek	hīn	65a-5
ivmek	şitāb	43b-5
iy	yā	65a-13
iy nice	besā	14a-12
iyegü ucu	ser-i pehlū	38b-4
iyer	āzerem	4a-11
iyer kiçesi	yūn	65b-11
iyniçe	īybesa	9a-9
īyş	evc	7b-15
izī	bud	17b-10
izvā	zīrbā	36b-5

K

ka'be yolu	kāhkeşān	49a-8
ka'be yolu	kehkeşān	52b-13
ka'be yolu	rāh-ı kehkeşān	32b-10
ķab ķacaķ	bārdān	11a-13
ķab ķacaķ	hūnūr	28b-12
ķaba nesne	devzek	30b-14
ķaba şaķallu	belmeriş	15a-4
ķabalak	bertale	13b-5
ķabarcık	būbdān	19a-4
ķabarcuķ	dūrc	31b-12
ķabarcuķ	gūbile	56a-1
ķabarcuķ	hev	64b-15
ķabarcuķ	kūpāl	56a-10
ķabarcuķ	şūġ ²⁷¹	44b-15
ķabcuķ yapraġı-merħ		58b-3
ķabīle	hīşāvend	28a-4
ķabīle	sās	37b-3
ķabīle	tebār	20a-1
kābīz	mehr	59a-8
ķablubaġa	keşef	51a-10
ķablubaġa	sengpuşt	39a-3
ķabr	gūr	56a-1
ķabr	taħme	30a-2
ķabr ķazıcı	gūrġen	56b-6
kabza	şest	42b-11
ķacacaķ yir	girīzkāh	53a-9
ķacmaķ	girīġ	53a-8
ķacmaķ	kāl	48b-13
ķaçacaķ yir	cāy-i kirīz	22b-7
ķaçan	key	53a-2
ķaçdı	kālīd	48b-13

²⁷¹ķabarcuķdur elde ķatı deridür zāhir olur elde ayakda iş işlemekden.

ķaçış	gūrīz	54b-5
ķaçmaķ	gūzi'	54b-11
ķadeh	tūfāġ	22a-4
ķadīmī	dirīne	31b-5
ķadr	āmruġ	7a-4
ķadr	erc	4a-15
ķafa	hīre	65a-6
ķafa	hīre	25b-11
ķāfir	tersā	20a-11
ķafir oġlanı	tersā-peççe	20a-12
ķafir-i menķuş	bālūş	10a-6
ķāfirler şileleri	sütüvān	40b-14
ķaftan	cāme	22b-11
ķaftan	ħaftān	27a-10
ķaftan	ķabā	48b-2
ķaftan	ten cāme	21a-10
ķaftan ²⁷²	bebr-i biyān	12a-7
ķaftan düġmesi	āħkūjene	4a-7
ķaftan iliġi	engule	7a-11
ķaftan saçaġı	yervez	65b-2
ķaftan yaķası	çarħ	23b-1
ķaftan yūzi	āvāre	8a-4
ķaftandür	bīhūz ²⁷³	16b-5
ķaftanlıķ	cāmekī	22b-12
ķaġıtnāme	sifir	40a-4
ķaġşak	rişt	33b-11
kāhel	keyār	52b-15
ķahķaha	şul	45a-5
ķaķımaķ	vej	63b-6
ķaķımaķlıķ	ħudūk	28a-9
ķaķımış	jeyān	36a-7
ķaķımış kişi	hışım-gīn	27b-14
ķaķımış kişi	şire	45a-11
ķaķırdaķ	cūzdere	25a-11
ķaķırdaķ	çezdere	23b-8
ķal'a	diz	31a-12
ķalabalıķ	enbūhī	7a-13
ķalay	erzīz	4b-10
ķalaycı	erzīzger	4b-11
ķalb kişi	daġalzen	30b-6
ķalbur	ġarbīl	45b-14
ķalbur	ġırbāl	46a-14
ķāleb	kālebed	49b-5
ķalem	ħāme	25b-14

²⁷²bir ķaftandür ki ķaplan derisinden.Rüstem-i Zāl ānı cenkde geyer idi ve dirler ki ānı cennetten getürmişlerdür .

²⁷³ķaftandür ki od öninde şararmış ola ve daħı bir nesnedür ki yanmaġa yaķım ola.

qalem ii	nāl	60b-3	kapu	der	30a-8
qalem koyacak	hāmedān	25b-15	qapu	dergāh	30a-7
qalem ucu	nevk	61b-11	kapu arqacı	pūštivān	18a-12
qalenderi	lepāçe	57a-1	kapu bağı	puštibān	18a-11
qalik at	kūniste	56b-7	qapu hālhası	zerfīn	35a-11
qalkān	çerha	23b-3	qapu qanadı	let-i dar	57a-3
qalkān	isper	8b-14	qapu qayışı	ferseb	47b-1
qalkān	siper	8b-14	qapu küreği	rej	33a-5
qalkān	siper	39a-10	qapu mihı	püş	18a-15
qaluğan	cırçe	24b-13	qapu öni	bālān	10a-13
qaluğan	çerhale	23b-3	qapu rezesi	rīze	33b-13
qalye	ābkāme	3b-5	qapu yöresi	bülendīn	18b-3
qalye	nağşile	61a-14	qapu yöresi	pelidīn	15a-2
qalye	tebāme	19b-15	qapucı	derbān	30a-8
qalye	şehār ²⁷⁴	42b-5	qapucı	sermenek	38a-9
kāmallık	küyār	56b-8	qar	berf	13b-8
qamçı	taziyāne	19b-6	kār ü bār	lāne	56b-12
qamçı riştesi	şīb	44a-2	qara	siyeh	40b-4
qamış	ğarv	45b-12	qara balçık	lejen	57a-6
qamış	kilk	53b-6	qara balçık	şilk	43b-11
qamış	ney	62a-2	qara boncuq	hamāmin	27a-14
qamış qabı	firīz	48a-2	qara boya	zāc	34b-5
qamışlık	neyistan	62a-2	qara çamur	lüş	57b-6
kamil	tesenber	20b-7	qara çulban	hafc	27a-9
kāmil ve bātıl	ejkehen	4b-15	qara dul	çünk	25a-15
qan	hūn	28b-15	qara ev	harkāh	26b-11
qan alıcı	rek-zen	33a-13	qara ev	harkeh	26b-11
qanad	let	57a-2	qara gönüllü	siyah dil	40b-5
qanat	per	13b-1	qara gümüş	kerf	50b-2
qanat	şehper	43b-2	qara qaz	beṭ-ābī	14b-9
qanbil	varğast	63b-2	qara saqız	zift	36a-10
qancık it	māc	57b-12	qara sığır	şāmāge	42a-7
qande	kücā	54a-9	qara sığır	tikit	21b-4
qandedür	kücāst	54a-10	qara toprak	haliş	27a-14
qandesin	kücāyī	54a-9	qara yonca	dīvsuput	31b-2
qanı	kū	56a-11	qarabağır	siyehfām	40b-5
qāni‘	hursend	28a-14	qarağū	şebgūr	42b-1
qanqı	küdām	54a-11	qaraqulaq	siyahgūş	40b-4
qanqısı	küdāmīn	54a-12	qaramuq	ālūçe	6b-12
qañlı	gerdūn	50b-10	qaramuq	kejem	51a-6
qanlı su	hūnāb	28b-15	qaramuq	kūjūm	54b-9
qanlı şu	hūnābe	28b-15	karañū	nefām	61b-1
qapan	kepān	50a-6	qarañu	deycūr	31a-3
qapān	kerestūn	50b-3	qarañu	tār	19b-2
kapcuk	ühkūk	9a-11	qarañu	tārik	19b-5
kapcuk	ühkūl	9a-11	qarañū gice	şebtār	42b-3
qaplan	bebr	12a-7	qarañulik	tārī	19b-5
qaplan	pelenk	15a-2	qarañulik	tārīkī	19b-5
			karavaş	havel	27b-6
			qaravaş	dāh	29b-3

²⁷⁴kāzurlar cāme yuduğı qalye.

qarāvaş	keniz	52a-10
qarāvaş	kenizek	52a-11
qaravul	tlāye	45a-12
qardaş	dāder	29b-11
qardaş	māhān	58a-7
qardeş	birāzer	13b-7
qardeş oğlı er	kardeş ender	7a-7
qarğa	kelāğ	51b-5
qarğa	zāğ	34b-4
qarğa āvāzı	kāğ	49a-7
qarğa düvlegi	kebist	50a-2
qarğa qavunu	harzemre	26b-8
qarğa qavunu	küpüst	54a-8
qarı	birzen	17a-8
qarı	pırzen	17a-8
qarı	şehbere	43b-2
qarın	dere	30a-11
qarın	işkem	8b-15
qarın	işkembe	8b-15
qarın	şikem	43b-10
qarınca	mūr	60a-5
qariş	sine	40a-9
qariş	vejāh	63b-6
qariş virmek	nefrin	61b-1
qarişdurmaq	āmig	7a-3
qarişmaq	āmig	7a-3
qarişmaq	āmiziş	7a-5
qarişmiş	āmize	7a-2
qarişmiş	şūrīde ²⁷⁵	44b-12
qarkāhen	būhale	19a-5
qarkalmaq	dān	30b-13
qarkı	vergān	63b-1
qarlağcı	perestū	13a-8
qarlağıc	perāstek	13b-6
qarlağıc	bālūye	11a-1
qarlağıc	ferāstük	47a-6
qarlaquc	çirre	24b-13
qarmaq	heruk	64a8
qarpuz	hindūvāne	65a-4
qart oğlan	kenk	52a-10
qart oğlan	kinek	53b-9
qart oğlan	kündvāle	55b-4
qartal	dāl	29b-11
qartal	dāle	29b-11
qartal	künger	56a-15
qartal	rend	33b-1
qartlanmış	us	9b-9
qārüre	heşbār	64a-13

²⁷⁵karışmak ve gönli bulanmaq

kāruvānsaray	hān	26a-2
qaşıd	āhenk	8a-11
qaşide	çegāme	23b-15
qasnaq	āhkem	4a-6
qaşnı	kesni	51a-7
qaşnı	engüdān	7a-13
qaşnı	sekbih	38b-9
qaşnı	siyimber	40b-9
qasuk	zehār	36a-6
qasuk kılı	bāne	11b-12
qasuk kılı	remgān	33a-14
qasuk kılı	zünbe	37a-3
qasurğa	düle	32a-9
qaşurqa	girdbād	53a-12
qaş	berū	13a-9
qaş	ebrū	3b-10
kāşki	kāc	48b-11
qaşuq	milaqa	59a-11
qat	nezd	61a-9
qat	tüy	22a-12
qat	tāq	45a-6
qat qat tū	ber tū	22b-2
qat ve qaymaq tū		22a-12
qatı	saht	38a-1
qatı ağacdur	neşk	61a-10
qatı etmek	verhemin	63b-2
qatı gavğa	halālūş	27a-13
qatı hulu	vej	63b-6
qatı qoca	gendepir	52a-15
qatı nesne	dijem	31a-11
qatı nesne	rūşen	34a-11
qatı taş	hārā	25b-12
qatı yay	çarh	23b-1
qatı yir	harnāyik	26b-9
qatı yir	şah	42b-6
qatı yir	zerāğan	35a-7
qatıq	kāme	49b-2
qatılıq	sahtı	38a-1
qatılıq	zeliqan	35b-7
qatılıq	puççitec ²⁷⁶	17b-7
qatılıq ve renc-kefā		51a-14
qatılıq ve renc	-kenā	52a4
qatır	ester	5b-8
qatıran ağacı	şerbın	42b-10
qatıtar olmaq	terencire	20a-14
qatı şağır	keriker	50b-1

²⁷⁶qatılıq dağı laţifedür ki çobanlar keçilerin anuñile oşşarlar.

katil ağacı	bendgîr	15a-7	kaynamağ	cüş	25b-4
katil ağacı	neşk	61a-11	kaynamağ	cüşîş	25b-4
katil ağacı	pādîr	10a-3	kaz	beğ	14b-9
kağı inlü	pehne	15b-7	kaz kuşu kepelek-zümnüç		37a-2
kağrân	ketrân	50a-9	kazan	kağgân	48b-4
kağun tuzluğı	zirişk	36a-8	kazan	levîd	57a-14
kav	cühüdâneküş	25b-10	kazanc	verziş	63b-4
kağ	pede	12b-4	kazancı	kağgânger	48b-4
kağ	sühte	41b-11	kazanılmış	el-fahte	6b-9
kağal	h ^w omel	29a-3	kazanılmış	el-fağde	6b-9
kaği at	ref	33a-12	kazanmağ	el-fağt	6b-9
kağim	hîş	28a-2	kazanmağ	el-kağbğ	6b-10
kağl	peymân	15b-12	kazanmağ	tüz	22a-7
kağluğ	ğamçâğ	27a-15	kağı binisi	terzude	20a-9
kağm	hîşâvend	28a-4	kağı binisi	çek	24a-8
kağm	tebâr	20a-1	kağı loğması	pejmâverd	14a-4
kağs-i kuzah	servîs	38a-4	kağılık	dâverî	29b-8
kağuk	âbdelez	3b-5	kağı	dâver	29b-7
kağuk	jey	36a-7	kağma	tirşit	21b-2
kağuk	kümîzdân	55a-11	kağma	tüş	22b-1
kağuk	sipîddâr	39b-1	kebab demüri	bâbzen	10b-15
kağuk	şâşedân	42a-9	kebab demüri	gerdenâ	50a-14
kağun	ğarbüze	26b-4	kebr	gevr	52b-9
kağun çiçeğı	ribâc	34a-2	kebüter	şulşul	45a-5
kağun oyundusu-şükle		44b-5	keçi	büz	18a-6
kağunluğ	ğarbüzezâr	26b-5	keçi boynuza	ğarnüb	26b-5
kağut	pîst	16a-6	keçici	büzbâz	18a-6
kağut	püst	18a-7	keçken	kejene	51a-1
kağa	senghâre	39a-1	keçkil	zevke	35b-7
kağa kuşu	sürhşâr	41a-7	kedğüzâ avrat	kedbânü	50a-12
kağana	ğâyegîne	26a-6	kafen şoyucu	ğürşikâf	56b-6
kağana	ğâyerîz	26a-6	kehribâ	bîcâde	16b-4
kağgu	dijem	31a-11	kehribâ	bîcâz	16b-4
kağgu	veğîş	63b-12	keklik	kebek	50a-7
kağgü	endüh	7b-9	keklik azmağ	hevşâzdeh	64b-13
kağgulu	dijem	31a-11	keklik şalınışlu-kebekğurâm		50a-7
kağgulu	enduhğîn	7b-10	keklük otu	firîzbüyâ	48a-3
kağgulu	endühnâk	7b-10	kel	dağ	30b-6
kağgusuz	dend	30b-11	kelâker	kağye	48b-6
kağgusuz	ra'nâ	33a-10	kelâve	kündepîç	55b-8
kağın	ğasrânger	27a-1	kelâve ve uca	künde	55b-6
kağın ağacı	ğüş	46b-9	keleb	kelâb	51b-6
kağın ata	ğasr	27a-1	kelebek	çirâğvâre	24b-13
kağın ata	ğusü	28a-15	kelebek	pervâne	13a-13
kağış	berâz	13b-14	kelek	sefçe	38b-6
kağış	pejaj	14a-7	keler	ağşe	6b-4
kağış	perâz	12b-15	keleve	kelâbe	51b-7
kağış	pîşrâr	17a-8	keleve	kelâve	51b-7
kağıkı ağac	ğavenk	27b-5	keltekele	kirpâsü	53a-13
kağnağ	çenkâl	24b-2	kemâne	vâğ	63a-4

kemankere	gürüme	54b-4	keşlü aş	terînvā	20a-15
kemend	hām	25b-14	keşür	zerdezemān	35a-9
kemene	kemāne	51b-15	kettān	za'ire	35b-1
kemene kozî	kepist	50a-2	kettān pāresi	let	57a-2
kemer	kemer	51b-14	kevgür	kefgür	51a-13
kemer	taḳıye	45a-7	keyik	āhū	8a-10
kemre	zibil	36a-8	keyik buzağusı	āhūbere	8a-14
kemrelik	zibilgāh	36a-8	keyik yavrısı	āhūpeççe	8a-15
kenar	kerān	50b-14	keyine	neciz	61a-3
kenar	pere	13b-7	ķible-i ğille	rāj	32b-14
kendir	genev	52b-2	ķicî	serm ²⁷⁸	38a-6
kendir	kend	52a8	ķiğ	pişek	16a-10
kendir	keneb	52a-8	ķiğ	pişkil	16a-10
kendir ağacı	bîd encîr	16b-13	ķılçık	dānir	29b-9
kendir ipi	murār	59b-9	ķılçık	dāse	29b-10
kendü	hîştēn	28a-3	ķılıc	pelarek	15a-4
kendüyi	gören kāf	48b-12	ķılıc	şimşir	43b-13
kepçe	kefce	51a-12	ķılıc eri	şimşirzen	43b-13
kepçe	kefcük	51a-12	ķılıç	tîğ	21b-12
kepek	sepūs	37b-8	ķılıç	tîje	21b-3
kepek aşı	sepūsivā	37b-8	ķımar	menk	59a-5
kerdeme	keykeç	53a-5	ķımar oğı	tîr-i ķımar	21b-9
kereyağı	müske	59b-11	ķın	niyām	62b-3
kerivet	teht	20a-3	ķına zenbili	kāşkene	49a-3
kerpüç	hîşt	27b-15	ķıncı	niyāmger	62b-3
kerpüçci	hîşt zen	27b-15	ķındıra	dās	29a-14
kerpüçci	hîşt-ger	27b-15	ķındıra	dehle	30b-15
kertekele	ande	45b-2	ķındıra	süvāre	41b-9
kertekele	keryeş	50b-1	ķındıruş	āğālîş	6a-3
kertekele	rüle	34a-12	ķırağū	odrağ	9b-8
kerubānsērā	ribāt	33b-9	ķırağū	püjter	18a-5
kervansaray	tîm	21b-13	ķırağū	püjüm	18a-5
kesek atıcı	külüh-endār	55a-3	ķırğıl	kemire	52a-2
keseken	bürrän	17b-12	ķırķ	çihil	25a-4
keser	teş	20b-7	ķırķ	çil	25a-1
keser	tîşe	21b-13	ķırķ bin	çil hezār	25a-2
keserci	tîşeker	21b-14	ķırķ bir	şad tū	45a-4
kesici	bürrende	17b-13	ķışa	kütāh	56b-5
kesmük	kefe	51a-13	ķışac	enbere	7b-6
kesmük	sācur ²⁷⁷	37b-1	ķışac	enbur	7b-6
kestene	şehbelüt	43b-2	ķışac	enbure	7b-6
keş	keşk	51a-10	ķısac demüri	sükārhenç	41a-13
keş	kūnaḥ	55b-6	ķışır	seterün	37b-15
keş	terîn	20a-15	ķışır	sitāğ	39b-9
keşiş	muğ	59b-15	ķısır avrat	esterün,	5b-6
keşiş oğı	muğpeççe	60a-1	ķısır avrat	sütürven	41a-2
keşişler	muğān	60a-1	ķismet	tüzî	22a-14
keşlü aş	keşkine	51a-9			

²⁷⁷it boynuna bağladıkları ağaç pāresi ki türkice kesmük dirler. (Halimi)

²⁷⁸ya'ni bir otdur ki āni yoğurda ve tarḥānaya koyarlar.

kısrak	māzyān	58a-10	kızlüksuz	ğazid	45b-15
kışsa	sergüdeşt	38a-10	kibri	hârpust	26a-8
kışsa hün	efsâne kūy	6a-13	kici barmaq	kāluc	49b-6
kısu	tengā-tenk	21a-13	kiciyik	hâris	26a-7
kış	dey	31a-1	kiçe	nemed	61b-4
kış	zimistan	36a-11	kiçi gemi	zevraq	36a-5
kış ayı	deymāh	31a-1	kiler	perhū	13a-14
kış ayı	tir-i māh	21b-10	kilid	kuful	48b-9
kış evi	fervār	47a-4	kilid	felc	47b-12
kıvırcık saclu	kālīde mūy	49b-5	kilid dendānesi-mednek		58a-13
kıvırcık züluf	ğaf	46a-2	kilid dişi	pere	13b-7
kıvırcuq	şikenc	43b-9	kilid peri	firāşe	48a-5
kıvırcuq şac	pişek	16a-10	kilim	zenir	35b-13
kıvırcuq şac	püşk	18a-15	kilise	deyr	31a-2
kıyamet	rustehiz	34a-8	kilise	künişt	55b-7
kıyı	zih	36b-2	kilit dişi	dendāne	30b-13
kıymamaq	dirig	31a-10	kim	kih	53b-10
kıymet	arz	4b-2	kimdür kī	-est	54a-6
kıymet	bahā	15b-8	kimindür	ez-ān-i kīst	5a-5
kıymet	erc	4a-15	kimse	kes	51a-6
kıız	duhter	31b-10	kin	kīne	54a-2
kıız	duhterine	31b-10	kīne	ğujüm	46b-4
kıız	düht	31b-9	kinlü	kīnever	54a-3
kıız	girān	53a-14	kipe	kipā	53a-6
kıız kardeş	hūher	29a-10	kipe	kīpā	54a-5
kıız kardeş oğlu	efder	6a-7	kir	külhac	55a-3
kıız kuşu	sürbānek	41a-8	kir	şūh	44b-8
kıız oğlu	nüvāde	62b-11	kir nesne	kelenc	51b-10
kıızamuq	serhıje	38b-4	kiras	ālübālū	6b-11
kıızamuq	sürhıje	41a-9	kiras	gülnār	55a-8
kıızgıl	dümüy	32b-1	kiraz	ba'li	14b-9
kıızgun	tāv	19b-9	kirec	şid	44a-3
kıızgun	teviş	21a-13	kiremüd fers	nevāste	61b-13
kıızıl	sürh	41a-6	kirevle	çügbüd	25a-12
kıızıl aru	ğalfec	46a-4	kirī	müzd	59b-10
kıızıl boya	rūyen	34b-2	kirici	müzdver	59b-10
kıızıl çiçek	ergavān	4b-12	kiriş	zih	36b-2
kıızıl mürekkeb	sincifire	40a-12	kiriş avāzı	tirnek	21b-2
kıızıl tut	hartut	26b-12	kirişme ve naz	ğanc	46a-8
kıızıl yaqut	behremān	15b-1	kirlü	şühgīn	44b-14
kıızılca	ğancār	46a-11	kirpügi urmaq	ğamze	46a-7
kıızılca	ğāze	45b-8	kise	bedre	12b-4
kıızılca	gülgüne	55a-9	kīse	halite	27a-12
kıızılca	sürhak	41a-6	kişi	kākā	49b-13
kıızılca şarmaşık-vise		64a-2	kişniç	keşniz	51a-9
kıızılciq	gernec	50b-11	kişniç	kişniz	53b-4
kıızılciq	zügal	36b-13	kitab	zeğir	35b-3
kıızılıksüz	ğarid ²⁷⁹	45b-11	kitab evveli	fihrist	48a-7
			ko	bihil	16a-15
			ko	bihişt	16a-15

²⁷⁹kıza dirler ki kıızılıksüz çıkar ere rişvet virür.

ço	betā	12a-9	çorhulu	hirāsān	65a-3
ço	bil	16a-11	çorhulu	bāpās	10a-10
ço	nih	62a-11	çorhulu	sehmnāk	39a-7
çoca	pīr	17a-9	çorhulu	tersān	20a-11
çoca	zāl	34b-5	çorhulu	tersnāk	20a-11
koç	kebş	50a-8	çorhulu nesne	sük	41a-13
çoduğ	kürre	54b-7	çorkağ bed-	dil	12b-3
çoğ	sitarçe	39b-8	çorkdı	nehārīz	62a-2
çoğu	būy	19a-3	çorku	bāk	10a-5
çoğulu	būy-nāk	19a-4	çorkunc	nūjāre	62b-13
çoğulu	būpā	19a-4	çorkutmak	zeliқан	35b-7
çoğulu çiçek	kitī ²⁸⁰	53b-14	çorlayıcı	sāhatker	37a-12
çoğulu söğüt	bīd müşk	16b-12	çorucı	deştēvān	30b-6
çoğar	gend	52a-12	çoruğ	ğure	46b-8
çoğar	gendā	52a-12	çoruğlu aş	ğūrbā	46b-11
çoğmuş	ferğand	47a-3	çovan	gendū	52a-14
çoğmuş ağızlu	bayāstū	15b-10	çovan	kündū	55b-6
çoğmuş	ğaşā	46a-2	çovan	kündüle	55b-6
çoğmuş	gende	52a-12	çovanlık	kündüc	55b-7
çoğmuş	ğuşāk	46b-5	çoyun	kūsfend	56a-12
çoğu tutmuş nesne	enbūy	7a-12	çoyun	kūspend	56a-12
çol	bāzū	11a-9	çoyun derisi	mīşīn	59b-1
çol bağı	destīne	30a-13	çoyun kığı	püşk	18a-15
çolan	gūr	55b-15	çoyun kığı	püşkül	18a-11
çolan	hargūr	26b-6	çoyunlar yatağı-ğül		46b-8
çolañ	kemer	51b-14	çoz	gevez	52b-7
çolay	pervā	112b-9	çoz	girde	53a-11
çolluğçılar	haşem	27a-1	çoz	girdekān	53a-11
çoltuğ	bağal	14b-10	çoz kabı	sifāl	40a-3
çoltuğ içi	keş	51a-7	çoz oyunu	şeşhanc	42b-13
çoltuğ içi	kiş	53b-5	çozak	çalğūze	24a-10
koñşı	hemsāye	64b-5	çozlu halvā	gevezīne	52b-7
çonuğ	mihmān	59a-13	köbük	kefk	51a-13
çonuğ	mīz	59a-13	kök	bīh	16b-14
çonuğcı	mīzbān	59a-14	kök kazıcı	bīhken	16b-14
çonuğluk	mihmānī	59a-13	köklü	pīhāver	16b-14
çopmuş	kende	52b-3	kömür	engişt	7b-8
çopuz	berbuğ	13b-13	kömür	zūğāl	36b-14
çopuzcu	berbuğzen	13b-13	kömür	zūkāl	36b-15
çor	sāhat	37a-12	köpecik	gümī	55a-12
çorğu	bīm	17b-3	köpri ve yol	pül	18b-6
çorğu	hevl	64b-13	körük	dem	30b-9
çorğu	pāskūne	11b-9	kösdek	şikāl	43b-8
çorğu	ters	20a-11	köstek	šekāl	43a-5
çorğu ve bük	hirās	65a-3	köşk	pīnū	16b-9
			köşk ve saray	kāh	48b-12
			kötürüm	efgār	6b-3
			kötürüm	evkār	8a-6
			kötürüm	zimīn	36a-12
			köy	dih	31a-15

²⁸⁰ hoş çoğulu çiçektür deniz tarafından
Başra'ya getirürler kaftan arasında çorlar.
hırgız çoğusu gitmez müşkü amber gibi
úouar.

köy	dih	31b-5	ķurbaġa	gük	46b-8
köy	rüstā	34a-13	ķurbaġa	vezeġ	63b-5
köy issi	dihdār	31a-15	ķurbaġa yosunı-çekrābe		24a-4
köylü	rüsitāyī	34a-13	ķurbaġa yosunı-çaġzābe		24a-1
köylü issi	dihdār	31b-5	ķurbaġa yosunı-çaġzvāre		24a-1
köylü,ekinci	dihkān	31a-15	ķurd	gürk	54b-6
ķubadur	ħode	29a-3	ķurd	kirm	53a-14
ķucaķ	āġüş	6a-2	ķurd bıyıġı kılı-kāsmüy		49b-1
ķuduz ķurdī	pāymüçe	10a-9	ķurd ķuş	ħusterān	29a-6
ķuġa	dül	32a-9	ķurdeşeni	peşten	14b-7
ķuġā	delv	30b-8	ķurdeşeni	püşterem	18a-14
ķuġa çıkırıkı	çāhyüz	22b-9	ķurı	ħuşk	28b-3
ķul	bende	15a-7	ķürī	ķuş	48b-10
ķul	çaker	23a-8	ķuri beksimet	kāk	48b-13
ķul	dāh	29b-3	ķuri et	ķadīd	48b-3
ķul	rehī	33b-5	ķuri et	nemeksüd	61b-6
ķul ve ķaravaş bedre		13b-14	ķuri nesne	kebz	50a-8
ķul ve ķaravaş perestār		13b-11	ķurna āħir-i	germāye	4a-7
ķulac	bāz	11a-7	ķursaķ	alefdān	45b-2
ķulaġuz tütmaķ bedraķa		12b-3	ķursaķ	sengdān	39a-2
ķulak	tenek	21a-6	ķurşun	sürb	41a-8
ķulaķ	güş	55b-10	ķurşun	üsrub	9b-1
ķulaķ çirki	şüh	44b-8	ķurt	ded	30a-2
ķulak deligi	lime	57b-3	ķurt	terf	20b-1
ķulaķ dibi	bināküş	16a-12	ķurt ķuş	dedüdām	30a-3
ķulaķ urmaķ	nüyüşe	63a-3	ķurtlu aş	terfbā	20b-1
ķulavuz	rāhber	32b-9	ķurtlu aş	terfvā	20b-1
ķulavuz	rehber	33b-6	ķurtlu aş	tervbā	20b-1
ķule	semend	38b-14	ķurtlu mişe	cilān	25a-5
kullāb	çengāl	24b-2	ķurtulmuş	reste	33a-7
ķullar	levend	57a-15	ķuru budaķ	ħuşkmāze	28b-3
ķulluķ	bendegī	15a-8	ķuru budaķ	ħuşnüd	28b-3
ķum	rīġ	33b-15	ķuru budaķ	māze	58a-9
ķum tebesi	ħāme	25b-15	ķuru etmek	ħuşkemāl	28b-2
ķuma	vesnī	63b-7	ķuru üzüm	mevīz	59a-6
ķuma	visni	63b-15	ķuruluķ	ħuşķī	28b-3
ķumaş	āħir bāb	4a-7	ķurum	ħam	27a-15
ķumaş	kālā	49a-14	ķurumış boķ	ġüşāy	46b-7
ķumaş ķabı	kāledān	49b-8	ķurumış diken	ħancek	27b-1
ķumdan depecük	tüde	22a-12	ķurumış gevde-çinik		25a-2
ķumlu yir	zerāġank	35a-7	ķurumuş çapaķ-kīġ		53b-12
ķumrı	verşen	63b-2	ķuşķun	kāsū	49b-10
ķunbara	ħunbara	28b-8	ķuşķun	pārdüm	10a-15
ķundaķ	şāvnī	42a-7	ķuşmaķ	hirāş	65a-4
ķunduz	sekāb	38b-8	ķuş	murġ	59b-8
ķunduz taşadı	herjendek	64a-8	ķuş	seħaş	37b-15
ķur'an	nübī	62b-4	ķuş	zured	36b-12
ķurbaġa	bek	14b-15	ķuş āvāzı	nevā	61b-7
ķurbaġa	bezaġ	14a-6	ķuş boķı	penħal	15a-5
ķurbaġa	çaġz	24a-1	ķuş boķı	pethal	12a-9

kuş boķı	tirhāk	21b-1
kuş ibiği	hūçe	29a-9
kuş kırsağı	jāgar	34b-4
kuş kırsağı	kūjār	54b-8
kuş yimi	çine	25a-6
kuşak	kemer	51b-14
kuşak	miyānbend	59b-4
kuşburnı	şend	43a-9
kuşburnı	tek	20b-14
kuşburnı	tük	22a-5
kuşlar çavķı	çeđāle	23b-14
kuşlar minķāru-tebgüz		19b-12
kuşlar uçması	pervāz	13b-15
kuşlar yuvası	kabuk	49a-5
kuşluk	çāşt	23a7
kuşluk vaķti	çāştkāh	23a-7
kuvvet	fer	47a-1
kuvvet	nīrū	62a-12
kuvvet	nīv	62b-2
kuvvet	tīv	21b-10
kuvvet	zūr	37a-4
kuvvetlü	bürūmend	18a-1
kuvvetlü	nīrūmend	62a-12
kuvvetlü	zürger	37a-5
kuvvetlü	zürmend	37a-4
kuvvetlü aşlan şerze ²⁸¹		42b-9
kuvvetlü başarıcıtuşmāl		22b-1
kūye yolu	jīvār	36b-9
kūyegū	gāh	49a-10
kuyegū otı	āvīsen	8a-6
kuyı	çeh	24b-8
kuyı arıdacaķ	çāhvīz	22b-10
kuyrığı kesük eşek	külte	55a-4
kuyrıuķ	düm	32a-3
kuyrıuķ	dünbe	32a-4
kuyrıuķlu	dümdār	32a-3
kuyrıuķlu yıldız-gevez-i cehr		52b-8
kuyrıu	çāh	22b-9
kuyrıumcı	zerger	35a-14
kuyrıumcular ķalıbı	telfek	21a-1
kuyrıumcular ķalıbı	teltek	21a-1
kuızıgun	kelāđ	51b-5
kuızıgun	kelmāđ	51b-5
kuızı	bere	13b-4
kuızı	bere	13b-4
kuızı ķulađı	türüşe	22a-2
kuızı yiridür	niserem	62a-5
küb	hunb	28b-8

²⁸¹ğadaba gelüb diş sırtan yırtıcı canavardır.

küçük terece	bācenk	10a-11
küçecük	küfcük	55a-2
küçecük	pestu	14a-15
küçi	befteri	14b-11
küçi	vefre	63b-12
küçük barmaķ	kābliç	49a-3
küçük kuş	tez ²⁸²	20b-3
küçüklük	hurdi	28a-15
küf	kere	50b-10
küf yani pas	kelāş	51b-6
kül	hākister	26a-9
külçe	külüçe	55a-6
külçe	tenbise	21a-12
külhan	tün	22a-9
külhancı	āteştāb	4a-1
külhancı	tünī	22a-9
külünk	mītīn	59b-1
kümelen	ehāle	61b-15
kümes	kabük	49a-4
kümüldürük	ber-bend	13b-2
künd	kürdil	55b-12
künk	mūrī	60a-7
küp	hum	28b-6
küp	humb	28b-6
küp	hunt	28b-7
küpcük	hunbara	28b-8
küpe	küşvār	55b-11
küpe	küşvāre	55b-11
küpe	verkuš	63b-4
küpecük	destī	30b-2
küpecük	zīn küme	36b-6
küpecük	zīnküpe	36b-8
küpek	tefeş	20b-11
kürek	pārū	12a-1
kürek	sencāb	39a-3
kürk	positīn	19a-10
kürk	şüb	44a-14
kürk dikici	vātger	63a6
kürk hurdası	đırāş	46a-12
kürkci	positīndüz	19a-10
küsbe	küncār	55b-1
küsegū	āteşengīz	3b-15
küsegū	āteşgād	3b-15
küsegū	tennūr āşüb	21a-9
küsegū	pingen	16a-13

²⁸²bir küçük kuştur serçe renginde amma serçeden kiçidür ve İsfihaniler dilince aña tejend dirler.

melham	melgam	59a-1	mildür yolda	sār	37a-9
melik	milat	59a-11	mīnā	mītū	59a-15
melül ve tağuk perişān		13b-12	minnet	sipās	39a-9
memleket	hān-ū mān	26a-7	minnet edici	sipāsdār	39a-11
memleket	zenc	36a-1	miskal	mūsikār	60a-10
men itmek	berkem	12b-14	mişkal	musiçe	60a-9
men' itmek	diriğ	31a-10	misvak ağacı	dirahtārāk	31a-7
menāre	hıvīd	28a-3	mişe	bīşe	17a-2
menevş	vağşek	63b-11	mişe	tīmas	21b-13
mengene	çerhişt	23b-3	mizan	tīje	21b-3
mengene ağacı-şenk		43a-11	mīzan	tīje	21b-11
meni suyu	halle	27a-11	mor renk	dīje	31b-4
menkuş harir	perniyān	13a-4	mu'temed kimesne	üstām	9b-7
mensub bevey-kābilī		49b-6	muāvin	destiyār	30a-13
mensub bevey-kāşānī		49b-15	muhal söz	pezfend	14a-2
mercimek	dānije	29b-13	muhalleb	ketestū	50a-8
mercimek	mencūr	59a-4	muħannes	kengāle	52a-7
mercimek	nersek	61a-6	muħannes	menveb	59a-3
mercimek	nisk	62a-5	muħkem	seft	38b-7
mergūl	şikene	43b-10	muħkem bağlanmış	rākşite	32b-5
merih yılduzu	behrām	15a-15	muĭni	çem	24a-13
mersin	mūrid	60a-6	munīs	demsāz	30b-10
mertebe	pāye	10a-7	murad	pūzrām	17b-10
mertek	dirahtħane	31a-7	murād	kām	49a-2
mertek	ferdār	47b-2	murād sürüci	kāmurān	49a-2
mertek	vārīh	63a-4	murdar	feje	47b-8
merzübān	kenārenk	52a-7	murdar	kūke	56b-2
mesel	efsane	6a-12	murdar	mencalāb	59a-4
meşel	cistan	25a-5	murdar	fejāken	47b-7
meşel	fesāne	6a-12	murdar	fizih	48a-5
meshare	būlkencek	19a-6	murdar kaftan	fergīş	47a-7
meskenet	fūrütenī	48a-10	murdar yiyici kuş	jekāl	35b-6
mesre	māsüre	58a-4	muşhaf	kūrrāse	54b-5
measure	cefreste	24a-4	mūşebağ kāpu	galebken	46a-5
meşe	māşā	58a-3	muştuluk	mūjde	59b-10
metā'	āħirbān	4a-7	muştuluk	nevīd	61b-10
mevc	nere	61a-7	muştuluk virici-mūjdedih		59b-11
mevc	teyyār	21a-15	muţlak yağ	rūgan	34a-14
meydan	evrisperīs	8a-6	muţrib	parbed ²⁸⁶	10a-2
meydan	isperīs	8b-6	muvāfiĭ	sāzĭār	37b-2
meydan	siperis	39a-11	muvāfiĭ	sāzvār	37b-2
meysis	neysān	62a-3	mübarek	hümāyūn	65a-9
meyl itmek	girābīden	53a-8	mübārek	ferruĭ	47a-5
mih	mismār	59a-10	mübārezet	nāverd	8a-1
miknaţis	āhenrubā	8b-1	müfsid	çilvīz	25a-1
minkār	çenk	24a-15	mühre	vālād	63a-8
miştar	ħaţkeş	27a-8	müneccim	aħter-şinas	4a-8
mişnet	kefā	51a-14	mürdümük burcağ	māş	58a-3
mikāildür	beşter	14b-2			
mikyāl	kelendere	51b-8			

²⁸⁶Hüsrev-i Pervizün muţribına dirler.

mürekkeb	düde	32a-9
mürekkeb	siyāhī	40b-4
mürekkeb	zekāb	35b-7
mürekkeb	zükāb	36b-14
müşābağ	mencir	59a-3
müşk	nāfe	60b-12
müşk tolmış	müşkekīn	59b-13
müşkil yol	şerqabiğ	42b-9
müşklü	müşkīn	59b-13
müşteri	hırīdār	27b-13
müşteri	hürmüz	65a-7
müşteri	zebun	35a-4
müşteri yıldızı	ürmüzd	9a-13
müşteri yıldızvevmüzd		8a-7
müşteri yıldızı zāveş		34b-12
müşteri yıldızibirciş		16a-2
mütavazā	gīlū	54a-4
müteğayir ādem-cāf		22b-4
mütehayyir	hāj	64a-4
mütev	mütāb	60a-8
mütevaza	kühdān	56b-7
müteveza	ābistenkāh	3b-12

N

na'lbend orağı	dehre	30b-14
na'lin	nağle	61a-5
na'ra	ğarnek	45b-14
na'ra	ğurūş	28a-11
na'ra	jeğār	35b-2
nābekār	numūne	62b-7
nāçar	nākām	60b-1
nāçār	güzir	54b-12
nafağa	hezīne	64a-10
nāgāh	hevāzī	64b-15
nāhoş	derhīm	30a-5
nāhoş	ğaşā	46a-2
nāhoş	ğuşağ	46b-5
nağs	şūm	44b-14
nağışlu yufka ħarir -behremān		15b-1
nağğāş ernenk düstürmānī		4b-4
nağğāş	niğārger	62a-8
nağş	niğār	62a-7
nāle-i nerm	azīğ	5a-13
nām -ı merd	hümām	65a-9
nāmağbū'	ğudnak	46b-2
nāmey-i cevāz	kūzar	54a-13
nāmı merd	māhān	58a-8
nām-ı merd	zībāyī	36b-4
nām-ı nağğāş	erjenk	4b-5
nām-ı şāh	keyğūsrev	53a-3

nām-ı şāh	keykāvūs	53a-2
nām-ı şāh	keytuğān	53a-3
nar	enār	7b-12
nar çiçeği	nārğū	60b-9
nar çiçeği	culnār	25a-13
nar çiçeği	ğūlnār	55a-8
nar emceklü	nāristān	60b-13
nar ħabı	nārpust	60b-9
narince	nārenk	60b-3
narlu aş	nārbā	60b-9
naşib	sehm	39a-6
naşib ve önde	behre	15b-2
naşiblü	behrever	15b-2
naşrāni	tersānī	20a-12
naşrāni	tersāter	20a-12
naz	rekec	33a-13
nazlu	nāznek	61a-1
nazük	nāzenin	60b-7
nāzük	şive	44a-9
ne	çih	25a-4
nebāt-ı şeker	āblüc	3b-11
neces	pejvīn	14a-7
necis	cājū	23a-5
necis	jāj	34b-6
necis	jāje	34b-8
necis sepedi	kelec	51b-11
neddaf	penbezen	15a-13
nedim	şūğ	44b-8
nedimlik	şūğī	44b-9
nefes	dem	30b-9
nefret itmek	eziğ	5a-12
neğab	āhven	8a-10
nerdüban	belle	14b-15
nerdüban ayağı-tele		21a-1
nerm	lekā	57a-11
nesne	çiz	25a-7
nesne issi	ğabezrū	26a-14
nesne issi	ğıdīv	27b-10
nesne ħabı	curcura	25a-9
nesnenüñ issi	ğuzāvend	28a-10
nevbetci	yezec	65b-3
nevker	her-heft	64a-8
nevruz ayı	zeverdin	36a-3
nevruzun ikinci ayı	zürdin	37a-3
neyiçün	çi-ra	24b-14
ni'met	ğanc	27b-1
ni'met	nuzul	62b-5
ni'met	nüvā	62b-15
nice	bes	14a-12
niçe	çend	24b-3

nigende	baḥye	12a-15
nigende dikici	baḥyedūz	12b-1
nīk nazar	pākbāz	11a-2
niḳāb	rūbend	34b-1
nīm	sīr	40a-14
nīm tene gönlek-şāmāk		42a-7
niñe	piyū	16b-4
nişār	beşār	14b-1
nişan	dāğ ²⁸⁷	29b-1
nişan	māc	57b-12
nişan	pūte	19a-12
nişan	ūmāc	9b-8
nişan eylemek-ḥarāş		26b-7
nişan itmek	bişkiliz	16a-9
nişandur	āmāc	6b-15
nişāne	bercās	12b-15
nişanedür	bekül	14b-12
nişter	şest	42b-11
nite	çi-küne	24b-15
nite	çün	25b-5
nitedür	çünest	25b-9
nitelik	çekūnegī	24b-15
nitesin	çegūnenī	24b-15
nitesin	çūnī	25b-6
noḥut	cühūdāneküş	25b-10
noḥutlı ḳalye	ḳalye sügdī	48b-6
nurlu	tābnāk	19a-15
nuşretlulük	pīrūzī	17a-11
nuşretlü	pīrüz	17a-11

O

o yüzden	ez-ān rūy	5a-3
oba	dūde	32a-9
oba	dūdmān	32a-10
oba	kelād	51b-4
oban ağızlığı	dehne-i likām	31a-1
ocaḳ	āteşdān	3b-14
ocaḳ	gev-i āteş	52b-10
ocaḳ	kūre	56a-15
od	āteş	3b-14
od	āzer	4a-14
od	yara	65b-1
od	zāver	34b-13
od bigi	āteşin	3b-15
od gözi	aḥker	4a-3
od ḳavı	püz	18b-14
odın	tāğ	19b-2
odun	hīme	65a-6

²⁸⁷ve daḥi şol dağdür ki ādeme vesāyir ḥayvanāta yaḳarlar.

odun	hīzum	65a-5
odun ağacı	tāğ	22a-8
odun ağacı	tūğ	22a-8
oğlaḳ	büzgāle	18a-6
oğlan	ferzend	47b-5
oğlan	kūzük	56b-2
oğlan aşı	şirḥışt	44a-12
oğul	mürcān	59b-8
oğul	pişer	16a-7
oğul	pür	19a-11
oğul balı	şekersān	43a-6
oğul oğlu	nūzāde	62b-14
oğul oğlu	pürzāde	19a-11
oğulduruḳ	nehāl	61b-15
oğuloğlu	nebire	61a-3
oğunmaḳ	ğaşşa	46a-1
oḥşamaḳ	nūvāḥt	62b-13
oḥşamaḳ	nūvāziş	62b-13
oḳ	āmāc	6b-15
oḳ	ḥadenk	26b-2
oḳ	nāvek	60b-9
oḳ	peykel	15b-11
oḳ	tīr	21b-6
oḳ gezi	sūfal	41b-6
oḳ ḳoyacaḳ	terk	20a-10
oḳ ḳoyacaḳ	ter-keş	20a-9
oḳdur	pīle	17a-12
oḳlaḳu	çūbnān	25b-2
oḳlaḳu	çūpe	25b-4
oḳlaḳu	verdāne	63b-1
oḳlaḳu	verdene	63b-2
oḳlaḳu	tīrnān	21b-9
oḳunmaduḳ ḳonuk	ḫufeyl	45a-13
ol	ān	7b-2
ol	o	9b-6
ol dem	ān-dem	7b-14
ol ḳadar	çendān	24b-4
ol ki	ān ki	7b-1
ol ki	bū ki	19a-6
ol kimse	nefc ²⁸⁸	61a-15
ol nesne	ānçe	7b-4
ol vaḳiddin beru-ez-an vaḳt-i bāz		5a-3
ol vaḳt	āngāh	7b-4
ol zaman	ān zamān	7b-2
oldur	ost	9b-6
olsun	bād	10b-2
omuz	düş	32a-10

²⁸⁸tükrügi ağızından ḫaşra çıkan kimse söz vaḳtinde.

on	dāh	29b-3
on	deh	30b-15
on bin	bīver	16b-3
on bin	deh hezār	30b-15
on bin	sīver	40b-1
on biñ	sīv	40b-1
on iki	düvāzdeh	32a-13
on tokuz	nūzdeh	62b-12
on tokuz	nüvāzdeh	62b-11
on tokuz bin	nūzdeh hezār	62b-12
ondört	çār-deh	23a-1
ondört	çehār-deh	24b-9
onlar	ānān	7b-2
onluğ	tezdeh-āşiyā	20b-6
onuñ	ez ān-ı o	5a-6
oñurğa	püştühre	18a-14
oñurqa	mührepuşt	60a-11
orağ	dās	29a-14
orağ demüri	süne	41b-3
orta kış ayı	behmen	15b-6
orta yaşlu	nīmciüvān	62b-1
orta yay ayı	murdād	59b-7
orta yaz ayı	erd-i behişt	4b-13
ortak	enbār	7b-11
ortak	berhūr	12b-13
ortak	enbāz	7b-11
ortalık	miyāne	59b-5
oruç	rūze	34a-10
oruc tutucu	rūzedār	34a-11
oşruğ	gūz	55b-15
oşuruğ	ñiz	45a-12
ot	dārū	29b-10
ot	kiyā	54a-3
ot	kiyāh	54a-3
ot	bādrū ²⁸⁹	10b-5
ot koyacak	dārūdān	29b-10
otağ	odāğ	9b-9
otağ	şebistān	42b-3
otağ	gülbe	55a-10
otlağ	çerām	23b-4
otlak	çerāmen	23b-3
otlağ	çerāmīn	23b-3
otlağ	künām	55a-14
otlağ yiri	çerāgāh	23b-4
otlağyiri	çerāgeh	23b-5
otlayıcı	çerende	23b-5
otlu yonca	gümīje	55a-11

²⁸⁹şah-ı sipergam bigi bir otdur. tabibler aña bādrüye ve bādirencüye dirler.

otluğ	kiyāzār	54a-3
ottur	runde	34a-9
ottur	sipīdgendüme	39a-15
oturacak yir	nişimen	62a-7
oturmağ	nişist	62a-7
otuz	sī	40b-6
otuz bin	sī hezār	40b-6
ova	deşt	30b-5
ovmac aşı	çenkālhwast	24b-2
ovmak	lūs	57b-4
ovmak	māliš	58a-11
oyluğ	sinc	40a-8
oynaş	mül	60a-6
oyuğ	hirāse	65a-3
oyun	bāzī	11a-8
oyuncu	bāzīger	11a-9

Ö

öç almak	ādrenk	4a-9
öd	zehre	36a-6
ödek ve virim	tāvān	19b-7
ödeyici	güzār	54b-12
ögendere	rīhiz	33b-9
ögendüre	rīhyiz	34a-3
ögiş	sitāyiş	39b-8
ögendire	berāz	13b-14
ögendire	gāvşenk	45b-9
ögendire	gūşenk	46b-11
öğmek	efdestā	6a-5
öğülmüş	sütüde	40b-14
öğüt	pend	15a-6
ökçe demüri	pes ahenk	14a-14
öksürük	hund	28b-10
öksürük	sürfe	41a-8
öküz	gāv	49a-13
öküz	nerrekāv	61a-8
öküz boynuzı	şüğ	44b-3
öküz dili	gāv-zübān	49a-14
öküz eyeri	çünāğ	25a-15
öküz gözi	gāv-çeşm	49a-14
öküz sürüsi	kevbāre	52b-5
öküz sürüsi	küyāre	56a-8
öküzler	gāvban	49a-13
ölçek	kübīn	56b-4
ölçek	nāğnāğ	61a-14
ölçek	peymāne	15b-13
ölçī	endaze	7b-11
ölü	mürde	59b-7
ölü yuyucu	mürdeşüy	59b-7
ölüm	merk	58b-1
ölüm	merk	58b-6

ömür	zeld	34b-13
öñ	pīş	17a-4
ön verici	pīşrev	17a-4
öñce	pīşvā	17a-5
öñçe akmak	pāşne	10b-8
öndeki	pīşin	17a-4
öñi	berkend	12b-12
öpmek	būse	19a-9
ördek	murğ-i ābī	59b-9
örnek	nümüne	62b-8
örs	sindān	40a-11
örti oğı	ferseb	47b-1
örti oğı	firsib	48a-1
örümcek	deyūçe	31a-2
örümcek	dīvpāy	31b-1
örümcek	ğunde	46b-6
örümcek	tenende	21a-4
örümcek	tündüv	22a-6
örümcek	verend	63b-1
örümcek āğı	fert	47a-1
örümcek ipi	tār	19b-2
örümcek perdesi el-kaşt		6b-10
örümcek perdesitenine		21a-4
öründü	serin	38a-11
öründülenmiş	güzide	54b-12
öteki gice	perendün	13a-9
ötlügen çekirge-çe zd		23b-9
ötücü	bicsik	16a-1
ötücü	bizişk	16a-5
ötürük	rīk	34a-4
öyken	sül	41a-15
öyken	şüş	44b-3
öyle	namāz-ı pīşin	61b-4
öz	āb-ı rūgan	3b-7
öz	çerbiş	23b-6
öz	çerbū	23b-6
öz	lūk	57b-7
öz kişi	çerb dest	23b-7
özdek	hāşensār	27a-6
özdek	haşitār	27a-6
özdek	tābāl	19b-1
özdek	tākçe	19b-10
özdeñ	nūpe	62b-11
özlü	çerb	23b-6
özr	pūziş	19a-11

P

paça	pāyize	10a-9
pādişah	hüzāyigān	28a-10
pādişah	keyā	52b-15

pādişah	kīv	54a-4
pādişah	merzbān	58b-2
pādişah	şāh	41b-15
pādişah	şehinşāh	43b-1
pādişah	şehriyār	43b-1
pādişah	adıdür dārā	29b-6
pādişahlar	bāstan	10b-1
pādişahlık	pādişahī	10b-14
pāk	vīje	63b-15
pak olmuş nesne	pālūde	11a-3
pāk olmuş	zūdūde	36b-11
paķanaķ	zengule	35b-9
palan	pālan	11b-6
pālān	semer	38b-11
palan atı	māhçī	58a-9
pamuk	penbe	15a-12
pamuķ	pāğunde	9b-15
pamuķ kodesi	ğūze	46b-7
pamuķ koyacaķ	penbedān	15a-12
pamuķ şatıcı	penbefurūş	15a-12
pamuķlu	felhūz	47b-12
pāre	laht	57a-4
pāre	perkāle	13a-12
pāre pāre	laht lāht	57a-5
pāre pāre	let let	57a-2
pars	yüz	65b-10
pars āvāzı	regand	33a-11
pas	jengār	35b-11
pas	zengule	35b-9
pas açıcı	efrüzger	6b-2
pas açmak	efrüz	6b-1
pas tutmuş	geregirifte	50b-9
pāsbān	çubekzen	25b-3
pasubāne	pās	10a-5
payam	bādām	10b-12
payraķdur	püjgand	18a-2
peçe	havlilāb	27b-7
peçe	pāce	10a-9
peçe	pāyiçe	10a-9
pehlevan	tehem	21a-14
pehlevān	yel	65b-5
pehlüvan	genedvār	52b-2
pençe	bābūne	11b-2
pençe tutucu	pençeğir	15a-10
perākende	tenvend	21a-8
perākende	tert-ü mert	20a-7
perde tutucu	perdedār	13b-9
perhizkār	āzır	5a-10
peri	ehremen	8a-13
peri	ehrimen	8a-13

perişan	birîş	16a-2
perişan	kişufte	53b-2
perpehen tohmîhurka		28a-13
pervâne	ferâş	47a-15
pervaz urucı	bâlzen	10a-14
peşimânlık	âjend	5a-1
peteve	patâve	11b-15
peygamber	vaḥşür	63a-13
peygamber	haşür	27a-8
peyik	ḥişték	27b-15
peyik	ḥiştér	28a-1
peyk	isküdâr	8b-13
peyk	nevend	61b-9
peynir	penyîr	15a-14
pezeri ibrahim âzer		5a-14
pezevenk	dellâle	30b-8
pînar	pâyâb	9b-11
pırlankıç	bâdpere	10b-9
pırlankıç	bâdfere	10b-9
pine	laḥt	57a-5
pîrâste	lekâ	57a-11
pirlağcı	gerdânây	50b-11
pirlağcu	küjâr	54b-8
pirlağçı	fırfır	48a-3
pirperüm	kernâ	50b-7
piyale	câm	22b-11
porsuk	şığâre	43b-6
porsuk	üşgür	9b-4
porşuk	şegâre	43a-2
pos	şilm	43b-12
posti yufka	lekâ	57a-11
pul	peşiz	14b-2
pullu balık	şim	44a-4
puluç	süst endâm	41a-10
pusu	kemin	52a-1
put	feğ	47b-9
put	pâlüş	11b-8
puta tapıcı	putperest	17b-6
putperestler	şemen	43a-8
püşteyir	reş-püste	33a-9
püt	veten	63a-12

R

ra'd	tündür	22a-6
ra'd	tündür	22a-5
ra'ıyyet	zîr-dest	36b-6
ra'nâ	lük	57b-5
ra'nâlık	bek ü lek	57a-9
ra'nâlık	pek	14b-12
rahmet	uncüg	9b-10

rahmet	urman	9b-10
rahmet	ünfuc	9b-10
rahm-i mâzer	zihdân	36b-2
rahm-i mâzer	zihî	36b-2
rakkas	pây-i küb	12a-6
raşad	baj	10a-4
râst	endâm	7a-8
râst nesne	sitiğ ²⁹⁰	39b-4
râst nesne	sitiḥ	39b-3
rast olmuş iş	püşgude ²⁹¹	18a-9
rastuk	râsüht	32b-10
rastuk	vesme	63b-7
râyegân	müft	60a-3
razıyane	bâdiyâne	10b-10
rebâb	şâşek	42a-5
rebâb	şüşek	44b-12
recm itmek	senkisâr	38b-15
reçel	putküb	17b-5
reçel	rîçâr	34a-3
reçel	tebküb	19b-10
renc	âdrenk	4a-9
renc	kelisâ	51b-6
renc	tâb	19a-14
renk	güne	56a-1
renk	hevâk	64b-14
renk	nigâr	62a-8
renk	yün	65b-12
renkarenk	günâgün	56a-1
resm	âyîn	8b-3
resm	sân	37a-14
revakḥane	ḥirî	28a-5
revnağ-ı ḥâl	neva	61b-7
reyhan	siperum	39a-11
reyhân	siperğam	39b-1
reyhân	şâhsiperum	42a-9
rızq	rüz	34a-10
rızq	rüzî	34a-10
rişvet	yâre	65a-14
rîvâs	cigerî	25a-1
rize rize	tîre	21b-9
rûmî zilü	naḥ	61a-4
rusbi	bağa	14b-10
rusbi	ğaj	45b-15
rusbî	kengâle	52a-7
rusbi avrat	câf câf	22b-3
rüşen	terâb	20a-7
rüzigâr	kadiver	50a-11
rüzikâr	kevyiz	52b-11

²⁹⁰rast nesne direk bigi ve âdem boyı bigi.²⁹¹ve düzelmiş ve tamam ve tartılmış.

rüstem atası	zāl	34b-5
rüstem atı	rahş	33a-2
rüsva	şeydā	43b-3
rüşvet	bāre	11a-4

S

saat	pājire	11b-7
şab	deste	30b-3
şabā yili	bād-1 berīn	10b-3
sabaḥ	namāz-ı subḥ	61b-6
sabaḥ	namaz-ı bāmūdād	61b-6
şabaḥ	bām	12a-5
şabaḥ	bāmdād	12a-4
şabah içilen	ğārcī süci	45b-6
şabaḥ şarabı	ğāric:	45b-6
şaban	itmīd	8b-5
şaban demüri	süpār	40b-10
şābān demüri	sepār	37b-7
şaban demüri	gāv-āhen	49b-11
şaban okı	hīş	65a-5
şabırlu	şikībā	43b-6
şabırluluk	şikībāyī	43b-7
sabr	elvā	6b-12
şabr	şikīb	43b-7
şabr it	bāş	11a-6
şabun	şābūn	45a-2
şabuncı	şābūnger	45a-2
şabursuz	nāşikībā	61a-2
şac	mūy	60a-7
sac ağacı	kāc	48b-11
şac bağı	gīsūbend	54a-6
şac bölüğü	gīsū	54a-6
sacaḥ	pervāz	13a-10
şacayaḥ	dīkdān	31b-7
şacayaḥ	dīkpāye	31b-7
şacaḥ	pürze	17b-15
şacaḥ	rīşe	33b-15
saçı olmayan	çekād	24a-4
saçıcı	fişān	48a-6
şaçmaḥ	tenc	21a-5
şadıç	tevbēl	21a-14
şaf	reste	33a-6
şaf	zede	35a-6
şāfi	nāb	60a-12
şāfi	vīj	63b-15
şafırlık yiyesi	nehārī	62a-1
sağ	tendürüst	21a-11
şagduc	hemdüş	64b-9
şagılmış	düşide	32a-12
şağın	düş	32a-12

şağın	düşā	32a-11
şağır	ker	50b-1
şağış	şumār	44b-7
şağış	sān	37a-14
şağışdur	bīnend	16b-3
şağmaḥ	lüg	57b-7
şağraḥ	sāgar	37b-5
şağrı	kefel	51a-15
şahra hıyarı	bijend	16a-5
şahtıyan	tīmāç	21b-5
şahtıyān	kūzkāne	56b-2
şaḳā	ābkeş	3b-13
şaḳal	rīş	33b-15
sakalsız	kimse tigil	21b-4
şaḳat şaticı	pīrzey	17a-12
şaḳat	hırāş	27b-10
şaḳat nesne	āḥāl	4a-4
şaḳıf	āsumāne	5b-6
şaḳınıcı	perhīzkār	13b-10
şaḳınmaḥ	perhīz	13b-10
şaḳız	kündrū	55b-3
şaḳlamak	pās	10a-5
şaḳlayıcı	niğāhdār	62a-9
şaḳsı	sifāl	40a-3
şaḳsı	süfāl	41a-11
saksı	tefūrī	20b-12
şaḳsığan	akke	45b-1
şaḳsığan	keçele	50a-10
şaḳsığān	kelāje	51b-7
şaḳsığān	kelāçe	51b-7
şaḳurḳa	nārd	60b-8
şaḳurḳa	pārd	11a-6
şalgım	kūrāb	56a-11
şalıncaḥ	çemlül	24a-13
şalıncaḥ	nermüre	61a-6
şalımıcı	çemān	24a-13
şālımıcı	keş	51a-8
şalınmaḥ	gürāz	54a-14
şalınmaḥ	hırām	27b-11
şalınmaḥ	lonce	57b-5
salih kimse	pāsāmān	11b-13
şalkım	huşe	29a-12
şalkım küpe	calāb	24a-10
şalma	yele	65b-5
salma aşı	buğrā	19a-2
salma aşı	buğrāk	19a-2
şalma şıgır	küvāre	55b-14
şalma şıgır	yüz	65b-10
salyār	kālyār	49b-12
sam yili	bād-ı zehr	10b-7

şaman	kāh	49a-8	şaru at	yikrān	65b-9
şaman	keh	52b-12	şaru dane	desmer	30b-4
şaman boğunu	kāhbend	49a-9	şaru gökcek kuş-tüz		22a-3
şaman boğunu	zānūgāh	34b-14	şaru gül	gāv-çeşm	49a-14
şamanlık	kāhdān	49a-9	şaru ot	zerīr	35a-10
şamanlık	kehdān	52b-12	şaru şu	zerd-āb	35a-8
san	āncāende	7b-5	şaruca ağac	şürtāh	44b-10
san	enkār	7b-5	şatılık yiyecek	horbār	29a-3
şan'at	pīşe	17a-2	savacağ tahtası-derzāde		30a-7
şancağ başı	müncūk	60a-4	şavaş	kārzār	48b-15
şandal	celand	24b-3	şavrun	sāvriñ	37b-4
şandal	çendel	24b-3	şavzi	sebzi	37b-10
şanduk	tenebkū	21a-6	sāye-bān	kāze	49a-12
şandukça	dürc	31b-12	şaykal idici	efrüzende	6b-2
sañsar	dele	30b-9	şayru	bimār	16b-11
şanu	pindār	16a-14	şayru	haste	26b-14
şanu	sigal	40a-5	şayrucağı	bimār-ı jun	16b-11
şapan	belham	15a-3	şayruluk	bimārī	16b-12
şapan	felāhan	47b-11	şayrurağ	bimār-terin	16b-11
şapan	kalābeseng	48b-6	saz	hunyā	28b-7
şapan	kalāpesenk	48b-1	saz çalıcı	hunyāger	28b-6
şapan	kelābesnek	51b-9	saz ve çuval	gönc	46b-6
şapanağacı	çüp-i siyār	25b-3	saz ve mağam	nevā	61b-8
saray	dār	29b-7	sebūke altun	şūşe	44b-14
saray	eyvan	8b-2	seccāde	şelliğ	43a-7
saray kemeri	ham	27a-15	seccāde	teşliğ	20b-9
şarb	tünd	22a-6	seğirden	püşmāre	18a-13
sarhoş	mest	58b-10	sekağ	ğabğab	45b-10
sarhoş	sermest	38b-1	sekiz	heşt	64a-13
sarhoşluk	mestī	58b-10	sekiz bin	heşthezār	64a-14
şarimsağ	sir	40a-15	sekizinci	heştmin	64a-13
şarimsağ dögeci	sirküb	40a-15	sekizyüz	heştşad	64a-14
şarimsağlu	sirin	40b-1	seksen	heştād	64a-14
şarkuğ sac	ferhāk	47b-7	seksen biñ	heştād-hezār	64a-15
şarma	mekib	58b-14	sel kazduğıyirābgend	3b-10	
şarmaşık	leblāb	57a-1	sel kazduğıyirferkend	47a-3	
şarmaşık	pence	15a-11	sel kazduğı yir-küre	56a-9	
şarmaşık	pīçe	17a-2	selledür	pervend ²⁹²	13a-10
şarmaşık	sirind	40a-1	selmīn	neverd	61b-9
şarmaşık bigi ot-fergand		47a-3	selmīn	nūred	62b-12
şarmaşık tolaşmağ-nehciz		61b-15	seme	sersām	38a-10
şarmaşıklık	sūmsād	41b-12	semender	semendür	38b-13
şarp yol	pej	14a-2	semer	kūdbān	56a-10
şaru	zerd	35a-7	semüz	dāl	29b-12
şaru	zured	36b-12	semüz	ferbih	47b-6
şaru ağac	sübrük	40b-11	semüz er	lūre	57b-10
şaru ağac	zerde-çup	35a-9	semüz er	lünbe	57b-6
şaru ağac	zerir	35a-10	sen	tū	22a-12
şaru ağaç	Siperek	39a-12			
şaru at	semend	38b-14			

²⁹²selledür ki bezzāzlar çumaşı anda çorlar.

seniñdür	an-ı tust	7b-3	sık bez	hengüft	64b-11
sensüz	bî-tû	17b-1	sık nesne	süft	41a-12
senüñ	ez-ân-ı tû	5a-6	şıkılmağ	tenç	21a-9
senüñdür	ez-ân-i tust	5a-5	şınamağ	vend	63b-12
senüñile	bâ-tû	10a-13	şınayış	azmâyiş	5a-11
senüñile	be-tû	12a-10	şındu	dükârd	32a-15
seped	sâvîn	37b-3	şındu	kâz	50a-1
sera perde	çetur	23a-11	şınmış desti	münde	60a-4
serâsime	kâlîve ²⁹³	49b-2	sınuğ	şikeste	43b-9
serçe	câvcâv	22b-4	sır	râz	32b-11
serçe	çâçenk	23a-6	şıra	rest	33a-6
serçe	çekik	24a-7	şıramâne	mejîde	58b-9
serçe	küncişik	55b-2	şırça	âbgîne	3b-9
serçe	püncişik	18b-11	şırça barmağ	külüc	55a-5
serçe kuşu	çeres	23b-8	şırçadan ev	besağ	14a-13
serçedür	dâlpere	29b-12	sırdaş	râzvâş	32b-12
sergile otu	hâmuşe	26a-1	sırık	terkez	22a-3
sergüdeşt	servâz	38a-14	sırım	hulb	28b-5
serhad	herc	64a-7	sırım	yarandağ	65b-2
serhad	merz	58a-15	şırım	düvâl	32a-9
serkeş at	çemş	24a-12	şırım	sîrim	40b-6
serkeşte	kâtüre	49a-11	sırtlan	geftâr	51b-3
serkeşte	kîç	53b-11	sırtmac	merürtâb	58b-8
serkeşte	sîb-ü sîb	40b-8	şıtlık	hünbek	28b-11
serkeşte	şîb	44a-1	sıtma	teb	19b-13
serkeştelik	kâbüre	49a-11	şıvayıcı	endühger	7b-14
serv	ar ar	45a-15	sızındu	zihâb	36b-1
serv	kenefş	52b-3	sibek	bâzih	11b-12
servi ağacı	üjdüf	9a-13	sibsi	nîşe	62b-2
servi ağacı	üzdef	9a-13	sibsi düdük	şîn	44a-8
sevgü	mihr	59a-11	sidük	şâşe	42a-8
sevici	mihrubân	59a-12	sidük ve boğ	gümîz	55a-11
seyis	peşic	16a-11	sifre	tir tir	21b-1
şıbkun	zürpîn	37a-5	siğil	âjuğ	4b-15
şıçân	şişele	44a-11	sigil	bâlû	11a-1
sığın	gevdene	52b-10	sigil	bâlû	11b-3
şığın geyigi	kevzen	52b-6	sigil	pâlû	11a-1
sığınacak yir	cây-i penâh	22b-7	siğil	jâlû	34b-15
şığınacak yir	kehf	52b-14	sihir	rîv	33b-15
şığınacak yir	penâhkâh	15a-11	sihir	efsun	6a-12
şığıncağ	penâh	15a-11	sihr idici	efsünger	6a-12
sığır boynuzu	süğ	41a-11	sihr ve hîle	nîzek	62a-12
şığır bölüğü	nehr	62a-1	sikek	bünise	19a-13
şığır güdüci	güvârebân	55b-14	sil	hîn	65a-5
şığırucuğ	bâştürük	11b-4	sil şuyı	seylâb	39a-7
şığırucuğ	sâr	37a-9	silah	güş	46b-9
şığırtmac	nehrevân	62a-1	silah düzmek	hic	65a-3
sığza	şüje	44b-13	silindür	rüdâve	34a-14
			sille	kâc	48b-11
			simurğ	sîrnek	40b-3

²⁹³ nesne bilmez bön.

sini	taşet	45a-9	şu arķı	çūğ	25b-9
sini ve leğen	teşet	20b-8	şu bendi	pejağ	14a-6
siñir ve iz	pey	15b-14	şu bendi	pejğāb	14a-6
sindirilmiş gümüş-şüşe		44b-14	şu bendi	vezağ	63b-5
sipahi	nüvā	62b-15	şu bendi	vezğāb	63b-5
sirāmāne	sirnāy	40a-1	su çeşmesi	jey	36a-6
sirindu	zühāb	37a-7	su dibi	pāyāb	9b-12
sirke	rişk	33b-11	şu ejderhası	neheng	62a-2
sitre ağacı	künār	55a-14	şu evi	ābhāne	3b-8
sivri siñek	peşşe	14b-5	şu evi	serdāb	38a-7
siz	şümā	44b-7	şu evi	serd-ābe	38a-7
sofra	h ^w ānçe	29a-12	şu geçmiş yir	ferğar	47a-4
şofra	hun-dest	29a-1	şu iti	sekl-ābī	38b-9
şohbet	bezm	14a-5	şu şıgırı	cāmūs	22b-13
şohbete gitmek	kūrī	56a-10	şu şıgırı	gāvmiş	49b-10
soğak	kūbçe	56a-11	şu şızındusu	terāb	20a-7
soğak	kūçe	56b-4	şu yolu	ferğar	47a-4
soğak ucı	berzen	13a-8	suci kadehi	piyāle	16b-9
soğman	harkeş	26b-10	şuçımağ	çeğ	23a-12
sol	çeb	23a-10	şuda bir kuş	kebūder	50a-4
solak	çepe	23a-10	şuda yüzmek	sināb	40a-10
şolmuş	nağs	61a-4	şuda yüzmek	şenār	43a-10
şolmuş	nijend	62a-4	şuda yüzmek	şinah	43b-14
şolmuş	pejmürde	14a-5	şulğ	āşī	5b-13
son güz ayı	āzenc-i çivāk	4a-14	şulımağ	demā	30b-9
şon ve art	pes	14a-14	sulu	ābidār	3b-12
şon yaz ayı	hurdād	28a-14	şulu	hev	64b-15
şonraķi	pesin	14a-14	suluğ	lagām	57a-12
şovuğırağ	serdter	38a-15	şuluğ	bürke	17b-15
şovuğ	serd	38a-15	şūluğ	ābdelez	3b-5
şovuğ	sermā	38b-1	sumak	tetri	21b-14
şovuğ	şūhām	44b-1	sumak	tutum	21b-14
şovuğ yıl	ferāğ	47a-5	şuret	peyker	15b-10
sovuğ yir	serdsir	38a-9	şūret	dīs	31b-2
şovuğ zahmeti	şicām	43b-6	şūret	feş	47b-9
sovuğlıcağ	hunuk	28b-11	şuret virmek	hunbek	28b-11
soya	tije	21b-3	şūrız	ābrız	3b-6
söğüt	bīd	16b-12	şurnā	kerrenāy	50b-5
söğmek	dijhīm	31a-12	şuşak	gāfnec	46a-3
söğmek	düşnām	32a-1	şuşalık	hevşāzdeh	64b-13
söğüci	düşnāmdih	32a-2	susam	künced	55a-15
söyleyici	gūya	55b-13	şuşuz	teşne	20b-9
söz	gū	55a-2	şuşuzluğ	teşneki	20b-9
söz	gūft	55a-2	şuya talmak	gūta	46b-11
söz	gūftār	55a-2	süci	bekmāz	14b-11
söz	sehun	38a-2	süci	mūdām	59b-7
söz düzüci	sehunsāz	38a-2	süci	mül	60a-3
söz ve hikāyet	servā	38a-2	süci	sürhāb	41a-6
su	āb	3b-4	süci	sīgi	40b-8
şu	āv	8a-7	süci kabağı	çemāne	24a-14

süci kabağı	meydān	59a-9
süci renginde	atkümeýt	55a-13
süci şurahişi	şāyigāne	42a-6
süd	şir	44a-6
südük	cāmīn	22b-13
sügli	pelsek	15a-1
sügü demüri	süne	41b-3
sügmek	tefü	20b-12
sühre	şākār	42a-10
sülpük	pelmürde	15a-2
sülük	mālīz	58a-11
sülük	mekil	58b-15
sülük	zelü	35b-8
sülük	zülü	37a-1
sülük	zümcek	37a-1
sülüken	siriḥ	39b-15
sülün kuşu	tezrū	20a-4
sümağ	tetrī	20a-2
sümağ	tetüm	20a-2
sümük	ḥille	28a-1
sümük	ḥım	28a-1
sümük	ḥīm	28a-4
sünnet itmek	ḥatene	26a-15
süñü	nīze	62a-12
süñük	üstehān	9a-14
süñülü	nījedār	62a-12
süpürge otı	naḥc	61a-4
süpürke	cārū	23a-4
süpürke	cārüb	23a-4
süpürücü	cārübzen	23a-4
şuraḥi şarap	ḥāme	25b-14
sürçdi	şükūḥīd	44b-5
sürçek eşek	sikerfend	40a-6
sürçmek	şükūḥ	44b-5
sürgü	beren	13b-1
sürḥün	kebūde	50a-4
sürḥün	nāj	60b-14
süri	gele	51b-11
süri	sīle	40b-4
sürī	reme	33a-13
sürme kilid	rizqīn	33b-10
sürme kilid	rīznān	33b-13
sürmek	rābiḥ	32b-12
sürünmek	ḡıyşer	46b-1
süsen	peyleküş	15b-10
süzgü	bālüne	11b-3
süzgü	bālvāne	11b-3
süzme yoğurt	dūga	32a-8
süzme yoğurt	dügü	32a-8

Ş

şab	jeme	35b-8
şad	ḥurrem	28a-14
şād ḥurrem	keş	51a-8
şadılık	permān	13a-15
şādılık	bāḥ	11b-11
şah	hān	26a-2
şah adı	ḥusrev	28b-1
şah adıdur	cem	24a-12
şahin minḳari	çengül	24b-1
şahne	gizir	53b-1
şahne	sālār	37a-11
şāhnişin	kāşān	49b-14
şākirdāne	mīgār	59a-14
şākirdāne	mīlāve	59b-3
şalvar	raḡnīn	33a-10
şalvar	rānīn	32b-11
şam‘dan	leken	57a-10
şarab baḳıyesidüstekāni		32a-6
şarab ḳabıdür	ḥuşük ²⁹⁴	28b-1
şaş	amās	7a-1
şaşı	kāj	48b-12
şaşı	kilik	53b-5
şaşı	lūç	57b-6
şāşı	kelik	51b-6
şāşı	kelikī	51b-6
şatır kişi	merzencüş	58b-4
şatranc	şetrenk	42b-4
şatranc ruḥi	ruḥ	34a-6
şavḳ	ruḥş	34a-6
şāzi günü	reş	33a-8
şāzilik	gürüz	54a-14
şefā‘at	ḥūmeş	29a-7
şefi‘	verfān	63b-4
şefḳat	aṭf	45a-15
şeftalü	şefternek	43a-3
şeftalü	tālānek	19b-9
şehadet barmaḳḥüzāy hān		28a-10
şehir	kīlān	54a-2
şehir	şām	42a-2
şehir ḳapısı	dervāze	30a-6
şehir ḳapısı	deryūze	30a-6
şehir	kefe	51a-14
şehir	ḳırım	48b-8
şehri bezemek	āzīn	4a-14
şehvet	āb-ı poşt	3b-13

²⁹⁴şarab ḳabıdür ki gümüşden ya şaḳsıdan ya tucdan aşlan ya öküz şuretinde düzülmüş ola.

şek günleri	perķandān	14a-1
şeker ya bal	pānyid	11b-5
şerbet	mevīzāb	59a-7
şerbetçi fūkā‘ī	ferkān	47a-9
şerbetçi selesi	singūr	40a-11
şerefe	şeref	42b-6
şerit	ruje	34a-7
şermsar ödlü	feğvāre	47b-10
şeşe	şūz	44b-9
şın hıyar	bādrenk	10a-10
şıra	şīre	44a-9
şī‘r	çāme	22b-13
şī‘r	servād	38a-14
şī‘run kafiyesi	besāvend	14a-13
şikayet	kile	53b-9
şikāyet	müst	59b-11
şikenc ber şikenc-māz		57b-14
şikence	peş	14b-7
şikence	terb	20a-8
şileķa	keç	50a-10
şileķa	legend	57a-12
şimdi	eknūn	6b-7
şimdi	nūn	62b-10
şimşad	merzencūş	58b-4
şimşād	şimār	43b-12
şinik	gevīz	52b-9
şirden	hezārḥāne	64a-11
şirden	lipā	57b-2
şīr-i mert	pehlū	15b-8
şirin maḥbūb	şenk	43a-11
şirin sözlü kimsekeyāḥān		53a-4
şirliġūn	şīr-i ruġan	44a-7
şiş	sīḥ	40a-2
şişek	şāk	42a-13
şivān	şīven	44a-7
şive	nāz	60b-7
şiyāz	zūnūc	37a-7
şom ve naḥs	vārūn	63a-6
şöyleki	çünanki	25a-15
şu‘le	fūrūġ	48a-11
şu‘le	pertev	13a-13
şu‘le	tāb	19a-13
şuġl ve kār	ķayāvār	48b-7
şumluķ	şūmī	44b-14
şükür	sipās	39a-9
şüyleki dirsın	bāle	10a-12

T

tac	berter	12b-13
tac	efser	6a-6

tāc-ı muraşsa ²⁹⁵	dihim	31b-5
tac-ı muraşsa ⁴	kerzen	50b-3
taḥıl	daḥl	30a-2
taḥıl	ġalle	46a-7
taḥıl biti	süsen	41b-6
taḥıl biti	şüpşe	44a-13
taḥıl çekirgesi	tezed	20b-6
tahmekan	perpehen	13b-6
taḥt	ġāh	49a-10
taḥt	serir	38a-12
taht ve taç	avrenk	8a-3
taķye	külāh	55a-5
tama ⁴	ancaḥt	7b-11
tanrı	dādār	29a-14
tanrı	īzid	9a-8
tañrı	āferīd-ġār	6a-10
tanrı	ḥuzā	28a-9
tañrı	ḥuzāy	28a-9
tañrı	perverdkār	13b-8
tārāc	şen	43a-13
tarḥana	terḥāne	20a-14
tarḥana	terḥīne	20a-14
tarḥana	terīne	20a-14
tarḥun	arnebīz	4b-9
tar-ı mar	tündüḥted	22a-7
taşım	enderez	7b-9
taşma	pürrāz	17b-13
taşlıķ	senglāḥ	39a-1
tatar	moġol	60a-2
tava	tābe	19a-15
tavuk	kerk	50b-10
tavuķ	mākiyān	57b-15
tażarru ⁴	niyāz	62b-2
taze	sīrāb	40b-9
taze ayran	tereduġ	20a-13
taze budak	sitāk	39b-5
taze budak	şitāk	39b-5
taze çemen	ferzed	47b-4
taze ḥalva	māzyāne	58a-11
taze irtmek	işḥūn	9a-1
te‘ḥīr eylemek	fürġül	48a-9
tebsi	tefşī	20b-12
tebşeli oyuni	püjūlbāz	18a-3
tecribe	ārvend	4b-3
tefrīķ	tūzī	22a-14
tefsir-i pāzend	zend	35b-15
tefsir-i zend	vestā	63b-8

²⁹⁵ tac-ı muraşsa⁴Fürsün beġleriçün taḥta otururlar altun zincirle başları üzerine aşarlar ve kāh kāh başlarına ururlar.

tegelti	nemedzīn	61b-4	tiz	zūd	37a-6
tek	ṭāḳ	45a-6	tīz	cüst	25a-11
teke	küşünübüz	55a-1	tīz	hān	64a-5
tekne	nāvek	60b-9	tīz fehm	güşsirāy	55b-10
tekne	zenbur	35b-12	tīz fehm	nevende	61b-9
tel	med	58a-14	tīz fehm	sirāy	39b-14
tel çekici	medkeş	58a-14	tizrek	zūd-ter	37a-6
ten qabarcuğı	āvile	8a-7	tohum hıyarı	gāveş	45b-10
tenbel	lenter	57a-14	toqa	kemersāz	51b-15
tenbelid	ḥunūd	28b-12	toqlu	şir mest	44a-5
tendeki qabarcuq	ābile	3b-8	toqlmak	küzine	54b-10
tendürüst	tenümend	21a-7	toqlmaq	küdyān	56b-1
tennür çengeli	ğarnec	45b-14	toqlmaq	küdīn	54a-11
tennur qapağı	nühünben	63a-1	toqlmaq	küdīne	54a-11
teñri	bārī	11a-12	toqlmaq	kürtek	54b-5
teñri	yezdān	65b-3	tolqa ışığı	terk	20a-10
teñri	yezğand	65b-3	top züluf	kākül	49b-3
teñri adı	girdigār	53a-7	torteker	külüte	55a-5
tepmek	lec	57a-3	toy	şivād	44a-8
ter ü taze	şazāb	41b-13	toz	gerd	50b-13
terazü	mizān	59b-4	toz	ğubār	46b-1
terazü kefesi	pelle	14b-15	toz renkli	gerdrenk	50b-14
terazü kefesi	pülle	18b-3	töre	dirre	31a-9
terazü kefesi	şahin	42a-4	tuc	rüy	34b-1
terazü kefesi	kefe	51a-14	tuc tenlü	rüyinten	34b-2
terazü kefesi	şahpüzed	42a-11	tuşme	berede	13b-1
terce	nārīn	60b-7	tuşme	berz	13b-8
tere biçecek orağ-dāskāle		29b-3	tuşme	nagevārd	60b-3
tere bitecek yir terezār	20b-1		tuşmegen	tuşmeyāne	21b-15
terece	bālekāne	11a-5	tulum	jale	34b-11
terece	deriçe	30a-6	tura	āyīn	8b-2
terece	revzen	33b-3	turşı	rīçel	34a-1
terece	revzene	33b-3	turunç	bādrenk	10a-10
tereduğ otı	pejāj	14a-7	turvanda	nevbāde	61b-13
teres	sergīn	38a-12	tut	qazil	48b-4
terk ve terkü	tuşce	22b-1	tütüyā	küncüde:	55a-15
terk ve terkü	tüşçe	22b-1	tutmac	lākce	56b-14
terkeb	ser-āğüş	38a-15	tutmaç	lākşe	56b-14
terkeş	şügā	44b-3	tuvber	tele	21a-1
terkü	fitzāk	47b-15	tuzlı	şor	44b-9
tesnī‘	küriş	56a-7	tuzlı	şore	44b-10
tetri yabrağı	püjğand	18a-7	tükende	müye	52b-3
tevḥane	kāşāne	49a-15	tü ürpermesi	ferāşā	47a-6
tevkürlü	nāmerd	60b-2	tüfek	dūdāhenk	32b-2
timarḥāne	hervāne	64a-9	tüfek	zebkāne	35a-4
tirdān	şegā	43a-1	tükrük	befce	14b-10
tirḥaş	fendil	47b-14	tükrük	ḥayū	27b-8
tirḥüş	ğalc	46a-5	tükrük	jekāb	35b-6
tirşe	terāşe	20a-13	tükrük	tefū	20b-12
tiz	fīs	48a-8	tülüm	ḥıy	28a-5

tülüm	hıyk	28a-5	talak	süpürz	40b-14
tüman	tünbān	22a-7	ṭāli‘ ve yıldız	aḥter	4a-3
tünd at	heydüh	65a-1	talğa	hırāb	28a-6
türe	bādrū	10b-6	talğa ve cebe	kūhe	56a-6
türk atı	pālānī	11b-13	tam	bām	12a-5
türve	tüvbere	22a-11	tam diregi	üstün	9a-15
tütün	dūd	32a-10	tam örtüsü	rīhtım	34a-1
tütün	dūde	32a-9	tam üsti	seft	38b-7
tüy	harcāl	26b-10	ṭama‘	el-ceçet	6b-9
ṭa‘ne	küvāj	56a-4	ṭama‘cı	içī	9a-5
ṭabaq	pūj	18a-7	ṭamar	rek	33a-13
ṭabaq	ṭaysaq	45a-10	ṭamla	çekre	24a-8
ṭabaqa	āškū	5b-11	ṭamlalık	ḳābūl	48b-2
ṭabaqdur	tebūk	20a-2	ṭamu	dūzaḳ	32b-2
ṭabanca	lürs	57b-4	ṭamu	zernek	35a-13
ṭabbāk göni	hām	25b-14	ṭamulu	dūzahī	32b-2
ṭabl	şendef	43a-10	ṭanıq	güvā	56a-3
ṭabla	tebūl	19b-13	ṭanıq	güvāh	56a-2
ṭağ	ārvend	4b-3	ṭanışık	kenkāc	52a-8
ṭağ	elvend	6b-13	ṭanzile gülmekḫariş		26b-7
ṭağ	kūh	56a-13	ṭapıncaq	nesā	61a-9
ṭağ	kūh	56b-7	ṭapıncaq	nesū	61a-9
ṭağ	ūbān	9b-10	ṭapıncaq	nüsū	62b-5
ṭağ avāzı	nūf	62b-9	ṭapıncaq nesne lezc		57a-6
ṭağ bağı	rāğ	32b-7	ṭapu sağrağı	kelāhūd	51b-13
ṭağ başı	çekād	24a-4	ṭapucu	ra‘d-endāz	33a-10
ṭağ başı tizligi	tiğ	21b-12	ṭar	tenek	21a-6
ṭağ deposi	şah	42b-6	ṭarab	gürüz	54a-14
ṭağ erügi	ālūc	6b-12	ṭarab	ḫanc	27b-1
ṭağ erügi	nilenk	62a-10	ṭaraq	serḫāre	38a-6
ṭağ erügi	şefternek	43a-3	ṭaraq	şāne	42a-11
ṭağ eteği	kerder	50a-15	ṭaraqcı	şāneger	42a-12
ṭağ eteği	rāğ	32b-7	ṭaraqlık	şānedān	42a-11
ṭağ eteğinde katı yir	kebeḫ	50a-3	ṭaru	gāvres	49b-15
ṭağ keçisi	renk	33a-15	ṭaru cāsus	cāvers	22b-14
ṭağ koyunu	ğirm	46a-12	ṭaru etmegi	jeğāre	35b-1
ṭağ yolu	tenek	21a-6	ṭas oynadıcı	ṭāsbāz	45a-7
ṭağar	destī	30b-2	ṭaş	pinkān	16a-12
ṭağarcuq	enbān	7a-14	ṭaş	seng	39a-1
ṭağılmış	kişuft	53b-2	ṭaş furun	dān	29b-9
ṭağılmış	perākende	13b-13	ṭaşaq	ḫāye	26a-5
ṭağılmış nesne	kelende	51b-10	ṭaşlu düşvār yir kendüş		52a-11
ṭağlu	kūhsār	56a-13	ṭaşra	birūn	17b-3
ṭağ eriği	tilek	21b-4	ṭaşra	bürün	18a-1
ṭahin	pezpere	14a-8	ṭatlu	şirīn	44a-6
ṭahin çanağı	nefāğ	61b-2	ṭatlu çekirdek	kīḫal	53b-13
ṭahin otı	pejire	14a-8	ṭatlu yir	kendevers	52a-14
ṭākat	tüş	22a-10	ṭatluluq	şirīnī	44a-6
ṭākat ve mecāl yāra	yāra	65b-1	ṭavar	ḫān-ū mān	26a-7
ṭākat ve mecāl yārāy	yārāy	65b-1	ṭavar güdüci	sütürbān	41a-2

tavâr güdüci	sütürvân	41a-1	tolu	pür	17b-14
tavâr ılkı	sütür	40b-15	tolu	yağçe	65b-1
tavâr tabak olduğı	sütür-âb	41a-1	toludur yağar	senkek	38b-15
tavâr yatağı	ğüşâz	46b-10	tomalan	kemâ	52a-2
tavara virdükleri	otbergâst	12b-10	tomalan	semârûğ	38b-15
tavîş	çeşiş	23b-12	ton koyacak	câmedân	22b-12
tavk	berter	12b-13	ton yakası	nîfe	62a-14
tavşan	hargüş	26b-11	tongun	gîrâ	54a-5
tavşan kuyrukı	sisenber	40a-2	tonucu	gîra	54a-5
tavşancıl	âlâ	6b-12	toñuz	kâsmûy	49b-1
tavul	dühel	32b-4	toñuzlan kurdı	hâfezdük	27a-10
tavul	şendef	43a-10	toñuzlan kurdı	keş	51a-7
tavul	şeydağ	43b-3	toñuzlan kurdı	sergîn-gerdân	38a-13
tavul	tebyire	20a-2	toñuzlen kurdı	hâbezdük	26a-13
tavulcı	dühelbân	32b-4	top	güy	55b-14
tayı	hâlû	26a-2	topalak	su'd	41a-10
tayıncağ	süde	41b-12	toprağa bulanmak	merâğa	58b-3
taylasan	tâbşân	19b-9	toprak	hâk	26a-4
taylasan	tâşân	19b-9	toprak eleyici	hâkbîz	26a-4
taş	dağar	30b-6	toprak taşıyacak	zebyer	35a-2
tılağ	hurûs	28a-13	toptolu	mâlemâl	57b-14
tırağus	zerkîn	35a-12	topuk	fücl	48a-9
tırmalamak	harâş	26b-7	topuk	püjül	18a-3
tırmalamak	hırâş	27b-10	topuk	şitâling	43b-5
tırmalamış	şühûde	44b-2	toynağ	süm	41b-1
tırnağ	nâhun	60b-5	toynağ kesecek	kâlnik	49a-6
tıynağ	sünb	41b-2	toynağ yonacak	sümtirâş	41b-1
tınağ kesecek	kâlnek	49b-12	tufan	nijîm	62a-4
toğan	çengül	24b-1	tul avrat	bîve	16b-4
toğri	lîm	57b-3	tul avrat	tüdeh	22a-13
toğri yar	yârvey	65b-1	tulu	tekevek	20b-13
toğru	râst	32b-14	tulundığı yir	bâhtergün	10a-13
toğru	sihî	40a-14	tumağû	zükâm	36b-15
tok	sîr	40a-15	tumalan	racle	33a-1
tokmak	âjîne	5a-9	tuman	hir	65a-4
tokuc	süpüh	40b-11	tuman	hür	65a-7
tokuz	gürâz	54a-14	tuman	nijîm	62a-4
tokuz	nüh	63a-2	tuman	târmîğ	19b-3
tokuz biñ	nüh-hezâr	63a-1	tuman	tüleme	22a-10
tokuz yüz	nüh-şad	63a-2	tuman ve kırağû	pezm	14a-4
tokuz yüz bin	nüh şad hezâr	63a-2	tur tut oyunu	hîr-gîr	28a-6
tolama kaftan	kejâğend	50b-15	turağ	kanberîş	48b-6
tolasığ	pîç	16b-15	turağ	şîrâz	44a-10
tolaşmak	kîb	53b-11	turağ	tutuk	21b-15
tolasığ	pîcan	17a-1	turağ otı	şeva	43a-14
tolıcağ	senkece	39a-1	turağ otı	şipit	43b-4
tolma	âkîn	6b-7	turkay	dâlûje	29b-13
tolma kipe	küncâre	55b-8	turna	fisâm	48a-6
tolu	jale	34b-11	turna	gülnek	55a-4
tolu	lebâleb	57a-1	tuşak	şekâl	43a-5

tutacak	dikgîr	31b-8
tutak	deste	30b-3
tutkal	sirişim	39b-15
tutkal	yilim	39b-15
tutkun	giriftar	53a-8
tutruk	fürüzîne	48a-12
tutsak	dest-gir	30b-1
tutsak	rut	34a-5
tutu	girev	53a-10
tutu	neva	61b-8
tutuk	tutuk	21b-15
tutak	leb	57a-1
tuyulu	âgâh	6b-8
tuz	nemek	61b-3
tuzak	dâm	29b-8
tuzak	mâmûl	58a-8
tuzak	mehve	159a-8
tuzlu	nemekgîn	61b-3
tuzlu yir	kevîr	52b-4
tuzluk	nemekdân	61b-3
tuzluk	nemekdâr	61b-4
tuzluk	nemeksâr	61b-3
tuzsuz	bî-hây	17b-5

U

uca	serîn	38b-2
üce	üst	9b-2
üce	üstüre	9b-1
uce arası	kefk	51a-15
ucı iki şakolmuş bîl-kenend		52a-7
ucuz ve layık	erzân	4b-1
uç	girev	53a-10
uçmak	bihişt	16a-15
uçmak	mînû	59b-3
uçuk	encuğ	7b-7
uçuk	encûh	7b-7
uçuk	kilâne	53b-7
uçuk	teb-hâle	19b-14
uçuk tutmuş	perizüft	13a-3
uçuk tutmuş kimse div-fersây		31b-2
uçuklu	sevdâyî	39a-6
ud	dârbüy	29b-3
ugrı	düzd	31b-13
ugrı	şenk	43a-11
ugrı adı	meşenk	58b-11
ugrı ortağı	düzd efşer	31b-14
ugrî âvî	ğank	46a-8
ugurluk	düzdî	31b-14
ugurluk nesne	düjibe	31b-15
ugurluk nesne	düzdîne	31b-15

‘ukübet	bâdefrâh	10b-3
ulu	büzruk	18a-6
ulu	gev	52b-7
ulu	hîre	28a-5
ulu	mih	59a-12
ulu	nehmâr	61b-14
ulu	ser efrar	38a-8
ulu	şikerf	43b-8
ulu	vâlâ	63a-5
ulu	zend	35b-14
ulu barmağ	engüşt-ü süturuk	7b-8
ulu beğler nişanı	tuğrâ	45a-14
ulu hatun	hadîş	27b-10
ulu seped	tiryân	21b-1
ulu yol	şâhrân	42a-3
ulular	mihân	59a-13
ulular kethüzâsırüy-i fitâsân		34b-3
ululuk	âfernek	6a-7
ululuk	buzrukî	18a-7
ululuk	meniş	59a-2
ululuk	nâvdân	60b-4
ululuk	nâve	60b-4
ululuk tutucu kâşid	üsküdâr	9a-14
ulurağ	mihter	59a-12
un	ârd	4b-6
un aşı	ardîne	4b-7
un aşı	semtû	38b-13
un satıcı	ârdfürüş	4b-6
unutmağ	ferâmüş	47b-7
ur	dâm-ü gül	29b-7
ur	lûk	57b-7
ur	zen	35b-12
urğan	nüvar	62b-15
urğan	lîf	57b-2
urundu	sinc	40a-8
urva	vârdîn	63a-8
us	huş	65a-8
uş	hüş	65a-10
uşlu	ferhemend	47a-4
uşlu	hüşmend	65a-11
uşlu	pehüş	15b-8
uşşı gitmiş	medhüş	58a-13
uşsuz kimse	semize	38b-12
uşul	hendâm	64b-9
uşuruğ	tîz	21b-10
uşağ	hurd	28a-14
uşağ serçe	sürhçenk	41a-7
uşanmak	teşvîr	20b-8
uşda	înek	9a-8
uşek	vaşak	63b-10

utanmağ	şerm	42b-7
uvacuğ ırmağ	cūyibār	25b-7
uvacuğ ırmağ	şemer	43a-7
uvağ	rīze	33b-13
uvağ altun	sāvsāv	37a-15
uvağ çığırcı	bāneñ keş	12a-6
uvağ devek	düyüs	29a-15
uyan	lağam	57a-7
uyan	lenc	57a-13
uyan	lencā	57a-14
uyan	ligām	57b-1
uyan	lügām	57b-4
uyanık	bīdār	16b-14
uyku	h ^w āb	26a-10
uyku yiri	h ^w ābgāh	26a-10
uykusuz	bīhwāb	17b-4
uyluğ	ğınc	46a-15
uyluğ	rān	32b-11
uyluğ	sürün	41a-4
uyumuş	ğanüz	46a-9
uyumuş	ğunūd	46b-6
uyumuş	ğunūde	46b-6
uyur	hufte	28b-3
uyuz	ger	50b-12
uyuz	mağand	58b-14
uzun	dirāz	31a-9
uzun bardağ	kūzüre	56a-14
uzun boylu	dirāzbālā	31a-9
uzun küb	kenür	52a-5
uzun söz,sāv	kenbüre	52a-13
uzunca	dirāzene	31a-9

Ü

üc bacağılı dikenavsec	45b-3	
ücretsiz iş	şābār	42a-10
ücretsiz nesne	şākār	41b-14
üç	si	40a-12
üç bin	si-hezār	40a-13
üç kat	si tā	40a-13
üç kat	sitā	39b-4
üç yüz	si-sad	40a-13
üçte bir	siyek	40b-7
üğendire	bürāz	17b-11
üğür	ğamkūsār	46a-8
ülker	peren	13a-8
ülker	perev	12b-14
ülker	perev	13a-9
ümīd	pūdüs	17b-10
ümitsüz	nā-ümīd	60b-15
ümiz tutmağ	end	7a-6

ümmet	berberdşān	13a-4
ümmet	şennān	43a-10
ünegü	tuht	21b-15
ünegü şeytan	istenye	8b-8
ünegü şeytan	sitenbe	39b-11
ünegülenmiş	nestüh	61a-9
ünegülük	edicisitizekār	39b-10
ünegü	hīre	28a-5
ünegü	sitiz	39b-9
ünegülük	sütüh	41a-3
ünegülük	sitize	39b-9
ünekü	derivās	30a-5
ürgü	meşgale	58b-10
ürkek	dilgīr	31a-13
ürkü	ğurunbe	46b-4
ürkü	telāc	21a-3
ürkü ve şavaş	āşüb	5b-11
ürpermek	ferāşe	47a-14
ürpermiş nesnedijem		31a-11
üsgüre	süküre	41a-12
üst	zever	36a-3
üstad	kārfujül	49b-15
üstteki	zeverin	36a-3
üşde	enük	7a-15
üti demüri	tele	21a-1
ütme	pīsh ^w are	17a-6
ütme	pīshord	17a-6
ütme	sütül	41a-2
ütülgen	cüzd	25a-10
üvey ata	pezerender	12b-8
üvey kız	duhter ender	31b-10
üvey oğul	piserender	16a-7
üveyana	māzerender	58a-8
üveyik	fāhte	46b-15
üvez	gernec	50b-11
üvez	harkez	26b-10
üvez siñegi	sāzhak	37b-4
üzengü	rikāb	33b-12
üzre	ber	13b-4
üzüm	engür	7b-9
üzüm aşılamağa	ferhū	47a-12
üzüm biten yir	vājic	63a-5
üzüm budamak	ferāhrev	47a-12
üzüm çekirdeği	tekej	20b-13
üzüm çekirdeği	tekes	20b-13
üzüm çekirdeği	ulanç	9b-9
üzüm çengeli	kūhāk	56b-1
üzüm çıbıgı	rez	33a-5
üzüm çöpi	ulanç	9b-9
üzüm danesi	ğarneb	45b-11

üzüm danesi	ğujb	46b-4
üzüm şalkımı-ğujm		46b-5
üzüm şalkımı	sibrîğ	39a-10
üzüm salqumu	bāşenk	10a-11
üzüm şapı	vājic	63a-5
üzüm şıkacak	harşüt	26b-12
üzüm tavağı	tāk	19b-2

V

va‘de	nūvīz	62b-13
vağ vağ ağacı	seternek ²⁹⁶	37b-12
vakt	hengām	64b-10
vağt	gāh	49a-9
vağt	geh	52b-14
varşama	siyenber	40b-7
vāy	āveh	8a-5
vāy	vīk	64a-2
vazıfe	hüzīne	65a-7
veh	āveh	8a-5
veh	vāh	63a-9
vey	vāy	63a-9
vezir	dübīr	31b-9
vezir	düstūr	31b-15
vilayet	būm	18b-15
vilayet	tūrān	22b-2
vilāyet	jenk	35b-10
vilayet	kürd	54b-7
vilayet	kürdistan	54b-7
vilayet	merzbūm	58b-1
vilayet	sind	40a-9
vir	dih	31a-15
vīrān qal‘a	kelāt	51b-3

Y

yaba	hīd	65a-5
yaba	şene	43a-12
yaba	şilğa	43b-12
yabadur	şete	42b-4
yaban	biyābān	16b-9
yaban çiçekler	veşrenk	63b-9
yaban haşmisi	vesterek	63b-8
yaban hıyarı	pejend	14a-3
yaban otı	ğavşeb	46a-11
yabani gügercinkebüterdenā	50a-5	

²⁹⁶vağ vağ ağacıdır yemişi ādem şuretinde olur her kim ānı dibinden koparsa derhal ölür ve istiāreyle toğurmayan avrata dağı dirler ve arabīde ānā nisbet iderler ve yebrüg dağı dirler.

yabrağ balı	keznükbin	51a-3
yabuğ	kevīş	52b-6
yad	bīgāne	17b-2
yad	nāşī	60b-13
yağ	pīh	16b-14
yağ bağı	cigerekende	24b-14
yağ bağı	çiger	24b-14
yağ kabı	rūgandān	34a-15
yağız	fām	46b-13
yağlu	rūganīn	34a-15
yağma	bālān	10a-13
yağma	tārāk	19b-6
yağmur	bārān	11a-14
yağmur	bāriş	11a-14
yağmur ekini	kişter-āb	53b-4
yağmur kaşresi	sirişk	39b-12
yağmurluğ	bārāni	11a-14
yağrağ	kāzīre	49b-9
yağrığ	harnek	26b-9
yağrın	şāne	42a-12
yağa	ceyb	24b-12
yağa	girībān	53a-10
yaka	girivān	53a-11
yağa oyundusukirc		53a-14
yağın	nezdik	61a-9
yakīn	āver	8a-2
yağut	pākend	9b-14
yalāley	elvāc	6b-14
yalan	dürüg	31b-10
yalan	enīsān	7a-8
yalan	şetağ	42b-15
yalancı dürüg	zen	31b-11
yalıñ	fūrüz	48a-13
yalıñ yüzli	emred	7a-6
yalıncağ	ğüşet	46b-12
yalıncağ	ret	33a-1
yalıñuz	tenha	21a-11
yalman	nūk	62b-11
yaluñuz	yigāne	65b-6
yalvarmağ	lābe	56b-12
yalvarmağ	lūs	57b-7
yama	devre	30a-8
yama	vejenek	63b-6
yamalu ton	jinde	36a-15
yamamağ	refū	33a-11
yamuk	kündüş	55b-3
yan kesici	kengāl	52a-6
yanag	ruh	34a-6
yanag	ruhşār	34a-6
yanag içi	keb	50a-1

yanagũ yumurcağı	firāzrūh	48a-5	yarasa	ğirinc	46a-13
yañaq taşrası	pünç	18b-9	yarasa	gürgür	54b-8
yañaq yumrısı	efrāz	6a-15	yarasa	ħarpūje	26b-13
yandaq	kerevbe	50b-7	yarasa	ħarpūvāz	26b-3
yandaq geven	şütürgār	44a-15	yarasa	ħavyüz	27b-6
yandaq otı	üştürğāz	9b-3	yarasa	ħüpüz	29a-11
yanıcı	tābdih	19a-15	yarasa	şebpere	42a-15
yanķu	pejvāk	14a-3	yaraşur	berāzed	12b-12
yanķu	tūf	22a-11	yaraşur	zībed	36b-5
yanmış odun	üsfüde	9b-2	yardımcı	yāver	65a-13
yapalaq	çegane	23b-15	yarım	nīm	62a-15
yapıcı	kūpāl	56b-4	yarım	nīme	62a-15
yapıcı terazüsü	şāhül	42a-3	yarın	ferdā	47b-5
yapraq	belek	15a-2	yarınķi	ferdānī	47b-5
yapraq ve baraq	berk	13b-3	yarlıq	yārī	65a-15
yapuq	firāz	48a-1	yarma	ğarmec	45b-14
yapuq	gāvdüşe	49b-11	yarma aşı	ğurmec	46b-3
yara	külüşe	55a-6	yarpuz	pehtāne	15b-4
yara	rīj	33b-14	yarpuz	pūzīne	19a-1
yara	sitīm	39b-6	yaruq	kāf	48b-12
yara	şühüred	44b-2	yaruq	kāf	49a-4
yara	zaħme	35a-5	yaruq	şikāf	43b-10
yaradıcı	āferīnende	6a-10	yas	avus	8a-7
yaradılış	āferīneş	6a-11	yas	mātem	58a-3
yaradılmış	āferīde	6a-11	yas	sūk	41b-8
yaraq	aqābīn	45a-15	yaşduq	bālin	12a-3
yaraq	besyih	14a-10	yaşduq içi	çīgüt	25a-6
yaraq	sāz	37a-10	yaslu	sūkvār	41b-8
yaraklanmış	āmāde	7a-1	yaşşı	pehen	15b-7
yaraklılık	nevā	61b-7	yaşşı bardaq	kümās	55a-10
yaralu	zaħmevār	35a-5	yaş	nem	61b-2
yaramaz	bed	12b-3	yaş	ter	20a-15
yaramaz	bedendiş	12b-7	yaş	zeld	34b-13
yaramaz	nāfercām	60b-8	yaş arpa	hāvīd	27b-3
yaramaz	rekec	33a-13	yaş diken	püştürğ	18a-14
yaramaz dinlü	bed-kīş	12b-4	yaş hıyār	kārbeħak	49a-1
yaramaz er	kūniş	55b-2	yaş şalkım	kānāz	49a-2
yaramaz fal	merğuvā	58a-15	yaş yir	zeğār	35b-3
yaramaz ħulu	bedħū	12b-3	yaşdaş	hemzād	64b-6
yaramaz ħulu	dejāhenk	30a-12	yaşlu	nemec	61b-3
yaramaz kimse	nāmerd	60b-2	yaşlu	nemgīn	61b-2
yaramaz kimsetelātūf		20b-15	yaşlu semer atıkevden		52b-5
yaramaz söz	lenkāl	57a-13	yatsu	namāz-ı ħuften	61b-5
yaramaz söz	yāfe	65a-13	yaţur	bīsīt	16b-10
yaramaz sözlü	kenk	52a-10	yavaş	rām	32b-7
yaramaz tedbirlübed-rāy		12b-4	yavı varmaq	yave	65a-15
yaramaz tab‘	derħīm	30a-5	yavri	beçe	12a-12
yaramazlık	bedī	12b-2	yavri	peççe	12a-12
yarar	fercām	47b-3	yavru	çūze	25b-5
yarar er	sermert	38b-2	yavşan	direnme	31a-6

yavşan	huncük	28b-10	yeyni	sebük	37b-11
yavuz aşlan	şırşerze	44a-4	yeyni başlu	sebükser	37b-11
yavuz at	mīdah	59b-3	yeynirek	sebükter	37b-11
yavuzrak	beter	12a-10	yeyüci	dārāz	29b-9
yay	keman	52a-1	yıkuş	vīrān	64a-1
yay	nīmlenk	62a-15	yıkuş	virane	63b-15
yay	temüz	21a-4	yıl	sāl	37b-5
yay adı	beçekem	12a-11	yılan	mār	58a-1
yay ağacı	pīşcīr	16a-11	yılan	mārkerze	58a-1
yay çekici	kemānkeş	52a-1	yılan balığı	mār-i mähī	58a-1
yay evi	bādğard ²⁹⁷	10a-4	yılandı	mār-efsāy	58a-2
yay evi	bādğar	10a-3	yıltaş	hemsāl	64b-6
yay günü	tābistān	19b-1	yıldırmaş	dirhaş	31a-4
yay köşesi	zāğ	34b-4	yıldırmaş	hıt	27b-9
yaya	piyāde	16b-9	yıldırmaş	rahşā	33a-1
yaycı	kemānger	52a-1	yıldırmaş	rahşān	33a-1
yaylak	birişek	16a-3	yıldırmaş	dirahşān	31a-5
yayuk	güş	55b-10	yıldırmaş	tābende	19a-15
yayuk	ğūye	46b-10	yıldırım	behnū	12a-13
yayuk	nehre	61b-14	yıldırım	berş	13b-14
yaz	evrend	8a-1	yıldırım	reş	33a-8
yaz atı	isfendār-i müz	8b-11	yıldırım	şakımaşkazerhaş	4a-10
yaz ayı	ābān	3b-7	yılduz	istāre	8b-14
yaz ayı	pesīn	14a-14	yılduz	sitāre	39b-11
yaz evi	bādğūn	10b-1	yılışı yıl	pīrār	17a-10
yaz evi	ğard	45b-12	yılşun ağacı	kez	51a-6
yazı	hāmūn	64a-6	yırtıcı canavar dede		30a-3
yazıcı	dibīr	31a-4	yırtıcılar minşarı pengūr		15a-13
yazuklu	bezekār	14a-5	yırtılmış	çālāk	22b-5
yedinci	heftūm	64b-1	yırtuk kaftan	ferğış	47a-7
yelik	zübāne	36b-11	yıylayacak	destenbüye	30b-2
yeliñ	zebāne	35a-4	yidek atı	bālāy	10a-2
yelmen	zebāne	35a-4	yidek atı	bālāy	11a-9
yemin	sevkend	39a-6	yidek atı	cenībet	24b-3
yemiş	ferğand	47b-1	yidek atı	pālād	9b-15
yemiş	mīve	59b-4	yidi	heft	64a-15
yemiş sepedi	küvār	56a-3	yidiger heft ū renk		64a-15
yeñi	nev	61b-13	yigāne	hadīv	26b-1
yeñi	nevāyīn	61b-10	yigāne	hıdīv	27b-10
yeni arş	fergen	47a-10	yigānegī	dihışt	31a-15
yeşil	sebz	37b-10	yigen	h̄wāherzāde	29a-10
yeşil keler	mālūs	58a-10	yigirmi	bīst	16b-10
yeşil taş	yeşm	65b-4	yigen	rubus	34a-5
yeşillik yer	rāved	32b-7	yigit	bernā	13b-6
yeşillik yer	rāvid	32b-7	yigit	bervā	13b-6
yetişmemiş kavun-sefc		38b-6	yigit	bürnā	18a-1
yetmiş	heftād	64b-1	yigit	cüvān	25b-8
yeyici	ahizger	4a-6	yigit	cüvānmerd	25b-8
			yigit	çire	25a-7
			yigit	vernā	63a-15

²⁹⁷yani çardak badğir dağı dirler .

yiğitlik	çiregī	25a-7
yikşenbe	ahven	8a-13
yikşenbe	hubā	25a-8
yil	bād	10b-2
yileyici	pūyende	19a-12
yileyiyecek	şemāme	43a-9
yilken	bādbān	10b-13
yilmek	lek ü pek	57a-10
yilmek	pūte	19a-12
yilmek	tek	20b-14
yilpūze	bādrān	10b-10
yimek	hordenī	29a-3
yimek	zācsū ²⁹⁸	34b-9
yimek bişürücü	ciāşpez	5b-12
yimiş	ber	13b-4
yiñ	āsitīn	5b-8
yindek	hemīşe	64b-2
yiñi	nūv	62b-10
yir	cāy	22b-7
yir	zemīn	35b-9
yir düşegi	pup	18b-13
yir üzerine yazılmış	baħc	12a-13
yiter	bes	14a-12
yiv	derz	30a-8
yivle	gerceğū	50b-6
yivle	kejçeğū	51a-1
yivle	selva	38b-11
yivle	zelc	35b-8
yiyegeñ kişi	rejev	33a-6
yiyesi	hūwān	29a-1
yiyci	hūwor	29a-5
yiyyidin	gendelāş	52a-12
yoğun	haşin	27a-6
yoğun	isteyr	8b-10
yoğun	iştayr	8b-10
yoğun	sitebr	39b-9
yoğun	siṭabr	40a-3
yoğun	zeft	35b-5
yoğurt	çuğrād	25a-11
yoğurt	māset	58a-5
yoğurt kabı	keyğar	52b-15
yoğurtlu aş	māstīne	58a-5
yoħsul	havāh	27b-6
yoħsul	tenk-dest	21a-8
yoħsul	venk	63b-13
yoħsul kişi	viçiz	64a-1
yok	nīste	62b-3
yoğ	nī	62a-13

²⁹⁸ oğlan toğıcağ bişen yimek.

yoğ	nih	62a-11
yoğ	nīst	62a-13
yoğuş	firāz	48a-1
yoğuş	tij	21b-3
yol	bār	11a-10
yol	hencār ²⁹⁹	64b-10
yol	rāh	32b-9
yol	reh	32b-9
yol	reh	33b-5
yol	terfenc	20b-2
yol görücü	rehbīn	33b-8
yol gösterici	rehnūmāy	33b-6
yol gösterici	rehnūmā	33b-6
yol gözedici	rāh-bān	32b-8
yol varıcı	rāhver	32b-11
yol varıcı	reh-rev	33b-6
yolcu	rehgūzer	33b-7
yolculuk	rehgūzerī	33b-7
yoldaş	hemrāh	64b-6
yoldur	hincār	65a-4
yolsuz	bīrāh	17b-2
yolsuz	bīreh	17b-2
yonca	sūpüst	40b-11
yonça	bādper	10b-9
yonça	tirāşe	21b-1
yorka	pürtük	17b-14
yorka	rāhvār	32b-9
yorka	rehvār	33b-5
yorka	Sereftār	38b-3
yorka at	tekāver	20b-14
yorka deve	heyūn	65a-2
yorka eşek	ank	45b-2
yorkan	devāc	30b-14
yufka	tenük	21a-12
yufka harir	lāz	56b-9
yufka harir	perend	12b-11
yufka kemha	pejyūn	14a-9
yuğrum ṭabi‘at-sirişt		40a-2
yuğa	lavaş	57a-14
yuğaru	bālā	12a-2
yuğaru	bem	15a-5
yuğaru	ferā	47a-15
yuğaru değiren	zeber	35a-2
yuğaruğı	zeberīn	35a-3
yūkyeb	bārīne	11a-13
yular	efsār	6a-11
yular	mehār	59a-8
yular burunnuğı-burs		18a-1

²⁹⁹ yoldur ki canavarlar giderler

yumak	gölüle	55a-10
yumak	kürüme	54b-4
yumruğ	muğ	60a-2
yumruğ	müştek	59b-13
yumşak	fidām	47b-15
yumşak	nerm	61a-7
yumşamış	qarınrencen	33a-14
yumurda	hāye	26a-5
yumurda	hāye murg	26a-6
yumurda	hengüft	64b-11
yumurda	tühm-ü murg	22a-1
yumurta şarusızerde		35a-8
yumuşak	āvāz ğurnek ³⁰⁰	46b-2
yund kuşu	rağve	33a-10
yund kuşu	sīsek	40b-7
yund kuşu	sütürbānek	41a-2
yunfa	terāşe	20a-13
yuşmak	evbār	9b-7
yuva	ālāne	6b-14
yuva	āşiyān	5b-10
yuva	lāne	6b-14
yuva	lāne	56b-12
yuvalağ	sült	41a-15
yuvalanmağ	ğalt	46a-6
yuvalanur nesneğaltān		46a-6
yüce	āmığ	7a-5
yüce	āmruğ	7a-4
yüce	bülend	18b-4
yüce	efrāşte	6a-15
yüce	kehāl	52b-12
yüce	kīhāl	54a-1
yüce himmetlüvālā		63a-5
yüce kemer	eyvān	8b-2
yüce sofadür	sitāvend	39b-6
yücelik	bürz	17b-11
yücelik	evc	7b-15
yücerek	berter	13b-5
yücerek	bülen-ter	18b-4
yügrünk	künk	55b-5
yügrük şeytan	heyün	65a-2
yük	bār	11a-10
yük çekici	bürdbār	17b-12
yük çekici erdür	püşgöl	18a-10
yük yiri	bārgēh	11b-3
yük yiri	bāriğāh	11b-2
yüklü ‘avret	ābisten	3b-6
yüklü nesne	nāřif	60b-14

³⁰⁰ yumuşak āvāzdür zārılığdan sonra boğazdan gelir.

yükyab	büne	18b-12
yükyep	raht	33a-2
yüñ	peşum	14b-5
yüñden eski	kaftan hastüvāne	26b-15
yünden ton	peşmine	14b-5
yürek	dil	31a-13
yürekli	dilaver	31a-13
yürigen	revān	33b-1
yüriyen at	esb-i ferāh-kām	5b-4
yürüyücü	revende	33b-2
yürüyüş	reftār	33a-11
yürüyüş	reviş	33b-4
yüz	çehre	24b-8
yüz	dīdār	31b-3
yüz	rū	34b-1
yüz	rūşen	34a-11
yüz	rüy	34b-1
yüz	şad	45a-3
yüz biñ	şadhezār	45a-3
yüz suyu	ābrū	3b-6
yüz urmağ	zilih	36a-11
yüzdür	çihre	25a-4
yüzerlik	ispend	8b-12
yüzerlik	sipend	39a-9
yüzeyüz	rū be rū	34b-1
yüzgüc	şināver	43b-14
yüzgüç	āşinā	5b-9
yüzgüç	āşinābilış	5b-9
yüzi nurlı	efrāzruğ	6b-1
yüzsüz	şüh	44b-8
yüzük	angiştene	7a-14
yüzük	anguşteri	7a-15
yüzük	anguştuvān	7a-14
yüzük	anguştuvāne	7a-15
yüzük qaşı	nigīn	62a-9

Z

za‘feranlu semse zünnāc		37a-2
zac	bağc	12a-12
zāc	lağc	57a-4
zāc	zāk	34b-5
zağal	dağal	30b-6
zağar	vīl	63b-15
zāhid	pārsā	11b-11
zahme-i şanbur jeğ		35a-5
zahmet	ārvend	4b-3
zahmet çekmek	vend	63b-12
zan esici	vej	63b-6
zanbağ	semen	38b-12
zann	gümān	55a-12

zār	jeḥ	35a-5	ziyar	leviše	57a-14
zarar itmek	gezāy	51a-4	zuafā	rāmīl	32b-7
zarar itmek	gezendkerden	51a-4	zuḥal	keyvān	53a-2
zārılık	zāre	34b-8	zūlm	bīdād	16b-14
zārī	efgān	6a-15	zulümden inilemek	gürziş	54a-15
zarif	şive	44a-9	zulümden inlemek	kūriş	56a-6
zebun	hezāk	64a-10	zūḥal	venend	63b-13
zeker	kīr	54a-5	zūhre	nāhīd	60a-14
zenbil	kābūk	49a-5	zülūf	gūlāle	55a-9
zendlūrī	üstühwān	9a-15			
zenduñ tefsiridürestā		5a-15			
zerdalü	mişmiş	59a-11			
zerdalü	şilānek	44a-10			
zerdālū kurusu	gıvālink	46a-15			
zerk ve riya	terfend	20a-12			
zernih	hunūz	28b-10			
zernih	zerf	35a-15			
zevale	ferāzde	47b-3			
zevāle	kende hamīr	52b-3			
zeyrek	āzīr	5a-10			
zeyrek	ejper	5a-10			
zeyrek	fürühīde	48a-12			
zeyrek	rez	33a-4			
zeyrek	rid	33b-9			
zeyrek ādem	güryiz	54a-15			
zeyr-u zemin	senb	39a-3			
zeytün	ḥalender	27a-12			
zıdda dirler	eḥşiç	4a-2			
zılık	çepçele	23a-10			
zılık ³⁰¹	ḥirende	28a-7			
zıpuḳ büklüm	şiken	43b-8			
zift	ḳār	48b-1			
zift	ḳīr	48b-8			
zihi zihī	hāh ḥah	27b-8			
zindancı	zindānbān	36a-14			
zīr-i zemin	sirdāb	40a-1			
zişt	numūne	62b-7			
zivle	berāzde	13b-3			
zivle	seme	38b-12			
zivle ³⁰²	seysem	39a-7			
ziyādelik	firih	48a-2			
ziyan	güzend	54b-11			
ziyān	sīḥ	40b-2			
ziyān	sipenc	39a-8			
ziyanlu	ziyānmend	36b-8			

³⁰¹ zılıkdür yüz üzre ve şu ki yol üzre dökerler ve üstine toprak dökerler tā ādem başıcaḳ düşe.

³⁰² ya‘ni iki ağacdur tavḳ bigi öküz boynına taḳarlar.

DİZİN³⁰³

A

- ābādān**: mamur, bayındır, şen, 31b-1
adviye: yardımsever, iyiliksever, 39a-4
ağırşak: iplik eğrilecek işe takılan tahta yuvarlak, 10b-6, 11b-4
āğīta: üzüm şırası, 49a-6
ak ılgun: dere ve çay kenarlarında yetişen bir çeşit söğüt ağacı, 44b-11
ākıbet-i herkā: her işin sonu, 48b-9
alagülek: zehirli bir buğday böceği, 49b-4
aldamaklık: aldatmak, 32a-3
ālū: erik, 53b-9
añrağan: bağırان, çağırان, 36a-7
amūd: sütun, direk, değnek, sopa, 54a-15
anzurūt: bir bitki adı, 55a-15
arakçin: takke, kavuk altı takkesi, 29a-2
arkaç: dokumacılıkta bezin enine atılan iplik, atkı, 19a-2
aruqluk: zayıflık, 61b-14
asbur: yalancı safran, 49b-9
aşı(assı): yarar, çıkar, kazanç, kār, 34a-5, 41b-11
aşşārlar tengi: öz su çıkan küçük, dar yer, 46a-9
avkun: üstü kapalı veya açık su yolu, ark , 49b-6
avurd: söz, laf, sohbet, 19a-1, 35b-9
avurde: ebe, 17a-7, 35b-9
azād-ı dıraht: yabrağı zehirli bir ağac, 39b-14

B

- baḥīl**: cimri, 28a-9
bağırdağ: beşik bağı, 27b-7
bānek: ağlamak, 38b-12
bārū: kale duvarı, sur, 41b-5

---

³⁰³Bu bölümde eserdeki Farsça kelimelere verilen Türkçe karşılıkların günümüzde kullanılan anlamları yer almaktadır. Burada yer alan sayılardan ilki metnin varak numarasını, ikincisi satır numarasını göstermektedir.

- bart baş:** yara, bere, çıban, sivilce, 12a-10
- baş bārt:** yara bere çıban, 64b-15/44a-7
- başmak:** ayakkabı, 39a-3
- baş haraç:** cizye , 54b-12
- batman:** ağırlık ölçü birimi, 59a-4
- bay:** zengin, 47a-11
- bedruk:** yün veya pamuk yumağı, 57b-9
- bendeş:** eş, benzer, emsal, 46b-13
- bennā:** yapı yapan usta, 27b-4/65a-1/18a-10
- berk:** sağlam, katı, sert, 6b-1
- berpuz:** yaban nanesi 10b-6
- besdil:** pestil,47b-11
- bezek:** süs, ziynet, 17a-10/36b-5
- beyhūş:** (biḥūş)aklı başından gitmiş,43a-8
- bıldır:** bu yıl, 11b-1
- yigānegī(yeganegi):** birlik, teklik,31b-1
- bil:** bel, 20a-2
- bilegen:** iyi bilen, 19-5
- bilegü:** bileyi taşı,6a-12/48a-6
- bilik:** ok ve yay kuburu, sadak, 43a-5
- bilikşadef:** sedeften yapılmış ok ve yay kuburu , sadak, 43a-5
- birinc:** pirinç, 42a-15
- biti:** buyruk, ferman, 60b-4
- bişi:** yağda kızartılarak hamurdan yapılan ekmek, 34a-15
- bişik:** beşik, 52b-14
- biz:** bez, 53a-13
- bizdellālī:** bezirgan, 40a-5
- biz erişi:** bez arşını, 47a-1
- boğun:** boğum, eklem,65a-12
- boğurtlak:** gırtlak, boğaz, 8b-10
- boy:** boy otu, 43a-13
- buhāri ardi:** buhur, tütsüden sonra, 37a-11
- bukağū:** hayvanın ayağına vurulan köstek, 34b-14
- bulgārī:** sahtiyan, 59b-15

- buñ:** sıkıntı, felaket, 17b-3
bun: kolay, nihayet, 37a-15
buturağ: üç köşeli diken, 32b-3
buðurum: tamamen, hepsi, tümünden, 38b-14
būy-i ŧenbelid: bir çiçek kokusu, 49b-2
būgel: bir ŧeyin önü engelle tutulmak, bügen, 18b-15
būgri: kambur, tümsek, eđik, 51a-2
būnyād: esas, temel-yapı, bina, 63a-12
büre: bit, pire, 53a-5

C

- cāzū:** cadı, sihirbaz, büyücü, 58a-4
cāy-i mağ‘at: sedir, 61b-15
cebe: zırh, silah, 9a-9/24b-6
çandarcı: koruyucu, muhafız, 24a-10
cerb: münasip, uygun, 18b-5
çeŧnigir: sofracı, 57b-8
cesten: sıçramak, 65b-11
cevāriŧ: hazmı kolaylaŧtıran bir ilaç, 55b-13
cevmert: cömert, 32b-7
cevlan: ŧamda bir dağ, 45a-13
cevzā burcu: ikizler burcu, 17b-14
cezire: ada, 3b-4
cullāh: çok sel, 10a-7
cuhud: yahudi, cıfit, 65a-2

Ç

- çađŧur:** ŧalvar, bol pantolon, 23a-15
çahŧur: ŧalvar, bol pantolon, 5b-13
çalak: atik, çevik, 8b-9
çaltılıklu: kıvrak, çevik, 24a-11
çeç: samanından ayrılmıŧ tahıl yığını, 56b-2
çekre: küçük su damlası, 23b-2
çepel: kirli, bulaŧık, 15a-1/9b-3
çerb: semiz, yağlı, besili, 28a-2

çerçi: köylerde ufak tefek eşya satan kişi, 17a-15

çerik: altı kiloluk bir tahıl ölçüsü, 42b-6/43a-9

çert: dört unsur, 17a-14

çeşte: altı telli bir müzik aleti, 42b-14

çevlek: burgaç, hortum, 53a-10

çevlük: saz, 39a-5

çıfit: yahudi.hileci, düzenbaz, 14b-4

çıkraķu: çingirak, çan, 35b-9

çiç: çeç, 23a-5

çiğid: çekirdek, 47b-12

çiriş: çiriş otı, 39b-15

çoğan: çöven, 9b-3/50a-9

çönge: gücünü yitirmiş, zayıf, 55b-3

çuğd: baykuş, 56a-7

çulban: bir ottur, 27a-11

çükündür: pancar, 24a-2

D

dağdağa: gıdıklanma, 46a-4

debbağ: deri işleyen kimse, 14a-9

debe: fitıklı, kasığı yarık, 10b-11/45b-13

debece: fitıklı, 48a-14/58a-15

deblek: delbek, dümbelek, darbuka, 30b-10

debur yeli: batıdan esen rüzgar, 48a-11

degek: asma filizi, asma dalı, asma kütüğü, 14a-7

değirmi: yuvarlak daire, 9b-15/53a-9

demregü: bir hastalık, 5a-1

demren: okun ucundaki demir parça, 15b-15

depretmek: kımıldatmak, sarısmak, 56b-12

depe: tepe, 19b-3

depüngi: hayvanın sırtına konan keçe, 25a-15

derâyil: kalabalık aile içinde olan, 33b-5

derik: birikinti, 43b-11

destarçe: mendi, 130a-14

destemal: el bezi, mendil, 34b-2/62b-5

- devāt:** divitler, 36b-14
- devlegüc:** çaylak türünden bir alıcı kuş, 46a-14
- devlingec:** çaylak türünden bir alıcı kuş, 16a-13/
- devrend:** dar geçit, bogaz, 30a-11
- deyr:** kilise, manastır, 19a-2
- digek:** asma filizi, asma dalı, asma kütüğü, 39b-8
- dihliz:** ev ile kapı arası, 37b-2
- dikren:** dirgen, 35b-13
- dilfirib:** gönül aldatan, 52a-6
- diliku:** tilki, 23a-6
- dipi:** tipi, 30b-9
- direm:** dirhem, 40a-14/29b-14
- dirincek:** baş örtüsü, 11b-6
- ditsin:** iğrenç, çirkin, 33a-2
- div:** dev, 46b-8
- dizdār:** kale muhafızı, 56b-3
- toñuzlan kurdı:** kurtçuk 27a-10
- dölek:** sabit, kararlı, güvenilir, 49a-15
- döngel:** muşmula, 8b-5
- duncūg:** havasızlıktan bunalmak, 19b-4
- dumrı:** tef, 35b-12
- dükeli:** hep, hepsi, herkes, bütün, 46a-3/64b-3
- dülger:** yapıların kaba ağaç işlerini yapan usta, 31b-11
- dümbek:** dümbelek, 45a-10
- dürdāne:** inci, 31b-12
- dürişmek:** çalışmak, çabalamak, 56b-4
- düşüd (düşük):** yaşayabilecek duruma gelmeden doğan çocuk, 48a-6
- düşvar:** güç, zor, 32a-1/43b-11
- E**
- ebrişim:** ipekböceği kozası, 17a-13/52a-11
- ebsem:** susma, gülümseme, tebessüm etmek, 26a-1
- ebleh:** ahmak, bön, budala, 45b-10
- edük:** çizme, ayakkabı, mes, 25a-3
- egernī:** yoksa, 63b-4

- eħibban:** dostlar, 39b-2
eleğimsağmal: gök kuşağı, 19a-9
ellik: eldiven, 30b-4
emcek: meme, 16a-9/60b-13
emedik: tabaklanmış deri, 4a-10
eñdek: aşağı, bayağı, fena, 12a-2
endüz: kazanan, toplayan, biriktiren, 32b-14
enısün: dost, arkadaş, yar, sevgili, 61b-2
erħūt (argut): çamaşır ipi, 30b-5
eriş: dokuma tezgahlarında uzunluğuna ip, 19b-3
erişte: ince ince kesilib kurutulmuş hamur, 9b-5
eşkün: açık adımlarla hızlı yürüyen at, 10a-1
evsecek: tahılın taşlarını ayıklamak için az kenarı olan tepsi, 16a-13

F

- fukā':** hafif alkollü bir çeşit içecek, şurup, 40a-11
ferverdīn: evvel bahar ayı, 47a-14
fetile: lamba fitili, 15a-1

G

- gāb-ı gürkānī:** gürgen ormanı, 25a-4
galye müşk: misk ve anber karıştırılmış siyah saç boyası, 45b-8
geb: söz, laf, 49a-8
gebere: turşu yapılan bir çeşit pancar/ilaç yapılan ve yenilen yuvarlak boz renkli dikenleri olan bir çeşit bitki, 50a-7
geçegen: revaçta olan, 41a-3
gerdeme: su teresi, 16a-13
gerdene: saraçların kullandığı bir çeşit toka, 63b-12
gevde: gövde, vucut, 25a-2
giri: geri, 25a-7
gīrek: kapı, avlu, 23b-9
girū tutmak: uzak tutmak, yaklaştırmamak, 12b-2
girye: göz yaşı, 38b-12
gökçek: güzel sevimli, 28b-7
gömeç: bal peteği, kül ekmeği, 40a-6
gön: post, 23b-7

görek: kapıya takılan düz kilit, 52b-9/58a-6

göristan: mezarlık, 58b-2

göynük: acı, ızdırab, keder, 41b-5

gözemek: örmek, yamamak, 33a-11

ğuşsa: üzüntü, endişe, 47b-8

ğuşşalu: dertli üzüntülü, 14a-4

güceymen: baş örtüsü, 38a-6

gümân: inanç, umut, istek, heves, 29a-13

güni: kıskançlık haset, 33a-8

güzegü(güzgü): ayna, 8b-4

H

hafaka: ıstırap, sıkıntı, 65a-5

halel: zarar, ziyan, bozukluk, eksiklik, 42a-6

halvây-ı lâberlâ: iç içe, kat kat helva, 56a-6

hammâd aşı: bitkiden yapılan yemek, 34a-3

handegî: hendek, 60b-4

harâc güzâr: haraç verici, 36b-9

hardal: bir bitkidir, 39a-9

harîr: pamuk, ipek, 9a-2/13a-4/31b-8

haşba: kızamık hastalığı, 54b-9

haşır: hasır otu, saz..vb ile örülerek yapılmışyaygılara denir, 36b-7

haşem: taraftarlar ve hizmetçiler, marıyyet, aile vb, 59a-5

haşil: dokumacılıkta kumaşları sertleştirmede kullanılan tutkala benzer sıvı, 8a-9

hayf: haksızlık, zulüm/yazık ki, heyhat, vâh!, 31a-11

helkeçük: küçük bakraç, 64a-8

herre: sincap, 37b-9

herze: boş söz, 10a-10

hırman: mahrumluk, ümitsizlik, 30a-2/30a-12

hırmen: harman, 57a-4

hıştek: küçük kerpiç, 41b-10

hıyârak: hıyarcık, 29a-4

hirk(herk): nadas, 43a-14

hîz: kız, çocuk, cariye, 58a-1

hû: huy, 31a-3

huceste: mübarek, 65a-9

hurd: ufak, küçük, 59a-10

hurdüm: oynaş, 60a-6

huşav: hoşaf, 29a-12

I

ıklık: müzik terimi, 23b-15

ılkı: hayvan sürüsü, 41a-1/47a-13

ıldızkurdı: ateşböceği, 42a-14

‘mān: atın dizgini, 33a-3

ıñramak: gürllemek, öfkelenmek, köpürmek, 46b-3

İ

inçruķ: hıçkırık, 8b-6

iklim: bir şehir, 34b-14/49b-6

iknün(eknün): şimdi, 62b-10

iletđi: ulaştırdı, götürdü, 17b-13

imekler: emekler, 46b-15

imtilā: tıka, basa yemek, mide dolgunluğu, 54b-8

inçiruk: hıçkırık, 9b-8

inçkuruk: hıçkırık, 35b-2

ıñi: inilti, ses, 18a-8

ir: erken, 20b-3

issi: sahip, malik, 20b-10

ısilik: vucutta sıcaktan çıkan sivilce, 19a-14

ispīdāc: üstübeç, 8b-13

itī: sert, keskin, şiddetli, 21b-10

izvā (izve): çukur, 36b-5

K

ķabalak: serpuş, 13b-6

ķağşak: parçaları gevşeyip dağılacak hale gelmiş, 33b-11

kāhāl: tembel, yavaş, 52b-15

kāhallık: tembellik, yavaşlık, 56b-8

ķakımak: kızmak, öfkelenmek, 5a-13

ķakırdak: kuyruk ve iç yağının yağı, sızdırıldıktan sonra geriye kalan posası, 23b-9

ķāleb: şahıs, 49b-5

- kalik:** eskimiş ayakkabı, 56b-7
- kaluğan:** kalkan, 23b-3
- kalıye:** turşuya konulan tuz, soda, 3b-5
- kalıye:** yağda kavrulmuş pişirilmiş sebzeli et yemeği, 19b-15/42b-5
- kapu rezesi:** menteşe, 33b-12
- karadul:** örümcekgillerden bir böcek, 25a-15
- karañu:** karanlık, 19b-3/31a-3
- karavāş:** carıye, odalık, 13b-11
- karāvul:** gözcü, nöbetçi, karakol, 45a-12
- karqalmak:** bağırmaq, çığırmaq, 30b-14
- karlağıc(karlaşuç):** kırlangıc, 11a-1/24b-13/47a-6
- kārūre:** gözbebeği, 64a-13
- kaşnı:** bitkilerden elde edilen baldırgan zamkı, 7a-13/38b-9
- kaşurka:** dergah, divanhane, 53a-12
- kaşun:** kadın, hanım, 36a-9
- kav:** çakmak, 12b-5
- kav:** kumaştaki ince tüy, 24a-3
- kavî:** kuvvetli, güçlü, 33a-12
- kavluq:** çakmak konulan kese, 27a-15
- kavs-ı kuzal:** gökkuşağı, 38a-4
- kavut:** kavrulmuş tahıl unu, 16a-6
- kaykı:** dil olmayan, meyilli, sarkık, 27b-5
- kāzer:** temiz olmamak, 44a-11
- kāzūr:** temiz olmayan şeylerden sakınan kimse, 42b-5
- kebr:** kabir, 52b-9
- keçkil (kecgül):** keşkül, 35b-7
- kedhüda:** kahya, 34b-3
- kehrübā:** saman, kapan, 16b-5
- gelāger:** etten yapılmış sebze yemeği, 48b-5
- keleb (kelep):** bükülmüş iplik kangalı-çile, 51b-6
- keleve (kelāve):** iplik yumağı iplik çilesi, 51b-7/55b-6
- kemanger:** yay yapan kişi, 45b-10/54b-4
- kemāne:** lağım, 51b-15
- kemene:** kemāne, 51b-15

- kemha:** ince tüysüz kumaş, 14a-9
- kemirdek:** yumuşak kemik, 23b-5
- kemre:** gübre, 36a-8
- kerdeme:** kısa düşman, 53a-5
- kesmük (kesmik):** ağaçtan yapılmış köpek tasmaı, boğumlu iri saman, 51a-14
- keşür (keşir):** havuç, 35a-9
- kendir:** kenevir, 52a-8
- genez:** kolay, 5b-8
- kepelek:** kelebek, 37a-2
- kereyağı:** tereyağı, 59b-11
- kerivet (kerevet):** asma çardağı, çardak, 20a-3
- kestene:** kestane, 43b-2
- keş (keşk):** yoğurt kurusu, 20a-15
- kettan:** keten, 35b-1
- kıcık:** gıdıklanmak, 46a-4
- kıble-i gille:** kararsız kıble, 32b-14
- kiğ:** koyun, keçi, deve gibi hayvanların kuru pisliğı, 16a-10
- kımar:** kumar, 59a-5
- kındıra:** saz türünden bir ot, hasır otu, 29a-14
- kınduruş:** teşvik etmek, tahrik etmek, kışkırtma, 6a-3
- kırğıl:** saçına, sakalına ak düşmüş, 52a-2
- kışac:** kıskaç, 7b-6
- kısū:** sıkıntı, eziyet, 21a-13
- kızğıl:** kırmızımtrak, 32b-1
- kiçe:** keçe, 61-4
- kiçi:** küçük, 36a-5/49b-6
- kiciyik:** bekçi, 26a-7
- kine:** gönülde gizlenen düşmanlık, 46b-5
- kiri:** ücret, ödül, kira, 9b-12/53a-9/59b-10
- kirişme:** geç pişen et yemeğı, 46a-8
- kise:** kese, 12b-4
- ko:** bırak, kov, 16a-11/15
- ko:** koy, 62a-11
- kode:** koza, 46b-8

ꞗoduk: sıpa, 54b-7

ꞗoę: kovmak, 39b-8

ꞗoĥu: koku, 19a-3

ꞗolān: yabaneşegi, 26b-5

ꞗoruk: olgunlaşmamış ekşi üzüm, 46b-8

ꞗufil: kilit, 35a-11

ꞗuęā: kova, 30b-8

ꞗullāb: çengel, kanca, 24b-2

ꞗulmāş: aldaticı, hileci, kalleş, 48b-9

ꞗurdeşeni: kurdeşen, 18a-15

ꞗurum: kuruluş, biçim, şekil, 27a-15

ꞗuşkun: eyer, semer, 10a-15/49b-10

ꞗuz: kambur, 61a-5

ꞗüzü: kuz, 62a-6

küci: gece, karanlık/dokumacılıkta kullanılan iplik tarak, 19b-3

külünk: büyük çekiç, 59b-1

kümek: içine ot konulan kulübe, barınak, çadır, 61b-15

kümüldürük: çocuğu sarmaya yarayan kuşak, 13b-2

künk: basık burunlu, 60a-7

küsegü (kesegü): maşaya benzer bir alet, 3b-15

küsek: destek, dayak, 16b-9

L

lengec: yengeç, 26b-4

levāşe: nallanan hayvanın alt dudağını sıkmak için kullanılan bir alet, 56b-13

lihim (lehim): leğim, kalay, 51b-2

liķa: yüz, çehre, 56b-14

lüle: çeşme, musluk gibi şeylere takılan küçük boru, 36b-1

M

maĥfe: deve üzerine konulan bir tür tahtirevalli, 50a-11

māh-i ferverdin: İran takvimine göre baharın ilk ayı, 34a-11

mami: ebe, 58a-3

manşıb: makam, devlet hizmet, 22b-9

manzar: çehre, yüz, görünüş, bakılan yer, 58b-12

māş: börülceye benzeyen fasulyenin bir türü, 30b-5

- mazman:** kıldan çuha dokuyan kimse, mutaf, 60a-8
- medhūs:** dehşete uğramış, şaşırılmış, 40b-9
- mehafe (mehāfet):** korku, korkmak, 64b-13
- mehāre:** yular, tasma, 51a-1
- mekbe:** kuyruğu kesik eşek, 55a-15
- mekük:** mekik, 58a-10
- melāmet:** kınama, ayıplama, azarlama, 44a-8
- melham:** merhem, 59a-1
- menāre:** alamet, işaret, 28a-4
- menkaş:** cımbız, 60a-7
- menkūş:** nakşolunmuş, işlenmiş, süslenmiş, 10a-6/13a-4
- mensüb bevey:** onamensub, oaraya ait, 49b-6/15
- merdüm:** insan, adam, 36b-13
- merdümük (merdümek):** mercimek, 58a-3
- mergül:** kıvırcık sac, 43b-10
- merzübān:** mecusiler reisi, 52a-7
- meshare:** maskara, 19a-6
- meskenet:** miskinlik, 48a-10
- mesre:** masura, 58a-4
- meyis:** tarlaları ayırmak için sürülmeden bırakılan yer, 62a-3
- mıştar:** taş ustalarının kullandığı taşçı cetveli, 27a-8
- mikyāl:** tahıl ölçeği, 51b-9
- minķār:** yırtıcı kuşların gagası, 15a-3
- muħanneş:** kadınlaşmış erkek, alçak tabiatlı, 25b-11/52a-7
- muķanna‘:** peçeli, 40b-3
- mūnis:** canayakın, uysal, sevimli, 30b-10
- muraħham:** kolaylaştırmak, kısaltmak, 62b-10
- mūhre:** kâğıtları cilâlamak, parlak, pürüzsüz ve kolay yazılır duruma getirmek için kullanılan, billûr veya istiridye kabuğundan yapılmış yuvarlak âlet, 63a-8
- müşebaķ (müşebbek):** ağ ve kafes gibi örülmüş olan pencere, cumba, 46a-5/59a-3
- mütev:** uzağa gitmek, uzatmak, 60a-8
- müteħayyir:** şaşmış, şaşırılmış olan, 64a-4
- N**
- nābekār:** işe yaramaz, haylaz, hayırsız, 62b-7

naḥs: uğursuz, 44b-14/63a-6

neces: necis, 14a-7

neddaf: hala, pamuk atan, 15a-13

nedīm: sohbet arkadaşı, meclis arkadaşı, 44b-9

nerdübān: merdiven, 14b-15

nevbet: nöbetçi, bekçi, 65b-3

nevker: renk, yakışıklı, 64a-8

nigende: dikiş, 12a-15

nīm: yarı, 40a-15

nişār: saçma, serpme, 14b-1

nişter: neşter, 42b-11

O

oğlan aş: kudret helvasına benzer bir zambak, 44a-12

oğulduruḡ: bitkilerin dibinden süren filiz, 29b-13

oñurqa: omurka, bel kemiği, 18a-14

oḡnamaduḡkonuḡ: davetsiz misafir, 45a-13

Ö

ödek: korkak, 19b-8/30b-9

ödlügen: sığırcığa benzer bir kuş, bokluca bülbül, 23b-9

ögsüt: ökse, kapan, 31b-8

öründülenmiş: seçilmek, beğenilmek, 54b-12

öyken: akciğer, 41a-15/44b-3

özdek: esas, temel, öz, gövde, kök, 19b-1

P

palas: eski kilim, keçe, 41b-15

peteve: çarık, 11b-15

peyk: haber ve mektup getiren, götüreren, 8b-13

peyik: küçük kerpiç, tuğlacık, 28a-1

pırlangiç: fırıldak, topaç, 10b-9

pine: kümes /yama, 57a-5

pīraste: süslenmiş, donatılmış, 57a-11

pirperum: semiz otu, 50b-7

pūc: basık, yassı, 19a-1

puluç: erkekliği olmayan kimse, 41a-10

püt: 16 kg'lık buğday ölçeği, 63a-12

R

ra'd: gök gürültüsü, 22a-5

ra'nalık: iyilik, güzellik, hoşluk, 14b-12

rast: doğru, düz, 39b-4

rastuk: sürme, 32b-10

rāyegān: beleş, bedava, 60a-3

rebab: müzikte bir çeşit kemençe, 42a-5

renc: keder, hüzn, sıkıntı, öfke, gadap, 40a-9/61a-1

resm: usul, 37a-14

reyhan: feslegen, 39b-1

rişte: tel iplik, 44a-2

rīvās: rāvend, 25a-1

rīze rīze: parça parça, 21b-10

rūd: kemençe, saz teli, saz kirişi, 44a-3

rusbi: orospu, 14b-10

S

sacayak: üzerine kazan konulan üç ayaklı araç, 31-7

şagın: sağma, 32a-12

şāgış: sayı, adet, miktar, hesap, 16b-3/37a-14/44b-7

şāgrak: ağaçtan yapılmış yağ kabı, 37b-5

şāgrı: hayvanların belle kuyruk arası, 51a-15

şahtiyān: tabaklanarak boyanmış ve cilalanmış deri, 21b-5

sakf: tavan, çatı, 5b-6

şakırka (şakırka): kasırğa, 11a-6

salma: başı boş, yularsız, serbest, 65b-5

salma aşı: acem yahnisi, 19a-3

salyar: salya, 49b-12

şamırdayan: sayıklayan, homurdayan, 35b-6

samebras: kertenkele, 50b-1

savacak (savak): oluk altına konulan tahta, 30a-7

savrun: medineye yakın bir yer ismi, 37b-4

savzi: sebze, 37b-11

şaye: gölge, 37a-9

- şayebān:** büyük çadır, gölgelik, 48a-12
- şaykal:** cila yapan alet, 6b-2
- şayru:** hasta, 16b-11
- sekaç:** gerdan, gıdı, 45b-10
- selle:** sele, sepet, 13a-10
- selmin:** dokuma tezgahında bezin sarıldığı yuvarlak ağaç, 61b-9
- seme:** sersem, menenjit, 38a-10/38b-12
- semse:** içinde ceviz ve baharat olan yufka tatlısı, 37a-2
- seng:** taş, 40a-14
- serāperde:** saray perdesi, 23a-11
- şibkun:** zıpkın, küçük süngü, 37a-5
- şıgın:** ala, 52b-10
- sındu:** makas, 32a-15
- şınık (sımık):** kırılmış, 43b-9
- sırtmaç:** sığır otlatan kişi, 58b-8
- şıtlık:** ıslık, 28b-12
- sifir:** name, 38a-5/40a-4
- sifre:** kesik ses, 21b-1
- sıgza:** kirpi, 44b-13
- sigil:** meme, 11a-1
- sikek:** sikke, 19a-13
- simurg:** anka kuşu, 40b-3
- sirāmāne:** zurna, 40a-1
- sirim:** sıırım, 28b-5
- sokman:** mest üzerine giyilen çizme, 26b-6
- sovuqlıcaç:** serin, 28b-11
- şurna:** zurna, 50b-5
- şuşağ:** tahta su kabı, çomça, 46a-3
- susalık:** susama, susuzluk, 64b-14
- süci:** şarap, 14b-11
- südük:** sidik, 22b-13
- sügli:** şiş, 15a-1
- sühre:** maskara, gülünç, 42a-10
- sülpük:** sarkık, gevşek, 15a-2

sülügen: pas önleyici kırmızı boya, 39b-15

sümāk: halis, safi, 20a-3

süñü: süngü, 62a-12

sürçek: sürçen, tökezleyen, 40a-6

sürhūn (sorhun): çalıya benzer bir çeşit söğüt –sanavber, 60b-14

süsen: bir süs bitkisi, 15b-10

Ş

şa‘bede: her ayın son üç gecesi, 59b-5

şahne: reis, baş, āmir, 37a-11

Şāhnişīn: cumba, 49b-14

şatır: neşeli.şen, keyifli, 58b-4

şatranç ruhi: satranç yüzi, 34a-6

şāzi (şadi)güni: memnunluk, sevinç günü, 33a-8

şermsār: utangaç, mahcup, 47b-10

şile: mercan köşk/bulgurdan yapılan bir yimek, 40b-14

şileka: tekme, çifte, 50a-10/57a-12

şinik: 8 kg’lık bir tahıl ölçęi, 52b-9

şimsād: bir ağaç tütü/uzun boylu, 58b-4

şirden: geviş getiren hayvanların ikinci midesi, 57b-2/64a-11

şirliğūn: haşhaş yağı, susam yağı, 44a-7

şivān: çoban, 44a-8

şiyāz: Perşembe, 37a-7

şom: hayırsız, uğursuz kişi, 44b-14

T

tabak: sıcaktan veya yürümekten hayvanın ayağında olan yara, 40a-1

tabl: davul, 43a-10

tāc-ı muraşsa‘: kıymetli taşlarla süslenmiş tac, 31b-5

tağan: tava, 32a-15

tağar: kap, çanak, küp, çömlek, 30b-2

tağuk: dağınık, perişan, 13b-12

Tahmekān: yer ismi-ravenden nahiyesi, Halep sancağı, 13b-6

talqa: koruk, 56a-6

tamū: cehennem, 32b-2

tapu sağrakı: büyük içki kadehi, 51b-13

- ṭār:** karanlık, 21a-6
- ṭarab:** sevimç, şenlik, 27b-1
- ṭarabe:** eğlence, 56a-15
- tārāc:** talan, yağma, 43a-13
- ṭās:** zar, 45a-7
- ṭaş (daz):** kel, saçsız, 30b-6
- taşım:** bir ölçü birimi, 7b-9
- ṭavul:** davul, 20a-2
- ṭayıncaḡ:** kaygan, kaypak, 41b-12
- taylasan:** başa sarılan sarıḡın sırtta uzanan bölümü, 19b-7
- tavḡāne:** tabḡāne, 49a-15
- tāviş:** hafif ses, ateş, sıcaklık, 23b-13
- tāzī:** Araplar, 43a-12
- teḡelti:** binek hayvanların eyerinin altına konulan keç, 61b-4
- tenbelīd:** ufak tefek eşya, 28b-12
- tennur:** tandır, fırın, 45b-14
- terce:** eski evlerde ocaḡın iki yanındaki kalın duvarlar oyularak yapılan ve ufak tefek şeyler koymaya yarayan göz, 60b-7
- terkeb:** kadınlar tarafından saçlarının ucuna takılan kumaş parçası, 38a-15
- terkeş:** sadak, yay, ok mahfazası, 44b-3
- terkü (terki):** eyerin arka bölümü, 48a-1
- tevkī'ı padişāh:** el yazısı, fermen, imza, kabza, kelepçe, 30a-13
- tevkürlü:** nişanlı, 60b-2
- ṭılaḡ:** bızır, dılcık.kadının avret yeri, 28a-13
- ṭirdān:** okluk, 43a-1
- tirḡūş:** akli karışık, 46a-5
- tīz:** çabuk, 29a-13
- ṭolama (dolama):** sarık, mintan, gömlek, entari, önlük, peştamal, 50b-15
- ṭomalan:** patetese benzeyen, yenilebilen bir çeşit mantar, 33a-1/38b-15
- ṭoñuzlanḡurdi:** bok böceḡi, 38a-13/51a-8/27a-10
- ṭopalak:** yer miski, havlican denilen kök, 41a-10
- torterbek:** aḡ şeklinde yapılmış kumaş parçası, 55a-5
- tū:** tüy, kıl, 47a-6
- tuc:** tunç, 34b-2

- tuhme:** mide dolgunluğu, aşırı tokluk, 13b-1/21b-15
- tuhmeğan:** semiz otı, 21b-15
- tumağı:** nezle, 36b-15
- tuncukmağ:** havasızlıktan bunalmak, 65a-12
- tura:** alna düşen saç, 45a-12
- turak:** yerleşilen yer, yurt, 44a-10
- turak otı:** dere otı, 43b-5
- turkay:** tarla kuşu, 29b-13
- tur tut oyunu:** bir çocuk oyunu, 28a-6
- tutak:** saban okunun elle tutulan yeri, saban kulağı, 30b-3
- tūtiyā:** sürme, 55a-15
- tutmaç:** yoğurtlu erişte çorbası, 25b-5
- tutruk:** ateş tutuşturacak çörçöp, 48a-13
- tütü:** rehin, 53a-10
- tuturuk (duduruk):** ateş tutuşturacak çörçöp, 29b-2
- tündi:** sertlik, şidetli, haşin, 35b-3
- tünd at:** hızlı at, 65a-1
- türe (töre):** örf, âdet, gelenek, görenek, 10b-6/31a-3
- türve:** torba, 22a-11
- türvende:** turfanda, 61b-13
- tüvber:** türve, 21a-2
- U**
- uca:** but, kalça, kış, 9b-2
- uğrı:** hırsız, 31b-13/46a-9
- uğubet:** ceza, eziyet, işkence, azap, 10b-4
- urunmak:** giyinmek, takınmak, 40a-8
- uruz:** hedef, amaç, gaye, 26a-8
- urva:** kalın un, 63a-8
- uşak:** ufak, küçük çocuk, 41a-7
- uşda:** işte, 9a-8
- uvak:** ufak, 12a-7
- uyan:** at yuları, at gemi ve dizgini, 57a-7
- uyluk:** kalçadan dize kadar olanbacak bölümü, 32b-11

Ü

üğür: depo, ambar, 46a-8

ünegü: inatçı, 8b-8

ünekü (önegi): ağaç, direk, 30a-5

üsgüre: ağzı yayvan kap, toprak çanak, 41a-12

V

varsama: yaprakları nane gibi kokan bir bitki, 40b-8

vaṭās āvazī: çoban avazı, 28b-9

Y

yaba: harmanda kullanılan çatal biçimine tahtadan yapılmış tarım aracı, 43b-12

yabuḡ: kekeme, 52b-6

yağrı: üzerinde et ve odun gibi şeyler parçalanan kütük, 26b-9

yaḡanak: çıñragu, 35b-9

yalūñ: parlaklık, ışık, 48a-13

yalıncak: çıplak, 33a-1/46a-12

yalman: kesici aletlerin ağzı veya ucu, 62b-11

yandaḡ: deve dikenini, yabancı enginar, 9b-3/44a-15/50b-7

yapalak: baykuş, 23b-15

yapuk (yapık): eyerde üzerine oturulacak yer, 49b-11

yaraḡ: silah, teçizat, hazırlık, 30b-4

yarlık: önlük, çocuk göğüslüğü, 65a-15

yarpuz: bir tür nane, 19a-1

yavı varmak: kaybolmak, zayi olmak, yitmek, 65a-5

yavşan: acı ve kokulu bir ot, 28b-11

yazı: ova, sahra, kır, 33b-3

yebāb: yıkık, virane, harap, 29a-15

yelik: koşucu, çok koşan, 36a-11

yeyni: hafif, 37b-11

yüzerlik (üzerlik): ateşe atıldığında güzel bir koku yayan tohum, 8b-12/39a-9

yıldırayıcı: parlayıcı, 19a-15

yıldıramak: parıldamak, ışıldamak, 31a-4

yılışı yıl: evvelki yıl, 17a-10

yileyici: koşucu, 19a-12

yilim: tutkal, 39b-15

- yilmek:** koşmak, acele yürümek, 57a-10/20b-15
- yilpūze:** yelpaze, 10b-10
- yindek.**sürekli, daima, hep, 64b-2
- yiti (iti):** sert, keskin, şiddetli, 63b-3
- yivle (yelve):** boz renkli, uzun gagalı bir kuş, 33b-8/35b-8/51a-2
- yiyesi:** yiyecek şey, yemek, 29a-1
- yyidin:** kokmuş, kokuşmuş, 52a-12
- yiylemek:** koklamak, 30b-2
- yuğrum:** yoğrulan hamur, 40a-2
- yonga:** yontulan bir şeyden çıkan küçük parça, 10b-9
- yorka:** rahvan, 17b-14
- yuka:** yufka, 57a-14
- yund kuşu:** peygamber kuşu, 40b-7
- yūñe:** eyer altına konulan keçe, 29a-2
- yopurmak:** acele ve telaşla bir yere gitmek, 57a-10
- yūş:** yeşillik/sıkışma, 28a-6
- yuvalak:** yuvarlak, 41a-15
- yūkyeb:** ev eşyası, kabkacak, 11a-13
- yūkyep:** eyer, 33a-2
- yüğrük:** çok koşan, iyi koşan, 65a-2
- Z**
- zāc:** kara boya, 12a-12/57a-4
- zağal:** huysuz, tembel, 30b-6
- zahme:** vurma, 36b-15
- zahme:** mızrab, 46b-10
- zibukçı (zıbık):** eskiden balmumundan yapılan dildo, vibratör, 38b-5
- zernih:** zırnık, çok az, 35a-15
- zeyrek:** anlayışlı, uyanık, zeki, 33a-5
- zılık:** kaygan zemin, 23a-11/28a-7
- zıpuğ:** çok zayıf, saygısız, 43b-9
- zīlū (zili):** halı, kilim, 61a-4
- zivle (zelve):** çift süren öküzlerin boyunduruğuna geçirilen ağaç, 13b-3/38b-12
- ziyār:** yavşa denilen alet, 57a-14
- zuafā:** zayıflar, 32b-7

zūhal: Satürn, 53a-2

zevāle: hamur topağı, 47b-3/52b-3

KAYNAKÇA

- AÇIKGÖZ, Namık (1986).*Riyâzî: Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği, Dîvan, Sâki-nâme ve Düstûru'l-Amel'in Tenkildi Metni*. Doktora Tezi. Fırat Üniv. Elazığ.
- AKÜN, Ömer Faruk (2002). "Kâşgarlı Mahmud", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 25, s. 9-15.
- ALPARSLAN, Ali (1947). *Manzum Lugatlar ve Tuhfe-i Vehbî'nin Alfabetik Tertibi*, Mezuniyet Tezi, İstanbul.
- ALTUN,Harun (2015).*İlk Farsça-Türkçe Sözlüklerden Sihâhu'l-Acem: Karşılaştırmalı İnceleme ve Kelime Dizini*, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- ALTUN, Kudret (2002). Kusurî, Ömer Efendi, Tuhfe-i Kusûrî Tazmîn-i Şâhidî (İnceleme, Metin, Sözlük), Laçın Yayınları, Kayseri.
- ASLAN, Zeynep (2012). Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler, Yusuf Öz, Türk Dil Kurumu Yayınları (Tanıtma) Dil Araştırmaları Sayı: 11, s.219.
- ÂŞIK ÇELEBİ, MŞ: (1971). *Meşâ'irü-Şu'arâ*, hzl. G. M. Meredith Owens, London.
- BAYAK, Cemal (2016). *Luğat-ı Genc-i Le'âl*, Kriter Yayınevi, İstanbul.
- DEMİRCİ, İlker (2012). *Tuhfe-i Vehbî: Manzum Sözlük (Transkripsiyonlu Metin, İnceleme, Sözlük)*, Nevşehir: Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir.
- DİLÇİN, Cem (1983) *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara.
- DÜZENLİ, Mesut Bayram (2015). "Farsça-Türkçe Manzum Bir Sözlük: Tuhfetü'l-Hâfız", *Turkish Studies: International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, C., 10/12, s. 329-370.
- ELİAÇIK, Muhittin (2013). "Türkçe-Arapça Manzum Bir Lügat: Müfidü'l-Müstefidîn ve Büyük İstinsâhî Farklar", *Turkish Studies*, vol. 8/13, s. 83.
- ERKAN, Mustafa (1991). "Bahrü'l-Garâib", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 04, s. 513-514.
- FAROE, C. E. (1991). *Lütfullah Halimi'nin Bahrü'l-Garâ'ib'i*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- GÖZİTOK, Mehmet Akif (2016). *Çelebizade Ali İlmî ve Nazm-ı Bedî' (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Mim Yayınları, Erzurum. .
- HASSAN, Marwa (2017). *Mirkatu'l Luga, (Arapça-Türkçe-Mensur Sözlük)*, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
- İMAMOĞLU, Ahmet Hilmi (1993). *Farsça-Türkçe Manzum Sözlükler ve Şâhidî'nin Sözlüğü (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum.
- KANAR, Mehmet (1998). "Farsça-Türkçe Sözlük" Say Yay., İstanbul.
- KARTAL, Ahmet (2003). *Tuhfe-i Remzî*, Akçağ Yay., Ankara.
- KATİP ÇELEBİ (1971). *Keşfü'z-Zünûn*, İstanbul, MEB., c.2

- KAYGIN, Cem(2013). “*Ferheng-i Murtazā (metin-inceleme)*”, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- KILIÇ, Atabey (2006/1).“Klâsik Türk Edebiyatında Manzum Sözlük Yazma Geleneği ve Türkçe-Arapça Sözlüklerimizden Sühba-i Sıbyân”, *Sosyal Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, sayı: 20, s. 66. Kayseri.
- LEVEVND, Āgah Sırrı (1973). *Dil üstüne, TDK, Ankara, s. 212.*
- LÜTFULLAH B. EBU YUSUF HALÎMÎ (2013). *Lûgat-ı Halîmî*, Haz., Adem Uzun, TDK. Ankara.
- MES'ÛD LUTFÎ EFENDÎ (2013).*Tuhfe-yi Lutfî (Türkçe-Farsça Manzum Sözlük)*,Haz., Ahmet Tanyıldız, Akademik Kitaplar, İstanbul.
- MUTLU, Hüseyin Kahraman (2009). “Türkçe Öğretiminde Sözlükçülük Tekniği Açısından TematikSözlükler”, *Turkish Studies*, vol. 4/4, Summer, s. 817.
- MÜTERCİM ÂSİM EFENDÎ, (2000).*Burhân-ı Katı*, Haz. Mürsel Öztürk, Derya Örs, TDK, Ankara.
- OSMAN ŞÂKİR BOZOKÎ, (2014). *Nazm-ı Dil-ârâ*, Haz., Necip Fazıl Duru, AbdullahEren, Altınpost Yay., Ankara.
- ÖZ, Yusuf (2010). *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, TDK., Ankara.
- _____ *Tarih Boyunca Farsça-Türkçe Sözlükler*, (1996). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- ÖZTAHTALI, İbrahim İmran (2004). *Lâmi'î Çelebi, Lûgat-ı Manzûme, (Tuhfe-i Lâmi'î)*, Gaye Kitapevi, Bursa.
- SELÇUK, Bahir-Mesut Algül (2015). "Çocuklar İçin Yazılan Farsça-Türkçe ManzumBir Sözlük: Dürrî'nin Güher-Rîz'i", *Littera: Journal of Turkish languageand Literature*, Volume, 1, Issue, 2, Autumn, s. 133-164.
- SÛBÛL-ZÂDE VEHBÎ, *Tuhfe-i Vehbî: Metin-Dizin-Tıpkıbasım*, Haz., AhmetYenikale, (2012) Ukde Kitaplığı, Maraş.
- _____ *Tuhfe (Farsça-Türkçe Manzum Sözlük)*, Haz., Turgut Karabey, NumanKüleççi, (1990). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- ŞİMŞEKLER, Nuri (1998). *Şâhidî İbrâhîm Dede'nin Gülşen-i Esrâr'ı (Tenkitli Metin-Tahlil)*, SelçukÜniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Konya, s. 41-42.
- ŞİŞMAN, Rabia Şenay (2016).*Esâmî: İkidilli Sözlük, Türkçe-Farsça Manzum Sözlük*, Dün Bugün Yarın Yayınları, İstanbul.
- ŞÜKÜN, Ziya (1984).*Farsça-Türkçe Lûgat Gencinei Güftar Ferhengi Ziya*, MEB, 3 C. İstanbul.
- TARAMA SÖZLÜĞÜ(1943-1977). TDK, Ankara.
- TURAN, Fikret (2001). *Eski Oğuzca Satırarası Tematik Sözlük Bahşayış Lûgati, Dilbilimİncelemesi, Metin, Sözlük, Tıpkıbasım*, İstanbul, BAY Yayınları, s. 17.
- TURAN, Muhittin (2012). "Hasan Rızâyî ve Kân-ı Ma'ânî İsimli Sözlüğü", *TurkishStudies: International Periodical For The Languages, Literature andHistory of Turkish or Turkic*, C. 7/4, s. 2939-2992.
- Türk Dil Kurumu. (2011). *Türkçe Sözlük*.Ankara.

Türk Dil Kurumu. *Tarama Sözlüğü*. (1963-1977). C.I-VIII, Ankara,

Türk Dil Kurumu. *Derleme Sözlüğü*.(1963-1972). C.I-VI, Ankara.

UZUN, Adem (2005). *Lügat-ı Halimî (İnceleme-Metin)*, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum.

ÜNVER, İsmail (1993). "Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler", *Türkoloji Dergisi*, C. XI/1, s. 51-89.

YAZICI, Tahsin (2009). "Sözlük: Farsça", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 37, s. 401-402.

YURTSEVEN, Necmettin (2003). *Türk Edebiyatında Arapça-Türkçe ManzumLügatlar ve Sünbülzade Vehbi'nin Nuhbe'si*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.

İnternet Kaynakları:

<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/>

<http://www.kubbealtilugati.com/>

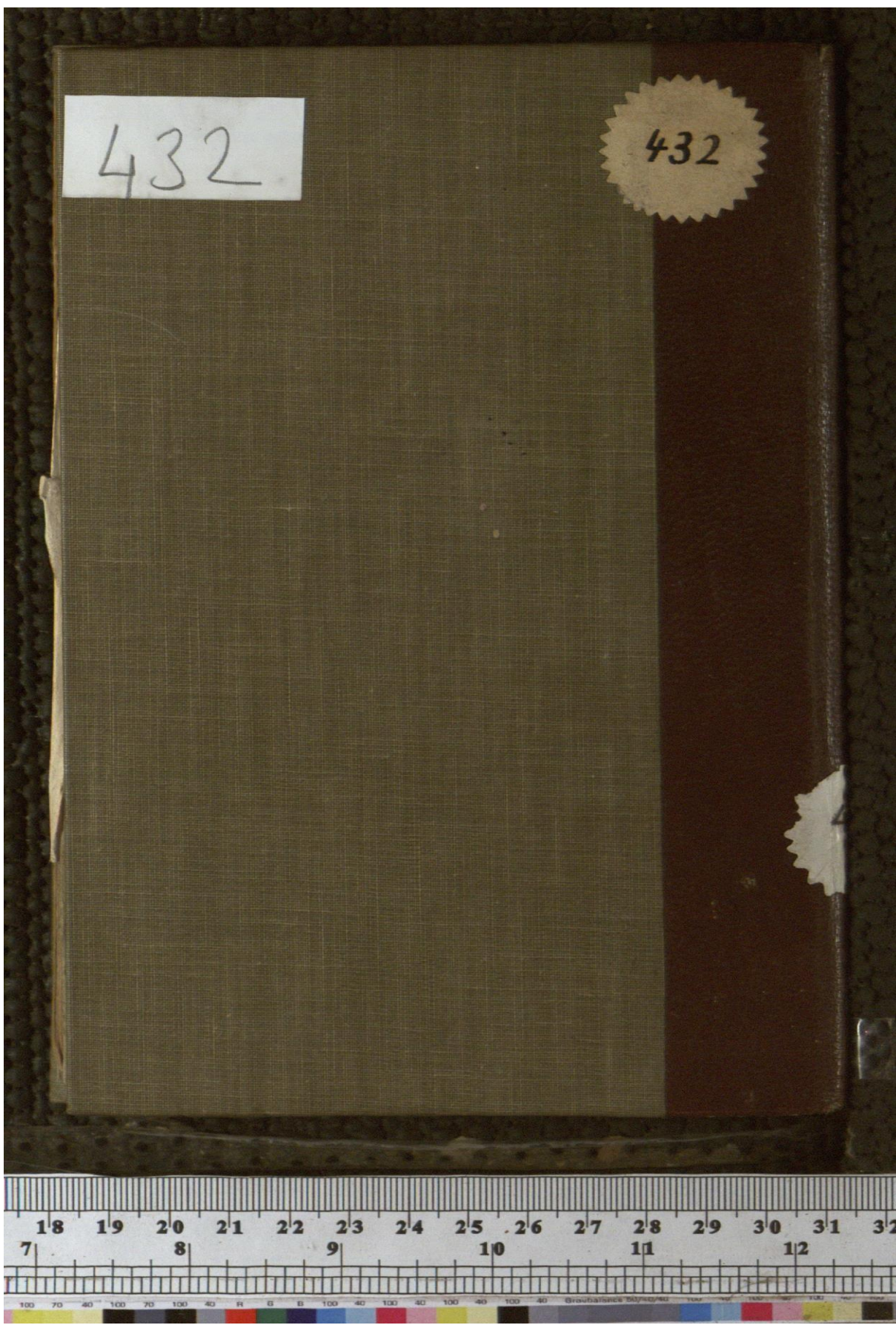
<http://www.tdk.gov.tr/>

<https://www.seslisozluk.net/>

MIFTĀḤU'L-MA'ĀNĪ

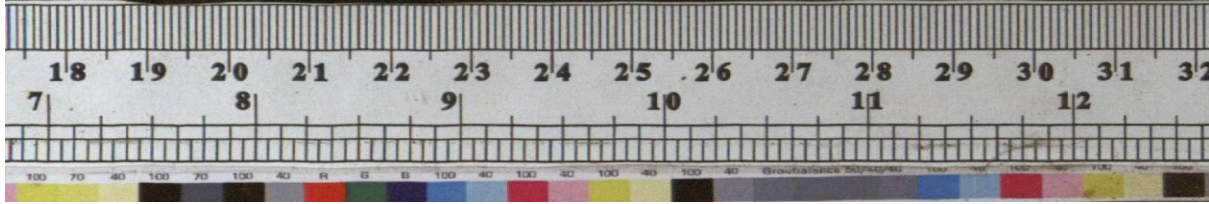
TIPKIBASIM

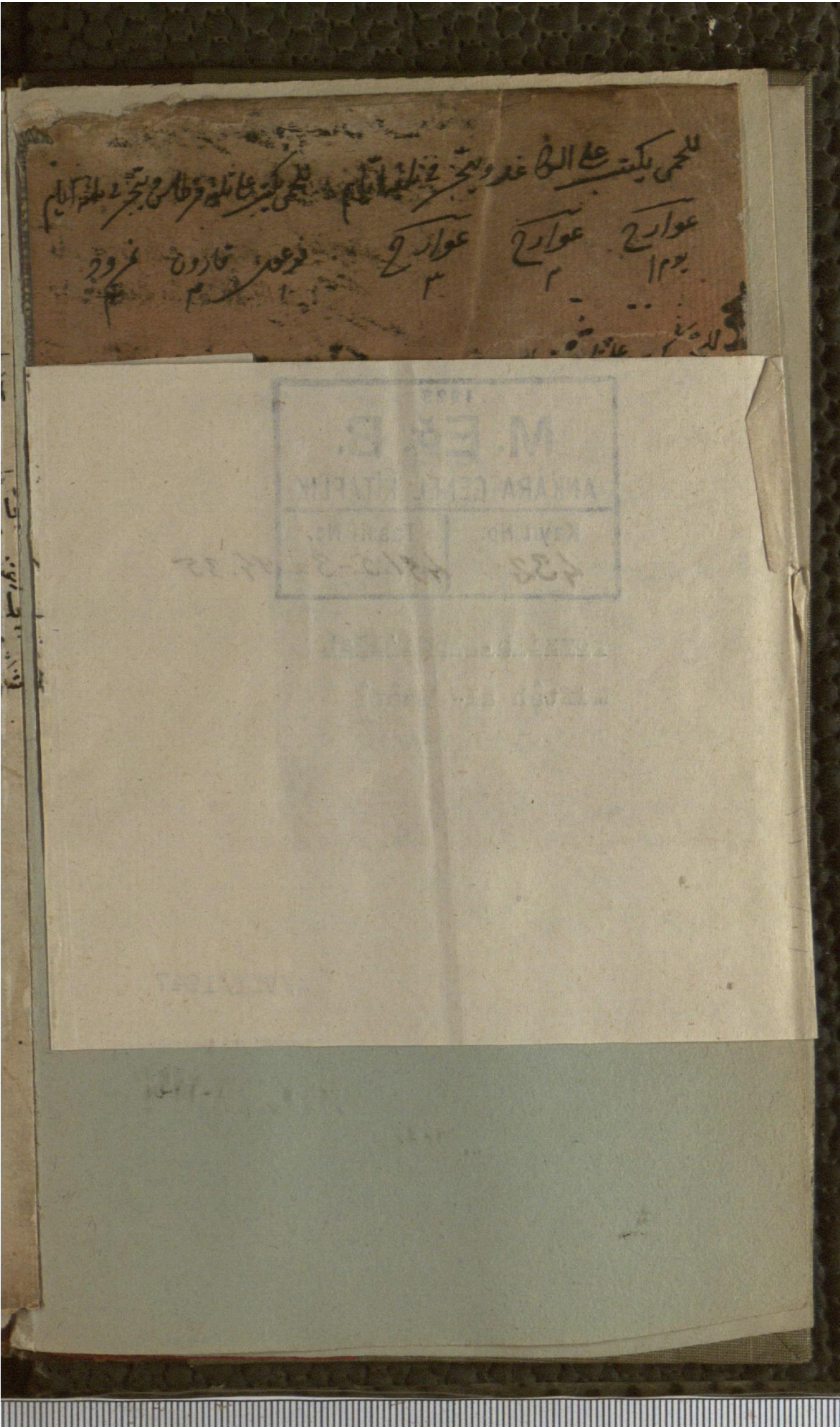

432

432

للحمى يكتسب على الفم غدو ويحج في نالها انام
 عوارج ١٢١ عوارج ٢ عوارج ٣
 فروع فادون فروع

M. E. B.
 ANKARA CENTRAL LIBRARY
 1933
 1352

حکایت

بر کوب بر آدم بر سره مسافر اولوب مسافر اولان مکندیم دیشدره سکا قونق
 صفا کندیکه اولدروب مالیکه الحقدردیه مرقوم فقرا به قور قوب مسکن
 دخی پیغمبره دم چقوب فرار اولوب کیدر لیه بر عسوس الحقد و طوبی القدر و باون
 البش بر آدم ملاقه اولوب مذکور تا هسبته آدم دیکله نه طرفه توجه ایدکن دیو
 سقاه ایوب مسافر اولوب اولدروب اولدروب اولدروب اولدروب اولدروب اولدروب
 واروب مال اولان مکندیم ضرب ایوب مالنه اخذ ایدر ویرشدره

بصالحه غریبه عورت کرده عمار و طریقه و دلا و غنیمت

بصالحه غریبه عورت کرده عمار و طریقه و دلا و غنیمت

بر آدم مستغنی امان ایون نصف اللیلده خانه بندن اوی اوکده چقوب استغنا
 ایدر ایوب اوکده بر چقوب پیدا و نظر ایدر کرده مذکور چقورده اوج کون آلتون
 مالا مال طلوا و حاکم قدر محظم ایوب بن بون چقورده سم غورتم کورر
 خلقه افشا ایدر اولدروب غمی خجریه ایون بقعه نوم زغریب ایش پیدا
 ایه نوم بو حینه طادون کوم مکندن اوخ بیضا الوجه بیطاعنه کبروب
 بر مقدار اویور شکل حرکتون صکره مذکور اوم قاق قاق دیر رک
 قلعجه بر بقره دو شیروب نانی که لری نالنا بنه بوبله نا اوج بر طله
 تمام اولنجی قدر سخی عورخ بوکا بوکا کور بخرنیه ایوب صاقین
 بو حال اخره افشا اینه دیو بیواری عودق دخی بلک ابو بوبله غریب
 حال ایکنز میان سنه واقع اولد شجه افشا اولدروب سوئدی ارنه سخی حریف
 چار شوم عودق قومونله واربخ بوسری صبر ایه یوفیم نوم بو کیم اوج
 بر طله عور روی دیو سولنی توار توار اوزرینه تا بیری بر طله عوروم سبازمان
 بادشا هنک توکنه و حریفی احضار و بو حالندنه استغنا ایدر که بی شو
 سیره اقدم دیو اقرار دکوبل بر کندن و افعوم ایکنز خلیفه به الحقد

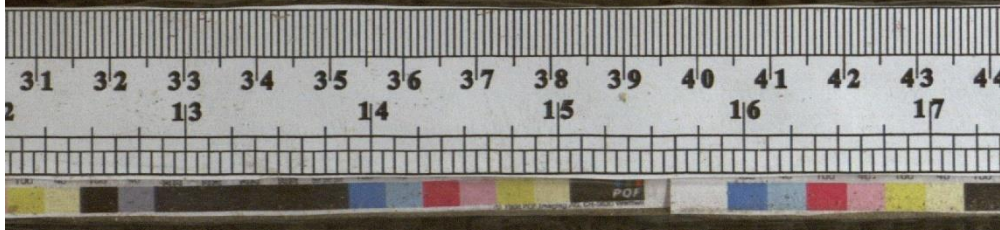

مفتاح المعانی فی علم اللغة

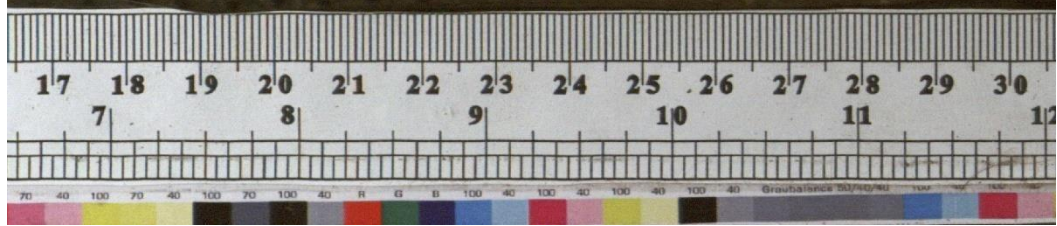
- 1 بسم الله الرحمن الرحيم وبه العون
- 2 سپاس بخدا وثنای بی‌پایان اول بار شاهد که شرف نطقه صنف
- 3 انسانی غیر اصناف و زرنه متفخم و معظم الیلهی وصلوا نایبا و تخن
- 4 تجتیا اول مهتر کائیا و بهتر موجود آصد بر عالم مغربه آدم محمد
- 5 مصطفی کنگ و زرنه و وحی آرا و اصحابه اوزرنه اولون که یقین یو
- 6 یولنگ راء و لریدر لر **اما بعد** احوج عباد الله خوری بن عبد
- 7 ایدراخواندن بری بر کون بن فقیر حقیر دن التماس ایدوب الی
- 8 فضلی دهر نظم و شعر که کتب لغت جمع اتمش و در جمله پارسیه دلیل شرح
- 9 اتمش و اول جرم اول پارسیه دلیلی کنگ و بعد از شرح لغت
- 10 بلیک کنگ و چون علم لغت کالی علوم کلید در سز دخی لطف ایدوب
- 11 زبان فارسیدن بر خچه الفاظ جمع ایدوب بر یادگار قوی سز اول
- 12 یادگار سبیله طالب علم و راغب معرفت اولنلر فایده طوطه لر اول
- 13 فایده سبیله سز و عای خیر که یادگار لر امیزد که اول دعا سبیله
- 14 حق حضرتده مغفور اول سز پس بوفیق اول عزیز که در پند
- 15 قبولم کوشنده کوشوار ایدوب اول حق تعالی حضرتده نجل جلاله

- 1 استنصار اندوم کنجی عالم فخری و نبوت اسمائیله بدر و ولایت
- 2 حقه سنک صدر محمد ک پاک روضه سندن استملک اندوم **و بعد**
- 3 اول ولایت اقلینک ماکس و اول طریق حنک ساکس اوغناز
- 4 حد ابق دین و اول عمان جو ابره یقین اول دل و جان در د نه
- 5 طبیب مولانا حبیب تندن همت طلب اندوم بوکتا به شرح اندوم
- 6 پس حنک عونیده و انلوک همت به کائنده از مدته تمام اندوم
- 7 بعضی کلا فرسندن و مفتاح الادب دن و وضعی بلد و غم لغلم دن جمع ایدو
- 8 بوکتا به شرح ایلدوم بر نجه صنایع خرج ایلدم و بوکتا به مفتاح **المکاتیب**
- 9 آذوقم امیده که حق تعالی بو لغاد لده و متداول و کو کلمه و متداول
- 10 ایلیه آمین یا رب العالمین **تنبییه** بوکتا به تقسیم و راکس قسم اوزون
- 11 اول اسما در قسم نایه افعال در و اکسنگ اورتی سنده مقدمات
- 12 و حروف و یله ذکر اول نسی در و هر قسم حروف مهم ترتیب اوزون منازل
- 13 قسم مناسب در بست و نه باب اوزون رعایت اول مشدر و هر باب قریق
- 14 اوج باب اوزون مبوب اول فتح کنجی کسره اوچی ضمه و حرف اول که
- 15 باید رانک با جده غی حروف فی رشت اول سنده و افعال کانفر صرف

المکاتیب

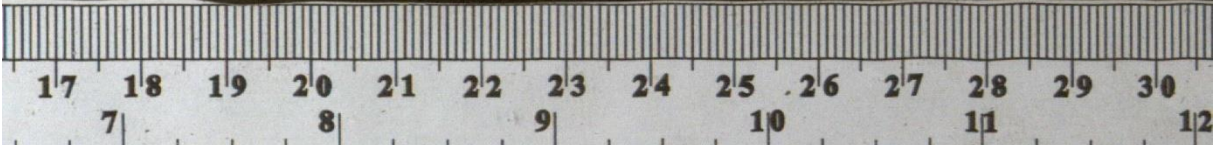

1 اوزره صروف و نشدر در تارخ گوید مشهوری مصطفیٰ فاکل حجرتدن ای پسر
 2 بل سکر یوز طقسن الیکده مکره ایبر شب عون حد اوندی انام
 3 که اولد بود در انما به تمام **باب الالف المغنیه** فصل فی انجواست
 4 جزیره آب صوا انجوار بکار آب شخوارم آب کیر کول آب نوس
 5 آبکانه بکاف عنین قلبه آبدلر قوق و صولوق آب رستان ابر تیق
 6 آب ریز موریز آب و یوز صوتیه آب روی م آب تن بکلو عورت
 7 ابر ک چوه آب و عن اوز ابان یازای آبتابه ابر تیق ابر مجس
 8 بلنر وک آبله تنده اولان قیر جعه در لر آباد آن ف ابی ارم انجانده
 9 صواوی آبی ایوا آبکینه صرجه آبله برون کلهزی ابر بولت
 10 ابر و قش ابکنده سبل فرغی پر آباد آفرین و نحایه دخی ابر
 11 دالیه فی جایزه آبلوچ نبات شکر آبا ایش آب شنگاه
 12 متوضه آب شگاه ابر بزم انجانده ابر بزم آبدار صولو آبله
 13 بیدوره سوزلو آبکشی سقا آبکشت شهرت فصل التاء
 14 آتش اولو آتش زنه حقیق آتش دان اوچق آتش
 15 کدهم آتشین او دیکبی آتش انکیزه آتش کاد کسکو آتش

ناب

1 **تاب کلنجی آتش افروز آتش بازم** **اجدر تا از در تا**
 2 **خسب صده فرار پس بواغبنا** **چار عنصره ده در لر اخسبنا**
 3 **اختر طالع و یلدر اختر فال** **اگر او و کوز که منون**
 4 **پیشی اولم آخش بها آخاک** **بر تقوا و سقا سته اخته**
 5 **اینش آت و لر اجه آخیه ات** **طویلیم آخیر بنیاد و لکن**
 6 **اخیر کز بیجی آخلم قنق** **آخکل کن بلدی آخر روز**
 7 **الندی آخر کز نایه قرنه** **آخر بان متاع و عماش آخو زنه**
 8 **دگه که قفتانه طر تر آخسته** **التن اینک اختر شکس منجم**
 9 **فصل العاد آذ رنگ** **ملاک و رنج و دشمنان او ج المکا**
 10 **ادیم آمدن فصل العاد** **آذر حش کول کوز ملک و یلدریم شققا**
 11 **وضو قلق و کله آوم اندن** **ملاک کوز روز آذینه اینه آذرم**
 12 **ایره در لر که آنگ** **کجه بی اکی بو لک اولسا اوله آذریون بر**
 13 **چکلدر آله حخته** **ور لر و خطی چکلنه ده لر و صر و کله ده لر لر**
 14 **آذین شهر بز مکه** **آخچ جو اک صول کوز آیه آذر او د**
 15 **ویاز آیلر ندن بر آیه ده** **در لر فصل الرء این قدر و قیمت در لر**

الذبح والذبح والذبح
بأذن الله تعالى

والذبح

- 1 وَكُوْرِيْكَ دِرِيْكَ اَرْجِيْ بِيْكَ اَرْزَلْزِرْ اَوْجِرْ اَوْنَدْ دَجَلَهْ
- 2 اَرْوَيْغْ كَلَهْ مَكْ اَرْوَيْغْ كَلَهْ مَكْ فِ اَرْزِ فَيْمَتْ
- 3 اَرْوَنْدْ تَجْرِبَهْ اَرْوَنْدْ طَاغْ وَزَحَتْ اَرْسَنَكْ
- 4 دَسْتُوْرْمَانِيْ نَقَاشْ اَرْشَرَكْ مَايِيْ كِتَابِيْ نُوْكَ اَدِي
- 5 اَرْزَنَكْ نَامِ نَقَاشْ اَرَهْ بِيْجُوْ اَرَاْسَتَهْ بَرِيْمَشْ
- 6 اَرْدْ اَوْنْ اَسْدُفُوْشْ اَوْنْ صَبِيْ اَرْدَبِيْزْ اَلَكْ
- 7 اَرْدِيْنَهْ اَوْنْ اَشِيْ اَرْهَالَهْ بُوْلُجْ اَرْدَالَهْ م
- 8 اَرِيْنْ دَرِيْكَ اَسْرَمْ دِكَلْمَنَكْ اَرَاْمَاْ دِكَلْمَنَكْ بِيْ
- 9 اَرْزُوْ فِ اَرْنَبِيْزْ تَرْخُوْنْ اَرْشِيْ بِلَكْ
- 10 اَرْجَنْدْ بَرِيْمَشْ اَدِرْ اَرْزِيْشْ بَاهَا دِكْ اَرْزِيْزْ قَلِي
- 11 اَرْزِيْزْ قَلِي اَرْجَنْدْ حَرْشَلُوْ اَرْزِيْ سَلْطَانْ اَوْلِيْ
- 12 طَارُوِيْ دِرْ لَرِيْغِيْ دِكُوْ اَرْغَوَانْ قَبْرِ حِيْجِيْ اَرْغَوَانْ بَرِيْمَشْ
- 13 اَرِيْ اَوْتْ اَرِيْشِيْ بِيْزْ اَرُوْ بِيْمَشْتْ اَوْرَهْ بَارَاتِيْ
- 14 اَرْمَانْ حَسْرَتْ اَرَهْ مَالَهْ بُوْلُجْ **فصل الزاء** اَرْدَمَاْ اَرْدَرْ مَا
- 15 اَرْدَرْ چُوْقْ بِيْمَشْتْ بِلَانْ اَرْكَمِيْنْ كَامِلْ وَبَا طَلْ اَرْشِيْ

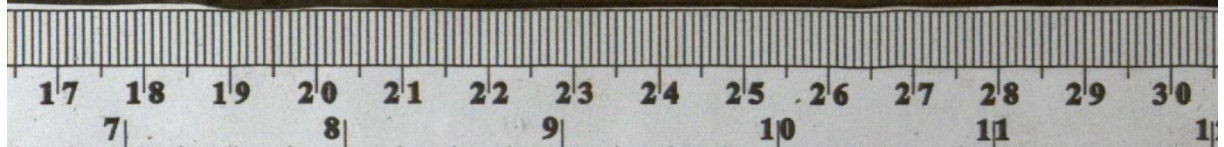
سپل

بسم الله الرحمن الرحيم

- 1 سبکی آنچه در گو آزند بشمالی آن باغ بدست
- 2 از کید دونگی ازده از خرس از آمدن آندن بعد الف
- 3 از تو وقت باز اول وقت برو از آن روی او یوزون
- 4 ازین روی بو یوزون از آن منت بتم در از آن تست
- 5 سنگ در از آن کیت بکند از آن فلان فلانکدر از کبر
- 6 بتم از آن تو سنگ از آن او اونگ از آن اوست انگ
- 7 از او آندن ازین بدن از آن این سنگ از آن اینست بکند
- 8 از آنست آندن در ازینست بوندند از آن از کیم آند
- 9 از وقت ای از آن بش بدق ازمان حسرت ازین تقوی بعد الف
- 10 از دم حسرت ازین ازین ز میرگ ازین برهین کار او
- 11 از مایب صنایب ازین برای فلان فلاخون از برای کز
- 12 از کچون از برای این بونکچون ازین نعت انگ ازین
- 13 ناله نریم ازنگ بکلم در که ققمقدن یا قاشده یا آله یا
- 14 یوزوه اولر ازین پذیر اینم عم **فصل السین** بسم الله الرحمن الرحيم
- 15 و اسنگ استا زندگ تغیر در زند و پانند اکی کن بدر

چونکه کوید روز آسا و شب آسا
یعنی روز شبی و شب شبی

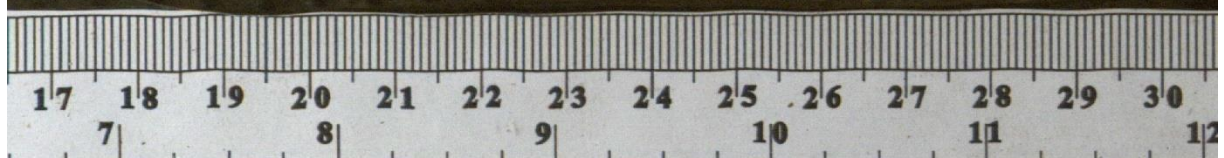

1 آغاریشی اشغایو بچک آغاریشی ایویغرتش سنه
 2 وبعضلمیرمعه درلم آغوش قوصق اغه چیان
 3 آغالیشی قنذرش آغیل کوز اوچیله بقی آغانه
 4 چوان چوبینه درلم فصل الغاء افدنا نیرکله در مرکب افد
 5 دن و سادنا افد که شکفت یعنی عجب و شتایش یعنی اولگانه
 6 افسه تاج افه کز افش کز عفا آفرنگ کوز لک
 7 آفرنگ اولوق افدر ار قوش اوعل و قز قوش اوعل
 8 افلدو اوعلنجتم چاغدر باقره نایا عجدن دوزلم آفتابه
 9 آفتاده ابرقی آفتاب کتشی آفتابگاه کتیه آفیدکار
 10 نگری آفینده بیره دبی آفرینم آفرینف آفرین کتشی
 11 یوه دیش آفریده بیره کتشی آفاز یولم افسان مجزو الفونیه جایزه است
 12 بلگو آفانه فانه مثل آفون سحر آفونکر سحر
 13 ادبی آفانه کوی قصه خون آفوس حیف وطنز
 14 ووربع واوزی کونیش آفوس کتشد طناز و حیف
 15 ادبی آفغان زاری آفراشته یجه آفراز آت و تیلی یرس

1 افروزنج يوزي نوزلي افروز پاس اجمي افراز ات
 2 افروزگر پاس اجمي افروزنده صيقل اوجي افروشه
 3 حاكبي صلوا افكار مجروح و كترم آفتاب ات بير قلو
 4 بزاوتدر افرون ارتق **فصل العناق** اقشه كمر اق
 5 **ديدم فصل الكمان** كج بز چكي دم رقلاب و دم لو عصا
 6 كنج طولش بغوسق الكنه الكين ات اخوري الكنه الكين
 7 **تدم** طولم شوبكم كه در مشك الكين الكنان مغارة الكنون شندي
 8 آگاه طوليو الكرم الكرا ارشتم **فصل اللام** الجيت
 9 طمع الفخت قرنق الفخت قره بلسي الفقام ارغونه
 10 عورتكم قز بلجيم القست اورنجي برونه سچ الفخت قرنق
 11 آل آرام آوبالو كراس آووالو ادك الوج طاخ
 12 اروي آوجه قره من آل طوشنجي آوا صبر
 13 الفته دلو آوند طاخ آلايني بوشتم و بوشتم
 14 اني سويه آله لانه بوه الوان **فصل الميم**
 15 آماج نناندر كه اوچوندر كتر آماج اوق آمار استغفار

بالطرفها

آماس

1 اندوه شوق کج فکر بشمقیه کون بغلر کنه اولکه آن
 2 اول آمان اولم آنجهمان آخرت آن زمان اول زمان
 3 آن مننت بنمدر آن تست سیکدر آنگاه اندنکده
 4 و اول وقت آنکه تم آقچه اول سنه آنجهمان آنجهلین
 5 آنجهای آنک آنجهاست اندوه آنجهاند آنکار صان
 6 انیش حاجی آنبر فیصیح آنبره وانبره تم انصاف
 7 بیرهوه سلیچی آنجوع اوچی آنجوع ده فی اولم آنکشت
 8 برمق آنکشت کمر ^{کسر آنکار} آنکشت سترک ^{بغیر آنکار} الوبرقی اندام
 9 کوره اندرز تضم آنکور اوزم اندوق قیغو
 10 اندوم ^{بغیر اواز} اندومکین اندمکین اندومساک قیغلو اندان
 11 اویچی آنکین باک آنجت طمخ انبارق انبار
 12 اورتیق آنجهن درنگ اندک از آنرا آنکا آنار
 13 نار اندرون ایچرو اندرم اندیش فکر انیش
 14 حاج اندم اولم اندوق کمر ^{کسر اواز} صوبه بی فصل الوام
 15 اوا اواره قر بو اختیار له بلبله نزار اوار ادر اوج یجک

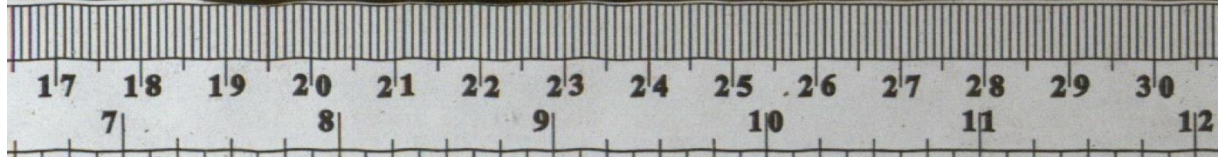
کتبه ایسمه ایسمه ایسمه
 ایسمه ایسمه ایسمه
 ایسمه ایسمه ایسمه
 ایسمه ایسمه ایسمه
 ایسمه ایسمه ایسمه

و غیش

اورن صفت در یک بار اولی اطلاق اولی و ثانی
 اورن در هر بار اولی و ثانی معنی است اورن لیدن
 قدرتی اورن لیدن معنی است هر چه می بیند

1 وعیش آوردند باز و کوزلک و جیبیلو آوردند و ناورد
 2 جنگ و مبارزت آوار بجایع ظلم آورند چندان یعنی
 3 یعنی آوردند تخت و تاج آوین آلت آوار
 4 دیوان حکم آوار اینست و وقتان یوزی آورد درنگ
 5 اوله و افله جانور آوه وای آوه و او اسپرینا
 6 میدان آورس ارفیح آوین گیکو آوین اوکار کتم
 7 آو صو آوله تن قهر جنی آوس یاسا او فر مستر
 8 یلدزی آونک مونک آوردن عیش در فصل السماء
 9 آخت چکدی آهچ چکک آهک خیل و کرم جامیه بر
 10 چریت سر لر آسون کدل و نقب و کله او فر لغون آهو
 11 کیک و عیب آهچته چکلی آهنگ قصد آهچته
 12 جنبه دوری اما جنبه صحیح و آهف آهیانته آهک
 13 آجو آهون یکشنبه آهمن پیری آهمن مثل
 14 آهسته آرقون آهسته تر آرقون تر آهونه
 15 کیک بز غوی آهویچ کیک بوری آهمن دمور

1 اَمْنِكُمْ دَمُورِي اَمْنِيْن دَرُوْن اَمْنِ رَبَا مُقَاتِيْس

2 اَمُوْل لَعْم فَصْل الْبِيَاء اَيُوَان يُوَجِّمُ وَسَرِي اِيْن تَرَه

3 وَرَسْم اَعْد جَعَتْ اَي كُلَّ اَيُوَاه اَيُوَاخ اَيُوَا مَيُوَا

4 اَيِيْنَه اَيِيْنَه كُرُوْبَاد الْاَلْف اَلْمَكْسُوْرَه مَعَ اَلتَّاء اَيِيْنَه

5 صَبَانَه اَز كَيْل دَنَكَل اَزَار بِطُوْبَه فَصْل السِّيْن

6 اَسْبَرِيْس مِيْدَان اَسْكُوْمَه اَيُخْرَق اَسْكِيْم اَسْت

7 كُوْت اَسْب كُوْت اَيَه اَسْتِيْرَه الَّتِي تُحَقِّقُ اِرْتَم اَسْتِيْرَه

8 اَسْتِيْرَه اَتَلُوْ شَيْطَان اَسِيْرُوْس بُعَايْرَه غِي تَحْمِي

9 اَسِيْعُوْل مَعَ اَسْنَا جَلِيْق فَايْن اَسْتَاْع مَعَ اَسْتَاْع دَلُوْ

10 اَسْتِيْرَه يُعْن اَسْطِيْرَه مَعَ اَسْبَرُوْ بُعْرَتَلِيْق اَسْفَنْدَار

11 يَا اَيِيْنَه اَسْفِيْدَا اَتَلُوَاتِي اَسْفِيْدَا مَعَ اَسْفِيْدَا اَق

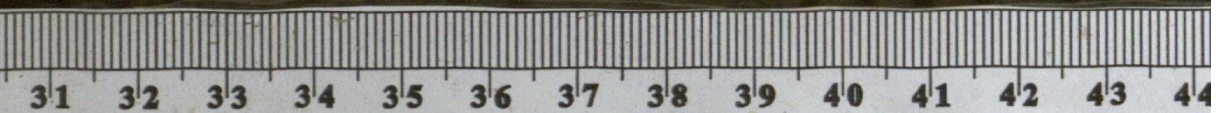
12 اَسْفِيْدَم اَسْفِيْدِي اَقَلِيْق اَسْفِيْد بِيْر رَكَل اَسْفَنْدَمْد

13 اَيِيْنَه اَلِي كُوْبَه اَسْكَاْر بِيْك اَسْفِيْدَان اَسْفِيْدَا اَر اَسْفِيْد

14 بِرْفَرْسَه وَرَه اَسْفِيْرَه سِيَه قَلْتَاَه اَسْتَاْرَه بِيْلِدَه فَصْل السِّيْن

15 اَسْكِنَه اَيِيْنَه اَسْتَاَلِك بَلَدَه اَسْكَم قُرْب اَسْكَمِيَه ف

اخوان

1 اشخون تان از ننگ اشنادا ايک يکرم التنجي کونى ک
 2 اکسون خريم قفتان م امروز بکن اروزينه بننگ
 3 وبنگي امسال بوي امسالينه بويلىق وبويلىق
 4 امشب بوکجه انجوع بکم بکم اوکس توز وتنى
 5 ايچي طمع جي اين بو اينست بوهر اينان تولم اينهام
 6 ايشان انم اين بار بوکرت اين بازينه بوکرتک مانا
 7 اين چنين اشبويله ايچ هيچ اين جهان دنيا اينجا
 8 بونده اينک اوشده ايدون بجلمين ايره تکري
 9 ايزک جبه ايدر دايمي اي بسا اي تچه ايزان ايک
 10 طعنه کونى اير اندنا نر وبلا الالف المضمومه فصل
 11 الباء اباغ داغ ابان ديدم اخول اخول قيجق
 12 اخوزنه دشمه ايلي ارس بر عجدر ارکوش چک چلب
 13 ارمزو مشرى يلدري ازوف سروا غاجي ازوف م
 14 س اسکدار اولوق طوچي فاصد اشخوان سنگ
 15 اشخوان زند لوري اشون طام درکي استن م

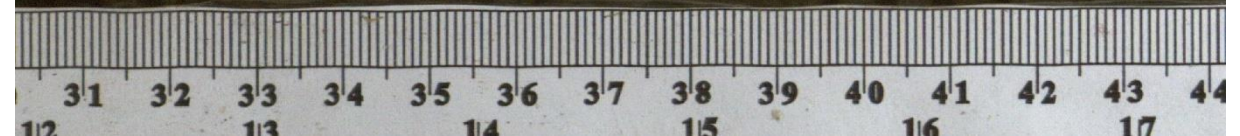
- 1 اسب فرشون استادق اسوار برگ اسرف
- 2 است اوجم اسفد پيش اوون اسنان
- 3 چغان اشتر دوه اشتروان دوجي اشترغاز يندق
- 4 اوپ اشتر مرغ دوه قبي اشكوف بچك اشغور
- 5 پورسوق اغزه بزرگ قلق التنده اولم ك الكرار ارشته
- 6 و اوست اولدر او اول اوبار يطيق و و خي برشته
- 7 بغازون اشغ اندرمك اوستام معتد كسته اوبان
- 8 نشان اوبانچ اومرغ قره غو اوشك انخرف
- 9 اوواغ اوتاغ اولنج اوزم چي و چكردكي اوس قنكش
- 10 و برشش اوبان طاغ اوجوخ اورمان رحمت انقوتم
- 11 **باب الباء المفتوحة في فصل الالف** بايات بكارو
- 12 صوبي و طاقت بايات اي كبريه و صوص پانخوست ايعلم
- 13 دكلمش پاديش نوروز و صلند قلم اي پيد يعني صلنجي كز
- 14 مانده اكاكوا اولر اضف مانده فتحيل در تر پاكند يا قوت
- 15 باغنده انمش بقا كه صلاحه دكلم اي اولر يالاد يدك اي

اشتر بيان دوجي
اشتر بيان دوجي

اشتم
عزيم
وضر
و غونا

بغازون

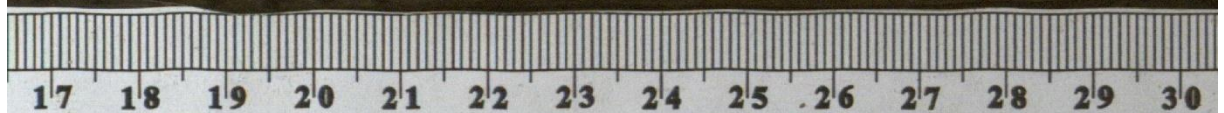
بازو

1 بامس دنک و آواز بالار اولورنيس بالاي اشکناات
 2 ويک اتي يابيد خسر و پير و بزرگ مطر بنه دراز يادير قتل
 3 انجي يادغر ياي اوي يعن چرون يادير دني در لر يادغر
 4 ياي اوي بانو خاتون پالينر بوستان بازر خراج و باج
 5 ورصد باک قرقو و بوک يانس صقلقي و پاسبانه بو
 6 جهندن پاسبانه لر بالوش کافر منقوش ياي باف
 7 جلاه ياي ايچا يايه مرتبه ياي تاب ايقي صروقي ياي بويا
 8 ايقي قبي ياي افراز م ياي افراز چلهلم ايقي بصبي جيغره
 9 يا ايقي يايه يايچه يايچه و يايچه يايموچه قذر قوي
 10 باد رنگ شرخ و شين خيار بازرم هرزه باهم بله بايکنا
 11 قرخلو باجنگ گجگ ترجه باشنگ اوزوم صلقي و رکه
 12 توکنده قرش اوله و تخلق خياردور با اش باله شيله که
 13 ورين بانو سنکله بالان يغا و قيو اوکي باخر کون
 14 طلند و غي نير پالهنک چلپر بال بازو وقت بال زن پر
 15 وازا و زني بازر م بيهوره و عديان پاروم قسقت

باقيم بايزست
 باقيم جايزست

- 1 پایان آرز با خون یاز اوی باستان پاه شاملر که
- 2 پیغمبرن اوگدن کچدر باد اولسون باد یل باد برین
- 3 صبا یی باد ایک یکم بدخی کونی باد افراه باد افراه
- 4 عقوبت و صوف بادرو شاه سپر غم بی بی زره
- 5 اوتد طیبیلر اگا باد رویه و باد رجویه در لر بادرو
- 6 تره بادرو بریز بادریسه اغرشق باد زهر سام
- 7 یی باد کند دبه بادروز هر کون کیلن قفتان پاشنه
- 8 اوکچم عقب معناسنه پای بند بکدر که او چون یا غیر چون
- 9 قورلر باد فیه بر لنع باد پیره م باد پیره یقنه باد درم
- 10 بر مرضدر بادران یلبوز باد یانه راز یانه باد یان
- 11 دخی در لر باد ضایه دبه بالوایه بر قش در که سرجه بک
- 12 زلزله دخی در لر باز د انکر باز بند ایلیچی باد ام پیم
- 13 باد بان بکن باد جانق باد اش عوضه باد شاه
- 14 پادشاه و پادشاق پادشاهی پادشاهلی پاشاق
- 15 وانجه بانوا بانی باب زن کتاب مودی باشو

هوای
دکنک

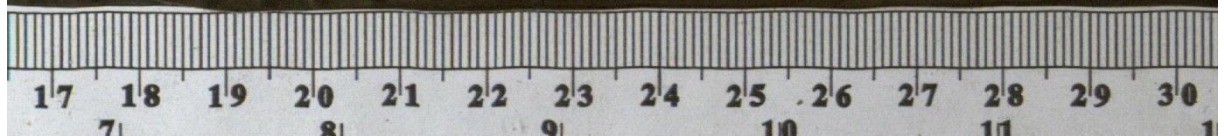

1 دنگ بآو سبک پآووم بالووه قریح پاک باز
 2 نیک نظر بادر ایگ طفرنجی کوپ بازار او اور تلن
 3 مرنک پآووه پاک اولمن سنه و پلته بازگی ات
 4 بارگه تم بار بارووات ورشوت بالوانه ابایل
 5 قوشه ور بالکانه ترجمه باران کزینه الجوق باخال
 6 بکلو پاره صفرقم باش کونه بشی اشغه باش صبر
 7 ایت واول باز اچی و بارو یغ قلاج و سنه فرق
 8 اتمک ووضی و طغان باز دار و باز کد طغانجی بازگی
 9 اوینه بازیک اوینجی بازه قور بالایی پدل ائی
 10 بازارق باز درت معنیم کلور برسی یکدر که طورو
 11 یکدر لر انجسی یور در اوینجی اخی حاصل در درنجی
 12 بر کزدیمک در باری تکوی و بر کز و عروسه دخی باری در
 13 لر بارینه یوک یب بازوان قب جقق باریک انجه
 14 باریکتر انجه رک باران یغوز بارشتم باراسیه
 15 یغوز لوق باقدم ایش آخری بارکشی جمک باز بر دار

باریدن لفظندن صیغه امر در
 و بعضی ترکیب لره صفت و
 استعمال اولمن اشکبار شکبارگی
 حلیمی

باری اوایة التوسل یستعمله
 مقام التحیم سلمان کفت

دل اکر بار کشد بار نکادی بادی
 هم ور کسی که نیند جو تو باری باری

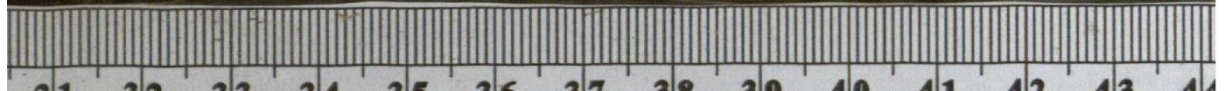

1 بَارِئٌ بَلَدٌ بِأَرِينِهِ بَلَدٌ رَقِيٌّ بِالْمَسْكِ أَيُّرِي سُبْحِي
 2 بِاسْتِخْ جَوَابٌ بِأَبَا بِنَا بَابٌ مِّمَّ بَابُونَهُ بِنَجْمٍ بَارِكَاةٌ
 3 وَبَارِكَةٌ يُوكَلُ بِرِيحِي بَابُونَهُ وَبَالْوَانَهُ سُرُكُو بَالُو سِكَلِي
 4 بَادِرِي أَعْرِشِي بِاسْتِشْرِكِي صِبْغِي بِأَيُّرِي كُوُزِي
 5 بِأَيُّرِي كُوُزِي بِأَيُّرِي كُوُزِي بِأَيُّرِي كُوُزِي
 6 دِرْلِي بِأَشَامَهُ دِرْجِي بِأَشَامَهُ صُوُزِي بِأَشَامَهُ
 7 بَلِي بِأَشَامَهُ بِرَاوُدَرِي بِأَشَامَهُ سَاعَتِي بِأَشَامَهُ
 8 الرَّحْمَةُ الَّذِي يَكُونُ مِنْهَا الْحَدَبُ بِأَشَامَهُ بِتِي بِأَشَامَهُ
 9 كَبِي بِأَشَامَهُ بِرَاوُدَرِي بِأَشَامَهُ قَرُضُو بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 10 كُوُزِي دَنِي بِأَشَامَهُ بِرَاوُدَرِي بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 11 مِ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 12 زَاهِدِي بِأَشَامَهُ قَسِي بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 13 بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 14 مَانِي بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ
 15 بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ بِأَشَامَهُ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

بَارُو

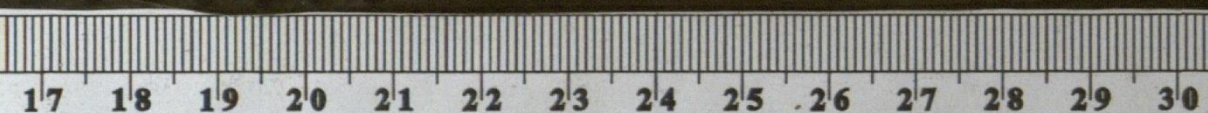

1 پاره کون باقدم آخر کار پاتله حلواچی تو سیه پارکین
 2 الکی بالا بوی و یقارو باقلا ف باطیه ف کله انچه
 3 بازه آر طعابچی بالین یصدق بالست تم بالشم
 4 باهو دکنگ بانگن باوچان بامدله صباغ بامدادان
 5 ذلر بام طام و صباغ بانگ آواز، باور انتمق پای کوب
 6 رقاص بالیس بر مین کوندن یصدق بارنگ غیر تلو بانگ
 7 کش اوق چغری **فصل الباء** بیر قبلان بیر بیان بر ققان
 8 ذرکه قبلان در شندن ایزر ستم زال جنکه کیر هی وور لر کم ائی
 9 جندن کتر مشله **در فصل الن** بتا قو بت غشل پتچار
 10 قوش بوچه بر و بتر **یوز دق بتره برت باش بتو**
 11 سنکه بتیاره بلا و آفت ووشمن **فصل الجیم** بکیم یایی ائی
 12 بچه و بچه یودی **فصل الحاء** نج زله در که اندن دزر لر **فصل الخاء**
 13 مجنوو بلدریم بخشش ق بخشش ق بخشش ق بخشش ق
 14 اوزر نه یصلش بخشیر بوپ و کره برسه اوزر نه ایزر لر مجنه
 15 بیگ قرپی جت ق جتاور کا مجنوو مجنورم مجنه

دخپ

نکنده

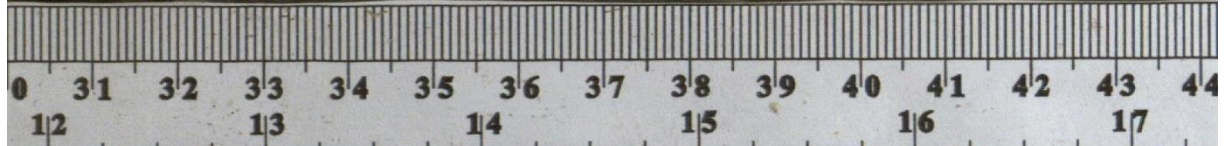

1 بخیه دوز نینده دیکي بخان اریچی چس دل طاریچی
 2 **فصل الدال** بدیدر آنم آرنه درلر بدی یی مرقی بدکم کرم
 3 طنق بد یی مرم بدحو یی مرقو بدول قورقو بدکیش
 4 یی مرقو بدلو بدرای یی مرقو بدی لو بدن کیسه بدو
 5 قورکه او دی انک اوزرنه اولور بدرام درنمش صحت
 6 و او و بزغش باغ بدواز آرام یی بدیدر استقباله کنگ
 7 بدیوشن دلو بدیدر آشکان بداندیش یی مرقو **فصل الدال**
 8 بدیر اته بدرا اندر اوئی اته بدیره استقباله کنگ **فصل الدال**
 9 پیروا فراغت و میل ناپروا اولور پیروا قلبی بر غنست
 10 طوان و ورو کلمی اوئی بر فرخ اغر لغدر که ایقوره آدم اوزرنه
 11 دوشتر تازین اگا کابوش درلر پرنده یقنه حرید برد اراق
 12 اول معیننه درلر بر کند اوئی بر آرزو یی مرقو زیدم
 13 بر خور اور تاق برتر نای و طوق در که فوسک ملکری بوینده
 14 پرو الکر و در لرای ای دینی در بر کم مع اثنگ پرنده اور
 15 کوته لوقیح بر آرز کنز لک بر آرز قیش بر جاس نشانه

بدرفه
قلاغز

حرم و آراسته مجلس

دک

1 در که او قیون او رتر پرواس اوق پر دافت ائنگ وال
 2 اور مقدر بر نشیه بلیمچون اربدر یا میشقدر بر خاش عم
 3 پری زفت او حقی طمش بر کست معاذاته بر خاش
 4 جنگ بر نیان منقش حریر بر بزوشان امت بر هونا
 5 دایره پر کار بر مخن بر کسیه ادب ائنگ بر نیون
 6 فریدونک او کزدر بر زین امر ابراهیم دم بیغبرک اما مله ندر
 7 بر پیه در و اتش کک که اول در زوی اگا اذر بر زین در لر
 8 بر زن سقق اوجی و مخله بر چین ف برن الکر بر نونا
 9 قرینج برو قش پرو الکر بر آه کز لک بر ندون
 10 او تکی که بدوز سبجی پروند سله در که بر آرز لوقا
 11 انده قور لر بر مخید عاق او غلن یغی انا انا بر و غنی
 12 طمین برت چوقه خوی پر کاله پاره که قفتان بر قور لر
 13 پروانه کلک بر تو شعله بریز دون دکل او تکی کون
 14 بر برینه دون دکل او تکی کونکه بر ندوش انبراقی که بر خو
 15 گلن کلر بر بره دینار بر مان شادلی بره بره

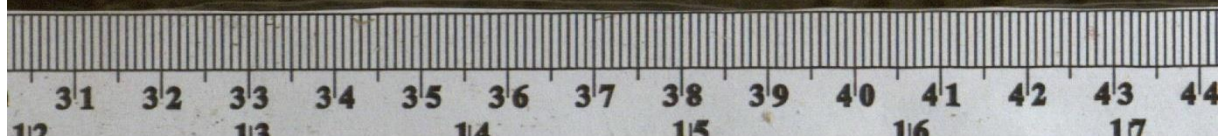

1 برخی بعضی برده تخم بر قنت برن سرکو
 2 بر آسباب دگر من پری بر آسبام بر بند گلدردک
 3 بر ستم بر مضر بر آزرده ذوله برک برق و برق
 4 برک بالفارسیه چلندو بره و بره قری بر اوزرو
 5 و لوگس و پیش برتر بر جسم دگ برایشان انله بر طله
 6 قبلق بر پهن تخکان بر استگ قریخ بر او بر ناپکت
 7 بر آذر قره سی بر گسوان ات طویله بره کنار و کلیدریش
 8 برز تخم برزگد اکتی برود کار تکمیل بر ف
 9 قار بر یون درگو بر ورده بسنتی برده دار برده
 10 طنجی بر مینر صقیق برش بر سق اغری بر کار بر کار
 11 صقنجی برودش بر شیش بر ستار قور و قوراشی
 12 بریشان ملو و طقق پریشانکار ملو و طقق اشلو
 13 بر آکنده طغاشی بر براط قبوز بر بوزن قریجی بر آزر
 14 قیش و آکنده بر آرم برده قور و قوراشی برق بلدی
 15 بر آواز قشراچس برک چلندو بر کتخ اقلوا برک

چلندو یعنی صوت که
 بر مقلوبه و یا او عجلندن
 ظاهر اولای چیمیک

ساز
 تازی

ازنی

1 اَرْتَقِ اَوِي پَرَقْدَانِ شَكِّ كَوْنَلَهِي **فصل الزاء** پَرَقْدَانِ
 2 مَحَاكُ سَوَزُو وَوَقْلَه سَوَزُ پَرَاوَنَد دَر خَوَسْتِ بَرَدِ اَجْدَر پَر
 3 صَرَبِ يَوَلَوَاكِر پَرْتَنَد بِيَانِ ضِيَارِي پَر وَاكِر يَنْقُو پَر مَانِ
 4 غُصَلُو بَرَم طَمَانِ وَ مَرَعُو پَر مَوَرُو قَاضِي لَقِي وَ نَوَالِه
 5 بَرَم صَحْبَتِ پَر مَرُوهُ صَوْلَتِي بَرَه كِنَاهِ بَرَه كَارِ بَرَقَلُو
 6 بَرَه مَنَدَم بَرَعِ قَرَبَا پَر بَرَعِ وَ پَر غَابِ صَوْبَدِي بَرَعَه
 7 بُوَدَمَه دَكِ پَر وَ بِنِه مَحْسِ بَرَه زَانَتِي شُو دُوخِ اَوِي پَرَازِ
 8 قِيَسِ بَرَه بَرَه طَحِي پَر بَرَه اَاطِصِ اَوِي پَر بَرَه وَ بَرَه نَكَارِ
 9 دَبَاغِ پَر بَرَه يَفَقَمِ كَمِ پَر عَنَدِ بَرَاهِ اَجْدَر **فصل السين**
 10 بَسْتِ دَر بَرَه وَ اَلْحَقِ بَعِي قِصَمِ بَسْتِ بَعَلُو بَسِجِ بَرَقِ
 11 بَسَاكِ بَرَه تَابَدَرِ كَلِ وَ رِي جَانَدِنَا عَشْرَتِ كَوْنَدَه پَادِ شَاهِلِه بَاشَلِي
 12 اَوَزَه قَوَرِ بَسِ بَرَه وَ بَجِهِ بَا اِي بَجِهِ بَسِي مِ بَسِي جَوَقِ
 13 بَسَاوَنَدِ شَعْرِكِ قَانِي بَسْتِ دَلْبِنَدِ بَسِجِ صَرَجِه دَانِ اَوِ
 14 بَسِ صَوَلِ وَ اَرْتِ بَسِي صَكِ قِي وَ يَارَايِ بَسِ اَسَنَكِ
 15 اَوَكِه دَمُوِي پَسُو كِبَجِكِ بَسَدِ اَجْوِ بَسَدِكِ اَجْوِجِرِ

پَرَازِ بِيَانِ

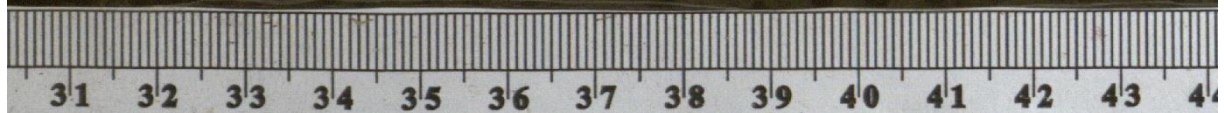

- 1 پس گویند زین ایرک از وقت فصل الثین بشار نثار
- 2 بشتر میکان در عم پیشیز پول بشیره بلقی بولی بشتر
- 3 ببر مرضدز بشیح هرک بش در دره باغ در حکم لکچون صدقا
- 4 قبوسنه قورلر و شکنجه بشیح جفت بشیح اوکوت بشیح
- 5 بته سودی سگ بشیم یول بشیمه بوکدن طون و نسه
- 6 بشمیه پوتش بکدن نسه کیچی بشماند ایرم بشکول
- 7 جفت کنی پشان قره اخی پی شکنجه پشکل نونا
- 8 ساکنله برغو بشک فحله بشخون بقیمه اب در ان ط
- 9 بطاقر بطابی قره تزع بعلی کراسغ بغیج باغ
- 10 یلانی دیرکه مرز اتمز بعل قلتق بغه روسی ف بغه
- 11 تکرک بغتری چچی بغ کف دهان شترک ک بکماز سچی
- 12 بکول نشانه دیر که اچون ادر لر پک بال فارسی رعنائی
- 13 و من سزک و بلیم و دیر لک و بک الفاظ مترادفه دندز
- 14 تک بوئی مغنا سینه دخی دمنکر و بعضله الک فانه در دمنکر
- 15 بک قر بقال بده نرد بان بده تر از کوفه پی پلیس و پرینه

بها فارسی

فیکه

1 فَنِيكُ بَسِكُ سَعْلِي بَلَشْتِ جِبَلِ بَلَشِي جِبَلِكُ
 2 بَلِكُ بِرُقِ بَلْمَرِه سَلِكُ بَلِكُ قِلَانِ بَلِيدِ
 3 قَبِيُونِ سِ بَلَاذِه فَاَسَدَكَارِ بَلِكُ جَنَمِ كُوْرَقَبَعِي بَلْمِ
 4 صَبَانِ بَلَاكُ قَلَجِ بَلْمِه رَيْشِ قَبِه صَقَلُو بَلِكُنِ مَنْجَلِي
 5 مِ بَلْمِ بَلَاوَنِ بَلْمَاكُ قُوْشْتِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 6 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 7 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 8 قَفَرِ بَلْمِ قَوْلِقِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 9 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 10 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 11 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 12 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 13 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 14 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ
 15 بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ بَلْمِ

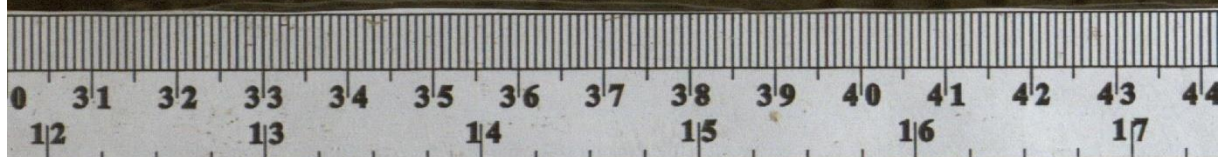
بندوز
 بوالدز

1 و بر کون اویدر پارسیله کونلوندن بهرمان قزل باقوت
 2 و نقشلویفقه حدیر بهره نصیب واوند بهره ور نصیبلو
 3 بهر اچون بغیر ورلوقلا چون بهری بوز بهر بهر بهر
 4 اکه آذریون درلر و خجسته درلر ویاز و پنجانه و پت بهاثانه
 5 اغ انک کلچیه پ و بیر بوز بهرن ماهل اکنجی کوننه درلر وروش
 6 ملکری اول کوننه عظیم اعتبار ایدلر بهرن اورته قیسمه آتیه
 7 و بیر پادشاه آدر بهرن یقه بهاثه قطعه انلو بهاورم
 8 به بیغوش بهاوشی اصلو بها قیمت بهاویان بهالو
 9 شیر و بها بها در ار للو بها نه فی بیغاد لغت
 10 بیاستو قشش اغزلو پیلغوش سوشن پیکر صورت
 11 مرشده نک قالیند در پیلک اوق پیلک بها لو الک
 12 و فارسیه گذرد بها مرو بها مرو بها مرو بها مرو
 13 قول بها اوجک بها بها بها بها بها بها
 14 عیان بها بها بها بها بها بها بها
 15 دمن بها بها بها بها بها بها بها

بیغلتان اسم ولایت
 چنانکه بیغ سعور گوید
 در فاک بیغلتان بر سریم بزایم
 کفتم مرا بر بیت از جمل پاکه

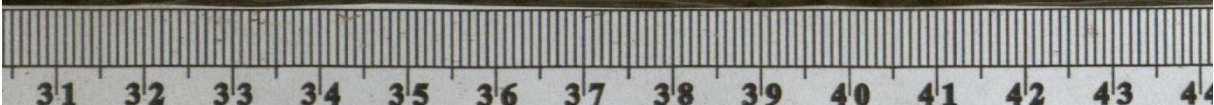

1 اگر معنیه گور برت مهند ن امر در یغ قو بر بی اسم در یغ
 2 اچاق فخله دخی جایز فور ایم او طبق بی بیخ غلیظ یا ش که کر یک اوزره
 3 قرمش اوله بیند صافش در مجهور بیند کورچی بیود
 4 اون بک بیود طور عورت بیو نیکه و کلن بیجاده و بیجاذ
 5 که با بیهونه قفتاندر کم او او کنده صرزش اوله و در فی بر شنه
 6 در کی نیمه یقین اوله بیهونه باطل شنه و مهره بیتر جامه
 7 خوابزه بزرگ مهر شنه نوک هیلو لاسنه در لر و نقاشد چون
 8 بهر صورت چکر لر اوله بزرگ چکر لر بعد زمان نقش ادر لر
 9 پینو کشک پیاله سچی قدی پیاده بیبا بان بیبا بان
 10 بیست یکیمی بیست بکیر یا طور بیستکانی مجنوبی
 11 بیمار صیرو بیمار دون صیر و جغنی بیمار ترین صیر و رق
 12 بیماری صیر و رق بیمار خانق پید سکت بیدمشک
 13 فخلو سکت بیدانچیر کندراغی بیدر چلهم چقوری بیو
 14 توه بیدله ظلم پنه یاغ بیدار آیانق بیخ کوک بیخ
 15 آور کوکلو بیخ کن کوک قرچی بیخ بکلم و طلسق بیجا بیخ

بکلم

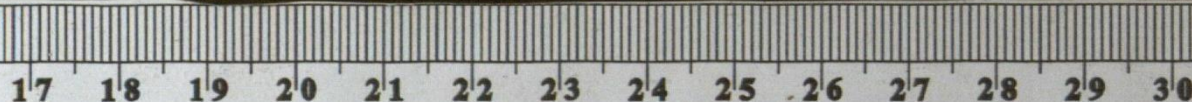

1 بکلم بکلم بیجان طلق بی جان جانسوز پیچ برغو بیل
 2 بل بیچاره پیچ صر مشق و برغو پیش پیش پیش
 3 صحت پیش کارف پیش ارتق پیشین ارتق پیش
 4 ارتق پیش اول پیشین اول کنی پیش و اول و بر
 5 پیش و ام کج پیش کوه زین ایرک اول قش پیش باره
 6 غایت فزله خلوا پیه اجر بی پیش غار امام پیش خولا
 7 و پیش خوار اتمه پیش باره و پیش کاره آورده پیش
 8 این بیل ف بی خوی داد من پیش ار قیش پیش زن
 9 قری پیش قوجه پیرامون چوره پیرامن تم پیرامون
 10 و پیرمن کولک پیرایه بزک پیرار پیش بل پیش زرد
 11 دنه جادر پیروزان پیروز نظرلو پیروزی نظرلوقا
 12 پیروزی خرده حاجی پیش زنی صفت صبحی پیله پلوده
 13 که معنی کلو بر بیه ابریشم و بر بیه بر او قدر که در بیه بیل او بی کبی
 14 اوله و پار سید مدنی که معنی کلو بر بیه کوز قبضی بر بیه چرت در
 15 پیلور چرچی پیسه و پیس آله نشه بی نگاه ابر بیغ وقت من

بیر زن

واگ

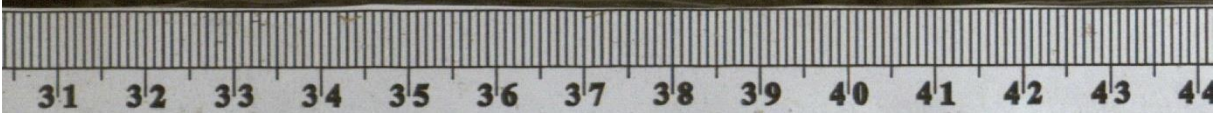
فوشام

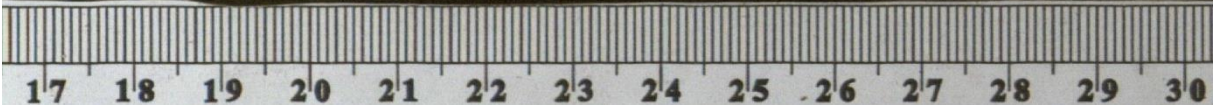
1 بی او انسوز بی آن م بی تو سنسز بی من بنسز بیوش
 2 عقسوز بی بی برن بیگانه یار بی راه یوسوز بی نام
 3 بیم بول و قورخو بیرون طسز بیساکر بیسای کزجی ک
 4 بیگار اشسز و جنگ بی نواف بی خواب ایقوسز بی
 5 بی خوی دات سز و طسز با **الباء المصموت** بیگوت بیج
 6 پنگ چکیم بت تم بت برست بوته طیجی بتخانه بت اوی
 7 **ت** بیول بقالطبله **2** بیجیح قتلغ دخی لطیفه درک
 8 جباله چلمین انوکله اشتر لر **2** جشوهه بخش اولمش
 9 **جسب** خر لامق ججری بخاری اوضعی یوه برقیه ایخ
 10 درکیم پیش کتر منز پدوس امید بد ادی **2** پد رام
 11 مرله و ایور برز یجم لک و دخی قوت اولمش برآز کنز
 12 برد برد لو الجم در برد بار یوله چکی بران کسکی
 13 برنده کسچی برنیشی بو سق اغزی بره التدی برآز
 14 بیاه فارسه نسیم برج کوز جوزا برچی برنگ برقه بر
 15 طلوه برد لغز برز صجاق برک صلق وصلو بروت

بیوی

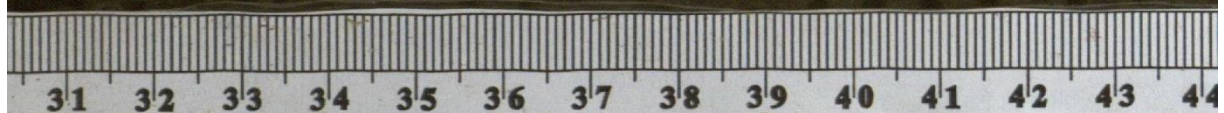
1 بیرق برون طشو برناکت برومند قونلو برس یولم
 2 برناختی برنیں خرقلو پزغند بیرق در سختیان بویلم
 3 پزر اغز یور پس پزول طبعا پزول باز تیشلی اوینی
 4 پزغور اولدر که یرم دکلمش بعدا ایدن اش بشیر لو پزوه
 5 وجاشت برسنم اشنگ پزتر قرغو پزرم م پزکان کونی
 6 وارزو بز کچی بز باز کچی بز رک اولو بز عالم اوغلق
 7 پز طبعا پزغند تشری بیرقی بز رکی اولولق س پست
 8 قوت پسته قشقا پسته م پست دکلمش بکی ودکلمش اکی
 9 سغور راست اولمش اش ودز لمش وتام وظم لمش ش
 10 پشنگ تیار دمور ور که انکلم دیوار دکن دکر پشکول
 11 یول کچی ارد رو فی حریص اره در پشکول قیون قچی پسته بان
 12 ویستی وان قبو بغی وار قچی یع ار قه طیبه حق پست
 13 ار قه پستی ار ار قه یصدغی پستوار ار قه یک پشمار
 14 سگردن پشمره او کرغ پشغ یش دکن پشرم
 15 قره اشغ پسته دبه پش ارات یلسی وقبو بغی پشک

1 دَمُورَجِبُ وَفَالِ اَخِي وَفِيَوْمِ نَفِي وَفِيَوْمِ صَبَا غَبَازِ حَرَكِ
 2 جَوِي وَرَكِ دَلِكِ لَرَاغِ اَوْرِنَا سِنَه قورَلَرِ بَعَجِ حورَكِ اَوِيَه
 3 كَكِ بَكِ جَلُوكِ ل بَلَه تَرَا زُو لَقَه پ بَلَنَدِن اَو صَوْرَه سِي قُو
 4 يورِ سِي بَلَنَد بُو جَه بَلَنَد تَر بُو جَه رَكِ بَلَوَس وَ جَابَلَوَس
 5 حَرَبِ سَوْرَه اَهْمِ الدَّيُوبِ بُولَدِن جُو مَقِ بَلَوَجِ بَر قَوْمِ دَر كَر تَر مَانِ
 6 لَرَوْنِ غَايَتِ عَقَلِ سَوْر اَو لَو لَرِ بِل كَبِرِ يُو بُو لَرِ بَلِكِ بُو كَر كِ
 7 بَلِيكِ فُلْفُلِ بَلِيكِ ف بَلِيكِه تَلَنَدِر بَلَقُو نَه عَوْرَتِ لَرِ قِرِي
 8 بَلَقُو رَقِ ن بَتَحْتِ بَر سِنَه و رَكِ نَبَر كَر وَ ن كُو كِنَدِن قِي شِ اَو لَرِ
 9 بَنَدِ جِي لَقِ بَنَدِر جَوَالِدِرِ بَنَجَه دَر مَانَدِ وَ عَا جِرِ بِنَجِ
 10 يَكِ طَشُو سِي بِنَدَارِ اَو لَرِ خَبِرَه اَو تَر بِنَجِه اِنِ بِنِيَا وَ
 11 دِيَا وَ رُو جِر كِنِ صَوْرَتِ بِنَجِشِكِ سَرِجِه بِنِ دَكِمِ بِنَكِ
 12 اَصِلِ وَاغُو بِنَا وَرِ جِيَا نِ بِنَكَارِ اِيَا وَ بِنَه يَكِ يَبِ وَ
 13 بُو يَكِ هَدُو دِ بُو يَبِ يِرِ دَشِكِ بُو يَه اَر زُو اِيَكِ وَ هَدُو دِ
 14 بُو يَه اَو دَقُو ي بُو كِ بَمَعِنِ لَعَلِ وَ عَسِي وَ جَعَقِي قُو ي وَ دَفِي بَعْدِ اَكِرِ
 15 دَر كِه كُو لَرِ بُو زِ بِنَدِ بَكِ بُو مِ بِي قُو شِ وَ وَا لِيَتِ وَ نَبَرِ اَو تَرِ
 بِنَجِ

بوز

1 بُوْت بَلْدَرُو آوَرَه وَيَقِي بُوْرِيَه مَمُون بُوْرِيَه بُوْرِيَه

2 بُوْت اَرَج بُوْت دَر بُوْت فَاكِر بُوْت اَق و بُوْت اَق

3 سَلْمَايِي بُوْت اَعْرِيَه بُوْت جَاك بُوْت مَوِي مَوِي

4 بُوْت يَاك مَوِي بُوْت مَدْمَد بُوْت اَن مَبْرَج بُوْت اَق مَوِي

5 بُوْت يَا بَلِكْن كَم بُوْت يَاك اَبُو دَن مَعِيَه نُوْت بُوْت اَق اَن

6 وَرَقْمَان بُوْت اَوَك بُوْت ف بُوْت كَبِيك مَسْحَق بُوْت اَق بَرَك

7 اَوِي بُوْت يَا بَلِي جَل بُوْت مَوِي بَر جَانُوْر بَر نَقَش و بَر جَان

8 دَر كَم رومَه طَمَر لَم مَنظَرَه بَر دَن كَم كُوْر نُوْر و بَر كَم دَفِي دَر

9 مَر زَانَدَه بَر دَر اَوَا بُوْت و بُوْت اَك مَصْعَل بُوْت اَبَك

10 بُوْت اَن اَفُوْر بِيك بُوْت دَرِي بُوْت سَن كَرَك بُوْت سَن اَفُوْر

11 كَرَكِي بُوْت سَن كَبِيك بُوْت سَن عَذر بُوْت اَعْل بُوْت زَادَه

12 اَعْل اَوَعْلِي بُوْت بَلِك بُوْت نَشَان بُوْت بُوْرِي بُوْت لَادَف

13 بُوْت سَك بَمَتَانَف **بَابُ التَّائِي فَصْلُ الْاَلِفِ تَاب**

14 شَعْلَه وَايَك كُوْنَك تَابِي وَايَك وَايَك وَايَك وَايَك وَايَك وَايَك

15 تَاب وَايَك تَابِي تَابِي تَابِي تَابِي تَابِي تَابِي تَابِي تَابِي

تَدَك
بُوْت اَو بستاناق

بُوْت اَو بستاناق

بَلْدَر بُوْت

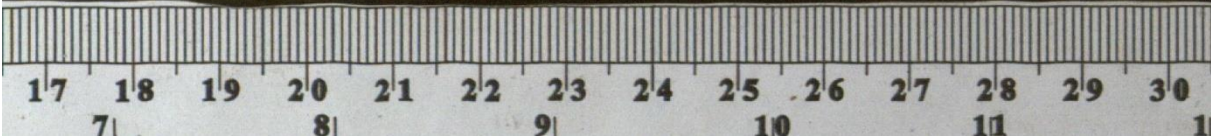

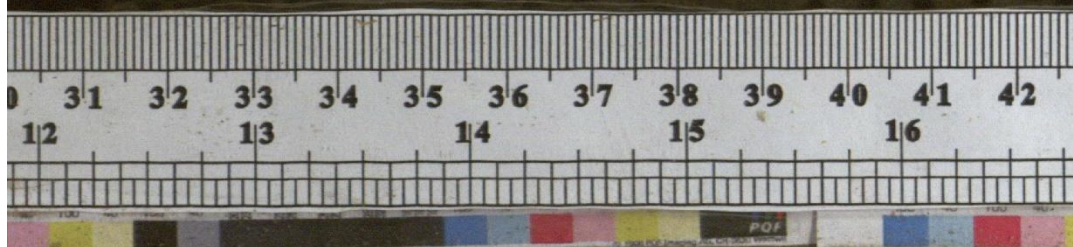
1 که ای اصدوغن برات ببار قوم و قبیل ببر بلبه تبرین
 2 بیل بجای و جوماق بباشیرف ببیره طغر ببوگر طبا
 3 ت تتم و تتری سباق تخت و تخت تخت کوه تخت
 4 اشعه ترنگ تدرو برفوشدر که آله سکلن در لر
 5 ترا مکم و بوجه دیوار در که برشته نگ او کینه چکر ترا
 6 برفوشد خوشه آوازی کستانه اولم تربان چیت قلبور
 7 تراب صوصینه نذیه و وحی آیدار وردوشی ترت مرت
 8 براکند وزبان وریش نسته ترت شکنجه ترتینج انجم
 9 دشوار یوگر ترزوه فاصله بسی ترگسی اوق قیاصق
 10 ترک بزم کرتلدی و تولعه اشقی و کز و طتمق واوق قیجق
 11 ترس قرخو ترسان و ترساک قرخلو ترساف ترسانه
 12 ترسانه نصای ترسایچم کاخر او غلنی ترفند مگر وصیل
 13 وزرق وریا تراشه ینف و ترشم تراشم تم ترودوغ تازن ایرلنر
 14 ترنجیره قطار اولق ترخینه و ترخان و ترینه ترغم ترگز
 15 اولک و ترکه تر یاش ترین کف ترین وا کشلواش

1 تَرَفٌ قَرَّتْ تَرَفٌ وَ تَرَفٌ بَا وَ تَرَوْبَا قَرَّتْ لَوَائِشُ تَرَفٌ تَرَفٌ
 2 مَعْرُوفٌ تَرَفٌ زَارٌ تَرَفٌ بَجَجٌ تَرَفٌ فَبَجَجٌ يَعْطُرُ تَرَفٌ نَكْبَانٌ مَعْرُوفٌ
 3 بَابِي تَرَفٌ وَ تَرَفٌ انْ اِيْرُ تَرَفٌ زَوْفٌ تَرَفٌ جَعْلَدٌ قَرَّتْ تَرَفٌ
 4 بَرَجٌ قَرَّتْ تَرَفٌ رَجْمٌ رَجْمٌ اَمَّا رَجْمٌ كِيْ دَرٍ وَ اَصْفٌ هَابِي لَرٍ رَجْمٌ
 5 اَلَمْ تَرَفٌ دَرٍ لَرٍ تَرَفٌ وَ تَرَفٌ دَرٍ دَرٍ مِّنْ جَعْلَدِيْ وَ دَرٍ مِّنْ مَوْجِيْ
 6 تَرَفٌ تَحْلٍ جَعْلَدِيْ تَرَفٌ دَرٍ تَرَفٌ اَسِيَا اَوَّلَقٌ سَرَفٌ
 7 تَسْبِرٌ كَا حِلٌ وَ صَوْفٌ يَبِيْجِيْ تَسْوِبٌ جَعْلَدِيْ رَجْمٌ تَسْبِرٌ كَرَفٌ
 8 وَ يَجْعُوْ تَسْوِبِيْ وَ تَسْوِبِيْ اَوَّلَقٌ تَسْبِرٌ سَبِيْ وَ لَكِنِ
 9 وَ لَكِنِ تَسْبِرٌ صَوْفٌ تَسْبِرٌ صَوْفٌ لَقِيْ تَسْلِيْجٌ
 10 سَبَا حَرٌ تَعْوِيْدٌ لَعْرٌ مَشْرُوحٌ تَعْفَةٌ وَ تَعْفٌ اِيْسِيْ سَبِيْ
 11 تَعْفٌ اَلْوَدِ اِيْسِيْكَ تَعْفٌ دِيْكَ اَسِيْ بُوْعِيْ تَعْفٌ كَبِيْكَ
 12 تَعْفِيْ تَبِيْ تَعْوِيْ تَعْوِيْ وَ تَعْوِيْ اَلْمَوْجِيْ وَ تَعْوِيْ وَ تَعْوِيْ
 13 سَقِيْ تَعْفِيْ بِاَقْلُوْكَ تَعْفٌ وَ تَعْوِيْ اَوْرَمٌ جَعْلَدِيْ تَعْوِيْكَ
 14 طَلُوْ تَعْوِيْ رَقْمٌ اَتِ تَعْوِيْ يَبِيْ بُوْعِيْ تَعْوِيْكَ تَعْوِيْ
 15 وَ دَبِيْ وَ يَبِيْكَ وَ قَرَّتْ بَرِيْجِيْكَ تَلَا تَفٌ يَرْمُزٌ لَعْدِيْ صَقْفِيْكَ

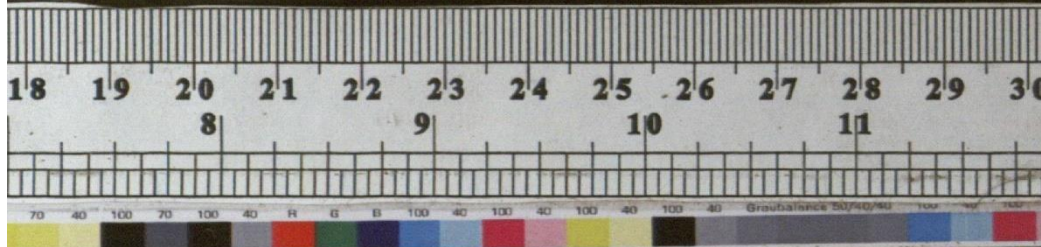
تلاوتی

21a

1 تَلَاوَقَ مَ تَلْعَكَ وَتَلْعَكَ فِيمَجْلَرِ قَالِي تَلَمَ نَرْدِيَانِ اِنْعِي
 2 وَتَوْبَرَهْ وَاوِي دَمْرِي تَلَمَ فَوَقَ تَلَاكُكِ اَلِدِرْمِ تَلْبَسَهْ
 3 خَايِي تَلَاخِ اَبِي تَلَاخِ اَوَازِ تَلِ دَبِي تَلَاخِ اَرُكُومِ تَمِ
 4 كُوْزِ پَرْدَهْ پِي مُوزِ يَايِي ن تَلْبَسِي اُوْرَجِكِ پَرْدَهْ پِي تَشَا
 5 اُوْرَجِكِ تَلَاخِ طُولُشْمُ وَصَحْحُ تَلْبَهْ ق تَلُو تَلَكِي بِر كَمَنَكِ
 6 يُوْرَنَهْ اَتْمَقِ تَلْبَكُو صَدَقِ وَجُوْر جُوْبِ قَبِيحِ تَلَكِ طَا
 7 وَدَرَهْ اَغْرِي وَفَوْرِكِ وَطَاغِ يُوِي نُوْمَنَدِ تَلْدَرَسْتِ وَدَلِ خُوْشِ ^{بَعِي قَبِيغُوْسَرِ}
 8 تَلَكِ دَسْتِ جَسْمَرِ تَلُوْنَدِ پَرَاكَنْدَهْ تَلُوْرَقِ تَلُوْرَسْتَانِ
 9 تَلُوْرَاوِي تَلُوْرَاشُوْبِ كَسْكُو تَلَاخِ پَرِي پَرِي مَقْلَقِ وَفَقْلَقِ
 10 تَلَدِ وَخُوْنَدِ اَلْفَاظِ مَتْرَهْ دَنْدَرِ نَبِي كَمِ تَارُوْمَارِ تَلَقِ تَلِ جَانَهْ
 11 قَلْعَتَانِ تَلَاوْرِ كُوْدُوْلُو تَلْدَرَسْتِ صَاغِ تَلَهَا يَلِكُوْرِ مَلَهْ
 12 تَلْدِيَهْ اَتْمَقِ تَلْبَسِيهْ كَلْجِ تَلَهْ اَزْدَكِ تَلَكِ يَفَقَهْ تَلَمَ... اَلْتُوْنِ
 13 تَلَكَا تَلَكِ قَسُوْرِ يُوْرِ بَلْمَهْ تَلُوْرَشِ فَرِغُوْنِ تَوَاجِهْ پَرِيَاْنِ
 14 تُوْبَلِ مَوْجِ ^ه تَلَمِ پَلُوَاْنِ وِي يَمِنَا تَلَمَانِ پَرِشَاهِ
 15 اَدِي دَرِي تِيَاْرِ مَوْجِ **بَابِ اَلْاَلْمَكُوْرَةِ**

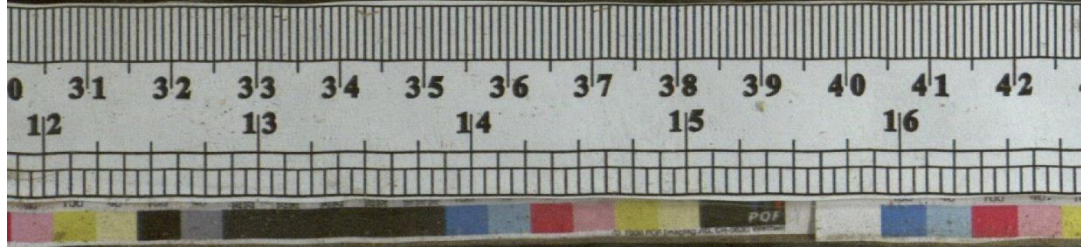

1 **ر** تر یان الو سید تر خاک قوش بوقی تر تر سفه تراش
 2 **ن** نقه تراش م تر یاک ترنگ کرش آوازی تر شت
 3 **ق** قزم تر یقش واکن اعلد زعی تره قلع و سوبه و مینن
 4 **ق** ق تفتک فک تکمل صفی کلمش کس کت قره صغر
 5 **م** م تاج سختیان و تو یان کر شجله تمانی بی بوسی
 6 **ت** تپیکاه تپیکم بلوری تر اوق و بلانق و عطار و وکی اوقی
 7 **و** و برای آدیدر پار سپروک آیدند و و وخی نصیب و فضل
 8 **ح** حزاندر و قبیله وخی دیشتر تیردان اقلق و بلیک تیر خدنگ
 9 **ب** بردر لواق در تیر نان اقلقو تیر قار قار اوقی تیر بلنق
 10 **و** و ریزه ریزه تیو قوت تیر ماه قش ای تیر ای تیر
 11 **ا** اصرق تیر مین تیر زد جام صغری تیر زه انکم صغر
 12 **ت** تیغ قلع و آیدنق و ایک لوند شعاعی و طاع بانچه تیر یکی و دکن
 13 **ت** تیماس میشه تیم کاروان سرائی تیمارق نیشه کر تپه
 14 **ت** تیشکر کسری تپهو چل **با المضموم** تیشکر و تیری
 15 **س** ساق تیمار و انتق طونق و طورق نیمانه تخمک تحت

ل تکریم
 طاع ادرک

التام

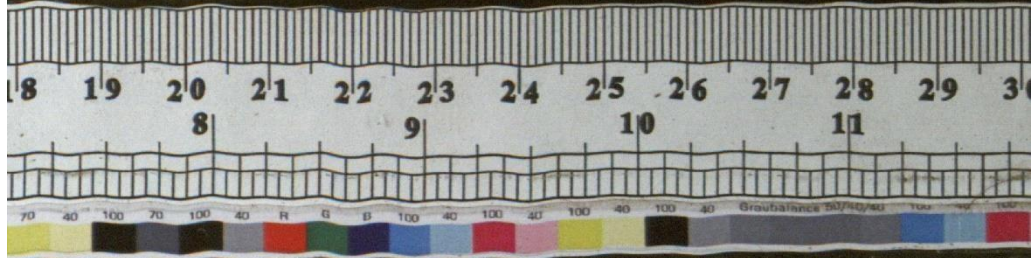
اونکه

یعنی صفا یعنی قدم

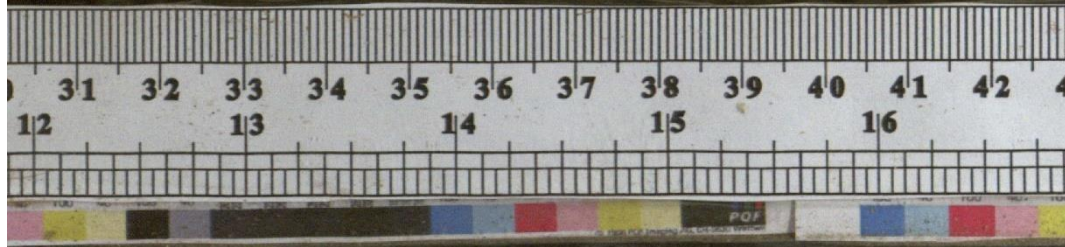
1 اَوْنَمَ خَمْرٍ بُرْدٍ بَحْمٍ رَسْرَبٍ جِدِّ وَسْرَبٍ سُرُفٍ سُرُفٍ
 2 نِشْ وَسْرَبِ اَلْکَثِ سُرُوسَه وَرُوَقَافِ سُرُش رُو اَلْکَثِ بُوَدَلُو
 3 سُرُکَر مِهْرَه سُرُکَر مُرَای وَمُجُوب سَه اَیْمِن ز سَه سَه سَه سَه سَه سَه سَه
 4 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 5 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 6 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 7 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 8 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 9 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 10 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 11 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 12 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 13 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 14 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف
 15 سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف سُرُف

- 1 توشکار قوتلوڤت بهی توشنت فرما تونجه وتونجه
- 2 ترک وترکو توبرتو قت قت توران ولایت توت
- 3 ی تیر برقوشدر باب الجسم المفتوحه آجاف جاف
- 4 رونی عورت جاف متغیر اوم جاو جاو سرخه چاکر
- 5 برقوشدر که رقم مقدار نجه ای قاز ای طدی بکدر جالاک
- 6 تیر تیش جان ف جان دار جلاد جان سنان جان ایلی
- 7 جانی یز جام جای کیر نیر چق نیر جای پناه صغیر
- 8 جانکش عزرائیل چاکت چست چاکماه وچاریکه
- 9 مقام یعنی طریق نیر جاه منصب جاه قوی جاه بوز
- 10 قعه چق جایی جاه وینر قوی آرد چق جامه خواب دشک
- 11 جامه بادوز این طوبی جام پیاله جامه قفتان
- 12 جامکی قفتانلق جامدان طون قحق جامکان ف
- 13 چامه شعر جامین سوک چالش جک جاموش
- 14 صوغری جانور ف جاورد آق دکن جاورس
- 15 طرو جاسوس چست چادر چار چاردت چارین

بیان
صغیر

1 دُرْدُجِي چَامِينِ اَشْكُ چَاَرَدَه اَوْن دَرْت

2 چَاَرَصَد دَر دِيُوَز چَاَرَهَرَار دَرْت بِيَك

3 چَاَرَصَدَهَرَار دَرْت يُوَزِيَك چَاَرِيَك چَرَك

سَرَن

4 چَاَرُوَق ف چَاَرُوَب وچَاَرُو سِيَرَك چَاَرُوَب

5 سِيَرَجِي چَاَرُو نَجِس چَاَرُو بِيَج چَاَوَلَه شَكَل

6 چَاچِلَه بِيَج چَاچِنَك شَرِيَه چَا بِلُوَسِي دَلَكُو

7 چَكَلَك چَاَشْت قَشَلُو چَاَشَكَاَه قَشَلُو قِي

8 چَاَشْتَكَه م چَاَشِي م چَاَكُر قُوَل چَاَه چَكَلَه

9 چَاَش بِيَج چَاَوِيَد وچَاَوَدَان وچَاَدِيَدَان اَبَد

10 چَان بَار ف ب چَب صُوَل چِه صُوَلُو چِيَلَه

11 زِيَق ت چَش سَرَاپِرَدَه چِتَه رَن بَانِغ اَوِي

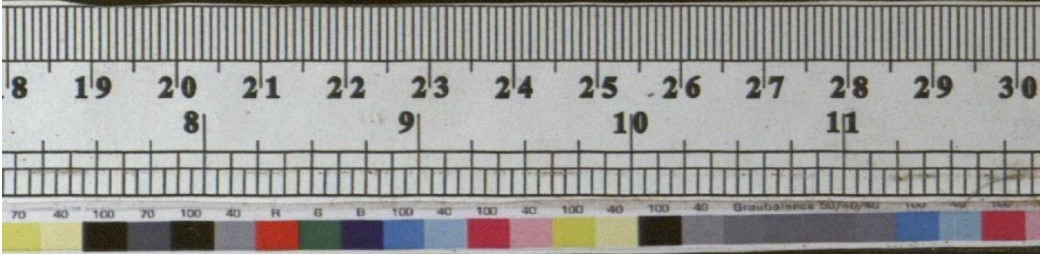
12 ه بِيَج دُرَشِك بِيَج صُوِجُو جَحَش سَرِيَج بَادِلِجَان

13 بِي بِيَر نَسَنَه دُر كِيَلَان ووَغَانَه خَلْفَانَك بِيَمِنْدَك چِيَمَر

14 دِيَه كِي بِي اُولُوَر اَمَا نَزِيَت وِيَر مَزُو لِيَكِن اَكْر كَسَلَه هَلَاك

دُر كُو

15 اُولُوَر بِيَجِيَر چِيَشُوَر جَدَر دَرْت يَلِيَق دَوِيَه

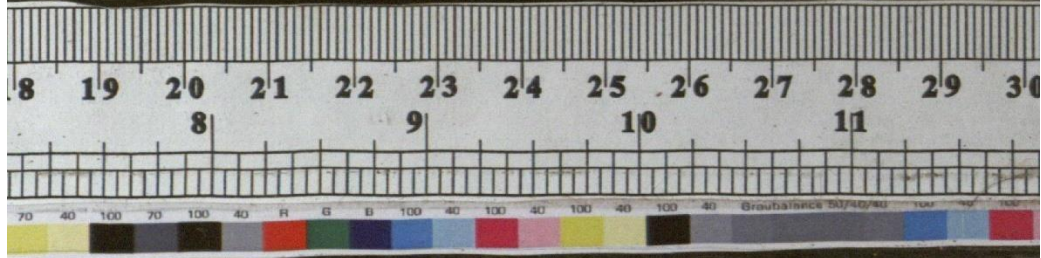
1 چَو بِيغوش چَغِيرِدَر بَاغ اَوِي چَغَز قُرْبَا چَغَزوَارَه
 2 وَچَغَزايِه قُرْبَايَسِي چَغَنَدَر چَكَنَدَر ف چَغَتَه وَ
 3 چَغَت أَصَه وَبِكُشَرَسَه جَف بَزْدَن قَو جَغَنَه جَنَق
 4 جَغَرَسَه مَلوَرَه چَغَرَبَه قُرْبَايَسِي ك چَاَد طَاغ بَشِي
 5 وَبَاشَن اَوَرَسِي وَبِرَكَبِيه دَر لَرَكِه بَاشِي وَرَتَا سِنَدَه صَاچِ اَوَلِيه
 6 چَكُوگ بَرَقَشَد رَسَرَجِه مِثْلِنَدَه يُو شَن اَرَتَا سِنَدَه اَوَرَا نَا زِيه قُبَرَه
 7 دَر لَرَو اَصِفَه اَن لَر مَوَرَه دَر لَر چَك سَرَجِه چَاو وَ
 8 چَاوَو چَك چَك قَاضِي بَشِي چَكِرَه طَلَه چَك م چَاكَه
 9 دَر ضَوَس چَكِيَاك اَوِي قَدَن حَاَصِل اَو لَان اَوَرَا ل چَلِيَا حَاچ
 10 چَاكَنَدَر چَنَدَر جِي چَاخوَرَه قُوَرَق جَلَاب صَلَم لِيَه جَلَب
 11 فَاضَه عَوَرَت جَلَد چَلِنَق لَو م چَغَسَت اَلْحَق بَالُو بَرَكِه وَرَد
 12 كُوگ رَنكُو قَبِرَه مَائِد چَغَسَت دَر لَمَنِي چَغَسَت سَرَكَشَت اَت جَم شَاه اَوِي دَر
 13 جَمَرَه ق چَغَنَق چَان صَالِبِي جَم مَنِي چَلَوَل صَالِبِي
 14 چَاَنَه مَنَقَشَه سَجِي قَبَاغِي چَكُوگ بَرَكِه وَرَكَه خَسَه لَقَدَن
 15 اَلْبِيه دَرِي اَوَرَنَه قُوَر جَنَك ف چَك جَلَقُو وَ مَنَقَار چَكِي
 بَعَضَه لَقَدَه اِيَا بَاغِي اَرَا اَوَل م

چَاكَنَدَر

اَوِي دَر

بَعَضَه لَقَدَه

بَعَضَه لَقَدَه اِيَا بَاغِي اَرَا اَوَل م

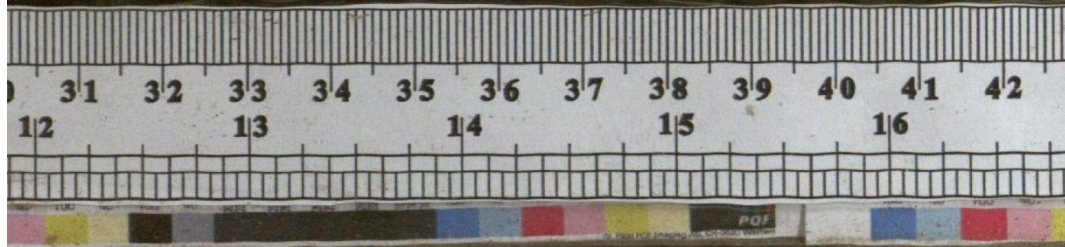

1 وَجِدْ ذَنْ جَنْجِ جَلِي جَنْجَلِ طَفَانِ وَشَاهِنِ مُنْفَارَةِ جَنْجِغِ
 2 جَنْجَالِ قَبِيضِ جَنْجَالِ ضَوَاغِ اَوْجِ اَشِي جَنْجَالِ قَلَابِ هَسِ
 3 جَنْجَلِ مَ جَنْبَرِ جَنْدَلِ صَنْدَلِ جَنْبِتِ بَدَلِ اِي جَنْدِ
 4 بِحَ جَنْدَلِ اَوْلَقْدَرِ جَنْدِنِ بُوَقْدَرِ جَنْابِهْ بِنْدِ اَلِنِ بَعِي وَ
 5 جَوَابِهْ بَرِ صُوَدَرِ كِهْ اَلِ مَقْدِنِ طَنْفِهْ اَقْرِ جَوَابِ قِي جَوَابِهْ جَوِي
 6 اَرِي لُو جَوْشِنِ جَبِهْ جَوَهْرِ جَوْرَبِ فِ جَوَكَانِ قِي جَوَسْتِ
 7 جَلِدِرِ مَكِ اَوْ جِرْدَمَكِ جَوَابِ اَرِي صَوِي هِ جِهْ حَرْقِ تَصْغِيرِ
 8 شَيْكِهْ كِهْ دَرِ لَرِ عِلْمِهْ بَعْنِ قَوْلِ جَعَزِ جِهَارِ دَرْتِ جِهْ قُوِي جِهَرِ
 9 بُوَزِ جِهَارِدِهْ اَوْنِ دَرْتِ جِهَارِ صَدِ دَرْتِ بُوَزِ جِهَارِ هَزَارِ
 10 دَرْتِ بِيَكِ جِهَارِ صَدِ هَزَارِ دَرْتِ بُوَزِ بِيَكِ جِهَارِ بَايِ وَ جِهَارِ بَا
 11 وَ جِهَارِ وَا دَرْتِ اَيْقَلُوِي جِي قُوَبِ يَتَقُوُوْدُ شَكِ اَوْ رَتِنْدِهْ عِي
 12 طَقِنْدِي دَرْتِ جِيَبِ يِقَابِ الْجِسْمِ الْمَكْسُوْرِ جِرَاعِ قِي جِرَاعِ بَا
 13 جِرَاعِنِ مَ جِرَاعِ وَا اَلِ كَلْبِكِ جِرِهْ قَلُوْعِنِ جِرِهْ قَوْلِ بَرِ
 14 جِرَا نِي جَوْنِ جِرَاعِ بَرِهْ كِهْ دَرِكِ جِرَاعِ قَوْلِ كِ جِرَاعِ قَوْلِ كِهْ اَلِ
 15 يَاغِ بَعْرِ جِهْ كَوْنِهْ نَهْ جِي كَوْنِي نَبَلِكِ جِي كَوْنِهْ مِي نَبَلِنِ جِهْ كَرِنْدِ

جندل

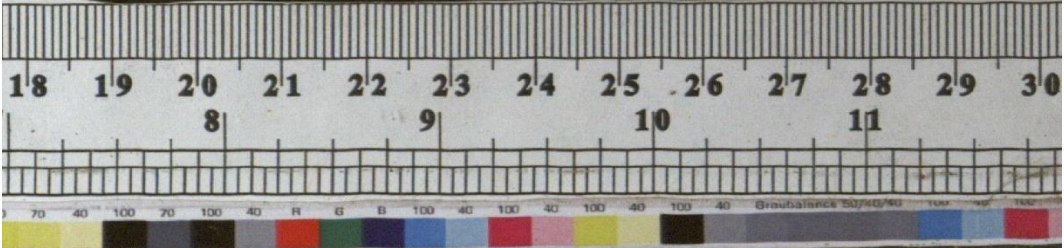
جِرَاعِهْ مَخِي

جنگل

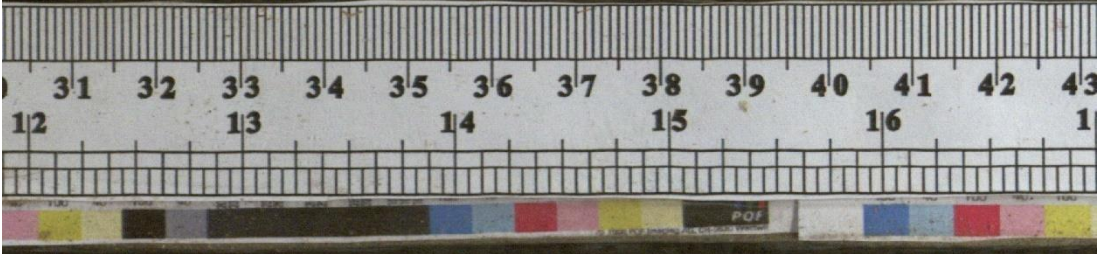
1 جگر دی ریواس مغناسته کلور **ل** چلوپز مغسد و غماز چل قرق
 2 چل مزار قرق بیک چلاکر چلنگرن جنگ فرود می کوده
 3 وادگ در می جان و جواز سیر مستق دوگک هوان **ج** چه
 4 حرف استفهام چه نه چهیل قرق چهزه یوزدزی جیلان غاب
 5 کور کانی جیلان قوره لرا ولد غی میسه جیلان جولوئی جیه تان
 6 منک چیغوت یصدق اچی چین تکلم و بر شهر آوی چین
 7 قوشی بی چیره یکن چیره کی یکنک چینه نسه چیره کزی
 8 چید دریش جیب **ق** بار **ج** **ب** المضمون **ب** خبا **ا**
 9 یکشنبه **ذ** جدا ایرو جاکانه ایرو ایرو **ر** جرعه نسه قبی
 10 چولکیزی جرعه امزک جرعه **ق** **ز** جزو اتلکن جز ایرو
 11 جزده قورق **س** چست تیزغ **ج** جغراو یوزت جعدان
 12 وجعد بیقوش **ج** بیدرق چغبه کروله چغندر چکندر
 13 **ل** چل و چنار نار چکی چلاب **ق** چلبان م جلاه چوله
 14 **ن** چنن بچلین چنان انجلین چننست تیلد چنانت
 15 ایله در چنانم شیکم چناق و چنای **د** چنکی واکز ایوی جنگ **ق** قول

- 1 جَنِيَسَ رُكَّتْ وَ جَوِي اِرْمَقِ وَ اِسْتِهَ جَوِيْدَه اِسْتِهِي
- 2 جَوْبَ اَجْ جَوْبَ نَانَ اَقْلَعُو جَوْبَ سَايِ دَرِي جَوِيْبِي
- 3 بِر قَوْشْدَر اَجْ دَلْكَنْ جَوْبَ سِيَارِ صَبَانَا اَجِي جَوْبِكْ زَنَا
- 4 پَا سَبَانَا جَوْبَه اَقْلَعُو جَوَشِ وَ جَوَشِشِ قَيْتَقْ جَوَشِ بَرَه
- 5 بُورْكَ تَبَاجْ جَوْرَه يُوْرُو جَوْرَه دُوكْ اَغْرَشَقْ جَوْت
- 6 نَهْ جَوِي نَهْ سِنَا جَوْنْ كِي تَشِيَه اِچُونْدَر جَوْنْ عِلْت اِچِنْدَر
- 7 جَوْلَاهْ جَلْمَه جَوْمِ اَجْ جُو پِيَارِ اَوَه جَو اِرْمَقِ جَوْعَه
- 8 بِيْنْدَرَقْ جَوَازِ مَوَانْ دَسَه جَوَانْ يَكْتِ جَوَانْمَرْضِ يَكْتِ
- 9 وَجَوْمَرَه جَوْعَه صَوَارْتِي جَوْنَسْتِ نَهْ دَرِه جَهْوَه وَ اَتِكَا
- 10 جَهْوَدَانَه كَوْشْتِ كَا وَ وَتَخُو وَ زَغْفَلِرْ بُوْجْ **بَا اَلْحَاءِ الْمَكْسُوْرَه**
- 11 **مَعَ اَلْيَاءِ حَبْرَ مَحْتِ مَعْنَابَه دَرِ حَبْرَه قَبْلَا حَبْرَه اُرْتَرَجَحْ**
- 12 اَوَلْمَا دَرْتَرِ بِيْمَصْلِي اِچُونْ **بَا اَلْحَاءِ الْمَفْتُوْحَه مَعَ اَلْفِ خَارَا**
- 13 قَيْتِه طَاشِ وَ بَر جِيَسِ بَامَه دَرِ خَارَمِ خَا ذَه جِيَلَقْ خَا وَرْ كَوْنَا
- 14 طَعْدِي نِهْ خَا يَكْ جَلَجْ خَلْمِ يَكْتِ وَ طَبَاقْ كُنِي وَ كَمْدْ خَا مَه
- 15 قَلْمِ وَ بِيْتِ شَعْرِ وَ صَرَاغِي شَرَابِ خَا مَه قَوْمِ دِيَهْ پَ خَا مَدَانِ

قلم

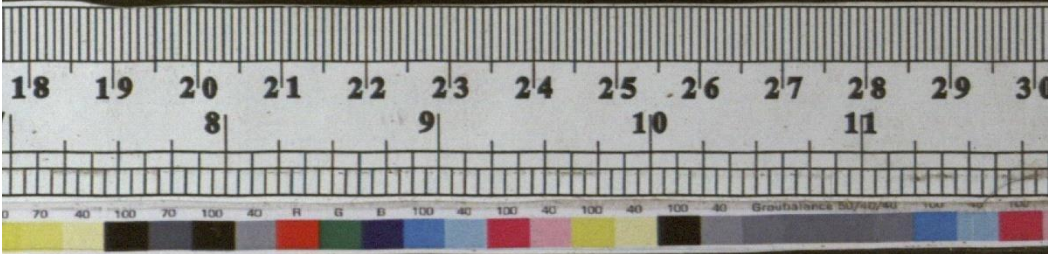

خامشتم سر کیم دید کلری
 او تدر حکم
 و هم طلبه و هم در لرو ابو قلعه ه فی دور
 او لو کتیه و در لرو هم ابو نساند
 و در لرو هم فرو طاعه و در لرو هم

کبری بی کم

نام

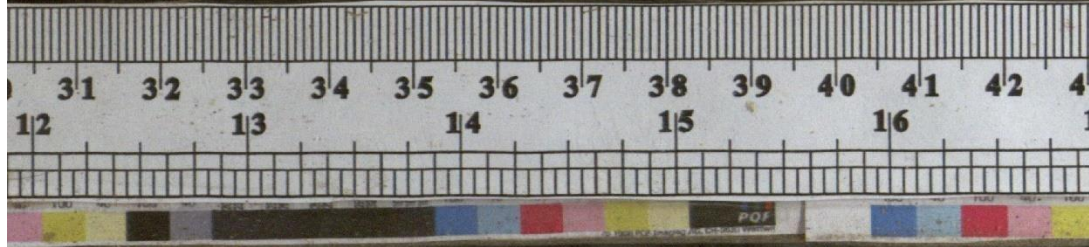
1 قلم قبیق خام سوز بزمج خاموش و خامش ابسم خال بیک
 2 خالی بویش خالم دین خالو طیبی خاندان اهل بیت خان
 3 شاه و کاروان سزای خال شودانه در سیمه که کافور له از لر کن
 4 قیر لر خال طبرق خال بزم طبرق ایچی خال شور بلچچی
 5 خالی لذت خادیشتم خایه طشق و بیروه خایه مدغ
 6 دخی بیروه خایه زید و خایه کینه قیغنه خاروکن خارکش
 7 دکن بچی خارکن دکن قیابی فارسی کجیک خانان طور
 8 واورز و مملکت و مال خار بشت کبری خار و فاشاک
 9 چور و چوب خانه چوب خاشاک چور چوب خاکس کل
 10 خواب ایغو خواب دشت خوابگاه ایغوری خوابکم
 11 خایک بکج خاقان و خانی بر شاعر ادی در و چین بادشاهی
 12 خانه اوب خباک اوستی ایچی درت دیوار درگم چوبانگواند
 13 قیونکونین قیر لر خب بانس ابسم اول خبز دوکل طوکوزلن
 14 فرقی خبر کیر جاسوس خبز دو آب و شنه ایچ خنبر
 15 بزمک و رگم نام وار در امانه بی یوق خنم سنت انک

1 خدیو خداوند و بجانہ خودک نبریکہ کہ بلیق اولہ در لر خودک
 2 خدنگ اوق ر خرو بلجی خر بلجی وانگ خرابار بر ایشو
 3 جمع اولی خربواز پروس خراس و خراس درت ایلوتم
 4 وکی دگر من در خربنگ لنگ و کوکند نبر بیدر کہ ای اکہ بتر خربو
 5 خون خربن زار قونلق خربوب کچی بویشری خروور قلانت
 6 و صفمان خراشک حرکت اشک فدونی خرمک اشک سگلی
 7 خربیس طنز لہ کلمک خراش نشان ایلک خراش طر نعلہ
 8 طر ملق خربمہ اصر عن دکنی و اشک تری و فرم قونی خرز
 9 بوجون و جونی کچہ بر او تاز حرکت بفرق خرابک نبر پیر خروار
 10 ایلک کچہ خربال قوی خربون بر او تاز حرکت صفمان حرکت
 11 اوز حرکت و خراگاہ قره او خراوش طوشن خربیش
 12 اشک سگلی خربنت اوزم صبیح خربوت قزل توت
 13 خربوزہ پیرسز خربند بر او تاز سگلی مانتد س خربس
 14 چور چوب و مارول و لدا ی کچی خربہ صیرو خرب اشق
 15 قر و جوق لر خربو اقرار و کلچی خربواتم یلدا اشک صفمان

خرو

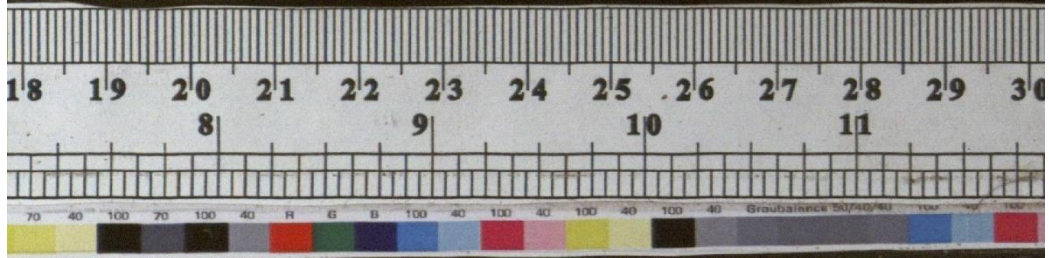
ترتیبی

ختم بالفحشین
قولی

1 خَو عَوْرَتِ اَشْتِي خَسْرَانَكِرَ قَيْنِ خَسْرَ قَيْنِ اَتَهْ شَس
 2 خَشَو اِنِجْ بَدَانِ دُرْ چَرْمَشْ كِه اِي كَسْرُو بَرِيهْ دُرْ كِرْمِ فَرْمَلَرُ
 3 طَرْنَقِمِ يَنِجْ اَوْلُرْ خَشْ كَامَارِ اِسْتَفْتَارِ وَاِسْتَمَكْ خَشْ كَلِجْ اِرِي
 4 كُوْدَهْ خَشْ شَسَارِ بَرِ قُوْمَشْدَرْ كُوْدَهْ بِيهْ قُوْ وَا بَانِجْ اَغْ صُوْهْ اَوْلُرْ
 5 خَشْنِ كُو كِه طَعَانِ دُرْ كِه كُو كِه مَائِلِ اَوْلُرْ غَايْتِ بَهْ اَلُو اَوْلُرْ وُ بُوْلُقْ
 6 خَشِيَارِ وُ خَشْ شَسَارِ اَوْزُو كِ خَشِيَشْ بَلْتَقْ رَنَكْ خَشْنِ يُوْفَقْ
 7 خَشِيَنِمِ خَشْ كَارِ اِرِي اِنْمَكْ خَشْتِ كُوْنِ خَشُو عَوْرَتِ
 8 اَيْتِ خَشُوْرِ بِيغِيْمَهْ طَخْ كَشْ مِصْطَرَفِ خَشْ بِيغِيْ خَشْ كِ بِيغِيْ
 9 اِيْمَكْ خَشِيْ چُوْبِ وِ بَرِ اِنِجْ دُرْ كِه اِنْكَلَهْ دُرْ كِرْ خَشِيْ قُوْ جَلِيَانِ بِيغِيْ اَوْلُرْ
 10 خَشُو دُو كِ وُ خَشُو دُو طَلَزْنِ قُوْرِي خَشْتَانِ چُو قَاكِرِ وُ قَشْتَانِ مَانَا
 11 خَشِيْ جَلِيَانْدَانِ بَرِ نُوْعِ قُرْ اَتَا اِنْدَنْ صُرُوْدَرِ اَلْ خَلَهْ مَرَزَهْ وُ كِي دُرْ كِي وُ
 12 مَنِي صُوِي خَشِيْتَهْ كِبِيَهْ خَلَابِ بَلْجِي خَشِيَشْ اَلْجِي صُو خَشْدَرِ
 13 رَنْبُوْنِ خَشِيْ كُرُو خَلَاوَشْ قِي عُوْفَا خَلِيْدِ اَتَهْ دُرْ كِه دَرْتَلَنْ بِيْرِدَهْ
 14 قَلُوْرِ خَشِيَشْ قِي طَبَقِ مِجْمَعِ خَشَانِ قِي بِنِجْ دُرْ قُرْ كِه مَائِلِ اَكَا جَرِجْ
 15 دُرْ كِرْ خَشْمِ سَرَايِ كَسْرِي وُ بِلْجَمِ وُ قُوْرَمِ خَشْمِ اَلْدَرْمِ بِلْجَمِ بِلْجَمِ خَشْ جَانِ

رنگ

قولی

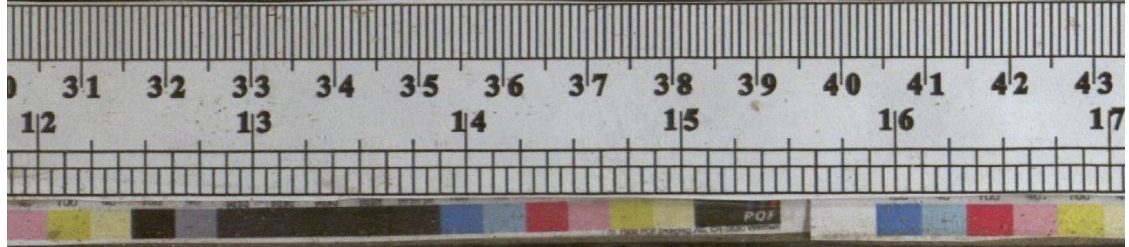

1 **ن** خنج نعت و لرب و فایده خنجک قیامش دکن خنوالدش
 2 وعزه اولش خنور اولتی خنده کلمک خندان کلکن خندان
 3 کلنج خنده خنیش بر کسبه استنزیله کلمک و خوییدیش ارب خوه
 4 دست آویند خوی در خو برا عجز بنا لدر انکله ایش اشکر
 5 خوابه انجی خوش عدت آتیه خونک قیامی انج خوالیکر
 6 خوناسکر خول فراوش خواه بخور و کدا خویوز برسه
 7 خوار و بغردق خولیلاب پیچ خومل کب فسج در عربی طفاک
 8 **ه** خده زهین زهین ی حیونکر کب خبی جوی خیل کرده خیم
 9 چادر خینوم دماغ **با الحاء الکسوت** خت پلدرتی
 10 خدیونسه آتیه و یکنانه خیش الوفاونر خراش طرلمق و
 11 دست و نشانه آتق خراش آت کفیه خرام خوب عورتله مصاف
 12 نازله خرمش و خرمکوب دکن خراش دایم اشکن خور عقل خرا
 13 خرمند عقلو خرس آيو خردار مشتری خرت بلدرنگ
 14 خرگاه و خرکه قره اوش خشاوه انن بری خشم ف خشم کن
 15 ققش کپ خشت کر بچ خشت کر وضت زن کزنج خنج خشت

بر الو الخدر جمع
اسبان اوله خ

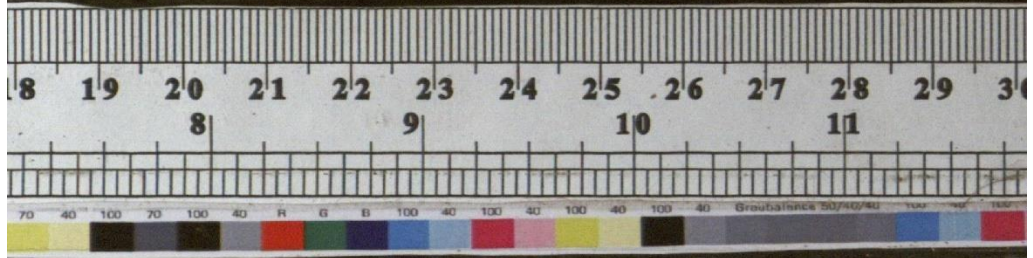
و فرقه

1 وختنه وختنه پیک ل خله و خلم سگ خلاب بلینم ختم
 2 سگ خنجیر جرب نه نوک تنای قوت خنگ بوزات خونین
 3 او عورتی و قوم و کند و خونین دمی کند و خون بغرق خوید
 4 منار خیت اوند قوم و قیلدی خیاید چیمک خیم سگ و جرات
 5 خیک وخی تلم خیر و کل خطمی خیری رواق خانه و کل خیره الو
 6 وانکو و صیران و یوش خیر کیم طوت اوینی خیر اب طلعه خیاف
 7 خیار زار خیاری خیر ند زلیق در یوز اوزرک و صوکه یول ازره
 8 دگر لر و او سینه طبرق دگر لر تا اتم بصیق دشه **بالجاء المضمومة**
 9 **مع التاء** ختنبه بخیل و خدوک قیقن نغذ خدا و خدای تکدی ما
 10 خداوند نه نک ایته خدا یگان پادشه خدای خوان شهادت برقی
 11 و بولغلم خدوک دن غیر داللم و داللم جانیه **ر** خوتنه نعه و اغلمتلی
 12 در اوزله خرنس حله خرنید کنش خروه خوتس و چک خرومه
 13 اوجی قیبی خرماف خوتس خوتس طلاق خرقه پربهن تخمی
 14 خربین مکنه خرداد صوک باز ای خرو اشق خرسند فایع خرم
 15 شاد خروی چک لک **س** خسر عورت انی خو فین انه

طورم

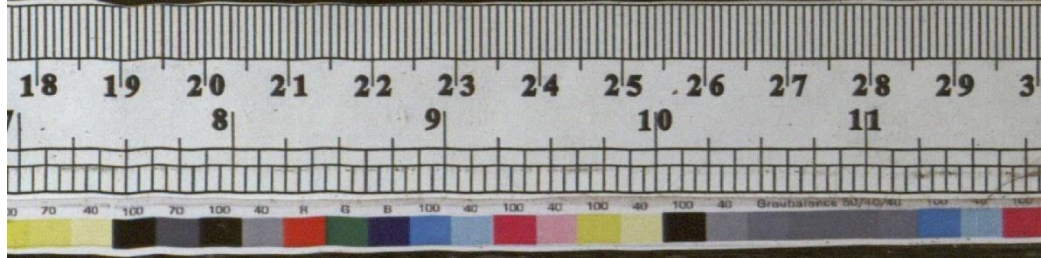

1 خَوَانِ پِيسِي وَ اَوْ قِي خَوَرِشِ مِ خَوْنِ دَسْتِ صَفَرِ خَوْبِ
 2 اَيُو خَوْبِ رُوْفِ خَوِي جِينِ عَرَقِ جِينِ وَيُونِهْ خَوَرِ وَيُونِهْ
 3 خَوَامِلِ قُوَالِ خَوْدِهْ قَبِهْ دَرِ خَوَرِ وَيُونِهْ يَمَكِ خَوَرِ بَارِ حَتَلِقِ
 4 يَسِيكِ خَوِي خَرَوَهْ يَمَكِ خَوِي جِيَارِ قِي خَوِي مَلَكُوْزِ خَوَارِ
 5 خَوَارِ يَسِي خَوَرِهْ مِ وَيَسِي دَهْتِ خَوَارِهْ مَالِ خَوَسْتِ
 6 و خَوَسْتَارِ دِيكِ خَوَسْتَارِ قَدِهْ قُوَشِ خَوْنِ سِيَا وَ شَانِ
 7 اِكِي قَرِشِ قَتِي خَوَسْتَارِ دِيكِ وَ شَعَاتِ خَوَسْتَارِ خَوَسْتَارِ
 8 خَوَسْتَارِ خَوَسْتَارِ مَكَلِ خَوَسْتَارِ مِيَشِ خَوَسْتَارِ دِلِ خَوَرِ وَ خَوَسْتَارِ
 9 كُنَشِ خَوَسْتَارِ خَوِي مِ خَوَارِ قِي خَوِي قَشِ اِيَلِي خَوَارِهْ
 10 جِدَامِ خَوِي قَرِشِ خَوَامِرِ اَنَدَرِ اِكِي قَرِشِ خَوَامِرِ اَوَهْ
 11 يَكِنِ وَ يَكِنِ اَوَدَرِ خَوِي بَرِهْ خَوِي خَوِي جَوَلِ خَوَارِ
 12 اَوِي بَكَلِي عَوَرِ خَوَسْتَارِ خَوَسْتَارِ صَلَمِ بِالْبَدَالِ
 13 المفتوحه مع الالف دانه بركمان در كه تيز يقينه دانشاد عطا
 14 دادار تگري دانش اورق و قنبر دانش و ويوس اورق دروك
 15 الفاوا ابتاعدن دركاشيلكم خراب يباب و تار و مار و ترث مرث

خواجه
 سوره يازدهم

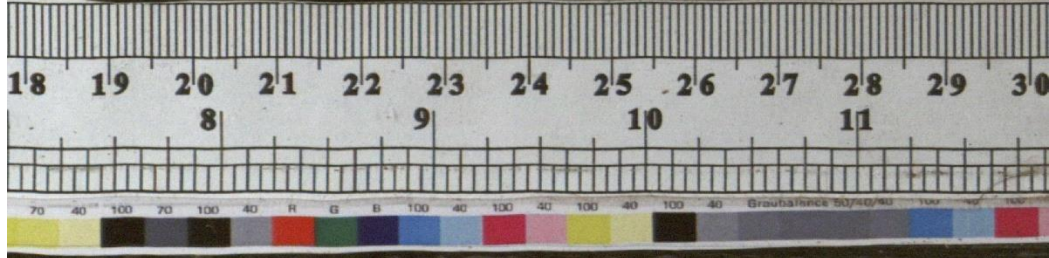

1 دامان و دامن انگ داستان **ب** دبه کون بروق دبه کون
 2 بردی **ن** دجه خرم مهری **ن** دخل تکل دغه قید **د** دد قید
 3 دده بزنجی جانور ددگان جمع **ر** دد و دام قید قوش **ر** دروایی
 4 آصلمش **ر** و دام دروایی برکس هر که صیر و لغدن قلنیش اولاد رای
 5 و درآ چک در یواس انکو دکه دیوانه قورلر در **ج** یم یوه سطیع
 6 و ناخوش در **ج** ترجه دریا دکنز در یوز در روان شهر
 7 قیو **پ** درگاه و هر که قیو در زاره سو **ج** تخم **پ** در غالم طغدی
 8 او شجق یولدر در قیو و ده در بان قیو **ج** دروه یما در ز یو دردی
 9 درویش **ق** در خواست دگ در مانده **ع** اخر درواغری در ونگ
 10 در و لو در دندم در **س** سر بشه **ن** درون ابرو در آن اند **د** درک
 11 در غالم **م** و و و و و دره دره دره قدن در **ج** چشم لوزاغری **ن** درک
 12 دستار **ج** در خرم مهری در **م** سنگ بر **م** ز خلو در زونه **ح** لای یابی
 13 در **ن** بزد **م** بر **م** **س** دستیار **م** معادن **د** ستین **ن** توغیع
 14 پادشاه و قوی **ن** **د** ال دست **ن** ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال
 15 ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال **د** دست **ن** ال

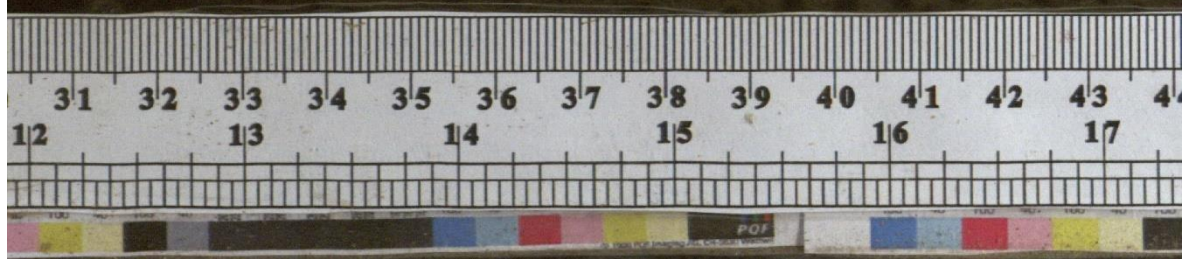
در خوار **م**
 لای **ع**

1 دست کیم طسوق دست بدست الدن آله دست افراز آلت
 2 وانگز دستاس ال دگر دینی دستنویه بلیجی دینے طغ و بچک
 3 دستنه طسوق و صاب دستان صیله و حکات دستار دلبند دستنگه
 4 بایلق ویری دستارجه دلبند دستوانه الیک دستر طغ بشی و صارو
 5 دانه در مانش کبی دسته ارضوتش دستنه ضحیر دست اووه و بر
 6 ولایتدر دستوان فرجه غوغ کل دغر طاز دغادغل زغل دغل
 7 زن قلب کینے ق دق ق دفرق دقدر آله ایروق فز قرواوش
 8 آل دلو قعا دلوا سبیا دکر النبی و دکر من سپیدی دلالم بزه ونگ
 9 واکه سنگار دللاق م دمه و بی دما صولوق و اووکل دم نفس
 10 و کورک دمانه دیک دمدمه کولود دتاز موش دم بستم ق
 11 دمار کسین دند ابله و قیغوسز دنگ حیران دنگادنگ برام
 12 دنگاله بوری آوازی دنگالاله بز قورک صوا اولقدن و بیه ون طر کین طوکر
 13 دندان دیش دندان کلید دیش دندان چوب دیش قره بچی دن
 14 قره قلیق و دوزک قبانسه دویچه یرقان دصره نعل بند اوغی
 15 دمله قنبره وه اون دین و وه کان اغیز دمار چوغوق ده منزار

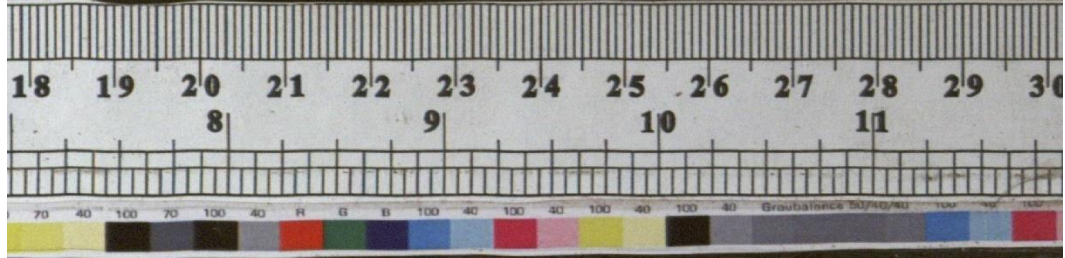
کلمه

- 1 اُون بِيگ دهنه لكام اوين اغز لغي دي قش دي ماه
- 2 قش آبي دير كلسه ديويچر كوه وارمچك ديلك بو
- 3 ديچور قراكو ديدن خورنره **بالداله المكسوتاب**
- 4 ديپر يزيچي ديپرستان مكتب درخش يلدريخا ويلدريچك
- 5 درخشان يلدريچي درفش علم و علم بيزي و در بيل درو
- 6 بچك درم اچه درم زن اچه گسبي درمنه بوشن درخت
- 7 اغ درخت خانه درك و مرگه درخت اركل مسواك اعجي
- 8 درختان اعجابي درك اكلنگ دروان اري نسه
- 9 دره توره دراز اوزن دراز بالا اوزقز بيلو درازنه
- 10 اوزنجه دراز اود ماوراء النهر دريغ قيمان و صرت
- 11 وصيف و منح اتمك **ز** درم قيقاو و قيقو و زور بوشن
- 12 نسه و قيق نسه درخيم سوگك و بدطبع در قلعه در دار ق
- 13 **ل** درك درخي **ل** دل يورك دلاور يوركلو ديپر نماز دلگير
- 14 ارگ م دهنه **ل** لكون **ل** نكل ابله و بي اندام **ه** دهنه عطا
- 15 ده كوي و در مكلر دهنقان كويو ده دار كوي اسپ دهنش

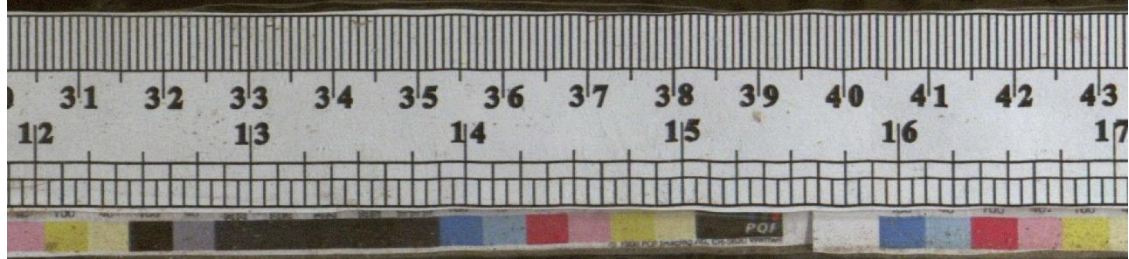
اعجابي

1 بناگه ی دیولاغ اسنسنر اباد ایلغدن اراق پیر دیویای
 2 ازجک دیورسای اچی طمشه دیه صورت دیوست
 3 قرنجه و بترق دیوکندم چودر و بغدای بی دیدار یوز
 4 دیه کوز دیوه ور کوز دیدبان کزجی دیزه مورنگ دیر
 5 کچ دیرنه قدیمی دیهنم و دایم تاج مرغ دیه کوی دیه کار
 6 کوی ایپ دی و دیک دون دینه دنگی دیکنه تم دیهد آنگ
 7 اون بشی کونی دیک چک دیکدان و دیکپایه صبیاق دیک
 8 طبع دیک دنی دپا حریر دلق اکسوت اولدر یلم کپی
 9 بالدالکصومتم مع الباک دبیر و زبیر دی خضر قحاص
 10 دقت و دضتر و دضترنه قز دضتر اندر اکی قز و روع
 11 بلان دروع دن یلنجی دروگر درنگر درشت اری درنجی
 12 اریک درینه دردانه در و دردانه انجودنج صند قجه و
 13 وقبر جق درود اسنگ دزو اغری دزد افشار غایت
 14 اغری دزو افشار اوغری اورنجی دزدی اوغری دزب
 15 دزبیه دزدینه اوغری نسه دزونه خلاق یپس دستور

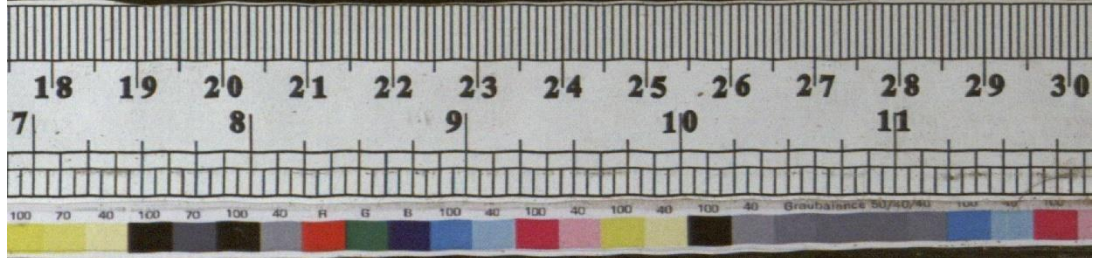
وزن

1 وزیر و برکت آب آویز دشخوار و دشوار دشوار دشنام
 2 سنگه دشنام و سگج دشمن دشمنی دشمنک دشنام
 3 الدمق لوق و مل چکان دم قیرق دمدار قیرق و س
 4 دنبار آت قیرونی دنبک چبان دنبه قیرق دنب جانور
 5 قیرونی و دوق خضر قغای دو پیکر لوکله نیر بجزر اکم جونا
 6 در لر دو سنگان معشوقه دو سنگانی شراب یقیمه پا در کم
 7 اجلدن صکن قلور نیر کسیم ور لر دون الحق مستلو دوق
 8 ایرن دوق خضر قغای دوق با بوزجه آت دوغه ودوغو دیم
 9 یغرت دوله فسرغه دولاب ق دول قغه دوال صیرم دوده
 10 مکاب و نون واویم دود نون وصوی دوومان اوبه دونا
 11 اومز و دون کم دوشینه دون کم دوشاب بگنه دوشا
 12 ودوش صغین دوشینه صغایش دوشینه بکر قیز دوگ
 13 اگ دوگ ترانش اگجی دوگدان اگک دواکی دوازه اوناکی
 14 دویست اکی یوز دو صدقم دوم اگجی دومنزار اکی بیگ
 15 دویست منزار اکی یوز بیگ دور بکس بوز طغان دوکارو ضندو

معشوقه ایچین شراب
 فانی
 قش
 ایچا
 کارد
 دیکر
 ننه

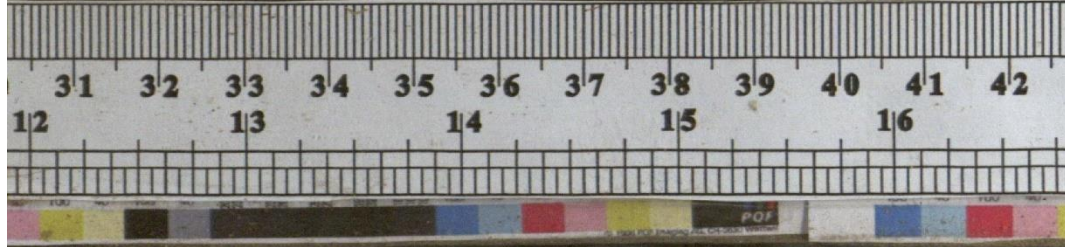

1 دو کربیه آغرشق دوموی فرغی دور ارق دور بین ابونکرلو
 2 وارقدن کورهچی دودامنگ تنگ دونه طو دوزخی طاملو
 3 ویرشاه آدی قور بو بایه بای شبی در در دودلم چک اوینی دوت
 4 بترق دهل طو دملبان طوطی بالذال المفتوحه ت
 5 دن نیرکس در نشاط اولم بالبراء المفتوحه مع الالف راکفته
 6 محم بغش رافه بر اوت رای فکر و منند باد شاهی را فکر
 7 راغ طاع انگلی وطاغ بغی رام یوشه رلو جو مرف راود واقو
 8 نیر پور در کر شیل اولم را آله و آپی و انچو ندر را هبنان بهر کورهچی
 9 راورا کری راه وره و نا یول راه وار بورق را مهر قلوز
 10 راست رشتی راه زن خامی راه اورد ارمغان راه که کشان
 11 کعبه یولی راه دو یول ورچی رانین شلوار ران ایلی راه
 12 بهر رازه اش بهر دانش را بج منند و بنان قوی را بج سرمک
 13 را ز خرمی دکلمش بغلی در منور دنی صمنده اولم را بج بهر بغین
 14 دن گمان را ز قبله غلم راست اندوز راستو کلنج راست
 15 طغرو را بناج چام سقری ب رباب اقلج ربابی اقلجی ت

رامیل
 صنعنا

در

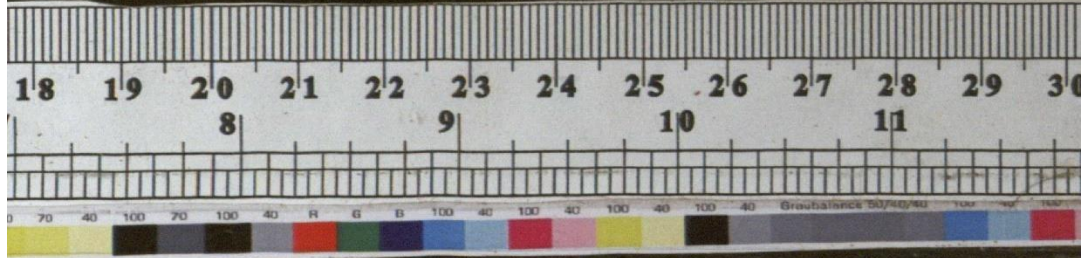

1 رت بلفنج رجد لملان رفا ورشان پلد زبجي رنج
 2 دتسن وپوکن رخت یکتب رختی رشم آتی وپرنه نکت
 3 عکپ وچری برتی رنج عنان رخنه کدل رختین چکلک
 4 رختین تم رده دزیش روف روف لغت مشرقی رف
 5 دانا ویزیک روف دزیش رز اوژم جیبی رز قبو کورکی
 6 رزبان باغبان رزو یکن کپس رست ورسته صوبی صف
 7 رسته تم وقرنله رسن اپ رشن تاب اپ بکپی رسن باز
 8 اپن اوینین رشن کونی و غیرت وحد رشن شافی کونی
 9 وارشن وپلدرم رشن پسته پشته بر رشن ایک اون نکلر کونی
 10 رعنا قبعوسن رعنا انداز طیبی رفوع بند قن رختین
 11 شلوار رعند پارس آوازی رففتار یوریش رفو کرمک
 12 وپامق رفوگر کوزبجی رف قوی ات رف دربی کاغذ
 13 ک رنگ طم رنگ زن فان ابلی رنج برمز ونازم رتم سرب
 14 رموان چبان رنکان فسق قلی رمق باق جان رختن
 15 یشمش قرن وانهال رنگ طاع کجسی و بویه رنگ زن رنگر

بومیچی

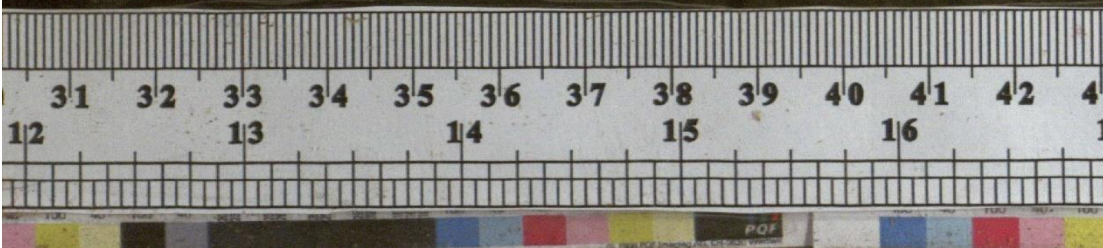
رنگ پیل و یکله

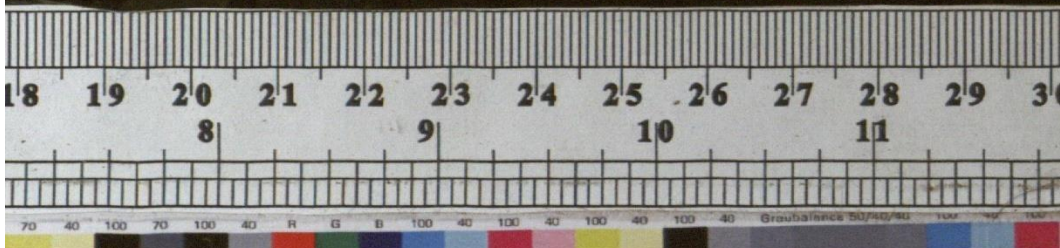
1 رنکران جمعہ رنکان لیک کر رندر تل رنجق و روان
 2 جان و بعض وضع جاندر و یورکن رونک یورنجی رولک
 3 یازدی پورکی دیکلم روزن رزجہ روزنہ و روشن بجا آغجی
 4 روشی یوریشی روانس کچر روشی سکون و او عاده روان
 5 چردق روتنا در آیل **رہ** یور رہی قول رموار
 6 برقہ رمبر قلاوز رہ رو یور ورجی رهنای و رهنما یور
 7 کسترچی رکلر یولجی رہ کدری یولجی لقی رہ آورد
 8 ارمغان رہ بین یور کو رچی **بالر ادا المکسور** مع الباء
 9 رباط کاربان سرائی رخنر او کندن رخن م و در دیرک
 10 مد رزقین سرمہ کلیدس رسته دزینشی رسته ایلک
 11 رسته ف رنک سرکہ و جبق رشت قشوق ریشی ارشون
 12 **ک** ربات اوزنگوی رینخ حفر قفاسندن طقمش رنک ریمین
 13 مکار و جیلکر ریزه اووق و قبور زده پی رینختہ ف ریزنان
 14 سرمہ کلید رپسمان ایپ ریشی باش برت ویان ریش
 15 آرزو رینک قوم رپو سحر ریشی صقل ریشہ صیچا

بیم

1 ریم ارنک ریمه چینی رچاگر تیرنی ریحتم طام اورشچ ریزان
 2 دگلجی ریوانه ایرق ریباج قون چچکی ریوانه وریباج
 3 محاضن اش ریوانه م رچاگر رچل ریوانه ایخ قرو ریحیز
 4 اوندره رینی آخ قون وانترک **بالبراء المضموم** ربون
 5 اچ ریس پکن رباہ ذکوت رت بوشنہ وطنقا
 6 رخ بکاخ و شطرح رچی رضار دخی بکاخ رخس بالضم شوق
 7 ز رده شترتدرکه قفتان **اصغر لیس** رسه بوزندی رسته
 8 بتین ریحیز قیامت رسوا و رسوایف **ک** رکوی ورکو
 9 اسکپی بز سز کج **ن** رنده اوٹ در **و** روز بانان چاوشل در
 10 روزگار کون روزم روز و روزی رقی روزه اوچ نو
 11 روزه دار اوچ طنجی روز دین ماه فروردین روشنی یوز
 12 وقط طبعنوشنه رولہ کونکله روہینا کوم توفیلہ روشنی
 13 وروشنا آیدن روشنا کوی روشنای کونلو رفو چای
 14 و محبوب وچلخو روده بغرسق روداور سلندو روغن
 15 مطلق یاق روغن دان یاق قابی روغن جوشن **بش** روغن یغلو

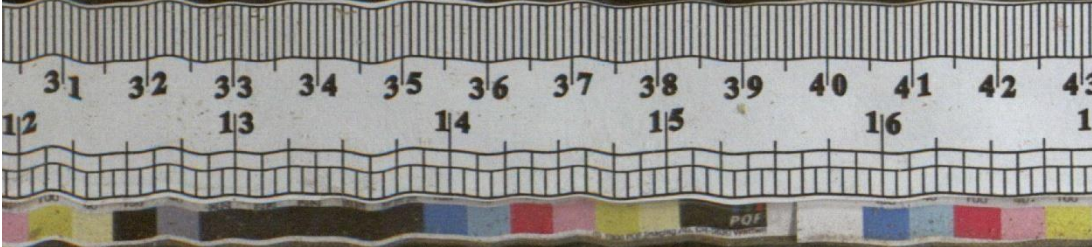

1 روي ورو يوز رويند نقاب رويارو يوز يوز روي
 2 توي رويين تن توي نلو روين قزل بويه رويارو شمال
 3 روي قسان اولور كنداي **بالتاء المفتوحه مع الالف**
 4 زاعر قوش قورسني زانغ ياي كوشم يوقرعه كه كند قوه قندي
 5 قزل زال رستم اشبي وقوصه رويونسي اوله زال زانغ
 6 لحوصه وقوه بويه زار و زاردي اكلدو زاره م نازد هم زويش
 7 و بهر او تدره كني جوق صحراوه اولردوقه علفدر و و في اندن تره دوق
 8 دزر لر و جوق پر لره كه كندر درل زانه جيس زانه زار لي
 9 ناصو او غلن طغجي بشن بك زاردشت و زردشت و زردشت
 10 و بهر زين ابراهيم بهيمبر كه دم مكننگ ايامه بدر راسته بهر كسيم
 11 اشغ او تدره مگ زار خوشش از ييجي عورت زاله طلوعه
 12 و نلو مگر كه اجن بل اولرد و في انوكله صوهه يزر لر زادش مشري
 13 بلدي زلو ازق و ياشن ينج عمر و دول زاور او د زاولانه
 14 بقغو زاول اقليم زانو در زانو بند دز بغي زانوكاه
 15 صمن بغي زانو سكل زان اندن زان رو اندن او تدر

زاولانه

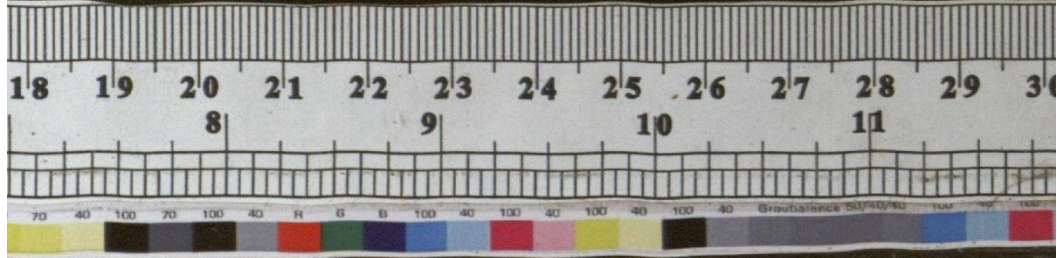
زنگ

1 زبکر و زکبور اولدر که بر کس اغزین پلله طولدر زبکره و فی الیه
 2 انک اغزنه اورز تا یل طشره چغه زببیر طبرق طیبجی زبون
 3 اسپر زبب یقار ووه کردن زببرین یقار و فی زبب دست
 4 ای او سدن زبان دل ربانه بکک و یمن زبون مشتری زبکانه
 5 تغلغ زبب زار و حرنین زبب زخمه طنبور زخم یاره زخم و آریا ره لو
 6 زخشی الکم صمعل زوه صف زردشت و زرد هشت
 7 ابر هم بنسک ملیح ایا مله پیز زراغنگ قملو پیر زراغنی قیم زوه
 8 صار و زوه نیر اندر موم و فدر و میروه صروپ زرد آب صروضو
 9 زروه چوپ صرواچ زره الو ف زرده زمین کشر زربت
 10 التونلو طون زریب صرواوت و صرواچ زراسکی قوجه و زال
 11 آسب و التون زربین التونلو زرفین التون قنگل قفل انکله
 12 بغنشین اوله و قپو حلقه سیدر که کلید که کچر زرف درش زرقین
 13 طرفوش زردوزق زرنک طو زرساو شعلر سده در التون ندن
 14 که سیکه پ او کیمه اگر سیکه پ اولر سه دینار در لر زرسام زدر که قیمی
 15 زرنینغ لغه مشته کورف زرف زرنینغ زرنی م زرف کلمه من

زر سوم

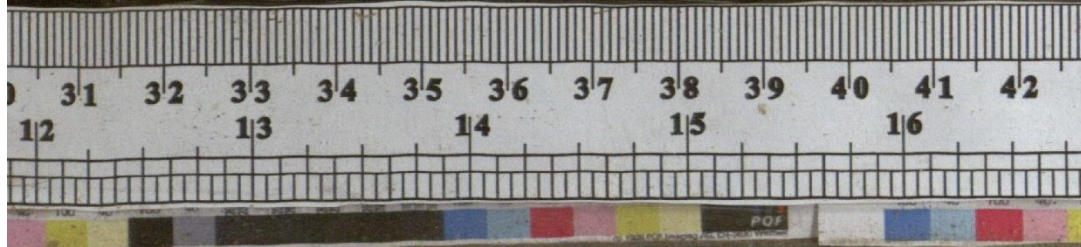

1 **ع** زَعِيْرَه كَتَان زَعِيْمَه مَم زَعْفَرَان لَعْنَه مَشْرُوكَه وَرَقِ غ زَعَارَه
 2 طُرُوْنَمَكِي زَعَارَ آوَاوَنُوْرَه زَعْنَكِ اِنْجَقُوْ زَعْنُ جِيْلَانَه
 3 زَعْنَدِ نِيْرَتَجِي جَانُوْرَ آوَاوِي وَتَنَدِي اُو زَعَارَ يَشِيْرَ زَعِيْمَه
 4 **ك**نَاب **ف** زَفَكُ جَبِيْقُ زَعْلَمَنُ جَبِيْقُوْ زَعْفَاْرُ جَبِيْقُ صُوْبِي
 5 زَعْفَجُ اِيْنِسُ زَفَرُ جَلَهْ زَفْتُ بُوْعْنَكُ زَكْسُ بَعْنِي مَعَاوَاْنَه
 6 زَكَاْنُ حَسَهْ لَقْدَه صَمْرَدِيْنُ زَكَاْبُ تَكْرُكُ زَكَاْكُ مَرُوْرَ اِيْجِي
 7 قُوْنَسِي زَكَاْبُ مَرْكَبُ زَكُوْرُ بَحِيْلُ زَكُوْهْ كَجَلَلُ زَلِيْقَنُ
 8 قُوْرَقَمَقُ وَقَبَلِقُ زَجُ يَلُوْهُ زَلُوْ سَلَكُ مَ زَمَهْ شَاْبُ زَمُ
 9 آوْرُوْهُ زَمُ كُوْنَتُ دَهْنُ آوْرَهْ زَمِيْنُ يِيْرُنُ زَنْكَمُ بَقْنُقُ وَبَلَكُوْ
 10 وَبَاْسُ وَكُوْنَتُ اِسْتَبِي زَنْكُ وَلاِيْتُ زَنْكِي قُ زَنْكِيَارُ وَزَنْكِيَا قُ
 11 زَنْكُ اِيْسُ وَبَاْسُ زَنْكَاْرُ بَاْسُ زَنْكَاْرَمُ زَنْدَاْفُ بَلْبَلُ زَنْدَاْمُ
 12 زَنْكُ دَقُ دَمْرِي پُوِي زَنْدَا عُوْرَتُ وَآوْرُ زَنْبُوْرُ آوْرُ زَنْبُرُ
 13 تَنْكَنَهْ زَنْبُرُ بَاْنَكُ فَتْحِيْلَهْ دَكْرُنُ وَعُوْرَتَجِي زَنْبُرُ طَبْرُقُ جَلَكَلَكْرِي
 14 كَلِيْمُ زَنْجُ اَكْ زَنْجِدَانُ مَم زَنْدَهْ پِيْلُ دِيْشُ فَيْلُ زَنْدَهْ بَزْرَكُ
 15 بَعْنُ الْوُزْنُ اَسْكِي زَنْدُ تَقْسِيْمُ يَزَنْدُوْرُ يَزَنْدُوْرُ دَرَسْكَ نِيْرَتَجِي

بغايت ستمه در ليا

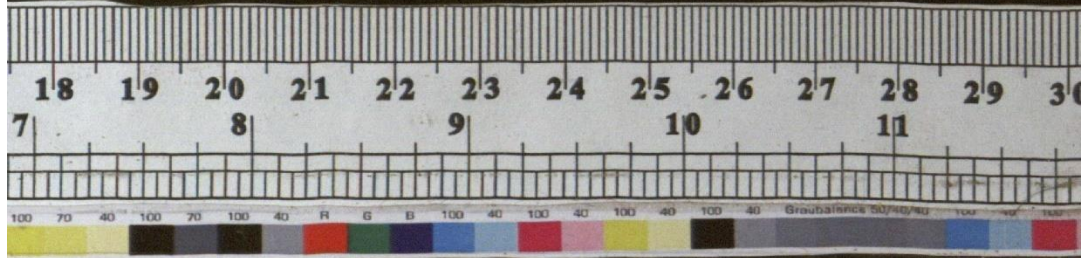
الم

1 ابراهيم بيغمبر صحفدن زنج مملکت زنبکر چه فرم يابي و زونج
 2 قون بغر سغنگ عصبينه در لر که کند و يه طلشد در لر اصغها نيل اگا
 3 مبار در لر زوروين نوروز ابي زور اوست زورين ما
 4 اوستگی زواه محبوبه چون بشن طعام زوار محبوبه خدمن
 5 اون زورق کچی کچی زواغار نه کشتن آیدر **زکاب چشمه دن**
 6 صوکلجک پیر زمار فسق زمره اود زمره اغوي زنی
 7 صوچشمه پ زيان ققش و اگر غن زنی کول و قوق **بار الزاء**
 8 **المسور ب زبل گره زبل گاه گره لک زرشک**
 9 قطن طن لعی زره جبه زره کر جیمی ش زشت چرکن ف
 10 زفت قوه سغزک زک اول کسیم در لر که بولم کدر کند و کند و یه
 11 بولنه و در لر که ققد غندن چنل **ل زرخ پوز اورمق م زستان**
 12 قش زین کترم زین م ن زنهار خراج گزار زنده در ی
 13 زنده روو بیگ از موق در که کچی ال کچر لر ووه فی اصغماند بر از موق **آویدر**
 14 زنده کانی فرک زنده در یک زنده ان ق زنده ان بان زنده انی نچ
 15 چلقو زنده یالوطون و زونج یازن ظام اولر بر قوه در اع پیر

و فرعی زنده یعنی الجار تقابلی کنت
 زمره ندارم که بیوسم بست
 تیر و گان داره ابروی تو

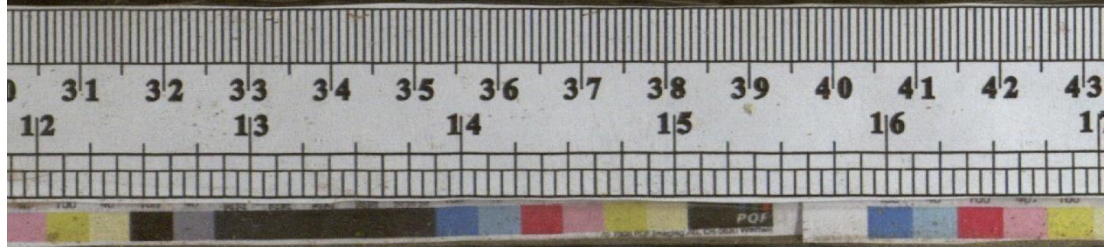

1 **ز** زهش چشمه و ن صوضحه و ن ی بی لوله زباب سپندو
 2 زه کریش زه قبی زه وزلو دل دوش زه قی زه دان
 3 رجم مادری زیف نه اوب وی اوبی زببان وزپیا وزپ
 4 کوزل زببایی نام مره زبر خوب وایو زبر اشعه زیبا
 5 آنکچون زببا ازوا زیور بزک زیوم تم زبید به مشر زبر
 6 زبره ست رعیت زین الفک حذفیه بوندن زین ایز زین
 7 کومه کجک زبرین اشغاقی زین خضیر زیلوم زبرک
 8 زببان ذرک زببان قی زبان کارق زبان مند زببانو زین کوبه
 9 کجک زین چن زینهار مدو زینهار سی خراج گذار زیوار
 10 کوبه یوی زیوٹو اعج قوی **باب الناد المصوم** ب زببان دل
 11 بانگ بر نه فاد فی جابزور زبانه یلک زدوده پاک اولش
 12 زره قوش و صارو زروع کلر ملک زغنگ اولقدر ساعت
 13 اولکه موقم کوزی بر بر نه اورر واکه خطه در لر زغل قز لجی
 14 زغال کمر ف زفت بخیلر ک زکاب مر کب و که دو اند اولر
 15 زکال کمر زکام طمغو زکافه چالچی لکر زخمه سی آغاییدر

زببایی که غوغا زینجفت کدقتانم کدک و کلامه قی بی ایز ایز مصلحت
 چنانکاشم چو کاشم کرم بزمه کمر پندوی و کوی ایز اول کزده

ذلف

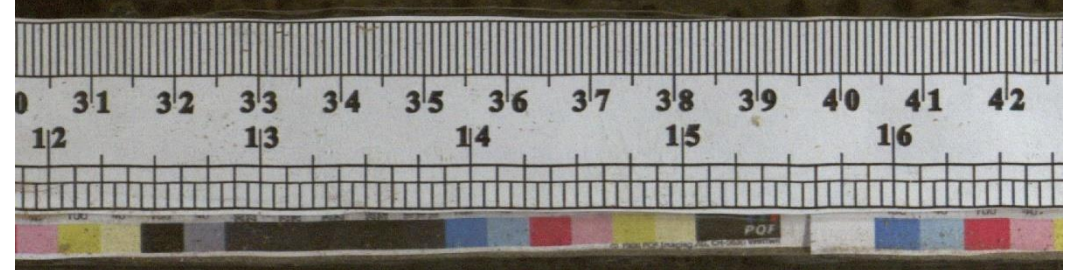

1 سایه بان کولکه لک ساربان دوجی ساروج انجو ساریج
 2 بهر چک قوشدر سازاک دهلینر سازوار موافق سازگارم
 3 سارین سید ساس قبیله ساق بلدر لغه شکره سکا
 4 سازک اوز سیکلی ساینک اکلیچی ازهی سارین حاورن
 5 سارواهن دتر بیره دپ سازق چرا سال یل سازغ صغوق
 6 سار خالص سپار معصره درکم اوزنی اند صغدر زکر
 7 وصبان دمری سپد چین بهر نظر فکر بقاللم یمینی اوزه قور زکر
 8 وباغده آغ اوزره قلمش یمینی سپوس کبک سپوس وا
 9 کبک آغی سپوسا موره بولغاند کون پای ناریله در سبزه
 10 جهن سبزه زار چین لک سبزستان م سبزه یشیل سبزی
 11 صوزی سبک ینی سبکتر یینرک سبک سر ینی بشلو
 12 سبودتی سبت بیق ت سترک واسترنگ وقواق آغی
 13 درینچی ادم صورته اولور مرم آبی دیندن قیر در حال اولم
 14 واستعاریلیم طغ مین عورته دخی درر وعرینده اکان سبت ادر لک
 15 ویبروق دخی درر پت عورت سرون قصر سختش قوش

1
 2
 3
 4
 5
 6

سختش

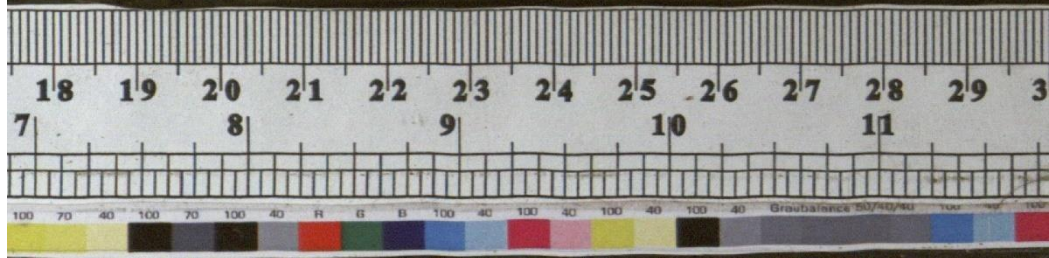

سازم

عقب بر او بند که آن بود و صورت خانیه
قوی بر سر

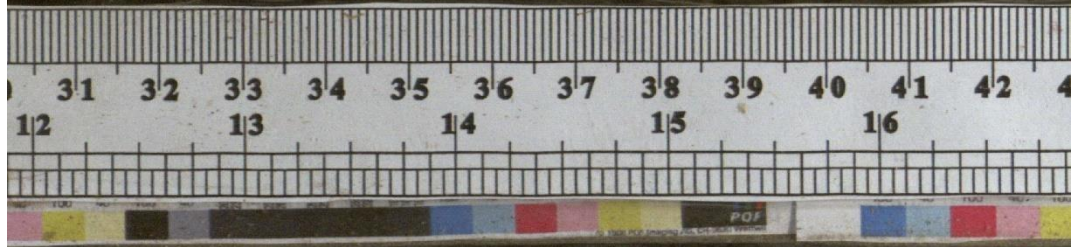
1 سَخْتِ اَسْکِی نَسْتِ دَر قَفْطَانِ و کورگه بپی سَخْتِ قِی سَخْتِ قَبْلَقِ
 2 سَخْتِ سَر سَخْتِ سَر و ز جی د سَدَرَه بَر اَو بِنْدَر سَر و آ
 3 سَوَز و جَکَا یَت سَر اَب طَر لَو تَبِر و کَر کَن د ز اِر قَد نِ صَو بَکِی کُو ر نُو ز
 4 سَر و یَس قَد سِن قِن سَر شَاخِ اَو اَو ر د تَکَلِی اَعْجَل سَر و لَو
 5 سِغْرِ یَغِی نَا مَه سَر بَا یَس جَنگِ اَلتِی و جَو نَقِ سَر بَا یَانِ د لَبِنْد
 6 سَر بَلِنْد جِجِی سَر م ر جِی سَر خَا زَه اَلتَوْنِ اَلنَه و طَر ق سَر بِنْد
 7 بَش بَغِی سَر و اَبَه صَو اَو ی سَر د اَب م سَر و اَر بَش کِشِی
 8 سَر د اَر م سَر و اَز بَش اِجَاقِ کِی سَر اَفو اَر اَو لَو سَر اَو اَز
 9 اَو اَز اَی لَم ک سَر اَعَا ز م سَر مَنگِ جِری بَش و قَبو جِی سَر د سِی ر
 10 صَو قِ بَر سَر کَ شَت قِصِد سَر اَب بَکَا ر بَا یَش سَر مَ اَم کِ مَه
 11 سَر اَی مَه دَنگِ و حِی ر اَن سَر بِن اَو ر د و سَر بَو شِی بَش اَو ر تَو یِی
 12 سَر نَکَو ن بَش اَشْغَا سَر تَبِر لَعَه مَش مَه و ر حَت سَر کِی ن تَر سِی
 13 سَر کِی ن اَو ر د اَن طَلْز لِن قَو ر دِی سَر کَ ر د اَن اَو اَر سَر کِشِی بَش جَکِجِی
 14 سَر کِشِی حِی ر اَن سَر بَا یَس سَر و اَو شَعْر سَر و اَو سَر کَ شَت
 15 سَر و صَو قِ سَر و تَر صَو غَر قِ سَر مَ اَی ق سَر اَعُو شِی تَر کِی

1 سَرَايِ قِ سَرَامِ سَرَايِ نَقَعِي مِ سَرَا صَوَقِ نَسْتِ
 2 سَر خَوَشِي سَر خَوَشِي قِ سَر مِهَرِي يَر زَارِ سَر وَ قِ سَر بِنِ
 3 اَوْجِه سَر وَ رَفْتَارِ يَوْ رَقِه سَرَايِ اَفْتَابِ كُنْشِه اَعْلِي
 4 سَر پَهْلُو اِيكُو اَوْ جِي سَر خَرَه قِ زَمِي نِ سَرَا لَاقِي سَر اَوَارِمِ
 5 عِ سَعْتَرِ كِي كِي اَوْ يِ سَعْتَرِ عَوْرَتِ سَوْنِ عَوْرَتِ زِ بَعِي
 6 فِ سَعْتَرِ يَتِ شَمِشِ قُو نِ سَعْتَرِ كَلَكِ سَعْتَرِ اَرْمَانِ سَعْتَرِ
 7 سَعْتَرِ طَامِ اَشِي سَعْتَرِ مَمَكِمِ سَعْتَرِ لَاتِ جَوَافِ كِ
 8 سَكَا اَدَمِ مَجْبِي سَكِ اَيْتِ سَكِ اَنْكُو اَيْتِ اَوْ يِ سَكِ اَبِ
 9 قَنْدَرِ سَكِ اَبِ صَوَارِي سَكِ كِي سَكِ قَصِي سَكِ مِ سَكِ اَبِ
 10 اَيْتِ بِلِي سَكِ سَكِ سَارِ سَكِ اَبِ كِلُو اَشِي سَكِ اَوْ
 11 كُو بِي جَوَرِ كِي لِ سَكِ يَلُو مِ سَمُورِ سَمِ جَايَتِ وَ اَلَانِ
 12 سَمِ زُولِ سَمِي زِه اَوْ سَمِ زِي كِنِ سَمِ زِي نِقِ سَمِ اَبِ كِ لِي
 13 سَمِ اَبِ بِلِي رَجِي سَمِ اَوْ اَشِي اَرِشْتِه سَمِ دُوَرِ سَمِ دَرِ سَمِ دَرِ
 14 بِرِ قَنْدَرِ اَوْ اَوْ اَجِنْدِه اَوْ لِي سَمِ بَرِ مِ سَمِ دَرِ وَ قَلَمِ
 15 سَمِ اَوْ طَمِ اَلَانِ سَمِ سَكِ رَجِمِ اَبِ كِ سَمِ كِ طَلُو رِ نِيَا زِ

سنگ

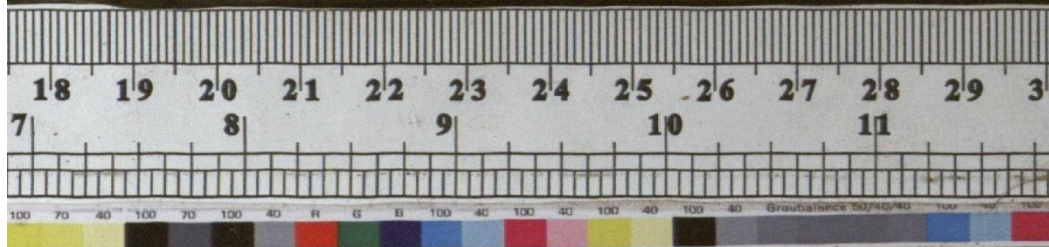

1 سَنَكِه طَوَّلِي سَنَك مَاش سَنَك فَارَه قِيَا سَنَكَلَا
 2 مَشَنِي سَنَكَلَا قَوْرَسَق سَنَكِين اَغْرَسَنَكِم بَرَجَلَك سَنَكَل
 3 بَشَمَق سَنَك پَشْت قَبَلُو بَعَا سَنَجَاب كَوْرَك سَنَجَو سَنَب
 4 زَبَر زَمِين سَنِيد حَرَام زَاوَه سَنَد رَوَس اَدُوِي دَنَا بَرَسَنَم
 5 طَقَل بِي سَنَار جَوَك سَيُول دَوَه طَبَنِي سَوَا اَعِيَل سَوَا
 6 اَرَمَغَان سَوَا عَشَق سَوَا بِي اَوْجَلُو سَم لَعْمَتَك نَصَب
 7 سَمَنَاك قَرَحَلُوِي سَيَلَاب سَيَل صَوِي سَيَسَم زَوَلَه سَيَم م
 8 **بَاب** مِين اَلْمَكْسُورَةُ فِي فَصْلِ الْبَاءِ سَيَج زِيَان وَعَارِيَت
 9 سَنَد يُوَزْرِك سَنَدَان خِرَوَل سَنَهْد جَرِي بَشِي سَيَلَس
 10 سَنَك رَمِنَت سَبْرِيخ اَوْرَم صَلَقِي سَبْرِي اَشَك تَامِي سَبْر
 11 قَلَقن سَبْرَم رِيحَان سَبْرِيَس مِيدَان سَبْرَس دَار مَنَت اَوْجِي
 12 سَبْرَك بَر اَجْدَرَك اَكَا زَرَوَه جَوَب رَر رِيغ صَاوَاغ سَبْرِي دَكْنَتِي اَوْلَق
 13 سَبَاه جَرِي سَبَه م سَبَاه سَالار جَرِي بَشِي سَبَه سَالار م
 14 سَبْرِيَش بَر جِيك سَبْرِيَاب سَبْرِيَاب اَق مَرَب سَبْرِي
 15 وَ سَبْرِيَاق سَبْرِي كَنَدَمه اَوْتَد رِيغِي اَكِن يَرِي بِي سَبْرِي دَم

سَنَكَلَا اَرَمَغَان سَوَا عَشَق
 بَرَجَلَك سَنَكَل
 سَبْرِي اَشَك تَامِي سَبْر
 سَبْرِي دَكْنَتِي اَوْلَق

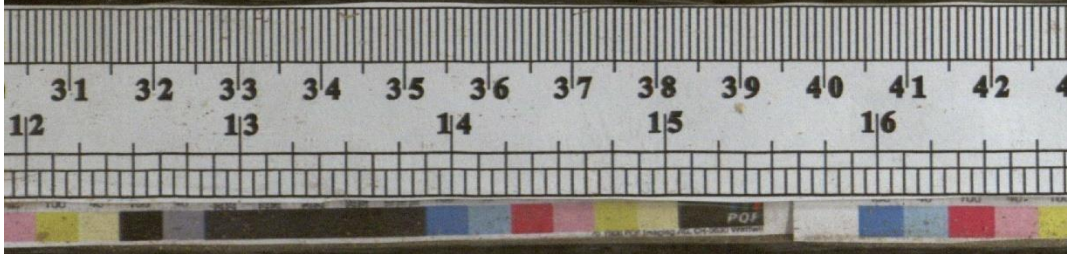
اسپيدان 4

1 طاکل بری آغز دخی وقت سپیدار قوق سپر غم ریجان سپاری
 2 اکز سپید بوشت اق بگز لو سپندان اصبان بولغاند کون
 3 دکلی بای فارسیله در سپنج راست شنه درگ بکی واهم بوی
 4 بکی ستاغ ایر سزات سپنج راست شنه سده تا اون قات
 5 سناک تانه بدقدر آجگ کوکندن چغر و سناک دخی سپند جاندر
 6 ستاوند یوجه صفه در درگ او سپنه المنش سپنم بانی جمع
 7 او منش یو سنان چلق قوون بمنش سنان آچی سنانه
 8 دگ کوزی ستارجه قوغ سنانه اوش سناه م
 9 سپنر یوغن سپنه انلوک سپنر انلو سنانه قهر سپنه
 10 سپنر کار انلوک اوجی سپنم کوج سپنکار کوج اوجی
 11 سپنه انلو شیطان سناه پلدر سناهی ایر ایپ سنام
 12 بزرگ وات میچی سپنر کیس الکم صغله سپنر شک کوز یا پش
 13 ویغور قطره په وه فی بر آخدر اق چکی اوتر قرزل لغه مایل
 14 واکا از لو درخت در ر سرای ارلق سرای تپن فهم سپنر
 15 الکم صغله سپنر سپنر سپنر سپنر سپنر سپنر سپنر سپنر

سرنای

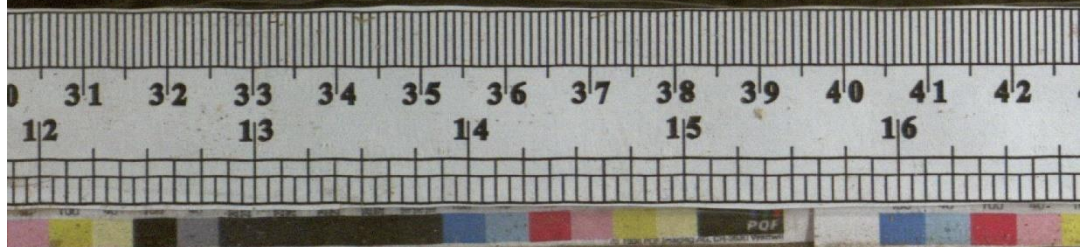

- 1 سیرینی صر مسقلو سبور و سبو پهلوی و نند او نیکم قر لکر
- 2 سیخ شش سیخ زبان سیام ماوراء النهره بر طاع در کم
- 3 مقنع سحره ای اندا کسترز سیرنگ سیمغ سیمغ پوزنیک
- 4 سبله سیری سیه قه سیاه تم سیاهی مرکب سیه کوش
- 5 قوه قولی سیمغام قوه بغیر سیه جل جلک اوینی سیمدل
- 6 قوه لوطلو سیمم صیرم سی اووز بیه مزار اووز نیک
- 7 سیک اوچه بر سیمم دینکو سیمک یوند قوش سیمبر
- 8 ورمما سیک سوجی سیمه کوش سیمب الم سیمب سیمب
- 9 سکر کشته و مددوش سیمغ ف سیمبر قاضی سیراب تان
- 10 **باب** **المصنوع مع الباد سبار صبان دمری سپاری**
- 11 اکثر سیمغ طقم ووزنگ سیمت یونجه سیمرک صادر آغ
- 12 بولغاند کون باد فاسیلده سیمغ نایب اوسمی و انک قتی منلا
- 13 سیمبر بکی سیموش بغدیر قی تخمی سیمب ب سیمم
- 14 سیمبر طلاق سیموه ان کافر لکر شکم لری سیموه اولکوشی
- 15 سیموه سیمب سیموه تم سیمرک بیوک سیمرک لری سیموه طور

القی

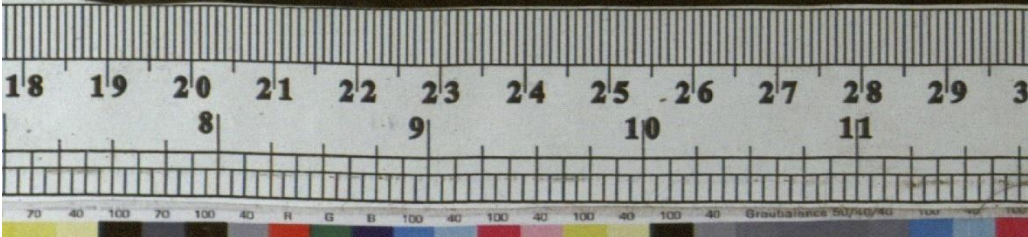

1 شاد کونہ چاچی عورت لڑ شامبوی عنبر شام اخشام
 2 شام شہر شایگان ایلق شایگان چوق مال و برنوع قا فیہ در
 3 شاه ران اولویور شاه شہر بر او تدر شامبول یاچی ترانہ
 4 شامین بر قوشدر شامین ترار و کفیس شامبوزو آئی اغلی
 5 شامبورق م شادک بر خوشش او از لوقش در شاشک دباب
 6 شان بال مجی و چورک شایان حلال شایکینہ سچی صراحیسی
 7 شاماک نیم شہ کوکک شاماکہ قو صیف و کلک شاونی قوندق
 8 شادر وان زپی یعن دو شنی شہ شادر وان شاشہ سیدک
 9 شاشہ وان قوق شامسپر م رجان شامسپر عم م شہ
 10 اسپر م م شاه اسفر م م شاه اسفر م م شاکار شخو شابار
 11 اجر سوزایش شامبوزو ترار و کفیس شانه طوق شانه دان
 12 طرفلق شانه کز طرچی شانه یغرن شاق شادان شادمان و
 13 شاد کام و شاف بوینر و بدق شافازم شاکر و شاک
 14 شیشک ر شبتاب البرز قوی شبتان کچہ یتره جوق بر شہ
 15 برنج شیک چہ شبنم م شبرو کچہ یورچی شہ پرہ
 شنگ

ای و لکش آغلی

- 1 شب جنکام اختام و قی شبیحون دون بصقونی شبکور
- 2 قره غو شبینه کیم کی شبانه روزی بزکون بزکیم شب نیم
- 3 دون مجوعی شبستان اوتانغ شب ق شب کیم شب تار
- 4 قوه کو کیم شترک شطرنج شتم بیادر نون نینز دیم
- 5 شخار کازور لرجانه بدغی قلبه شخس کندویر ندنا آشفه
- 6 قلمق شخ طغ دپه پ شخ قی پیر شخ جره ر شرف شرفه
- 7 شرفاک ایق اواری شرنک اعو او اندر آچی شرم او شتمی
- 8 شرفار یغی او دلو شرفین تم شرفینه باشندن چقن باشن
- 9 شرفینج مشکلی یوقر شربت ق شران دهلین ننه شرزه
- 10 قوتلو اصلان شرف شرفین قترنا آچی شست بیج و مهلم
- 11 آغ شست باشن بر مقدا اون طرجا پیر و قبضه شست نیشتر
- 12 شست و شصت الشمس شست ان یا ندوی شست شست
- 13 الی شست صد الی یوز شست هزار الی بیک ششخ قوز
- 14 اوینی در او غلنجقله دندر شست چنته ص شست الشمس
- 15 شصت هزار الشمس بیک شطط بلان شطرنج لوم شرف

بالمق آغی نخ
 شرفاک ایق اواری شرنک اعو او اندر آچی شرم او شتمی
 شرفار یغی او دلو شرفین تم شرفینه باشندن چقن باشن
 شرفینج مشکلی یوقر شربت ق شران دهلین ننه شرزه

شفا

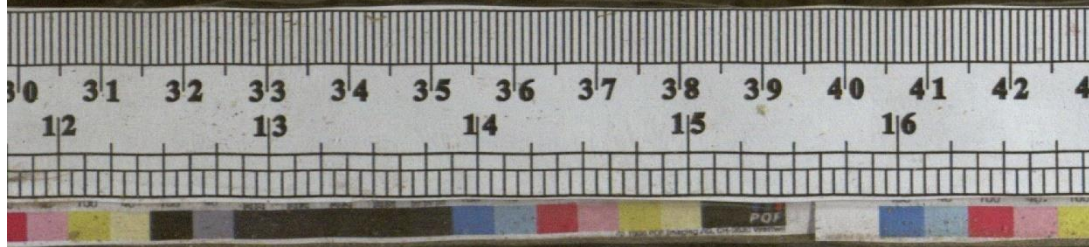

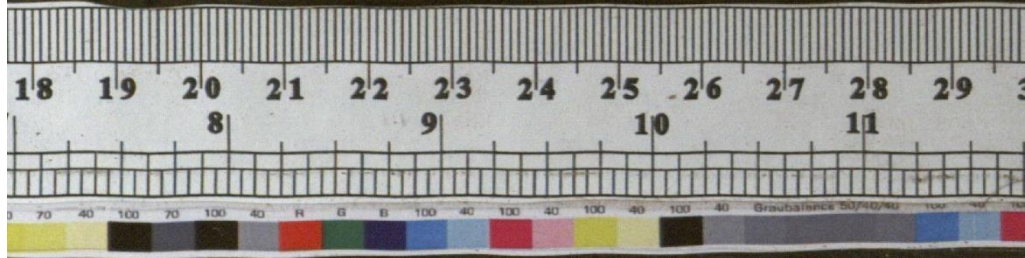
1 **شهریار پادشاه** **ش** **ق** **شهنشاه** **شهنشاه** **شهنشاه** **شهنشاه**
 2 **بیک** **توت** **شهبولو** **گتته** **شهنشاه** **قنت** **شهنشاه** **قوی**
 3 **شیار** **بالغی** **خسته** **شیدا** **رئو** **اود** **لوشیدق** **طول**
 4 **بالسین** **المکسوف** **مع الباء** **شبت** **چورک** **اوتی** **شبت**
 5 **طورق** **اوتی** **شبتانک** **طبق** **شبت** **اومک** **شبتابانا** **اوی**
 6 **شجم** **صوق** **زصمی** **ع** **شغاره** **پورسوق** **شغاف** **ک** **شکیبا**
 7 **صبر** **لوو** **دکنش** **شکب** **صبر** **شکیبا** **صبر** **لوق** **شکفت**
 8 **عجت** **شکوق** **اولو** **شکال** **یقل** **شکال** **کوسدک** **شکن**
 9 **صیوق** **تکم** **شکنه** **تم** **شکنه** **صیوق** **شکنج** **قورصق** **وبکم**
 10 **شکنه** **مرغور** **شکنج** **ق** **شکنجه** **ق** **شکم** **قربا** **شکان** **یرق**
 11 **شکار** **او** **شکوف** **درک** **ل** **شکک** **قو** **بلچک** **ایق** **دشوار** **لغله**
 12 **چقر** **شکنه** **یبه** **شکم** **بوس** **شکم** **درخت** **آغ** **بوس** **شمار**
 13 **شبت** **د** **شبت** **د** **پر** **آغدر** **شبت** **از** **تم** **شبت** **قرب** **شبت** **زنا**
 14 **قرب** **ای** **شبت** **شاه** **صوره** **بوزک** **شبت** **اور** **بوزک** **شبت** **شبت** **شاه**
 15 **شبت** **از** **تم** **شبت** **ات** **کشمی** **شک** **اتلو** **شبت** **اوشدی** **ی**

شکنه

- 1 شیره از کینه میباید و شیب سرشته و مذروش شیب
- 2 شیب قچی رسته بی برکت موقوف شیب اینش شیب دلمک
- 3 شیب الحقی شیوم شید کنش شید کوی شیم روفاند
- 4 آدیذر بالی قویر تر شیم بوللو بالی واقی بالی شیر اصلان شیر
- 5 شیره یوز اصلان شیر مست تو قلو شیره دوع کورمز
- 6 شیر شد شیرین طغلو شیرین کار حلواچی شیرینی طغلو تو
- 7 شیرینه باش برت شیر روغن شیر لغون شیار مهرک شیون
- 8 شیوان شیولو توی شیرین شیبی ددک شینه م شینا ملات
- 9 و عقارت شیره ق یعنی شیره شیوع ظریفه و نازک شیله لیه برنج
- 10 شیفته دلو شیلانک زرد الو شیران ق شیراز طورق
- 11 و شیر شکر آدیذر و جوال لوشه سدر شیشله بزوه همچان دکازر
- 12 کسدکی بر شیر خشت اوغلان آینه **باب المضموم**
- 13 شیان چوبن شیش بیت شیشه تخل بی شیک ایچی قزل منتر
- 14 شیان فریب چوبان ادغی شیب کورک شیاا بر آیدر
- 15 شتر دوه شتر مرغ دوه قوی شتر غار بندک کوه شتر بان دوجی

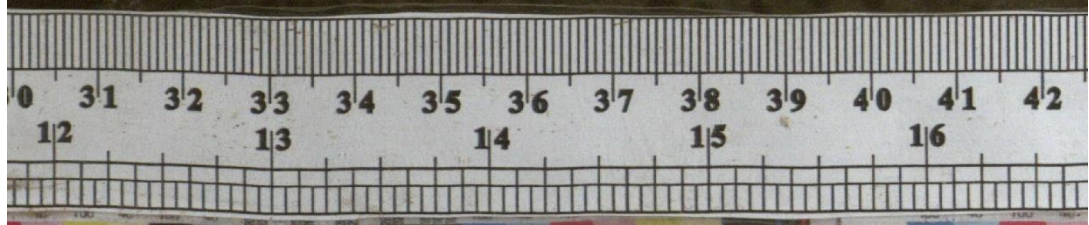

- 1 شتروان تم شتر بلوک دوا یعنی **شخام** اعجاز قورون
- 2 صوق شخوره طرمانش شخوره یاره **شک** کار مهرک اویش
- 3 **شیر** شش اوین غ شفا تر کشی **شخ** اوکر بوینری شخ
- 4 **ال** قرمق **شکوه** هیتت وکو کجک **شکوهی** هیتلوت
- 5 **شکوه** سرجک **شکوه** سرجدی **شکوه** قون اوندسی
- 6 **شکوه** مایخرق من الشوب اتلق بمار و غیره **شکوه** چک شکفت
- 7 **عجب** **شکله** اتم شتم **شکله** وار تلی شمار **شکله** شماسر شمان
- 8 **اواز** و اعلمق دامم **شکوه** کر **شکوه** قولق چرک **شکوه** بوینری
- 9 **و ندیم** **شکوه** ندیمک **شکوه** بمع شم شم شور عوغا شور
- 10 **طوزی** **شکوه** چرق و طوزی شور تاغ **شکوه** صر و جم آغ شور کپاه
- 11 **چورتلو** اوت شور کز اق **شکوه** شور چشم کوزی دنگل
- 12 **شورستان** چورتقیری شورید **شکوه** فر شمش **شکوه** رباب شور
- 13 **بیوک** **شکوه** سفزه شور تم شور چریش شور ار شور مرم
- 14 **شوقین** کر لو شور باق شورم **شکوه** شش شور می شور ماق شور
- 15 **سبوره** **شکوه** و سیریش **شکوه** کیش شور ار **شکوه** قبر جدر الد

شور
شکوه
شکوه
شکوه
شکوه

کلز الباد

ق

1 **فج** دریدر ظاهراً اوثر الہ ابقیدہ اینش اشکلدن **بالصا والمفتوحه**

2 **فص** **الالف** صا روج آچو صابونق صابونق صابونق صابونق

3 **ح** صحن و سرکہ صحر او سرکہ صد یوز صد ہزار یوز یک صد تو

4 **ق** قرق پیر صد پایہ جیان صد و ق صد و ق صد و ق صد و ق صد و ق

5 **بالصا والمفتوحه** صر بیج صل قہقہ صلصل کبوتر معناسہ

6 **بالطاء والمفتوحه** مع **الالف** طاق تک وقت و چردق کمری و کون

7 **ا** استی طا قیہ کمر طاس ف طاس با ز طاس اویندی طاسم

8 **ق** قو او و چورہ طاہر تہ ات کہ بر بخلہ تنورہ بشہ کر کہ ب طر خون

9 **ک** کثیر بوی طینچہ و **ش** شنت کتن وینہ **ن** طنبہ اللہ بر قدری

10 **ن** شہ طناب چا چراپی سرکہ و طنبون و طنبیل دمنگی

11 **ط** طینقی طبق طا طینک ن و سرکہ **بالج والمکسور** طراز علم جامہ طیرہ

12 **ق** ققیش کتے طینر او صرق طلایہ فراوٹ **بالمضموم و اطروہ** و طرید

13 **ج** جولان ف طغیر او غمدق قنوق و طوطی و طوطک م طومار و

14 **ط** طغرای و طغرا الویکر شانی **بالعین والمفتوحه** ر عروس کتن عروسی

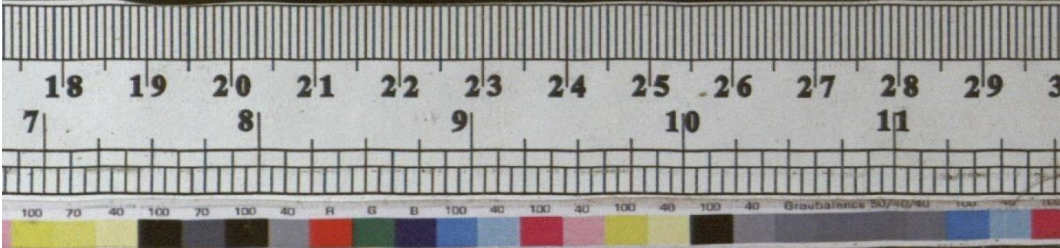
15 **د** دکوہ عر عر سو و عر یون بلک عسرس و عقیق و عقابین

طیرہ و بہرہ شکر طاقتون اربع باورہ

کون و قوہ اوک انجلی

عاج فیلمگی
عروس پیردہ
بہر نوع کلدہ

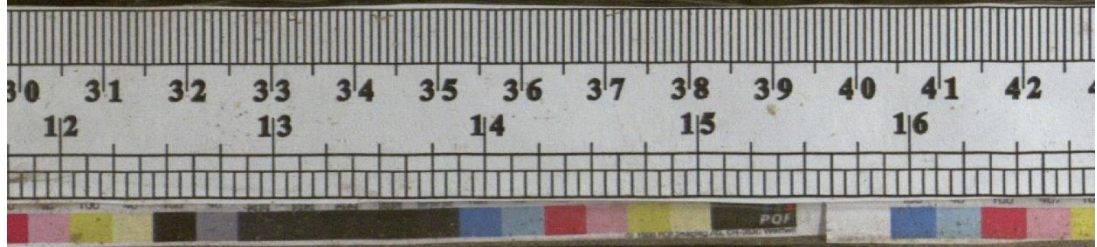
عطف فتح عینک
شفقت

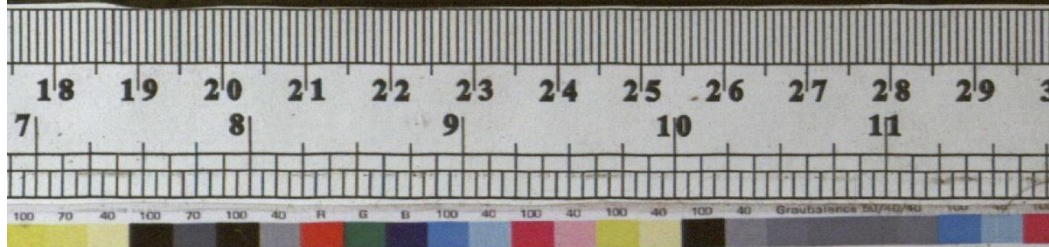
1 مشرکه در او کوز سبک زدن دژ نور یعنی اور ز لر زیر اقدر علمه سبغاً
 2 علم و علقه و علقه آن قور سقن عندک کر تکلمه عندک او کج
 3 کدن نور تم اشک و عوسج اوج جفلا و کدن **بالعن المکروه عید**
 4 بیرام مسرکه در عید پی بیر املی **بالمضوع** آعود و فرکه عود سوز
 5 عود اعجی یعنی **بالعن المغنوم** فصل **الانوار غاب** باطل سوز
 6 غاب جلق دینده قلن اش غایع صباغ شرابی غار پی صباغ
 7 اچین سوچی غار اعزی بوک آوم غاشن ای پوزو آوم
 8 غاشن غایت دوست طون آوم غاره قز لجه غایله علیه مشک
 9 غاوشو بوک جیاد کدر غاوشنگ او کندر غاکول بلجقدن
 10 کمانکه غاوشن تخم خیاری بسغب سفق سفت ابله آوم
 11 **رعن** آواز و اعلق عرب آوم دان پی غریه قزه در لکه
 12 قز لغوز جقر ارار سوت و رز غرو قش غره بازای غواش
 13 بر او تدر غر غنجه جماعه طویز عورت غر غره دبه روشی علم
 14 غنجه برمه غر غنجه تنور چنگلی غر بیدر قلیور غرنگ نغمه غار
 15 خراز غر روشی غر غا و دکر او کزی در کم بر جمی او تر غر بید

م

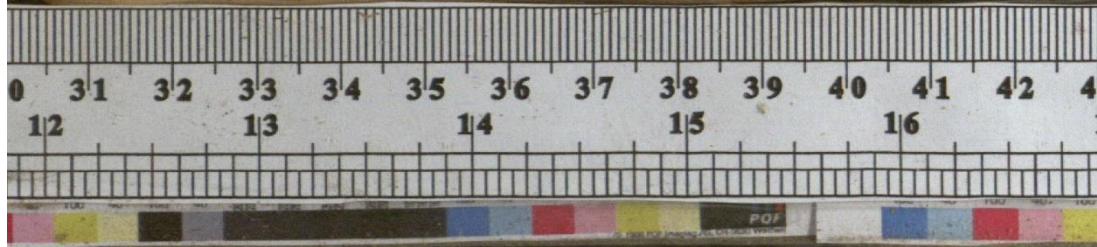
1 خزلقسوزس غنسر چيل قري غورت شش غنش حيران غنش او غنق
 2 غنش قوشش ونا خوشف غنغ ابدار قلمج غنغ قور حو زلف
 3 غنغ صوصول غنغليج دغدغ درك فلتق ويا ايغن قشمدن اولم
 4 بالزكي قبي غنغ قزل ارو غنغ نه قوتدركه اچم كن اوتر غنغ
 5 دكز سلكي غنغ ز خوش غنكبن موشق قابو عليه غنغ كه
 6 صفا نايلم فلا زوره در لر غنغ يوه لئق غنطان بولر نشه
 7 غنطاق غنه تخلم غنه كز بوي بري برنه اور مق نم ق غنكبن غلو
 8 غنكال تم غنك تم غنكار اكون غنغ كوشم وناز غنك جمع غنك
 9 او غري اوي غنغو اويش غنجال اكيه پيش عن عصا لر تنكي
 10 و بزر خانه تك اعز انجي غنپنه ارو اوي غنك بولت غنك درقت
 11 غنبار قزنج غور چوقر غوسب بيان اوتي غوشه صم قوشه
 12 غو غاق بالغن المسون ر غرم طاع قوشيني غراش كرگ
 13 خروه لري در كه كر گدن كدر لر غريو اواز و فر باو و غلبه غنغ
 14 برنه غرواشه بر او تدر غر بال قلمبور غلبوانه جيلان و دو كج
 15 ديدم غنغ او يلق غنك بزر خانه انجي و غوانك زرد الوتر

- 1 **ی غیش** **خضر** **فشی** **غیر** **سوزنگ** **بالبعین** **المصوب** **غبار**
- 2 **نوز** **خندنگ** **ابله** **و نامطبوع** **ر غر** **دبه** **غزنگ** **یوشق** **اوازدر**
- 3 **زار** **لقد** **سگن** **بو** **غردن** **کلور** **غزنج** **یهم** **ای** **غزش** **اگر** **مغز** **خیشام**
- 4 **غزبه** **ارگو** **غزبه** **چومق** **ز غزب** **اوزم** **دانه** **پ** **غزتم** **خیشم**
- 5 **و کینه** **غزتم** **اوزم** **صلقی** **شنگ** **توقتی** **و نافوش** **ف غنج** **کولن**
- 6 **غنوره** **اویستی** **غنوره** **تم** **غندک** **اوزنگ** **غنج** **ق** **غنج** **ساز** **جوالر**
- 7 **و غوشای** **ارپه** **و بغدادی** **خوشم** **پ** **غوشای** **قرمش** **بوق** **غوره** **پوقا**
- 8 **قورم** **پ** **غوره** **قرق** **غول** **تربعه** **غول** **قونیلر** **یتاغی** **غول** **دیو**
- 9 **غوشه** **چغاده** **باز** **اوت** **غوشه** **سلج** **غوشه** **قین** **اعجد** **چالچلر**
- 10 **رنگه** **دزر** **ر** **غوشاذ** **طوار** **یتاغی** **غوشه** **چومق** **غویه** **بیوق**
- 11 **غور** **با** **قور** **قلو** **اش** **غوشنگ** **اوندیره** **غوطه** **صوبه** **طلمق**
- 12 **غوشت** **یلنجی** **بالغناء** **المفوضه** **مع الالف** **فار** **اسمک** **فازم**
- 13 **فازمه** **تم** **فانش** **بللو** **فام** **یغز** **فام** **بگدشی** **فاده** **انج** **فاجام**
- 14 **اعجد** **قلن** **فرمه** **فانید** **بان** **وشکده** **در** **ر** **فانک** **یرنه** **یادنی** **فایزدر**
- 15 **فاضیر** **امک** **فالاد** **بیهوده** **فاضه** **اوکیک** **فر** **خاکیک**

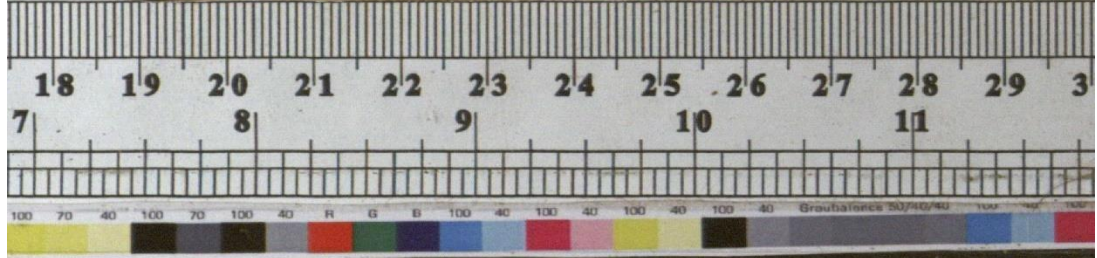
فرز

1 فَرَّتْ بِزَارِئِ فَرَّتْ اور بچک اچي فَرِهَتْ بَادُوْلُوْا فَرَّوَتْ
 2 فَرَجَ غَايَتِ بِرْ كُنْ صَوْرَتِ فَرَجِمْ فَرِهِنْجِ اَوْبِ فَرِهِنْجِ
 3 وَعَنْدِ وَهَنْزِ فَرَعَنْدِ فَوَقْتِ فَرَعَنْدِ فَرِهِنْجِي بِرْ اَوْتَدِرْ فَرَكَنْدِ
 4 سِيْدِ فَرِدْغِي بِرْ فَرِهَنْدِ اَوْصَلُوْ فَرَوَارِ قَشِ اَوِي فَرَعَرِ صَوْمِيْتِ
 5 وَصَوْبُوْلُوْ فَرَجِ مَبَارَكِ فَرَحُو بِرِي وَاكْنِي پَاكِ اَيْلِكِ فَرَاغِ صَوْتِ
 6 بِلِ وَمَاتِ اَوْتَمَقِ فَرَاشَا تُو اَوْرِ بِرْمِي فَرَاَسُوْ قَرَبِيْجِ فَرَاَسَكِ مَم
 7 فَرَاَسْتَرُوْ مَم فَرَعِيْشِ كُوْرَكِ اَسِكَلِيْنْدِ نَا مَرَقِنِ تُو وَبِرْتِ قُفْتَانِ
 8 وَمَرْدَارِ قُفْتَانِ فَرَمَانِ بُوَيْرِقِ فَرَمَانِ بُوَيْرِقِ فَرَمَانِ بُوَيْرِقِ
 9 طُوْجِي فَرَعَنْجِي فَرِهَنْدِ اَسْتَاو فَرَمَانِ شَرَبِيْجِي مَقَامِي فَرَزَانِ عِلْمِ مَلِيْمَتِ
 10 فَرَزَانِ جِيُوْمِي مُوْرَقِيْ فَرَمِ اَسْنَا اَزِي فَرَكْنِ يَكِي اَرَقِ فَرَاَزِ مَجِ اَوْتَمَقِ
 11 فَرَاغِ كِنِيْ فَرَفْنَابِي بِيْ كَلِكِ فَرَاغِ دَسْتِ بَايِ فَرَاغِ دُو فَرَحُو
 12 اَوْرَمِ جِيْغِي بِيْمَقِ وَاَسْمَلِقِ فَرِهَنْتِه اَدَبِ كِرُوْ فَرِهَنْتِه اَسْنِ بَلُوْر
 13 اَبْتِي فَرَسُوْرَه اَسْتَمِيْشِ وَدَكَلِيْشِ فَرَزَانِه بِلِيْجِي فَرَزَنْدَانِ كَلِيْمِ فَرَعُوْ
 14 اَلْحِيْجِه فَرِي بِكِرِ الرَّاهِ اَزِي فَرُوْرَه بِيْنِ اَوَّلِ بِهَارِ اَبِي فَرَاَشِه اَوْرِيْ مَلِكِ
 15 فَرَاَشِ بِرْ وَانِه فَرَاَشَا بِرْ مَرْصُوْرَه فَرَا اَيْتَارُو فَرَاوُوْنِ اَلدَّرَلَرِ

در لری که سوگوش اوله
 وبقیه قلتم اوله

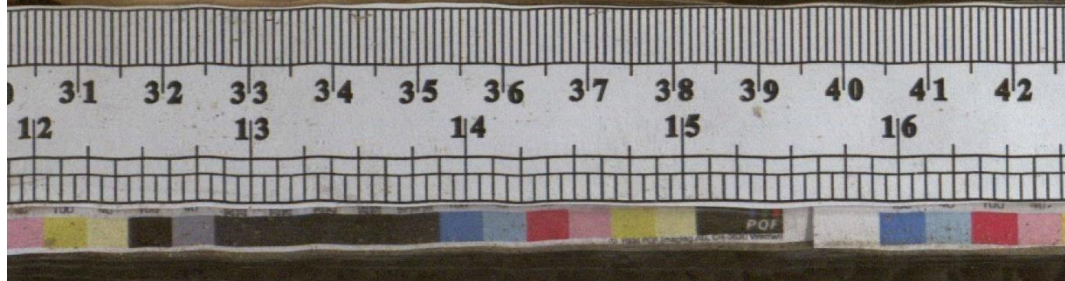

1 فرغند پیش فروار بای اوی فرسب قبویقی واورتی اوتی
 2 واورتی فروار مرنگ فرخاش انجان فرخار بنجان ترنس
 3 فرجام عاقبت فرجام بر فرنام م فرارده ذواله فرزدقام
 4 وپرشا در فرز و فرزین و فرزین عاقل فره ارتفاق فرزو
 5 تازہ جتی فرسنگ و فرزند اوغلن فرنوت بونشی فرہ ایابن فرخار
 6 یارنقی فرماج بر مسی جیگک فر مینج م ورضف جتلو فرہ سوز
 7 فرخال مر قاصح فراموش اونقو فرامش م فرذ غایت آچی
 8 اوندہ فرزانن مرچار وچیل فرم عصف فرز بر اوندہ فرور دار
 9 س فیله ات سوسپس فیس بکذ و صورت فرغ بست
 10 ومعنوقه خوب روی فغوار شرسار او اولول فلاؤ مرزه فلان
 11 بسدل فلانہ م فلاض صیان فلاسنگ م فلنج ایش اولی
 12 فلج کلید فالحف جلد فلخوف بلقو یا بلقا فیمیا فالغند دیوار پر چنی
 13 و بوکاشن ن فند مرزه فلنج بالفج والقم خاتون ودبہ فنگ
 14 کورک فنه م فندل فر خاص فنی کرنگ ی فیلک چتل درنلو
 15 اوق بالقاء المکسورہ در قدم کوکل فر لعی فلام یوشق قمرال

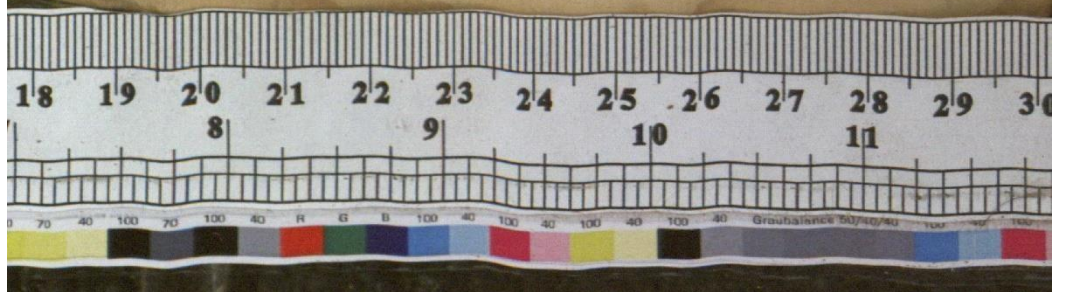
کلمه در صورت
 در صورت کلمه

فراد

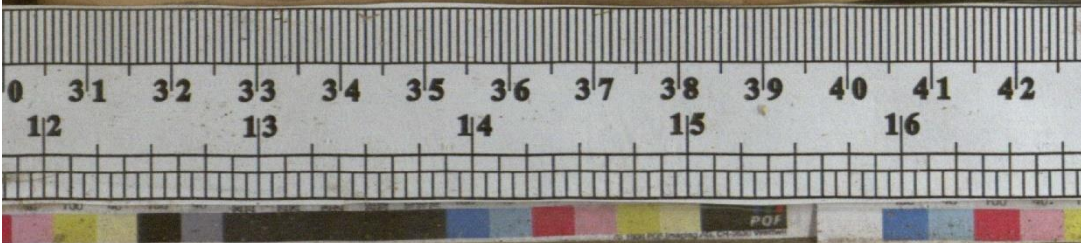
1 تَرَكُو فِتْنَه عَاشِقِي فِرَازِ يُوَقْتِي وَيُوَقُّ فِرَافَا كَلَكِبِ فِرَ سَبِّ
 2 اَوْرِي اَوْتِي فِرِيبِ عَشِيهِ فِرِهْ زِيَادَه لِقَامِ اَشْدَه فِرِيبِ قَشِي تَبِي
 3 فِرِيبِ بُوِيَا كَلُو كِ اَوْتِي فِرِيبِ بِنَفْتِه فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ
 4 بِنَفْتِه يَاعِي فِرِيبِ تَفِ فِرِيبِ اَرَكِ فِرِ اَوَانِ بُوَلَرِ فِرِ اَشْدِ دُو شَكِ
 5 فِرِ اَشْدِ كَلِيدِ بِيَرِي فِرِ اَزْدِي يَكَا عَكِ مِرْضِي ز فِرِيبِ مَرْدَارِ سِ
 6 فِرِ اَنَّا بَلَكُو فِرِ اَم طُوْرِنِه مَش فِرِ اَنَّا صِيحِي كَل فِرِ اَنَّا دَشْدَلِ فِلِهْ اَعُوْرِ
 7 ن فِرِ اَنَّا كَرِيكِ بِنَفْتِه نِيْزِ جَابِرِ فِرِ اَدُوْقِ مَسْ كَل فِرِ اَشْدِ كِتَابِ اَبُو سِ
 8 فِرِيبِ تِيْزِ فِرِيبِ بَرُوْتِه اَوْرِي فِرِيبِ رُوْتِه بِالغناء المضمومة
 9 فِرِيبِ طَبُوْقِ فِرِيبِ مَرَزُوْرِ فِرِيبِ نَاصِرِ اَيْلِكِ فِرِيبِ اَجْوَا فِرِيبِ مِ
 10 فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ فِرِيبِ مَسْكَتِ فِرِيبِ رُوْدِيْنِ
 11 دَبُوْرِيْ بِي فِرِيبِ اَشْدِه عَاجِرِ فِرِيبِ اَشْدِه رُوْعِ شَعْلِه فِرِيبِ اَعْرِ
 12 جُوْرِيْ فِرِيبِ اَشْدِه اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه
 13 طَرَقِ فِرِيبِ اَشْدِه اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه
 14 صِيْفِ فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه فِرِيبِ اَشْدِه
 15 دَلِكُنْ وَفِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ فِرِيبِ

1 قار زفت قار غایت قوشنه قار اشوق قازو قالا اینک
 2 صیان قالی ق قالیچ ق قابول طملیق ب قبا قفتان مشرکه ق
 3 قنار قور قون دیکم ق قید قوری ات قد بوی قز کند
 4 جنگ طوی قزیل توت قز کول قز غان قز غان کز
 5 قزنجی ق قفا ان مشرکه قنق ق قلم ق قلی ق قلیه کلام
 6 قلیه سعدی نخو ق قلیه قلابنگ صیان ق قنار و قنبریش
 7 طوق قنوق الدغش قنبر و ق قهر ق قمر مان و ق قیا واز
 8 شغرو کار باب القاف المکسونه قنار ق قهر زفت قهرم شهر
 9 بال صومرد قدم عاقبت هر کار ق قنل کلید مشرکه ق قلماش ق
 10 قلم ق قلیج ق قمری ق قوش قوری باب الکاف المعصوم لاف
 11 کات بر شهر اویدز کاج سله کاج ساج اعجی کاج کاشک کاشکی
 12 کاستم کاج کوشک و مرای کاز شایه کاف برق کاف
 13 کند قوی کورن کاج قوری بکسیت کاک بیک کال قجوق کالید
 14 قجی کاداش کارو بچق کاروار اش طوخی کار گزار اشچی
 15 کارزار صوش کار کاج اش بری کار کرم کار خانه اش بوی

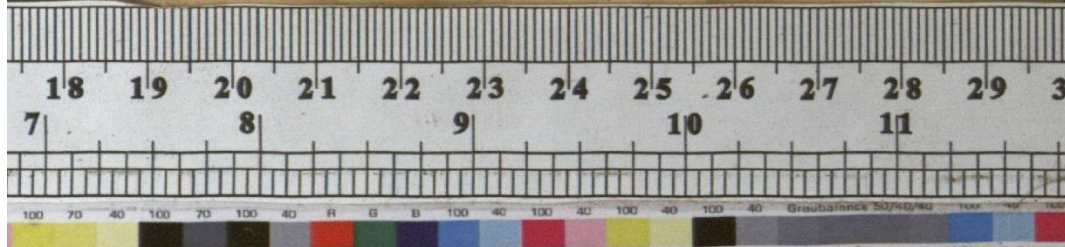
کار

49

1 کار فرمای ایش بویرچی کار بخت ییش خیار خام اهرم خام دیاع
 2 کام مع مرلو کامر آن مرلو سربچی کام کداز دنگ ویرچی کاناز ییش
 3 صلحیم گانا ابله و عقلسز کابلیج کجک برهن کاشکنه قنم زنبیلی کا
 4 کالوش ابله کاواک ایچی بویش کابوک کس کاتر یاروق کابوک
 5 حرآم زاوه کابوک زنبیلر کابوک قوشلر یوایستغاره یلمه قراچیک
 6 اعظم کالنگ طوبیق کسجک کاوردنگ فریدونا کوزی کاچار
 7 اوالیتم نوعدن کام ای اوبل برابر دخی وارن عورت کاغ
 8 قرغه اواری کاب کب کاودتم بودو کابکشان کعبه یولی گاه
 9 صمن گاه بندگ گاه بن صمن بوغنی کا امدان صمانلی گاه وقت
 10 گاه گاه وگه که م گاه تحت گاه کو یکو گاه جو قور که ایش کینی
 11 انده دکرلو کابود باش اغری و کشته لک کاتون سر کشته
 12 کارین اراق کارکن ایشی کارکنان کاز سایان کاز ایا
 13 اعجلر که برابر قور لرتا او قورم طرغه کله کاد اوکر کابو بان هم
 14 کابو چشم اوکر کوزی و ضرر کلی کابو بان اوکر دی کالاقوشنه
 15 کار هم کاله دوک کاشانه قوخانه و مقام کابینه کوز کان و کان بیاع

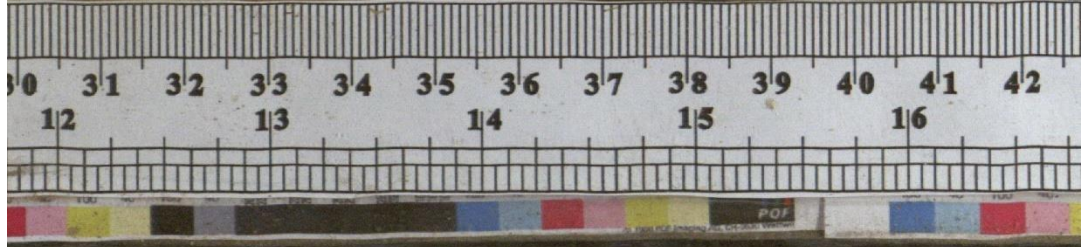
1 کاسموی طوکزو و قور بیغی قلی کاسکینه اروقوشین اویک
 2 کالیون سراییم کامه قتی کارتنه بوی شنبلیله کالیون اتمق
 3 و بون گاکلی بر آچی اوندز کاکل نوب زلف کاوین ق کا بیدام
 4 کاسینه منل کاسکینه کاغینه اذ کولک دز لر بر بچک در کالید
 5 بوذرش کالید موی بوذرش صجلو و قور ضی صجلو کالید قاب
 6 کابل بر اقلیم کابلی مشوب بوی کا حلق کاریز اوقن
 7 کاردان و کاردان سرائی و کاردان سرام کاردان ایش بلجی
 8 کاردان ایش سره کالید آن مشقی کافورق کا بیز ام
 9 اصبور کازیزه بغرق کالید آن اصبور تخی کاسه جتی کاسه بند
 10 جتی کاسه فروش جتی صبی کاسو قوشقن کاو میش
 11 صوصیغی کاوهوشه بیوق کاوهوشام کاو امین صبان
 12 دمری کالیار سالیار کالک طینی کسجک کاره ار ایش طوخی
 13 کاکا کپ کاپی بویج کار کپورق کاوه مروه کاوهول مجوسلر
 14 اولوپ یوندغی بر کاره کور بچجی کاشان شاه نین کاشان
 15 برتم کاشانی مشوب بوی کاورس مر و کار قول اوستلا

7
بوی کاسکینه

کالیون
کالوج

کالوج

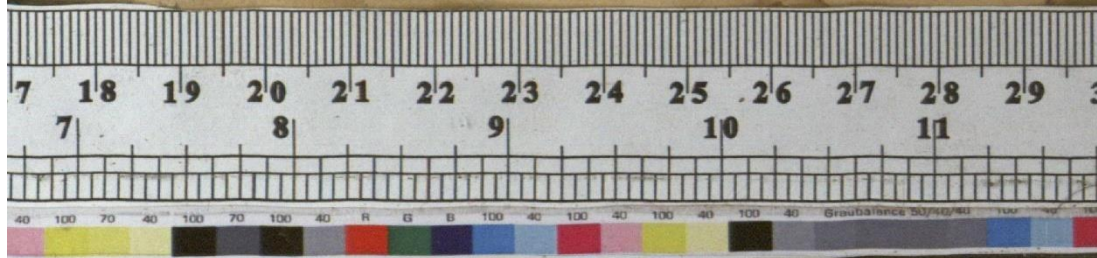
کاز
کاسکینه
کالوج

کتاب زنتق
 لاف اور جی
 کبھی اولد و کونیا چکی دلو حاکم
 کبھی اولد و کونیا چکی دلو حاکم
 کبھی اولد و کونیا چکی دلو حاکم
 کبھی اولد و کونیا چکی دلو حاکم

1 کاز صند و گازورق کافلو کولکل کافیدق ب کب بیغ ایچی
 2 کبت بال ارویپ کبست اغووقم غم دو لکی کبست کمنه قوزی
 3 کبیتا اقی صلوایم در لور که اگا جو چی در لر کبیت طاع انگنه قی بی
 4 کبودر صوفه بی قوشدر کبوه سر خون کبوتر کوگر جن کبوتونا
 5 بیانی کوگر جن کبر جنکه کید کمری فغان کبوتار و قوش بی بی
 6 کبان قبان کباب و کبابه بر اولدر کبیر سراب انم صلغ کبیر
 7 جوی کبر کبیره کبک کلک کبک خرام کلک خلیشو کبوت
 8 کوک کبست قوج کبیر او بی کبیر قوزی کبیر کبست
 9 کب و جغان کت هند باوشاهی تختی کتان و کتران قتران
 10 کج شلقه و اگر کج بکافاری کج کجا و محفه کج صمصغ
 11 کجا کند نیم چون م کج ارشته کدیور روز کار و اولو
 12 کت دوق کت جوبک کلید دان کد بانو کد خراعوت کدین
 13 بیوگ توغ کد دنجیک کدای دلنجی کد ام کداز لو اوده طوش
 14 قراوشی رگر دنا کباب در می کرنا اشک منتر ندن بر نوع
 15 کرم بغنچین قوریت کوگر الله او بی کرور طاع انگلی و دوزنا

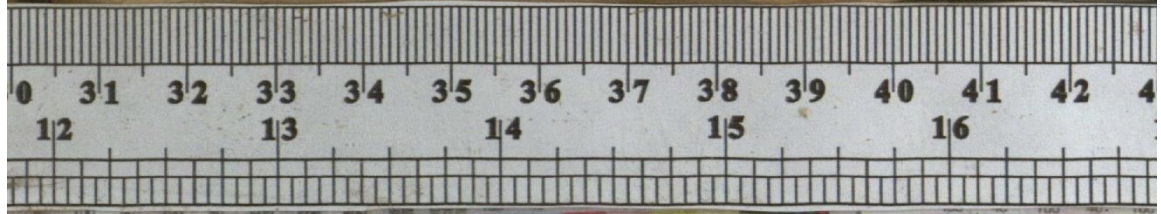

در بیان نام اوصی

1 گریح و طاقت بنگ گریصه گری گری قی صغر گریش گریکله
 2 گریبوم گریمانیل دیدر گریبایسم گریف بولنق و قرو گریستی
 3 گریزمان عریش و لوک گریستون قیبان گریزن تاپا مریضه مری
 4 بگری چون خسته او تدر التون زنجیره باشلری اوزرنه اصر لر
 5 وکاه گاه باشکده اور لر گری نای صرنا گریج گریوز گریسم
 6 گریجو اغریضما گریجعو یلوق گریو انیشی و اچی بوش دیش
 7 گرینا بگریتم گریویه بیدق گرییم گریاشیده دلو گریوما پیر
 8 گریام گریماوه م گریما به دان گریماچی گریتم ایچ گریما هوا ایچ
 9 گریماکاه ایچ پیر گریه گریفته بایس طوقته گریتم سیر ایچ نسته
 10 گریه گریف گریک توق گریوون لوک گریوون قلی و جوق
 11 گریوان دوخی گریوام گریوانای بیریغ گریج قریلی و اوز
 12 گریکس و گریی دوتم گریبیم گری گری گری او بیز گریکینم
 13 گریمه اغ اتمک گریج دلم یک گریب بیریلم گریب کلم گریو
 14 توز گریوونک توز نکلو گریان کنار گریدن بو بیا گریمند
 15 اومک ز گری اگری گریاعند جبه و طوم قفتان گریا گریندم

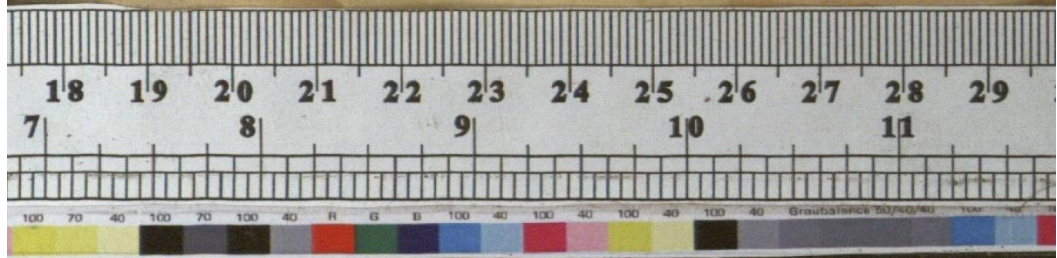
انزاده

54

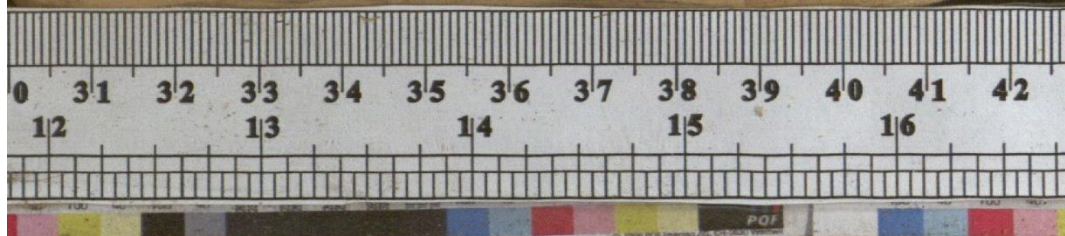
1 کز آرد مهاره کز آید مهاره کونکس و چپتر کز نه چکن کز چغو
 2 یلوع کز پشت بوکری کز دم عقرب کز ایک بولغا مذکور
 3 زای فارسیله در کز مویج کز تکبیرین بپرق باپی کز نکوم
 4 کز بی تم کز ای کز ندر کز صر زانگ کز ارشون و چنل
 5 کز آید کسپیکه کز ای اصبر مق بولغا مذکور کاو فارسیله در
 6 کز دم قره مق زای فارسیله کز یلقون اغی کست بزین کس
 7 کس کس قطنی کس کس و رز انجیل کس قلق ای کس
 8 طو کزین قوی کس شاه حرم و ضالیجی کس کین ار پد ناو
 9 کاروون شیرین انگ کس کس کس کس کس کس کس کس کس
 10 کس کس کس قبلوغا کس بی بز قوصی کس کس کس باقا کس
 11 کس و ان تم کس کس و کس کس کس کس کس کس کس کس
 12 کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس
 13 کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس
 14 کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس کس
 15 و محنت نون در مقام ناجایه است کس کس کس کس کس کس کس

1 کفن و مشتم که در کفت چتلمش گفته م کفیدم کفشی بشمق
 2 کفتر بشمقی کفشی دوز بشمق و کجی کفش بهم کفجانه است
 3 بلخی کفتار مزلان بکاو نارسه کلات و بران قلعه و تبر قلعیم در لکه
 4 دبه اورزین اول کلاذ اوبه کلال ان او سدری کلان بیون کلا
 5 کلان کار بویک در بر کس کلاغ قرغه و قرغه کلاغ م کلاب
 6 کلب کلاته کف بعبه پانس کلیساق کلیسارج کلیک شاپه
 7 کلیکی م کلک بفتین م کلابه کلو کلاوم کلازه صقصفان
 8 کلاجه م کلا نه شهر یورسند کوی وطاغ باشنده کوی کل و کلند
 9 کوجلو و چابک اوم و مکیال کلغلا کر و و کلاجه بر بچکدر کلابنگ
 10 صبان کلند طغلی شنه کلج بولکم کلج کیر شنه واریک و طوکز
 11 کلج بجن سیدی کلید جفت خلفه پ کله باشه شله سودی بجاز
 12 ناریه کله بان چومر کلو بوغز کلو بند بعم کلو کیر بوغز طوبی
 13 کلاخوه طپو صغری کلند چیه کلو بند کوی بوغز نه قولق اوجی
 14 م کرا او کوی و کج قوینی طریقی بر کمر قونق و قولق و کمر کزین م
 15 کمر ساز تو قه کمانه لغم کمانه کمنه کمانه کوه و کمانه کوه

کمان

1 کَانَ یَايِ کَانَ کَر یَا بَجِي کَانَ کَس یَايِ بَجِي کَا بَجِي اَقْلِقِ کَمِينِ
 2 بُو سُو کَمِينِ اَشْکَلُو کَمِينِ قَرَعَلِ کَانَ رَسَمِ اَللِّمِ صَغَلِ کَا مَعْنَسِي
 3 طَلَانِ عَرَبِي اَو تَر قَصِير بِلِه و مَهْمَز بِلِه وَا کَر مَاء اَوْ قَسَم مَنْتَر کَم اَشْکَلِ
 4 کَمْتَر اَشْکَر کَمْتَر بِنِ اَشْکَلُو کَمْتَر ق ن کَمْتَر دِمَاءِ خَو بِنِ کَنَا
 5 قَبَلِ و رَج کَمْتَر فَيَا سَوَف و بِلِجِي کَمْتَر بِلِمِ کَمْتَر اَو زَن کَو بَر کَمْتَر
 6 اَلتَّ سَيَسِدْ اَو يَسِدْ اَو رَتَا حَمَلِ اَو لِه کَمْتَر دَلِغَر بِي و يَانِ کَمْتَر
 7 کَمْتَر رَو بِي و مَحْتَف کَمْتَر نَک عَسَس و مَر زَبَانِ کَمْتَر اَعْمَلِ کَمْتَر
 8 اَو بِي اِکِي شَقِي اَو شَقِي بِي کَمْتَر کَمْتَر کَمْتَر طَنَشَقِ کَمْتَر کَمْتَر
 9 کَمْتَر وَا نِه اَنکِ مِشَقِ کَمْتَر اَو مِشَقِ کَمْتَر اَو مِشَقِ کَمْتَر مِشَقِ کَمْتَر
 10 دَر اَنکِ کَمْتَر قَرْتِ اَو عِلَنِ کَمْتَر بَر مَز سَوَز لُو کَمْتَر قَر اَو شَقِ
 11 کَمْتَر کَمْتَر کَمْتَر اَشْکَلِ دَلِغَر کَمْتَر اَبَر مِشَقِ کَمْتَر طَسَلُو
 12 دِشَوَارِ بَر کَمْتَر لَاشِ بِي دِنِ کَمْتَر قَو مَشِ کَمْتَر قَو مَشِ کَمْتَر
 13 کَمْتَر مَوْبِه قَو مَشِ اَو لِه نَو کَمْتَر بَر کَمْتَر کَمْتَر و کَمْتَر دَر اَو زَن
 14 سَوَز سَا و کَمْتَر جَنکِ تَمَامِ کَمْتَر و رَشِ طَنَلُو بَر کَمْتَر قَوَانِ
 15 کَمْتَر بِي قِي قَو مَشِ کَمْتَر نَاقِ کَمْتَر کَمْتَر کَمْتَر خَر بِنِه دَر کَمْتَر

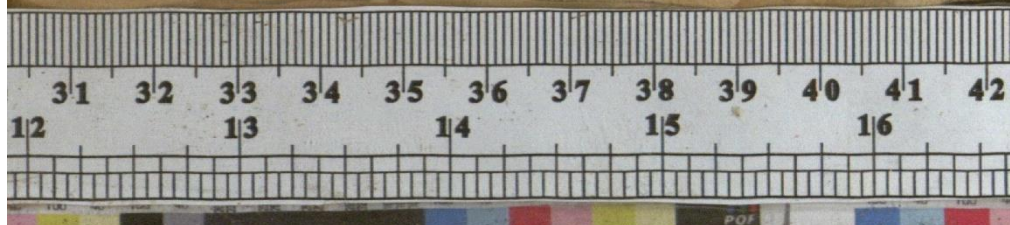

1 کینج شایگان گندم بغدای گندم کون بغدای اکلونودانه
 2 گنوز گنو گندر گندوار باوان بولغا مذکور کاف فارسیله
 3 گنده قویش گنده حمیر زواله گنده مویه تو گنفت سر
 4 و کویر طر لو نیر و چور قویز کویرم کوون جاهل کوون یا
 5 یا شلو سمر آتی کوونم کو کویر و کو بان او کوز و اشک سویر
 6 کویش بیوق کوون صغین کینکی کوور بشوق استرکی بوونم
 7 دریندن کو چورم کو اولو کوز کوز کوز کوز میندی هندو
 8 قوزی کوزینم قوزو علوا کوزیمه بلدر لوقیر قویلدر کوزم
 9 کوهر و کور و چور کور کور کور کور کویر شنگ
 10 کو آتش او جوق کوونم صغین بولغا مذکور کاف فارسیله
 11 کویز خذمتکار و روزگار کیند خرنه دار کیندیز اوون
 12 گندان صغینکی که صغین بخذوالف کینال یوجیه کینیله و کینیله
 13 آبله و جامیل کینر باق بخذوالف کینک ان کعبه یولی کینول
 14 بشنگ که بکازاریه بخذوالف وقت و بوکلم کی کینا چار عنقر
 15 کینا پادشاه کینانا چار عنقر کینار کاهل کینر یوغره قیب

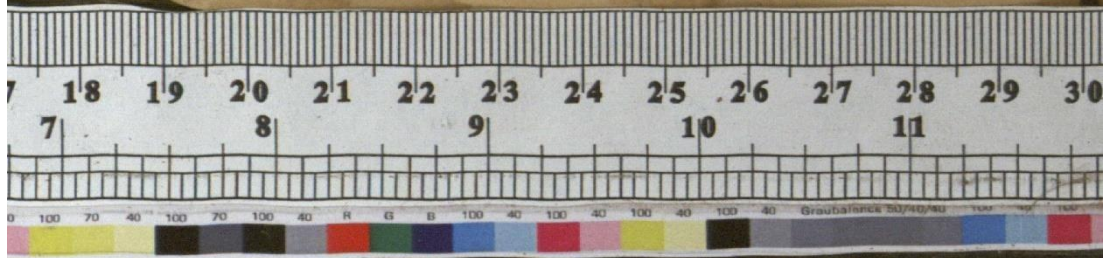
کینف
 صغینکی بر

کینو

1 کيغز مکافاندرير مزلفه کيوس اکرې اچ کي بر اولوپاوشا
 2 آویدر کي چن کيوان زصل کيوان بزج ونام شاه کيکاووش
 3 نام شاه کيخسر و نام شاه کيطفان نام شاه کيهان اچ کي کيهان
 4 جهان بالکر وخی جاینرورد کافارسیله در کياضن بشیرین سوزلو
 5 کس کینن دترکو کیک بوره وکوز نیکی کاکم تم کیک کوزم
 6 **باب الحاف الکلون ب کتبر** بالکافو الفارسیه و سکون الباء و کبا
 7 کیه بالباء الفارسیه ج کج دیک بالفتح واکس کوز کاد تکی آدی
 8 کوفتاز طوقن کوزیخ جوق کوزیم کزای و کرایدن میل ایلک
 9 کوه دکر می کوز کوز جود کوه دکون کزه کیز کوز کوه کاه
 10 ججق بر کوز اب چولک کوز و طوق کوز اوج کز بیان یقه
 11 کزیوانم سو کزین بلک کزوه کزوه کان کوز کزیاغ اعلیجی
 12 کزیه اعلیق کزوه باو قفرقه کزوفت کناه بولغا مذکور ج
 13 کوز کار کافارسیله در کزپاس بز کزوار ایش کزباسو کلکلمه
 14 کوزم قوزو کزین بوز شق کزین یقه او میدیپ کزان قز کزان
 15 اغز کزنایه اغز مالو کزوشه معشوقه عاشقه نازله بوق بولغا کافارسیله

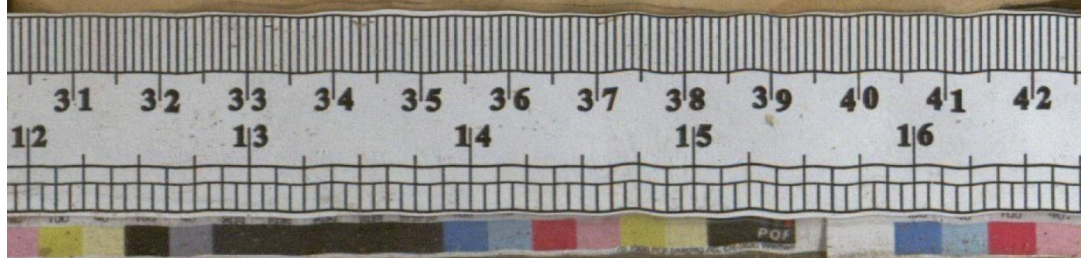

1 ز کز پیر شخته کافو فارسیله گزوم زای فارسیله درش کشتور
 2 از قلم کشف طغش و بر نشان الملک کشفه طغش
 3 یعنی بر نشان کشت اکن کشت زار اکن پری کشت کار
 4 اکنی کشت اورزم کشت آب بقور اکنی کشتی کشتیج
 5 کشتی و چکر دگسز اورزم کشتی قلق اچی کلک شایه بلسلام
 6 کلک اقبل لغنه قش در استعاره قلم در تو کلیت و کلیت نام
 7 کلانه او جوی کلید دل کل بلیج کلوی مجور کلکشت
 8 الندوسیرا پی کل سره اشو کلیم و کل و کلان و بوم
 9 خ لقا کافو فارسیله کنک قوت او کلن که الو کشته الورق
 10 کشتین تم گرابند بریم در چی که کم کیمیا حیده شکره کیمیا
 11 کیت طولش کیشی دین کیم الحق و سر کشته کیم حولا
 12 پین کیم کوز کنار بند فورمته جیبی کیمه و کیمه و
 13 کیمه دار و کیم کوز بیلی کیم حال تم کیمه در کیمه کیم جیمه
 14 و طغش و کیمه کیمان عرب چادری کیمتی جهان کیمتی خوش
 15 خو نو چکر دکر طقدن بقریه کوزر تر قفتان ارانده کوزر

کله
 کابینه

مکرز

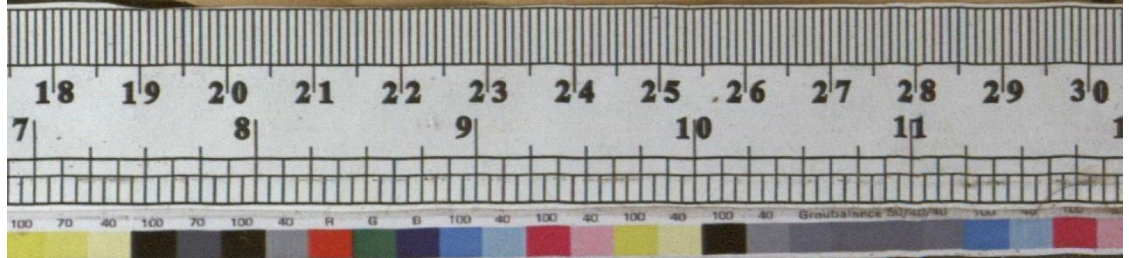

54

1 مَر كَرِ حَوْجِي كَتَمَزْ مَشْكَدِ عَنَبَرِ كِي قَوْمِ كِي هَانِ جِهَانِ كِي هَالِ
 2 يَوْجِي كِي لِ اسَكِي سَبِي كَرِ وَا قَلِيمِ كِي لَانِ شَهَرِ كِي نِه كِي نِه كِي نِمِ
 3 كِي نَوَرِ كِي نَوِ كِي يَاهِ اَوْتِ كِي يَامِ كِي يَا زَارِ اَوْتِ لِقِ كِي پَوِ مَرِ وِلِ
 4 كِي لَوِ مَتَوْضَا كِي نِي نَا يِ عَارَتِ پَرِ نَكِ طَلِسِمِ كِي وِ يَادِ شَاهِ كِي نَرِ
 5 چَامِ اَنجِي كِي رِ وَا كَرِ بِنِ سَكِ كِي رَا طَوْنَعِنِ وَا طَوْنَجِي كِي پَا كِي دِ كِي نَا
 6 اَسْتِ كَوِجِ كِي سَوِ صَا جِ بُولَكِي كِي سَوِ بِنْدِ صَا جِ بَا غِي كِي نِي تِ كِي دَرِ
 7 بَا اَلْكَافِ الْمَقْضُومَةِ كِي بَارِ خَرْمِهْ صَلْفِي كِي نِهْ بَسْ كَوْنِ اَلْبَادِ جَنْكَلِ
 8 كِي نِنِ طَوْنِ كِي نِي اَوِ طَلَوَا كِي نِي تِ خَرْمِهْ تَا وِنِي كِي وِلِ جِي مِ نَارِ سِي
 9 كُو تِهْ دِي پَرِ نَكَلِ رَقْصِدِ كِي چِي رَا پِي بَرِ نَجِ كِي قَنْدِهْ كِي يِ قَنْدِهْ سِي
 10 كِي جَا سْتِ قَنْدِهْ خَرِ كِي نِ اَلْكَافِ كِي بَرِ چِي كِي نِ صَوْرِتِ نَكِ بِي زَرِ نَكِ
 11 وَا وَا عَلْتِ جَقَرِي اَنِكَلِمِ قَوْرِ قَدَرِ نَكِ كِي نِي تِ تَوَقُّقِ كِي دِي نِمِ كِي لَامِ
 12 كِي دَامِنِ قَنْبِ كِي نِي تِهْ كِي جِي بُولَغَا نَكِ كَوْنِ ذَا اَللّهِ دِي جَا پَرِ
 13 كِي دَرِ نَامِهْ جَوَازِ رِ كَرَا زِ اَلْجِي مِلِ بِلِي كَرَا زِ اَسَلِكِ كَرَا زِ
 14 مَسَا فِرِ نَكِ بَرِ قَوِي كَرَا زِ طَلَوَزِ كَرَا Zِ صَا لِنَمَقِ وَا بَالِي دِنِ كِي وِزِ
 15 شَا ذَلِيقِ وَا طَرَبِ كِي وِزِ زِي رِ كِي اَقَمِ كَرِ زِ عَوِ كَرِ زِ نِي ظَلَمِدِنِ اَلْهَلِكِ

قنقرو
 چاب و ارا زدن حاصل اولد ارا زدن

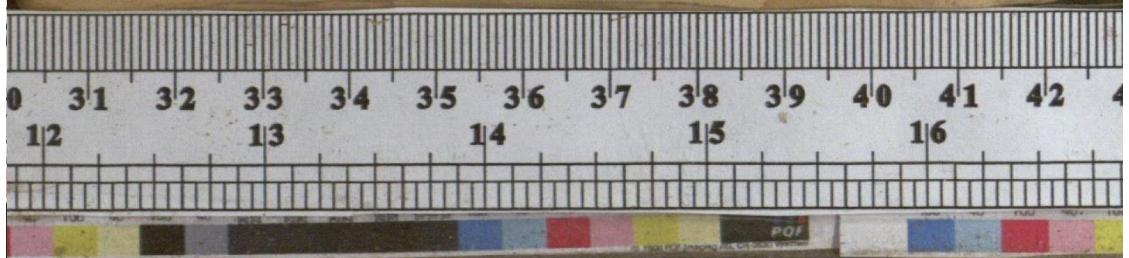

1 گر گشت بر فوشد قوه لوقا قوه صولکنا زین او تر او زن قیر غنی
 2 وار که و ایم بیر قرد بیر کیر مانی در نچی اکا سپینا نگ در
 3 وتا زید صعوه در بیر گرت دوه پد دین وع رید ق ط م
 4 گر نیم ننه در گروه بولک گروه مانک گروه میت ک
 5 چونک گرت پو چین گرت توق گرت و مش گرت مقص
 6 گر قور گروه بولک گروه پیم بولک یا چی گرت سینه آه ک ز ب خ
 7 بر خ گروه هادر گروه ولایت گروه سنان م گروه قور ک ر ی ج
 8 جه گرت یر گرت گزار یر بغ و فنی املا و جوق یکند و قوش
 9 قور سغی گرت ضنبه گرت قوه مق بولغاند کون زای فار سیله
 10 گزار لاف بغ بیم سوز و بیم و این گرت بیم توق گرت این
 11 کوبک بور مق گرت بغ مق گرت زبان گرت زین گرت یه افنیاد
 12 گرت یه ازند لمش گرت بش خارج گزار اود بجی گرت یه
 13 البته ناچار بولغاند کون کاف فار سیله گرت گروه گرت سکتا و
 14 کشاف و کس آم ش کشاد بر مق گرت بند اچق کشاده اچوق
 15 کشا اچق کشت بولک کشت کوش کشی کیر کوشی کشتاب

گزاردیدن راه عجمیله
 قوسا پر ملقا

ایادنا

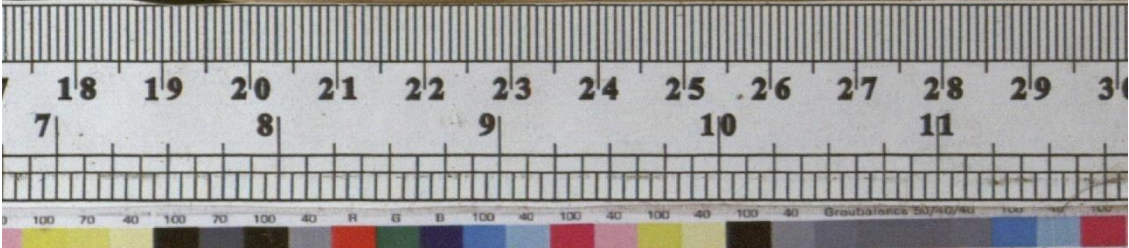

1 بیر پادشاه اویدر گش از گش ایبر گشن بر گش گش گزل
 2 ف کجوه کوچک گف و کو سوز و ساو گشتار سوز بکاف و نارکا
 3 ل کوه انداز کسک انجی کلج کیر در کم بدند یا جامده اولوز
 4 کلوند ارغمان جوز داد انجیر کبی کلمه قیر غی کسک اشک کلنگ طرند
 5 کوه صرجه بر من کلنگ ق کلوند تور ترکت کلاه تقیه کلمه م
 6 کلوند یار کلوند بر جیح کلچم کلمه کل و کلاب کل صوبی کلاب دان
 7 کلوند کلشن و کلستان بکر اللام و بسکون اللام و کلزار کلنگ کلبن
 8 کل و کیمی کل زند و کلنار کراش کلنار نار کچی کلنار آت
 9 اویدر کلوند قزیه و آل زند و فکر کلابی کل صوبی صبحی کلاله
 10 زلف کلیمه جره کلیمه اوتاق کلیمه جرت کلوند یوم م کلاس
 11 یقین بروق کیمین سید و بوق کیمین دان قوق کیمینره اوتلو یوتجا
 12 کم بیوک کمان ظن کرا ا از غون کمره م کی کوچک بولغ کاف فارسیله
 13 کما بغرسق یا منتر کیمیت سچی رنگند ات منتر کورن کناغ ابرشم قف
 14 کنام اصلان و قروایی و اولاق کنار سیدر انجی پینی کلج
 15 بوجق کلج کوز کلج الحق کلج کلیمه کلج سس م کلجیه نوتیا

علی کلنار انجی
 بخش

انزادوت با

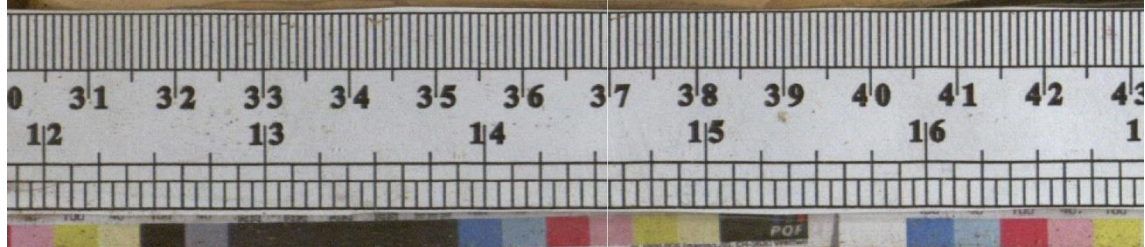
- 1 کَنجَار کَنبِه کَنجَان مَ کَنجِه اَخْرِي اَي فَشِيشِ اشك كَندَر ايش
- 2 قَلْعَه كَنش بَدَمَزَار كَنجِيك سَرِيه كَنبَدَق كَندَر كَوْنَك
- 3 صَغِيرِي كَندَر وَصَفَر كَندَش يُوَق كَند چُونَك كَند فَرَم سَوَد
- 4 كَند وَاكَه قَرِي اَوْغَلَن كَند وَا رِهَادَر كَندَه اَعَج بَدِي وَا وُجِي
- 5 كَلَمَه بِه كَنك بُوغَرَك كَنك دَلَسَر كَنكَه دَبَلَك جِي كَنكَه بِيَتُوَش
- 6 كَنكَه بَدَن كَنج كَش كَندَه كَلَاوَه وَا وُجِه كَندَو قُوَان كَندَوَه
- 7 قُوَان كَندَوَج قُوَانَق كَنشِت كَلِيك كَندَه اَي چِيك بِيَه لَسِيح
- 8 كَند بِيَتِيح كَلَاوَه كَنجَان طَوَلَم كِيَه وَا كَوْنَا بَر جَنَدَر رِيوَا سَدَا
- 9 كَوَشِت اَبِيح چِنَكَل كَوَشِت اَت كَوَشِت اَوِيَز مَلَق كَوَشِت
- 10 كَوَب اَت دَوَجَك كَوَش قَوْلَق وِيَتِيح كَوَش بَر اَي تَشِيَر فَرَم
- 11 كَوَشَوَان كَوِيَه كَوَشَوَارَم كَوَشَا جِيَه قَوْلَعَه كَرَن بُوَجَك كَوَر كِيَح
- 12 صَوَدَر كِه كَوَز كَنَدَا رِنَه قَوْمَش اَوَكَه كَوَرَق كَوَرَه كَند كَوَارَش
- 13 جَوَارَش كَوِيَه دِيَسَن كَوِيَا مَ كَوِيَا سَوَلِيحِي كَوَا تَه جَر بَر دَقَضَان
- 14 كَوَا رَه صَلَمَه صَغِر كَوَا رَه بَان صَغِر كَوِيَه كَوَان وَا نَم كَوِيَه طَوَب
- 15 كَوِيَه كَوَز اَوْ صَرَق كَوَز قَوَدَه كَوَز سَر سِيَك كَوَر قَلَا نَس

مجموعه ۲۰۰۰
 ۱۰۹۱
 ۱۰۹۲

مجموعه ۱۰۰۰
 ۱۰۹۱
 ۱۰۹۲

مجموعه ۱۰۰۰
 ۱۰۹۱
 ۱۰۹۲

كوز

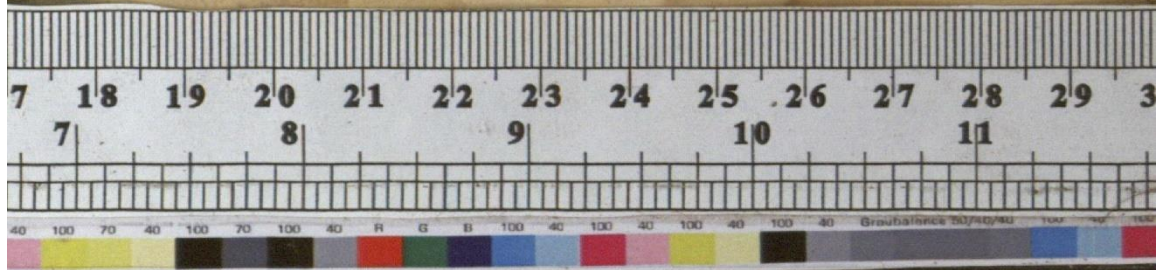

حرف و او نیز جانرست

او کی

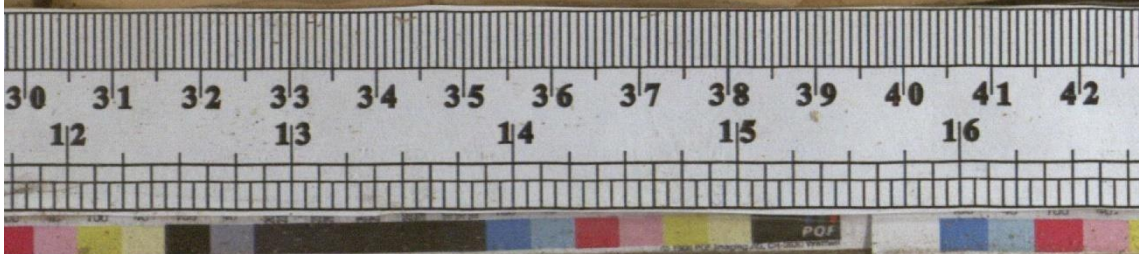
1 کور قهر کویلم قهر جقا کوننه رنگ کونا کون رنگارنگ کوم و
 2 کومر تاب و لبند کوه بوقی بخند و او نیز جانر کول ابله کوا
 3 طبع کوا م بولغا نکلون کاف و ادر سیم هر کوار پیشا پیدی و غیر رنگ
 4 کوار م کوا از طعن کوان م کوز اصم کوس اموزنایان
 5 ای کینه بری برینه اورم کوسف کوزاب بر بان ایش کومد آیر قش
 6 کومد طلعم و جیه کور سن ظلمن الملک کولاج طوای لبر لا
 7 خانگی طوا کوچ بیقوش جعد کور سن شنیخ کوف بیقوش
 8 کول مرو کوبین ترا ز کف پی کی اولج کویان او کور و اشک
 9 سور پی کور سید قوه غیا پر کور دره انبلکه اولر پر قوشدر
 10 کوه بان ستر کوبال قهر جقا کوری نشاط و طه به کیمک یعنی محبت کیمک
 11 کوی محله کوم کوچم سوق کوفی کوراب انیم صلیم کوزبان
 12 اغر شق کوه آب بگیز کوشاب م کوسفند قوبین کوسپندم
 13 کوساکه بر غو کومان دوه مهر کچی کوه طخ بخند و او جانر کوسسار
 14 طغلو کومستان م کومینج الوج و این برنی کوزون بوینی اوذن بر وق
 15 کونلان دو جی ای کونلان م کوز او جقا کنگر قرتل کور کوف

1 کوه بان نوقا کورینه تم کویج کج کوخک اوزم چکلای وایک
 2 کوه مروه کوت بیج کوفک اوغلن کوزکانه سخنیان کوشک
 3 کوم ات کوپاک صومق کونوال انشا اری کونوال دزدار
 4 کوشش در شنگ کوجه صومق کوپاک پیچی کوبین اولیک
 5 کوناه قصه کونه تم کوز پنت ارده بی کوز کور موش
 6 کوز سوز سیک کورکن قبر قزجی کور شکان کفن صومجی کلا
 7 کونسته فلک ات که بوق کهدان متوضه کهد که طایع
 8 کسج القی کسج تم وضعه بین کسه اسکیه کهن تم کیار کاهلیق
 9 **باب اللام المفتوحه مع الالف** لآ یینق یغه حریر لاک اشولام
 10 بکره لای موزه لاک بیچق کله بی لای بیچق لای بیهز در لای تم
 11 لاله ولسن لاغر اروق لادن معجون لادن حریر کسه لاند
 12 دبیر تدی لانه کار بار لاند یوق لابه یلورمق لاق تم لایر لاد
 13 خانگی خلوا لاجوزوق لادوروم لادوروم لاشه لوآش
 14 لاس لپغه لاکسه تنای لاکم تم لاق لالازار لاله بیچک بی
 15 لاله ستان تم لالنگ بیچی لاشه لشب لیان کوزله ویلدر کسه

ایلیام

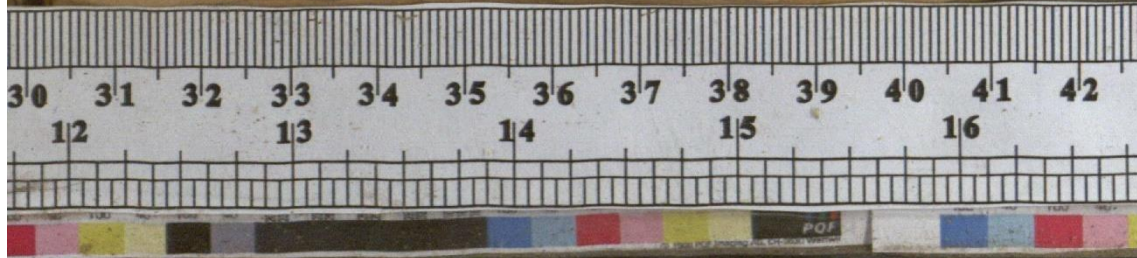

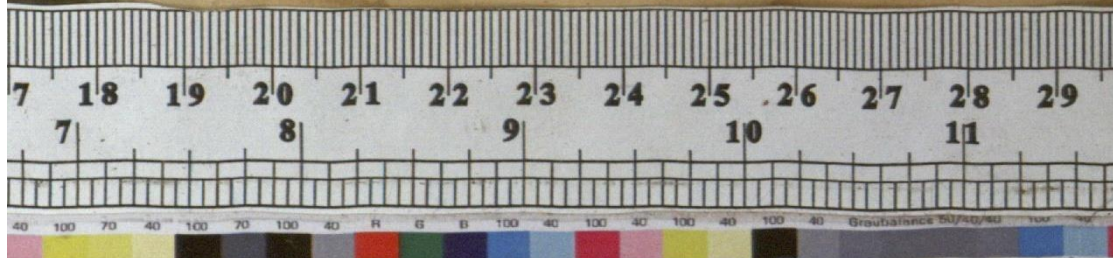
1 کب احمق بکام اوین لکا دري جرق لنگ بالدر کسر لامله
 2 ی لیب فرمه قبغندن دزن اورقن پمون و لپیا نردن
 3 لیمه قولک دکلی نیم طغری **بالکلم المضمون** ب پوت عورت
 4 **سلس او موقر** لعاب اغز یاری غ لغز ق مسکه در لغام اوین ^{لوس 4}
 5 ک لک بر دنگر لک دغان لنبه صالینق واکری یورمک و چرکن ^{طبخه}
 6 لنبه سمرار و لوج شاپه لوش قوه چور لوش اگری اغز لو
 7 لوج صغق و اچک لوک اور و اوز لوش یورمق لوش
 8 الدومق لوش عاج لوش دن جاشنی کبر لویا بوکرجه
 9 لویا نجش لوله و لوله بدرک لوت و پوت ق پک لولو
 10 محبوب لوره سمرار لورق تازید کربین در لوش سیلی
 11 **بالکلم المضمون مع الالف** مانا بکر مانا کچر التون و کس مانا
 12 اکی یوزلوار و پچشمه مانا قنجی ات و نشان مانا صویوزند
 13 یورر بر حیواندر مانا اق قوشدر مانا چمن ماز دیوار یارچی
 14 ماز شکیه بر شکیه مانید نره و شرطج اوینر لر فر لر مالا مارک
 15 طبطلو ماکول بوغز بندی شویله که ایب ماکیان توتق مابون

چر

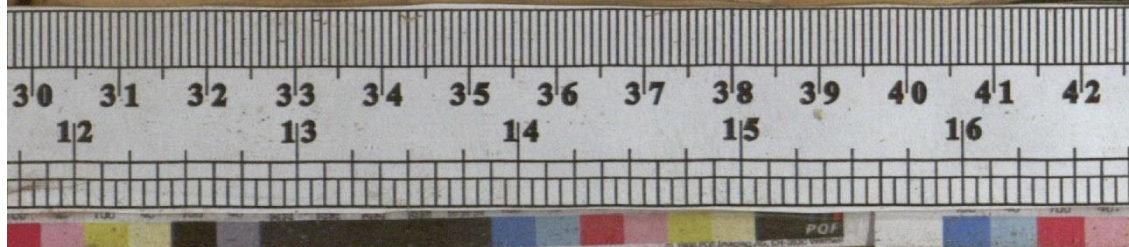
1 خیر مارگزنده بر نوع بلان مار بلان مار ماهی بلان بالغی
 2 مار افسای بلانچی مارا بنه و مکدر ماله چلهه سز کیس خشیچا
 3 کام ماهی ماش فرز مک بر جوق مانده عاجز ماشه مشه نام
 4 یاش ماسور مسره مای جاذولر پری ماده دیش مازده کاو
 5 اینک ماست یوغرت ماسینه یوغرتلواش ماشو الکن
 6 ماسه کورک ماسو چوی مایه اصل ماه و مه ای ماهتاب ای ایله یی
 7 ماهتابان مرم تابان اینقلو آتی مایله متقب کامی بلوق مایان
 8 قوراش مایان نام مرم ماجر طوق مازر انه مازر اندر
 9 اوکی انه مایا کیش ماچی بالان آتی مازه قور و بدق مازو
 10 ماکوب ماکوه ماکول تم مازیان قسوق مالوس بيشل کلر
 11 مازیانه تازه حلوا ماش اووق مالش نرد لاک مالیز سولک
 12 **مجا جنگ** کوندن سلدر عورتلر دزر لدرج اغز اچی **مخید**
 13 دبر نشیح یوزات اوینی **مدنک** کلید ندانه پی مددهوش
 14 او صیبه کیش مشرکه و رمد تل مدنک تل کلرچی **مروا** ایونکل
 15 **مروعا** یوز فاکر مرز سرهد مرز کوز چینی **ودکل** مرش

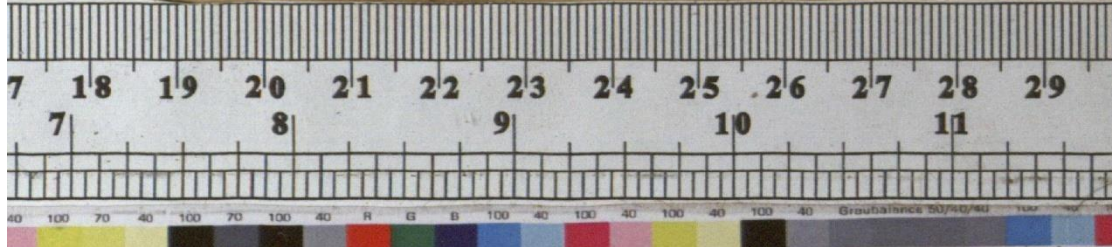
1 مَرَسِ بَرَكْتِشِ اَدِيْدِر مَرَكِ اَوْلَم مَرَو اَقْلِيْم مَرَز تَوْم وَلَا
 2 مَرَز بَانَ پَادِشَاهِ دَر كَم سَر قَدِي صَعْلَم مَر غَزَن كُوْر سَنَان مَر زَعْنِي م
 3 مَر غِ جَابِر مَر غِ قَبِيْحِي بِيْر غِي مَر غِ جَام قُوْر غِي مَرَاغَم طَبِيْر غَم
 4 بُوْلَمَق مَر غِي اَسْلَم اَوْلِي مَر ز جُوْش سَبْر كِيْتِي وَ شَمْتَاد
 5 مَر ز كُوْش تَم وَ چَلْدَم وَ جَانُوْر هَان قُوْر قَبِيْحِي مَر حَسَب
 6 مَر وَ فَايِي مَرَا بَرَه وَ بِيْكَ وَ بِي مَرَكِ اَوْلَم مَرَو اَر مَرَو اَنَه
 7 اَر نَه مَرَو اَسَا اَر كِي مَر وَ تَم اَوْلَم مَر وَ م جِيْم كُوْر تِيْلِي مَر
 8 مَر وَ مَكِ دِيْدِي مَر وَ وَ تَاب سَر مَرَج مَر كِن اَغْ جِيْقِي مَر وَ مَر وَ
 9 چَلْدَم مَر وَ يَك مَانَه مَنَه اَوِيْنِي يَغْنِي صِرَه مَانَه مَرَه لَدَت مَر وَ سَك
 10 لَاق مَسْت مَر وَ شِي مَر وَ خُوْلَقِي مَر وَ وَ مَر وَ سَقْلَم
 11 اَز كُوْشُوْر جِيْقِي مَر وَ مَر وَ مَر وَ اَوِيْر كِي اَوِيْر طَمَطِي
 12 چِنْدَرِن مَطَرِي كُر چِنْدَرُوْجِي مَطَر مَنظَر مَر وَ كُوْر غِي مَر وَ دُوْد
 13 سُوْضَن مَر وَ كَل چُوْر مَر وَ كَل دَرُوِيْنِي وَ قِيْم مَر وَ سَر دَر مَر وَ
 14 وَ بِيْنِي مَر وَ اَكِل مَعْنَد اَوِيْر كِي مَكِيْب دَنْدَر مَر وَ وَ مَر وَ
 15 وَ مَر وَ مَكِيْب اَكِي بُوْلَه كَرِنِي مَكِيْل اَهْم بُوْغَزَن كَرِنِي سَلَك

مَلَاَزَه

1 لَمَلَارَه دَمَاغِ مَلْمَمِ مَلِكِمِ مَدَوَرِ مَجْدَوَرِ مَعْلُو مَنَاوَرِ مَنَاقِرِ مَنَابِقِ
 2 مَرَشَدَرِ مَنَشِ مَهْتِ وَاوَلُو لُقِ مَدَلِ خَطِرِ عَزَائِمِ دَرِكِه اَوْ مَجِي
 3 اِحْمِه اَو تَر لَرِ مَنَجِيَرِ مَنَابِقِ مَنَوَبِ مَحْتِ مَن بِنِ مَن
 4 بَتَمِ مَجَوَرِ مَجَلِكِ مَجْنِيَقِ مَجَلِي مَجَلَابِ مَرَوَارِ مَجَلِكِ
 5 مَحَقِه بَارِ اَو بِنِ مَنِكِ قَمَارِ مَنَشِ مَعَدِ وَاوَلُو مَوَكِبِ مَحْتِ
 6 مَوِيَنِ مَر مَر مَدَرِ مَوِيَنِ كِيَا مَهْتِ عَشَقِ مَوِيَنِ قَرُو اَو رَمِ
 7 مَوِيَنَابِ مَر تَبِ مَوِيَنِ مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر
 8 مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر
 9 مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر مَر
 10 بَابِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ
 11 مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ
 12 مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ
 13 مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ
 14 مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ
 15 مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ مَلِكِ

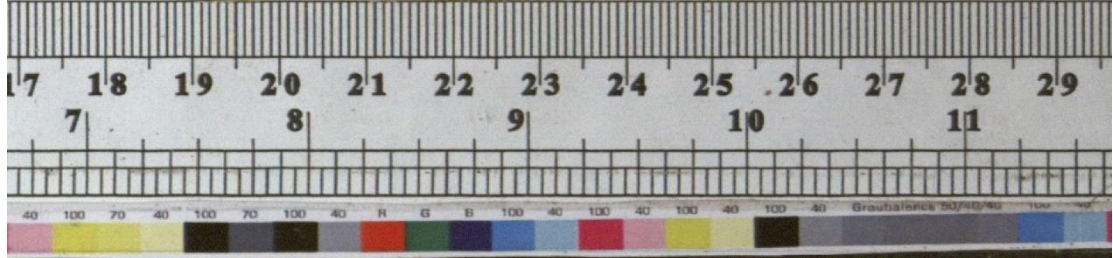

ملکت
تنصیب شدت

1 مغان کشنر مغلک فقیر و درویشی منج پیچ کشن اوغلی منج پیچم
 2 مغان بزم منج میرقا مغول تبار مغول اووه کینل کشن
 3 مغولک تم رفعت رایگان مل سچی ملک بزچقام موم
 4 الکانه منج ادو مند بررق و صمنش دتی منجون صمنج بی
 5 و منج علم مؤبد عالم مؤبد اولکه اندن روایت اورتر مؤد فرنج
 6 مؤد فرج فرهم مول اویناش مول الکانه مؤد مؤسنا
 7 مؤری کنک مؤزان ابولوز موی و مویج موی چینه منغان
 8 مؤیه اغلق مؤتاب مؤ مؤنادم مؤنا و مؤنار مؤمن ق م
 9 مؤریش بنج مؤسجه بزقوشد قمری کنی و منغان مؤسقی و
 10 مؤسینار منغان مؤرجه فر مؤس الکانه بزایش اوزن
 11 مؤس این مهره بنج مهره مهره پشت اولد ق م
 12 **بار النون المفتوحه مع الالف نایب صافی نایب قیل دینی**
 13 ناز حرفیه نایب بای ای چنل سکونال زوپین ناوره جنگ
 14 نایب ز مهره ناماد آت و بلیش سز ناشام نامادری چاشنی کیر
 15 ناز خوش دریک ناز و نوز جام انجی ناک لو ناعوش بایج صویب طلدرقا

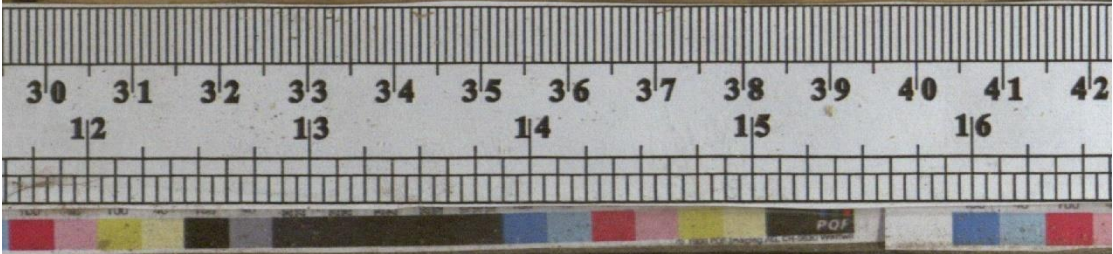
الک لفظ است مثلا غناک بای بی غلو

1 ناکه انو ناکام ناچار ناچارق ناپينا کورمز ناتوان کوجنر
 2 نام او نامور ادلو نامدارم نامرو تو کولو نامور بومر
 3 کبه ناکوارو نومه نارق نارنگ نارنج نال انجه نشه
 4 وتلم اجه نامه بتي ناوه بليخ ضدکي ناوه الووق ناودانم
 5 ناضه ات درسي ناضن جرق ناضنه چشم کوزره بيش ات
 6 ناي دکن ناي کلو بوغردو کي ناي زن ددکچي نارنجت
 7 نارونق نازق بيون نازنين کوزله ونازل نارين ترجه نالين
 8 اکيدو نافر جام يره مز و مهر نو نافر نام م ناره سترقه ناکر پير
 9 البته ناوکه اووق ناوکل نکلنه نار پوست نار قبلي نارضو نار
 10 بچکي نار بانار لو اش نار و ام ناره انق ناره کک ق نان
 11 انگ نان و انگي نان پز انگ بيشي نان خواه انيسون نان
 12 صوريش انگ قنعي ناهنما بدل ستر ناپيره بشق صبي ناهه مشک
 13 ناف کوبک نارستان نار امجکلو ناکاه انگستر ناکه ياد ناطف
 14 ان حلو امسته کهر ناطف يو کلو سته ناکه بخيل ناز سرحون
 15 ناسر کچنر ناهوار دزا اولين ناهميد اميد ستر ناسر لايقيسر

ناه

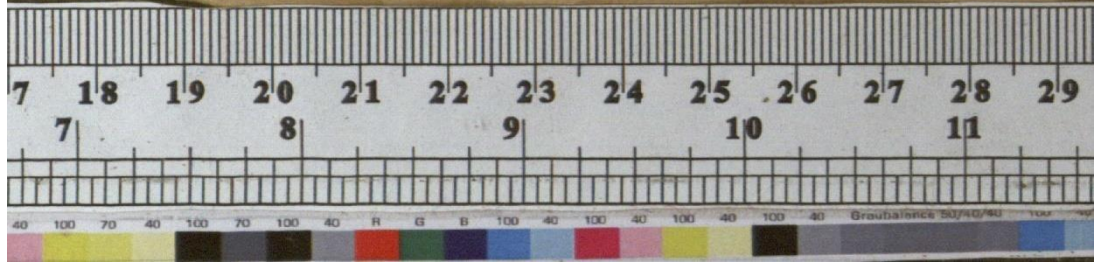

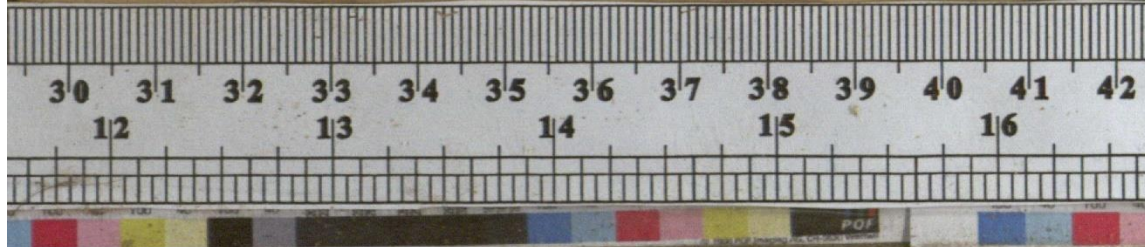
1 نَهَيْبٌ هَيْبٌ نَهْرٌ صَغِيرٌ بُولُكِي نَهْرٌ وَأَنْ صَغِيرٌ نَهَارِي صَوَائِقِ يَسِي
 2 نَهْكَ صَوَائِقِ نَهَارِي نَهَارِي قَوْفَدِي يَكِي قَشِ وَوَكَلِ نَهْيَانِ
 3 قَشِي نَهْيَانِ مَيْسِ نَهْنِ وَوَكِي **بَابُ النُّونِ الْمَكْسُورِ مَعَ الزَّاءِ**
 4 نَهْنِ نَهْلُو وَصَوَائِقِ نَهْلُو أَصْلٌ وَنَسَبٌ نَهْنِمِ طَوْقَانِ يَطْوَمَانِ
 5 نَهْرٌ أَرْقِ سَهْلٌ مَرْجَلٌ نَهْلٌ جَرْدٌ كَبِيرٌ نَهْلٌ كَبِيرٌ نَهْنِ نَهْنِ
 6 سُوْرَةُ دَرِّ قَرَانِ كَبِي نَهْرٌ قَوْزٌ وَبِهْرٌ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 7 نَهْنِ أَوْ تَرْجِي نَهْنِ نَهْنِ أَوْ تَرْجِي نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 8 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 9 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 10 يُوْدُنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 11 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 12 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 13 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 14 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ
 15 نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ نَهْنِ

1 نِيم نَمَق نِيَمُو نِيم سَوْصَمَ اَيْسِي نِيم سَوْصَمَت م نِيم جَوَان اَوْرَمَ
 2 يَشَلُو نِيَاز نَقْرَع نِيَمُو قَوْت نِيم سَب دَوْن بَجِي نِيَسَمَ
 3 سَبَسِي نِيَام قِن نِيَام نَر قَبِي نِيَا دَو نِيَسَمَ يُوَق **مَامَا**
 4 **بَابُ النُّونِ الْمَضْمُونِ بِ نَبِي قُرْآن نُبُو يَهَادِرَج نَحْت اَوَّل**
 5 نَحْتِيْن اَوَكِي زَنْزَوْل نَعْت سَسُو طَبِيحِي نَسْرَم نَسْرَم نَشِيكِي
 6 جِدِكِي نَعْل دَرِك نَعْوَلَه م قَلَف تَقَاع بَانَا جَبِي ق نَوَه كِي
 7 ك نَكُون بِيَسْت اَشْف نَكُو سَارَم نَكُو مَنِي خَوْرَلِق م مَوْنَم نَاكَا
 8 وَرَشْت مَوْنَه چَانِي وَاوْرَنَك مَوْدَارَم وَجَانِي كِي مَوْر مَنُوْر
 9 نَوَشِي اِيْمَك وَبَال نَوَشِي دَارُو ق مَعْمُوْن نَوَل اَعْرَ طَشْرَه يُوَق
 10 طَاع اَوَازِي نَوْن شَمْدِي اَلْاِنُوْدَن مَرْتَم وَر نَعِي چَام نَو يَكِي
 11 نَوْبَه اَزُوْك نَوَك بَلْمَان نَوَد چَام اَعْمِي نَوَاوَه قَزَاوَعِي نَوَاوَه
 12 اَوْن طَعْر نَوَزُوَه م نَوَزُوَه مَرَار اَوْن طَعْر بَل نَوْرُو سَلْمِيْن
 13 نَوِيْد وَعَد نَوَاَصْت اَخْتَمِي نَوَاَزِي شَم نَوَاَزَا قَرَبِي **مَامَا**
 14 نَوَاوَه اَوَعْل اَوَعْلِي نَوَا چِنِكِي اَوَازِي نَوَا عِلْم مَوْعِيْدِي بَرَعَم
 15 نَوَا بَالِيَقِي وَنَعِيْت وَبِهَابِي نَوَاوَرَق نَوَا اَوْرَكَن نَوُوْرَه

نواز و نواز

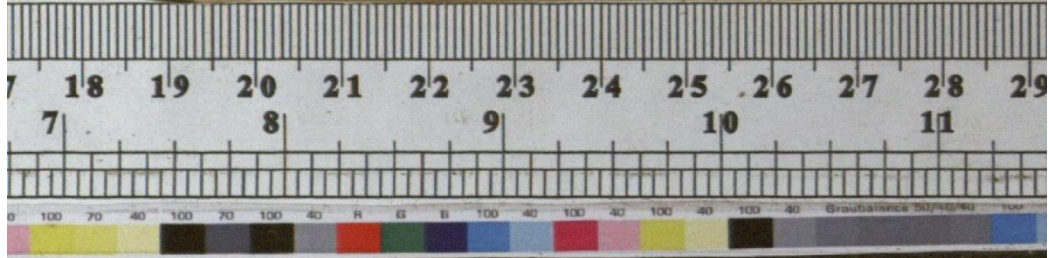

63a 62

1 عزیز او غلن تسین تنور قیچی نهار کسبک وارمکن هزار
 2 طغر بکن نه صد هزار طغر یوز بکن نه صد طغر یوز نه طغر نعت
 3 کز لوی نیوک کلن عروپ را نیوکان خوانند نیوشه قلما اورم
 4 و اعلمق بالواو المفتوحه مع الالف واخ کمانه وازنه
 5 وازیج اوزم صبی وازیج اوزم بتن پیر والا اولو والا یوجیه
 6 اشلو وات کر کوه دچی وارون شوم وکشا وام بیج وکم
 7 وام دار بر جلو وام وه بو بیج ورجی وارنا دزسک وار کبی
 8 وا کرد واپین اره وقی والا او مهرد وار دین اورو
 9 وادین دزسک واز بیج یلاپی وارو اوسجک واه وه وای
 10 وی واشه اتم وقرغم واشامه دلبند وازیج خرما اپی
 11 واد اداة تشیم در واز بار اچوق نشه واز اچوق واما اند
 12 عاجز والا او بنیادت و سن پت مس که ورد و نه اکثر و جنین
 13 دو غ شتر است و ضنور پیغمه و الجور وریت اگر لک ورتا
 14 کونیک ورتا ایم کچی واولو ورشیج اداورشی ورتیج
 15 بلدرضی ورا اکر ورتا پکت ورنا کوهیم کوهیم کوهیم ورده کوهیم برجی

کونیک ورتا ایلم کچی واولو ورتیج اداورشی ورتیج
 بلدرضی ورا اکر ورتا پکت ورتا کوهیم کوهیم ورتا کوهیم
 کوهیم کوهیم کوهیم کوهیم کوهیم کوهیم کوهیم کوهیم

1 وَرَوَانَهُ اَقْلَعُو وَرَوَانَهُ چَرَدَق وَرَوَانَهُ قَرَق وَرَوَانَهُ وَرَوَانَهُ

2 وَرَشَن قَمَرِي وَرَعَسَت قَنْبِيل وَرَمَهْمِين فِي اَمَلِك وَرَدَنَه

3 اَقْلَعُو وَرَسْتَاد وَنُظِيْفَه اَوَلَدِكُمْ طَه طَعَامِنَا مَهْ كُون وَرَرَك

4 وَرَلُوش كُوبَه وَرَزَشِي قَنْج وَرِنِي اَكْرِي وَرَا اَكَا وَرَفَانَا

5 شَفِيْع ز وَرِغ صُوْبِنْدِي وَرَغَاب م وَرِغ قَرَبَا وَرَك دَسْمَال

6 وَرَنَك يَمَه وَرِغ قَرَبَشِي وَرِغ اَكْر وَرَقَبَقِي وَرْتِي ظُلُو

7 وَرَان اِسْبِي وَسِي قَمَه وَسْمَه رَشَق وَسْتَرَك اَبْرُوِي صَمَم

8 وَسْتَرَك يَبَان حَطْمِي وَسْتَا تَفِيْم زَنَد وَرَنَد كِيَاب كَبْرَانَا وَدَه

9 لَر زَنَد صَحْف اِبْرَاهِيْم سَعْمَه م وَسْتَا ذ جُوَق شِي وَسْتَرَك يَبَان

10 بَجْجَكَلِي وَسِي بَكْر وَسِي بِرَاوَت وَسِي جَانُوَر وَسَق

11 اَوَسَك وَسْتَا ذ جُوَق وَسْتَرَك مَنُوَش وَعِيَشِي جُوَق وَبُوَل

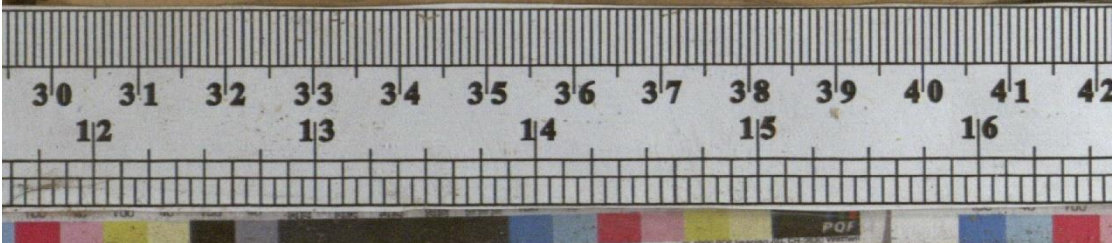
12 وَعِيَشِي قَبِيْعُو وَفَرَا كَبِي وَنَدَا كُرْدَنَه وَنَدَا صَبَق وَرَمَحَت حَكَلَك

13 وَنَدَا زَهَل وَنِيْشَا كُونَلَك سَقْرِي وَنَلَك جَسُوْر وَهَنَك طَلَقَه

14 يُوْنِدَا اَلَكْسَك وَيَدِيْم بَاب اَلَاوَالِكْسُوْر ز وَرَه اَل قَرَبِيْشِي

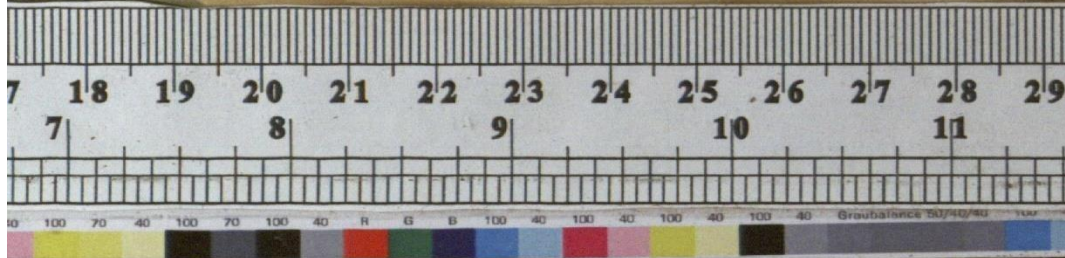
15 وَسِي قَمَه وَيِيْزَه بَاك وَجِي وَيِي ظَفَر وَيِيْزَه صَافِي وَيِي اَلَكْسَك وَيِي بِرَاَه

بَقِيْع

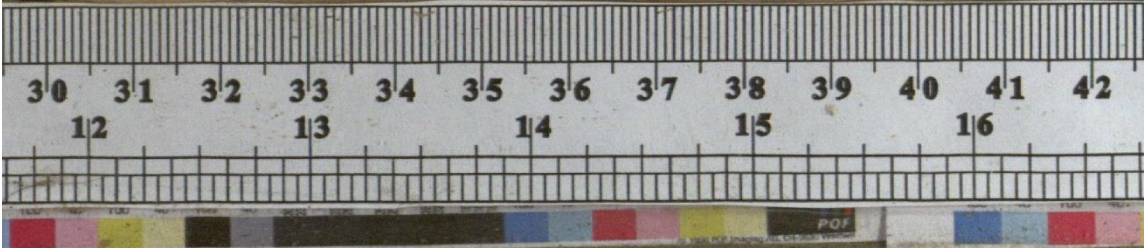
1 بیت و ایران تم ویش بکزر وی چیر مجسول کین وری اصل
 2 اصلسوز وی هوش علسوز ویک بالغه واکسروای وپ
 3 قزنج صر شقا ویش تم باب المضمومش و شکره چایک وپبی کللو
 4 کین باب الهاء المقوصه مع الالف کار انجودرنی ماژ متخیر
 5 وصیر ما حاضر اول مانا آگاه اول و تیز ماون و ماون کوب
 6 ماون دنجی مایل ادم الله بچی شیطان بکزر ماون یازی مال آرام
 7 مبک باش دیه ر هری سرحه هری هریش آغور هریه و
 8 هر کار ملکجی هر و هر انک هر اولکه هر هفت نوکر هر وک
 9 هر مق هر زندک قندز طشقی هر آینه البته هر وانه بیمار خانه
 10 هر مزاک دله الدشس مزاک بلیز و زبون مزینه نغمه هر اردستان
 11 بلبل هر ار اوام هر ار تم هر ار خانه شرودن هر ار چشمه چوق
 12 دنگلو چیان هر ار بار بک کره هر زینه خرج هر سر بوز در که صو دن
 13 طوکرش مشبار قارون در که طیبیه کسر لر هشت سکر هشتین
 14 سکر نجی هشت تم هشتاد سکن هشت صد سکر بوز هشت هر ار
 15 سکر بیک هشتاد هر ار سکن بیک هفتونک بیدی کر هفت بیدی

1 مَقْتَمِ بِدَجِي مَعْقِينِ مَ مَعْتَادِ بِقَشِ مَعْتِ وَأَنَّهُ أَشْرَاجِي
 2 مَ مَمَارَةٍ مَمِيشَةٍ مَمَارَةٍ مَمَارَةٍ مَمَارَةٍ مَمَارَةٍ مَمَارَةٍ
 3 وَدَكِي مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 4 بِقِينِ قَدَرِ مَمَانَا عَمْدَةٍ مَمَانَا قَ مَمَانَا قَ مَمَانَا قَ مَمَانَا
 5 دَكِيلِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 6 دَلْدَشِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 7 يُولَدَشِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 8 مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 9 أَوْلَى مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 10 مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 11 مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 12 دَرَّةَ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 13 دَمَكَلِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 14 مَعْنِيهِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا
 15 بَاشِ بَارَتِ مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا مَمَانَا

مَمَانَا

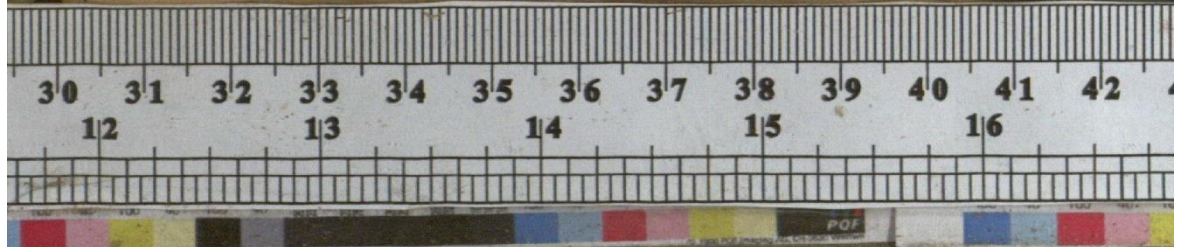

658
کتاب الفقه
جلد اول
فصل اول
در بیان
اصول
دین

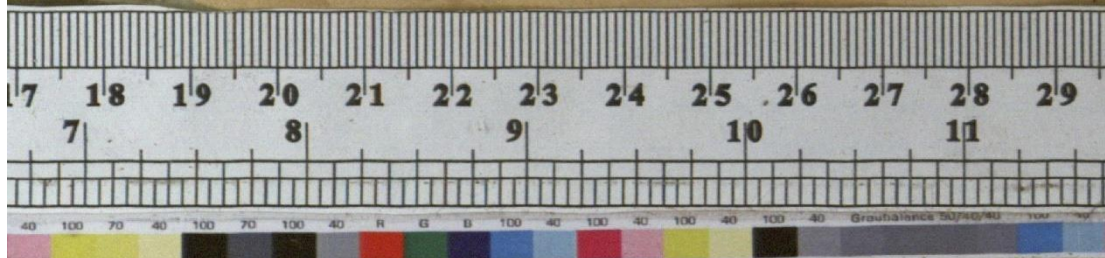
- 1 یارا اوږ یاروئی طغری یایغ یایغ بوز یایغ م یخندان بوزلق یایغ
- 2 طور یایغ بوز ستر سیک یروز ققان صیغنی ییر لفاق صیرم ن
- 3 ییزوان تکدی ییزک نو بیچی ییزغند تشری سیسیار کتسه دکچی سی
- 4 ییشم ییشل ماشغ ییغاق ییغاق ییغاق ییغاق ییغاق ییغاق ییغاق ییغاق
- 5 ییکی بریت ویز لکی ییکه صلکه ییل پهلوان یلیه جوشن نینک عاده
- 6 بار الیاء الیکسون کی ییک ییز ییکان برابری ییسونام ییکانه ییکوز
- 7 ییکان ییکان ییز ییز ییک کی م ییسو ییز لکا ییچندی ییز ییز ییک رنگ
- 8 ییز رنگو ییکان ییز رنگون ییک بسی م ییکان ییز رنگه ییسونام
- 9 ییزان صر وات باب الیاء المضموم و
- 10 یوز اسنک یوز پارس یوز صلکه صیغ
- 11 یوز جتن یون جوب یون اینر
- 12 یکسی یون رنگ یوغ یوندرق
- 13 یوزم دلوصه طغان
- 14 مت بعوز
- 15 الم تع

1 **فصل در بیان قاعد جمع این اسماء مذکور بلکه که اسمای**
 2 **ذی رتبه یا غیر ذی رتبه اما اول که اسم که ذی رتبه را که در حرف**
 3 **آخر ساکن اول جمعند بر الف و نون ساکنه الحاق اوه سن مثلا و یس**
 4 **مدرمان و آرمیان و حوران و جانوران با قین و فی قیاس ایله و اکثر**
 5 **آخری متحرک اول بر کاف فارسیه الف و نون الحاق اید سن مثلا و یس**
 6 **فرسته گان و حواج گان و اول که غیر ذی رتبه آخر نه بر ما و متحرک**
 7 **بر الف ساکن الصاق اید سن مثلا و یس گانها و سر ما و کلمها باقی اسمای**
 8 **دخی قیاس ایله **فصل در بیان تصغیر اسماء** اگر شعور ممکن که آخرند**
 9 **بماء غیر محفوظ اول بر با و بر کاف الصاق اید سن مثلا حواج یک و وزن یک**
 10 **از اول اول نای کاف قلب انگله اول و مثلا و یس وزن یک و وزن گان**
 11 **باقین و فی بو که قیاس ایله اما شعور اسمانک که او آخری ساکن اول**
 12 **بر کاف زیاده اید سن پس مثلا و یس پیش کن و در فتر کن و ما و رکن و**
 13 **و پذیر کن با قین و فی بو کن اوزرنه قیاس ایله **تجزیه بیان اسم تفضیل قاعد****
 14 **بوه که مابعد نه کلمه تک بر تا و بر را کنون سن مثلا و یس پیش بهتر اصله که**
 15 **به و ریشتر تر اصله که **تشبیه** بلکه الفاظ فادیه اوج نوع هر**

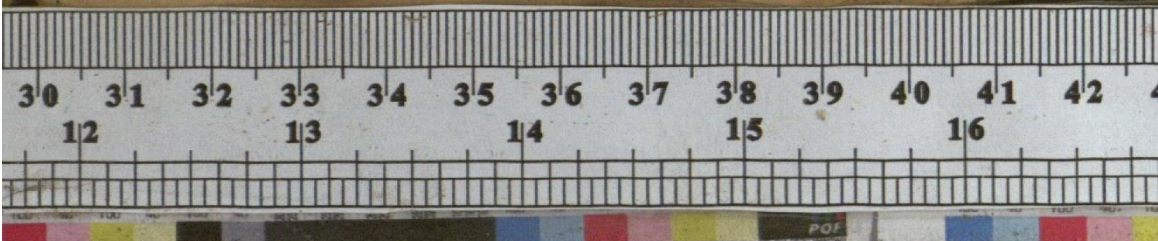
در بیان جمع و جمعند بر الف و نون
 در بیان جمع و جمعند بر الف و نون
 در بیان جمع و جمعند بر الف و نون

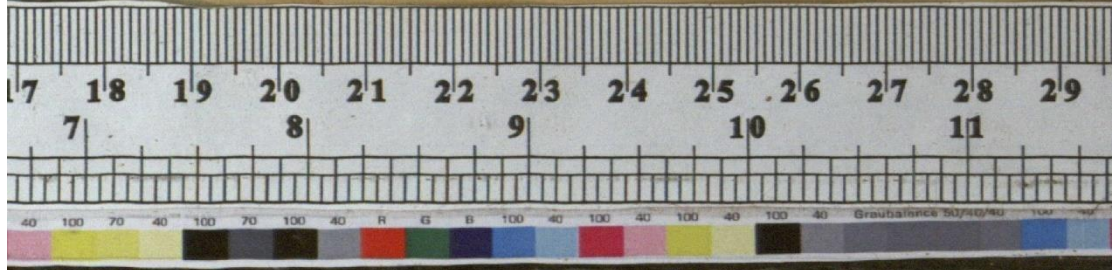
- 1 بری اسما و بری افعال و بری حروف و در و اسما و فی اکی نوع و بری منظم
- 2 همچون و رخت و سنگ و اسب و بری مضمون همچون من و ما اما اسما
- 3 اسما و اولی که منظر و وجه است تمام اولی انشاء الله مضمون و فی تمام
- 4 اوله و **بیان مضمرات** بلکه که لفظ مضمرات است در اول که مضمون
- 5 مشکلم اجون و رکنجب انک جمعدرا و جنبی مضمون غایب در و جنبی
- 6 انک جمعدر بجنبی مضمون مخاطب و التنبی به انک جمعدر جمله مضمرات
- 7 بونکر و بری مضمرات اسما جامد و و اسما و افعال و مصاف الیه
- 8 اوله مثلا اسما جامد و و من که ضمیر مشکلم در برین اختصار مضمون
- 9 کتر رس مثلا ستادم و رسنا بمعنی و ستار من یعنی بنم و بندم و جعد
- 10 و ستار ما و رسن یعنی بنم و بندم و او که ضمیر غایب در اختصار همچون
- 11 برین بر نشین کتر رسن مثلا ستار رسن و رسنا بمعنی و ستار او یعنی انک
- 12 و بندن و جعد و ستار شان و رسنا یعنی انرو کن و بندن و تو که ضمیر
- 13 مخاطب و برین مختصر تر تا کتر رسن مثلا و رسنا و ستار بمعنی و ستار
- 14 تو بمعنی سگ و بند کن و جعد و ستار تان و رسنا بمعنی و ستار نشا
- 15 یعنی سگ که بند کن و مصاف الیه اولی مضمرات اسما جامد و و بول و

و مضمرات

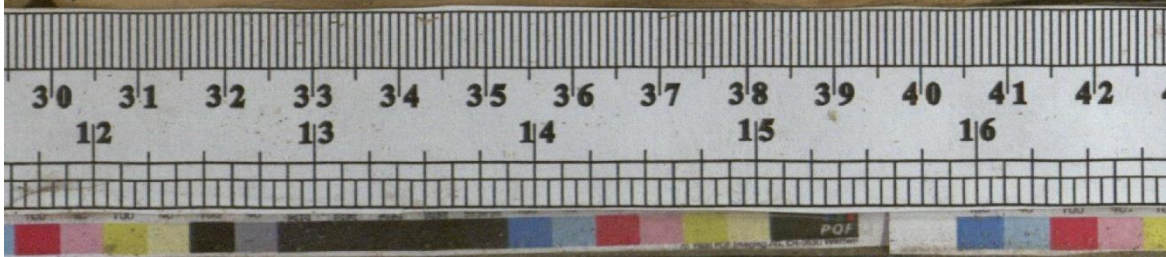
- 1 ومضرات اسماء افعال مضاف اليه اولى اولدركه مثلا ورسنا وانتم
- 2 بمع وانتم من يعنى بنم بلكم وجمعده وانتم من ورسنا بمع وانتم ما
- 3 يعنى بنم بلكم ورسنا بمع وانتم من يعنى بنم بلكم
- 4 وجمعده وانتم من ورسنا بمع وانتم من شايه بنم بلكم ورسنا
- 5 وانتم من يعنى دانتم او يعنى انك بلكم وجمعده ورسنا وانتم من
- 6 بمع وانتم من ايشان يعنى انك بلكم وجمعده ورسنا ورسنا ورسنا
- 7 واو آخر فارسي البته ساكن اولد و اعراب عربى فارسيه راست كلمه
- 8 نتكم فارسيه مضاف مكسور اولد و اضافة مضاف اليه عربيه مكسور
- 9 و مجرور اولد و پارسيه مضاف اليه ساكن اولد مثلا ورسنا ورسنا
- 10 و رسنا مضافه مكسور و من مضاف اليه ساكن و مضمره مثلا ورسنا
- 11 و رسنا و رسنا محلى جره و شمش و رسنا مضاف اليه ساكن و جواضافا
- 12 اسما و اضافا اسماء اعاليه و فى قياس انك كره مثلا وانتم
- 13 و وانتم من دانتم مضاف و مكسور و تم و من مضاف اليه و
- 14 ساكن و باقى بنم بلكم اوزرنه قيسن ايله **فصل در بيان حرف بلكم**
- 15 حرف و كزب و بادى و پروا و ذى و از و زو و بعد و غير و ج و در جمله و و ف و ن و ل و

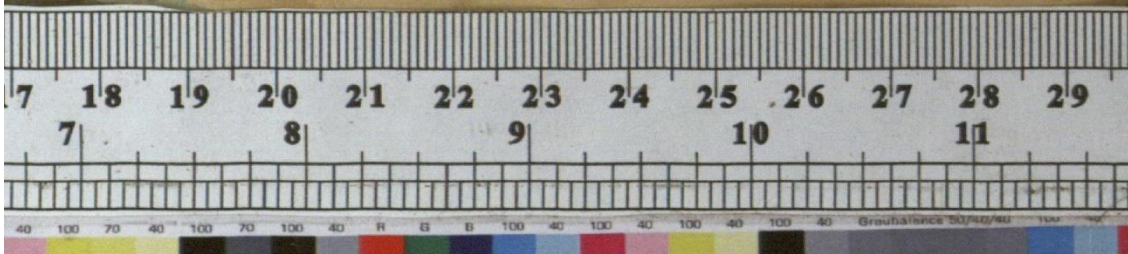
- 1 اما بعد و غیر لفظ عربی ولیکن عجم را استعمال اول کرده و حرف مذکور
 2 جمله اسمایه داخل اول یعنی منظر نه و مضمون کلمه مثل مضمون
 3 در سن بن وی من و بامنی و بر من و مرا و ما را و من و از من و تر من
 4 اما منظر نه در سن بدستار و بی دستار و بر دستار و دستارا
 5 و از دستار وقت اول که از حقوق ایدوب در سن ز دستار اما بعد
 6 و غیر و جز اذله متصل اول جمله اسمایه مثلا منظره بعد از من و
 7 غیر از من و جز از من و منظره و در سن بعد دستار و غیر از دستار
 8 جز از دستار و از آن کلمه که مگور مثلا در سن دستار و تمام را
 9 و اما و تر و باقی حروف اول کلمه که مگور و هر حرف اول کلمه داخل
 10 الوری آینه تغییر معنی او ز بر که ب و با الصا چون در بیج و وصل
 11 و بی تغییر و بر الزا چون در و در تخصیص چون در و زی و از
 12 تبعید چون در و تر و ظر چون در و تعزیر چون در و بعد توقیت
 13 چون در و عم و جز و استناده لفظ با اثبات معیت او و بی
 14 آتی نغی او و مثلا اثبات در سن مضمون مانع یعنی بنامه و با او یعنی
 15 بنامه و با او یعنی آنکه و نغینده و در سن بی من یعنی بنسوز و بی او

سلام

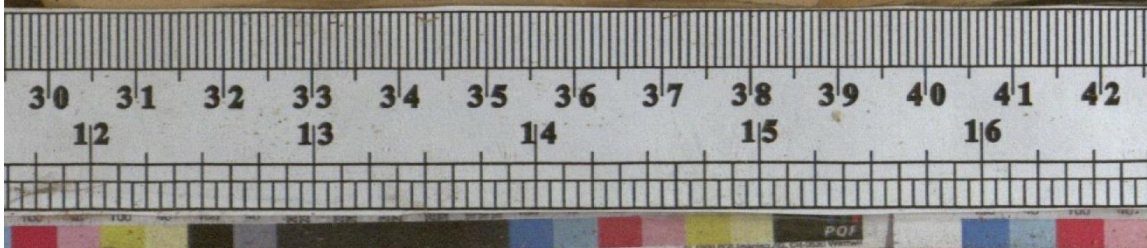

- 1 یعنی اونسوز و منظره در سن اثباته **بادستار** یعنی دستار له و نغینه
- 2 در سن **بی دستار** یعنی بلند سوز و باقیسن و فی بوکه قیاس ایت **وب**
- 3 اکی نوع در بری میند و فتح اوزر و **وبوب** اسماوه کلور مثلا در سن
- 4 **بزید و بجای و بجام و بمن و با و اما** **وبوب** درت معنی کلور
- 5 اول او که انی تعبیر او را ترکیب فتحه بجزوه یله که آندن صکی مایزر لر
- 6 مثلا در لر علقه در **ووم** یعنی بکفتم بعنی **الکنجی** او که انی تعبیر او را
- 7 لام مفتوحه یله که آندن صو که که و فی مایزر لر مثلا ترکیب در لر علقه
- 8 فارسیه بعنی در لر او **بجی** اولدر که در معناسنه کلور بجای از مثلا در لر
- 9 بعنی بعنی در عقی یعنی علقه و **وور و بجی** اولدر که به معناسنه کلور
- 10 مثلا در لر **بسر و بچشم** اولدر که وقتند که قبوع اول یعنی **بسر و بچشم** و فی
- 11 در لر که **وبوب** قسم معناسنه و فی کلور مثلا در لر **بجاک** پایش یعنی انگ
- 12 انوک ایاغی طپیر غی حقیچون و **وبوب** بو معانیدن عیری به معنیه و فی کلر
- 13 نه حقیقت و نه مجاز **وبوب** نوک **الکنجی** نوع مصاره کلور اگر اول مصدرک
- 14 اول مضموم اوله مثلا شدن و خواندن و **وون** یکی اول **ب** که بو نوع
- 15 مصادرک اولنه و **افلا** اول اول مضموم او قز مثلا شدن و **بجوندن**

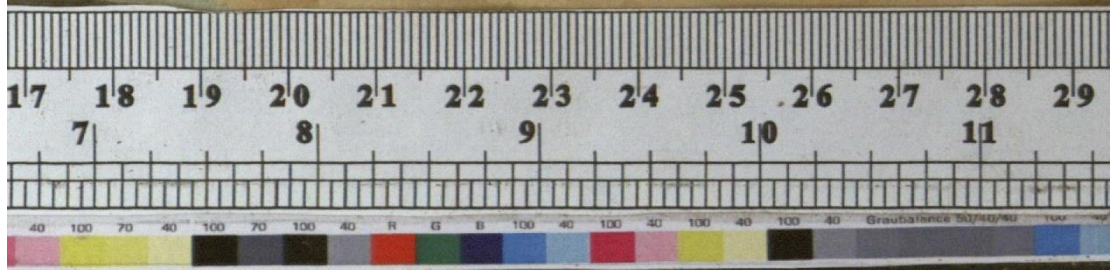
- 1 و بخوردن و غیر ند بوکه قیاس ایت و اگر مصدر کن اولی مکسور
- 2 اولا مثل ار یختن و کر یختن و دیدن و نشستن یکی واول ب
- 3 که بوفع مصار کن اولنه داخل اول اول مکسور اوقه مثلا در رسان
- 4 بر یختن و بکر یختن و پدیدن و بنشستن باقیس وخی بوکه قیاس
- 5 ایله واتا اول مصار کن که اولی مفتوح اولا مثلا دقتن و رستن
- 6 و کرون یکی اول ب که بوفع مصار کن اولنه داخل اول مضموم و
- 7 مکسور اولی جایزه مثلا مضموم در رسان برفتن و برستن و کرون
- 8 و مکسور در رسان برفتن و برستن و کرون باقیس وخی بوکه قیاس
- 9 ایله اما اول مصار که بر لم مبنی در بر تکیدن و بر مجیدن یکی و وخی
- 10 بوکنک غیری یکی واول ب بوفع مصار در ه کلمه و بعضی عجم را اول
- 11 بهری و را وقه له مثلا و تکیدن و مجیدن یکی باقیس وخی بوکه
- 12 قیاس ایله و وخی اکی لفظ وار در مصار در داخل اول لور و رالات
- 13 اول را اول اکی لفظک بهری و در و بهری فاو ر مثلا فاو ر کشتن و اوستن
- 14 و گاه اول که اکن بهر مصدر در ه بلکه کتور له مثلا فاو ا بر ون یکی و تا
- 15 و باقیس وخی بوکه قیاس ایله و اتا را وخی اکی معنی کلور مثلا کنتم

68

- 1 کفتم عشق را و لر و ترکیب فتنه مجروره بیده معتبر در که اندن صکاه ما
- 2 نیز لر مثلا و لر که عشقه ددم و کبخی اولدر که فارسید و لر و دیدم
- 3 عشق را و ترکیب معتبر در کسره مجروره بیده که اندن صوکه یا نیز لر
- 4 و لر که دم عشقی و مؤ و فی حرف و که اوله اسماء کلور معنی تخصیص
- 5 زیاده او و مثلا مر عشق و رسن و گاه اولدر که مؤ و را که بله ترا سید
- 6 واقع اولدر مثلا مر عشق را و مفروره مر او یا یعنی اکا اگر بومی
- 7 ترک اید سن معنی بوز کمز و بر حرف و فی که در در اسمایه و افعال داخل
- 8 اولور اسماده معناسنه کلور یعنی نظر فچون اولور مثلا و ر تمام
- 9 و رسن یعنی جامد و و ر بازار یعنی بازار و مفروره و
- 10 و رسن و رسن و رسن یعنی بنده و مکرر
- 11 و و ر ما و رسن یعنی بز و و یکدر
- 12 و باقیسن و فی بوکه قیاس ایلد
- 13 و اما افکار و و
- 14 زاید جعفر کلور
- 15 انشاء الله سار
اولنه
کم

ÖZGEÇMİŞ

KİMLİK BİLGİLERİ

Adı Soyadı : Ümit ÇAĞDAŞ
Doğum Yeri : Çameli
Doğum Tarihi : 1979
E-posta : umitcagdas@mynet.com

EĞİTİM BİLGİLERİ

Lise : DenizliLisesi (1993-1996)
Lisans : Üniversite: DumlupınarÜniversitesi,Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve EdebiyatıBölümü (Kütahya, 1997-2001)
Yüksek Lisans :Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı, EskiTürk Edebiyatı (Denizli, 2013-2019)
Doktora: -
Yabancı Dil ve Düzeyi: İngilizce (Okuma)

İŞ DENEYİMİ:2001 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığında Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olarak görev yapmaktayım.

ARAŞTIRMA ALANLARI:

TEZDEN ÜRETİLEN TEBLİĞ VE YAYINLAR: